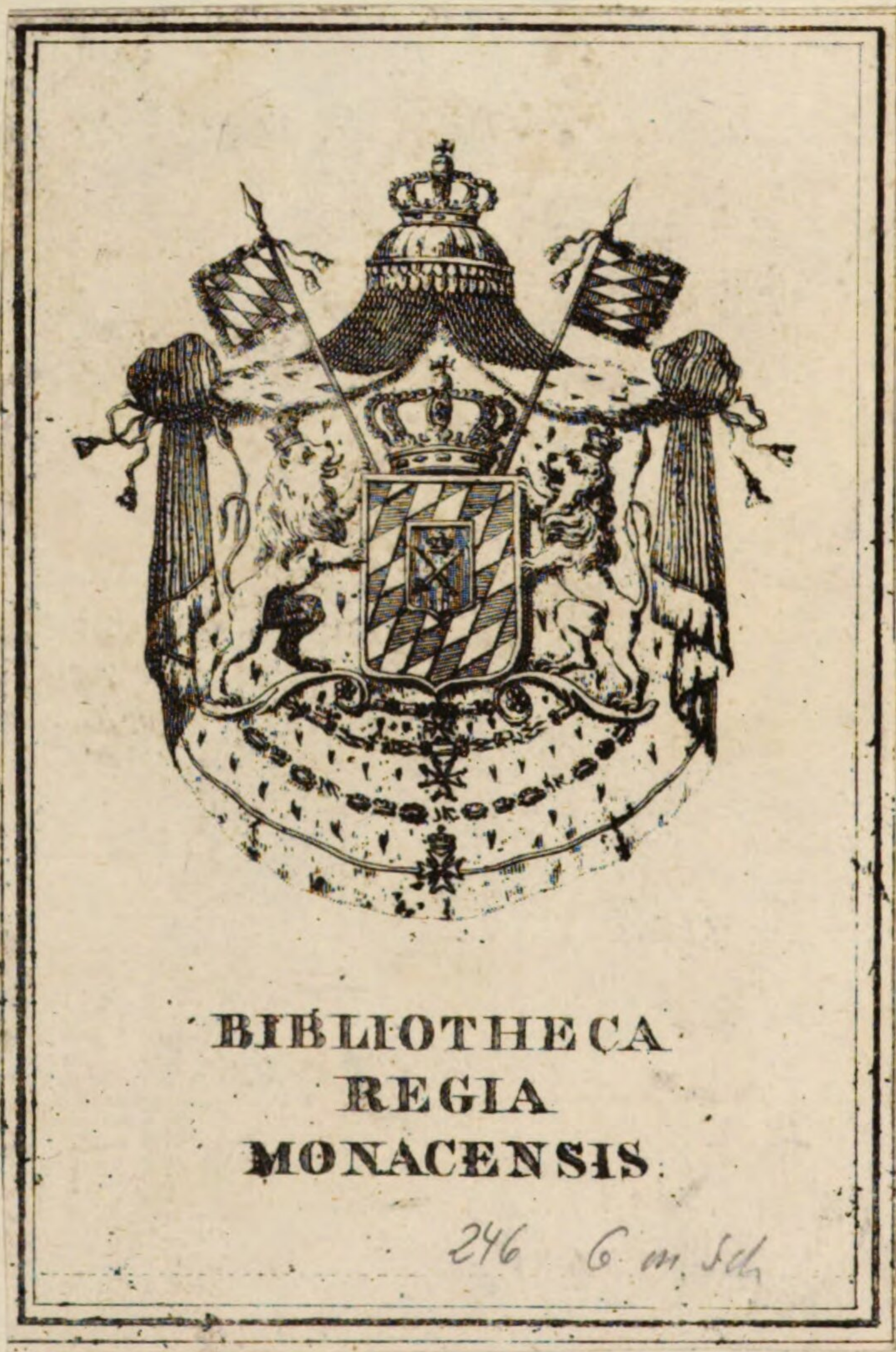


4° L. germ. 32



limitierte Aufl.
180 Ex.
7 un.

<36611528670013

<36611528670013

Bayer. Staatsbibliothek

EXL

246

Grass

Wij ondergeteekenden verklaren, dat dit Exemplaar van den TEUTHO-
NISTA of DUITSCHLENDER, is het 39^e van de eenhond-
derd en tachtig Exemplaren welke daarvan bij ons gedrukt, en in dit
jaar van de pers gekomen zijn.

Leyden den 30 Julij
1805.

L. Herdungh
D. du Mortier.

TEUTHONISTA
OF
DUYTSCHLENDER
VAN

GHERARD VAN DER SCHUEREN,

UITGEGEVEN

MR. C. BOONZA AJER,

VERRIJKT MET EENE

V O O R R E D E

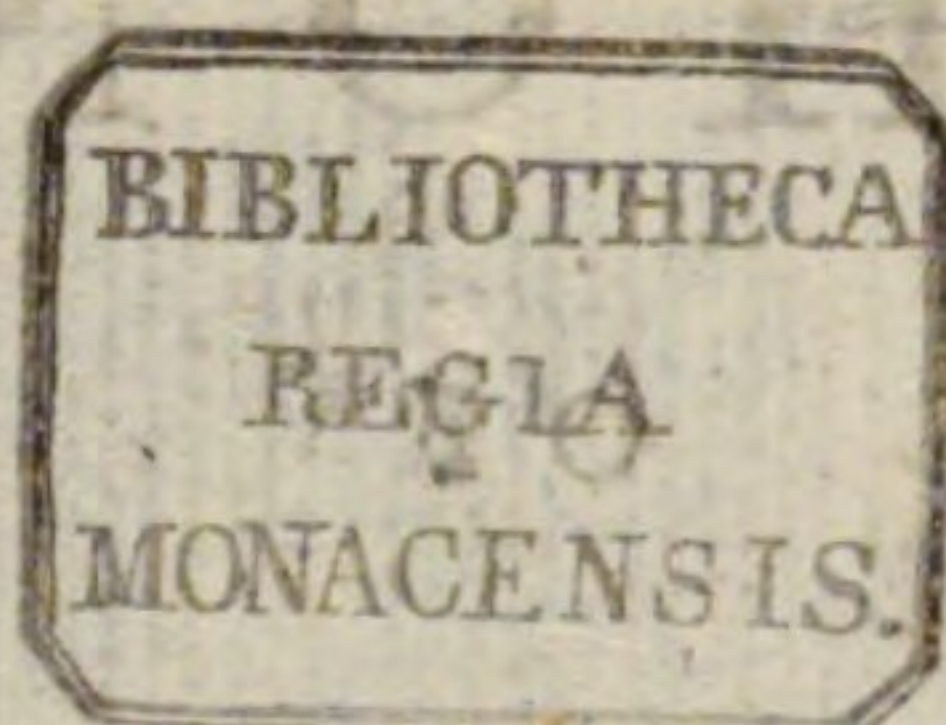
VAN

MR. J. A. CLIGNETT.

Te L E T D E N, by
HERDINGH EN DU MORTIER.

M D C C C I V.

177 D.



Sane non — dissimulem, optandum esse, ut in singulis nationibus prodeant viri docti, qui linguae suae idiomata, vim eorum, notionem, origines, sed et desuetas, et pridem obsoletas voces ad amussim investigent explicentque, cum in enodandis illustrandisque — scriptoribus non mediocris inde lux affulsura sit.

DU CANGE *Praefat. ad Glossarium Med. et infim.*

Latinit. §. 23.

D E

U I T G E V E R S

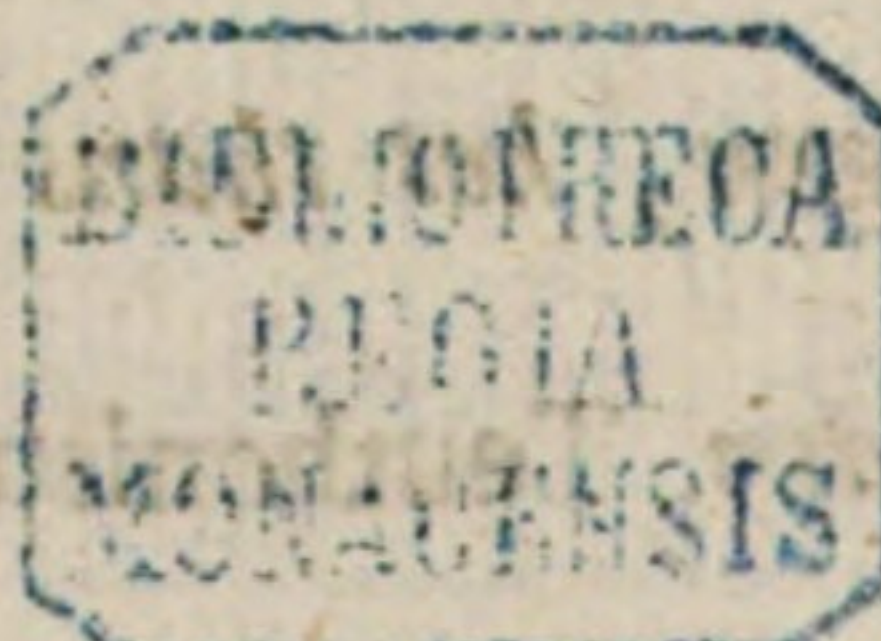
A A N D E N

L E Z E R.

Eindelijk verschijnt de Teuthonista of Duytschlender van GHERARD VAN DER SCHUEREN, welks uitgave reeds voor 10 jaren werd aangekondigd, gedeeltelijk in het licht. Welke de redenen dezer lange en van de zijde der Uitgevers onwillige vertraginge geweest zijn, is voor het algemeen van weinig belang te weten. Dat het werk nu nog slechts gedeeltelijk te voorschijn komt, geschiedt, eensdeels om de uitgave van een geschrift, zoo belangrijk voor de Nederduitse taalkunde, niet langer te doen achterblijven; anderdeels omdat, naar het oordeel van deskundigen, het thans in het licht komend en geheel op zich zelf staand gedeelte van den Teuthonista verre het gewigtigste is. Of ook het andere gedeelte, 't welk de Latijnsche woorden met derzelyer Duitse verklaringen vervat, door den druk zal worden gemeen gemaakt, zal afhangen van de aanmoediging, welke de Uitgevers daartoe van kundige mannen

ont-

ontvangen zullen, en van het meerder of minder vooruitzicht op een genoegzaam vertier, om hen voor hunne kosten schadeloos te stellen. De Heer J. A. CLIGNETT, die over de uitgave van dit werk het toezigt hield, beloofde in de Voorrede hetzelfde met aantekeningen, zoo uit zijn' eigenen voorraad, als uit dien van wijlen den Heer C. BOONZAJER, te zullen verrijken. Aan deze belofte, welke die Heer door verandering en uitbreiding van werkzaamheden verhinderd werd reeds thans te vervullen, zal, zoodra mogelijk, door eene afzonderlijke uitgave van gemelde aantekeningen voldaan worden; eene toezegging, welke wij vertrouwen, dat den taallievenden niet anders dan aangenaam zijn kan.



V O R R E D E.

Het Woordenboek van *Gherard van der Schueren* werd reeds voor lang by onze voornaamste taalkenners, vooral by hun, welke het zelve op den rechten prijs schatten konden, met verlangen te gemoet gezien; en geen wonder, daar de aangelegenheid van dit boek de begeerte, om het zelve te bezitten, volkomen wettigt. Te recht derhalven was de arbeidzame *Boonzajer* bedacht, om van dit voortrefflijk Woordenboek eene tweede uitgave te bezorgen, en reeds in den jare 1789. had hy zelf dit werk genoegzaam in dien staat gebracht, in welken wy het thands den Nederlandschen Letterminnaren mogen aanbieden, wanneer hy zijn voornemen, om den *Teuthonista* met zyne aantekeningen in het licht te geven, my te kennen gaf, en myne gedachten omtrent deze onderneming vroeg. Ik moest niet alleen de alzins loflyke pogingen van onzen *Boonzajer* volkomen billyken, maar konde ook niet nalaten, om mijn genoegen te betuigen, dat een zoo nuttig werk voor onze Taalkunde, tot algemeen gebruik, verkrijgbaar zoude worden, en ik verheugde my reeds by voorraad in het bezit van dit voor myne letteroefeningen zoo onschatbaar boek. Ten zelfden tyde gaf *Boonzajer* my opening van het, door hem gesteld, bericht voor dit werk, waaromtrent ik hem nog deze en gene aanmerking mededeelde, welke alle zyne goedkeuring wegdroegen, en met welke het bericht toen ter persse gezonden werd, het welk dan ook op dien tijd, tot de laatste proeve toe, in gereedheid gebracht is, byna woordelijk van den zelfden inhoud, als het naderhand het licht gezien heeft; dan, wanneer men tot dus verre gevorderd was, werd de uitgave daar van, om redenen, voor het algemeen van geen belang, nog vertraagd, en in dien tusschentijd is de brave en kundige *Boonzajer* door eene al te vroegtydige dood aan het letterlievend Nederland ontruikt.

Van dat oogenblik af, was, zoo het schein, voor my en alle ware hoogachters onzer Nederlandsche Letterkunde alle hoop verloren, om eenmaal dit uitmuntend Woordenboek met de aantekeningen van onzen *Boonzajer* in het licht te zien verschynen; want weinig tijds na deszelfs overlyden werden alle de papieren, tot dit werk betreklijk, nog onder my berustende, terug gevraagd, zonder dat my bewust was, welk lot den arbeid van *Boonzajer* wedervaren zoude. In die zelfde onzekerheid bleef ik, tot dat my het bericht van intekening, *zoo*

als het in den jare 1793. in het licht verschenen is, werd ter hand gesteld; niet weinig was ik in de daad verheugd, te mogen zien, dat men eindelijk besloten had, om den gewichtigen arbeid van onzen *Boonzajer* niet in eene duistere nacht bedolven te laten, en mischien voor altijd der vergetelheid op te offeren; maar integendeel te beproeven, gelijk men aan de nagedachtenis des kundigen mans schuldig was, om den zelven ten algemeenen dienste der geleerde wereld mede te deelen. Nauwlijks was het gemeld bericht van intekening my ter hand gekomen, of ik gevoelde my door eene zucht voor dit werk gedreven; en daar my wel bewust was, dat *Boonzajer* althands nog geene Voorrede voor dit Woordenboek in gereedheid gebracht had, gaf ik aan zommigen myner Kunstvrienden mijn voornemen, om dezen arbeid mischien wel op my te willen nemen, niet onduidelijk te kennen; tot welk besluit ik oordeelde zeer gewichtige redenen te hebben, die ik echter niet noodig achte hier in te voegen. Weinig tijds daarna werd ik aangezocht, om de bezorging der geheele uitgave op my te willen nemen, wanneer ik eindelijk alleen ter bevordering onzer letterkunde, en uit overtuiging, dat, zoo myne geringe vermogens in staat waren, tot den gelukkigen voortgang van het werk iets toe te brengen, ik my daar aan niet mocht onttrekken; waarom ik dan ook van dat oogenblik af besloot, my niet alleen tot het schryven der Voorrede te verledigen; maar ook het in orde brengen der aantekeningen, door *Boonzajer* vervaardigd, op my te nemen, en eenige weinige, welke ik noodig oordeelde, daar nog by te voegen. — Dit kort verslag achtte ik niet ongeschikt dezer Voorrede te doen voorafgaan, op dat daar uit blyke, wat my eigenlijk tot het schryven van dezelve aanleiding gegeven hebbe.

E E R S T E A F D E E L I N G.

§. I.

Onder alle de overblijffels der oudheid, welke tot onze Taalkunde betrekking hebben, is er niet een eenig werk, meer belangrijk en dus waardiger, om door eene tweede uitgave, tot algemeen gebruik, den letterminnaren te worden aangeboden, dan het Woordenboek van *Gherard van der Schueren*, of, gelijk de schryver zelf zijn werk noemt, dan de *Teuthonista*. Van welk eene uitstekende nuttigheid dit werk, voor onze Taalkunde, door den kundigen VAN LELYVELD gerekend werd, gaf hy niet onduidelijk te kennen in de aantek. op *Huydecopers*

pers *Pr.* II. D. bl. 99. In het doorbladeren van dezen *Teuthonista* heb ik zoo vele byzonderheden en ophelderingen van oud-duitsche woorden gevonden, dat ik my niet kan onthouden openlijk te wenschen, dat een of ander Taalkenner de moeite geliefde te nemen, ons van dit Boek eene nieuwe en naauwkeurige uitgave te bezorgen. Dit Woordenboek is in de daad, om meer dan eene reden, voor onze Taalkunde van het uiterst gewicht; want niet alleen, dat men hier eenen zeer volledigen woordenschat aantreft, waar uit men reeds eenen zoo vroegtydigen rijkdom onzer tale kan afmeten, en waarom derhalven dit werk, alleen als Woordenboek beschouwd, zyne wezenlyke verdiensten heeft; maar daar en boven is onder al dien schat een zoo groot aantal verouderde woorden, welker beteekenissen ons geheel onbekend zijn, te vinden, dat men te recht zeggen mag, dat dit werk ten dezen opzichte zyne wedergade niet heeft. Door verouderde woorden moet men hier niet alleen verstaan, zulke, welker beteekenis thands geheel onbekend is, en die derhalven voor genoegzaam verloren gerekend moeten worden, maar ook zoodanige, welke tot onzen tijd nog zijn overgebleven; maar oudstijds ook in andere beteekenissen gebruikt werden. Ja zelf vindt men hier niet alleen een eigenlijk gezegd Woordenboek, of eene bloote vertaling der opgegeven woorden; maar in dit werk worden ook, gelijk *Schagen* in zijn flot-bericht van den *Teuthonista*, te vinden in het *Holl. Mag.* II. D. III. Stuk bl. 738. en volgg. (*) zeer wel heeft opgemerkt, verscheiden oude gebruiken bygebracht en opgehelderd, verschillende natuurkundige zaken, onderscheiden dieren worden er omschreven; de Fabelkunde wordt hier op onderscheiden plaatsen opgehelderd, en eindelijk kan men de waarschijnlijklyke benaming van zeer vele steden en plaatsen, uit aantekeningen, in dit Woordenboek voorkomende, nagaan. Het is hier de plaats niet, om van dit alles byzondere voorbeelden by te brengen, dewijl wy den Lezer thands tot het werk zelve kunnen wyzen, welke daar op oneindig vele plaatsen mijn gezegden zal bevestigd vinden. Thands zien dus onze taalminnaars, vooral zy, welke onze verouderde moedertaal meer byzonder beoefenen willen, een, voor hun wezenlyk, gebrek vervuld, en een ruim veld voor hunne navorschingen geopend, daar nu de weg gebaad is, om op de min moeilijkste wyze hunnen letterkundigen arbeid in dat vak voort te zetten. Onze beste taalkenners (†) hebben met reden, en ik (§), overtuigd van de gegrondheid hunner stelling, (zonder my echter hier om onder hun ge-

tal

(*) Dit bericht van *Schagen* wordt by niemand, voor zoo veel ik wete, aangehaald.

(†) *HUYDECOPER* brief over den *abs. abs.* bl. 38. in de Werk. van de Maats. der Nederl. Letterk. te Leyden. I. D. *TEN KATE* gemeens. *tusf. de Gottif. en Nederd. spraek.* bl. 3. Hier van vindt men een treffend voorbeeld in den grooten *Wagenaar*. Hy achtte het van de uiterste noodzaaklykheid, als Schryver, zyne moedertaal in den grond te verstaan, hier toe zocht hy, gelijk in alle zyne letteroefeningen, de bronader op, en las onze oudste en eerste Schryvers, en wel in den aanvang, alleen met oogmerk, om zich in de taal te oefenen. *Lev. van J. Wag.* bl. 17.

(§) *Inleiding voor de Taalk. Mengel.* bl. 3. en volgg.

tal te willen rangschikken.) altijd beweerd, dat de ouden alleen ons kunnen leeren, hoe men onze taal behoore te schryven; en ik voege hier nu nog by, dat men uit hunne schriften de ware beteekenis der verouderde woorden alleen ontdekken kan. Hoe noodzaaklijk echter dit onderzoek ook zijn moge, om in het algemeen eene grondige kennis onzer tale te verkrygen, zoo wel als, om byzonder de verouderde woorden te leeren kennen, is het evenwel te gelijk waar, dat zoodanig onderzoek van de schriften der ouden, als hier toe vereischt wordt, eene zeer moeilyke en omslachtige taak is, ja een arbeid, waar toe mischien niemand, die niet opzetlijk voor zich zelven eene meer dan algemeene kundigheid onzer moedertale tracht te verkrygen, licht besluiten zal, dewijl men, gelijk ik wel zeggen durve, jaren lang moet arbeiden, en een aantal werken onzer eerste schryvers, welke dikwils de vermakelijkste niet zijn, moet lezen en herlezen, eer men nog de beteekenis der geheel onbekende en de verschillende beteekenissen, in welke zommige woorden oulings genomen werden, zal ontdekt hebben. In al dien moeilyken, lastigen en langdradigen arbeid, (gelijk ik meen in myne inlassing, in het bericht voor dit werk, te recht aangemerkt te hebben.) zal den taal oefenaar, door het bezit van dit zoo nuttig Woordenboek, veel zijn te gemoet gekomen.

Van hoe veel aanbelang het immers in het algemeen is, de *verouderde* en *onbekende* woorden eener tale wel te verstaan, en welke anders de zekere, doch schadelyke gevolgen dezer onkunde zijn, leert ons de groote DU CANGE *Præfat. ad Glossar. Med. et Infim. Latin.* §. LXVI. (bl. 67. in de Parijs. uitgav.) *Occurrunt igitur — infinita propemodum vocabula, quæ aut IGNOTÆ aut NOVATÆ SIGNIFICATIONIS sunt, et cum eorum notio minime plana sit aut perspicua, Lectorem, ad alia properantem, non modo retardant, sed etiam quandoque sistunt et ab eorum lectione propter obscuritatem prorsus avertant.* Deze aanmerking van *du Cange* is zoo waarachtig, dat zy geen bewijs behoeft; een ieder, vertrouwde ik, vindt het bewijs in zich zelven. Doch wil men van de voorlichting, welke dit Woordenboek ons hier in geven kan, een nuttig gebruik maken, dan zullen die struikelblokken, van welke *du Cange* hier gewaagt, by ons zeer spoedig zijn uit den weg geruimd. By de algemeene aanmerking van dezen grooten taalkenner voege ik nog deze, in derzelver gevolgen meer byzonder op onze taalkunde betreklijk, dat het namelijk volstrekt onmogelijk is, zonder de vereischte kundigheid van de taal der ouden, niet alleen in deze wetenschap eenige vorderingen voor zich zelven te maken, maar nog veel meer, dat men zonder deze, in dat vak, nimmer met eenige vrucht voor anderen kan werkzaam zijn. Gebrek aan genoegzame ervarenheid in de taal onzer oudste Schryvers, stelt ons ieder oogenblik niet alleen bloot voor de grootste en schandelijkste mislagen; maar ook aan de billyke berisping en bespotting van kundiger taalkenners, en daar en boven nog worden op die wyze de werken onzer eerste schryvers jammerlijk mishandeld, daar men den zin der woorden, en dus de meening van den

den schryver, geheel verduistert, en zyne taal volstrekt onverstaanbaar maakt. Deze waarschouwing achte ik voor ons van te meer gewicht, daar de werken onzer oudste schryvers van de schadelyke gevolgen dier onkunde reeds te veel proef gehad hebben. De sprekende voorbeelden, welke nog voorhanden zijn, strekken tot zoo vele onloochenbare bewyzen van mijn gezegden. Hoe is immers niet de taal van *Melis Stoke*, door de onbedrevenheid van *Alkemade*, te deerlijk mishandeld? En hoe is niet het goed en zuiver Nederduitsch van *Lodewijk van Velthem*, door de dikwils bespotlyke aantekeningen van den ontaalkundigen *Le Long*, volstrekt onverstaanbaar gemaakt? Ik zwijg van anderen, welke zich ver stout hebben, om de taal der ouden zoo dwaaslyk als onkundig te beschimpen, en daar hun eigen werk van de grootste taalfouten overvloeide, echter nog onbeschaamd genoeg waren, om der ouden meerdere kundigheid, en beter inzien in den grond onzer tale, hun voor mislagen toe te rekenen. Zoo dat men te recht wel zeggen mag: arme ouden, wat zijt gy niet deerlijk mishandeld!

Vraagt nu iemand waar aan deze onkunde, welker schadelyke gevolgen hier zoo overtuigend aangetoond zijn, moet toegeschreven worden, ons antwoord is gereed.

In de eerste plaats, en wel voornamelyk, aan een verzuim in het onderzoeken van de schriften der ouden; waar by nog in de tweede plaats komt (en misschien wil iemand dit, tot verschooning der genen, welker onkunde ons gebleken is, bybrengen.) gebrek aan noodige voorlichting en verklaring van alle die verouderde woorden, welker beteekenis aan het grootst aantal der Nederlanders reeds geheel onbekend is. Thands echter zien wy, gelijk ik te voren reeds heb opgemerkt, dit gebrek geheel en al vervuld, daar wy in dit werk alle die verouderde woorden, in hunne onderscheiden beteekenissen opgehelderd en verklaard vinden. Welaan dan! voegen nu onze taal oefenaars hunne kundigheden, uit de schriften der ouden reeds opgezameld, (en derzelver nuttigheid blijft altijd onveranderlyk.) by dien schat van taalkennis, welke voor hun in den *Teuthonista* is bewaard gebleven en voorhanden licht, dan mogen wy met reden vertrouwen, dat de uitgave van dit Woordenboek aan onze Taalkunde een wezenlyk nut en voordeel zal aanbrengen.

§. II.

De aangelegenheid van dit werk voor onze Taalkunde genoegzaam aangetoond zijnde, zal ik eerst eenige byzonderheden omtrent den Schryver mededeelen.

Schryver of opsteller van dit Woordenboek was GHERARD VAN DER SCHUEREN, zoo als op het einde van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek gemeld wordt: *Explicit presens vocabulorum materia a perdocto eloquentissimoque viro, domino GHERARDO DE SCHUEREN conscripta.*

Wat eerst des Schryvers naam betreft. Het is niet onwaarschijnlijk, dat de Voorouders van onzen *van der Schueren* dezen hunnen toenaam *Schueren* gekre-

gen hebben van het Dorp of Heerlijkheid *Schuren* (*Schurenium*), welke volgens TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 370. gelegen was in het gebied van Eyslie: (*in Monasteriensi Eyslie præfectura*.)

GHERARD VAN DER SCHUEREN werd te Santen, een stad in het Hertogdom Kleef, geboren, zoo als wy niet alleen aangeteekend vinden by TESCHENMACHER *Annal. Cliv. in Syllab. Auctor.*, en uit dezen by PAQUOT *Mem. pour servir à l'Hist. Litt.* Tom. III. p. 24. (uitg. in 8^o.) maar ook zegt de Schryver van zich zelven: *Ego Gerardus van der Schuren, de Xantis Clivis.* in *Diplom.* a. 1450. by DITHMARUS *Cod. Diplom.* achter de *Ann. Cliv.* van *Teschmacher Diplom.* 89. p. 106. zie ook aldaar *Diplom.* 102. p. 130. En zoo ook in de voorrede voor den *Teuthonista*, in deze woorden: *Ego quoque sub celtici Ducatus Clivensis, Coloniensis Dyocesis emisperio orbicularis, lucis sumpsi exordia.* Hier, zoo wel als in het zoo even aangehaald *Diploma* van 1450., noemt *van der Schueren* uitdruklijk het Hertogdom Kleef zijn vaderland. Doch hoe zeer dit geene de minste tegenspraak lijdt, zoude het echter omtrent de laatst aangehaalde plaats, by zommigen eenige bedenking kunnen baren, indien zy de vertaling dezer woorden, door *Boonzajer* in zijn Bericht voor dit werk bl. 8. ingevoegd, overwogen, en zouden daar uit dan wellicht opmaken, dat het Bisdum Keulen des schryvers vaderland geweest was, dat evenwel, met de nadere bepaling zynner geboorte stad Santen, niet zoude overeen te brengen zijn, als zijnde dezelve niet in het Bisdum Keulen; maar in het Hertogdom Kleef gelegen. Dan deze duisterheid is geheel op te helderen, indien men maar met *Boonzajer* het woord *Dyocesis* niet door ons *bisdum* vertale. Het komt my daarom voor, dat men dit woord hier te nemen hebbe voor *præfectura plurium provinciarum*, en zoo werd het in de middeleeuwen gebruikt, gelijk men vindt by DU CANGE *Gloss. Med. et Inf. Lat.* in v. *Dioecesis*. Ja *van der Schueren* zelf verklaart ons *bisdum* tweezins, zoo wel in eene ruimere, als in eene nauwere beteekenis. En byzonder verdient hier onze opmerking het *Glossarium JUNII D.* (*) op het woord *Dyocesis*, gericte. Daar leest men: *dum hic vedes gericte spiritualem potius, quam carnalem potestatem intellige, quoniam hoc in loco Gubernationem latine dicimus, hoc enim Dyocesis in nostro sonat eloquio.* Hierom meen ik, dat de woorden van *v. d. Schueren* dezen zin hebben, en dus dienen vertaald te worden: *Ik heb ook onder den gezichteinder van het edel (†) Hertogdom Kleef, onder Keulsch gebied, het eerste levenslicht aanschouwd.* enz. Wanneer men deze woorden zoo vertaalt, hangt alles zeer wel te zamen, en daar de stad Santen

(*) Uitgegeven door P. F. SUHM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiquior.* Havn. 1787. aldaar Col. 303.

(†) Zoo vertaalt *Boonzajer* te recht het latijnsche *Celticus*, hier door *v. d. Schueren* gebruikt; dit middeleeuwsch Latijn verstond *Schagen* niet, die hier van het *Celtiesch Hertogdom Kleef* gemaakt heeft. Zie het hier boven gemeld bericht.

ten de geboorteplaats van *v. d. Schueren* was, behelzen deze woorden dan eene zeer juiste opgave, niet alleen van des Schryvers vaderland; maar ook van deszelfs geboorteplaats. Immers stond de stad Santen, schoon in het Hertogdom Kleef gelegen, oudstijds, en zeker nog gedeeltlijk ten tyde, dat onze Schryver geboren werd, onder het bestuur van den Keurvorst van Keulen; en zy werd eerst voor de helft in den jare 1392., en naderhand geheel in den jare 1441. aan de Hertogen van Kleef ingeruimd. Wanneer men dit in aanmerking neemt, vertrouwde ik, den waren zin dezer woorden in myne vertaling te hebben opgegeven.

Het komt my voor, dat *v. d. Schueren* uit geen onaanzienlijk geslacht gesproten is, ten minste by gelegenheid van het verdrag, dat er in den jare 1392. tusschen Adolph den eersten, Hertog van Kleef, en den Keurvorst van Keulen, betrekkelijk de stad Santen, gesloten werd, vinden wy, dat de laatstgemelde Vorst toen van zyne zyde als richter over de helfte dier stad aanstelde eenen *Johannes van der Schueren* (*), zeer waarschijnlijk eenen der voorouders van onzen Schryver, zoo dat wy daar uit niet onduidelijk mogen afnemen, dat het geslacht van *v. d. Schueren* een der aanzienlijkste in Santen moet geweest zijn.

Daar wy dan nu het vaderland en de geboorteplaats van onzen Schryver bepaald hebben, ziet men hoe verkeerdlyk VALER. ANDREAS *Biblioth. Belg.* p. 283. en FOPPENS *Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 360. onzen *van der Schueren* van hollandsche afkomst houden; een misflag, denklijk geboren uit een verkeerd verstand der woorden van M. Z. BOXHORN *Theat. Urb. Holl.* Cap. IV. p. 41.; dees Schryver daar het werk van *van der Schueren* aanhalende, noemt het *Dictionarium Teutonicum*; en daar hy uit dat Woordenboek een onzer oude hollandsche woorden verklaart, zal *Valer. Andreas*, zekerlyk het boek zelve niet onder de oogen gehad hebbende, hier uit hebben opgemaakt, dat deszelfs opsteller een Hollander geweest ware; en *Foppens*, welke hier niets nieuws vermeldt, heeft *Valer. Andreas* woordelyk nageschreven. Hier uit mogen wy als zeker opmerken, dat *Foppens*, even min als *Andreas*, het Woordenboek van *van der Schueren* nimmer hebben ingezien.

§. III.

Wat de Ambtsbediening van onzen Schryver belangt, hy behoorde tot den geestelyken stand, hy nam eene kerkelyke bediening waar. Dit vinden wy door hem zelve aangeteekend in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*, en wel in deze woorden: *michi similes — videlicet Clericos*. Hier noemt hy zich zelve *Klerk*, dat in eene algemeene beteekenis (en wy hebben geene aanleiding om iets naders te kunnen bepalen.) een persoon van eene Kerkelyke be-

(*) Zie TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 171. en 284. in de uitgave van *Dithmarus*.

bediening aanduidt, zoo als ik breeder getoond heb in myne Voorrede voor *Maerlants Spieg. Histor.* bl. 15. en volgg. en ook nader bevestigd wordt door *van der Schueren* zelve, *Teuthonista* II. D. op *Clericus*, daar hy dit woord, in deze algemeene beteekenis, zeer wel verklaart.

Dan de verdiensten en bekwaamheden van onzen *van der Schueren* zullen zekerlijk oorzaak geweest zijn, dat hy tot hooger waardigheid bevorderd werd; want zoo als wy niet alleen by TESCHENMACHER in *Syllab. Auctor.* en PAQUOT op de aangeh. plaats; maar ook by anderen, en zelfs in het reeds gemelde slot van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek aangeteekend vinden, is onze *van der Schueren* Kancelier der Hertogen van Kleef geweest. Hy nam dezen post reeds waar by den eersten Kleeffschen Hertog Adolph, en is by deszelfs opvolgers Johannes den I. en II. in dezelfde waardigheid gebleven. De post van Kancelier bestond in de middeleeuwen eigenlijk in het schryven en afvaardigen der brieven en bevelen der Vorsten. Zie het *Capital. An. 823. Cap. 24.* by GEORGISCH. *Corp. Jur. Germ. Antiq.* p. 882. *Capital. Caroli M. Lib. 2. Tit. 24.* aldaar p. 1334. Echter werden zy ook, mits hier toe gerechtigd, by het sluiten van zekere plechtige verbonden, welke hunne vorsten aangingen, geroepen, om in getuigen der waarheid niet alleen verklaring te geven, dat dezelve verbonden in hunne tegenwoordigheid gesloten waren; maar ook om die met hunne onderteekening te bekrachtigen. By zoodanige gelegenheid droegen zy den naam van *Notarii*. Hier van, dat men in de *Leges Ludov. Pii* Cap. 6. leest *chartæ Cancellarii manu scriptæ aut firmatæ*, en dat DU CANGE *Gloss. Med. et Infim. Lat.* in v. *Cancellarius* zegt: *Cancellarii Notariorum munus obiere*; ja dat *Cancellarius* en *Notarius* by hem verwisseld wordt. Zie het gem. *Gloss.* in v. *Notarii Comitum* en in v. *Notarii Abbatum*. Voeg hier by LEIBNITIUS. in *Not. ad Scriptores Rer. Brunsv.* Tom. I. p. 484. not. d. VOSSIUS *de Vitiis Sermon.* Lib. II. p. 368. doch vooral SPELMAN *Gloss. Archæol.* v. *Cancellarius*. Dit nu in aanmerking genomen, kan men reden geven, waarom v. d. *Schueren* zich zelve *Notarius* noemt, wanneer in zyne tegenwoordigheid de broederscheiding tusschen Johannes, Hertog van Kleef, en Adolph, Heere van Ravenstein, in den jare 1450. gesloten werd, en hy die met zyne onderteekening bekrachtigde. In dezen brief (*) leest men: *Et ego Gerardus van der Schuren de Xantis Clivis, Coloniensis dioceseos publicus imperiali auctoritate Notarius*. In deze zelfde waardigheid vindt men onzen *van der Schueren* ook in de erfscheiding tusschen Johan, Hertog van Kleef, en zynen Broeder Engelbert van Nevers, in den jare 1489. gesloten: *Et ego Gerardus van der Schuren, de Xantis publicus imperiali auctoritate Notarius Coloniensis diocesis* (†). — Hier zien wy dus onzen Schryver in eenen post van eer en aanzien gesteld, en wel in zoodanigen, wel-

(*) By DITHMARUS *Cod. Diplom.* Dipl. 89. achter de *Ann. Cliv.* van *Teschmacher*.

(†) By DITHMARUS *l. c.* Dipl. 102.

welke ons de gunstigste gedachten van zyne verdiensten doet opvatten; wy leeren hem hier niet alleen kennen als eenen ervaren rechtskundigen; maar ook als iemand van een onbesproken gedrag; Tot dien post immers, waar toe wy *v. d. Schueren* hier bevorderd zien, werden *voormaals* geene andere toegelaten, dan zulke, welke kundige rechtsgeleerden waren, en te gelijk ter goeder naam en faam stonden; zoo was dit reeds bevolen by de *Leges Regis Lotharis* cap. 94. *Similiter et Notarii legibus eruditi et bonæ opinionis constituantur.*

Wanneer *van der Schueren* tot de waardigheid van Kancelier bevorderd is, is niet wel te bepalen; dat hy dien post reeds voor den jare 1448. heeft waargenomen, is zeker; dewijl in dat jaar Hertog Adolph reeds overleden is. Schoon ik even min ergens vinde aangeteekend, of hy dit ambt tot zyne dood toe behouden hebbe, zoude ik echter daar van niet vreemd zijn; want alhoewel *Teschenmacher* zegt, dat onze *van der Schueren* alleen Kancelier by Adolph en Johannes den I. geweest is, is het echter zeker, dat hy den laatstgemelden Vorst ten minste nog agt jaren overleefd heeft (*), en het komt my waarschijnlijk voor, dat hy by Johannes den II. in dezelfde waardigheid zal gebleven zijn; ik meen dit te mogen opmaken uit het aangehaald *Diploma* van den jare 1489., en dus onder de regeering van Johannes den II. uitgegeven.

Wanneer echter *van der Schueren* eigenlijk overleden is, vinde ik mede nergens bepaald. *TESCHENMACHER* in *Syll. Auctor.* zegt alleen, dat hy althands in den jare 1489. nog in leven was, dat ook zeker blijkt uit de zoo even aangehaalde erfscheiding tusschen Johan, Hertog van Kleef, en Engelbert van Nevers; zie hier boven bl. 8.; en op dit stuk zal *Teschenmacher* waarschijnlijk mede het oog gehad hebben.

Daar het dus uit onderscheiden bewyzen overtuigend blijkt, dat *van der Schueren* een der aanzienlijkste ambten bekleedde, kan ik niet voorby, om de eer van onzen Schryver te verdedigen tegen die, zijn persoon zoo zeer vernederende, gisfingen, welke *RICHEY* (†), op eigen gezag, en zonder eenig bewijs, zich veroorlooft te boek te stellen. Hy ontkent, dat onze Schryver het eigenlijk gezegd ambt van Kancelier bekleed hebbe, en wil, dat hy flegts een der geringste bedienden van de Kancelary des Kleeffschen Hertogs geweest zy. De reden voor dit gevoelen vinde ik in deze woorden: Denn mit diesem Nahmen verbindet sich heute zu tage der Begriff eines hohen und wichtigen Ehren-Amptes / bey welchem die mühsame verfertigung eines Wörter-Buches schwerlich stat findet. Een zwak en weinig afdoend bewijs voorzeker; want vooreerst zal het hier niets ter zake doen, van welk een gewicht de post van Kancelier *heden ten dage* moge gerekend worden, of welk een moeilyke en gedurige arbeid aan dat ambt thands verbonden is, dit komt hier in geen deele in

(*) Johannes de I., Hertog van Kleef, overleed in 1481. Zie *TESCHENM. Ann. Cliv.* p. 315.

(†) Na bericht von dem Teuthonista, achter het *Idioticon Hamburgense* uitg. van 1755. p. 433.

in aanmerking, dewijl men alleen het ambt beschouwen moet, in betrekking tot den tijd, in welken *van der Schueren* het zelve waarnam; maar, ten andere, ik stemme aan *Richey* de moeilijkheid en gedurigen arbeid, aan dezen post gehecht, volkomen toe, waar uit toch volgt dan, dat zoodanig ambtenaar, welke zyne uren van uitspanning aan nuttigen arbeid besteedt, niet in staat zoude zijn om zoodanig een Woordenboek, schoon in de daad een moeilijk werk, echter te volbrengen. Duitschland, zoo wel als ons eigen Vaderland, leveren hier voor zeer voldoende bewyzen op, dewijl zoo wel daar, als voormaals hier te lande, de eerste en voornaamste ambtenaars geene geringe proeven van hunnen letter-arbeid der geleerde wereld hebben medegedeeld.

Even ongegrond is ook de gevolgtrekking, welke hy neemt uit de volgende woorden der voorrede, door *v. d. Schueren* voor het I. D. geplaatst: *Inter michi similes, non grandiusculi dogmatis stragulatos, videlicet Clericos, pudibunda interrepat ignorantia*. Hy beschouwt deze, zoo hy dezelve noemt, lage beken-tenis, zeer ongeschikt voor eenen Kancelier, welke, volgens zijn oordeel, noodzaaklijk een geleerd man zijn moet; en meent dus hier in een bewijs te vinden, dat *v. d. Schueren* het ambt van Kancelier niet bekleed heeft: hy heeft dus deze woorden zoo opgenomen, als of *v. d. Schueren* ook zich zelve hier als schandelijk onwetend voorstelt; doch zeer ten onrechte, dewijl de Schryver door dit *michi similes* alleen wil te kennen geven, dat hy hier bepaaldlijk sprak tot die genen zyner landgenooten, welke met hem den zelfden stand, te weten den geestelyken, bekleedden; en in dezen zin noemt hy dezelve *sibi similes*. Er is derhalven, naar myne gedachten, in deze woorden althands geene berispe-lyke, of aan zyne ambtsbediening niet wel voegende, laagheid te vinden. In tegendeel geloof ik, uit deze zelfde woorden eene, voor onzen Schryver gunstiger, gevolgtrekking te mogen afleiden, gelijk ik §. IV. breeder betoogen zal. De overige redenen, die hy voor zijn gevoelen bybrengt, zijn van geen meerder aanbelang, waarom ik die met stilzwygen voorby ga, en deze zoo zonderlinge meening van *Richey* beschouwe, als eene op eigen gezag aangematigde, en dus onbillyke kleinachting, den persoon van *v. d. Schueren* aangedaan.

§. I V.

Tot hier toe beschouwden wy onzen *van der Schueren* met opzicht tot zyne geboorteplaats, den stand, en eere-post, door hem bekleed: doch laat ons nu denzelfden verdienstelyken man meer van naby, byzonder in zijn zedelyk karakter, gadeslaan, en daar toe in de eerste plaats nader in overweging nemen de redenen, welke hem tot het zamenstellen van dit werk bewogen hebben, om dan vervolgens acht te slaan op den persoon, op wiens aanzoek hy zich tot dezen arbeid verledigd heeft. Wat het eerste aangaat: geen haatlijk eigenbelang of zucht na roem of eer schynen onzen Schryver tot het volbrengen

van

van deze waarlijk moeilyke en verdrietige taak aangezet te hebben; neen, hy werd door eene, veel edeler, drift tot dezen arbeid aangespoord, en bedoelde hier in alleen zynen landgenooten ten nutte te zijn, door aan hun, zoo wel als aan zich zelven, een, naar zijn oordeel, nuttig werk, dat nog ontbrak, in handen te geven; *illorum igitur* (zegt hy in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*.) *et mee subvenire cupiens ebetudini hoc presens profectio opus compilare decrevi*. Hoe zeer men ten tyde van v. d. Schueren een zoodanig werk, als toen door hem vervaardigd werd, benoodigd hadde, en hoe groot derhalven de verplichting ware, welke men hem voor zynen gewichtigen arbeid verschuldigd was, blijkt uit de ongunstige getuigenis, welke hier door van der Schueren zelven van zijne tijd- en ambtgenooten gegeven wordt. Hooren wy zyne eigen woorden: *Rursum et inter michi similes, non grandiusculi dogmatis stragulatos, videlicet Clericos, pudibunda interrepat ignorancia, cum plerumque rerum oculis nostris coram positarum, utique sat vulgarem sed minime latinicalem nominum noverimus interpretationem. De verbis quoque id nobis occurrat simile.*

Eene beklagenswaardige staat der geleerdheid voorzeker! gelijk wy uit dezen getuigen, welke ons volkomen vertrouwen verdient, vernemen kunnen, daar zy, onder welke anders in dien tijd de schranderste en geleerdste gezocht moesten worden, door eenen hunner Medebroederen zelven, als geheel onkundig, worden voorgesteld.

Onder de geestelykheid immers, werden anders in die dagen de ervarenste lieden gevonden, dewijl en toen, en vroeger reeds, by de zoogenoemde leeken, de diepste onkunde allerwegen doorstraalde (*), en zoo als ik uit het stilzwygen van van der Schueren wel haast zoude opmaken, moet de onbedrevenheid dezer laatsten, ten zynen tyde, zoo niet erger, ten minste nog dezelfde geweest zijn, zoo dat hy zich ook hunner niet schijnt te bekreunen. Schandelyker kwam het hem met reden voor, dat men eene, van tijd tot tijd denklijk meer toenevende, onkunde onder de geestelyken gewaar werd. Hier tegen te waken was des Schryvers hoofdoogmerk, en hy verzuimde geene gelegenheid, om hun hier tegen een geschikt middel aan de hand te geven. Dat in de daad de klagten van onzen van der Schueren niet ongegrond zullen geweest zijn, mag men hier uit afnemen, dat het algemeen verwaarloozen van alle letterkundige oefeningen eene reeds verouderde kwaal was, die gewis ten zynen tyde meer en meer zal

(*) Zie dezen aangaande breeder in myne Voorr. voor *Maerlants Spieg. Hist.* bl. 30. Hier van wordt het woord *leec* zeer eigenaartig als een byvoeglijk naamwoord gebruikt, in de beteekenis van *onkundig, onwetend*, door den Dichter van den *Leeken sp.* HS. f. 4. b.

*Men vint simpel liede zo leec,
En int ghelove alloe weec,
Dat sijt houden in haer verstaen,
Dat God es als mensche ghedaen.*

zal hebben toegenomen, en ook by de geestelijkheid meer begon doortedringen. Wy vinden dien aangaande eene getuigenis, reeds eenige eeuwen ouder, dan van onzen Schryver, by WILLERAMUS (*) in *Praefat. Paraph. Cant. Cantic.* (†) *Cogor huius temporis feces deflere, cum iam fere omne litterale defecit studium.* Ja, gelijk dees schryver vervolgt, kon hy onder zyne tijdgenooten flegts eenen enkelen opnoemen, welke zich der letteroefeningen wijdde: *Unum in francia comperi Lantfrancum nomine, antea maxime valentem in Dialectica, nunc ad ecclesiastica se contulisse studia.* Dat deze opgave van den staat der geleerdheid, door Willeramus hier afgeschetst, het zeggen van onzen van der Schueren niet weinig bekrachtigt, zal geen breed betoog vereischen, maar veel eer verdient zyn yver, om deze algemeene onkunde te helpen weeren, den grootsten lof, en het toont ons te gelijk, hoe hy boven alle zyne tijdgenooten gerekend mag worden uitgemund te hebben, hier van dat hy ook by zyne landgenooten reeds in groote en buitengewone achting geweest is, dat ik opmake uit de veel beduidende benaming van VIR MAGNUS, welke *Henr. Scheper* aan onzen van der Schueren gaf. Zie DITHMARUS *Cod. Diplom.* dipl. 89. p. 106. voeg hier by, dat *Arnoldus Ther Hornen* hem een zeer geleerd en welsprekend man noemt.

Hoe zeer nu de bestraffing van onzen Schryver, ten aanzien zyners Medebroederen, over hunne onbedrevenheid, vry gevoelig is, is echter dezelve met de meeste bescheidenheid gepaard, zoo wel als met eene zedige nederigheid, daar hy geenzins verwaand genoeg is, om zich zelven, als boven hen verheven, uit te zonderen; maar integendeel als met zyne medebroederen dezelfde voorlichting behoevende voorstelt. Doch hoe zeer dit zeker een blijk van des Schryvers nederigheid moge opleveren, kan men echter hier in te gelijk een trek van oordeel en verstand ontdekken, daar hy zich door dit middel te beter in staat stelde, om zynen onervaren medebroederen hunne schandelyke onwetenschap onder het oog te brengen. Ziet daar eenige hoofdtrekken van het zedelijk bestaan van onzen Schryver, zoo verre ik dezelve uit de gemelde Voorrede heb kunnen opmaken. Voegen wy alleen hier nog by het gunstig oordeel door SCHAGEN (§), ten dezen opzichte, over onzen Schryver geveld: *zijn Karakter* (zegt hy) *schijnt my zedig en openhartig, en een fyne geesfel van de domheit.*

Wat dan nu in de tweede plaats aangaat den persoon, op wiens aanzoek van der Schueren zich tot dezen arbeid verledigd heeft: hy zelf geeft ons hier omtrent bericht in de meermaals aangehaalde Voorrede, in deze woorden: *Et vos mi domine preposite, ipsius domini ducis a commentariis, presencialiter cernitis per*

me

(*) Willeramus schreef dit werk reeds voor het jaar 1048. Zie V. LELYVELD *Aanteek. over Willer.* achter het II. D. van *Huydec. Pr. van Taal en Dicht.* bl. 570.

(†) Uitgegeven door FR. JUNIUS *Observat. in Willer.* Doch wy voegen deze woorden hier in naar de lezing van het HS. der Leydsche Boekery.

(§) Bericht wegens den *Teuthonista*, in het *Holl. Magaz.* II, D. II. Stuk. bl. 430.

me vobis deditissimum vestrum votum hac in re fore adimpletum. Hier uit wordt zeer duidelijk bevestigd, gelijk wy hier boven hebben opgemerkt, dat name-lijk *van der Schueren* niet uit eenig eigen voordeel dit werk ondernam; neen, hy werd integendeel hier toe door anderen aangezocht, en wel door iemand, in wien wy niet alleen kunde en oordeel onderstellen mogen; maar wien ook het belang der letteroefeningen ter harte ging. De Proost zelf, te gelijk door den Hertog tot geschiedschryver benoemd (*), en welke door *v. d. Schueren*, in de voorrede voor het II. Deel *een geleerd man* genoemd wordt, had hem tot dezen arbeid aangemoedigd. Dit alles moet ons ook te gelijk een vry zeker bewijs van des Schryvers welbekende bekwaamheid opleveren; daar een man, in eenen der aanzienlijkste posten gesteld, een hoogachter der wetenschappen, en welke daar en boven gelegenheid had om *van der Schueren*, uit hoofde van het ambt, het welk hy mede ten hove bekleedde, in alle zyne verdiensten van naby te leeren kennen, hem tot het volvoeren van dit moeilijk werk uitkoos en aanmoedigde.

§. V.

Schoon alles wat wy tot hier toe ten opzichte van onzen *van der Schueren* hebben aangemerkt, ons reeds overvloedige bewyzen oplevert van zijn oordeel, kundigheid en onvermoeiden arbeid, zoo worden wy echter omtrent zyne, waarlijk uitmuntende, bekwaamheid nog nader overtuigd, indien wy hier acht slaan op het werk, het welk hy in het schryven van den *Teuthonista* ondernam; een arbeid, waar toe zich tot op dien tijd niemand had verledigd, zoo dat het werk, toen door hem vervaardigd, volstrekt nieuw en geheel van zyne eigene samenstelling was. Te recht zegt dus *RICHEY Nachr.* p. 434. Dieses ist vielleicht das allererste Deutsch-Lateinische Wörter-Buch in der welt — Zum wenigsten muß ich es so lange dafür halten/ bis mir jemand ein älteres zum vorschein bringen wird. Men kan derhalven onzen Schryver dezen roem niet betwisten, dat hy de eerste geweest is, welke immer een *Duitsch* en *Latijnsch Woordenboek* heeft zaamgesteld. En schoon dit ten opzichte van het *Duitsch* en *Latijnsch Woordenboek* buiten alle bedenking is, dewijl men niet alleen, niet weet, dat er een ouder dergelyk Woordenboek van die eeuw tot onzen tijd is overgebleven; maar zelf nergens eenige melding gemaakt vindt, dat het immer voorhanden geweest is. Zoo is het ook omtrent het tweede deel van dit werk, of het *Latijnsch* en *Duitsch Woordenboek*, even zeker, dat dit ook het eerste geweest is, het welk in die uitgebreidheid het licht zag; want die oude *Vocabularii*, waar van in de hier achter gevoegde naamlijst melding gemaakt wordt, en van welke waarschijnlijk slegts twee voor de uitgave van den *Teuthonista* in het licht gekomen zijn, waren niet anders dan schoolboe-

(*) Zoo is het *Lat. a commentariis* door *v. d. Schueren* zelven verklaard in het I. D. van den *Teuth.* op *H. Hystorien schrijver.* en op *S. Schrijver van hystorien.*

boeken voor kinderen, om het Latijn te leeren; doch *van der Schueren* schreef een Woordenboek, waar van mannen zich in hunne letterkundige oefeningen met vrucht konden bedienen. En wat het Woordenboek, ten tytel voerende: *Vocabularius Copiosus* enz. betreft, (waar van hier achter ook breeder gesproken wordt.) dit werd, volgens aantekening van Mr. *J. Visser*, omtrend 1480. of mischien iets vroeger uitgegeven; doch het komt my niet waarschijnlijk voor, dat dit Woordenboek voor den *Teuthonista* het licht gezien hebbe. De inhoud der voorrede, door *van der Schueren* voor het tweede Deel geplaatst, schijnt het tegendeel aanteduiden; ik althands besluite daar uit, dat er nog geen volledig *Latijnsch en Duitsch Woordenboek* voor handen was; want hy zegt met zoo vele woorden, dat zijn eenig oogmerk in het zamenstellen van dat tweede Deel alleen was om hun, welke de duitsche benaming van deze of gene Latijnsche woorden niet wisten, hier in te hulp te komen. Had nu reeds een zoodanig werk toen het licht gezien, *van der Schueren* zoude zich zelven van dezen arbeid zeer wel ontslagen, en waarschijnlijk in zyne voorrede voor het eerste Deel zyne Lezers tot dat Woordenboek, ten gemelden einde, gewezen hebben.

§. VI.

Thands zullen wy den tytel of opschrift, door *van der Schueren* voor zijn Woordenboek geplaatst, in overweging moeten nemen. Hy noemt zijn werk TEUTHONISTA of DEUTSCHLENDER, en de reden dezer benaming voegt hy daar tevens by, in de woorden, welke hy terstond op dezelve volgen laat: *ea ratione quod termini in capite rigarum a Theuthonico sunt incepti*, en zoo ook in de voorrede voor het II. Deel: *Teuthonista vulgariter der Deutschlender nuncupatur seuque intitulatur eo quod inibi conscripti singuli termini in vulgari alamanico primo locentur ordine*. Hy heeft derhalven dezen tytel voor zijn werk verkozen, om dat hy een *Deutsch* en *Latijnsch* Woordenboek geschreven, of, om dat hy het Duitsch in eene alphabetische orde vooraan geplaatst, en dat door het Latijn omschreven en verklaard had. De opgegeven reden, welke onzen Schryver tot de keuze van dit opschrift voor zijn werk bepaald heeft, verdient onze nadere aandacht, en geeft my aanleiding tot de volgende bedenking, dat namelijk *van der Schueren*, by den aanvang van zijn werk, geen ander voornemen had, dan om alleen, dat gedeelte van zijn werk te geven, het welk wy thands het eerste deel noemen, en dat ook, naar ons inzien, eigenlijk alleen onder den naam van *Teuthonista* kan begrepen worden. Tot dit gevoelen hebben ons de volgende redenen bewogen. 1. De door *van der Schueren* zelven opgegeven reden, waarom hy zijn werk *Teuthonista* noemt, deze is eigenlijk alleen betrekkelijk tot het eerste, geenzins tot het tweede deel. 2. De inhoud der voorrede voor het tweede deel, daar onze Schryver zegt, dat, na dat hy op aanzoek van zekeren eerwaardigen en geleerden Prelaat, van wien wy reeds bl. 13. ge-

gewag maakten, het vorig werk, dat is de *Teuthonista*, voltrokken had, hy het ook van geene mindere nuttigheid oordeelde het tweede stuk zaamtestellen, waar in alle de hem voorkomende Latijnsche bewoordingen, in orde van het *alphabet* voor aan geplaatst waren, en dan in de gemeene, dat is zyne moedertale, verklaard werden. Hier uit, dunkt my, volgt zeer zeker, dat, daar *van der Schueren* geen ander aanzoek gehad heeft, dan alleen om een Duitsch en Latijnsch Woordenboek te vervaardigen, de eerste aanleg van het werk ook alleen daar toe bepaald was, als zijnde door den meergemelden geschiedschryver alleenlijk daar toe aangezocht, zoo als wy kunnen opmaken uit de aanspraak aan denzelven in de voorrede voor het eerste stuk, indien men deze vergelijkt met de onmidlijk voorgaande woorden. 3. De Schryver noemt het tweede deel een *supplementum*, in de voorrede voor dat stuk; eene benaming, welke zeker niet te pas zoude komen, indien hy niet, na de voltooying van het eerste stuk, naderhand nog tot het zamenstellen van het tweede besloten had. 4. In de voorrede voor het tweede stuk verklaart *van der Schueren*, beide de deelen voor een werk, en wil, dat zoo wel het *tweede*, als het *eerste* onder den naam van *Teuthonista* of *Deutschlender* begrepen worde: *Pronuncio hec utraque presencialia opera — hoc unico vocabulo, scilicet Teuthonista, alamanica quoque interpretatione der Duytschlender nuncupanda*. Eene verklaring, die zekerlijk noodzaaklijk was, gemerkt de reden, voor het opschrift van het eerste deel gegeven, met den inhoud van het tweede stuk weinig strookte, en men daarom hetzelfde wel licht voor een afzonderlijk werk konde aanzien. Hy echter, overtuigd, van de nauwe betrekking, welke de beide stukken met elkander hadden, is daarom genoodzaakt geweest dezelve voor een werk te verklaren.

By deze redenen zoude ik nog anderen, opgemaakt uit vergelyking der voorrede, zoo voor het eerste, als tweede, stuk geplaatst, kunnen voegen; doch de opgegeven zijn ons reeds genoegzaam, om ons gevoelen voor bewezen te mogen rekenen.

Hoe zeer *van der Schueren*, in den aanleg van dit werk, voornemens geweest moge zijn, om alleen, als hier toe slegts aangezocht, een Deutsch en Latijnsch Woordenboek zaamtestellen, had hy echter zeker, voor dat het eerste deel de pers verliet, tot het schryven des tweeden deels reeds besloten, dat ik hier uit opmake, om dat in het eerste deel des schryvers naam niet gevonden wordt. Dan te recht begreep hy, dat het van de uiterste noodzaaklijkheid was, om zoo wel een Latijnsch en Duitsch, als een Duitsch en Latijnsch Woordenboek zynen landgenooten te schenken, en dat het laatst door hem vervaardigd stuk, hun ook tot een zeer nuttig gebruik konde strekken, gelijk hy in zyne, voor dat stuk geplaatste, voorrede nader betoogt.

Ten aanzien van deze Voorrede zal ik hier bepaaldlijk niets aanmerken; maar den Lezer tot dezelve wyzen, om daar uit eensdeels nader bevestigd te zien, wat wy te voren, omtrent de bescheidenheid van onzen Schryver breeder hebben

ben aangeteekend, zoo wel als den doorgaanden toeleg, om zyne onbedreven medebroederen te leeren; terwijl ik hier alleen maar wil doen opmerken zyne naarstigheid en onvermoeide vlijt, om, zoo veel hem mogelijk was, nog ten nutte zyner landgenooten te arbeiden, niet tegenstaande door hem reeds aan het verzoek, dat men hem gedaan had, ten overvloede was voldaan. Ook mogen wy hier in nog ten duidlijkste ontdekken het goed oordeel van onzen Schryver, dat, wilde hy volkomen zijn oogmerk bereiken, hy door alleen het eerste stuk te schenken, maar gedeeltlijk aan zyne meening voldoen zoude, hierom heeft hy dan te recht besloten tot het zamenstellen van het tweede stuk, of het Latijnsch en Duitsch Woordenboek. En zoo noodzaaklijk het zamenstellen van het tweede deel ook moge geweest zijn ten tyde van *v. d. Schueren*, niet minder nuttig is het zelve thands voor ons gebruik; want niet alleen, dat men daar in verscheiden latijnsche woorden van de middeleeuwe aantreft, welke by anderen wel eens te vergeefs gezocht worden, maar ook vindt men in dat zelfde stuk zeer vele duitsche woorden, ter verklaring der latijnsche benamingen bygebracht, welke in het eerste deel echter niet voorkomen, waarom ik, even gelijk *van der Schueren*, de beide deelen voor een werk verklaarde, ook deze beide stukken voor onze Taalkunde van de uiterste noodzaaklijkheid rekene.

§. V I I.

Tot hier toe beschouwden wy alleen den arbeid, welke *van der Schueren* tot het zamenstellen van zijn Woordenboek besteedde, en leerden hem dus alleen als Taalkundigen kennen, waar in wy hem boven alle zyne tijdgenooten zien uitmunten. Dan, daar en boven heeft dezelfde Schryver zich, in een geheel ander vak van letterkunde, verdienstlijk gemaakt; wy ontmoeten in hem ook eenen, naar den tijd, in welken hy leefde, zeer ervaren geschiedkundigen. Getuigen hier van zyne Kronijk, welk werk volgens aantekening van *PAQUOT Memoir. pour servir à l'Histoire. Litt.* op de aangeh. plaats, dit opschrift had: *Chronicon in quo Principum Clivensium et Markensium origo et progressus, usque ad annum M. cccc. lli. deducitur.* Deze Kronijk, door onzen Schryver dus tot het begin der regeeringe des tweeden Kleefischen Hertogs gebracht, is eerst door zekeren *Jan Louwerman*, tot den jare 1590., en daar na door *Jan Turck* tot op 1637. vervolgd. By *TESCHENMACHER* in *Syllab. Auctor.* voor de *Ann. Cliv.* en by denzelven *Annal. Cliv.* p. 427. vindt men van deze Kronijk van *Gherard van der Schueren* uitdruklijk melding gemaakt. Schoon dit werk, welks grondslag door onzen *van der Schueren* gelegd is, zoo als *Paquot* meent, nimmer ten algemeenen gebruike is uitgegeven, moet men echter van de voortreflijkheid van dat stuk zeer gunstige gedachten opvatten, daar het aan *W. Teschenmacher* in het opstellen van zyne *Annales Cliviae* ten bake verstrekt heeft, waar uit men besluiten mag, dat dees Schryver dit *Chronicon* zoo nauwkeurig zal bevonden hebben,

ben, dat hy zich hier van met vrucht konde bedienen. En zeker geen wonder, dat *van der Schueren* in staat was, om de geschiedenissen der Kleeffsche Vorsten nauwkeurig te boek te stellen, daar hy, zoo wel als de schryvers der beide vervolgen, zeker uit hoofde hunner ambtsbedieningen, den noodigen toegang zullen gehad hebben tot die echte stukken, waar uit alleen een werk van dien aart naar behooren is optemaken. Doch laat ons tot des schryvers eerstgemeld werk, te weten den *Teuthonista*, wederkeeren, en wel byzonderlijk tot de eerste uitgave, reeds in de xv. eeuw in het licht gekomen.

§. VIII.

De eerste uitgave van dit Woordenboek, door *van der Schueren* zelven in het licht gegeven, mag te recht voor een der eerste en zeldzaamste voorbrengfels der boekdrukkunst gehouden worden, daar reeds *beide de deelen in den jare 1477.* ter openlyke uitgave in gereedheid gebracht waren. Deze tijdsbepaling echter der eerste uitgave van den *Teuthonista*, zoude mischien aan zommigen kunnen toeschynen niet overeen te komen met de eigen woorden van *v. d. Schueren*, welke de voorrede, voor het eerste deel geplaatst, voorafgaan; daar leest men: *Incipit Vocabularius, qui intitulatur Teuthonista, vulgariter dicendo der Duytschlender, ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico sunt incepti* EDICIO QUOQUE HUIUSMODI OPERIS COMPLETA EST DE ANNO DOMINI M. CCCC. LXXV. DE MENSE MARCII. Schoon deze woorden in de daad duidelijk en klaar zijn, schijnt echter hunne beteekenis by zommigen niet wel begrepen te zijn, en zy hebben dus aanleiding gegeven tot verschillende gisfingen, en daar op gebouwde verklaringen. Eenige hebben die woorden zoodanig opgevat, als of dezelve den tijd der uitgave van het eerste deel behelsden, en stelden dus, dat het zelve in den jare 1475, doch het tweede deel, twee jaren later, te weten in 1477. het licht gezien hebbe, dus dacht onder anderen onze *Boonzajer*, gelijk blijkt uit zijn bericht voor den *Teuthonista*, alwaar hy bl. 8. zegt: *het eerste [stuk], waarin het Duytsch voor, en het Latijn achter staat, wierd uitgegeven in 't jaar 1475.; het tweede, met het Latijn voor, en het Duytsch achter, volgde het eerste in 't jaar 1477.* En hier in was hy voorgegaan door *v. Lelyveld*, welke op *Huyd. Pr. II. D. bl. 98.* schrijft, dat de *Teuthonista* te Keulen gedrukt is 1475—1477.; en *PANZERS Annal. der Deuts. Litter. f. 103.* zegt mede, dat de uitgave van het I. Deel in den jare 1475. plaats had; ja zelfs brengt de *Hoogl. SAXE Onom. Liter. par. II. p. 476.* de geheele uitgave van den *Teuthonista* tot den jare 1475; doch dat deze allen zich hier merklijk vergist hebben, vertrouwde ik voldoende te kunnen bewyzen. Indien men slegts de woorden van *v. d. Schueren* met aandacht leest, zal zich al aanstonds aanmerklyke zwaarigheid tegen dit gevoelen opdoen, byzonder wanneer wy acht slaan op de, door *v. d. Schueren* hier bygevoegde, nadere tijdsbepaling,

in deze woorden: *de mense Marcii*. Het moet immers terstond bedenking baren, hoe het mogelijk zy, dat men reeds, op het eerste blad van dit werk, zoo nauwkeurig den tijd bepalen konde, wanneer het eerste deel de drukpers zoude verlaten. Om deze zwaarigheid uit den weg te ruimen, wil RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* achter het *Idiotic. Hamburg.* p. 436. deze woorden dus verklaren: dat hier mede niet wordt te kennen gegeven, dat het eerste deel in dat jaar voleindigd is; maar dat men, van dat jaar af te rekenen, met het drukken een aanvang heeft gemaakt. Dan dit gevoelen komt my in het geheel niet aanneemlijk voor, en ik vatte niet, hoe de woorden *completa est* immer kunnen genomen worden voor *aanvangen, ergens een begin mede maken*; want schoon ik niet ontkenne, dat het Latijn in de middeleeuwen vry wat mishandeld is, en men zommige woorden in ongewoone beteekenissen heeft gebruikt, zoo zal men echter niet licht aantreffen, dat de schryvers van dien tijd het een of ander woord in eene juist tegenstrydige of omgekeerde beteekenis bezigen. Ik zoude daarom van oordeel zijn, dat in de boven aangehaalde woorden van *v. d. Schueren* noch op den tijd, wanneer men eenen aanvang maakte, om dit werk ter persse te leggen, noch van de voltooying door de drukpersse volstrekt niet bedoeld wordt, en dat derhalven in deze woorden: *Edicio quoque huiusmodi operis completa est de anno domini MCCCCLXXV. de mense Marcii*, alleen geoogd wordt op den tijd, wanneer bepaaldlijk *van der Schueren* zelf de laatste hand aan zijn werk gelegd heeft; hy had dit in de maand Maart van den jare 1475. geheel afgewerkt en ten einde gebracht. Op deze wyze verklaart *van der Schueren* zelf het woord *Edicio* in het II. D. van den *Teuthonista*, daar hy *Edicio* vertaalt door *klerynghe*, en *Edere* door *samensetten, cleren*. Zie het II. D. in *Edo.* en dus zal *edere librum* by hem beteekenen, *een boek zamenstellen, klaar maken, in gereedheid brengen*; in een woord, *schryven*. In den zelfden zin, in welken *v. d. Schueren* hier het woord *Edicio* gebruikt, vinde ik *edere* ook in mijn HS. van het *Speculum Historiale* van *Vincentius*, welk afschrift in 1421. is vervaardigd. Zie myne Voorr. voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 23. daar lees ik op het einde der tweede afdeeling: *Explicit secunda pars speculi Historialis, EDITA a reverendo fratre Vincentio de ordine Predicatorum.* en zoo schreef *Trithemius Libell. de Stud. et script. prop.* by *ECCARD Corp. Histor. Medii ævi* Tom II. col. 1842. *Item ad instantiam cujusdam Principis coepi scribere magnum illud arduumque opus steganographiæ, quod octo libris foret terminandum. Complevi autem duos, et tertium inchoavi, incertus si reliquos EDERE debeam, quoniam et maximos requirit laborem, sudorem, vigiliam, industriamque — sum ergo de consumatione dubius.* Hier mede meen ik de boven aangehaalde woorden van onzen Schryver genoegzaam toegelicht, en bewezen te hebben, dat dezelve geenzins kunnen verstaan worden eenige betrekking te hebben tot de openlyke uitgave door den druk van het eerste deel van den *Teuthonista*, en dat derhalven de beide deelen van dit werk te gelijk in den jare 1477. in het licht verschenen zijn.

Alhoewel *van der Schueren*, uit hoofde zyner ambtsbediening, zich op dien tijd zekerlijk in Kleef, de verblijfplaats der Hertogen van dien naam, zal hebben opgehouden, was hy echter genootzaakt, zijn werk elders ter drukpersfe te bezorgen, dewijl op dien tijd de boekdrukkunst in Kleef, niet alleen niet tot die volmaaktheid gekomen was, om een werk van die uitgebreidheid te kunnen opleggen; maar zelf daar ter plaatse nog geheel niet geoefend werd; waarom hy dan ook zijn Woordenboek by zekeren *Arnold ther Hornen* (*) in Keulen ter drukpersfe bezorgde, gelijk in het slot van het tweede deel gemeld wordt. Het werk zelf bestaat uit twee deelen in *folio*, naar de wyze der ouden, of, gelijk wy het thands, naar onze gewoonte, noemen zouden, *groot quarto*. De bladzyden zijn in twee kolommen gescheiden, en het geheele werk met eene oud duitsche letter, op zeer zwaar papier, gedrukt, en, gemerkt de boekdrukkunst toen nog in hare eerste beginfelen was, zoo is echter dit werk met zoo veel nauwkeurigheid behandeld, als men immer in een boek, in dien tijd reeds in het licht gekomen, zal aantreffen. Van de geschilderde voorletters, welke hier, zoo als genoegzaam in alle boeken van dien tijd, gevonden worden, en waar van *Schagen* in het aangehaald bericht breedvoerig handelt, zal ik thands niets melden, als zijnde dit niet alleen aan den *Teuthonista*, maar aan alle boeken van dien tijd eigen. Deze sieraden werden, naar goedvinding van den schryver, of liever van den schilder, daar bygevoegd, in zoodanig eene kleur en vorm, als hy mischien zelf goedvond, of zoo als hem door den eigenaar van het boek bevolen werd. Dit alles is zoo bekend, ten minste by hun, die eenige handschriften of boeken van die eeuw onder de oogen gehad hebben, dat het der moeite niet waardig is, my hier mede op te houden. Van weinig meerder aanbelang zoude het zijn, hier verflag te doen, dat in de oude en eerste uitgave van dit werk geene aantekening der bladzyden gevonden wordt, daar dit mede in dien tijd, ten minste niet algemeen, gebruikelijk was. Alleen melde ik hier de grootte des werks. Bestaande het eerste deel uit vier honderd, het tweede uit driehonderd agtenzeventig bladzyden, daar onder echter niet gerekend de beide

Woor-

(*) De Boekdrukkery van dezen *Arnold ther Hornen*, of, gelijk men anders vindt, *ther Hoernen*, moet reeds ten tyde, dat *v. d. Schueren* dit werk by hem ter persfe zond, vry vermaard geweest zijn, ten minste had hy reeds eenige jaren deze kunst geoefend, zoo als ons blijkt uit een werk, in 1471. op die boekdrukkery vervaardigd, het welk tot opschrift heeft: *Questiones de quodlibet Fratris Thome de Aquino de ordine fratrum predicatorum. Colonia per Arnoldum ther Hoernen 1471. in folio*. Men vindt van dit werk gewag gemaakt by *MAITTAIRE Ann. Typogr.* Tom. I. p. 306. Het zal waarschijnlijk het zelfde zijn, dat, schoon met eenig verschil in den tytel, gevonden wordt in de *Catal. des Liv. de M. de la Valliere* Tom. I. N. 538. en 539. Mr. *Jacob Visser* deelt my hier omtrent nog deze byzonderheid mede, dat dit het eerste boek is, dat door *ther Hornen* met byvoeging van het jaartal is uitgegeven; maar dat hy echter veel vroeger reeds de boekdrukkunst geoefend heeft, dewijl dees oudheidkenner nog zes afzonderlyke werkjes, in 4^{to} door *ther Hornen* gedrukt, bezit, welke hem voorkomen, de eerstelingen van deszelfs kunst geweest te zijn.

Woordenlijsten, welker eerste handelt *de Terminis Grecorum*, de andere *de partibus indeclinabilibus*, en die achter het tweede deel gevoegd zijn.

§. I X.

Daar de eerste uitgave van dit Woordenboek, gelijk ik reeds heb aangemerkt, onder de vroegste voortbrengfelen der boekdrukkunst gerekend wordt, behoeft men zich ook geenzins te verwonderen, dat de weinige afdrukken van dit werk, welke nog voorhanden zijn, thands als zeldzaamheden (*) bewaard worden, en dat dit boek derhalven zeer weinig bekend is, en niet alleen, dat men hetzelfde thands als zeldzaam te boek mag stellen; maar waarschijnlijk heeft het reeds zeer vele jaren onder hun getal behoord. Hier van dus dit noodzakelijk gevolg, dat men van dit werk byna geene afdrukken weet, en althands hier te lande slegts twee op de Boekery te Utrecht, en een by Mr. *Jacob Visser* in den Hage berusten.

Met zoo veel recht als dus dit werk by ons onder de zeldzaam voorkomende boeken mag geplaatst worden, even zeer verdient het ook, in Duitschland zelve, onder de byna niet bekende werken gerangschikt te worden. *RICHEY Nachricht von dem Teuthonista*, achter zijn *Idioticon Hamburgense* p. 432. (uitg. van 1755.) zegt: Nur zwey Exemplaria davon habe ich die Zeit meines Lebens zu sehen das Glück gehabt. *Richey* schreef dit bericht, wanneer hy reeds den hoogen ouderdom van 76. jaren bereikt, en zynen post van Hoogleeraar 50. jaren waargenomen had. Dit waarlijk zoo uitgebreid tijdvak, waar van hier gesproken wordt, zet dezer aanmerkinge geene geringe kracht by. De eerste der twee afdrukken, van welken hy gewaagt, wordt gevonden op de boekery der hoogeschole te Kiel. De andere werd in den jare 1750. uit de boekverzameling van *Nic. Stampeel*, voor de stads boekery te Hamburg voor 60 L 4 ß aangekocht, en is daar nog te vinden. Beide deze afdrukken waren echter niet volledig, dewijl aan den eersten in het midden, aan den anderen op einde eenige bladen ontbraken. Een afdruk van dit werk zoude ook, gelijk ik by *Richey*, uit *Keuffelinus Comment. Hamburgens.* p. 200. vinde aangeteekend, in de Hammersteinsche Boekery voorhanden zijn. En ook zoude de Hoogl. *Ch. Gottl. Schwartz* bezitter geweest zijn van eenen afdruk van den *Teuthonista*, welk werk, gelijk uit *PANZERS Ann. der alt. Deuts. Litter.* f. 104. blijkt, in de *Catal. Biblioth. Schwartz.* te vinden is

P. II.

(*) De verbazende zeldzaamheid van dit werk noodzaakte onzen *Boonzajer*, om van den *Teuthonista*, ten zynen gebruike, een zeer nauwkeurig afschrift te vervaardigen, van hetwelk ik my in de uitgave van dit werk bediend hebbe; dan daar ieder, den oplettendsten zelve niet uitgezonderd, voor eenige mislagen, hoe gering ook, vatbaar is, wilde ik my op dat afschrift alleen niet verlaten, doch hebbe tot de uitgave van het werk, ten mynen gebruike, verzocht en goedgunstig bekomen eenen der afdrukken, welke op de boekery te Utrecht berusten, voor welke vriendelyke mededeeling ik hier openlijk myne dankbaarheid betuige.

P. II. p. 173. N. 256. Voorts zegt *Richey*, dat hy in geene der beroemdste boekverzamelingen immer eenigen afdruk van dit Woordenboek gevonden heeft, dan alleen in de *Bibliotheca Bentefiana*, welke in 1702. te Amsterdam verkocht is. Dit werk wordt in de naamlijst dezer boekverzameling gevonden onder de *Litter. Human.* in F. p. 5. N. 66. onder dezen tytel: *Gerardi de Schueren, Vocabularium Theutonico-Latinum et Latino-Theutonicum. Coloniae 1477.* Behalven deze afdrukken is er nog een, weleer de eigendom van *Fr. Junius*, en door hem by zijn overlyden, met verscheiden andere kostbare handschriften en boeken, aan de boekery te Oxfort geschonken, en aldaar berustende. De reden van de verbazende zeldzaamheid van dit boek, geloof ik gelegen te zijn in het buitengewoon gering getal afdrukken, welke van dit werk waarschijnlijk zijn opgelegd. Hier aan immers wordt de voornaamste oorzaak der zeldzaamheid van verscheiden boeken toegeschreven door *VOGT*, *Catal. Lib. rar. axiomat. special.* §. 1. *Causa raritatis — est — precipue exiguus impresorum exemplarium numerus; Paucissima saltem exemplaria veteres artis typographicae magistri excudere solebant.* Hier van dus ook, dat van dit zoo zeldzaam voorkomend werk, by zeer weinige schryvers, zoo wel vroegere, als latere, eenige melding wordt gemaakt; zoo dat *RICHEY* in het begin van zijn bericht, dit Woordenboek te recht noemt: *überaus seltene / und fast von allen Historicis Lexicorum übergangene werck.* Onder de ouden althands, vinde ik niet eenen, welke van dit boek gewag maakt; mischien zoude iemand willen beweerden, dat de Schryver van de *GEMMA VOCABULORUM, Darentriæ 1497.*, in zyne voorrede, op het Woordenboek van *v. d. Schueren* het oog had, wanneer hy zegt, dat in vroegere tyden niet anders dan Latijnsche Woordenboeken voorhanden waren, welke door het Latijn alleen omschreven en verklaard werden, dat deze echter, om hunne wijdlopendheid en duisterheid, den tragen en weinig ervaaren eerder verdriet en nalatigheid, dan vermaak en onderwijs konden aanbrengen; waar op hy dus vervolgt: *Hoc vero posteriores advertentes interpretatione duplici conflatum opus egregium ediderunt.* Door die *interpretatio duplex* verstond dees Schryver (zoo als uit het vervolg blijkt) eene Latijnsche en Duitische omschryving of verklaring der woorden; juist derhalven een werk zoo als het Woordenboek van *van der Schueren* was ingericht. Voor dit gevoelen zoude men alverder kunnen bybrengen, dat de ongenoemde opsteller dezer *Gemma* niet alleen een groot werk bedoelde, zoodanig als het werk van *v. d. Schueren* te recht genoemd mag worden; maar ook te gelijk een werk, dat voor minvermogenden te kostbaar was om zich aanteschaffen; want, na de zoo even aangehaalde woorden, vervolgt de Schryver aldus: *quo [opere] sane bene nummatis et loculentis, sed pauperibus propter operis magnitudinem atque precium provisum constat minime.* Hierom dan ook verledigde dees Schryver zich tot het zamenstellen van dat kleiner en minder kostbaar werk, dat dus ook voor minvermogenden verkrijgbaar was. Dan hier tegen moet ik aanmerken, dat de zoo even aangehaalde woorden uit de

voorrede voor de *Gemma Vocabulorum* 1497. overgenomen zijn uit de uitgave van dat zelfde werk van 1489., en dat aldaar het woord *conflatum* met eene hoofdletter, aldus *Conflatum*, gelezen wordt, waar uit dan ten duidelijste blijkt, dat hier mede op zeker werk gedoeld wordt, hetwelk oulings onder dien naam bekend was, en alhoewel ik niet wete, dat er eigenlijk een Woordenboek onder dezen tytel of opschrift voorhanden geweest is, is het echter vry zeker, dat de Schryver der *Gemma* hier het oog had op het werk, tot opschrift hebbende: *Vocabularius copiosus et singularis unus ex diversis diligentissime theutonicatus*, gedrukt omtrend 1480.; zie VISSER *Naaml.* bl. 58. Het blijkt uit de voorrede voor dat boek, (welke ik hier achter (*)) in haar geheel zal invoegen, op dat men hier over te beter zoude kunnen oordeelen,) dat deze *Vocabularius* na de dood van den opsteller, welke hier niet genoemd wordt, is uitgegeven, en de Schryver der voorrede bedient zich, ter aanpryzing van dat werk, onder anderen eerst van deze uitdrukking, dat men aan dat Woordenboek te recht den naam van *conflatus vocabulorum* geven mocht, en vervolgens zegt hy: *litterarum quivis amator — hunc secum habeat Conflatum*. Het is derhalven hier uit zeer waarschijnlijk, zoo niet volkomen zeker, dat dit Woordenboek meer onder den naam van *Conflatus*, dan onder den eigenlyken tytel van *Vocabularius Copiosus*, in dien tijd, zal bekend geweest zijn, en dat dus hierom de Schryver der *Gemma Vocabulorum* in de voorrede zich mede van het woord *conflatus* zal bediend hebben, om zynen lezer te beter te doen opmerken, van welk werk hy hier gewaagde. Daar het dus ten duidelijste blijkt, welk boek in de bovengemelde voorrede bedoeld wordt, kan men veilig besluiten, dat de Schryver der *Gemma Vocabulorum*, althands het oog niet op den *Teuthonista* gehad hebbe.

Onder de latere Schryvers zijn er, welke van het Woordenboek van *van der Schueren* gewag maken, zoo wel onder de boekbeschryvers als anderen, welke dit werk in hunne schriften aanhalen; onder de eersten echter vindt men er verscheiden, welke het boek zelve nimmer onder de oogen gehad hebben, gelijk uit het verslag, dat zy ons van dit werk geven, ten duidelijste blijkt, en dat al wederom een bewijs oplevert voor mijn gezegden, omtrent de zeldzaamheid van dit Woordenboek. Tot dezen behooren althands VALERIUS ANDREAS (†) en FOPPENS (§), welker mislag ik hier boven bl. 7. reeds heb aangetoond, een mislag, dien zy niet wel konden begaan, indien zy het werk zelve hadden

(*) Van dit oud en by uitstek zeldzaam voorkomend werk kan men breeder verslag vinden in de hier achter gevoegde naamlijst van oude *Vocabularii Latino Teuthonici en Germanici*, my door den grooten kenner en bezitter dezer zeldzame stukken, Mr. *Jacob Visser* in den Hage, medege-deeld, voor welk bewijs van vriendschap ik denzelven hier openlijk dank zegge. Deze naamlijst kwam my voor hier eene zeer voegzame plaats te vinden, vertrouwend, dat dezelve den letterminnaren ook niet onaangenaam zijn zoude.

(†) *Bibl. Belg.* p. 283.

(§) *Bibl. Belg.* Tom. I. p. 360.

den ingezien, dewijl dan de voorrede, door v. d. Schueren voor het eerste deel geplaatst, hen beter zoude onderrecht hebben. En alhoewel het naricht van PAQUOT (*), omtrent den persoon van onzen *van der Schueren*, vry wat nauwkeuriger is, zoo heeft hy echter, even min als zyne voorgangers, dit Woordenboek nimmer ingezien; want daar hy van *Boxhornius* zegt: *Il paroît l'avoir lu: (den Teuthonista namelijk.)* vervolgt hy: *mais il ne dit pas si le Latin y étoit joint, quoique cela soit fort probable.* Hetzelfde oordeel moet ik ook ten opzichte van MAITTAIRE (†) vellen, welke, schoon hy niets omtrent het boek, of den opsteller meldt, en alleen het opschrift en slot des werks inlast, zoo begaat hy echter daar in niet alleen verscheiden mislagen: onder anderen wordt hier de uitgave van het II. D. bepaald tot het jaar 1467., in plaats van 1477., en hy deelt ons hier zyne gedachten mede omtrent eenen, zoo hy meende, beganen mislag door den letterzetter; de lezing zoude ook zeker, indien er zoo stond, bedorven zijn. Dan zoo wel de afdruk, welken ik thands voor my hebbe, als de opgave van andere Schryvers, toonen, zoo in het een als ander, duidelijk het tegendeel aan, waarom ik besluit, dat *Maittaire* het gemeld opschrift en slot van den *Teuthonista* door eenen anderen heeft doen afschryven, zonder dat hy almede het werk zelve heeft onder de oogen gehad. En PARS, *Naamr. der Batav. Schryvers*, bl. 352. in n. zegt alleen, dat hy meent gelezen te hebben van een *Dictionarium Teutonicum* van G. van der Schuere, van den jare 1477.; zoo dat dit werk by hem nauwlijks meer dan by naam is bekend geweest. Nauwkeuriger is zeker het verslag, door den Hoogl. SAXE *Onomast. Liter.* par. II. p. 476. van den persoon van onzen Schryver en zijn werk gegeven, schoon dees echter, gelijk v. *Lelyveld* op *Huyd. Pr.* II. D. bl. 100. reeds te recht heeft opgemerkt, zich hier in grootliks vergist, wanneer hy in de *Anal. par. sec. ad pag.* 477. schrijft, dat er nog eene Zwolsche uitgave van den *Teuthonista* van 1479. zoude voorhanden zijn. Dit reeds door *van Lelyveld* bondig wederlegd zijnde, zal ik den lezer tot die aantekening wyzen. Het meest voldoende en te gelijk het nauwkeurigst, schoon kort, bericht omtrent dit werk van *van der Schueren*, vindt men in PANZERS *Annal. der ältern Deuts. Litter.* N. 85. f. 103. hier uit blijkt allerwegen, dat hy met het werk is bekend geweest, en het zelve by het stellen van zyne omschryving heeft ingezien. Eene zeer breedvoerige beschryving (van deze hebben wy hier boven reeds gewag gemaakt.) van den *Teuthonista*, zoo wel als van den persoon van *van der Schueren* zelve, gaven M. SCHAGEN in het *Holl. Magaz.* II. D. II. Stuk. bl. 430—433. en nog aldaar II. D. III. Stuk. bl. 738. en volgg., en RICHEY *Nachricht von dem Teuthonista*, geplaatst achter zijn *Idioticon Hamburgense*; waar by men nog voegen kan de meergemelde aantekening van F. van *Lelyveld*. Met zeer veel lof sprak ook MORHOF *Polyhist. Liter.* Tom. I. Lib. IV. Cap. IV. §. 4. p. 749. van

(*) *Memoir. pour serv. à l'Histoire. Litter.* Tom. III. p. 24.

(†) *Ann. Typograp.* Tom. I. p. 381.

van het Woordenboek van *v. d. Schueren*, en hy plaatste onzen Schryver onder den rang der genen, welke ter beschaving der Duitſche Tale gearbeid hebben, daar hy zoo wel van *v. d. Schueren*, als van eenige te voren genoemde Schryvers, zegt: *Patet sane ex his, non neglectum a Germanis unquam suæ linguae studium.*

Het getal der Schryvers, welke van den *Teuthonista* in hunne werken gebruik gemaakt hebben, is in de daad, in aanmerking der voortreflijkheid van dit boek, zeer gering. De eerste plaats onder dezen verdient zeker de groote taalkenner *Franciscus Junius*, dees heeft in zijn *Etymologicon Anglicanum*, uitgegeven door *Edw. Lye*, Oxfort 1743., op meer dan honderd plaatsen, ter verklaring zoo van verouderde Duitſche, als van Latijnsche woorden der middeleeuwe, van het Woordenboek van onzen *van der Schueren* gebruik gemaakt. Zekerlijk geen gering bewijs voor de waardye van dit werk, daar het aan eenen man van die uitmuntende bekwaamheid zoo dikmaals ter voorlichting moest verſtrekken. Ja zelf ſchijnt het my toe, dat *Junius* dit werk zeer hoog geacht heeft, daar hy zynen afdruk, waar van ik hier boven bl. 21. gewag maakte, met aantekeningen verrijkt heeft (*), gelijk men leest in de naamlijst der boeken, door *Junius* aan de boekery te Oxfort geſchonken, by *Foppens Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 298.: *Vocabularius, qui inscribitur Teutonista, edit. 1475. (moest zijn 1477.) sol. cum NOTIS JUNII.* Meermalen ook bedient zich *Eccard* in *not. ad LL. Salicas* van den *Teuthonista*, zoo als niet alleen uit onderscheiden plaatsen blijkt; maar gelijk hy zelf uitdruklijk meldt in *not. ad Leg. Sal. Tit. XIX.* p. 44. *Gerardus Schurerius — Dictionarium Latino-Germanicum et Germanico-Latinum confecit, quod Teutonistam inscripsit, aliquoties et in hoc opere a nobis citatum.* Eens flegts wordt dit werk van onzen Schryver aangehaald door *Keyſler* *Antiq. Septent. et Celtic.* p. 454. ſchoon hy echter ter goeder ure dit boek opfloeg, en daar uit niet alleen nader overtuigd werd van den mislag, door anderen begaan; maar ook zyne gedachten volkomen bevestigd vond. *Ihre Gloss. Suiogoth.* in v. *Baſſlare*, bedient zich ook van den *Teuthonista*, en *Smethius* kende ook denzelven; hy maakte van dit werk gebruik *Oppid. Batav.* p. 141. Dat *Kluit* dit Woordenboek in zyne aantek. op *Hoogſtratens Geſlacht.* w. *Priesterſchap* aanhaalt, heb ik hier boven reeds gezegd: hy bedient er zich ook van in zyne aantek. op de ww. *veete*, *vout* en *zegen*. Welke Schryvers nog, ſchoon zeer ſpaarzaam, van dit Woordenboek gebruik gemaakt hebben, is, uit het, ter zyner plaatſe, reeds aangeteekende, gebleken; waar by ik hier alleen voege, dat ik voor eenige jaren eenen der afdrukken der utrechtſche boekery inziende, my van dit Woordenboek ook bediend hebbe in de *Taalk. Mengel.* onder de zinsp. *L. P. E. A.* bl. 156. en in myne aantek. op *Maerlants Sp. Hiſt.* onder anderen bl. 93. en 130.

TWEE-

(*) Wenschlijk ware het zeker, dat wy de aantekeningen van dezen grooten taalkenner konden machtig worden, om daar van by deze uitgave gebruik te maken; dan onze, reeds herhaalde, aangewende moeite, tot hier toe, vruchtloos geweest zijnde, noodigen wy by dezen alle Taalminnaaren, ons, in dezen tijd, eenen gunstigen weg aan te wyzen, ten einde althands daar door mijn verlangen voldaan, en vooral onze Letterkunde bevorderd worde.

T W E E D E A F D E E L I N G.

§. I.

Wat nu de taal van onzen Schryver betreft, dat is het Duitsch, het welk in zijn Woordenboek voorkomt, deze is, daar hy dezelve zyne moedertaal noemt, die, welke ten zynen tyde in Kleef gesproken werd: *Das Teutsche* / zegt RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* f. 434., *dessen er sich bedienet / und welches er bald Theutonicum, bald Theutonicale, bald Alamanicum nennet / ist seine Clevische Mutter - sprache*; want om met VAN LELYVELD *Aanteek. op Huyd. Pr.* II. D. bl. 199. hier ook om Keulen te denken, dit kan, uit hoofde der zekere bepaling van des Schryvers geboorteplaats, gevoegd by de opgave, dat hy zyne moedertaal schreef, niet in aanmerking komen, en het schijnt ook, dat *van Lelyveld* hier meer onzeker is, wat te kiezen, dan ons dit bepaaldijk voor zijn gevoelen te willen opgeven. Dan het lijdt thands geene bedenking, dat men door de moedertaal van onzen Schryver geene andere te verstaan hebbe, dan die, welke in Kleef gesproken werd. Hoe nauw nu deze taal op dien tijd met de onze overeenkwam, kan men hier uit opmaken, dat de kundige KILIAEN, in de voorrede voor zijn *Etymologicon*, de taal der *Klevenaars, Gulikers en Gelderschen* onder den zelfden naam betreft, en de *Sicambersche* noemt; onder welken naam het Woordenboek van *van der Schueren* ook voorkomt by den grooten FR. JUNIUS *Etymol. Angl.* v. *Baboon: Maxime huc facit illud antiqui vocabularii Sicambrici, quod intitulatur Teutonista.* Om nu deze nauwe overeenkomst, tusfchen de moedertaal van *van der Schueren* en de onze, nader te bevestigen, is de bepaling door RICHEY *Nachr.* f. 434. onzer byzondere opmerkinge dubbel waardig; daar brengt hy de taal van onzen Schryver tot den Nederrhijnschen tongval, en omschrijft dezelve nader als eene vermenging van het Hoogduitsch en Vlaamsch, dat is Nederlandsch: *Richey* beschouwde dus de moedertaal van *v. d. Schueren*, als ware zy eene middeltaal, (dat ik my zoo eens uitdrukke.) welke de verwantschapping tusfchen het Hoogduitsch en Nederlandsch uitmaakte. Eene aanmerking, welke ons terstond overtuigt, dat wy de moedertaal van *van der Schueren* ook in zekeren zin onze moedertaal mogen noemen. Was nu, gelijk wy zoo even opmerkten, ten tyde van *Kiliaen*, die meer dan eene eeuw na *v. d. Schueren* schreef, tusfchen de taal van Kleef en Gelderland nog zulk eene nauwe overeenkomst, hoe veel te sterker mogen wy dezelve niet stellen ten tyde

van

van onzen Schryver; daar immers de ondervinding algemeen leert, dat, hoe meer men na den oorsprong van verwantschappe talen opklimt, hoe sterker men de overeenkomst tusschen dezelve bevinden zal. Het *Duitsch* derhalven, dat wy in het Woordenboek van *v. d. Schueren* aantreffen, kan men in eenen nauweren zin met *Richey* tot den *nederrhijnschen tongval* brengen; doch, in eene ruimere betekenis, behoort die taal tot den *Oud Nederfaxischen* of *Oud Nederduitschen stam*; zoo dat dit werk door *KLUIT op Hoogstratens Geslachtl. w. Priesterschap*, en door *VAN LELYVELD aantek. op Huydec. Pr. II. D. bl. 98.* te recht genoemd wordt een *Oud Nederduitsch* of *Nederfaxisch Woordenboek*, en door *PANZERS Annal. der ält. Deuts. Litter. f. 103.* een *Nederfaxisch Woordenboek*: Zoo ook noemt *MEERMAN Orig. Typograp. Cap. V. §. 9. p. 112.*, van het Woordenboek van *v. d. Schueren* sprekende, de taal der *Klevenaars*, dat is de moedertaal van onzen Schryver, de *Nederfaxische*.

Het zal dus niet onvoegzaam zijn, eerst die *Nederfaxische* taal nader te doen kennen, om dan vervolgens de betrekking, welke zy op onze moedertaal heeft, te overwegen.

De *Nederfaxische* taal, dezelfde, welke wy zoo even de *Oud Nederduitsche* noemden, was van ouds de moedertaal der bewooners van de lagere streken van het eigenlijk gezegd *Duitschland* en der naastgelegen landen. Zoo vindt men deze zeer nauwkeurige onderscheiding opgegeven door *J. C. ADELUNG*, in de voorr. voor zijn uitmuntend *Wörterb. der Hoog Deuts. Munda. §. 5.* daar hy zegt, dat het thands eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* in twee voornamen of *hoofd-dialecten* moet onderscheiden worden, te weten, in het *Oppen- en Nederduitsch dialect*. Wanneer reeds dit onderscheid gerekend moet worden plaats gehad te hebben, en welke daar van de oorzaak en bepaling is, toent dees Schryver in de aangehaalde voorr. §. 7. en vervolgens. Een dezer *Hoofd-dialecten* nu heeft altijd in *Duitschland* zelve de overhand gehad, en toevallige omstandigheden, welke *Adelung* mede opgeeft, hebben aan het *Oppen- of Hoogduitsch* daar den voorrang gegeven; en hier door is by gevolg het *Nederfaxisch* of *Nederduitsch dialect* aldaar geheel in onbruik geraakt. Had nu het geval de zaak in dit opzicht eenen anderen keer doen nemen, dan zoude dat zelfde *Nederfaxisch dialect* het tegenwoordig eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* geweest zijn. Van deze zoo aanmerklyke verandering, of laat ik liever zeggen verbastering, in de oude *Hoogduitsche Tale* ingeslopen, gewagen zeer vele *Duitsche Schryvers*, welker gevoelen door de reeds bygebrachte aanmerking niet weinig wordt toegelicht; zoo moeten althands de woorden van *SCHOTTELIUS von der Teuts. Hauptsprache f. 152.*, als hier op doelende, verstaan worden, wanneer hy zegt, dat de *Duitschers* zich eene, naar hunne meening, betere uitspraak verkozen hebbende, eenen vloeyender, sissender en hooger klank aannamen, en daar door aan hunne woorden eene *hoogduitsche uitspraak* begonnen te geven. Hier op doelde ook *WACHTERUS Praef. ad Germ. §. 49. Hoc unum addo, falli eos, qui existi-*
mant

mant IDIOMA, quo hodie utimur, esse primævum illud, quo primi Germaniæ, Coloni usi sunt, Manifestum enim est — Linguam primigeniam, priusquam ad nos venisset, mutationes in via obijisse MAXIMAS et INCREDIBILES. Onder deze, zoo verbazende en ongelooflyke veranderingen, gelijk *Wachterus* die noemt, wordt voornaamlijk gedoeld op het geheel in onbruik raken van het Nederfaxisch dialect, welks verwaarlozing echter zeer vele, als bejammerenswaardig voordragen. Hooren wy onder anderen *ECCARD Histor. Stud. Etym. Cap. X. p. 100. Merito cum Clariss. Io. Mollero, in Isagoge ad Historiam Chersonesi Cimbricæ Cap. III. §. 11. Miseram Lingue Saxonice sortem deploramus.* (Hier op laat *Eccard* de woorden van *Mollerus* zelve volgen): *Quæ cum omnium Germaniæ dialectorum vetustissima sit, gravissima et incorruptissima, imo palmam etiam elegantiae ceteris reddat dubiam, idiomati tamen Misnico, sibilis suis et blanditiarum parum virilium lenociniis in animos se nostratium insinuant, post habetur, templisque ac curiis imo ipsis pæne domibus exulat.* *CRANTZIUS Saxon. L. I. Cap. I.* was zeer te onvrede, dat de Saxen zich ook moeite gaven, om het gekreitsch of harder geluid der hoogere Duitschers na te volgen. En *BERNHARDUS RAUPAUCHUS* schreef eene geheele verhandeling over de onbillyke verwaarlozing der Nederfaxische Tale. (von unbilliger Verachtung der Plattdeutschen Sprache) Het opschrift dezer verhandeling (dat ik dit in het voorbygaan opmerke.) leert ons, wat wy door de *Platduitsche* Tale te verstaan hebben, dat deze namelijk niet anders beteekent, dan de taal, aan de inwoonders der lagere gedeeltens van Duitschland eigen, zoo wel als het ons bevestigt de boven opgegeven omschryving der Nederfaxische Tale. Ook moet ik hier ten dezen opzichte nog byvoegen, dat de schryvers van het *Versuch eines Brem. Niedersax. Wörterb.* uitgegeven te Bremen 1767. in hunne voorrede opmerken, dat toen reeds het Nederfaxisch, gedurende anderhalve eeuw, niet meer in eenige schriften gebruikt werd. Ja de gewichtige arbeid, welke de geleerde *D. VON STADE* besteedde, om de duistere woorden in de Bybelvertaling van *Luther* te verklaren, had hier uit alleen zynen oorsprong. *Luther* was een Nederfax, *ADELUNG* voorr. §. 10. Hy schreef dus in zyne moedertaal, en bediende zich van zeer vele woorden, welke het Nederfaxisch eigen waren; doch die met de verwaarlozing dier tale geheel in onbruik raakten, en hier door werd dus deze vertaling den Duitscher zelve naderhand byna onverstaaenbaar. Ik kan my niet onthouden, om twee getuigenissen, door *V. STADE* *Erl. f. 3.* bygebracht, hier in te voegen: als eene van *VORSTIUS* *specim. observation. in Ling. Vernac. (i. e. German.) Cap. 18. In versione Bibliorum Germanica Lutheri non pauca sunt vocabula, quæ hodie vix amplius usurpantur, quæque nostris hominibus vix aliunde, quam ex illa ipsa versione nota sunt.* En van *KROMAYER Polymath. Theolog. p. 10. In versione Bibliorum Germanica Lutheri quædam adhuc dialectum antiquiorem ita resipiunt ut minus hodie nota sunt in vulgus Misnicum.* Zie daar een der duitche Hoofd-dialecten in Duitschland zelve geheel verwaarloosd, en daar door ten eene male

in onbruik geraakt, en dat wel juist dat dialect, of die zagter duitsche tongval, welke met onze taal zoo veel nader overeenkomt, dan die, welke zich daar heeft ingedrongen.

Dit nu alzoo in Duitschland geheel verwaarloosd Hoofd-dialect, komt met onze taal zeer na overeen, en heeft, volgens getuigenis van vele taalkenners, op haar zeer nauwe betrekking. Zoo zegt, onder anderen, de geleerde ECCARD *Histor. Stud. Etymol.* Cap. XI. p. 108. *Saxonicae [inferioris] Dialecto affinis admodum est sermo Belgicus.* En SCHOTTELIUS *von der Teuth. Hauptsp.* f. 152. de verschillende dialecten in het Nederfaxisch optellende, stelt mede onder dezelve het *Hollandsch dialect*. Doch niet alleen, dat dit als het gevoelen der Duitschers, welke zeker in het gemeen over onze taal het juist oordeel niet kunnen vellen, moet aangemerkt worden; maar ook onze Nederlanders zelve, en wel onze groote taalkenner HUYDECOPER was van het zelfde gevoelen, gelijk wy lezen in zyne *aanteek.* op *Melis Stoke* B. II. vs. 613. *Het Hoogduitsch, waar toe onze Hollandsche taal de naaste betrekking heeft, is het Nederfaxisch.* Zoo noemt hy de taal, waar in de oudste uitgaven van *der Sachsen spiegel* geschreven zijn, de *Oud Nederfaxische of Nederduitsche taal.* *Byvoegf. en verbeter.* op *M. Stoke* III. D. bl. 465. (*) Die hier van nader overtuigd wil zijn, kan deze aangehaalde oude uitgaven van *der Sachsen spiegel* vergelyken met de oude *Hollandsche* uitgave van dat zelfde werk van 1479., in den nauwkeurigen nadruk van dat stuk, uitgegeven te Frankfort en Leipzig 1763., met de aantekeningen van *Gruppen* en *Meerman*. Ja KILIAEN was volkomen verzekerd van de nauwe overeenkomst, welke er tuschen onze taal en het Nederfaxisch plaats had, daar hy in de voorrede voor zijn *Etymologicon* zegt, dat zijn werk ook ten dienste der Duitschers konde strekken, *byzonder* voor de bewoonders der lagere streken van dat land. Door welke hy, gelijk uit het voorgaande blijkt, *de Nederfaxen* verstond. Ook merkt PONTANUS *Histor. Gelr.* Lib. I. p. 44. zeer wel aan, dat, onder alle de Hoogduitsche Dialecten, het Nederfaxisch aan onze taal het naaste kwam, schoon hy echter, in zoo verre hy den oorsprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil, van het rechte spoor afdwaalt, gelijk uit het vervolg nader blyken zal. Uit alle deze eenstemmige getuigenissen van zoo vele voornamen taalkenners wordt dus der zusterlyke verwantschappinge, welke tuschen onze *oud* moedertaal en het *Hoogduitsch*, byzonder het *Nederfaxisch*, als een der oudste dialecten dier tale, plaats had, geene geringe kracht bygezet. De reden zelve overtuigt ons hier van nader, wanneer men slegts lette op dezen algemeenen taalregel, dat namelijk de overeen-

komst

(*) Uit het zelfde woord *Buur* voor *boer*, het welk *Huydecoper* hier als een oud Nederfaxisch bybrengt, kan men ook de overeenkomst dier tale met ons oud Nederduitsch opmaken, indien men de aangehaalde uitgaven van *der Sachsen spiegel* Lib. II. art. 47. vergelijkt met de *Hollandsche* uitgave van 1479. Art. 25. Zie ook den *Teuthonista* in *B. geBuyr.*

komst van verwantschappe talen des te sterker wordt waargenomen, naar mate men meerder tot haren oorsprong opklimme.

Uit alles wat wy tot hier toe, betreklijk onze moedertaal en het Hoogduitsch, verhandeld hebben, worden wy als van zelve geleid, om ook daar uit op te maken, welke de oorzaak zy, dat het tegenwoordig Hoogduitsch in zoo vele opzichten thands zoo aanmerklijk van onze tale verschilt, of dat het Hoogduitsch thands zoo verre van onze tale afwijkt. Men erinnere zich hier toe slegts, hoe vele aanmerklyke veranderingen, ten opzichte van uitspraak en schrijfwyze, in de taal der Duitschers zijn voorgevallen; in hoe verre zy voornaamlijk van den meer *zagten* tongval zijn afgeweken, en zich eene scherpere uitspraak verkozen hebben, zoo dat MORHOF (*) zelf *het tegenwoordig Hoogduitsch als een GEHEEL NIEUW DIALECT* beschouwde. Hier uit ook wordt het zeggen van *Huydecoper* op *Stoke II. B. vs. 613.* toegelicht en bevestigd, wanneer hy schrijft, dat het Nederfaxisch zedert de dertiende eeuw verder afgeweken is van het Hollandsch, dan het Hollandsch van het Nederfaxisch; waarmede hy dan alleen zal willen te kennen geven, dat het Nederfaxisch en Hollandsch oulings, door byzondere taaleigenschappen, zeer na aan elkanderen vermaagschapt, het Hollandsch echter aan deze oude taaleigenschappen meer gehecht gebleven, het Nederfaxisch daarentegen van dezelve verbazend ver is afgeweken.

§. I L

De opmerklyke verwantschapping tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch alzo, volgens het gevoelen der voornaamste taalkenners, vaststaande, zal het der moeite waardig zijn, dezelve nader te onderzoeken en te bepalen.

Indien men met aandacht het oud Hoog- en Nederduitsch met elkanderen vergelijkt, zal zeker de nauwe overeenkomst tusschen de beide talen aan ieder volkomen blyken. Hier van was althands RICHEY in de voorrede voor het *Idioticon Hamburgense* f. 26. volkomen overtuigd, wanneer hy zegt: *Endlich kann man nicht missen auch des Niederländischen allhier nicht vergessen / weil es mit dem Teutschen gar zu nahe verwandt / und in der That nur eine blosser Mund - Art desselben ist.* En zoo dacht ook de geleerde MORHOF *unterr. der Theutsf. Sprache* f. 255. *Die Poeterey der Niederländer — ist von der Teutschen nicht unterschieden / ja sie ist selbst Teutsch. Und die wörter dieser sprache haben mehr von DEM ALTEN TEUTSCHEN, als irgend eine andere. — Das UHRALTE TEUTSCHE hat MIT DEM NIEDERLANDISCHEN in vielen stücken eine zinnliche gleichheit.* Byzonder verdienen deze laatste woorden hier onze opmerking, en zy behelzen in eene korte omschryving een zeer echt bescheid van de ware toedracht der zake, zoo dat wy niet alleen met HUYDECOPER *Pr. III. D. bl. 83.* stellen moeten, dat het

(*) *Unterr. der Theutsf. Sprache* f. 255.

later Hoogduitsch niet de moeder; maar flegts eene zuster van ons Nederduitsch is; maar wy moeten hier veel hooger opklimmen, en beweeran zelf, dat het Hoogduitsch in het algemeen niet anders, dan eene zuster van onze Taal kan genoemd worden: *LINGUA BELGICA, uti GERMANICÆ SOROR est, ita quod de illa diximus, de hac dictum existimabis*, zegt IHRE in *Proœm. Glosfar. Suiogoth.* p. 34. Een getuigenis, dat, schoon van eenen vreemdeling, echter als van eenen man, in de Noordsche Taalkunde zeer ervaren, van geen gering gewicht moet gerekend worden. Te recht derhalven merkte de Schryver van het vertoog, te vinden in de *Taal- en Dichtk. Bydragen* II. D. bl. 57. aan, dat, indien men behoorlijk den oorsprong van het Hoog- en Nederduitsch onderzocht, dat onderzoek dan toonen zoude, *dat de Nederduitsche Taal niet dan een DIALECT verschil, reeds van HOOGGE TYDEN op te halen, met de Hoogduitsche ware.* Ja, gelijk dezelfde Schryver elders (*) zeer wel aanmerkt, was het Hoog- en Nederduitsch uit de zelfde bronwel oorspronglijk. Doch om niets zonder bewijs, of alleen door het gezag van taalkenners gestaafd, vast te stellen, zal ik uit eene vergelyking der beide talen mijn gevoelen trachten te bevestigen, en uit de oude schriften van genoegzaam gelijktijdige Schryvers aantoonen, dat tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch eene zusterlyke verwantschapping plaats hebbe. Waar door ik echter hier niet alleen versta een oneindig aantal gelijkluidende woorden, in beide de talen van dezelfde beteekenis; maar wel byzonder, en daar het hier voornaamlijk op aankomt, eene zamenvoeging van woorden, aan beide de talen eigen, als mede eenige taaleigenschappen, in beide de talen door de vroegste Schryvers volstandig waargenomen.

§. I I I.

De lijst van vergelyking, ten bovengemelden einde door my vervaardigd, zal voegzaam in drie deelen gesplitst worden, waarom ik in de eerste plaats alleen voorbeelden opgeve van gelijkluidende woorden van dezelfde beteekenisse in beide de talen voorkomende; om dan vervolgens voorbeelden van tezaamgevoegde woorden by te brengen, en eindelijk op de byzondere taaleigenschappen, welke zoo wel aan het oud Hoog- als Nederduitsch voorheen eigen waren, nader acht te geven.

I. Wat dan het eerste aangaat; men vindt zoo wel in het oud Hoog- als Nederduitsch een verbazend aantal woorden, welke oulings der beide talen eigen, en van dezelfde beteekenis waren, doch die door verloop, of in deze, of in gene, of ook wel in beide, geheel verloren zijn. Ten bewyze hier van dienen de volgende voorbeelden.

I. Vol-

(*) *Bydragen* I. D. bl. 361.

1. *Wolsteist*, *hulp*, *auxilium*. W. v. Gravenberg *Rom. von Gwi v. Galois* HS. f. 85. a.

*Unser geloube in also nennet:
Vater, Sun, Heyliger geyst,
So ist daz unser volleist.*

Voeg hier by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. XIV. Sect. 7. en aldaar *Scherz.* in not. en vergelijk hier mede de volgende plaats uit *Maerlant Rijmb.* f. 44. d.

*Entie Heilige gheest, dats waer,
Gaf hem gracie ende volleest.*

2. *Michel*, *groot*, *magnus*. *Brunswijk. Rijmk.* Cap. XXX. vs: 25.

Eyn michel deel ut van mela.

Dikwils lees ik dit woord by *Gravenb.*, onder anderen *michel man* f. 23. a. voor *reus*. Van ons oud *mekel* of *michel* breng ik thands geene voorbeelden by, dewijl hier over breeder gehandeld heb in myne aantek. op *Maerl. Sp. Hist.* I. 6. 12.

3. *Heyligtum*, *Heiligdom*, *reliquiae sacrae*. W. v. Gravenberg. HS. f. 44. c.

*Eyne keffen nam her an der stet,
Die was Heylightumes vol.*

Waar voor by STRICKERUS *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. VIII. Sect. 29. gelezen wordt *Heiltum*. Melis Stoke. I. B. vs. 682.

Eñ vol heilichdoems ene scrine.

Maerlant Sp. Hist. 3. 6. 22.

*Si lieten de stat eñ sciedenre ave,
Vp datmen hem daer gave
Van sente Vintcens heilechdoeme.*

Mandevile Reys. HS. 1462. f. 7. a. van het kruis van Christus: *Eñ dat yser van den spere eñ vele ander heylichdoms sijn te Parijs in Vrancrike in des Conincs capelle.* Zie voorts HUYDECOPER op Stoke I. B. vs. 569.

4. *Soumer* of *saumer*, *lastpaard*. Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. III. Sect. 27.

*Er zustoet mir mein reich,
Vnd heisse mich zu Ache furen,
Gepunden mit snuren
Auf einen saumere.*

Zie

Zie hier de aantek. van *Scherzius*. Men leest dit woord nog eens by *Strickerus* aldaar *Sect.* 36., met welke plaats men vergelyken kan de volgende uit *W. v. Gravenberg*. f. 91. d.

*Vf die foumere lut man da
Manigerhande richeyt:
Golt, gesteyne, pfelle breyt,
Vil geztierde wart daruf geleyt.*

Onze ouden ook *Somer*. *Rom. van Fergut*. HS. f. 2. c.

*Hi dwoech en hiet al op doen
Sine tenten en sine pawelioen.
Doe werpmen omme die somers sciene
En loet pawelione en fortsiere.*

Zie verder *HUYD.* op *Stoke* III. B. vs. 140.

5. *Geztelt, tent, tentorium.* *Gravenberg*. f. 27. d.

*Sie sprach, nu sehet hin uf daz velt,
Da stet eyn harte schone geztelt.*

Zie ook de *Brunsw. Rijmk.* Cap. LIII. vs. 226. Hier voor by *Maerlant Rijmb.* f. 22. b. ghetelt.

*Ghene dou die lach opt velt
Al omme ende omme haer ghetelt.*

Zoo ook *M. Stoke* III. B. vs. 298. VIII. B. vs. 681. zie aldaar *Huyd.*

6. *Sebbe, zee, mare.* *Gravenberg*. f. 55. c.

*Dise lag so nahe bi
Dem fewe, daz her rechte vur
Der yrowen kemenaten tur
Slug, als iz wint was.*

Vergelijk hier mede *M. Stoke* IV. B. vs. 512. *Rom. van Fl. en Bl.* f. 8. c.

*— vische, die in der rivieren,
In des zeewes gronde swemmen.*

7. *Sibbe, bloedverwantschap, consanguinitas.* Zie den *Teuth.* in *Art. Brunsw.* *Rijmk.* Cap. XVI. vs. 81.

*We fullen ok eyn dink proven,
Dat disse dre mit den kronen*

*Creven Ludolfes Brunen sone
To vil naer fibbe stunden.*

Cl. Willemsz. der min. loep. HS. f. 189. a.

*Noch huydens daghes valt wel dat,
Dat mannen en maechdekijns,
Die malcander fibbe zijn
Lichte elc wael andere gonnen.*

8. *Swinde*, groot, magnus. Gravenberg. f. 55. a.

*Vil groze clage man da vant
Under dem gesinde,
Ir iamer wart vil swinde.*

Glosar. achter de Prob. der alten schwäb. Poesie. v. *swind*. Hier voor schreef
M. Stoke *swide*. II. B. vs. 495.

Doe si saghen there so swide.

9. *Tan*, bosch, nemus. Gravenberg f. 62. d.

*Ich bin sus eyn arm man,
Un sol buwen disen tan,
Alse min vader hat getan.*

Waar voor by onze ouden *dan*. Maerlant Sp. Histor. 3. 8. 64.

*Selve verloos hi in den dan
Der siere xy. hondert man.*

Zie Melis Stoke III. B. vs. 930. en aldaar *Huydec*.

10. *Kemenate*, kamer. Historia Laurini, Nanorum Regis. p. 31. uitg. door
SUHM Symb. ad Literat. Teuton. Antiq.

Fraw Kunkhilt ging alzehant

In einer kemenaten tur.

Dikwils komt dit woord voor by Gravenberg, zie onder anderen hier boven in
Sewe, en in de Saml. Deuts. Gedicht. aus dem XII. XIII. und XIV. Jahrh. Het
komt over een met ons verouderd *kemenade*. Rom. van Fergut. f. 17. d.

*Doe riep die cō. enen seriant,
Dat hi die ridder altehant
Leedde in ene kemenade.*

Zie

Zie verder myne aantEEK. op *Maerlants Sp. Histor.* 1. 7. 68. vs. 72.

11. *Wolcwig, Bellum.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. V. Sect. 16.

*Ich han durch euch gevochten
Vierzehen volcwige gros.*

Hier voor *volcwijch* by J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 54.

Oft si volcwijch wouden vechten,

*Quamen si soe openbaer
Op tfelt. — —*

Doctrinale f. 35. d.

*Want men heeft dicke gescout an,
Dattie minder den meere verwan,
En dat oec in volcwige mede
Die minder hoep behilt die stede.*

Zie *MAERLANT Sp. Hist.* 1. 5. 42. v. 31. en *HUYD.* op *Stoke I. B.* vs. 109.

12. *Ingesinde, huisgezin, familia.* *Gravenberg* f. 6. a.

*Daz ingesinde sach im nach
Vnde bat Got fines libes pflegen.*

Maerlant Sp. Histor. 1. 7. 65. vs. 140. *Inghesinde.* Zie myne aantEEK, achter het II. D. bl. 119.

13. *Wan, wasfchen, lavare.* *SCHERZ. Glosf. in v. Strickerus Rhyth. de Car. M.* Cap. I. Sect. 13.

*Das heilig chreutz, —
Das unfer Herre selber truech
Und uns die funde abe twuech.*

Onze ouden *dwaen.* *Maerlant Rijmb.* f. 75. b.

*Die jonge Tobyas soude gaen
Ten water, sine voeten dwaen,
Ende daer hise wasfchen soude,
Quam, enz.*

In den onvolmaakten verleden tijd by ons even als by de oude HD. Zie den zelfden dichter *Rijmb.* f. 62. a.

Micheas zijn oghen saen dwoech.

14. *Vingerlin, ring, annulus.* Gravenberg f. 95. d.

*Eyn vingerlin daz leyte her sa
Der juncyrowen an ir hant.*

Rom. van Fl. en Bl. f. 12. d.

Een vingerlijn hem zijn moeder gaf.

En eenige regels verder:

An sinen vinger deed sijt hem doe.

15. *Diet, volk, populus.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp. Cap. II. Sect. 5.*

*Des warn si gehorsam,
Vnd chomen do er in beschied,
Mit einer chrefftigen diet
An ein velt langh und weit.*

Gravenberg f. 113. c.

*Her Gwigeloy was mit milde
Bescheydenlich wider alle diet
Ane gabe nieman von ym schiet.*

Zoo ook onze ouden. Maerlant *Sp. Hist. 3. 1. 16.*

*Doe quam int lant vrent diet,
Die den lande daden verdriet.*

Zie byzondere beteekenissen van dit verouderd woord by *Huyd. breeder aantek.* op *Stoke IV. B. vs. 602.*

16. *Raunen, Runen, in aurem dicere, susurrare.* *Fragm. de Bell. Car. M. vs. 663.*

*Swie inner si runen
Ires willen werthe ih wole innen.*

Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp. Cap. III. Sect. 9.*

*Si raunen nie so stille
Mir werd ir aller wille,
In vil churtzen zeiten chunt.*

Maerlant *Sp. Hist. 3. 3. 11.*

*Elc versagedem in sinen moet
Dat hi haer runen horde al bloot.*

Dezelfde Dichter 4. 2. 46.

— Doe ruundi hem
Int ore stillekine dit wort.

Zie nog het zelfde rijmwerk 1. 3. 31. vs. 41. en breeder over dit woord STEEN-
WINKEL in zyne aantek. op de Verhandeling van *Malmenius*. (*Taalk. Mengel.*
bl. 102. en volgg.)

17. *Anden, wreken, ulcisci.* Gravenberg f. 36. d.

*Siner ztorn begunde her anden,
Als in sin vader larte.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 238.

*Die hertoge bleef op die stat,
Daer sine viande worden mat,
Met sinen lieden na een stucke,
Ende beide, och selc gelucke
Toe quame sinen vianden,
Datsi hare leet noch wouden anden.*

Zie voorts HUYD. breed. aantek. op *Stoke V. B.* vs. 850.

18. *Misfessende, infortunium.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hist.*
Cap. XIII. proëm.

*Alhie habent die streit ein ende
An alle misfessende.*

Gravenberg. f. 12. c.

*Ane misfessende
Lebete her in siner kinsheit.*

Hier voor by onze ouden *meswinde.* v. Heelu bl. 180.

*Des was hem soe hoege dat herte;
Datsi om ne ghene smerte,
Noch om ne geen meswinde
En wouden vlien toten inde.*

Voeg hier by L. v. Velthem *Sp. Hist.* III. 6. en III. 8.

19. *Muterbarn*, mensch, homo. Gravenberg f. 104. c.

*Der rief uil yemerliche:
Owe ir aller muterbarn!
Ir sult nach sinem willen varn.*

H. v. Veldecken *Die Eneidt.* vs. 212. (Saml. Deutſ. Gedichte. I. B.)

*Do waz dar in sorgen
In abent und in morgen,
Vil manic muterbarn.*

SCHERZIUS *Glosf. Germ.* verklaart *Mutterbarn* letterlijk *filius matris*. In de Samml. von Minnes. II. Th. f. 152. a. lees ik hier voor *muoter kint*.

*Des bettet maniger muoter kint:
Hilf herre Got, das wir gerihte vinden.*

Ons verouderd *moederbaren* heeft onder anderen M. Stoke VIII. B. vs. 362.

*Men sach daer menighe moederbaren
Hem selyen drinken dor de yrese.*

Zie de aantek. van *Huyd.* op deze plaats. Fragment van den Rom. van *Limburg.* HS. op Perk. van zekere vrouw, wier afkomst geheel onbekend was:

*In Grieken en is moederbaren,
Die weet wan soe es geboren.*

20. Overtuigden ons verscheiden voorbeelden, dat er zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch woorden gevonden worden, welke der beide talen oulings eigen waren, doch in beide verloren zijn; men vindt er ook, die by de Hoogduitschers behouden, en by ons geheel en al in onbruik geraakt zijn. Ten voorbeelde hier van strekke het Hoogduitsch *Wie*, *hoe*, *quomodo*, van welks gebruik by onze oudste Schryvers, schoon als zeer zeldzaam opgegeven, in onze *Taalk. Mengel.* bl. 411. en volg., wy echter hier nog andere voorbeelden kunnen byvoegen. Roman van Ferguut HS. f. 29. c.

*Alle die ghene diese saghen
Begonsten mallijc anderen vragen,
Wie es dese vrouwe? Wie es haer name?*

D. van Assenede *Fl. en Bl.* HS. f. 6. b.

*Vrouwe! seit hi: en wetti, wie ic bem
Dus wonderlike comen an dese dinc.*

J. van Heelu bl. 14.

*Aldus heeft ons die yeeste geleert,
Wie dat Got onderkeert
Die heeren, die recht en vrede haten.*

en bl. 26.

*Nu hoort, wie hijs ierst begonste
Op hen te wrekenen sijn vernoy.*

21. Ten slotte voege ik hier eindelijk by ons verouderd *aeſter* voor *in*, *door*.
Maerlant *der Nat.* Bl. HS. f. 3. b.

*Tui iagheſtu achter lande dan
Te ſchendene ſo meneghen man.*

f. 8.a.

*Solinus ſpreket, datmen achter lande
Kemele vindt drierande.*

Zie M. Stoke III. B. vs. 224. en aldaar de aantek. van *Huydecoper*. Even
zoo by de oude Hoogduitschers *aſter*, *Rhyth. de Car. M. exped. Hiſp.* Cap. VI.
Sect. 25

Er begunnd es aſter velde jagen.

Vergelijk SCHERZ. in not. H. von Veldecken *die Eneidt* vs. 2413. (Saml. D. G. I. B.)

*Nu iſt aſter lande
Min laſter vil mere.*

Flor. und Bl. vs. 1369. (Saml. D. G. II. B.)

*Flore der reit aſter wege
Mit ſere ynd mit leide.*

Zoo ook komen het oud Hoog- en Nederduitsch overeen in de woorden
durch voor *om*, by ons *door* of *der*; in *ſa* of *ſan*, *cito*, by ons *ſaen*; in *kume*,
vix, by hun thands *kaum*, by onze ouden *cume*; in *dicke*, *ſæpe*, by ons *dicke*.
En zoo verder in een oneindig aantal andere woorden, met welken ik deze lijst
nog zoude kunnen aanvullen, indien ik my niet overtuigd hielde, dat de byge-
brachte, tot bewijs van mijn gevoelen, voldoende zouden gerekend worden; om
dezelfde reden ook, en om deze lijst niet buiten noodzaak te doen uitloopen,
hebben wy hier, uit zeer vele voorbeelden, dikwils maar een enkel willen by-
brengen.

II. In de tweede plaats moeten wy hier laten volgen eenige voorbeelden, waar uit men eene gelyke zamenvoeging van woorden in dezelfde beteekenis, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch kan afnemen.

1. *Birge und tal, hoog ende laag.* Gravenberg. f. 24. c.

*Do reyt die maget wol getan
Mit ir gesellescheste dan
Beyde birge unde tal.*

Br. Rijmk. Cap. 35. vs. 28.

*Alsus trekede he berg unde dal
Dorch den walt an Doringen lant.*

Rom. van Fergut. f. 4. b.

*Sine dachyarde hilt hi wale,
En reet so lange berge en dale,
Dat hi quam te Cardoel. —*

2. Zoo ook in beide de talen in dezelfde beteekenis *uf unde ztu dal — op ende te dale.* Gravenberg. f. 21. b.

*Sus reyt der ritter nach der clage,
Als die stimme vor ym hal
Den walt uf vnde ztu tal.*

f. 27. c.

*Daz gevilde waz uf vn zu tal,
Vollez paulunen geslagen.*

Der Histor. Bl. f. 25. c.

*En sijn ghevloen, alst es bescreven
Uter stat ten selven male,
En ghingen predeken op en te dale.*

3. *En sinen of irn dank, tegen of zonder zynen of hunnen wil.* Gravenberg. f. 20. b.

*Iz geschach ein teyl an sinen dank
Daz her in hatte also irslagen.*

f. 67. d.

Vn nam ir ir yurspan an irn dank.

Maerlant *Sp. Hist.* 3. 1. 11.

*Doe so vielen si an hem met allen
En daden Brutuse an finen danc
Binnen Fosfeide doen den ganc.*

Dezelfde. 3. 1. 25.

*Of si drevense wt haren steden,
Of si brochtense an haren danc
Altemale in haer bedwanc.*

Zie M. Stoke IV. B. vs. 525. en aldaar *Huydec.* Zoo ook *sunder finen dank.*
Samml. von Minnes. I. Th. f. 19. a.

*Tristan mueste sunder finen dank
Stete sin der kuniginne.*

aldaar f. 181. a.

Er muesse an in gedenken sunder finen dank.

En dus wederom even gelijk onze ouden schreven, zoo als *Huydec.* met de door hem aangehaalde plaats uit Maerlants Rijmbybel bewijst.

4. *Laesen sin*, of *laesen wesen*, ophouden, iets daar laten, aan zyne plaats laten, zich ergens verder niet mede ophouden. Samml. von Minnes. I. Th. f. 74. a.

Swanne ich mine klage nu lasse sin.

aldaar f. 145. a.

*Ich wil min suochen lazen sin
Ich ensols niht langer triben.*

Gravenberg f. 55. d.

*Daz wib ztu dem manne sprach:
Geselle la din grasen sin.*

Laesen wesen. Dezelfde Dichter. f. 12. b.

*Hie laze wir den ritter wesen
Vn sagen, wie is dem kinde ir gie.*

Laten sijn. Cl. Willemsz. der min. loep. f. 96. a.

*Op een tijt vraechde hoir Folkas,
Hoe dattet mit dien dinghen was:
Si sprac, Here! laet zijn v iacht,
Het is om niet, dat gi veel wacht.*

Laten wesen. Rom. van Fergut. f. 24. d.

Nu latic vanden ridder wesen.

Daar het my voorkomt buiten kijf te zijn, wat *laten zijn* en *laten wesen* by onze ouden eigenlijk beteekent hebbe, behoeft men met *Huydecoper* niet angstig na de meening van *Melis Stoke* te gissen, wanneer hy in het IX. B. vs. 1097. schreef:

De mane liet haer scinen wesen.

Huydecoper hield mischien dit vers voor verdacht, en zoude zekerlijk gerne aan de lezing der andere uitgaven den voorrang gegeven hebben; doch te onrecht, gelijk ik nader meene te kunnen bewyzen; doch daar dit hier te ver zoude uitloopen, zal ik over deze plaats breeder handelen in myne aantekeningen op de oude berijmde vertaling der Fabelen van *Esopus*, welke ik hope den nederlandschen letterminnaren mede te deelen.

5. *Schin, sin, thun, of werden* was by de oude Hoogduitschers *blyken, doen blyken, patere.* Brunsw. Rijmk. Cap. 32. vs. 4.

Nu scolle we eyn dink merken,

Wo dat an Goddes werken,

Wo dat sine ordel sin,

Deper wen eyn afgrunde, dat is wol schin.

Gravenberg. f. 104. c.

Daz tut her alle taghe schin.

Strickerus *Rhyth.* Cap. VIII. Sect. 12.

Das taten si des tages schin.

Samml. v. Minnes. II. Th. f. 196. b.

Ich wande das mir solte ir trost da werden schin.

Gravenberg. f. 35. b.

Da laze her alrest werden schin,

Ob her gut ritter kunne sin.

Hier voor by onze ouden doorgaands *zijn, doen, of worden, an, of in schine.* Maerlant *Rijmb. zijn an scine.* f. 11. c.

Dus ist openbaer an scine,

Dat die menscheit doechde pine,

Entie

*Entie godlicheit daer af,
Niet en wiste een enkel caf.*

Doen an scine. Dezelfde Dichter *Sp. Hist.* 3. 8. 87.

*Int selve iaer so porden echt
Die Sassen en maecten geyecht
Iegen Karle entie sine;
Dat dedi hem also an scine
Dat hire iij. m. vinc,
Die raet waren van sulker dinc.*

Worden in scijn. Velthem *Sp. Hist.* 7. 13.

*Dat es ons worden wel in scijn
Binnen desen selven termijn.*

Melis Stoke X. B. vs. 480.

Datte veste wort an scine.

Zie *Huydecoper* op deze plaats, en de daar aangehaalde breeder aantEEK.

6. **Inne Werden, gewaar worden, merken, zeker worden.** Samml. von Minnes. II. Th. f. 44. b.

*Zu uns kam du werdu minne
Und slos uns beide vaste in ein
Ich und si wurden inne
Wol wie minne sihtet arme und bein.*

Gravenberg. f. 117. b.

*Ich bin wol innen worden,
Daz der werlde vreude sinket
Unde in ere hinket.*

Voeg hier by de plaats, aangehaald uit het *Fragm. de bello Car. M.* hier boven in *runen*.

Hiervoor by onze ouden *in inne worden.* Maerlant *Sp. Hist.* 3. 4. 30. van iemand, wien een brood ontstolen was, dat hy gewaar werd door de kruimels, die op den grond lagen:

*Want hi warts daer bi in inne,
Dat hi neven den duerpel vant
Crumen, liggende int sant.*

Dit voorbeeld zy uit vele anderen genoeg. Hoewel: *Huyden op Stoke IV. B.* vs. 1014. zegt, dat de oude Hoogduitschen hier korter schreven *inne*, waar voor de onzen hadden *in inne*, zoo lees ik echter ook *inne worden* by Cl. Willemsz. *der min. loep. f. 10. b.*

*Want ghi mochtet werden inne
En selve proeven bi ghelijcke.*

7. *Orlof nemen, afscheid nemen, valedicere.* W. v. Eschilbach *Parcival* (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.) vs. 1002.

Si nam urloup do gie si dan.

H. v. Ouwe *Twein* (Saml. Deutf. Ged. II. B.) vs. 1247. alwaar van iemand, welke niet langer dorst vertoeven, gezegd wordt:

Sus het si urloup genomen.

Gravenberg. f. 17. a.

Die geste, die dar waren komen,

Die namen orlob alle da

Ztu houe unde ouch anderswa.

Dezelfde. f. 32. d.

Do nam her urlob yn schiet dan.

Onze ouden orlof nemen an iemand. Roman van Ferg. f. 3. d.

Hi was gereet, hi wilde varen.

Die moeder dreef groet mesbaren,

Si helsdene en custene sere,

Die knape bevalse onsen Here.

Hi nam orlof an sinen vader,

Hi weende en die mesniede algader.

Roman van Fl. en Blanc. f. 9. c.

Doe ontboet men Florise, dat hi quame.

Die boedscap was hem wel gename,

Hi gereidde hem en nam orlof

An alle die gene, die waren int hof.

Schade nemen, schade lyden. H. von Trymperg *der Renner.* HS. f. 51. a.

Man mag ein grozz ros uberladen,

Das es vellet vnd nympt schaden.

Even zoo by onze ouden: Melis Stoke II. B. vs. 694.

*Int selve iaer moesten die Vriesen
Scade nemen ende verliesen,
Daer si quamen op Akerstoot,
Want vele der haerre bleven doot.*

Zie hier by de aantek. van Huydec. en de aldaar aangehaalde voorbeelden.

8. Dat het Hoogduitsch *ohne* juist in beteekenis overeenstemt met ons zonder is zeker, en dus zal hun *ohne werden* en ons *sonder worden* een en het zelfde aanduiden: het eerste lees ik by Hugo v. Trimberg in zijn Dichtf. *der Renner* genoemd, by *suhm Symb. ad Liter. Teut. Antiq.* p. 155. (*)

*Da dieser baum, den ich sach,
Auff der heiden, als ich e sprach,
Seiner bluot wart ohne;
Geladen wort er schone
Mit manig birn, das ist war.*

Ons *sonder worden* vindt men in eene plaats der reeds gemelde oude berijmde vertaling der Esopische Fabelen. Fab. 5.

*Over een brugghe ghinc een hont,
Die een been droech inden mont.
Doen hi die scade int water sach
Vanden bene, hont wat hi plach:
Hi snauwede omt stic van onder,
Dus wert hi vanden bene sonder.*

Hier van breeder in myne aantek. over deze plaats, welke ook reeds door Huyd. op Stoke IV. B. vs. 525. is bygebracht.

9. *Ommaer hebben* beteekende by onze ouden *verachten*, gelijk breeder betoogd is in onze aantekenen. op de oude berym. der Esop. Fabel. fab. 13. vs. 11. *Maerlant der Nat. Bloeme.* HS. f. 44. b.

*Eñ dit spreket Aristoteles,
Dat dit iegen die nature es
Van allen voghelen ghemeene,
Die hem met proien groet of cleene*

(*) Ik geve hier de lezing van zeker HS., met het welk *Suhm* de uitgave van dit Dichtwerk van 1549. heeft vergeleken, doch dat van het oorspronkelijk veel verschilt.

*Gheneren, dat ne gheen ne vaet
 Gheslachte, dat hem toe bestaet;
 Maer die spareware es van seden
 Onsculdech deser hedeleden;
 Want hi proiet up sijn ghenoot.
 Scamede mensche van scanden groot,
 Dat elc voghel en elc dier,
 Esfet wreet ofte onghier,
 Al est dat bi proien levet,
 Dattet den sinen vrede ghevet;
 Mare du entie spareware
 Hebbet dese edelheit ommare.*

Zoo ook ommare zijn voor verachtlijk of in verachting zijn. Dezelfde Dichter ald. f. 8. a.

*Aldus soutu ontsaen sondare
 Du best onscone ende ommare.*

Hier voor by de oude Hoogduitschers *unmere sin*. H. v. Veldecken *die Eneide*. vs. 12483. (Saml. Deuts. Gedicht. I. B.)

*Ich bedencke leider wol den sin,
 Das ich ime vnmere bin,
 Und vil vnmerer den her mir si
 Wan mein herzce das ist nicht so vri.*

W. von Gravenberg. HS. f. 101. c.

*Ir wart der lib ummere,
 Daz sie ir trut hatte verlorn.*

Met deze voorbeelden zal ik deze tweede lijst eindigen, schoon ook dezelve nog met eenige andere zoude kunnen worden aangevuld.

III. Myne derde lijst van vergelyking tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch moet ons zoodanige voorbeelden opleveren, welke ons gelyke taaleigenschappen der beide talen, zoo wel door de eerste Hoog- als Nederduitsche Schryvers waargenomen, toonen kunnen, of welke, gelijk reeds uit onze tweede lijst gedeeltlijk gebleken is, nader kunnen bevestigen, dat in beide die talen dikwils dezelfde spreekwyzen gebruikt worden, waaromtrent *Huydecoper*, als hier van overtuigd, sprekende van de nauwe verwantschapping tusschen het oud Nederfaxisch en het Nederduitsch, zich dus uitdrukt, op *Stokes* IV. B. vs. 286.: *dat het niet yreemd is, dat ook in beide die taalen geduurig de zelfde spreekwyzen voorkomen*. Ter nadere bevestiginge daar van kunnen nu de volgende voorbeelden strekken.

1. Onze oudste Nederduitsche Schryvers hebben altijd, zonder hier in eenen enkelen mislag te begaan, zeer nauwkeurig het onderscheid tusfchen *als* en *dan* in acht genomen, en zy gebruikten het eerste indien er eenige gelijkheid tusfchen perfoonen of zaken, het laafte wanneer er eenige ongelijkheid tusfchen dezelve bedoeld werd. Dit alles is al te bekend, dan dat ik hier van eenige voorbeelden zoude bybrengen: geen werk dier Schryvers, welke te recht onder de ouden geteld worden, kan men opflaan, of byna iedere bladzyde zal ons hier van overtuigen. Wil men echter eenig bewijs hier van hebben, zie dan HUYD. *Pr.* I. D. bl. 288. en volgg. *Breed. aantek.* op *Stoke* I. B. vs. 216. fchoon ik my omtrent deze laafte aanmerking in alles met *Huyd.* niet kan vereenigen. Dit wezenlijk onderscheid, niet alleen een fieraad onzer tale; maar tot het goed verftand der meeninge van den Schryver dikwils zoo noodzaaklijk, is by ons tot op de helft der zestiende eeuw volftandig in acht genomen, doch na dien tijd fchandelijk verwaarloosd, tot dat eindelijk voorname taalkenners het onderscheiden gebruik dier woorden in den grond onzer tale gevestigd, duidelyk hebben aangetoond, wanneer ook wederom onze beste Schryvers deze taalwet hebben in acht genomen; fchoon echter het eens ingefloopen misbruik nog verre na niet met wortel en tak is uitgeroeid. Doch fchoon eenige onkundigen, misfchien te dom, om dit onderscheid te bevatten, hunne onbedrevenheid in dit opzicht nog dagelijks aan den dag leggen, zoo ziet men echter onze netfte Schryvers hier in thands nimmer dwalen. Wy zijn derhalven ten aanzien van deze zoo noodige taalwet nog veel gelukkiger, dan de Hoogduitschers: zy hebben ook in hunne taal het zelfde onderscheiden gebruik dezer woorden, en hunne oudste Schryvers hebben het, even volftandig als de onzen, altijd in acht genomen; doch dit onderscheid is by hun zoo verre verwaarloosd, en geheel in vergetelheid geraakt, dat men thands by geen Hoogduitschen Schryver, den besten zelve niet uitgezonderd, hier van een eenig voorbeeld kan aantreffen. Het is juist dit onderscheiden gebruik der woorden *als* en *dan* dat my toefcheen byzonder gefchikt te zijn, om het zelfde taaleigen, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch, althands hier uit te bewyzen. Ziet daarom hier eenige voorbeelden uit de oude Hoogduitsche Schryvers. Dat *Willeram* reeds dit onderscheid in acht genomen heeft, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, men vindt hier van reeds voorbeelden in de aangehaalde plaats uit *Huydecopers Proeve*; liever bedien ik my hier ook van die Schryvers, welke na hem geleefd hebben, als van *Strickerus*, by wien ik aanftonds in *prooemio Rhyth. de Car. M. exp. hisp.* lees:

Er wær mir holder DENNE e.

Dezelfde Dichter. Cap. III. Sect. 18.

*Is ist pesfer, wisse Christ,
Seit vns zu sorgen chomen ist,*

Das

*Das ich ain muesse sterben,
DEN wier allesamt verderben.*

Cap. IV. Sect. 8.

*Ditz lant bewart niemant bas
DEN Genelun der weise man.*

Cap. VI. Sect. 2.

*Nu pist du wol beschaiden,
Das sant Peter starcker ist,
Vnd der vil Heilige Christ,
DANNE Machmet dein Got.*

Gravenberg. HS. f. 66. b.

Her duchte ym bezzer DANNE gut.

f. 70. d.

*— — — eyn rubin,
Der was grozer DAN eyn ey.*

f. 83. a.

Bezzer ritter DAN her ist.

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 1595. (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.)

*Die wip sint broder DEN die man
Waz ab her baz helen kan
Vnd baz leit helen mag
Me schadet ych ein ybil tac
DEN ime ein ybel iar.*

Flor. en Blants. vs. 1582. (dezelfde Verzam. II. B.)

*Das werg was also spehe
Vnd besfer DANNE je kein man gesehe.
So man daran schowen möhte
Mich nymet wunder das man es ahte
Michel höher DANNE das golt.*

H. von Ouwe Twein vs. 172. (aldaar.)

Gnade ist besfer DANNE recht.

G. v. Strazburg *Tristran.* vs. 3832. (mede aldaar.)

*Al di vater di nu sint
Oder vor uns wurden je
Di getaten alle ir kinde nie
Vaterlicher DAN er im tete.*

Turlin *Wilh. d. h. v. oranse.* p. 54. b.

Des schien ist liechter DAN di sunne.

p. 129. b.

*Zvelf knofe uf deme gecelde
Di man uf deme velde
Verrer DAN eyne mile kos.*

Heinrich v. Veldig (Samml. von Minnes. I. Th.) f. 19. a.

*Tristan mueste sunder sinen dank
Stete sin der Kuniginne,
Wan in der poysun darzuo twanc
Mere DAN diu kraft der minne.*

Reinmar der Alte, aldaar f. 74. b.

*Mir ist lieber das er bitte
DANNE ob er sin spreken liesse.*

Achter *nie, nooit, nunquam*; by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.*
Cap. III. f. 26.

*Ich diene Charle, das ist war,
Mit grossen eren manig iar,
Unde wart gelastert nie
An seinem dienste DENNE hie.*

Rud. v. Rotenburg. (Samml. von Minnes. I. Th.) f. 33. a.

*Lieber hete ich von ir lone
Niht wan ein kleines vingerlin,
DANNE das rich und ouch die krone.*

Achter *er, d. i. eer, prius.* Strickerus Cap. V. Sect. 20.

*Ich vnfrew si michel e,
DANNE ich frewen welle.*

Deze voorbeelden zijn hier ten bewyze voldoende, daar niemand eenige oude
Hoogduitsche Schryvers kan opslaan, zonder nader overtuigd te worden, dat zy
overal,

overal, waar eenige ongelijkheid tusfchen perfoonen of zaken plaats grijpt, deze taalwet volftandig in acht genomen hebben.

2. Onze ouden gebruikten het woord *beide*, *ambo*, niet alleen voor twee; maar ook voor meer dan twee perfoonen of zaken, gelijk uit verfcheiden plaatfen hunner fchriften klaar te bewyzen is. Dezelfde taaleigenschap wordt in dit woord ook by de oude Hoogduitschers waargenomen. Wat onzen ouden aangaat, dit was by hun zeer gemeen, en wy vinden er genoegzaam by alle Schryvers voorbeelden van. HUYDECOPER *aanteek.* op *M. Stoke* I. B. vs. 607. bracht flegts eene plaats uit *Maerlant* by; dan de werken van dezen Dichter leveren ons zeer vele voorbeelden hier van op. *Sp. Hist.* III. 1. 5.

*Doe quam hi met finen here
Ten Rine weder, en besat
Beede lant, borch en stat.*

III. 1. 8.

Beede bosch, water en lucht.

Nog eens aldaar in het X. Hoofdf.

*En ccc. fcepe daer mede
En xxiiii. hi vullen dede
Beede met dranke en met fpifen
En met wapenen in alre wifen.*

Rijmbyb. HS. A. f. 67. b.

*— coninc Ioas brac die mure
Vier hondert cubitus lanc,
Daer toe nam hi aen den ganc,
Bede felver ende gout.
Entie vate mit ghewout.*

En zoo ook op deze plaats in mijn HS. B. f. 78. c. *J. van Heelu Slag van Woer.* HS. bl. 60.

*Daer hem menich hoge baron,
Hertogen ende graven beide,
Tote der galgen daden gheleide.*

Voeg hier by *M. Stoke* I. B. vs. 607. en de voorbeelden door *Huydec.* aldaar bygebracht. Dat *beide* by onze ouden gebruikt werd om meer dan twee, onverschillig ook hoe vele, perfoonen of zaken aanteduiden, kan vooral met de volgende plaatfen bewezen worden. *Maerlant Sp. Histor.* III. 2. 16.

En

*En hi dochte hem nutte wesen,
Beede in dichtene en in lefen,
In scrivene en in hogen rade.*

III. 3. 23.

*Dus es Alexis ginder bleven,
In een sonderline scaerp leven,
Beede in vasten en in waken
In bedingen, in goeden saken.*

III. 4. 38.

*Dies sal algader met mi lijfen,
Beede Egypten en Surien,
Ethyopen en Endi,
Parthen en tlant van Persi.*

IV. 2. 75.

*Beede levende en dode,
Clerke, leeke, stoute, blode,
Ene borch oec, die hi helt,
Iegen den Keyser met gewelt
Hiet hi den sinen upgeven
Der Keysercrone.*

Even zoo ook by de oude Hoogduitschers. *Bransw. Rijk. Cap. VIII. vs. 42.*

*— der Denen herschaff
Twank vil waldigliche,
Beide Dudeschelant unde Frankricke,
Unde alle de öme waren beseten.*

Strickerus *Rhythm. Cap. VII. Sect. 10.*

Er sprach: wo sint nu beide

Freunt, man und mage.

Dezelfde. *Cap. III. in het begin.*

*Baide man, chint und weip
Verlurn da irn Leip.*

H. v. Veldecken *die Eneidt. vs. 547. (Saml. Deuts. Gedicht. I. B.)*

*Beide burg und land,
Dar zu sehaz und gewant
Daz stat zu sine gebote.*

vs. 4967.

*Do wil ich dir hetffen zu
Mit synne und mit rate,
Beyde vru unde spate
Und tac und nacht,
Also ich kan unde mach.*

Fl. en Bl. vs. 5413. (Saml. Deut. Ged. II. B.)

*Ich wil gnedicliche
Beide liep und leit,
Kumer und arbeit
Durch uwern willen liden.*

vs. 7680.

*Beide lute und lant
Darzu silber und golt.*

G. v. Strazburg *Tristran*. vs. 8904. (aldaar.)

*Er furte mit im anden Kamp
Beide rouch unde tamph
Und andere sture.*

3. Dat de woorden *vader* en *broeder* by onze oudste Schryvers in den tweeden naamval van het enkelvoudig getal onverbogen gebruikt werden, weten allen, welke met hunne schriften bekend zijn, en daarenboven is dit overtuigend bewezen door *Huydec.* breeder aantek. op *Stoke I. B.* vs. 139. By de voorbeelden, aldaar bygebracht, lust het my nog de volgende te voegen. *Maerlant Rijmb.* HS. A. f. 39. d.

*Of wi sellen dy allegader
Verbornen ende thuus dyns Vader.*

f. 41. d.

Hi sprac dat gheslachte diins vader.

f. 54. a.

*Salomon sat mogentlike
Ins vader troen ende in siin rike.*

f. 70. a.

*Die afgode, die siins vader raet
Brac, die maesti weder al.*

f. 88. c.

*Arsamus wert here groot
Na siins vader Ochus doot.*

f. 96. c.

Aen hem quam al siins vader here.

f. 99. d. *siins vader*, en f. 100. c. *om svader leven*. Ik zoude nog vele voorbeelden uit dit zelfde HS., dat alle teekenen van oudheid draagt, en in taal en spelling zeer nauwkeurig is, kunnen bybrengen; doch het zal van meerder gewicht zijn optemerken, dat in mijn HS. van dat zelfde werk, door my geteekend B. (*), op alle de boven aangehaalde plaatsen niet, gelijk *Maerlant* zekerlijk

(*) Mijn HS. van den Rijmbybel, hier geteekend A., is het zelfde afschrift, het welk in de aantekeningen op *Maerlants Sp. Histor.* wordt aangehaald, en waar van ik in myne voorrede, voor dat werk bl. 38. gewag maakte, terwijl het HS. B., na dien tijd, met eenige anderen by my ten geschenke ontvangen, en dus thands mede onder my berustende, breeder omschreven wordt by *LE LONG Boekz. der N. B.* bl. 213. Dat dit HS., gelijk op de aangehaalde plaats is aangeteekend, in den jare 1453. door eenen Monik geschreven is, blijkt uit het zelve f. 197. b. daar de affchryver achter het gewoon slot van den Rijmbybel, nog eenige regels van zijn eigen maakfel voegende, dus aanvangt:

*Dit boec was volscreven,
Doen men screef xiiiiic., soe wi lesen
En liii., dats waer,
In Iunio den leesten dach daer.*

*En het heeft gescreven, dats waer,
Een scemel gefelle, hoerter naer,
En es geheten Lodewijc,
Die men heet seldenrijc.*

Dit *seldenrijc* moet men denklijk niet houden voor den naam van dezen affchryver; maar veeleer voor eene zintpeling op zynen en zyner medestanderen armoedigen staat. Van de verdere omschryving van ons HS., by *Le Long* geboekt, dat namelijk het zelve op den 6. Maart 1622. door *Peeter Oris* te Antwerpen zoude verbonden zijn, blijkt uit het HS. thands niets meer. Dan daar het echter uit de eigen woorden van den affchryver zelve, boven bygebragt, zeker is, dat ons HS. het zelfde is, het welk door *Le Long* op de aangehaalde plaats wordt omschreven, zoo komt my waarschijnlijk voor, daar ik reden hebbe te gelooven, dat dit afschrift van den Rijmbybel voorheen met myne afschriften van *Maerlants Nat. Bloeme*, en de *Zamenspraak* tusschen *Jacob* en *Martijn*, als mede van den *Leeken Spiegel* en de *Doctrinale*, in eenen band of bundel zaamgevoegd waren, dat deze aantekening, denklijk door *Oris*, op een der schutbladen, voor den Rijmbybel, geschreven, (deze was in dien band voor aan geplaatst.) zal verloren geraakt zijn, wanneer de opgemelde HSS. van elkanderen zijn afgescheiden, gelijk naderhand door *Boscheiden* zelve is geschied, want in de naamlijst zyner boeken bl. 42. en 44. worden deze zelfde HSS., uitgenomen de *Zamenspraak* tusschen *Jacob* en *Martijn* en de *Doctrinale*, welke nog te zamen zijn ingebonden, reeds van elkanderen afgescheiden gevonden. Deze afscheiding moet echter nog geene plaats gehad hebben, ten tyde, dat *Boscheiden*, op verzoek van *Le Long*, den korten inhoud van zynen Rijmbybel aan denzelven opgaf. De brief, tot dat einde aan *Le Long* gezonden, van welken nog een afschrift by mijn HS. B. bewaard wordt, duidt het tegendeel daar van aan, als wordende daar by niet alleen van deze byzonderheid melding gemaakt; maar zelf alle de hier boven genoemde HSS. opgegeven, welke opgave waarschijnlijk door *Boscheiden* alleen geschied is, uit oorzaak, dat de band of bundel, waar in het afschrift van zynen Rijmbybel gevonden werd, ook nog de andere voorgemelde HSS. bevatte, en dat hy dus aan *Le Long* eene nauwkeurige beschryving van den geheelen inhoud van dien bundel geven wilde; schoon *Le Long* echter hier van geen gebruik gemaakt, of dien aangaande zynen lezer niets medegedeeld heeft.

lijk geschreven heeft, *vader*; maar *vaders* gelezen wordt, onverschillig of dit woord in, of buiten het rijm gebruikt zy; waaruit wy kunnen afnemen, dat althands in het midden der vijftiende eeuw, zijnde het HS. B. in den jare 1453. vervaardigd, deze oude taaleigenschap niet meer in acht genomen is; en dat de afschryver het toen aangenomen gebruik gevolgd heeft (*). Dat echter, tot voor het midden dier eeuw, deze schrijfwyze nog niet geheel in onbruik was, blijkt uit mijn HS. van het N. T. 1431. Joh. X. 29. *Ende niemant en macht gripen wt mijns vader hant.* XIV. 2. *In mijns vader huus sijn veel woninghe;* waar voor *vaders* in mijn HS. der vier Evangelisten, geschreven 1472. Nog in het eerstgemeld HS. Hand. VII. 20. *Deze wort in sijns vader huus drie maenden ghevoet*, even zoo als in een ander HS. van de Handel. der Apost., mede onder my berustende, en geschreven in 1399., op deze plaats ook gelezen wordt: *in sijns vader huus.* Het zoude overbodig zijn, hier eenige voorbeelden uit mijn HS. van *Maerlants* Rijmkronijk bytebrengen, daar er in het uitgegeven gedeelte van dat werk reeds eenige te vinden zijn, als onder anderen l. 1. 47. l. 7. 40. en 44; ik ga daarom deze allen met stilzwygen voorby, zoo wel als die, welke in de Rijmkronijk van *Melis Stoke* gevonden worden, en voege hier liever eenige plaatsen in, uit andere werken van onzen *Maerlant*, en wel eerst uit *der Nat. Bl.* HS. f. 26. b.

*Dit wreede dier, dit espentijn
Dinke mi en bedieden sijn
Van den Gods zone, die sonder beghin
Was en es in des vader sin.*

f. 93. d.

*Mar ghelijc als in eersten stonden
Omme ons vader Adams sonden
Alle hertsche creaturen
Ontreint waren bi naturen,
So verloren die erste steene
Hare cracht vele int ghemeene.*

Zoo ook by den zelfden, *Geestlijk Gedicht* (†). HS. f. 9. a.

Helpt

(*) Deze oude taaleigenschap was echter niet zoo verre in vergetelheid geraakt, dat daar van in het zelve HS. niet nog eenig spoor zoude te vinden zijn; de volgende woorden bewyzen het tegendeel. HS. B. f. 153. a.

— *te doepene inden name des vader
En tsoens en tshlelechs geest algader.*

(†) Dit zeer zeldzaam stuk, waar van ik een oud afschrift op parkement in 8vo. bezitte, als mede een oud afschrift van het dichtstuk van *Maerlants* zamenpraak tusschen *Jacob* en *Martijn*,

Helpt mi int rike uwes vader.

f. 33. b.

In dat rike ws vader —

By den Dichter van den *Leeken Spiegel*. HS. f. 22. a.

Maer hy versoenet algader

Jeghen die moghentheit sijns vader.

f. 45. a.

God zal hem gheven algader

Den stoel Davidts sijns vader.

f. 71. c.

Ende doet inden name svader

Tsoens, tshelichs gheest tegader.

Bedieden. der Misse. HS. f. 6. d.

Tote sijns vader rechterhant

f. 9. b.

Eñ besit mijns vader rike,

Dat u bereit es vriendelike.

Buiten de plaatsfen, door *Huydecoper* uit de *Doctrinale* aangehaald, vinde ik ons woord *vader* nog in den tweeden naamval onverbogen gebruikt in het zelfde HS. f. 8. c.

Moechdi teenen vrient ghewinnen

Hem, die uwes Vader vrient was,

Seker soe radic u das,

Datghi hem wilt betrouwen

Bat dan eenghen nuwen.

Voor *vader* wordt in mijn HS. (*) van dit werk gelezen *vaders*. Velthem *Sp. Histor.* I. 7. vs. 74.

Eñ

mede onder my berustende, hebben my doen zien, dat de zoogenaamde *Bundel of Verzameling van verscheiden Gedichten van Maerlant*, van welken wy verslag gegeven hebben in de voorr. voor *Maerl. Sp. Hist.* bl. 48. en volgg., voor zeer onnauwkeurig moet gehouden worden, en dat daar in zeer vele lappen van den eenen of anderen broddelaar zijn ingevoegd. Het welk ik, daar dit thands hier te ver zoude uitloopen, nader hope aan te toonen.

(*) Ik bezitte thands van dit werk ook een zeer oud en schoon handschrift, dat met het afschrift, voorheen by *Huydecoper* gebruikt, uitgenomen eenig verschil in de spelling, overeenkomt; mijn afschrift was voorheen het eigendom van *Adr. van Boscheiden*, en wordt in de naamlijst zyner boeken bl. 44. N. 952. vermeld. In de voorr. voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 52. van dit Dicht-
stuk

*En daer na saen altehant
Cussen si des vader hant.*

I. 39. vs. 9.

*Want hi die naeste wilde wesen
Vans vader halven doe ter tijt.*

III. 43. vs. 54.

Van mijns vader halven —

IV. 69. vs. 55.

— sijns vader mage —

Zoo wordt op alle deze plaatsen in het eigen HS. van dit werk, door den uitgever gebruikt, gelezen, gelijk my, by eene nauwkeurige vergelyking van het zelve tegen de uitgave, gebleken is. Hier vinden wy derhalven wederom een overtuigend bewijs van de onbedrevenheid van *Le Long*, hoe door hem de taal van *Velthem* bedorven is, en dat de uitgave van deze Rijkronijk te recht voor zeer onnauwkeurig moet gehouden worden, dewijl op alle de bygebrachte plaatsen in de uitgave, niet, gelijk het HS. heeft, *vader*; maar, gelijk dezelve door des uitgevers onkunde bedorven zijn, *vaders* gelezen wordt. *Huydecoper* schrijft in zyne bovengemelde aantekening op *Stoke*, dat het minder bekend is, dat men, gelijk *des vader*, zoo ook van ouds zeide *des broeder*: hy brengt hier van eenige weinige voorbeelden by, welke ik met de volgenden kan vermeerderen. *Maerlant Rijmb. HS. A. f. 9. a.*

Abram nam Loths sijns broeder kint.

f. 80.

stuk gewagende, teekende ik aldaar aan, dat het niet onwaarschijnlijk was, dat *Maerlant* ook voor dichter van de *Doctrinale* moest gehouden worden. Dan, dit alles nader overwezende, en als nu het slot van dit werk, zoo in de beide HSS. van welke ik in de gemelde voorrede gewagde, en in dat, hetwelk wel een by *Huydecoper* is gebruikt, als in het afschrift, thands onder my berustende, volkomen overeenstemmend vindende, geloove ik liever, dat dit slot niet, gelijk ik op gezag van een der HSS. van Mr. *J. Visser* meende, door eenen der afschryvers hier bygevoegd is, maar dat het integendeel voor het werk van den dichter zelve gehouden moet worden; en dat hy gevolg dit stuk niet uit de pen van *Maerlant* gekomen is. Het is waar, dat in denzelfden band, waar in mijn HS. van de *Doctrinale* vervat is, ook gevonden wordt, en wel door dezelfde hand geschreven, *Maerlants* zamenpraak tuschen *Jacob* en *Martijn*, en dat in de aangehaalde naamlijst der boeken van *Boscheiden*, beide die stukken, als waarschijnlijk door *Maerlant* gedicht, worden opgegeven. Doch in het werk zelve is hier van geen spoor te vinden, derhalven doet dit niets af; maar daarenboven nog is ons HS. van den *Lecken Spiegel* al mede door den zelden afschryver vervaardigd, en was voorheen met de bovengemelde stukken in eenen bundel zaamgebonden, en echter is het zeker, dat *Maerlant* geen dichter van den *Lecken Spiegel* geweest is.

f. 80. b.

Maer doe die vader quam int rike
— — — — —*Leide hi sinen sone doer das
Inden kerker tot fbroeder doot.*

f. 87. a.

*Eens broeder dochter hadde hi,
Die Hester hiet. —*

f. 94. c.

Dus wraken si des broeder doot.

f. 96. a.

In siins broeder tiit —

en f. 97. d.

*— — die eerde was root**Nochtoe van siins broeder doot.*

Voor *broeder* wordt op alle de aangehaalde plaatsen in mijn HS. B. *broeders* gelezen. Velthem *Sp. Histor.* I. 5. vs. 16.

Eñ na die doet des broeder sijn.

I. 7. vs. 2.

*Saphadijn die dede ontliyen
Sijns broeder kinder.*

III. 9. vs. 29.

*Die grave van Lusfelborch oec na das
Soude gerne wreken sijns broeder doot.*

Zoo wordt in het HS. gelezen, doch alle deze plaatsen zijn door *Le Long* in de uitgave wederom bedorven. N. T. HS. 1431. Marc. VI. vs. 17. *Die selve Herodes sende ende vinc Johannem eñ banten inden kerker om Herodias sijns broeder wijf Philippi.* vs. 18 *Het en is di niet gheoorloft dijns broeder wijf te hebben.* Luc. VI. vs. 41. *Wat siestu een stubbekijn in dijns broeder oghe, ende een balke in dinen oghe en merkestu niet.* Voeg by dit alles de aantekening van V. LELYVELD op *Huydec. Pr.* II. D. bl. 194. en volg. en de voorbeelden door hem aldaar bygebracht.

Deze byzondere buiging der woorden *vader* en *broeder* in den tweeden naamval, was ook van ouds by de Hoogduitschers in gebruik, en in de aantekening van *Huydecoper*, van welke wy boven reeds gewag gemaakt hebben, zijn er eenige voorbeelden van te vinden, by welke wy de volgenden nog voegen zullen, daar immers, gelijk *van Lelyveld*, op de aangehaalde plaatse, te recht aanmerkt, in

in eene byzonderheid als deze de veelheid van voorbeelden nut doet. H. v. Vel-
decken *die Eneidt* vs. 6139. (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.)

*Ich wil den lieben syn mein
Mit vch senden hynnen
Durch uwers vater mynnen.*

vs. 6328.

Her trofte seynes vater man.

man hier voor *mannen*, even gelijk ook onze ouden gewoon waren te schryven.
Zie vs. 7957.

*Sere begunde her in clagen
Eher in sante dannen
Mit seynes vater mannen.*

vs. 7841.

*Do brachte man in dar zu getragen
Toten vber das velt
In seynes vater gezelt.*

vs. 12831.

*Das ich wart dynes vater weip
Das quam von unheyle
Das ich ime wart zu teyle.*

Avent. von der Klage. vs. 2989.

*In allen minen ziten
Mins vater boten riten.*

Der arme Heinrich. vs. 469.

Do su zuo irs vatter fuezen lag.

Flor. und Blantsf. vs. 641. (Saml. II. B.)

*Do begunde Flore suoehen
Gnade fines vatter.*

G. von Strazburg *Tristan*. vs. 5184.

— *fines vater lant.*

W. von Gravenberg in *Gwigalois*. HS. f. 31. b.

Nach fines vater lere.

f. 60. a.

Vor mines vater huse.

Samml.

Samml. von Minnes. II. Th. f. 131. a.

Des vater swert und ouch des suns.

Zoo ook in de proeve dezer Gedichten. *Prob. der alt Schwab. Poesie.* f. 156.

Under begrife des vatter spor.

Schoon hier in de uitgave der Verzameling van deze Minnezingers II. Th. f. 64. b. waarschijnlijk door vergissing van den afichryver of letterzetter, *vatters* gelezen wordt.

Hist. Bucher des alt. Testam. uitgeg. door G. Schutze, I. Th. f. 32.

*Er begunde foichten sere
Sines fater vnde der lude hass.*

Hier van vinde ik ook voorbeelden in de Brunsw. Rijmk. (by LEIBNITZ *Scrip. rer. Brunsv.* Tom. III.) voor zoo verre dezelve nauwkeurig schijnt uitgegeven te zijn, dewijl my aldaar zoo in de uitgave naar het Wolfenbuttelsche HS. als in die van *Glober*, hier omtrent eenige afwykingen zijn voorgekomen. Cap. 12. vs. 41. (uitg. van *Glober*.)

— — — *und theyle*
Mit jme seins vatter reich.

Wolf. HS. *sines vadern riche.* Cap. 14. vs. 71. (uitg. van *Glob.*)

— — — *bey seines vatter leib.*

Wolf. HS. *sines vaders libe.* Cap. 23. vs. 53. (in het Wolf. HS.)

Sedder sines vader tiden.

En zoo ook in de uitg. van *Glober*. Nog eens volgens het gemeld HS. Cap. 60. vs. 39.

Bi sines vader lyve.

Waar voor in de uitg. van *Glober*:

Bey seines vatters leibe.

Stat. Bremensia a. 1303. (uitgeg. door *Oelrichs.*) art. 2. p. 18. *uppe dhes vader unde ther moder eyth.* Art. 58. p. 99. *van sines vader ofte van siner moder weghene.* En zoo ook *Stat.* 1428. C. 16. p. 35. en *Stat.* 1433. Cap. 24. p. 460.

Even gelijk wy gezien hebben, dat de oude Hoogduitschers het woord *vader* in den tweeden naamval onverbogen gebruikt hebben, zoo vindt men by hen ook voorbeelden van het woord *broeder*. W. v. Eschilbach *Parciy.* vs. 10397.

Melianz ist sins broeder sun.

vs. 22553.

*Ern holte sins bruoder swert,
Daz stiez er dem degen wert
Wider in di sceiden.*

vs. 23103.

*Der heiden was von herzen vro,
Daz sins bruoder pris also
Stuont, daz sin hant erstreit
So manege hohe werdecheit.*

4. Zeer gemeenzaam was het by onze oude Dichters, om de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord te plaatsfen, en de eigen namen, of de zelfstandige naamwoorden, dikwils eerst in het begin van het volgende vaars in te voegen. Zie HUYD. op *Stoke Breed. aantek.* op het I. B. vs. 455. daar de Dichter schreef:

*Hi den Grave dit goet gaf
Lodewich.*

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 72. c.

*Daar toe dedi [d. i. dede hy] bringhen doen
Van varren lande Salomoen
Marberstene yt enen eilande.*

Rijmb. f. 147. c.

*Na dien winter ghereedde hi die vaert
Vaspasiaen te komen waert.*

f. 150. c.

*Dit dede hi in sijn achtende iaer
Doude Herodes, weet voer waer.*

Leecken Sp. HS. (*) f. 87. d.

Doen werdt hy onthooft die heere.

J. v.

(*) Onder de meer zeldzame werken, van welke ik zoo in deze Voorrede zelve, als in myne byvoegfels in de aantekeningen op het werk gebruik gemaakt hebbe, verdient voornamelijk geteld te worden *der Leecken Spiegel*, van welk werk een oud afschrift onder my berust. Het komt my niet ongeschikt voor, van dit oud en zeer zeldzaam stuk hier eenig nader verflag te geven. Dit werk, genoemd DER LEEKEN SPIEGEL, geloof ik, dat aan zeer weinigen verder dan alleen by naam bekend zal zijn. Er is althands, voor zoo veel ik wete, van hetzelfde by

J. v. Heelu *Slag van Woer.* HS. bl. 228.

*Want die wile dat die strijt duerde,
Ende yeman iegen hen ruerde,
Weder swert ofte knijf,
Dien benamen si sijn lijf
Die Brabantere; want sine wouden
Niemanne op ghevaen houden.*

Dat

niemand onzer taalkenners eenig gebruik gemaakt, veel min eenig verslag van dit boek gegeven. Ja zelf was het in die boekeryen, in welke de beroemdste verzamelingen van oude nederduitsche Handschriften gevonden zijn, niet voorhanden. Volgens *SANDERUS Biblioth. Belg. Manus. Part. I. p. 285.* berustte er een afschrift van dit stuk in de boekery van *Joan. Gislerus*, aldaar dus omschreven: *Den Leken Spieghel Rythmis Teutonicis antiquae notae, Auctoris anonymi, in folio, in Membrana.* *Le Long* heeft van dit werk slegts een zeer onvolledig afschrift, en waarschijnlijk alleen een zeer klein gedeelte bezeten, en wel zonder dat hy zelf wist, tot welk werk zijn *Fragment* behoorde, gelijk blijkt uit de *Boekz. der N. B.* bl. 158. noemende het aldaar zeker *Francijn geschrift, onder zich berustende.* Hy bracht op de aangehaalde plaats dit zoo genoemd *Francijn* gelchrift by, om daar uit te bewyzen, welk eene algemeene achting onze oude dichter *Jacob van Maerlant* zich reeds, ten zynen tyde, (gelijk hy schrijft) verworven had, zoo dat hy op dien tijd de Vader der Duitsche Dichters genoemd werd. Door deze onnauwkeurigheid van *Le Long* misleid, (het stuk zelve, door hem bygebracht, toen niet kunnende inzien) beging ik in myne voorrede voor *Maerlants Spieg. Histor.* bl. 37. ook dezen mislag, om op gezag van de aldaar aangehaalde woorden te beweren, dat *Maerlant* reeds ten zynen tyde met den grootfchen eernaam van Vader der Duitsche Dichters pronken mocht, vertrouwende, dat *Le Long* dit niet zoude hebben te boek gesteld, bevorens dat aan hem behoorlijk gebleken ware, in welken tijd het werk, waarvan hy hier gebruik maakte, was opgesteld. Dan, toen ik den *Leeken Spiegel* las, en er de beide door *Le Long* aangehaalde plaatsen in ontdekte, als de eerste in mijn HS. f. 140. a., de andere f. 141. b., komende met het *Fragment*, by *Le Long* gebruikt, uitgenomen eenig verschil in de spellinge, volmaakt overeen, en daar by in acht nam, dat dit werk eerst in den jare 1330. voleind werd, en *Maerlant* reeds in 1300. overleden was, bleek ook terstond de mislag door *Le Long*, en door my, op zynen voorgang, begaan, als zijnde dus dit werk eerst dertig jaren na de dood van onzen *Maerlant* geschreven. Het boven gemeld en door *Le Long* genoemd zeker *Francijn* geschrift, is waarschijnlijk het eigen stuk, dat in de naamlijst zyner boeken: *Lib. MSS. in folio N. 33.* voorkomt, en aldaar omschreven wordt: *Een gedeelte van een werk, behelzende deugd en zedelesfen; welke omschryving juist mijn gevoelen bevestigt, dat namelijk dit Fragment slegts een gering gedeelte van het werk bevat, en wel waarschijnlijk (zoo als straks nader blyken zal) alleen van het III. Boek van dit stuk.* Het werk is verdeeld in IV. Boeken; het Iste, houdende 48. Hoofdstukken, bevat eene korte geschiedenis van het meest opmerkingswaardige, zoo ten opzichte van zaken als personen, van de schepping der wereld af, tot op de geboorte van Maria. Het IIde Boek, verdeeld in 59. Hoofdstukken, behelst voornamelijk de geboorte, het leven, lyden en sterven van Christus, het begin van het Christendom, een kort geschiedverhaal der Pausen tot op Karel den grooten, en eindelijk eene verklaring van alle kerkgebruiken, geloofsartikulen, gebeden enz. In het IIIde Boek, bevattende 29. Hoofdstukken, vindt men alleen deugd en zedelesfen, en een voorschrift van plichten, hoe men zich in alle standen, tyden en gelegenheden, zoo ten opzichte van het Opperwezen, van zyne medemenschen, als omtrent zich zelve te gedragen hebbe (uit dit gedeelte van het werk zal het *Fragment*, door *Le Long* bezeten, voornamelijk bestaan hebben) Het IVde Boek eindelijk, verdeeld in 12. Hoofdstukken, behelst een verhaal van de verwoesting van Jerusaleem, van den ondergang der Joden, hoe de wereld een einde nemen zal, en van den oordeelsdag. Dit van de verdeeling van het werk vooraf gezegd hebbende, zal ik den lezer met eenige byzonderheden, zoo wel den dichter, als het werk zelve betreffende, nader trachten bekend te ma-

Dat ook deze wyze van fchryven oulings in het Hoogduitsch plaats greep, is, fchoon flegts met een enkel voorbeeld, aangetoond door *Huydec.* op de boven aangehaalde plaats, by welke ik nog de volgende voege: *Strickerus Rhythm.* Cap. X. Sect. 2.

*Nu was er chomen uber mer
Der groffe Chunich [von] Persya.*

Cap.

maken. Wat dan den dichter van dit ftuk betreft; het is zeker te bejammeren, dat wy zynen naam niet kunnen ontdekken, daar hy alleen op het slot van zijn werk f. 159. c. zynen doopnaam vermelt:

*Heere! defen bouc en dit werc
Soe gheeft u Jan, v arme clerc.*

Uit deze woorden zien wy echter dat de Dichter tot den geestelyken ftand behoorde, en even dit geeft te meer reden van beklag, dat wy omtrent dezen man geene nadere befcheiden hebben; daar wy hem zeer zeker onder die zeldzame wezens van zynen tijd ftellen mogen, welke zich boven het bygeloof dier eeuwe, en de diep ingewortelde vooroordeelen zyner tijdgenooten verheffen, en tegen eene domme en dweepzieke geestlykheid dorst aankanten, immers zich althands verledigen wilde, om den zoogenoemden leek eenig boek in handen te geven, hetwelk hem ter verkryging van eenige nuttige kundigheden ftrekken mochte, en te gelijk de beminlijkheid der deugd voorftelde, zoo wel als het aan de andere zyde de ondeugd leerde verachten; en dit alles in eenen tijd, dat het nog voor groven misdaad gerekend werd, het volk in een eenig vak van wetenfchappen voor te lichten. Om van des Dichters zuiver belangloos, en dus pryzenswaardig, oogmerk, in het ondernemen van dezen arbeid, een duidelyk bewijs te geven, zal ik de eigen woorden, waarmede hy zijn werk aanvangt, en die der plaatfe, welke zy beftaan, niet onwaardig zijn, hier invoegen. f. 1. a.

*Omdat ic niet en wille leyden
In onnutter ledicheyden
Den tijt, die mi gheeft onze Heere,
Die ghelooft zy emmermeere,
Soe heb ic dit werck begonnen.
Onse Heere moet mi des ionnen,
Dat ict alzo volbringhe,
Datter in sonderlinghe
Ligghe zijn eere en zijn loff,
Ende dat sy alle daer off
Te betre moeten wesen,
Die dit horen zelen ende lesen;
Want om ghemeen orbare zoe
Leydic dit werck ierst toe;
En dat ic gheerne faghe, dat
Tot van mi bleve, des te bat
Dleecke volc hadde na mine doot.
Clercken en hebbens gheene noot,
Dat zijt lesen groot of smal;
Want zy connent buten al;
En want dleecke volc es oic die fake,
Daeromme ic dit boucxken make;
Soe fal dit boucxken fijn wel
Ghenaemt die leecke fpiegel.*

Cap. X. Sect. 21.

*Nu erpaist er nider an das gras
Der Chaifer.*

Brunsw. Rijmk. Cap. 43. vs. 24.

*In sinen lande karde he vort
Mit siner togentliken schar
De edele Forste klar
Tegen Dalheim de feste.*

H. v.

*Ik hope, dat sy daer by
Bidden zelen over my,
En seggen in eeneghe stonden,
God vergheve hem sine sonden,
Die met sinen arbeyde
Dit werck ierst toe leide.
Den nyders bid ic dat zy
Tonrechte niet begripen mi,
Die altoes gapen ende kyken
Hoe dat sy moghen begripen,
Dat die dichteren brengen voert,
Die selve nochtan een woort
Niet en weten daer aff,
Niet te meer dan een kass.
Maer dat es omme niet ghelesen,
Begripers moeten altoes wesen.
Maer ic laet te sachter lyden,
Dat my die nyders benyden,
Om dat mi haers selfs nijt wreect
Over hem, daer hy binnen steect,
Daer smaken zy haers selfs venijn,
Hoe mocht ic sachter gewroken sijn.*

De schryver doormengt zijn geheel werk met een groot aantal verstandige en zeer vrymoedige zoo staat. als zedekundige lessen. Om een staal by te brengen van des dichters goed oordeel, en dat hy zich boven de vooroordeelen en dweepzieke gevoelens van zynen tijd dorst en konde verheffen, merk ik alleen op, dat hy, schoon geestlijk persoon zijnde, en echter den huwelyken staat, als der maatschappije nuttig, byzonder aanpryzende, en zich tegen het kloosterleven verzettende, doch wel voorziende, dat dit zijn geschrijf veel opziens baren zoude, daar op deze zeer overtuigende drangrede, tot staving van zijn gevoelen, volgen laat, f. 19. b.

*Ik weet wel te voren,
Dat selen hebben toren
Liede van gheestelike habyte,
Dat ic des huwelijcs vyte
Soe seere sette voert,
En sellen begripen mine woort,
Die nochtan en soude weten,
Wat cleden, drincken of eten,*

En

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 224.

*Da daz Eneas sach,
Das sich das mer slichte
Sin houbit her aufrichte
Der lobemere wigant.*

vs. 3256.

*In die phorten sie do giengen
Eneas unde Sibille.*

Ge-

*En wonnen sijt hē niet te voren
Die ghene, die te hurwelike horen.
Off alle tvolk worde Jacopine,
Minderbroeders en Augustine,
Saertroyfers (*) en Clusenaren,
Wie soude dan tlant aaren,
Coren winnen en ander vruchte,
En of die coopman niet en cochte
Alrehande goet d' ment wint,
En voeret daer mens niet en vint,
Wat souden dese eten dan,
Off wat souden sy draghen an?
Sy moesten die cloostren laten staen,
En ackeren ende roden gaen,
En winnen met haren zweete,
Dat sy cleeden souden en eten,
Gelijc sy doen daghelijc,
Die siten in den huwelijc,
Diet al winnen met arbeide groet
Dies die werelt hevet noot.
Dit sijn al redenen waer bi
Huwelic te prisene sy
Boven allen levene, dat ic weet,
Want die werelt d' by steet
Naest Gode, diet al bestet.*

Het is derhalven geen wonder, dat dees Dichter wel bekend was met de werken van *Jacob van Maerlant*, en dat hy voornamelijk, als met denzelven overtuigd van de noodzaaklijkheid om het volk voor te lichten en te onderwyzen, zynen *Rijmbybel*, met dat zelfde voornemen zaamgesteld, hoogschatte, zoo dat hy van de Evangelisten, als geschiedschryvers van het leven van Christus gewagende, dit alles met stilzwygen voorbygaat, alleen om dat *Maerlant* reeds voor hem dit den volke te boek gesteld had: t. 63. d.

*Nu was xpus te waren
Comen tfinen xii. iaren,
Daer die Ewangelisten,
Die de wairheit best wisten,*

Daer

Gelijk ik boven aanmerkte, en zoo als de bygebrachte voorbeelden bevestigen, plaatsten de oude Dichters de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord, en de eigen namen dikwils eerst in het volgend vaars; doch ik vinde, zoo wel by de oude Hoog- als Nederduitsche Dichters, ook vooraf den eigen naam geplaatst, en in het volgend vaars het voornaamwoord by het werkwoord. J. v. Heelu bl. 43.

*Her Karle, die coninc
Van Cicilian, hi ontfinc
legghen Pirse van Arragoen
Enen camp.*

Stric-

*Op beghinnen te scriven,
Der weerliker leven te hant,
En der welker leven van Meerlant
Jacob, wel transformeerde,
En den leeken volke leerde
Uten boucke, als ic versta,
Datmen heet scolastica;
Daer hijt sette in Dutscher tale,
Herde scone ende wale,
Daer soe vindic xpus leven
In dietsche herde wel bescreven,
Daer omme wil ic die saken,
Die Jacob maecte, niet hermaken;
Want hy es thoofst, wildijt weten,
Van allen dietschen poeten.*

Daar genoegzaam alle de werken, welke in de XIII. en XIV. eeuw in onze tale te voorschijn kwamen, uit het Latijn, en eenige uit het Walsch vertaald waren, mag men dit stuk ten dien opzichte te recht als zeldzaam aanmerken, daar hetzelfde geene vertaling; maar oorspronkelijk in het Nederduitsch geschreven is: f. 2. b.

*Dat ic dese dingen nemen can
Uut mi selve versta nyeman;
Maer ic hebbe gesocht voirwair
Uten boucken hier ende daer,
Die de wyse wilen screven
Op dit crancke menschelic leven.*

Dit komt my voor verder hier uit te kunnen worden opgemaakt, dat de dichter althands eenen geruimen tijd met het zamenstellen van dit werk doorgebracht, en zeker ruim vier jaren daar aan besteed heeft; in het I. B. c. 38. schrijft de dichter:

*— van Godevaert sijn leden
Tote dat ic te deser stede
Dichte dese selve lesse
Twee hondert iaer xx. en sesse
Al t Aantwerpen in die stadt,
Over waer zeg ic v dat.*

De dichter zegt, dat tot op het tijdstip, dat hy dit gedeelte van zijn werk schreef, na het overlyden van Godevaert, te weten, van Boeljoen, gelijk uit het voorafgaande blijkt, twee hondert en zes

Strickerus *Rhyth.* Cap. X. Sect. 21.

Gotfrit, ein degen lobesam,
Des Chaisers banir er do nam.

Dezelfde. Cap. X. Sect. 9.

Premunda div Chunigein
Czu seinen fuesfen si sich bot.

5. Het

zes en twintig jaren verlopen waren; dees Godevaard stierf in den jare 1100., en de Dichter schreef dit derhalven in 1326. Doch in het slot van het werk vindt men, dat hetzelfde eerst in 1330., en dus vier jaren daar na, ten einde gebracht is. f. 159. b.

Nu es dit werc ghehendt
Daer ghy viere boucken inne venar.

Desen bouc was volmaect al
Doen tcarnacioen was int getal
Dertien hondert en xxx. mede
Al tAntwerpen in die stede;
Rechte opten festen dach,
Die in ougstmaent ghelach.

Mischien is dit werk wel opgesteld ten verzoeke van zekeren Rogier van Leefdaal, ten minste de dichter gewaagt van denzelven in de inleiding voor het werk, hopende, dat het dezen byzonder welgevallig zijn mochte. f. 1. b.

Ic hope het sal ghenougen wale
Minen Heere van Levedale,
Mijn Heer Rogiere en mijnre Vrouwen,
Die goet dinc gheerne scouwen,
En in scripture hebben solijt.
Zy zelen daer in den tijt
Nuttelic corten ende mit eeren,
Want het es algader leeren,
Dat in brinct zalichede,
Der zielen ende den live mede.

Het werk eindigt met eene opdracht van hetzelfde aan Jan den III., Hertog van Brabant, in deze woorden. f. 159. c.

Edel Heere! machtich en hoghe,
Latrijcs, Brabans, Limborchs Hertoge
Van Valkenborch daer toe meere
Van Hoesdein en van Breeda Heere,
Wien God noch heeft ghogeven
Voerspoet in al sijn leven,
Ende sal oec al uwen tijt,
Dies ghy hem sculdich te dancken zijt.
Heere desen bouc en dit werc
Soe gheeft y lan, y arme clerc,
Uwer earliker ghewelt nu
Ontfanckelijk moet hy sijn u.

Doen

5. Het voornaamwoord *hy* werd oulings in den vierden naamval aan het werkwoord gehecht, en alleen door byvoeging van de letter *m* uitgedrukt. Zoo schreef M. Stoke I. vs. 1146. *dedem* voor *dede hem*.

*Dies so stac hijñ uten lande
En dedem opheffen die hande.*

Fabel. van Æsop. fab. 48.

*Dit verstont die vos reindaert
En maectem swolfs hole waert.*

En

*Doet hier af voir v lesen,
Als ghy ledich soudt wesen,
Ghine vint d' inne gheene dingen,
Ten sijn algader leeringhen.
Ende daer toe esser in mede
Hoefscheyt te leerne en wijsheide
Voer en achter, meer en mindere,
Doet oec lesen voer u Kindere,
Als zy soe verre sijn ghedegen,
Dat sy leerens moghen plegen,
Sy selens emmer plegen yet;
Want al datmer in ziet
Es al oerbare en bedrieff
Beide aen ziele ende an lijf.
God die gheve u, lieve Heere!
Langhe lijf, ghesonde en eere,
Goeden raet ende victorie
En na dit lijf sine glorie.*

Bevorens echter van dit HS. afterscheiden, kan ik niet voorby om nog te doen opmerken, dat het zelve ook onder die Nederduitsche schriften behoort, in welke het onderscheid der spellinge omtrent het verdubbelen der *ee* en *oo* vry nauwkeurig in acht genomen is, en dat wy dus met dit Stuk ook vermeederen kunnen de lijst dier Nederduitsche schriften, in welke deze verdubbeling gevonden wordt, en die ons door HINLOPEN en V. LELYVELD, achter *Huydecopers Pr. III. D.* zijn opgegeven. Buiten de voorbeelden, welke in de bovenstaande uittreksels uit dit werk hier van reeds voorkomen, strekken de volgende tot verder bewijs: *alleene* f. 75. c. *Beede*, *ambo* f. 75. b. *beene* f. 83. b. c. *begeeren* f. 84. d. *beeten* f. 17. c. 48. a. *beteekenen* f. 103. d. 104. a. *Cleene* f. 85. a. *Cleeder* f. 55. b. *Deeren* f. 84. d. *Eene* f. 89. c. *eenich* f. 89. d. *eere* f. 72. b. *eeren* f. 83. d. *eeuwe* f. 105. d. *geheeten* f. 109. c. *gheene*, *nullus* f. 70. c. *gheneeren* f. 116. c. *ghemeene* f. 34. a. *Heete* f. 72. b. *Heeten*, *nominare* f. 90. c. *Keeren* f. 88. b. *Leeden*, *leiden* f. 81. b. *leen*, *laici* f. 61. a. *leeren* f. 82. a. *Litteeken* f. 32. c. *Meere*, *plus* f. 102. d. *oirdeele* f. 83. a. *ontbeeren*, *nalaten* f. 118. c. *Scheeren*, *spot* f. 113. b. *Scheeren*, *tondere* f. 87. a. *steen*, *lapides* f. 153. d. *steen*, *steenigen* f. 47. c. *Teeken*, *signum* f. 61. a. 77. a. 78. b. *Twee* f. 34. a. *Vrees*, *timor* f. 114. a. *Vreesen*, *timere* f. 100. b. *verteeren* f. 116. c. *visenteeren* f. 123. b. *weeke*, *mollis* f. 136. a. *weene*, *dolor* f. 106. d. *weenen* f. 77. a. *weeren* f. 77. a. *weesen*, *orphani* f. 100. b. *zeere* f. 80. b. *zweeren* f. 71. c. Voorbeelden van de verdubbelde *oo* of *oe* zijn de volgende: *Boeme* f. 56. b. *doode*, *mortui* f. 31. b. 92. c. *dooden*, *interficere* f. 99. a. *doeper* f. 74. c. *gheloeven* f. 57. b. 74. d. *groot* f. 33. b. 36. a. 55. b. 75. d. *hoepe*, *acervus* f. 61. a. 83. b. *hooren* f. 64. b. *hoenen* f. 118. d. *Knoepen*, *nodi* f. 103. d. *loepen* f. 7. c. 71. b. *loenen* f. 134. c. *van noode* f. 110. d. *onvroe* f. 31. a. *roede*, *ruber* f. 99. c. *roeven* f. 75. d. *Throone* f. 5. a. 6. b. *Toeghen* f. 57. a. *toenen* f. 118. d. *vercoepen* f. 148. c. *woenen* f. 74. b.

En zoo ook H. v. Veldecken *die Eneidt* vs. 13087.

*Do hielt der Koning Lahn
Eneam vor der sun seyn,
Wan her unmechtig was und alt;
Her gabime alle syne gewalt.*

6. Dat het zamenvoegen van eenige woorden onzen ouden Dichteren zeer gemeen was, weten allen, welke met derzelver schriften eenigzins bekend zijn; dat het voornaamwoord *hy*, in den vierden naamval, alleen door byvoeging van de letter *m* aan het werkwoord werd uitgedrukt, is ons zoo even gebleken, en dat hetzelfde voornaamwoord, in denzelfden naamval, ook oulings door byvoeging van de letter *n*, werd aangeduid, zal ik in deze aanmerking nader betoogen. Zoo schreef Maerlant *haelden* en *deden* voor *haelde hem* en *dede hem*. Rijmb. HS. A. f. 20. a.

*Men haelden yten Kerker zaen
Ende deden herde scone dwaen.*

Der Nat. Bl. HS. f. 5. c. *wapenden* d. i. *wapende hem*.

*Die mensche van meester wardichede
Nature ne wapenden niet so wel.*

Roman van Fergut. HS. f. 24. a. *staken* d. i. *stak hem*.

Die witte ridder staken onsoete.

Melis Stoke VII. vs. 704.

*De Grave quam an die yaert
Anden zone, ende keerde
Met hem, en dankeden —*

Zoo cok in het oud Hoogd. Walter von der Vogelweide (Samml. von Minnes. I. Th. f. 113.)

*Wan ob her Walther Kruche
Man heten doch vil bas danne in.*

Fabeln aus den zeit. der Minnes. fab. 52.

*Si wurfen bald den esel nider,
Zesamen bunden si sin lider,
Si hiengen an ein stangen gros.*

fab. 53.

*Ein gaffen uf die andren nider
Nu fuort man har, nu fuort man wider.*

***** 2

fab. 62.

fab. 62.

*Er suochte helf und vant en kein
Den er doch dik sin dienst erbot
Die liezen alle ander not.*

7. A. *En*, in de beteekenis van *niet*, werd by onze oude Schryvers zeer dikwils aan het naastvoorgaand woord gevoegd, en alleen door *n* uitgedrukt. De voorbeelden, in de schriften der ouden, zijn zoo menigvuldig, dat wy ons byna zouden kunnen onthouden, om er hier eenige bytebrengen; doch om onze meening te klaarder te doen bevatten, en de overeenstemmende schrijfwyze der oude Hoog- en Nederduitsche Schryvers te beter te doen opmerken, voegen wy de volgenden hier in: M. Stoke I. vs. 512.

*Maer de ghene de tLatijn screef,
In weet waer bi dat achter bleef
Hine bescreef dat iaer niet mede.*

Maerlant Sp. Hist. III. 3. 33.

*Doe sprac weder moyses:
In wille niet ontberen des.*

Roman van Ferguut HS. f. 23. d.

*Seldi nu seggen, hoe hi heet.
Die knape sprac: Vrouwe in weet.*

D. van Assenede Fl. en Bl. HS. f. 13. c.

In weet niet wat u deert.

Even zoo schreef Strickerus Rhyth. Cap. I. Sect. 13. *In voor ich en.*

In was zu Gote ie so gach. W. Zee ook in het oud Hoogd.

Samml. von Minnes. I. Th. f. 2.

In rouche wem es ze herzen ge.

f. 7.

*Das ich, sus muos queln,
Das tuot mir liebe minne;
In kans mir geheln,
Geyerlich ich entsinne.*

f. 37.

In singe niht mere.

Hier

Hier voor ook *ichn* by Strickerus *Rhyth.* Cap. XIV. Sect. 14.

— *ich han chain mort*
Begangen, als man mir gicht,
Ichn laugen aber des niht.

Twein. (Saml. D. G. II. B.) vs. 2594.

Ichn gern nicht iwer habe.

Gravenberg in *Gwigal.* HS. f. 73. b.

Herre Got nu hute
Min mit diner krefte hie,
Ichn quam in fulche vreyse nie.

B. In plaatse van *In* voor *Ic* en schreven onze ouden ook *inne*. M. Stoke IV. vs. 886.

Inne vermete mi niet das,
Dat ic iet weet wat sider deden.

Maerlant *Sp. Hist.* IV. i. 16.

Inne weet hoe icf sal beghinnen.

Der Nat. Bl. HS. f. 41. c. alwaar de Dichter, van den ysvogel sprekende, aldus zegt:

Van desen voghele seggen liede,
(Dat ic vor war niet ne bediede;
Eñ inne weet oft es gheloghen.)
Es hem sijn vel afghetoghen
Eñ an enen wech gheslegghen,
Dattet alt iar sal pleghen
Te vermutene inder ghebare
Alse oft voghelkin levende ware.

Voeg hier by de voorbeelden, door *Huydecoper*, op de boven aangehaalde plaats van *M. Stoke*, bygebracht. Voor ons *inne* schreven de oude Hoogduitschers *ine*. Samml. v. Minnes. I. Th. f. 17.

O we herzelieb ine mag
Din wol vergesfen niet.

W. v. Eschilbach *Parciy.* vs. 1360.

Ine hanf von sippe decheinen rat
Ine muoz in ledech machen.

vs. 2284.

Ine ruohe ob ez diu Kuneginne siht.

vs. 3406.

Ine han des niht vergezzen.

H. von Ouwe Twein. vs. 629.

Ine versuchte waz daz ware.

c. *Het en* werd by onze Dichters oulings zaamgetrokken, en zy schreven daar voor *Hen*. M. Stoke I. vs. 648.

Hen was een edel tronc vermeten.

Maerlant *Sp. Hist.* IV. 1. Prol.

*Die erdt en zait buten dunen
Hine caent ghediken no ghetunen,
Hen neemt hem die zoute Zee.*

Fab. van Æsop. HS. f. 10. a. fab. 63.

*Een man hadde een vernoyt kint,
Hen woude doer niemen doen een twint.*

Velth. VII. Cap. 31.

*Hen es een stemme daer toe geset
Mer sine roepen niet daer met.*

Le Long verklaart, of liever verduistert, hier wederom zynen Schryver, daar hy zegt, dat *hen*, dat hy niet verstont, *haar* beteekent; ik merk dit hier alleen aan, om daar uit te doen zien, van hoe veel aangelegenheid het zy, om ook met de wyze van schryven onzer ouden, wanneer men dezelve verklaren wil, wel bekend te zijn.

Dezelfde zamenvoeging vindt men ook by de oude Hoogduitsche Dichters. Stricker. *Rhyth.* Cap. VI. Sect. 21.

Efn schol ey doch niht wunder han.

W. v. Eschilbach *Parcival* vs. 10131. (Samml. D. G. I. Th.)

Ezn was von Muntfalyasce chomn.

Aventure v. d. Klage vs. 2085.

*Ezn wart nie getruwer degen
Geborn uf der erde.*

aldaar vs. 3897.

*Des lagens allesamt tot
Jene dort und dise hie
Ezn wart so herter sturm nie
Ze der werlte noch gevohten.*

H. v. Ouwe Twein. vs. 6021.

*Ezn ste dan an ir heile
Daz si den Chemphen bringe dar.*

Hier voor *isn* by Stricker. Rhyth. Cap. III. Sect. 23.

*Isn sei auch alles golt nicht
Das man doch gleissen sicht.*

En zoo ook by Gravenberg in Cwig. HS. f. 24. d.

*Izn mag nu ztware
Eyn vrowe vur ir hus nu komen.*

f. 27. a.

*Nu pflach her sulcher manheyt,
Daz in da nieman gedorste bestan;
Izn muste ym an dem lib gan.*

d. Ook vindt men by de oude Nederlandsche Dichters *henfi* voor *het en zy*,
ten ware. Maerlant Sp. Histor. IV. 1. 37.

*Inne weet waer bi dat was,
Henfi oft hi verdiende das.*

IV. 2. 65.

*So dat ict y mach seggen mede
Om uwer alre zalichede,
Henfi dat ghijt ebt ommare.*

Der Nat. Bl. HS. f. 25. a.

*Mar ets te verduwene pine,
Henfi met loke en met wine.*

Even zoo by Stricker. Rhyth. Cap. II. Sect. 6.

*Also wais ich wol das is ergat
Esnfei das yns ein weiser rat
Do von chunne geschaiden.*

Zie de aantekening van Scherzius op deze plaats.

E. Hijn

E. *Hijn* voor *hyen* by M. Stoke III. B. vs. 287.

— *Dat hi striden niet en soude,*
Hijn ware selve —

En zoo ook by den ouden Hoogduitschen Dichter van Veldeken *Eneidt* vs. 3191.

Hern wolde im nicht naher gan.

8. Te recht zegt HUYDECOPER Aanteek. op Stoke I. B. vs. 114. dat het by onze ouden zeer gemeen was, om het voorzetsel *te* te gebruiken voor zoodanige werkwoorden, voor welke wy thands het voorzetsel *ver* bezigen; dus schreven zy *te storen*, *te broken*, *te gaan*, voor *verstoren*, *verbroken*, *vergaan*, *te gronde*, *te niete gaan*. Dus leest men by Melis Stoke *te storen* I. B. vs. 114.

De afgode dede hi te storen.

Rijmb. HS. A. f. 30. d.

Dats Ihs, die mit groter eren
Van Marien wert gheboren,
Ende al die liede sal te storen,
Die in sonden hem verbouden
Ende aen die afgode houden.

f. 46. c.

Hierna quam Davite mare,
Dat die Philistene al dare
Ene stat hadden te stoert.

Te broken. v. Heelu bl. 70.

Dat orloge was doen te broken
Metter soenen, die gesiede.

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 25. c.

Sijn bloet warem es over een
Goet, daer te broken es een been.

te gaen. f. 2. d.

Onse ghelove es —
Dat si de ziele niet ne hebben ontsaen
Die nemmermeer ne mach te gaen.

Rijmbybel f. 16. c. van de plagen van Egypten.

*Moyſes badt Gode twaren
Ende die plaghe die te ghinc.*

Te borſten. D. v. Asfenede *Roman van Ferguut* HS. f. 4. d.

*Ghi waert te borſten op die ſtede,
Gine hadt den cnape gereden op.*

By denzelfden Dichter *te blouwen* f. 14. a.

*Ic moet vechten bi mire trouwen,
Een ridder heft minen naen te blouwen.*

En hier voor by de oude Hoogduitſche Dichters *zu brochen, zu gan enz.* Gra-
venberg *in Gwical.* HS. f. 54. a.

*Das ſchone ros ouch bi ym lag,
Ztu zterret yñ ztu brochen.*

f. 65. d.

*Sinen harnasch trug man dar,
Der waz ztu brochen also gar.*

en f. 65. c.

*Mit decheyner ſlachte dinge
Machman in ztu brechen.*

H. v. Veldecken *Eneidt.* vs. 1454.

*Sie ſufzte vil tieffe
Vnd wart vil vbele getan,
Sie ſprach mein ere wil zu gan.*

Triftran des v. Urib. vs. 941.

*Und manich ſper zu brachen
Was, kurtze wile je man began.*

Voeg hier by de voorbeelden door HUYDEC. Breed. Aanteek. op Stoke I. B. vs. 239.
uit andere oude Hoogduitſche Schryvers bygebracht.

9. Het is bekend, en HUYDEC. heeft in zyne Aanteek. op Stoke IV. B.
vs. 72. door vele voorbeelden aangetoond, dat het woord *onder* oulings in den
zin van *onderling* by ons voor allerlei werkwoorden geplaatst werd, die iets be-

tie.

teekenden, het welk *onder* twee of meer perſoonen geſchiedt. By de voorbeelden, door *Huydec.* bygebracht, voege ik hier de volgenden: Hy zegt dat *ondermoeten* verkort is tot *ontmoeten*, het welk nader bevestigd wordt in de volgende plaats van den Dichter van den *Leek. Sp. HS. f. 42. c.* alwaar deze woorden onderling verwisfeld worden:

*Oec ſeide hi haer mede,
Dat ſo op ſtoede handelinghe,
En ter guldene poirte ghinghe,
Soe ſoude Ioachime ontmoeten daer.
Dit vonden ſy beyde waer;
Want ſy ontmoeten hē beide.*

By denzelfden Dichter f. 157. c. *onderſteken*:

*Ten ſevenden dage ghemeene
Selen te gader loepen alle die ſteene,
En ſelen hem ſoe onderſteken,
Dat ſy in ſticken ſelen breken,
En elc ſtick daer toe mee
Sal die een dander ſteken ontwee.*

Cl. Willemsz. *der Minn. loep. HS. f. 31. a.*

*Op een avont heeft zy ghepast
By der camerwaerders rade,
Dat ſi te ſamen mit goeden ſtade
Malcander vriendelic onderſpraken.*

f. 58. a.

*En woude wel, dat hoir God gonde,
Dat zy te ſamen mont bi monde
Vriendelic mochten onderſpreken.*

Zoo ook ſchreven onze ouden *onderlachen*, *onderminnen*, *ondercuffen*, *onderbinden*, *onderwortelen*, *onderhouwen*, *onderſlaan* enz., waar van ik geene voorbeelden zal bybrengen, als zijnde die in de genoemde Aanteek. van *Huydecoper* te vinden; maar aantoonen, dat ook dezelfde taaleigenschap by de oude Hoogduitschers plaats had. *ADELUNG* Wörterb. in de aanmerk. op het w. *unterhandeln*, erkent aldaar het voorwoord *unter* in dezelfde beteekenis, als wy zoo even ons *onder* verklaard hebben: Das Wort (zegt hy) ſcheinet eine zuſammenſetzung zu ſeyn / wo das vorwort unter die handlung oder verhandlung unter mehrern zu bezeichnen ſcheinet. En ſchoon ik by hem geene andere woorden, in welke dit voorwoord in dezen zin

zin gebruikt wordt, heb aangetroffen, zijn my dezelve echter by de oude Hoogduitsche Dichters meermalen voorgekomen. W. v. Gravenberg in *Gwical*. HS. f. 98. a.

*Mit truwen, ane|gallen,
Sie sich vnderkusten.*

Fl. en Blantsf. v. 752. Samml. Deutſ. Gedicht. II. B.

*So ſu worent uff dem wege
In wunneclicher fröiden pflege;
So vnderkustent ſu ſich duſent ſtant.*

vs. 2054.

*Darnach vnderkustent ſu ſich
Die bilde, das was wunderlich.*

Vnderſehen, by denzelfden Dichter vs. 5816.

*Do vnderkantent ſu ſich
Die gelieben ſo zu hant,
In beiden vil nahe geſwant,
Do ſu ſich vnderſahen,
Su begunden gahen
Zu einander widerſtrit.*

En zoo ook *underminnen* vs. 124.

*Ich wil von mynnen also ich kan
Sagen mynne mere:
Wie zwey kint der leben were
Ee zit von mynnen kumberlich
Die vndermynnern ſich.*

Vnderfangen. Gravenberg in *Gwical*. f. 96. d.

*Mit herzteliebe biz an den tag
Sie sich vnderviengen.*

10. Veelal waren onze oude Schryvers gewoon, om achter het woord *ende* de voornaamwoorden *hy* en *zy* uittelaten, of ook wel dit *ende* in plaatſe van *die*, *dewelke* te gebruiken. Zie ALEWYN *Taalk. Aanmerk.* in de II. Pr. van D. A. O. M. bl. 2. van beide vindt men aldaar eenige voorbeelden, doch meestal genomen uit *M. Stoke*. Wy zullen ook deze ſchrijfwyze uit anderen onzer oude Dichteren aantoonen. Maerlant *Rijmb.* HS. A. f. 6. a.

*Cayn, die in wanhopen vel
Ende sprac ny weet ic harde wel,
Dat meerre is vele mijn zonde
Dan ic emmer ghebetren conde.*

Het eerste en tweede vaais wordt in mijn HS. B. f. 5. d. aldus gelezen:

*Caym, die in wanhope vel,
Sprac ny wetic herde wel.*

Doch in het HS., weleer door Huydec. gebruikt, vindt men voor *ende*, zoo als mijn HS. A. heeft, *hi*: f. 5. d.

*Caym in wanhopen vel,
Hi sprac ny wetic harde wel.*

Nog eens in hetzelfde Rijmwerk HS. A. f. 80. a.

*Nabugodonosor, als ic las,
Dancte Gode ende bekende
Sijn macht over die werelt ende,
Eñ wart moghender als wiit horen,
Dan hy noyt was te voren.*

Op deze plaats stemmen alle de HSS. volmaakt overeen, en zoo lees ik in den *Leek. Sp.* HS. f. 44. b.

*Soe nam orloff Maria
Ane die maechden, die bleven dare,
Die noch niet en hadden hare iare,
Eñ trac henen al ongheleth
In die stadt van Nazareth.*

Roman van Ferguut HS. f. 6. b.

*Si gingen alle slapen doe
Alden nacht tote smorgens vroe:
Die camerlinc stont op betide,
Eñ hiet halen dat gesmide,
Eñ dede sadelen hare twee perde.*

Der Histor. Bl. HS. f. 15. c.

*Want al mijn iaghen eñ al mijn meenen,
Es te leerne dwoert ons Heren,*

*Eñ te trecken ter bliscap van hemelrike,
Der yte quam die Gods sone rike,
Alsoe als wi horen lien,
Eñ wert gheboren van Marien,
Eñ woude anden cruce sterven.*

Dezelfde taaleigenschap wordt ook by de oude Hoogduitsche Dichters gevonden. Rom. van Fl. en Bl. vs. 2492. (Samml. Deutf. Gedicht. II. B.)

*Nu musse dich Got bewarn,
Vnd lasse dich wol gefarn
Vnd habe dich in sinre pflege.*

vs. 4134.

*Dis ist sins riches houbtstat,
Vnd sitzet selber hie ynne.*

H. v. Uribert *Tristr.* vs. 3530.

*Diz sach und horte Marke
Und jamert in vil starke.
Er het gesworn des einen eit
Daz dise rede icht kunterpfeit
Ware, die er horte da,
Und saz von sinen pferde sa
Und lief die richte hin,
Da sie saz, die Kunegin.*

Allerduidelijkst voorbeeld by H. v. Veldeken *die Eneidt* vs. 3550.

*Sibille ynde Eneas
Giengen alliz vorbaz:
Sibille gebot ime daz,
Daz her daz ries da lieze,
Vnde tet als sie in hieze.*

II. Vry algemeen was by onze ouden de spreekwyze *uten spele gaen*; by de meeste onzer eerste Dichteren vinden wy hier van overvloedige voorbeelden, en na eene nauwkeurige vergelyking der meeste plaatsen komt my voor, dat dit *uten spele gaen* gevoeglijkst verklaard kan worden door ons *ontschieten*, *tegenvallen*, *boven*, of *tegen verwachting uitvallen*; en in dien zin komt deze spreek-

wijs onder anderen voor by Maerlant *der Nat. Bl.* (*) HS. f. 38. b. daar hy, van zekeren vogel sprekende, dus schrijft:

*Eñ hebben ghemaket hoeft eñ vloghele
Na den aren; maer mere so vele,
Dat het gaet al uten spele.*

Waar

(*) In de Voorrede voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 39. en volgg. gaf ik verflag van het werk van dien Dichter, genaamd: DER NATUREN BLOEME, doch alleen, zoo verre my toen door den kundigen Mr. *Jacob Visser*, dien aangaande, eenig bericht was medegedeeld. Dan nu zelf een zeer oud, doch schoon afschrift, op perkament geschreven, van dat werk bezittende, en daar van ook zoo hier, als in myne aantekeningen gebruik gemaakt hebbende, lust het my, om het een en ander, hetwelk my omtrent dit stuk nog wetenswaardig voorkomt, en onder het lezen van hetzelfde is opgemerkt, hier in te voegen. *Maerlant* schreef dit Werk ten verzoeke van *Nicolaas van Cats*, Voogd van Floris den V. Grave van Holland; dit blijkt zeker uit het HS., weleer by *Le Long* bezeten, zie de Naaml. zyner Boeken *Lib. MSS. in folio* N. 28. Mijn HS. f. 1. d.

*Eñ dit dichtic dor sinen wille,
Dien ics ian lude eñ stille:
Dats min here NICLAIS VAN CATS.*

Hy zoude zich waarschijnlijk tot dezen arbeid niet hebben verledigd, ware het niet ten byzondere verzoeke van den gemelden *van Cats* geweest, gelijk hy zich op het slot laat hooren f. 94. c.

*Dit es tbelof van minen ghevene,
Dat ic belovede minen Here.
Sijn es met rechte al die ere,
Esfer hiet goets in gheseit;
Want ickene hadde den arebeit
Niet bestaen, lude no stille,
Het ne ware dor sinen wille.
Die eneghe dueghet in desen boeken
Mach ghevinden iof ghesoeken,
Doe voerden ghenen sine ghebede,
Die dit selve dichten dede;
Eñ oec mede voerden dichtere;
Dat Got, alre zielen verlichtre,
Hem si ghenadech ende verleene
Dat lijf, daer doot es ne ghene.*

Het Werk zelf is door den Dichter verdeeld in XIII. Boeken, hebbende elk tot onderwerp een byzonder gedeelte der Natuurlyke Historie; deze verdeeling zal ik hier met des Dichters eigen woorden invoegen. f. 1. c.

*TERSTE boec sal v bedieden
Tyvonder, datmen vint van lieden.
TANDER van viervoeten beesten,
Darmen vele of spreket in geesten.
Die DERDE sal, sonder lieghen,
Sijn van voghelen die vliegghen.
Die VIERDE, dat es noch mee,
Vanden wondere in die ze.*

Die

Waar voor dezelfde Dichter in zynen *Rijmbybel* f. 69. a. schrijft *buten spele gaen*:

*Der Philistene versloeghen si vele
Mer daer na ghinc buten spele.
Want enz.*

Ro:

*Die VICHTE van vischen meneghertiere,
Die die ze voedt ofte die riviere.
Dien SESTEN belovic te sine
Van serpente met venine.
Die SEVENDE sal sijn van wormen,
Die sijn van misfeliker voremen,
DACHTENDE van bomen, die int wout
Wassen harde menechfout.
Die NEGHENDE, die sal ghewaghen
Van bomen, die specie draghen.
Die TIENDE sal bedieden teruut,
Dat menegherande hevet viertuut.
Die ELLEFSTE spreket van fonteynen,
Beede van sconen en van onreinen.
Die TUELEFSTE van dieren steenen,
Beede van groten en van cleenen.
Die DERTIENDE van vii. metalen,
Diemen moet vier herden halen.*

Maerlant heeft in de beschryving der dieren en andere onderwerpen, de Latijnsche benamingen in eene *alphabetische* orde gevolgd, welke schikking hy tot gemak van den lezer verkoos, zoo zegt hy zelf f. 6. a.

*Nu suldi horen van elken diere
Sine sonderlanghe maniere.
In Latijn salic hare namen
Ordineren alle te samen,*

*Na dordine van a. b. c.
Terst in a. dar na in b.
Sullen hare namen sijn gheset,
Datmen elc vinden sal te bet.*

Wat aangaat den tijd, wanneer dit werk door *Maerlant* geschreven is, hier van blijkt uit mijn HS. niets; doch gelijk men in de genoemde naamlijst der boeken van *Le Long* vindt aangeteekend, zoude in het HS., daar vermeld, gevonden worden, dat de Dichter dit Stuk in 1273. vervaardigd had. Het is althands zeer waarschijnlijk, dat *Maerlant* dit Dichtstuk heeft opgesteld na dat hy den *Rijmbybel* reeds had afgewerkt, welke in 1270. voleindigd was; dit dunkt my, dat men kan opmaken uit des Dichters eigen woorden, *Nat. Bl.* mijn HS. f. 7. c. daar hy van zeker viervoetig dier sprekende, onder anderen zegt, dat hetzelfde, wanneer eenig dier van ander geslagt, op een hunner afkomt, zy allen gezamentlijk op hem aanvallen. Waar op hy deze op zich zelve zeer toepaslyke woorden volgen laat:

*Dit exemple segic den leeken;
Want wat die clerke segghen of smeeken,
Si draghen over een so wel,
Nopen sire eneghen ant vel,*

Roman van Fergut HS. f. 28. a.

Het ghinc Fergut uten spele.

Doctrinale HS. f. 40. c.

*Die dwase pensen cras cras,
Dat es morghen alsic las,
Dan salic te biechten gaen,
En miere sonden afstaen;
Maer die morgen, wats ghesiet,
En can wel ghecomen niet;
Maer gaen soe inden sonden vort,
Dat siere in bliuen versmort:
Dus wort der morghen soe vele,
Dat het hē gaet uten spele.*

Velthem Sp. Histor. IV. B. 11.

*Die Grave sprac, dat dus soude comen
Wist ic wel; hi heeft genomen
Den lieden haer goet, en swerheit gedaen;
Hier bi eest hem dus vergaen.
Of hijt brau drinct allene,
In onderwinds mi groet no clene.
Nochtan dedijs namaels so vele
Dat met hem ginc uten spele.*

Zie in de aantekening van *Le Long* op deze plaats wederom een staal van zyne onbedrevenheid in de tale der ouden, daar hy *uten spele gaen* verklaart door *utraken*; daar, schoon dit geschiedkundig moge waar zijn, de Dichter niet anders heeft gezegd, dan dat de uitkomst der zake niet aan het oogmerk van den Gra.

*Si hebben up hem te handen
Die clergie met haren tanden,
Die dorbiten wijs en man,
En men verwinnen niet ne can.*

Hier mede zal de Dichter dus zeker bedoeld hebben op den algemeenen haat en vervolging, welke hy en ieder, die niet tot den geestelyken stand behoorden, zich op den hals haalden en ondergaan moesten, wanneer zy iets tot onderwijs en voorlichting der zoogenoemde Leeken toebrachten, even gelijk hy hier van gewaagt in den Prol. voor den *Sp. Hist.* II. Afdeel. vs. 15. Zie myne Voorr. voor dat Werk bl. 32. Het is dus hier uit niet onwaarschijnlijk, dat *Maerlant* dit Werk opgesteld heeft, na dat hy reeds de onaangename gevolgen van zynen voorgaanden arbeid, het dichten van den *Rijmbybel* namelijk, was ontwaar geworden.

Grave van Simpoel beantwoordde, en dus zijn gehouden gedrag in dit opzicht tegen zyne gedachten uitviel.

Deze spreekwijs vindt men ook by de oude Hoogduitsche Dichters, en onder anderen by *H. von Veldecken* die Eneidt vs. 147. (Samml. Deutf. Gedicht. I. Th.)

*Do der herre eneas
Vz der burg komen was,
Do hatte der held milde
Drey tusende schilde,
Und rittere also vil,
Do gieng iz auz dem spil.*

12. Te recht wordt als eene aanmerklyke verbastering van de taal onzer ouden opgegeven, dat men schryve *twee aan twee*, in plaate van *twee en twee*, gelijk zeer klaar betoogd is door ALEWYN Mengel. *van verbasterd. Spreekw. (Werk. van de Maatschapp. der N. L. te Leyden. I. D. bl. 109. en volg.)* Hoe juist het koppelwoord *en* hier het ware denkbeeld dezer spreekwyze uitdrukke, en hoe wel dit met de gezonde reden overeenstemme, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, als zijnde dit op de bygebrachte plaate genoegzaam bewezen; doch liever eenige voorbeelden bybrengen, ten betooge, dat onze oudste schryvers de spreekwyze *twee EN twee*, om daar door een paar, of twee perfoonen, of zaken uit te drukken, volstandig gebezigd hebben. Zoo vinde ik het reeds by D. v. Asfenede *Rom. van Fl. en Bl. HS. f. 13. b.*

*Als haer eten was gereet,
Men rechte die tafelen, die waren breed;
Men eischede water, en si dwoegen
Twee en twee hen te gader voegen.*

Nieuw Testam. HS. 1431. Marc. VI. vs. 7. *Ende hi riep die twaleve te gader en beganse te senden twee ENDE twee.* Luc. X. vs. 1. *Hier na teikende die Heer twee ende tseventich ander iongheren ende sendese twee ENDE twee te gader voer sijn aensicht.* Bybel 1477. Gen. VII. vs. 2. *Ende van den onsuveren dieren twee ENDE twee, man ende wive.* Vs. 8 en 9. *En vanden suveren ende onsuveren dieren ende voghelen, en van alle dien (*) dat beruert wort boven der aerden, twee ENDE twee quamen tot Noe inder arcken, man ende wijf.* Vs. 15. *Twee ENDE twee van allen vleysche daer die geest des levens in was.*

En zoo schreven van ouds ook de Hoogduitschers. W. v. Gravenberg in *Cwigalois HS. f. 77. b.*

Sin.

(*) Denkl. te lezen *dier*.

*Sin wib, die vrowe Yaphite,
 Nach ym mit hohem mute gie;
 Vor ir ztwelf meyde, die
 Waren suberlich genug,
 Eyne kerzten ir ieflich trug.*

— — — —
 — — — —
*Ie ztwu vnde ztwu geliche
 Neben eyne ander giengen.*

Flor. en Blants. vs. 231.

*Sie zettent von der mynne,
 Die ir aller synne
 Zu der zit verkerte,
 Vnd sie daran lerte
 Zwey vnd zwey gliche,
 Vil bescheidenliche
 Rettent do bysunder.*

13. Niemand, welke eenigzins met onze oude Dichters bekend is, kan onkundig zijn, dat zy zeer dikwils het *byvoeglijk* naamwoord achter het *zelfstandig* gewoon waren te plaatsen, en wy hebben er by allen, welke ons onder de oogen gekomen zijn, overvloedige voorbeelden van aangetroffen, zoo dat ik my zeer wel zoude kunnen onthouden, om er hier eenige van bytebrengen; om echter klarer te doen zien, wat ik hier bedoele, strekken daar toe de volgende plaatsen. Maerlant *Spiegel Hist.* I. VII. 66. vs. 2.

*Te Rome so was hier te voren
 Een man rike en wel geboren.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 182.

Daerom bestont hi coenheit groot.

Roman van Ferguut f. 17. a.

Hi sprac: Artur, cō goet.

Doctrinale, mijn HS. f. 8. a.

*Want hi en es niet vrient goet,
 Die al volgt, dat vrient doet.*

Der

Der Leecken Sp. HS. f. 10. d.

*Ende dat vervaerlyc ghehule,
Dat die serpente vuyte
En die worme en die draken
Omtrent die zielen maken.*

Cl. Willemsz. der Min. Loep. HS. f. 133. b.

*Daer sy malcanderen grote rast
En vrientſcap menighe dede.*

Deze voorbeelden, welke ieder, die eenige onzer oude ſchryvers leest, nog met verſcheiden vermeerderen kan, toonen, dat deze ſchrijfwyze niet om het rym gebruikt; maar ook daar buiten gebezigd werd. Het zelfde gebruik had ook by de oude Hoogduiſchers plaats. W. v. Gravenberg in *Gwigalois* f. 52. c.

*Der wurm hatte nach wurmes ſite
Eynen ztagel langen.*

f. 93. a.

*Uf cleyder ynde uf ſchilde
Trug ſie lewen gulden.*

H. v. Veldecken *Die Eneidt* vs. 12717. en 18. (Saml. Deutſ. Gedicht. I. Th.)

*Michil vroude do was
In des Koniges pallas;
Gefanges ynd ſeiten ſpil,
Da waſen rittere vil
Manich vurſte riche
Die ſaſen vroliche.*

Wilh. d. Heil. v. Orans. p. 27. b.

Bi dem mere ſi vanden kile vil.

Brunsw. Rymk. Cap. XVII. vs. 8.

He beſat an Saſſenlant

Sin Erve vaderliche.

Ziet daar voor ons tegenwoordig oogmerk genoegzaam bewezen, dat in het algemeen tuſſchen het oud Hoog- en Nederduiſch, en dus ook byzonder tuſſchen het Nederſaxiſch, als een der oudſte Hoogduiſche Dialecten, en onze

Taal, eene zusterlyke verwantschapping plaats had, en dus beide die talen oorspronkelijk eene veel nauwere overeenkomst met elkanderen gehad hebben, dan iemand uit de tegenwoordige gesteldheid, zoo van het hedendaagsch Hoog- als Nederduitsch, immer zoude kunnen opmaken. Hier uit vloeit dan ook van zelve voort, dat het gevoelen van hun, welke onze moedertaal van het hedendaagsch Hoogduitsch willen afleiden, en daar aan onderwerpen, volstrekt moet verworpen worden. En hierom konde ik my met het zeggen van *Pontanus*, boven bl. 28. aangehaald, niet vereenigen, wanneer hy schrijft: *Lingua indigenorum vernacula, adeo ad originem suam, quae Germanica est, accedit, ut* enz; dewijl hy hier door niet onduidelijk te kennen geeft, dat hy den oorsprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil. Te recht derhalven heeft HUYDECOPER op *Stoke II. B. vs. 613.* dit gevoelen verworpen, terwijl hy ons zyne meening ten dezen opzichte duidelijk te kennen geeft, wanneer hy zegt: *Ik ben van een geheel ander gevoelen.* Ten bewyze hier van strekke nu ons nader betoog, waar in wy gezien hebben, dat zoo wel het Hoog- als Nederduitsch ten gelyken tyde reeds tot dezelfde hoogte geklommen was, en dat de taal van byna gelyktydige Schryvers, in verscheiden opzichten, eene zoo zichtbare overeenkomst aanduidde, dat het onderscheid volstrekt niet anders, dan een *dialect* verschil konde genoemd worden.

§. I V.

Nog met een enkel woord moet ik tot den *Teuthonista* zelve terugkeeren, en den Lezer, welke van dat Woordenboek eenig nuttig gebruik wenscht te maken, omtrent de ongelijkheid in spelling, in het werk, zoo in het *Duitsch*, als *Latijn*, dikwils voorkomende, vooraf waarschouwen, eensdeels, om hier door de noodige handleiding te geven, tot het gebruik van het Woordenboek zelve, en wyders, om, zoo wel den naartigen en oplettenden *Boonzajer*, als my zelve, van alle onnauwkeurigheid, zoo in het afschryven, als uitgeven van dit boek, vrytespreken. Deze ongelijkheid vindt men onder anderen, (om uit velen slegts eenige plaatsen bytebrengen) op *B. Bocken* en *Boicken*; doch op *S. Slaen Boken*, en op *S. Smyten*, *slaen*, in *B. Boecken*. — Op *S.* leest men *Sprecken*, *seggen*, in *C. Callen*; doch op *C. Callen* staat *spreken*; en wederom op *S. vursprecken*. Op *C. Croenen*, *protelen*; doch op *P. Proetelen*. Op *B. Bijr*; en wederom op *S. Schenckeber*, *Scherbier*. Op *W. Wyroch*, *Wyerocksboem*, *Wyroicker*. Op *R. Reeckelick*, in *B. Berve*; op *Berve* echter leest men *Recklich*. Op *S. Seecker*; *onSecker*; *Seekerheit* en *Sekerheit*; eindelijk nog aldaar *Sweete*, *Sweten*, en ook *afSweiten*, *wytSweyten*. Dezelfde ongelijkheid in spelling heb ik ook gevonden in het *Latijn*; dus leest men op *B. Berckhaen*, *Faseanus*; op *E. Feysaen*, *Fasianus*; en op *V. Vefaynhoen*, *Fefanus*. Deze ongelijkvormige spelling hebben wy echter best geoordeeld in onzen Schryver te behouden, als kunnende hier in misschien anderen ten voorbeelde gehad hebben: En wat het

La-

Latijn aangaat, wie weet niet, dat de schriften der middeleeuwen hier in niet zelden van het ware voetspoor afdwaalden; en hoe de spelling in de Woordenboeken van *Papias*, *Joannes a Janua* en anderen, door onzen Schryver, volgens zijn eigen getuigenis, gevolgd, dikwils aanmerkelijk van elkandere verschilt.

Geen minder onderscheid in spelling veroorzaakt ook de verwisseling van Letters, byzonder der Klinkletters, welke in onze taal van groote uitgebreidheid is, en die by *van der Schueren*, misschien uit oorzaak van zynen tongval, zeer algemeen was; het welk den Lezer by het opslaan van dit Woordenboek, dikwils te vergeefs zoude doen zoeken, waarom ik hier eene lijst der meest voorkomende Wissellethers zal byvoegen:

A voor E, in *and*, *end*; *dannen*, *dennen*; *marsch*, *mersch*.

A voor O, *Laten*, *loten* (lot werpen.)

AI voor EI, *playn*, op A. *Angher*; doch op P. *Plaen*, *plein*.

AI voor O, *Laick*, *lok*; *Haifman*, *hofman*; *Haifstede*, *hofstede*; *Alregraiffte*.

AI voor O, *Laick*, *lok*; *Haifman*, *hofman*; *Haifstede*, *hofstede*; *Alregraiffte*.

AI voor OE, *Baiten*, *boete*; *Raiden*, *roeden*.

AI voor OO, *Kaicken*, *kooken*; *Baitschappen*, *Bootschappen*; *aift*, *ooft*.

E voor O, *Derschen*, *dorschen*.

O voor U, op O. *dayrOm*, op V. *umb*, *dayrUmb*.

U voor OI of OO, op B. *geBurte* en *geBoirte*.

B en P in alle Hoogduitsche tongvallen zeer gemeenzaam verwisselende, wordt dit ook by onzen Schryver gevonden, als *Bere* en *Pere* enz. CH schreef hy voor F, *Sichten* en *Siffen*. Deze bovenstaande letterverwisselingen waren reeds door *Boonzajer* opgemerkt, gelijk my uit zekere korte aantekening gebleken is; dan zeer gemeen was ook by v. d. *Schueren* de verwisseling van v en w, en deze schijnt aan den aandacht van dien Taalkenner ontglipt te zijn, hy hield dezelve daarom een en andermaal voor mislagen, door den letterzetter begaan, en verbeeterde deze als zoodanige in zijn afschrift. Hier van dus, dat hy op bl. 5. voor *altverden* wilde lezen *altwerden*; op bl. 26. voor *wogel*, *vogel*; op bl. 35. voor *Vijnstock*, *Wijnstock*; op bl. 50. voor *verpsel*, *werpsel*; op bl. 73. voor *duywen*, *duyven*; op bl. 89. voor *veesen*, *wesen*; op bl. 110. voor *werken*, *verken*; op bl. 112. voor *wolck*, *volck*; op bl. 127. voor *woir*, *voir*, op bl. 131. voor *vijf*, *wijf*; op bl. 171. voor *omwerMydelick*, *onwerMydelick*; gelijk dan ook op de bovengemelde plaatsen in deze uitgave is aangeteekend. Dan, na dat my, uit vergelyking van andere Schryvers, gebleken is, dat ook deze letterverwisseling in de Duitsche talen bekend was, willen wy het aldaar aangeteekende omtrent eene verbeeterde lezing gehouden hebben, als niet geplaatst, en wy zullen in onze aantekeningen op het werk zelve, ter zyner plaatse, door voorbeelden uit andere Schryvers, deze letterverwisseling nader trachten te bewyzen;

terwijl wy dezelve in het vervolg, by onzen Schryver, met stilzwygen zijn voorbygegaan, gelijk den Lezer uit verscheiden plaatsen blyken zal. Waarschijnlijk heeft de Schryver, mischien wegens bezigheden van beroep, of uit hoofde zyner afwezenheid van de plaats, daar het werk ter persse bezorgd was, geene gelegenheid gehad, het zelve met de vereischte nauwkeurigheid na te zien. Hier van denklijk, dat men dikwils het zelfde woord tweemaal op dezelfde letter vindt; zoo als, onder anderen, plaats heeft in *averLoip*, dat tweemaal op L., en in *uytGaen*, dat driemaal op G. voorkomt; om van andere woorden niet te spreken. Voorts wordt de Lezer, meer dan eens, na het een of ander woord verwezen, hetwelk echter te vergeefs gezocht wordt. Van deze geringe verzinningen, welke aan de innerlyke waardye des boeks niets ontnemen, maak ik hier al mede alleen gewag, op dat dezelve niet als onnauwkeurigheden, in deze uitgave ingeslopen, mochten aangezien worden.

Maakt gy nu, letterlievend Nederlander! van dit Woordenboek, wel eer door den verdienstlyken *van der Schueren* zaamgesteld, een nuttig gebruik; gy zult dan wel ras met my overtuigd zijn, dat ik het zelve niet ten onrechte zeer belangrijk voor onze Taalkunde gerekend hebbe: En niemand denke nog, dat alleen binnen dezen kring het nut, uit dit werk te trekken, ligge opgesloten en bepaald worde. De Taalkunde, ten allen tyde te recht beschouwd zijnde, als het eerst en voornaamst hulpmiddel, om door de kennisse van de ware en oorspronglyke beteekenissen der woorden, tot de kennisse der zaken zelve te komen, zoo zal dan ook dit zelfde werk ons tot verdere wetenschappen kunnen opleiden, en ons de daden en handelingen onzer eerste voorvaderen, hunne geschiedenissen, zeden, wetten en gewoontens, uit hunne oorspronglyke schriften leren kennen. Zoo dat ik hier ten flotte de woorden van den grooten HICKESIUS (*) de mynen moge maken: *Verum enimvero quamvis Vocabulorum, quibus jam utimur, vim et emphasin ex propriis fontibus discere operae pretium sit, et pulcrum scire, non, ea tamen de causa Antiquitatum Cultores ad haec studia invito, ut meras vocum derivationes sciant, sed ut in rebus, quarum voces vehicula sunt, erudiantur. Scilicet, ut instituta, mores, ritus, politiam, res pace belloque gestas, dogmata, scita, leges, imo ut commenta, fabulas, et superstitiones majorum ex vernaculis ipsorum scriptis addiscant.*

Wijnmaand 1797.

J. A. CLIGNETT.

(*) *Institut. Grammat. Anglo-Saxon. et Moeso-Goth. in Praefat.*

LIJST

LIJST VAN OUDE VOCABULARII LATINO TEUTHONICI
EN GERMANICI, IN DE XV. EN XVI. EEUWE, ZOO
IN DE NEDERLANDEN, ALS IN DUITSCH-
LAND, UITGEGEVEN.

A. IN DE NEDERLANDEN.

1. De oudste *Vocabularius Latino Teutonicus* is gedrukt te Zwolle in 1479. in 4^{to}. Uit de Voorrede blijkt, dat dit Stuk alleen is opgesteld, om op de Scholen door de Jeugd te worden gebruikt. Zie voorts VISSER *Naaml.* bl. 8. en 67.

2. *Vocabularius Copiosus et singularis unus ex diversis diligentissime Theutonicatus*, gedrukt in groot folio, met de letter van Johannes a Westfalia, te Leuven; doch zonder jaar, waarschijnlijk omtrent 1480. of vroeger. De Voorrede, welke ik hier, uit hoofde der ongemeene zeldzaamheid van dit Stuk, geheel invoege, is van dezen inhoud:

Etsi non desint ex omni evo nobilissimi idiomatis latini interpretes unus tamen inter omnes sic anteriorum ferme omnium mira quadam et succincta admodum copiositate in unum conflavit labores, ut Vocabulorum conflatus nomen recte sortiatur. et qui illum noverint Catholicon Popiam Britonem Braxilogum Hugucionem Brevilogum. et Puericum non ignorant. Solus quoque pro omnibus satis est sed et historicos oratores poetas et grammaticos a summis ad infimos tam solerti indagine lustrasse deprehenditur ut omnibus omnia factus videatur. quidque latine vocis latinus expositor certissimus dictiones singulas germanice lingue tam provide diserteque coaptet et appropriet ut si quem germanici huius idiomatis amor forte teneat aut moveat utilitas, et eius et latini certior exinde evadat interpres. impigre igitur litterarum quivis amator sive incipiens ille sit proficiens aut proventus hunc secum habeat conflatum gravissimorum virorum longiori desiderio ingentique rogatu ex abdita bibliotheca ad lucem tandem depromptum et tam terse politique exaratum atque ex eo tanquam phrygie de montibus yde elegantissimarum dictionum classem moliatur quibus equora naviget scripturarum aut si malit cum senis sapientis Salomonis electissimos caedros abietesque ornatissimi sermonis partes velut de libano precipitat optatum sancti laboris fructum accepturus feliciter.

3. *Vocabulorum Gemmula cum addito*, gedrukt te Antwerpen by Gerard Leeu 1486. in 4^{to}. Mr. J. VISSER bericht my, dat in de afdruk, welke hy bezit, geene Voorrede gevonden wordt, ten ware die daar aan mochte ontbreken: zie de aangeh. *Naamlijst* bl. 22.

4. *Gemmula Vocabulorum cum addito*, mede gedrukt te Antwerpen by denzelfden Gerard Leeu 1488. in 4^{to}. Zie VISSER *Naaml.* bl. 29.

5. Gem

5. *Gemmula Vocabulorum cum addito, diligenter revisa et emendata*; gedrukt te Deventer by Richardus Paefroed 1489. in 4^{to}. De Voorrede, voor dit werk geplaatst, beginnende: *superioribus diebus*, behelst niets opmerkelijks, en vervat, in andere woorden, den inhoud der Voorrede, voor de vroegere uitgaven geplaatst. Waar uit men besluiten kan, dat ieder uitgever de Voorrede zoodanig heeft ingericht, als hem goeddacht.
6. *Gemmula Vocabulorum*; gedrukt te Deventer by Jacobus de Breda 1493. in 4^{to}. Zie VISSER Naaml. bl. 37.
7. *Gemmula Vocabulorum*; gedrukt te Delft 1494. in 4^{to}. VISSER Naaml. bl. 38.
8. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Antwerpen door Theodoricus Martini 1494. in 4^{to}. In het slot van de Voorrede, door den uitgever voor dezen druk geplaatst, leest men: *Cum ergo hic liber optimis vocabulis, non minus duobus millibus sit adauctus, eius quoque titulus merito videtur augendus, ut iam non gemmula sed rectius gemma vocabulorum possit inscribi.*
9. *Vocabularius Optimus, Gemma Vocabulorum merito dictus, quia duobus millibus optimorum vocabulorum maior est priori gemmula et multo correctior*; gedrukt te Deventer by Richardus Pasfraet 1495. in 4^{to}. Hier in vindt men dezelfde Voorrede als in de laatst voorgaande uitgave. VISSER Naaml. bl. 40.
10. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Deventer by Richardus Pasfraet 1497. in 4^{to}. VISSER Naaml. bl. 46. Een afdruk van dit werk berust onder my, waar uit blijkt, dat hier in ook gevonden wordt dezelfde Voorrede, als in de uitgave van 1489. zie hier boven N^o. 5.; doch dat ook aan die Voorrede vooraf gaat zeker Voorbericht van den uitgever, beginnende: *Inspiciens nuper Vocabulorum gemmulam; animadverti* enz. Eindigende even als door ons onder N^o. 8. is opgegeven; en dus zal deze uitgave waarschijnlijk een herdruk zijn van de antwerpsche uitgave van 1494. Waar by echter dan ook reeds zal gevoegd zijn, gelijk in deze uitgave, het, in het Voorbericht, zoo genoemd: *singulare alphabetum de propriis nominibus vel hominum illustrium vel urbium ac Provinciarum vel montium ac fluviorum.*
11. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Deventer in den jare 1500. Zie VISSER Naaml. bl. 51.
12. *Gemma Gemmarum, cui addita sunt vocabula cuiusdam Rabbi Joannis*; gedrukt te Leyden by Joannes Severinus 1515. in 4^{to}.
13. *Vocabularius ex quo Latino Theutonicus*; uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar, waarschijnlijk omtrent 1486. in 4^{to}. Deze beide laatstgemelde *Vocabularii* zijn aan Mr. Jacob Visser, volgens een van hem ontvangen bericht, denzelven na de uitgave zyner Naamlijst nog voorgekomen.

B. IN DUITSCHLAND.

1. *Vocabularius Latino Teutonicus*. By deze uitgave is noch het jaar, noch de plaats, noch des drukkers naam vermeld; doch waarschijnlijk is dit werk gedrukt te *Mentz* by *Johan Guttemberg*, omtrent 1466. in 4^{to}.; of eenigen tijd later te *Eltwil* by *Nicolaas Bechtermuntze*; ten minsten hier toe zijn dezelfde letteren gebruikt, met welke het *Catholicon* in 1460. te *Mentz* gedrukt is. Van deze uitgave berust een zeer schoone afdruk in de ryke boekverzameling van Mr. *Jacob Visser*. De zeldzaamheid dezer uitgave is zeker oorzaak, dat men van dezelve nergens eenige melding gemaakt vindt. Het verdient ook opmerking, dat de Vocrede voor dit boek van denzelfden inhoud is, als die, welke voor den *Vocabularius*, gedrukt te *Zwolle* in 1479, gevonden wordt, en waar van wy hier boven A. N^o. 1. gewag maakten.
2. *Vocabularius Latino Teutonicus*, gedrukt te *Eltwil* by *Nicolaas Bechtermuntze* 1469. in 4^{to}. Het werk is by denzelfden Boekdrukker tweemaal herdrukt, als eerst in den jare 1472, en laatstlijk in 1477. Zie over deze uitgaven MEERMAN Orig. Typogr. Tom. II. p. 96. in not. MARCHAND *Histoire de l'Imprim.* p. 61. en PANZERS *Ann. der ält Deuts. Litter.* f. 57. 70. en 104.
3. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt in 4^{to}., doch zonder melding van plaats of jaar. Deze uitgave is hier door van de vorige onderscheiden, dat aan het slot van het werk in iedere verschillende vaarsen staan.
4. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Ulm* by *Joannes Zainer* 1480. in folio. PANZERS *Ann.* f. 115.
5. *Vocabularius secundum ordinem alphabeti, ita quod latinum precedat et theutocum subiungatur*; gedrukt te *Nuremberg* by *Conradus Zeninger* 1480. in 4^{to}. Volgens aanteekening in PANZERS *Ann.* f. 116, zoude deze uitgave een herdruk der laatst voorgaande zijn. Dit werk is althands by denzelfden Boekdrukker aldaar herdrukt in 1482. mede in 4^{to}. Zie PANZERS *Ann.* f. 132. Nog vinde ik aldaar vermeld een *Lateinisch Deutsches Wörterbuch*, gedrukt 1483. in folio; en RICHEY *Nachr. von dem Teuthon.* achter het *Idiotic. Hamb.* f. 437. gewaagt van een dergelijk Woordenboek, mede in 1483. te *Neuremberg* in 4^{to}. gedrukt, welke ons daar van f. 438. een breedvoerig verslag geeft.
6. *Vocabularium Teutonico Latinum, et vocabularium predicantium*; gedrukt te *Hagenau* 1487.
7. *Vocabularius Latino Teutonicus*; waarschijnlijk gedrukt te *Keulen*, omtrent 1484. in 4^{to}.
8. *Vocabularius Latino Teutonicus, et Vocabularius rerum*; denklijk mede te *Keulen*, omtrent 1489. Van de beide laatstgemelde *Vocabularii* berust een afdruk in de boekery van Mr. *Jacob Visser*.

9. *Vocabularius Predicantium*; almede uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar; doch naar gedachten voor 1490 in Duitschland gedrukt, en mogelijk wel te *Heidelberg*, zijnde de uitgever *Iodocus Eychman de Kelw.* Het is het zelfde werk, het welk in *PANZERS Ann.* f. 449. vermeld wordt.
10. *Vocabularius Rerum Latino Teutonicus*; gedrukt te *Straatsburg* 1491. in 4^{to}. volgens opgave van *Mr. J. Visser.*
11. *Vocabularius rerum*; gedrukt 1496. in 4^{to}. In *PANZERS Ann.* f. 451. vindt men aangeteekend, dat dit werk eenige overeenkomst zoude hebben met een ouder by hem aldaar f. 56. breeder omschreven *Vocabularium Latino Germanicum*, in folio.
12. *Gemma Gemmarum, sive Vocabularius Latino-Germanicus*; gedrukt te *Keulen* by *Hermanus Bumgart de Ketwyck* 1501. in 4^{to}. Een afdruk berust by *Mr. Jacob Visser.*
13. *Vocabularius Optimus gemma dictus*; gedrukt te *Leipzig* 1505. in 4^{to}.
14. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Keulen* door *Martinus de Werdena* 1512. in 4^{to}. Een afdruk berust by *Mr. J. Visser.*
15. *Vocabularius dictiones Teutonicas Latinis praeponens*; gedrukt te *Straatsburg* by *Mathias Haphuf* 1515.
16. *Vocabularius Joannis Altenstuig*; gedrukt te *Hagenau* 1516. in 4^{to}. Van geen der vijf laatstgemelde werken vinde ik in *PANZERS Ann.* eenig gewag. Dan onder den jare 1516 wordt aldaar nog vermeld: *Vocabularius quatuor linguarum Latinae, Italicae, Gallicae, et Alamanicae*; gedrukt te *Augsburg* door *Erhart Oglin*, in 4^{to}.

Incipit Vocabularius qui intitulatur Teuthonista vulgariter dicendo der Duytschlen-
der ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico sunt incepti. Edi-
cio quoque huiusmodi operis completa est de anno domini MCCCCCLXXV. de
mense Marcii.

Licet eruditi viri grammaticæ regularis minime sint ignari tamen inter ipsos ni fallor
quidam inveniuntur grammaticæ positivæ id est terminorum significantiæ precipue rarorum
et inusitatorum aliquatenus imperiti. Hii igitur si quid de latinicis ignoraverint terminis
ad huguicionem ad papiam ad britonem ad braxilogum ac demum ad mare magnum vide-
licet catholicon remittuntur informandi. Ipsis velim hoc ne sit dedecus cum ut arbitror
nemo mortalium sub sole degat qui singularum facultatum terminorum in sui pectoris
scaturie perfectam gerat scienciam. Rursum et inter michi similes non grandiusculi
dogmatis stragulos videlicet clericos pudibunda interreperit ignorancia. cum plerumque re-
rum oculis nostris coram positarum utique sat vulgarem, sed minime latinicalem nomi-
num noverimus interpretacionem. de verbis quoque id nobis occurrat simile. Illorum
igitur et mee subvenire cupiens ebetudini hoc presens profecto opus compilare decrevi.
Nam sicuti prelibati vocabuliste similesque ferme omnes suas eo modo contexuere pagi-
nas ut singulos ab ipsis ordinatos pasim terminos ydeomate latino a capite sint iniciati.
deinde mox ad interpretacionem eorundem orthographiam continuando convertant. Ita-

que ego tantillus a contrario conceptu sequens opus suis semper in terminis a theuthonicali logisma exorsus sum caracterizare. Nam huguicionem vetustissimum et amplissimum terministam huic operi pene totum interserui aliosque michi notos immiscui. Ego quoque sub celtici ducatus clivenfis cololiensis dyoecefs emisperio orbicularis lucis sumpsi exordia. Ideo nativam dignificans humum linguagio materno primo loco alamanice deinde latinice id quod excurrit expressi.

Et vos mi domine preposite ipsius domini ducis a commentariis presencialiter cernitis per me vobis deditissimum vestrum votum hac in re fore adimpletum.

TEUTHONISTA

OF



DUYTSCHLENDER.

A.

AB.

A. B. C. Alphabetum.

Abel. huppſch. moſ. ſchoen. ſuberlick. weydelſch.
vriſch. ghedelſch. Pulcher. decorus. ſpecioſus.
formoſus. ornatus. procerus. citroſus. con-
ſpicabilis. conſpicabundus. conſpicuus. con-
ſpicax. opiparus. i. elegans. venuſtus. ve-
nuſtulus. id eſt aliquantum venuſtus. ve-
nerius. i. pulcher.

Abel. ſubtyl. rijckſunnich. naubundich. cloick.
Subtilis. ingenioſus. habilis. adinventivus.
argutus. cernuus. cernulus. almus. decenta-
rius. dedalus. dedaleus. faber. a. um. affa-
ber. a. um. machinoſus. mechanicus. i.
ingenioſus. ſenſuoſus. poliſenus.

Abel. pꝛoper. Amabilis. urbanus.
Abel. nett. ſmuck. bledich. caſſ. polſt. Curioſus.
politus.

Abelheyt. huppſcheyt. in S. Schoinheyt.

Abelheyt. ſubtylheit. rijckſunnicheit. cloekheit.
naubundicheit. beghendicheit. cloekheit. Subti-
litas. ingenioſitas. habilitas. machania. ma-
chinoſitas. machinacio. ſenſuoſitas. conſpi-
cacia. conſpicacitas.

Abdy. Abbacia.

Abdiſſe. Abbatiffa.

Abt. Abbas. pater monachorum.

AC.

Abſtinenti. ſoberheit. magtſamheit. Abſtinencia.
sobrietas. parſimonia. brya. sobriolus.

Acht. Octo.

Acht hoickblader to hoip gebonden dat heyt eyn
quatern. Quaternus. quaternulus. quaternu-
culus. Quaternen maken Quaternare. Qua-
ternen to hoip bergaderen. Conquaternare.
Quaternen van eyn verſcheyden. Disquater-
nare. requaternare. per. iterum. van Quater-
nen tot Quaternen. Quaternatim.

Achtgen. Decem et octo.

getal van Achtentigen. Octogenarius.
van eyn ind Achtentigen. Octogenarius unus.
van twee ind Achtigen. Octogenarius binarius.
ind ſo boyt an bis tot negentich.

Achte dach van eynre hoichtje. Octava.

Achtentich. Octoginta vel Octuaginta.

eyn ind Achtentich. Octoginta unus.

twe ind Achtentich. Octoginta duo.

dry ind Achtentich. Octoginta tres.

bier ind Achtentich. Octoginta quatuor.

bijf ind Achtentich. Octoginta quinque.

ſes [1. ſeff] ind Achtentich. Octoginta ſex.

ſeven ind Achtentich. Octoginta ſeptem.

acht ind Achtentich. Octoginta octo.

negen ind Achtentich. Octoginta novem.

A

Ach.

Achtentichste. Octogesimus.

een ind Achtentichste. Octuagesimus primus.

twe ind Achtentichste. Octuagesimus secundus.

drie ind Achtentichste. Octogesimus tercius.

vier ind Achtentichste. Octogesimus quartus.

vijf ind Achtentichste. Octogesimus quintus. Et sic deinceps.

Achtentich mail. Octuagies.

Achtthondert. Octingenti. te. ta.

getail van Achten. Octonarius. a. um.

getail van Achtynen. Denarius. octonarius.

die Achste. Octavus. octonus. a. um. octonarius. a. um.

Achtfeldich maken. Octuplare. octiplicare.

Achtfeldich. Octiplex. octupliciter. occuplus. occupliciter.

Achtmail. Octies. adverbium.

Achten. wederleggen. taxieren. rekenen. wederleggen. tzege. roeren. schatten. Estimare. compensare. taxare. contaxare. pretaxare. retaxare. reputare. computare. extimare. appreciari. depreciari. precio. as. are. deprecio. as. liceor. ceris. licitor. aris. calculare. censere.

weder Achten. wederleggen. Avertor. ris. refutare. detrectare. i. recusare. repudiare. abicere. oppedere. reprobare. respuere. **weder Achtung.** wederlegging. Repudiatio. repudium. repudii. refutacio. recusacio. abjectio. averfio.

groot Achten. Magnipendere.

klein Achten. Parvipendere.

snoed Achten. Vilipendere. deprecior. aris. vilificare. vilificare.

nept Achten. Nichilipendere.

wepnigh Achten. Floccipendere.

smelich Achten. Naucipendere. naucifacere.

licht Achten. Levipendere.

Achten als een biese. Juncipendere.

ver Achten. in B. Blameren.

ver Achten. wederleggen. wederachten. wederwerpen. Refutare. reicere. repudiare. abicere. recusare.

onze Acht. Ceron. onis. levis. ineprus.

Achterdepl. Arritagium. gii.

Achter. hynden. nae. retro. a tergo.

Achterwart. hynderwart. to rugge. Retrorsum. seorsum. post tergum. a tergo. iusum. id est Deorsum.

Achter. taxierre. Metaxarius. taxator.

Achtinge. taxeringe. dñe maecht van den verba up dat woxt Achten. wederleggen.

Achte. sozge. blijff. ruerke. Cura. sensatio. pensatio. sollicitudo. diligentia. aporia. Etiam in E. Ernsticheit.

Achten. sozgen. blijtgen. Curare. accurare. diligentiam adhibere. intendere. sollicitare. Cetera. in D. anDachtich wesen.

Achte. van. Bannum imperiale seu principum.

Achten steun. Achates. tis.

Acher. Ager. frugifer. grumus. grumulus. di. rus. rusculus di. agellus. di. agerculus. di. etiam in L. Lant.

Acheren. buwen. pluegen. eeren. Agrare. arare. colere. accolere. agricolare. lire. sulcare.

Acherman. buwman. Rusticus. agricola. ruricola. villanus. villicus. agricultor. colonus. agricolonus. ruricola. ruricolonus. ruralis. baturius. fundanus. arator. aratorculus. di. agellarius. arvalis. georgicus. glebo. onis. aratorius. De hiis etiam in B. geBupr.

Achterwerck. Agricultura. aratura.

Acherlonn dat man van den achter neemt to bercoopen. Agaria. aliis agrarius aut agraria.

Acherrecht. idem.

in Acher wassende wilt crunt off hucht. Agrestis. te.

Acher ongebutet. proprie een driesch. Agripennus. Tesserinus.

sait Acher. Ager sationalis.

won Acher. boem Acher. Ager consitus.

wend Acher. Ager pascuus.

blomen Acher. Ager floridus. vel florens.

Acher van cc. morgen land. Centuria. e.

Acher die mit water muren off steynen bezeedt is. Artificinius. nii.

Acher nigh to land gemacht ind heit nigh land. Novale. lis. novalis. lis.

Acher mysten. Infimare. stercorare.

Adamant. eyn kuestel steyn. **Adamas.**
Addeer. baertwaer. gesunt sijn wy ons. blyft
 gesunt / got behued u. got seghen u. got ge-
 leyd u. got wyl u geleiden. hebt gueden nacht.
 ter gueder nacht. **Vale.** **valete.** **valetto.** **vale-**
tote. **valeatis.** **ad bonas horas.** **deus condu-**
cat. **apoge.** **apogete.** **apogeto.**
Adel. edelheit. geburtich. waelgeboren. **Nobilis**
ter. **tas.** **generosus.** **tas.** **procerus.** **tas.** **in-**
genus. **tas.** **illustris.** **tre.** **illustreitas.** **spec-**
tabilis. **le.** **ter.** **tas.** **clarus.** **tas.** **egregius.**
ie. **tas.** **etiam in H. Hoich in werden.** **etiam**
in E. Edel geburtich.
Adel. sump. poil. onreyn. **Cenum.**
Adel. eyn gestwel an der hant off boeten. **Ulcus.**
apostema. **tumor.**
Adeler. arn. eyn vogel. **Aquila.**
Adem. **Anhelitus.** **respiramen.** **mentum.** **alitus.**
spiramen. **spiritus.** **us.** **ui.**
Ademen. **spirare.** **respi.** **anhelitare.** **alare.**
samen Ademen. **samenblasen.** **Conspirare.** **con-**
spillare. **Item inspirare.** **expirare.** **aspirare.**
respirare. **su pirare.**
Ademgat. **Spiraculum.**
dat suel in Adempt wurd. **Spiratinus.**
op Ademinge. **opblasinge.** **oplichtinge.** **Suspirium.**
fuspiramen. **fuspiramentum.** **Aspiramen.** **men-**
tum. **aspirosus.** **Et sic de reliquis.**
Ademlich. **Spirabilis.** **le.** **ter.** **tas.**
Ader in den lijbe. **Vena.** **venula.** **di.** **fibra inde**
fibrosus.
Ader dair die lichte dair gheit. **Arteria.** **rie.**
Ader. **off.** **oste.** **eder.** **oder.** **inter.** **antwer.** **Vel.**
aut. **ceu.** **five.** **an.**
dye Ader. **Varica.** **ce.** **varix.** **cis.**
bol Aderen. **Venosus.** **fibrosus.** **a.** **um.**
Ader dat is slangen art. **Vipera.** **serpens.**
Aderlater. **Fleubothoneus.** **fleubothomator.**
Aderlatinge. **Fleubotonia.**
Adeffe. **eeghdeffe.** **Lacerta.** **lacertula.** **di.** **lacer-**
tus. **ti.** **botraca.** **bulmus.** **saura.** **lacertellus.**
lacertella.
bol Adeffen off eeghdeffen. **Lacertosus.**
Advent hur Gistnissen. **Adventus domini.**
Advocait. **Advocatus.** **ta.**
Advocaitscap. **Advocacia.**

die Advocaitscap socht to doin. **Circumfora-**
nus.

Aff. **ban.** **A.** **ab.** **abs.** **de.** **inde.** **e.** **ex.** **exinde.**
deinde.

Aff. **ape.** **merkat.** **scampuchel.** **ind dese sijn blyf-**
terlen. **item Die starten hein die heuten Cyr-**
copetiti. **Die ruw ind byltich sijn heuten**
Fringe. **Die alre meste heit Conus.** **Die**
anderen heuten Cinocephali ind hein gelijck
ban ansichten als honde. **Die anderen heiten**
Satiri ind sijn unkeusch ind onardich ind heu-
ten in duysch boobyjn. **ut in B. Boobyjn.**
Die anderen heuten Calitricen desen anderen
ongelijck. **want sy hein eyen langen baet ind**
eyen beyden start.

Aff. **dair.** **ghech.** **tot.** **dollart.** **nar.** **dwais.** **onzoit.**
onbescheyden. **onbersonnen.** **mael.** **Fatuus.** **stul-**
tus. **follus.** **infrunitus.** **infronitus.** **i.** **infi-**
piens. **excors.** **secors.** **mattus.** **frontofus.**
cerebrosus. **capitosus.** **blatus.** **bardus.** **ama-**
sus. **blennus.** **blenno.** **onis.** **brutus.** **ignavus.**
imprudens. **gurdus.** **gerro.** **onis.** **i.** **stultus.**
indiscrētus. **improvidus.** **delirus.** **i.** **stultus.**
insensatus. **inconsultus.** **ignarus.** **gerroneus.**
gerronaceus. **monarsiculus.** **i.** **stultus.**

Affen. **schampen.** **spotten.** **schertzen.** **belachen.**
et cetera. **Deridere.** **irridere.** **gannire.** **deli-**
rare. **illudere.** **alludere.** **eludere.** **deludere.**
agarriri. **ludificor.** **aris.** **ludifico.** **as.** **narire.**
i. **subfannare.** **fibilare.**

des tot den Affen off apen hoirt. **Simius.** **a.** **um.**

Affgot. **Ydolum.** **simulachrum.** **statua.** **staciun-**
cula. **constatile.**

der Affgaide tempel. **Phanum.** **ni.**

der Affgaide coster off priester in derem tempel.
Phanaticus.

der Affgaide spijse. **Ambrosia.**

der Affgaide offerhand. **Ydolotitum.**

der Affgaide dyenre. **Ydolatra.** **tre.**

aire Affgaide tempel. **Pantheon vel Pantheum.**
thei.

Affgaide in den huysen. **Penates.**

der Affgaide meker. **Statuarius.** **ria.**

tot den Affgot hoirende. **Statuarius.** **statuaria.**
statuarium.

Affgadde. **Ydolatria.**

Afgaibe namen.

Apollo. Afgot der waghelgen.
 Alburnus ind Amadriades sint gaibe der wal-
 den. der buschen ind der boemen.
 Astarotij.
 Archena i. Dyana.
 Agenaria. Angaronea. Axt herdzijbers.
 Agenora. gaedynne [*longaedynne*] to werc-
 hen to doen.
 Apis rex.
 Amphitrix.
 Accaron.
 Anna. Gaedynne des iaers.
 Arga.
 Bachus. Got des wyns.
 Baal den helizens dpe prophete wederstont.
 Bel. nabuchodonosors ban babilonien afgot.
 Beelphegor id est Baal. der Moabitien afgot off
 Accaron.
 Belus. Koeninck of afgot ban Assyrien.
 Bellona. Gaedynne des strids.
 Berthij.
 Bellipotens. Got of Godinne des strides.
 Bubastis. Godynne der hoeherden.
 Cantes. rium. Gaedynne der ornamenten of
 tzyeringen.
 Carmentis. Gaedynne der lyede of gesenghs.
 Carposorus. Duchtzeger.
 Ceres. ris. Gaedynne des hoyns. Adorea idem.
 Cibles. lis. Der afgaibe moder. scilicet ter-
 ra. quae cibaria confert. etiam Cibeles.
 Cuna. Godinne ober der kynder wegen.
 Cupido. Venus soen.
 Confus. si. Got des raltz. Neptunus idem.
 Dodona. Godinne der eycheien. Diana.
 Egeus. Got des meers. Neptunus idem.
 Eolus. Got der wynde.
 Feronia. Godynne ban eyen wasser genant Fe-
 roniam.
 Forculus. Got de dpe portzen ind de doeren
 verwart.
 Flora. Gaedynne der blomen.
 Fanni. Incubi. Incubones. Fannicarii sint
 afgaibe der walde.

Fortuna. Dpe Gaedynne is blint. inde brenge
 geluck inde ungeluck nae oerre gadynge.
 Frugera. Gaedynne des coyns.
 Hymeneus. Got der byulosten.
 Inferus. ri. Afgot der hellen.
 Juventas. ratis. vel Hebe. Junoni [*l. Ju-
nonis*] filia. Gaedynne der joerchte off der
 jonckhent.
 Laverna. Gaedynne der moerder ind der dyebre.
 Lacturnus. Got ober dat groen uytgaende coern.
 Labitina. Gaedynne der onkunscheit.
 Linxa. xe. Gaedynne der heesten.
 Limitanus. Got ober dpe weghe ind anstoete.
 Terminus idem.
 Lucina of Juno of Pallas of Dyana. Gaedynne
 der geburten. Latona idem.
 Limentinus. God ober de durpelen.
 Matuta. Gaedynne ober dpe morgens roede of
 ober dpe ure dpe daer is tuschen nacht ind dach.
 Vesperta. Gaedynne [*voeg hier in* ober dpe
 ure] die daer is tuschen dach ind nacht.
 Mars. Got des strides.
 Mercurius. Got der coiplunde.
 Minerva of Pallas. Gaedynne der wijsheit.
 Minerva heit oic Curitis. die gaedynne der
 sorgen is aever dat volck ind die sich ter-
 echt nemen.
 Moloch. En afgot.
 Nympha. Musa. Gaedynne der wateren.
 Nymphe. Gaedynnen der fonteynen.
 Nepee. Gaedynne der dalen.
 Nereides. Gaedynne des meers.
 Naides. Gaedynnen der wateren ind rispyeren.
 Neptunus. Got des raltz.
 Napea. Gaedynne der bloemen.
 Nonensiles. Sint gaibe die den scheepen schade
 doen.
 Nereus. Got des meers.
 Neris. idis. Vrouwe off bruyt des meers.
 Numeraria. Gaedynne des getals.
 Numen. nis. Afgot aever den wille.
 Orcades. Gaedynne der berge.
 Odoria. Gaedynne aever wal ruyken.
 Offulcus. vel Serpentarius. vel Esculapius.
 wart ban den roeberen angebedt in eyne
 slanghen schijne.

Opis.

Opis. pis. pi. Goedynne des rickdoms.
 Oreas. oreadis. Goedynne der berghe.
 Pomona. Goedynne der appelen.
 Pallas. Goedynne des strijds.
 Pan. Pannis. Afgot der herdden.
 Panita. te. Got der walde of busche.
 Pales. lis. Goedynne des weers bur de beesten.
 Pollux. lucis. Afgot die guet geluck gaff.
 Portunus. ni. Got der haben des meers bur
 die scheeppe.
 Predicatus. ti. Got des erffs.
 Priapus. Got der garden.
 Runcia. Goedynne der beklunde of dooplunde.
 Salathia. Goedynne des meers.
 Sancus. ci. Afgot der heilichmakingen.
 Stimula. le. Goedynne der pshelen.
 Seron.
 Saturnus.
 Tellurus. ri. Afgot der erden.
 Triconia of Pallas. Goedynne des strijds.
 Vacuna. ne. Goedynne der ledicheit.
 Vagiticanus. Afgot der klegre hinderken.
 Venus. Goedynne der liefden of der schoenheit.
 Vertunus. vel Verterunus. Afgot der con-
 lunde ind der cremer.
 Vertumnus. Afgot der begynne of des lairs
 off des daghes.
 Vaticinus. Afgot der heyden of des heyden-
 schen volkes.
 Vittula. Goedynne der hrouwen ind seeghberch-
 tingen.
 Volutina. Goedynne der heyden.
 Vulcanus. Afgot des vuirs.
 Jupiter. Jovis.
 Aestrupt. eyn krupt. Abrotanum.
 Affait. eyn post off stegn die dat rat van den wa-
 gen affet.
 den Afgaiden eer to doin. Prophanare.
 Affijde eyn heymlike stede des huyfes. Absida.
 Abditum. Abdicium. exedra. dre.
 Aist. hucht. Fructus.
 van Aist off huchte snoede gaben. Traiemada.
 dorum.
 Agatensteyn. bernsteyn. ghetten. Agates. gaga-
 tes. bornix.

Aghē. haff. Palea. festuca. quisquilie. arum.
 inde quisquilius. a. um. faluppa. pe.
 Aha. interiectio admirantis seu letantis.
 Ag. interiectio dolentis.
 Ayn. sunder. behalven. uytgeschenden. Preter.
 absque. sine. demptis. salvo.
 Ahelen. Aculegia. flos seu herba floris.
 Ahen ein heyser stat. Aquisgranum.
 All. mitegn. mitegnander. to hōp. to gader. to
 samen. Totum. omne. universum. cunctum.
 haeben All. Altissimus. supremus. supernus.
 yperion. onis.
 All dynch behaldende ind de helste. Hemiolius.
 a. um. hemiolicus. a. um.
 All deger. all to samen. all to hōp. all to maef.
 allgader. to gader. gentzeliē. ganz. Totali-
 ter. integraliter. penitus. penite. omnimode.
 Alabaster. marmerensteyn. alabastrē bat. mar-
 meren bat. Alabastrum.
 Alabastrē off marmeren taissel. Abax.
 Alant off Balant krupt. Emula. le.
 die Alde dnyen in gedechtnissen hest off schijft.
 Antiquarius.
 die Alde ind nylie dnyen schijft. Librarius.
 Alden. altwerden. [l. altwerden.] Seneco. se-
 nesco. inseneo. infenesco. conseneo. conse-
 nesco. perseneo. persenesco. vetero. as. are.
 absolutum eciam quandoque activum anti-
 quari. inveterari. inveterare. conveterare. id
 est simul antiquare.
 Alder. Senectus. senecta. senium. antiquitas.
 vetustas.
 Alder bader. Avus.
 Alder moder. Ava vel Avia.
 gelick Alder. ebenaider. Coëtaneus. coëvus.
 coëqueus. a. um.
 Alderen. Parentes unde parentalis. ter. Geni-
 tores. progenitores.
 den Alderen in seeden to volgen. Parentare. pa-
 rentizare.
 Alderen doeder. Parenticida.
 van Aldes. Antiquus.
 Aile. Anguilla.
 Aistede. Anguillarium.
 Ailichtich. Anguillaris. re.
 Alynch. gantz. gentzeliē. clackloise. heele. ge-
 hee.

heelich. gar. Totalis. le. ter. tas. integer.
 gra grum. integre. graliter. tas. totus. totali-
 ter. tas. topicus. a. um. id est totaliter. mere.
 Alpnch. ganz. heelmaken. Integrare. integre-
 scere. passive. deintegrare. grasco exinte-
 grare. grasco. passive.
 weder Alpnch. ganz. heelmaken. Redintegrare.
 restaurare. reparare. redintegrescere. passive.
 Alsepn. eynich. eynsam. Solus. solitarius. inso-
 lidum. tantum. tantundem. tantummodo.
 solummodo. duntaxat. saltem. saltem.
 to Allen sden. Utrobique. circumquaque.
 Allentelen. allentzen. alleynchede. Successive.
 gradatim. cessim. passim. sparsim. discursim.
 distinctim. paulatim. pauxillatim. particu-
 latim. pedetim. minutatim. intercalatim.
 lapsim. interpolatim. sensim. intercalatim.
 Altijt. altois. alwege. allethyn. stedelich. ewelich.
 immermeer. duyrich. bolherdich. blijflich. wer-
 achtich. unbergentlich. Semper. sempiternali-
 ter. lis. le. tas. frequens. ter. jugis. ter.
 perhennis. ter. tas. indefinenter. assiduus.
 tas sedulus. lo. continuus. tas. interdus.
 perdius. eternus. lis. le. ter. tas. sempiter-
 nus. lis. le. ter. tas. affatim. evitaneus.
 eviternus. lis. le. ter. tas. perpetuus. per-
 petuitas. aliter. evus. perpes. perpetim.
 durabilis. le. ter. tas. durativus. a. um.
 Alugn. Alumen.
 Aluisse. Elemosina. eloaroga. agapa. pe. vel
 agape. pes. pei. roga. ge.
 Aluisse geben. Erogare. conferre.
 Aluisse hoiff. Cophinus.
 Almosenper. Elemosinarius. ria. cenodocha-
 rius. ria.
 Alrelepe. beelelepe. Multipharie. diverse. varie.
 Alrewegen. in M. alreWegen.
 Alrupn. Mandragora.
 Als. alsoe. Sicuti. sicut. prout prouti. velut.
 veluti. quemadmodum. tanquam. utputa.
 utpote. puta. ceu. scilicet videlicet.
 Als. Dum. cum. quando. postquam. postea-
 quam.
 ind Als. Acubi. postubi. id est postquam.
 by Als. in dem. beghelich. in maten. als off.
 myt onderscheyde. so verre. Si. inquamtum.

salvo. proviso. posito. condicionado. pac-
 tato. compactato. obtento. prehabito.
 Also dicke. also baie. so manichuale. Tociens.
 totidem.
 Alsomanichj. Tot.
 Als. Acfi. scilicet. videlicet.
 Als off. Proinde. perinde.
 Als dan. Tunc. protunc. extunc.
 Alse. wermoele. Absinthium.
 Alsulchan. [l. alsulcken.] sodaen. Tale. simi-
 lie. confimile. huiusmodi.
 Alsus. Sic. ita. eomodo. taliter.
 Alt. Senex. senilis. antiquus. cascus. vetus.
 vetustus. vetulus. vetellus. i. aliquantulum
 vetus. veterosus.
 Alt. versleten. Xerapellinus. a. um.
 wat Alt. Senecio. onis.
 seer Alt. Quam senex. detritus. emeritus. ve-
 teranus. quamvetus. quamvetustus. perve-
 tustus.
 aeber Alt. Decrepitus. Valitudinarius. Silicer-
 nus. scabreus. scabreolus. gerontis. et hic ge-
 ronta. te. i. senex. primevus. priscus. pristinus.
 Alt. alt mnsch. Antiquarius.
 Alt mnsch op twee hrukken. Quadruplicator.
 weder Alt werden. Reseneo. resenesco.
 die Alt is xiiij. iare of so alt dat he hunder ma-
 ken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis.
 beris. unde pubertas. puberta. te. pubeda.
 de. unde pubere. pubescere. puberare. pu-
 bescere. pubedare.
 des Altheit noch niet komen is tot xiiij. iaren
 of tot hundermakigen iaren. Impubes. bis.
 impubis. beris. depubis. be. glabrio. onis.
 imberbis. be. implumis. implume.
 xiiij. iarige Altheit of ierst bartharige iaren. Pu-
 bes. bis.
 Althent eyns mnschen of der werlt. Eras. eta-
 cula.
 Altheit der werlt synt seff. Die ierst began van
 adam bis tot noë. Die ander van noë bis tot
 abraham. Die derde van abraham bis tot moy-
 ses. Die vierde van moyses bis tot david.
 Die vyfde van david bis tot cristum. Die sefte
 van cristo bis ten eynde der werlt.
 Altheit des mnschen syn oick seff. Die ierste
 van

van snare geburten bis tot vij. iaren. die heit Infancia. Die ander van vij. iaren bis tot xiiij. iaren die heit Puericia. Die derde is van vierdegn iaren bis tot xxviij. iaren. die heit Adolescencia. Die vierde van xxviij. iaren bis tot vijftich iaren. die heit Juventus. Die vijfte van i. iaren bis tot lxx. iaren die [voeg hier in heit] Gravitas of Senectus of Senecta of Senium. Die sesste is van lxx. iaren bis ten eynde sijnz lebens. die heit Decrepita of Valitudinaria off Silicernia. Altlich. Senilis. geronteus. vetustus. Altohant. bald. snel. geringhe. toutwelich. spoedich. gerade. ryfch. ummertoe. plende. Statim. cito. ocius. sine mora. indilate. incontinenti. repente. confestim. breviter. compendiose. succinctim. comatice. cursim. cursorie. decursim. cursaliter. raptim. actuatim. agitanter. citatim. protinus. protinum. fugaciter. continuo. tober i. cito. evestigio. provincia i. celeriter. incunctanter. Alto vele. Nimium. nimis. nimie. supperabundanter. superflue. Altair. Altare. altarium. ara. altariolum. Alterhere. Altarista. vicarius. Alterlahen. Dextrale. lis. palla. le. Alterstegen. Lapis portatilis. Altomail. schier. Penitus. totaliter. integraliter. Albe. eyn lanch wyt hlept ten geistliken dienst. Alba. hoc pos poderis. Alutwer. eyneldich. simpel. onnosel. Simplex. ter. tas. Innocens. ter. cia. innoxius. innocuus. insons. ter. cia. Alwyl. nu. ytzont in A Note. [l. fotoe.] Ame. eyn mait van t. coischen quarten. Ama. me. Ambochtsman. werckman. Operarius. mechanicus. Amelieren. dat is als die goltmebe eyn glase maten van manigerley barbe werken myt ingravingen op silberen off op golt. Amme. boederfche. soegerfche. Nutrix. alitrix. fotrix. lactatrix. alumna. Amen dat sant twe lang smal stucken bleyfch ynt eynz werkens buich gesneden. Abdomen. nis. Ameren. asch. Favilla. citor. oris.

Amp. interiectio dolentis. Amp. hoil in onecht. Concubina. focaria. amasia. amasius. amasiunculus. amasiuncula. leno. lena. concuba. ins. ge. concubinaris. ria. fornicarius. ria. Amitt als die priester of dyake bur der alben op syn hoist settet off enige ander manieren die men so an duet. Redimiculum. suavictorium. rebrachiatorium. resticula. le. Amper. supr. scharp. tamper. Acerosus. acidus. acer. Ampt der ebele. [l. bevele.] Officium. commissio. heilich Ampt off dyenst. Caurio. onis. Ampt dat gebotrich is. Munium. nui. Amptbedijver of oeffener. Muniacus. Amptman. bebeeire. Officiatus. officialis. commissarius. Ayn sonder. behalven. mer. Sed. verumptamen. preter. absque. excepto. dempto. salvo. reservato. An. toe. Ad. Anblyt. Incus. incudis. Anblyt der mugnter. Trapeta. te. trapetum. ti. Amborstich. dempich. Asmaticus. asmus. cate-rasus. Ancken. botter. Butirum. Anker. Anchora. Ankeren. Anchorare. ont Ankeren. Exanchorare. Ander. anderde. tweede. Secundus. Andacht. Intencio. van gantzer Andacht. van geheele meynongen. Intentissime. cordialissime. precordialiter. cordetenus. cordintime. cordicite. tus. ta. tum. integerrime. intime. die Ander van oen heyden. Alter. alteruter. alterutrum. inde. die Ander van twen. Alter. alteruter. tra. trum. trius. Ander. Alius. reliquus. alter. onderen Ander. Invicem. simul. insimul. unaniter. mutuo. die Anderen malien. Secundare. die Anderen. Alii. reliqui. ceteri. onder malch Anderen. Invicem. mutuo. alternatim. vicissim. cetera in G. to Gader.

ber Anderen. ber Andersaten. in W. ber Wandelen.
ber Anderangh. ber andersating. Alteritas. altera-
cio. alternitas. alternacio. varietas. variacio.
mutacio.

Anderg. Alioquin. aliquidem.

Anderg. Alias. altrinsecus. ce. secus. aliter.
non sic. alio modo.

Anderwaer. Alibi. aliorum. aliunde. alior-
um. alicunde.

Anderwers. andersmael. aber. eber. rechter. we-
der. noch eyn. Iterato. secundario. rursus.
rursus. iterum. iteratim. palim. reci. i.
iterum.

ber Andersait. Variatus. alteratus. mutatus. in-
terpolus.

Anderichtich.

Anghe. toenegginge. nature. wesen. seide. wyse.
gewoente. manere. luyne. Inclinacio. natura.
complexio. gestus. us. ui. habitudo. habi-
tus. habituacio. assuefactio.

Angel. hoick. Aculeus. eculeus. aporia. hamus.
mi.

two Angel. tweeant. Biangulus. atus.

dy Angel. dykant. Triangulus.

bier Angel. bierkant. Quadrangulus.

bijf Angel. bijfkan. Pentangulus. atus.

ses Angel. seskant. Sexangulus.

voit Angel. Quadrifidus. quadrellus. hamus. mi.

Anger. plann. ouwe. blecke. Pratum. amenum.
planicies. spaciamentum. campus. campu-
lus. campellus.

Angeneeme. anneeme. begweeme. werdich. Ha-
bilis. ydoneus. aptus. dignus. dignicosus.
meritus. eucaris. idis. geniatus. a. um.
placidus. a. um. gratus. acceptus. conve-
niens. graciosus.

Angeneem maken. Gratificor. aris.

Angenemichheit. Aptitudo. habilitas. convenien-
cia.

Angheresch. Campestris. tre. campester. adjec-
tiuum.

Anreuchlich. boynoempt. Famosus.

Ansicht. antlaits. Eunuchia. facies. faciecula.
dat is dair men eynen van buyten by kennet.

Vultus. dair men eynen van binnen by kennet.

Aspectus.

weß Ansicht twerley schijnt. Bifax. bifacis.
die syn Ansicht vertrecht off bestellet. Sannic.
onis.

in den Ansicht sachte huyt lebende sonder bart.
Glaber. bra. brum.

Ansicht bygn of doncker maken. Gersare. in-
gersare.

dair men dat Ansicht met doeghet. Facitergium.
welcks Ansicht van scheiden roit noch vleech en
wordt. Cromaticus. a. um.

in den Ansicht eyn rode blecke. Lenticula. le-
cesia. sic. lenticulosus. tas.

nyh Ansicht. Character. ris.

des Ansichts verstellunge off verscheyppunge. San-
na. ne.

Ansichticheit. Intuitus. physonomia.

Annijs. is eynreley fait. Annisium.

Ant. end. antfogel. entfogel. Aneta. anas. atis.

Anspraak. in S.

jong Ant of end. Anatinus. ni.

Antsch of endtsch. Anatinus. a. um.

Andeyl. antael. bescheyden deyl. Porcio. por-
ciuncula. participium.

Antwerde. Responsio. apologia. responsum.
si. responsorium.

Antwerde eynte verborren rede. Antiphora.

Antwerde die begweem off tzejlich is. Antismus.

Antwerde die rebetich is. Logium. gii.

Antwerben. berichten. bescheyden. Respondere.
responsare.

Antwerden ind met der antwerden wat gelaeben.
Stipulor. aris.

gotlike Antwerde. Oraculum.

Antwerde die eyn oeverst of eyn furst gebet. Ares-
ponsis. indecli.

die Antwerder in gerichte heit Reus ind die an-
spreekelike heit dair Actor.

die sich verAntwert. ontschuldig of beschermpt.
Excusatorius. responsorius. defensorius. apo-
logeticus.

Antwerts hieff. Littera responsalis.

Antwerdende. Respondens. responsurus. a. um.
responsorius. a. um.

Antwerdng. ontsculding. beschermng. Apoloya.
apologia. defensio. responsio. excusacio.

negacio.

Ant.

Anxt. nont. sozghē. bair. eysangh. gruwel. ber-
suffung. verschuetung. verschickung. grupseling.
ontsichnisse. [*l. ontsichtnisse*, zie op S.]
buchtē. bloedicheit. bzeese. Timor. tremor.
pavor. discrimen. timiditas. formidolositas.
formido. anxietas. timorositas. horror. hor-
ribilitas. horriditas. languor. periculum. osi-
tas. terror. metus. meticulencia. scanon i.
stupor. stuperositas. meticulositas. meticu-
lus. languiditas. perplexitas.

Anxt. nont. sozgh. ijdē. Periclitari. anxari.
turbari.

Anxten. buchten. eysen. gruwelen. verschicken.
verschieten. versuffen. ontsien. buchten. bzeesen.
grupsen. Metuere. formidare. tedere. pavere.
tremere. tremulare. trepidare. extremiscere.
contremiscere. tremefieri. hebeo. es. ere.
horrere. perhorrere. exhorrire. inhorrere.
abominari i. abhorrere. languere i. stu-
pere. aporiare i. anxari. consternor. aris.
stupefcere. stupefieri. astupere. astupefcere.
extupere. extupefcere. instupere. instupe-
fcere. obstupere. obstupefcere. restupere.
restupefcere ista [*l. id est*] per. valde. ter-
refieri. timere. timescere. pavefcere. expa-
vescere. extimere. extimescere. pertimere.
pertimescere. contremere. extremere. in-
tremere. quae faciunt contremiscere. ex-
tremiscere. intremiscere.

Anxtfeldich. ontmoidt. versuft. berbeert. bucht-
sam. sozghfeldich. verslagen. Timidus. pavi-
dus. anxius. timorosus. timoratus. formi-
dolosus. formidolentus. meticulosus. meti-
culentus. formidulus. tremebundus. tremu-
lus. hebes. tis. stupidus. stuporosus. horri-
bilis. le. horridus. horridulus. languidus.
i. excors. perplexus. deanimatus. rutilus
i. tremulus. tremulentus. trepidus. treme-
bundus. tremorosus. perterritus.

Anxtfeldich maiken. bloede maiken. erberen. versuft
maiken. erschicken. Horrificare. terrificare.
terrere. terrefacere. terreficere. absterrere.
conterrere. exterrere. perterrere. perterre-
facere. tremefacere. attonare i. stupeface-
re. perhorrere. exhorrire. conquaterē. ta-
befacere.

Anxtelich. sozghlich. bzeeslich. et cetera: Peri-
culosus. sirenicus.

Anxtelich. berbeerlich. ontsuchtlich. Terribilis.
le. ter. tas. terribilosus. metuendus unde
metus. us. ui.

Ape. eepiat. in A. Aff.

Apen. ongesloeten. Pansus. a. um. apertus. re-
feratus patulus. perpatulus. propatulus.

Apenbair. kundich. wittich. Publicus. notorius.
manifestus. divulgatus. declaratus. diluci-
datus. notus. oculatus. apertus. dapaticus.
dapiticus. editus. dilucidus. eminens. emi-
nulus. evidens. palatus. propalatus. palam.
inpalam. depalare. repalare.

Apenbaeren. kundigen. melden. boztfeggen. Re-
velare. abvelare. recelare. manifestare. pu-
blicare. prodere. propalare. pandere. dete-
gere. deblaterare. enucliare. devolgare. pro-
mulgare. permulgare. declarare dilucidare.
elucidare. allucidare. notificare. insinuare.
intimare. referre. apockpsari id est reve-
lare. edere. expadire. proferre i. mani-
festare. diffiduciare. effiduciare. infiduciare
i. publicare. indicare. nunciare. referare.
promere. depromere. exerare. exertare. fig-
nificare. consignificare.

Apenbaeren. verschijnigen. vertoenen. Parere. ap-
parere. comparere. manifestare.

Apenbairlich. int apenbair. schijnlich. schijnberlich.
kundlich. wittlich. Manifeste. publice. noto-
rie. clare. lucide. apparenter. luculenter.
evidenter. eminenter. patulo. palanter. in-
promptu. significanter.

Apenbaerung. verhuudung. meidung. boztfaghe.
Revelamen. revelamentum. revelacio. ma-
nifestacio. publicacio. prodicio. propala-
cio. detectio. deblateramen. deblateracio.
enucliacio. divulgatio. declaracio. diluci-
dacio. allucidacio. elucidacio. notificacio.
insinuacio. intimacio. apockpsacio. edicio.
prolacio. diffiduciacio. diffiduciamen. men-
tum. infiduciamen. tum. infiduciacio. ef-
fiduciamen. mentum. effiduciacio. indica-
cio. nunciacio. referacio. referamen men-
tum. deprompcio. significacio. significan-
cia.

Apenbaerung heymliker gotliker dungen. Fateri apocalipsis.
Apenbaerung van fantaspen. Lemur. lemuris.
Apenbaerung. verschijning. Apparicio. manifestacio. apocalipsis. epiphania. theophania. theophasma i. superna. apparicio.
die wat Apenbaert of den wat apenbaert wordt. Manifestarius. a. um.
Apenen. ontsluten. oplukken. opdoen. Pandere. referare. aperire. adaperire. aporiare. discludere. discludere. recludere. deferare. abserare. differare.
Apening. ontsluiting. Apercio. referacio. aporia. promptus. us. ui.
Aposteme. Apostema. tis.
Aposteme to hebn. Apostematare. Apostemati- zare.
des Aposteems berstunge. Sirex. is.
Aposteems. Apostematicus. a. um.
Apostel. Apostolus.
meed Apostel. Coapostolus.
Apostolisch. Apostolicus. a. um. apostolaris. re. ter. tas.
Apostolscap. Apostolatus. us. ui.
Apoteher. Apotecarius. pharmacopola.
Apoteke. Dinamedia. apoteca.
des totter Apoteken hoort. Apotecarius. a. um.
Appel. Pomum. pomulum. malum. li. spoma. i. poma.
hoit Appel. Maceanum. amarusca.
Appelboom. Pomus. mi.
honich Appel. Malomellum. li.
Appel van granaten. Malum granatum. malum. li. malumpunicum. item die boom hiet af hiet. malus. li. fe. g. malogranatus. die bloeme hiet. Quintina. ne.
eyck Appel. Galla le.
roit Appel. Malumpunicum.
Appel van arangen off pomecancien. [i. pome- rancien. zie op P.] Pomerancis.
Appelschale. Perisma vel peripsima.
Appelsijse. Appelozaanch. Pomacium. ci.
Appelberwaerre. Appelberhoeyer. Pomo. onis. pomilio. onis.
Appelbat dat onder plat is. Apoforetum. apo- forita. vel apoferetum.

in den Appel dat hyncken dair die kerne in sitten. Arulla. arualla.
pijn Appel. Pinnaculum. pinna. ne.
Appelgrapt. Spadix.
nyh Appelboemslade. Nepos. tis.
Appels hoeren van granaten. Ciccum. cicci.
Appelstede dair se wasfen. Pometum. pomerium.
Appellieren. beroepen an eyn hoger hoist. Ap- pellare. provocare.
Appellacj. beroeping. Appellacio. provocacio.
April die maent. Aprilis.
Arbeiden. werken. doen. Aporiare i. labora- re. agere. agitare. fatagere. operari. facere. factare. factitare. faxere. faceffere i. desi- deranter facere. gerere. elaborare.
Arbeiden sweetlich. Aporiare.
Arbeiden. staen na en dunch. bligtigen. uytwe- sen. streben. ringen umd wat to verkriggen. Instare. insistere. moliri. demoliri. emoliri. conari. sollicitare. studere. instudere. invigilare. desudare. insudare. vacare. operam dare. niti. inniti. inhiare. incumbere.
Arbeiden. bysieren tot gman's archsten. Machi- nari. moliri. demoliri. immoliri. zelare. emulari. factitare. unde Machinacio. emu- lacio. molimen. mentum. factio. fabricacio.
myt Arbeiden. Collaborare. cooperari.
Arbeider. werker. Laborator. operator. opera- rius. fitor. Ergata.
Arbejt. muede. Labos. ris. labor. oris. labo- ratus. us. ui. laboramen. mentum. aporia. conatus. nifus. us. ui. opus. fatiga. fati- gacio.
byend Arbejt. Agapa. pe. vel agape. pes. pei.
berArbejt. vermuedt. in H. berHerdt.
Arbeytlich. suet. kroedelich. swair. verdyetlich. heych. Arduum. grave. durum. penale. tas. tediosum. tas. laboriosum. tas. arduum. molestum. tia. afflictivum. afflictorium. fa- stidiosum i. tediosum. tesus. a. um. i. fa- stidiosus. f. tediosus.
die sang Arbejts verlaten is ind wal gearbejt- hiet. Emeritus. a. um.
sulchs Arbejts verlatinge of afstellige. Emeri- cio. onis.
Arbejts stede. Laboratorium.

Arch.

Arch. boese. snoede. gwaalt. lybelich. wederstre-
 bich. Malignus. Pravus. Perversus. tas. ma-
 leficus. cium. Farmacus. maliciosus. cia.
 tas. malivulus. lencia. Iniquus. iniquitas.
 Reprobus. Improbus. tas. Improbulus. Ne-
 quam. quiter. cia. malus. Peccaminosus.
 Criminosus. fitas. Vilis. liter. litas. Ne-
 pharius. Nephandus. Imphandus. Levius.
 Sons. ontis. Sonticus. Teteranus. Enormis.
 tas. Cauteriatus. Facinorosus. tas. Flagi-
 ciosus. tas. cium. Scelestus. Ignominiosus.
 Scelerosus. Sceleratus. Execrabilis. ter. tas.
 Execrandus. Detestabilis. ter. tas. Dete-
 standus. Impius. Infaustus.
 Arch werden. Malefieri. Deteriorari. Vilifi-
 cari.
 Archliken. Boesliken doen. Maligno. as. Ma-
 lignor. aris. Malefacere. Impie agere.
 Archliken staen naz nemans hunder. In A. Ar-
 beiden. bisieren.
 Archliken. snoetliken. boesliken. quaeliken.
 nevel. Male. malitiose. impie. inique. per-
 peram. nequiter. prave. perverse. nepha-
 rie. enormiter.
 Archwilligen. baeren. begijppen. Observare.
 comprehendere. capere i. captiose. frau-
 dulenter agere.
 Arch. Arca.
 Archier. Propugnaculum.
 Arden. naturen. Naturare. moralizare.
 ont Arden. Degenerare. abnaturare. denobili-
 tare.
 ont Art wesende. Degener. degeneratus. deno-
 bilitatus.
 Are. Spica. spicium. spicula. arista. aristella.
 Are mgt dem halm. Calama. me.
 bol Aren. Spicosus. tas. aristosus. tas.
 mgt Aren vertziert. Spicatus. a. um.
 Aren hebende. Idem.
 Aren wassen. aren lesen. Spicare.
 Aren heb. aren geben. Idem.
 Aren vergaderen. Calcinare. conspico. as. are.
 conspico. aris.
 han den Aren dat hoyn doyn. Despico. as. de-
 spico. ris. expico. as. expico. ris.
 weder Aren. Respicare.

to rug Aren. Idem.
 nae Aren. hemelich Aren. Suspicare.
 pn der Aren dat hoichste ind pft rip hoyn. Al-
 phica.
 Argelist. ferpelep. behendicheit. bochloosheit. be-
 grijp. Captiositas. astutia. adinvento. ver-
 sutia. cautela. cautelositas. fraus. dolus. ma-
 chinacio. factio. simulas. simulacio. sero-
 pha i. fraus. nequitia. strophia. phe. stro-
 phula. di. commentum. ti. cavilla. cavil-
 lacio. circumventio. fallatia. defraudacio.
 decepcio. tegna. ne i. dolus. tegnula. di.
 collusio. subtela. le id est deceptio. trica.
 ce id est versucia. zama. me i. fraus vel
 decepcio.
 Argelistich mnsch. Veterator. capciosus. astu-
 tus. cia. versipellis. adinventor. versutus.
 cautelosus. tas. fallax. fraudulentus. dolo-
 sus. deceptorius. factiosus. cetera in B.
 Bedrieger.
 Argelistich. in B. Bedriechlich.
 Arger. snoeder. quader. boeser. Deterior. dete-
 rius. peior. peius. nequior. nequius.
 Argeren. snoedmachen. Deteriorare. peiorare.
 vilificare. depravare. vitiare. detro. as. are.
 Argering. versnoeding. Deterioracio. detrimen-
 tum. deterioritas. peioracio. peioritas. vi-
 lificacio. depravacio. depravamen.
 Argueren. disputeren. Arguere. argumentor.
 aris. disputare. disceptare.
 tegen Argueren. Redarguere. replicare. Et
 verba eorum.
 Arguering. Argucio. strophia id est varia ar-
 gumentacio. strophula. di. disputatio. di-
 sputam. mentum. disceptacio. replicatio.
 Arguerre. Argutor. redargutor. argumenta-
 tor. disputator. disceptator replicator.
 der Argueringen snelle beslungingh. Entimema.
 matis.
 bol Argumenten. Argumentosus.
 Arm. Brachium. brachiolum. di. Chelon.
 Armboest. Balista.
 Armboestmecher. Balistarius.
 des Arms kleynit man of vrouwen ter tzerin-
 gen. Armilla. dextrocerium. dextrocirium.
 dextrale. lis. brachiale. lis.

Arm. onfelijk. ontfick. ongebellich. Pauper. pauperculus. apurinus. pauperus. a. um. egenus. inops. apompeus. calamicosus. deger. eger. ebio. onis. ebion. onis. egestuosus. belues. is. elegus. a. um. miser. misellus. misellulus. necessitudinarius. paupertinus. perpauper. quampauper. erumnosus.
Arm mynfch. sonder gelobe. Fenus. ni.
Arm maken. onfelijk. verbarflich maken. Depauperare. expauperare. calamitare. destruer. devastare. defelicitare. infelicitare. eximmutuare. aporiare. cetera in *D.* ver~~Deligen~~. *[l. in D. verDeligen.]* Infaustare. Deominare. Erumnare. Dearcuare.
Arm werden. verArmen. Pauperafcere. Deficere. Egere.
onder den Arm die ftede heit. Ascella. le. Subhircus. ci.
an den Armen of halse groff bleyfch. Torofus. a. um. ras.
des Armen romp fant. Ancus.
des Armen haeren dick ind farch fan. Laceratus. a. um.
in den Armen farch. Lacertofus. a. um.
der Armen hupf dair fu bidden. Profeuca. ce.
Armlich. ongebellich. Misere. miserabiliter. pauperiter. erumnose. Defectuose. Infelicitater.
Armneemen. umhängen. helfen. Amplexor. aris. amplector. eris circumdare.
Armoede. onfelijkheid. commer. rampoist. Paupertas. Miseria. Inopia. Penuria. Egestas. Defectus. Indigencia. Aporia. Pauperies. Eligia. gie. Erumna. Erumnofitas. Miserabilitas. Inedia. Calamitas.
Armoede lijden. Egere. Egescere.
hander Armoeden eynen ta helpen. Depauperare. Expauperare. Ditare. Locupletare.
des Arms oeverfte depl. Lacertus. ti. lacertulus. li. diminutivum.
des Arms of ellenboegens mate. Ulna. unde ulnalis. le. ter. ras.
Arn. eyn vogel. In *A.* Adeler.
Arn. hoerenhout. Messis. Messicula. Tritura.
tot den Arn of houtde rijn. Messulus. a. um.

Arn woudbout. Surrura. Vindemia unde Vindemiare.
Arnen. ernarnen. *[l. erarnen.]* misgelben.
Luere. colluere. talionem pati. vicem reddi.
Arres. tzepe. fardoich. bustegn. Arracium.
Arf. Culus. anus. podex. cis. Posteriora.
Arfille. Clunis. nates. naticula. natica.
grote Arfillen hebnde. Naticofus.
der Arfillen hoichste. Piga. ge.
sonder Arfillen. Depigis. ge.
Art. geflecht. herkompt. klucht. oyr. fibbe. geburte. maichtale. ftam. woitel. Genus. ftirps. ftema. tis. genimen. genealogia. sexus. progenies. progenicula. tribus. parentela. profapia. profapies. ei. nacio. naciuncula. cognacio. confinitas. natale. natalicium. Indoler. lis. fe. gene. id est Origo. Femur. oris. id est genus et ftirps. Generacio. Linea. Domus. Familia. Consanguinitas. Agnacio. Agnaciuncula. Soboles. lis. fe. ge. Parentela. litas. Tribulitas. Posteritas. propago. Propagacio.
Artikel. punt. Articulus. punctus. vide in *D.* dair hele ban punten fteit.
Artzedie. boite. medicijn. Medicina. medela. medicamen. medicamentum. remedium. anthidotum. metridaticum. farmasia. farmaceuticum.
Artzedgen. haiten. heplen. gefant machen. genesen. Medico. as. are. medicor. aris. mederi. curare. fospire. fospitare. fanare. falvare. remederi. remediari.
Artzet. artzeder. Medicus. phificus. in *MA.* medicijnre. cyrologus. plagius. plagarius. plagiarius.
wond Artzet. Aliptes. tis. cyrurgicus.
wond Artzedpe. Cyrurgia. farmaceuticum. i. ferramentorum incifio.
der Artzen hupf. Laniena. ne.
Aff in dem rade. Axis.
Aff der vogel off dyere. Pastus. us. ui.
Aff. prijde. huplich. Cadaver. inde cadaverofus.
Aff up eyn dobbelstegn. Unio.
Afch. Cinis. favilla. figinus. ni.
wed Afch. *[l. wed Afch. zie op W.]* Cineres clavellati.
Afchen.

Aschenbont. Entrisla. e. focatus. ii.
 Aschen. Cinereus. cinericius. a. um.
 dat under der Aschen gebaden wort. Subcine-
 ricus. a. um.
 under der Aschen haichen. Subcinerizare.
 dat Aschen. Cinerulentus.
 Aschenhoich. Subcinericius panis.
 Assele. scholder. Scapus. pi. scapula. le. Inde
 scapulosus. tas. spatula. le. humerus. als
 mynschen hant. armus. mi. als dyet hant.
 Sicima.
 Ast. opst. tach. Ramipastrie.
 Ant. branch. brast der berken. Silique. conven-
 tus.
 Asfanch is an des perds sabel.
 Atrament. atramentum. dat man brucht tot sub-
 stantien gicht. malimu.
 backeben. Furnus. furnulus. caminus. for-
 nax. fornacula. clibanus. climatius. pistri-
 num. pristrilla.
 Aeben verwaerre. aeben merher. Clibanarius.
 furnarius. ria.
 dat yn den Aeben gebaken off gehaicht is. For-
 naticus. a. um. [l. Fornacitus. zie II. D.
 op F.]
 yn den Aeben steken of haichen. Furnare. in-
 furnare.
 upf den Aeben trecken. Defurnare. exfurnare.
 in den Aeben haichen. Fornacio. is. ire.
 Aeben machen. Idem.
 Aebendgereytschappen. [l. Aevensgereytschap-
 pen.] Fornacalia.
 bur den Aeben broute. blitschaf. gheselschaff. For-
 nacalium. lii. fornacale. lis.
 in den Aeben brout steken. Furnare.
 Aeben stae tot den haillen um to rueren. Ver-
 tibulum. li.
 Aebent. Sero. vespere. ferotinum.
 Aebentwerden. Advesperare. advesperascere.
 Aebentessen. Cena. cenare. in E. Essen.
 heyligh byer Aebent. Profestum. vigilia.
 Aebentmael. Cena. cenula. di. obsonium. ob-
 senatus. us. ui.
 Aebentmael essen. Cenare. obsonare. obsenor.
 aris.
 halff Aebentmael. Semisonium.

Aebentmael stede. Cenaculum. cenatorium.
 wes ten Aebentmael gehort. Cenaticus. a. um.
 bur dem Aebentmael dat essen heyt. Antecenium.
 nii. antecenia. nie. merenda. de. absonium.
 nii.
 na den Aebentmael dat essen hyscht. Absonium.
 na den Aebentmael dat leste gericht. Impome-
 tum. ti.
 Aebentmael steetlich essen. Cenicare.
 der armen Aebentmael stede. Cenodochium.
 Aebentmael to samen essen. Concenare.
 Aebentmael anderwerf eten. Recenare.
 Aebentmael dair men aever lijft ind schuld. Cen-
 ramen.
 die des Aebents ngt en sugdt. Lusiliosus et Lu-
 sticiosus.
 die des Aebents beth sugdt van wir. Nosiosus.
 Aebentuer. gebal. spoit. id is guet off gwait.
 Eventus. fors. casus. casualitas. Accidens.
 Contingens. Fortuna. Fortunium. fortuitus.
 a. um. fortunacio. fatum. ascendens. hec
 fors. ablativo a forte.
 Aebentuer die guet is. voerspoit. salbe. heyl. geluck.
 selicheit. walbart. Eufortunium. prosperitas.
 felicitas. omen. nis. Beatitudo. beatitas.
 eufemia. mie. faustitudo. anticosis. salus.
 eustochium. i. bona fortunaciuncula vel
 fortunata.
 gwait Aebentuer. ongebal. ongeluck. rampoit. on-
 heyl. onsal. Diffortunium. Infaustitudo. In-
 felicitas. Miserabilitas. Adversitas. Contra-
 rietas.
 op Aebentuer. op Bae. op Barm. op ghysing.
 op gebal. in D. onbedacht.
 Aebentuer. sabel. saghe. Apologus. Facera. re.
 fabula. Fabella. hec Michus. thi. Nenia.
 nie.
 Aebenturen. waighen. Ad fortunam ponere. At-
 temptare. Eventuare.
 by Aebenturen. sunn. machschen. licht. billich.
 Verisimile. forte. forsit. fortuito. fortassis.
 forsitap. fortasse. forsan. fortuitu. in even-
 tum. fortefortuna eyn wort. adverbium.
 Eventus.
 Aebenturlich. wanselichlich. mislich. Onverspen-
 lich. Onbelechtig. Onselichlich. Eventuale.
 B 3 for-

fortuitum. dubiosum. incertum. contin-
gens. accidentale. casuale. incertitudina-
lis. le.
Abenturlicli wat komen of geschyn mach. Ac-
cidere. evenire. contingere.
Abenturlicli. gelucklich. heylsam. selichlich. For-
tunatus. ominosus. faustus. felicitatus. pro-
speratus.
onAbenturlicli. ongelucklich. rampoedich. onge-
bellich. onselich. Infaustus. Infelix. Infortu-
natus. Eciam in A. Arm.
Abenturich. geluckich maken. Fortunare. Se-
cundare. Felicitare. Prosperare.
onAbenturich. ongeluckich maken. Infortunare.
Abenturen. fabulen. sagghenspreker. Fabulo. onis.
Abenturen. Fabulen segghen. Fabulor. aris.
Aber. eber. echter. In A. Anderwerf.

BA.

Babilonien. eyn stat. Babilon vel. babilonia.
Babben.
Bachten. In A. Achter.
Bach. mold. Capisterium.
Mrs Bach. In A. Mrsille.
hyn Bach. wange. hersebeck. Maxilla. gena.
faux. cis. bucca.
berheng Bach. Croch. Song. Linter. Alveus.
Bachaeven. In A. Neben.
Bachen. Pinfere. pistre. pinfare. pinsitare. de-
coquere.
Bachenslach. Alapa. Cervica.
Bachenslaen. Alapare. Alapizare. Alapigare.
die mpt Bachenslegen to liden syn groot verdient.
Alapus. pa.
op den hyn Bachen die hoge buncchen of hoebele.
Mala. le.

Aberspele. ind des dair an roert. In C. Ger-
bzehen.
Aberute. Abrotanum.
Augustine hzoeder. Augustinensis.
Awijse. sotheit. ghechtheit. dwaasheit. dootheit. nar-
heit. affheit. Stulticia. follicia. ignavia. fa-
tuitas. imprudencia. bachania. ineptia. per-
vicacia. tas. ter.
Awijse in den sang. Dissonancia. Absonancia.
Diaphonia.
Awijlich. verhiert. wonderlich. doll. ghech. Per-
versus. apostus. follus. ineptus. mirabilis.
contrarius. leuius. inefficax. ignavus. per-
perus. pericax.
Awijlich in gesengh. Dissonus. absonus.
Axe. Biji. Securis. Securicula. Bipennis. Afcis.
cis. mascu. generis. Dolabra.

B.

BA.

hyn Bach so groot hebnde of si opgeblaesen we-
ren. Buccatus. a. um.
hyn Bach opgeblaesen. Bucca. ce.
Bachhuys. Pistorium. pistrina. Pistrinum. pi-
sternum.
hyn Bachlich. Maxillaris. re.
Bachitant. Molaris.
Baich. Arcus. agrisipio.
Baichhelder. Arcitenens.
hant Baich. Armilla.
Baichmechlich. Arcipotens.
regen Baich. Yris. yridis. Arcus celestis. hec-
Teumancias. cie.
Baich. gewuist. Fornix. cis.
Baigen herwaerre. Arcuarius.
Baide. loeper. Nuncius. cia. Nunciolus. la.
Curfor. baiulus. accupedijs. agarus. Apo-
discus.

discus. ambulus. calcula. missus. si. Missa.
 se. missaticus. ca.
 Waide. hane. Preco. onis. liburnus. ni. Re-
 dius. ii.
 send Waide. werber. Ambaxiator. Orator. nego-
 ciator. Legatus.
 Waide of kundiger des hzeden. Caducealis. Ca-
 duceator.
 Waide tuschen der hzyt in de hzydegom. Inter-
 nuncijs. paranympus.
 Waide of kundiger des strides. Perficialis. lis.
 hoir Waide. Prenuncius. Antenuncius.
 Waideing. lading. Citacio. vocacio.
 Waidlopn. Viaticum.
 Wadt. Balneum. balneamen. Lotorium.
 Baden. Balneare. lavare. Rigare.
 Wadt hupen. Estuarium. stuba. stufa. Balnea-
 rium.
 Wadstoeber sche. Ambularia. Ambulogia vel am-
 bilogia.
 die Wadet. Mediastinus et mediustinus. a. um.
 Wassen. belen. blecken. blaffen. Latrare. Bau-
 lare.
 toe Wassen. toebloeken. Allatrare.
 samen Wassen. Collatrare.
 in Wassen. Illatrare.
 weder Wassen. Relatrare.
 Walgen. beroemen. bermeten. Iactare. Pompas
 exercere. iactitare. arrogare. presumere.
 gloriando. vanitare. ostentare. Pompizare.
 Wagenmeester. In A. Armuostiere.
 der Wager. hoocher. swetzer. Beroemer. berme-
 ter. lactator. iactitator. Presumptor. phi-
 locopus. pomposus. Altiloquus. Magnilo-
 quus.
 der Wagging. verhoch. roeme. beroemng. verme-
 tng. vermetelheit. poherpe. Iactancia. arro-
 gancia. presumpcio. vanitacio. Hyt af stept.
 oek in V. Homopt.
 Wagheren. haghren. Ostentare.
 Waggart. lollart. Baggardus. lollardus.
 Wagghyne. Beguta.
 Wale. Walecrupff.
 Wale van en berke. Phacolia. petaso. onis. pet-
 funculus. petasunculus. di. Perna. Baconus.

Wass. oncht. Dispectus. a. um. Rallus. rarus.
 insolidus. a. um.
 Wassen. spiken. die men in gwaiden wegen se-
 ghet.
 dair van Walicheit of onchticheit ngt in en vlyst.
 Futilis. le. ter. ras. osus.
 Wailbate. Futilia. Fictilia.
 Wal. Pila. le. Polotellus.
 Wal speetre. Aliparius. Pilicrepus. pililudus.
 ludipilus.
 Wal als dat sweel onder den woeten. [l. voe-
 lten.] Callus. di.
 Wais Walch. Dwyster. Follis. folliculus. venti-
 labrum.
 Walch of pupster der monken. Culla. Cuculla.
 Walch. huch. Alvus. Iontfengt die spise. Alvu-
 lus venter. verteert die spise. Ventriculus.
 uterus. der hunderken legger. Ambusilla. la-
 cuna. me.
 haen Walch. Laquear. aris. laqueare. aris.
 laquearium. loramentum.
 der Walchen bergaderng. Lacunar. aris.
 des Walchs eynde of top. Mutulus. li.
 Walch. Trabs vel trabes. bis. se. ge. Trabe-
 culandi. hec. Trabalis. lis.
 Walb. In A. Altofant.
 Walchich. Trabalis. le. ter. ras.
 die Wallng is. utgelacht of verdyben is. Exul.
 exulatus. proscriptus. relegatus. bannitus.
 interdictus. exterminatus. Eliminatus.
 Wallng meker. Exulanus. Die andere beten-
 hengen hier van neemt voort an de verba
 infra ut Wallngleggen.
 Wallngleggen. verbannen. verdyben. onteynden.
 versenden. Proscribere. Exulare. neutropas-
 sivum. relegare. bannire. interdicere. exter-
 minare. eliminare.
 der Wallng verbyf dair sa gewist sunt. Exi-
 lium.
 Wallng den dat hupr in den land verbaiden is.
 Extorris. ris.
 Balsam. Balsamus.
 Balsams duijs. Botrus cypri.
 Balsams garde dair he wesset. Engaddi.
 Balsams bast. Opobalsamum.
 Balsams blader. Foliobalsamum.

Balsam holt. Xilobalsamum.
 unt Balsam holt dat say. Idem.
 Balsam brycht of say. Carpobalsamum. Syro-
 balsamum.
 Balsam holt. Gaddi.
 ge Balsamde dode lichamen. Mumia. Gabaren
 vel Galbaren.
 Balsurich sonder dwanch. In R. Kap.
 Baluwa. Balivus.
 Balp. In B. Bypz.
 Balp. bat.
 Ban in der geistlicheit. Excommunicacio. su-
 spensio. interdictum. censura. anathema. ag-
 gravacio. reaggravacio.
 Ban in der werltlicheit. Bannum. proscriptio.
 exulacio. relegacio. Exterminacio. elimina-
 cio. epicerna.
 Bannen geistlich. Excommunicare. suspendere.
 interdicere. anathematizare. aggravare. reag-
 gravare.
 Bannen werltlich. Bannire. proscribere. Exu-
 lare. relegare. exterminare. eliminare.
 her Bannen des lands. in B. Ballyngleggen.
 her Banning. berfending. berdyng. Proscrip-
 cio. exulacio. exilium. relegacio. interdic-
 tum. exterminacio. eliminacio. liminium.
 Bane eyn gelich werch. Planities.
 ren Bane hie de perde. Circus. ci.
 Banch. Scamnum. scamnum. scamellum.
 scamellulum scamillum.
 hont Banch. Subpedaneus. nei. ypodion.
 Banch van graden dye eyne boven dye andere.
 Scanfile. lis. scanfilis. le. substantivum.
 Banchwerck. Stroma. tis.
 oelp Banch. Velabrum. bri.
 Banchlaken. Scamnale.
 Banch spannen. gericht heghen. Iudicium. in-
 tentare.
 Banchlicheit, wemoedich. [l. wemoedycheit.]
 Angustia. Vecordia. mestitia. dolor.
 Baner. wympel. Vexillum. vexillulum. Bane-
 rium.
 tot Baner off wympel horende. off den dragende.
 Vexillarius. vexillifer.
 eyns Baners wympels off banen geber dechfel.
 Claxendix.

Banersdager off wympels off banendager. Ve-
 xillifer. vexillarius. signifer. draconarius.
 ferentarius. antesignarius. antesignus. pri-
 mipuus. primipularius. primicerius.
 tot Banersdager hoerende. Primipularis. re. ter-
 tas.
 des Banersdaggers ampt of werdycheit. Primipu-
 latus. us. ui.
 Banritz off banerheer. Baro.
 Banritz huyffrauwe. Herois. dis. baronissa.
 Banritzich. Baronicus. eleontius. a. um.
 Bant. Vinculum. vinclum. nexus. nexile. li-
 gatura. ligamen. mentum. copula. lacumia.
 lautumia. lautumnum.
 Bant. reyff.
 hals Bant. heet Bant. hetten. troffen. batting.
 woyel. sele. collirium. [l. collarium.] mu-
 renula. amilla. catenula. catella. torques
 virorum est. Unde torquatus. a. um.
 Bant van leder. Lorum. ri.
 Bant van lijnen of leder. Sturpus. pi.
 Bant van eyne schynten. retica. ce.
 Baer. clær. luter. pur. licht. doirschijnich. doir-
 luchtich. Perspicuus. dyaphonus. faculentus.
 illustris. merax. merus. clarus. transparens.
 perlucidus. translucidus. limpidus. sudus.
 specularis.
 Baer. licht. clær. blenchende. schijnende. luch-
 tende. luchtich. Clarus. serenus. splendidus.
 fulgidus. rutilans. choruscans. luminosus.
 conspicuus. micans. radians. lucidus. epi-
 crocus. epierous. conspicax. dilucidus. elu-
 cidus. vernus. vernalis. le. ter. tas. id est
 clarus.
 Baermachen. clær. doirschijnichmachen. Illu-
 strare. clarificare. perlustrare. perlucidare.
 translucidare. limpidare. Etiam in C. Clær-
 machen.
 Baer daer men dye doden up dreght. Feretrum.
 baccaulum. labitina. capulus. sandapila.
 Boz umu locher tzo machen. Terebrum. tere-
 bellum. perforatorium.
 Bairen. Terebrare. conterebrare. perforare.
 doir Bairen. doirgraben. doirstechen. Transfigere.
 perforare. traicere.
 Barhept. clærhept. doirschijnichheit. Illustritas.
 fa-

faculentia. meracitas. claritas. perspicuitas.
 dyaphoneitas. transparentia. luciditas. lim-
 piditas.
 geBaeren. Natus. genitus. editus. procreatus.
 propagatus.
 geBaeren van eynen gemeynen wybe onecht. Man-
 zer zeris.
 geBaeren van eynen edelen vader ind onedeler
 ampen. Nothus thi.
 geBaeren van eyne edeler moeder ind onedelen
 vader onecht. Spurius. Ibida.
 geBaeren van eynen onsekeren vader dage dye
 moeder weduwe is die heit onch. Spurius.
 geBaeren in aerspele. Adulterinus. na.
 geBaeren myt groten arbeyt synre moeder. Agrip-
 pa.
 geBaeren edel van vaderliken geslecht. Patricius.
 a. um.
 geBaeren in den held off doyp. Rurigena.
 geBaeren but de magen. Proseleus.
 geBaeren van slangen. Serpentina.
 geBaeren van en woede. Verbigena.
 geBaeren van der erden. Terrigena.
 geBaeren edelich. Volpiscus.
 geBaeren twe off meer van eyne moeder ind niet
 van eynen vader. Uterini. Couterini.
 geBaeren van den dubel. Zabuligena.
 ierst geBaeren. Primogenitus.
 een geBaeren. Unigenitus.
 anderwerf geBaeren werden. Regenerari. re-
 nasci. unde renatus. regeneratus. Paliscus.
 binnen in geBaeren werden. Innascor. eris.
 voer geBaeren werden. Prenascor. ceris.
 weder geBaeren werden. Renasci.
 geBaeren werden buten. Enascor. ceris.
 geBaeren werden. Nascor. ceris. nascendus.
 Oriundus. procreandus. Generandus.
 geBaeren werden eer die rechte tijt. Aborior.
 aboriris.
 dat geBaeren wordt but der rechter tijt. Abor-
 sus us ui.
 geBaeren. Natus. genitus. generatus. editus.
 Procreatus. gnatus. genitivus. ortus.
 Barkh. bast. cozt. schale. Crustum. Crustulum.
 crusticulum. crusta. crustula. liber. bri i.
 interior pars. Perizoma. Peripsima. cortex.

corticillus. corticulus. fumen. nis i. tener-
 rimus cortex. suber.
 Barkh. bast. cozt. schale asdoim. Decorticare.
 discorticare. excorticare.
 in den Barkh. bast. cozt of schale wat steken.
 Incorticare.
 Barkh een schuy. Barka.
 Bardar.
 Barff. een bish.
 Bagen. stoppen. hueden. hemelen. Verstellen.
 schulen. bermumpien. wachten. warden. betwa-
 ren. active. Abscondere. abdere. celare.
 tegere. occultare. occultere. obdere. obdu-
 cere. Servare. reservare. Conservare. cu-
 stodire. Recondere. philaxare. Infodere. f.
 in terra. Ablucidare. palliare. appalliare.
 Oppalliare. subpalliare. repalliare. velare.
 advelare. obvelare. invelare.
 Bagen. schulen. neutraliter. Latere. latescere.
 latitare. Delitere. relitere. Delitescere.
 Bargstede. schuilstede. Latebra. bre. unde la-
 tebrosus. latibulum. abditum. abditorium.
 absconforium. repositorium. reservatorium.
 Occultamen. mentum.
 Barlen. berlen. rafie. Faux faucis.
 Barne heffen. Fex fecis. Calcus ci. Zyma. me-
 oely Barne. oely heffen of droff. Amurca.
 Barmen. dat is en dijk of dam weder to bete-
 ren. Adaggerare.
 erBarmen. ontbarmen. medeliden. ontfarmen. Mi-
 sereor. miseresco. propitior. Repropior.
 compacior. condoleo. condolesco.
 Barmhertich. mitlijch. genedich. Misericors.
 propicius. Clemens Condolens. Compa-
 ciens. Eusebius. a. um. propiciarius. dex-
 ter. tra. trum. dextimus. compassivus. ele-
 mon. onis. generosus. propiciabilis. euca-
 ris. ridis i. graciosus. Epicaris. ridis i.
 supergraciosus.
 onBarmhertich. ongenedich. An S. Strupff.
 Barmherticheit. gudertierenheit. guede. meedlijb-
 samheit. Misericordia. clemencia. propiciacio.
 compaciencia. gratia. venia. indulgencia.
 elogionia. eusebia. miserabilitas. miseracio.
 Pius. Pieticus i. compassivus. carisma. be-
 nignitas. pietas. caristia. caricia. Graciola.

on Barmherticheit. In S. Sturicheit.
der Barmherticheiden stede. Propiciatorium.
Barmherticheiden werdich. Miserabilis. le. ter.
tas.

Barmhertikken. Misericorditer.

Barnen. active. Urere. adurere. Inurere. exu-
rere. amburere. comburere. ustulare. ustri-
nare proprie corpora. Deustulare. semiu-
stulare. cremare. concremare. torrere. tor-
rescere. conflagrare. Incendere. Adolere.
Cauterisare. Vaporare id est urere.

Barnen. neutraliter. Ardere. Ardescere. Exar-
dere. Exardescere. Inardere. Inardescere.
perardere. perardescere. Flagrare.

Barnen van toern. In B. Heit.

Bars. eyn visch. Parca.

Barsten. Crepere. crepitare.

groit Barbich. Barbutus. a. um.

Bart. Barba. Barbula. [*eigenlijk staat er
Barba bart barbula.*]

Bartwassen. barthrijghen. Pubere. Pubescere.
barbare. barbere. barbescere. Impubere.
impubescere. Subpubere. Subpuescere.
unde Pubertas. Puberare. Puberascere.

geBart. Barbatas. a. um.

geBart wengch. Barbatulus.

sonder Bart. Imberbis. Glabrio nis. Implumis.
me. Impubes. bis. impuber. beris. investi-
ceps. pis. investis. te.

die ijerste Bart die uitsprunt. Lanugo. ginis. un-
de lanuginosus. tas. Pubes. bis. puber.
beris. puberta. te. pubeda. de. vesticeps.
pis.

Bartscherre. Barbitonsor. barbarius. Antipur-
gus.

des Bartscherres stede. Barbitondium.

Barboeten. mynre broeder. Fratres minores.
Barvoti.

die Barboets is. Nudipes. dis. Nudipedalis.
le. ter. tas. Pansus. a. um. Discalciatus.
Pedarius. a. um.

Bass. hille. In A. Arsbille.

Basen. dwelen. In B. Bysiren.

Basen. verdoeten. verghinden. Delirare. Repue-
rare. Repuerascere.

verBaest. verdoetelt. Delirys.

Baseler. tallart. nagelmess. Accinatus. ti. pu-
gio. onis. Claniculum. Clunabulum.

Basilicum. eyn edel walruyghende sruyt. Basilica.

Basiliscus. eyn serpent woorn. Basiliscus Regu-
lus.

Basunne. trumpe. trumpet. Claret. Classicum.
ci. Buccina. Bucina. Salpica. Siphon. onis.
Sistrum. tri.

Basunnen. Cumpen. Claretten. Tubare. Tu-
bicinare. Bucinare. Tarantantarizare. Sal-
pizare.

Basunnen of trumpetten geluyt. Buccinus. ni.
Classicum. ci.

Basunne. trumper. claretter. Tubicen. tubici-
nis. Tubicina. tubicine. Tubanista. tuba-
niste. Buccina. buccine. Buccinator. buc-
cinatoris. Buticen. Buticinis et hec Buti-
cina buticine. Classarius. classarii et hec
Classaria. classarie. Tarantantarizator. toris
et hec Tarantantarizatrix. cis. Salpista. te.

Basunlich. trumplik. trumpeplik. claretlich. Tu-
balis. hoc le. ter. tas. Tubicinalis. hoc le.
ter. tas. Buccinalis. hoc le. ter. tas. et
ceterea. [*l. et cetera.*]

Bassen. bassen. belen. bloechen. Latrare. Bau-
lare. Latritare frequentativum. Bassare.

Bassing. blassing. belgng. bloelng. [*denk-
lijk bloechng.*] Latratus. us. ui. Baulatus.
us. ui. Bassatus. us. ui.

Baslich. blaslich. belich. bloechlich. Latrabilis.
hoc le. ter. tas. Baulabilis. hoc le. ter.
tas. Blassabilis. hoc le. ter. tas.

Bast. barch. et cetera. Crustum. Crustulum.
et cetera. Vide supra in B. Barch.

Bat. Balneum. balnei. in plurali numero
balnee. arum, vel Balnea. orum. Balneo-
lum.

Batstede. Balnearium. rii. Balneatorium. rii.
Balustrium. strii. Balneale Idem. vel po-
nitur interdum balneale pro omni instru-
mento pertinente ad balneum.

by den Bat eyn stede off platze daer men ytt
ind dymcht ind daer men alsoedaenige gendrye
hantiert. Propina. propine.

hept Bat. Terme. arum.

Batsoeber. Ambubatus. ambubati. Balnicultor.

Bats

Baistroberſche. Ambubata. ambubate.

Bate. brome. gewijn. profijt. verbal. genot. nut-
ticheit. oever. ophompt. neringh. Lucrum.

Commodum. commoditas. Profectus. Pro-
ventus. Utilitas. tatis. Obvencio. onis. Sub-
vencio. onis. Subventus. us. ui. emoli-
mentum. Questus. us. ui. Orisma. atis.

Baten. beruypchen. baderen. brouen. ſtaden.
cluycken. Fulcire. Suffulcire. Affulcire. Sub-
levare. Relevare. Valere. Sufficere. Impor-
tare. provenire. Convenire. Subvenire. In-
ferre. Conferre. Prodeſſe. Profectare.

Batlich. profijtlich. Fulcibile. Sublevabile. et
cetera.

Baitſcap. weſſ. [*l. werff.*] beſele. Nuncium.
nuncii. Nunciolum. nuncioli. diminutivum.
Negocium. cii. Miſſaticum. ci. Commis-
ſum. ſi. Indicamen. inis. Indicamentum. ti.
Inunctum. ti. Annuncium. cii. Relacio. onis.
tuſſchen Baitſcap. [*l. Baitſcap.*] Internuncium.
cii.

tuſſchen Baitſcappen. Internunciare.
tuſſchen Baitſcaplich. Internunciabilis. hoc le.
ter. tas.

boir Baitſcap. [*l. voir Baitſcap.*] Prenun-
cium. cii.

boir Baitſcappen. Prenunciare.

boir Baitſcaplich. Prenunciabilis. hoc le. ter.
tas.

heymliche Baitſcap. Subnuncium. cii.

heymlichen Baitſcappen. Subnunciare.

heymliche Baitſcaplich. Subnunciabilis. hoc le.
ter. tas.

Baitſcap to borents ſeggende. Agubus. Agu-
biſta. ſte.

Baitſcap to borens ſeggen. Agubizare.

Baitſcap andzengende. Annuncius. cii. An-
nuncia. cie. Nuncius. Preco. onis. Lator.
toris.

gotlike Baitſcap. Angelium.

gotlich Baitſcappen. Angelizare.

ſulke Baitſcap andzengende. Angelista. angeliste.

hoigh gotlike Baitſcap. Archangelium.

hoigh gotlike Baitſcap. Archangelista. ſte. Inde
eciam venit Archangelizare.

guede Baitſcap. Euangelium.

guet Baitſcappende. Euangelista. Et ſunt qua-
tuor ſcilicet Johannes. Matheus. Lucas
et Marcus.

guet Baitſcappen. Euangelizare.

boir Baitſcap der gotlicher dangen. Vaticinium.
Proficinium.

alfulchſ eyn Baide. Vates. Propheta. te.

alfulchſ Baitſcappen. Vatzare. prophetizare.

Baitſcappen. kundighen. andzengen. eerenden. toe-
kennen. geben. apenbaitren. bewijſen. wittis-
ghen. Nunciare. Annunciare. Denunciare.

Enunciare. Pernunciare. Dinunciare. Indi-
care. Notificare. Intimare. Inſinuare. Oſten-
dere. Publicare. Maniſtare. Divulgare.

Negociari. Expedire. Prodere. Propalare.

Revelare. Promulgare. Eciam de hiis in

Al. Apenbaitren. ut ſupra.

weder Baitſcappen. weder apenbaitren. Renun-
ciare.

weder Baitſcap. Renuncium. cii.

weder Baitſcapper. Renuncius. cui. et Renun-
ciator. toris.

bol van Baitſcappen. Negociofus. a. um. tas.

Baeben. oben. Superius. Supra.

Baeben. adiectivum. Superius. a. um. Supe-
rus. a. um.

Beck. mont. ſnupt. muſ. Os oris. Oscillum.

Becke. Torrens. Rivus. Ampnis. Ampnicu-
lus. Inde Ampnicola quaſi colens ampnem.

Beckſch. Ampnicus. a. um.

Becken. Pelvis. Polubrum.

hant

loben

ſcheer

Becker. Piſtor. Artocopus. Cacarcus. Cerea-
ſeus. ſii. Coqueſtrius. a. um.

Becker. nap. top. Crather cratheris. Ciphus.
phi. Amalaphula. Amulaphiola. Bachium.

cii. Scala Scale. Condus di.

Bedde. Lectus. Lectulus. Stratum Strati. Stra-
tus. us. ui. Accubitus. us. ui. Grabatum

ti. Grabatorium rii. Clinus. ni.

Bedde dat men nabort off dregt. Baionola.

[*l. Baiunola.*]

hoit Bedde. Cama. me. Cama. atis.

dat men in en Bedde spreght. Lectorium.

Bedmeester. Lesticarius. Idem qui portatur in lecto.

Bedde decken. Lectisternium.

Beddestede. Lectisternium.

Bedde off camer echter personen. Thalamus.

spanBedde. rolbedde. Spinga. ge. Lectica. ce.

Bedde van krunde. Thorus. ri. unde Thoralis. le. Aureola. [*l. Areola.*] le.

soe wes men op en Bedde spreght. Toral alis. vel Torale lis.

Bedgenoot. Conthoralis. ter. ras.

Bedgewant. Lectisternia.

Bedden. Sternere. lectisternere.

van dygen Bedden een hupff. Architriclinus.

des Beddens buitenste deyl. Ponda. de. aliis Sponda. de. unde Spondalis. le.

des Beddes binnenste. Puteus. [*l. Pluteus.*] rei. aliis pluteum. rei.

Bedde. in B. Biddinge.

Bedden. Orare. exorare. Invocare. Proseucor. caris i. orare. deprecari. obsecrare. intercedere. supplicare. petere. postulare. suffragari.

anBedden. Adorare.

Bedehupff. tempel. kerck. gandschupff. Ecclesia. oratorium. propiciatorium. basilica. cenobium. monasterium. sacrum. sacellum. domus dei. delubru. archisterium.

Beddinge. Proseuca i. oracio. deprecacio. obsecraccio. intercessio. supplicacio. lethania i. invocacio. peticio. postulacio.

Bedebonck. Orarium.

Bedelick. Oratorius. a. um. exorabilis. le. ter.

onBedelick. Inexorabilis. le. ter.

Bedelle. Bedellus.

die spych Bedet. Proseuticus. et cetera pone de verbis ex inBedden.

Bedelen. ghylen. truglen. hooitbidden. Mendicare.

Bedeler. ghytre. trugler. hooitbidder. Mendicus. mendiculus. mendicator. stipus. pi. stips. pis. obstipus i. inclinatus corpore ad accipiendum elemosinam.

valsch Bedeler. Cquant. Spbedeler. Alpharus.

Bedeler. ghytrestede. Mendicabulum. li.

Bedelery. ghytery. Mendicitas.

Bedelick. Mendicabilis. le.

Bederven. bedurffen. behoeven. noit hebben. Indigere. Egere.

Bedynge. hoenen. berleyden. bedynnen. ter loer setten. betuytschen. Decipere. fallere. frustror. aris. fraudare. defraudare. seducere. circumducere. subducere. circumscribere. circumvenire. circolare. futare. Cavillare. illaqueare. irretire. calvere. Admaniculari. muscipulor. aris. ingenior. aris. pellico. cis. lexi. vel cui. depelliculor. aris. mulcare. manticulare. Tergiversor. aris. muscipulo et muscipulor.

Bedzieger. hoenre. beschijter. berleyder. bedynner. tynsther. Deceptor. defrustrator circumducator. defraudator. seductor. circumventor. cavillator. illaqueator. Admaniculator. manticulator. Murgissor. trufator. muscipulator. Tergiversator. pelagiator. pelagiarius. i. deceptor. versutus. versipellis. Intricator. impostor. strophus. stropharius. Rethiarius.

dyne Bedziechlich. lofs. argelistisch of Cynscher is. Fallax. tegnosus. deceptorius. defrustratorius. circumductivus. Circumventivus. seductivus. cavillatorius. illaqueatorius. admaniculatorius. manticulatorius. trufatorius. defraudatorius. duplex. bplex. muscipulatorius. duplus. Impostorius. dolosus. fraudulentus. Illex. pellax. impostus. versipellis. stellionatus i. qui rem fraudulenter bis vendit. Stropharius. tergiversabilis. le. ter. tas. versutus. verticosus.

Bedziechlich. berleydlich. adverbium. fraudulenter. fraudatim. cauponatim. Fictile. tergiversaliter. deceptorie. fraudatorie. admixtim. adulatim. fallaciter. deceptiva. seductive. dolose. admaniculatim. cautelose.

Bedziechlicheit. bedroch. lofsheyt. argelisticheyt. tynschery. behendicheyt. Deceptio. Fallacia. Defraudacio. Fraudulencia. pallacia. seductio circumvencio. dolositas. admaniculacio. astus. us. ui. calliditas. versucia. muscipulacio i. generalis deceptio. Inde

mus-

musdecipulacio. inde decipula et decipulator. cavillacio. cavilla. impostura. Bipli-
citas. duplicitas. alterplicitas.
Bedrogen. bedrucken. tergen. heghen. plagen.
moeyen. hyligen. creptzen. porren. verstoeren.
ontfredighen. Contristare. Vexare. Sauciare.
Carpore. Irritare. Proritare. Exacerbare.
provocare. commovere. excieo. es. ere.
inquietare. angustiare. incitare. molestare.
amaricare. agitare. infestare. adversari. af-
figere. affigare. afflicte. lacerare i. pro-
vocare et habet laceravi in preterito. me-
stificare. mulcare. intempestare i. molesta-
re. quater. quassare. quassitare. unde quas-
sabilis et quassatilis. le. et quassim. adver-
bium. et quassabundus. inferre. irrogare.
supple hoc vel hoc. scrupulare. tribulo.
as. tribulor. aris. turbare. conturbare. per-
turbare. disturbare. exturbare. omnia per-
valde. preturbare. per. procul. returbare
per. iterum. obturbare. per. contra.
Bedroeft. bedruet. trurich. swairhertich. swair-
moedich. Tristis. Turbatus. turbulentus. Tri-
status. Contristatus. Mestus. Dolens. Apo-
riatus. Anxius. Anhelus. Mestificus.
Bedroeft wesen. In D. Droevich wesen.
Bedroefnisse. bedruenisse. swairmoedicheit. truri-
cheit. Tristitia. Vexacio. Tribulacio. Tur-
bacio. Conturbacio. Mesticia. Mestitudo.
turbulencia. angor. anxietas. angustia. Af-
flictio. Sublestia. Caceria. Cacesia.
Beroe. ambo. duo. uter. utra. utrum. Uter-
que. Utraque. Utrumque. Utriusque. Utrim-
que. adverbium.
Beyden. wachten. harren. tueren. merren. trac-
ken. hueren. Expectare. Pausare. prestola-
ri. perdurare. persistere. stare. residere.
morari. sustinere. hebeo. es. ere. i. tardare.
tricare i. demorari. operior. iris. i. expec-
tare. intricare i. immorari. differre. Cunc-
tari.
ban Beyden syden. Ambisariam. adverbium.
mit Beyden handen gelicmeich. [*mischien te
lezen gelicmechtich.*] Ambidexter.
berbeydinge. wachtinghe. tuebvinge. meringe.
Cachinge. Mora. morula. pausa. pausacio.

prestolacio. prestolamen. perduracio. de-
moracio. tardacio. tarditas. morositas.
Besse. choirhoit. Almucium. Malmucium. Am-
bucius.
Beyaben. begiftigen. Munerare.
Beyeren. Desiderare. affectare. concupiscere.
gliscere. Appetere. cupere. Anhelare. pa-
ginare. Optare. Peroptare. Exoptare.
Beyeringe. beyerte. Votum i. desiderium.
bol Beyerten. Affectuosus. Affectivus. Voti-
vus. Appetitivus. Desiderativus. Cupitus.
us. ui.
Beyerlich. Desiderabilis. le. ter. tas. appeti-
bilis. le. ter. tas. desiderativus. Optabilis.
Exoptabilis. le. ter. tas. Affectabilis. Con-
cupiscibilis. le. ter. tas.
Beyeben. beytynghen. verlaten. achterlaten. Dese-
rere. Derelinquere. Destituere. Dimittere.
postergare. postponere. Omittere.
Beyen. Anghaff. Inicium. Principium. Exor-
dium. Inceptio. Inchoacio. Arsis. Archis.
Arenga. s. in locutione. Orsus. us. ui. Or-
sum. s. Primordium. Origo. Seminium.
Seminarium.
Beyen. Anghaff alre dungen. Cahos yle.
ban Beyenne to stellen. Deordiri.
Beyennen. anheffen. bestaen. betengen. onthye-
ken. aenstellen. Incipere. Inchoare. iniciari.
Ordiri. adordiri. Deordiri. Exordiri. Prin-
cipiari. occipere. Enceniare. Intentare. Ini-
re. Prohemiare.
beyenlich weynich Beyennen. Eubordiri. [*1.
Subordiri.*]
myt Beyennen. samen Beyennen. Coordiri.
Coincipere.
Beyenlich. Exordialis. le. ter. tas. Inicialis.
le. ter. tas. Seminarius. a. um.
Beyenne. Exordiaris. exorditor. Iniciator.
inceptor. inchoator. Prohemiator. Inicia-
rius.
Beyalben apn sonder. In A. Ayn.
Beyend. subtyl. tistich. cloych. beytrogen. Subti-
lis. cautelosus. astutus. vaser. vasser i. cal-
lidus. argutus. Callidus. versutus. versipel-
lis. cautus.
onbeyend. In D. Dul.

Behendicheyt. servely. In A. Argelist.
 Beyer. Bavarus.
 Beyerlant. Bavaria.
 Belgien. erren. toynich wesen. Gram wesen. ont-
 heden. Irasci. commoveri. Succendi. rin-
 gere. stomachor. aris. Indignari. arringere.
 corringere. obringere. succenso. sui. cen-
 sum. succenso. sui. situm. Ranceo. es.
 ere.
 Belken als hoe ind offen. Mugire. boare.
 Belen. bloeken. In B. Bassen.
 Belewitten. In B. Guedehalden.
 Belle. schelle. Nola. Tinnula.
 Bellen laden als perde in den snee.
 Bemerlant. Bohemia.
 Beemsch mensch. Bohemus.
 Beyn ind schenen. Sarabellum. li. la. lorum.
 Beyn dat men op gent. Crus. cruscum.
 Chelon.
 der Beyn of butten hoise off eynden off gewerff.
 Compago. ginis. vertebra. bre. vertibulum.
 junctura.
 van Beyn tot beyn. Ossatim. ossim. adverbium.
 grote Beyn hevende. Cruratus. a. um.
 Beyn untstrecken. Exossare.
 Beyn inboegen. Inossare.
 Beynbecker. Ossifragus.
 Beynbekepinge. Ossifragium.
 dye Beyn van haeden neder wip [l. worpt]
 ind die to hecht. Ossifrangius.
 Beyn. but. knaick. Os. ossis. ossiculum. li.
 ossulum. li. ossilium. li.
 an den Beyn gswelle. [l. gswelle.] Crusti-
 nium. nii.
 Beynen. Osseus. a. um. et ossosus. a. um.
 Beynharnesch schenen. Ocree ferree. Calige
 ferree.
 Bendi. wese. wepde. wijsche. Maate. pascij. Pa-
 scua. Fenifera. Ulea. lee.
 Bende um die leede. Intermordia. Acroche-
 dina.
 Benediden. segghenen. Benedicere.
 Benedijdinge. segghenunge. Benedictio. Eulogia.
 gie.
 ge Benedijt. gesegent. Benedictus. a. um. Eu-
 logicus. a. um. Eulogius. a. um.

Begheem. behegelick. bevellick. Tijlich ghebe.
 Aptus. dispositus. ordinatus. Abilis. ac-
 ceptabilis. ydoneus. habitunarius. conve-
 niens. competens. oportunus. Congruus.
 tempestus. tempestinus. Applicatus. appli-
 cabilis. Cetera in A. Angeneme.
 Beghem maken. Aptare. adaptare. Coaptare.
 disponere. ordinare. applicare. abilitare. ac-
 commodare.
 on Begheme. ongeneme. Ineptus. Inydoneus. in-
 habilis. absurdus. guirdus. incongruus. in-
 dispositus. Inordinatus. Inconveniens. In-
 competens. Inapplicabilis. Gerro. onis. id
 est ineptus. gerroneus. gerronaceus. a. um.
 Intempestus. Intempestivus.
 Beghemicheit. Aptitudo. habitudo. habilitas.
 ydoneitas. conveniencia. congruitas. Con-
 gruencia.
 on Beghemicheit. Inepcia. ineptitudo. inyo-
 neitas. disconveniencia. gerra. re. incon-
 gruitas. incongruencia. inhabilitas. inhabi-
 litudo.
 wilt Beer. Eberwonn. wiltwonn. Aper. Aper-
 culus. di.
 tam Beer. Verres.
 tam Beer geluht s. Bozch. Nefrendus.
 Beersch of beerich. Aprinus. a. um. verrinus.
 a. um. Aprugnus. a. um.
 Beerwel. Aprinus.
 der Beeren wintelping of wintelstede. Voluta-
 brum.
 Bere of bare. Ursus. Ursulus. ursellus. Ur-
 siolus. di.
 Bergne of bargne. Urfa. Ursula. Ursella.
 Ursiola.
 Beeren of baren peger id so hont of mansch.
 Ursarius.
 Berenhont. Ursarius canis.
 Bersch of barch. Ursinus. a. um. Urseus. Ur-
 sicius. Ursacius. a. um.
 Bere. pere. Pirum.
 Bere of pereboem. Pirus.
 Bere of pere mit dicken schalen. Crustumiam.
 Beren of peren verhoepet. Vendiperus. ra.
 der Beren of peren underste typhen. Pirula.
 dat Beren of peren wassen die stede heit. Piretum.
 Bere.

Bere. vese. Bacca.
 geBeren. ter werlt brenghen. Parere. parturire.
 edere. gignere. generare.
 anderwerf geBeren. Regenerare.
 geBeheren. ontijlich ter werlt brenghen. Abortio.
 tis. tire. inde abortivus et Aborsus. us. ui.
 et Abortus. a. um.
 myssBeren. Tristari. Dolere.
 ontBeren. verben. ontbelen. Carere. Egere.
 Deficere.
 geBeere. gelait. seeden. Gestus. apparatus. mo-
 res.
 geBeren. schynen. blycken. laten. Apparere.
 liquere. liquefcere. patere. patefcere. Emi-
 nere.
 et geBeert. et blyck. [*l. et blyckt*] et lett.
 et schynt. liquet. Patet. Patefcit. Apparet.
 Videtur.
 Berch. Mons. Monticulus. Alpes. Alpium
 in plurali.
 toytBerch. Tumulus.
 Berch den men verre suyd. Arnissum inde Ar-
 nissus. a. um.
 Berch byde. In D. West. bestnisse.
 geBerchte. Altipedes. Alpes. Montana. no-
 rum.
 die aber dat geBerchte woent. Transalpinus.
 des Berchs hoerchte. Collis. colliculus.
 des Berchs affhanch. Clivus. vi.
 die op oeverste des Berchs woent. Architenens.
 des Berchs hoerchte die clippich is. Ceranna.
 norum. Acroceranna. norum.
 burgeBerchte van bergen of boirsteden of laats-
 schappen. Promontorium.
 die in den Bergen woent. Alpinas. Alpinus.
 Berghechtych. Montosus. Monticulofus. a. um.
 Montanus. Montuus. Montuosus. Flexuo-
 sus. Clivofus. Hernicus.
 Bergen. Stoppen. In D. Bagen.
 berBergen. vermompelen. berstoppen. berstomp-
 len. bertomplen. berhelen. berhendelen. ber-
 maken. Dissimulare. fingere. obducere. fas-
 smare. obvelare. oboculare.
 Bergen. schuyten. Neutraliter latere. lati-
 tare.
 Berdeel. In D. Woedel.

Bereyden. Preparare. promptificare. disponere.
 ordinare. dirigere. aptare. Carpere. conci-
 nare. parare. apparare.
 Berent. willich. Promptus. promptulus. Para-
 tus. presto. sponte. spontaneus. voluntarius.
 kappadenarius. decentarius. expeditus. per-
 promptus. presto et pluraliter prestites et
 presticium. titeranus i. pronus. ultro i.
 sponte. ultroneus i. spontaneus.
 Berentheit. willicheit. Pronitas. Promptitudo.
 sponte.
 Berille. Berillus.
 Berispen. schelden. straffen. Increpare. arguere.
 reprehendere. corrigere. Circumscribere.
 carpere. crepari. [*er staat dus cari.*]
 deponentaliter. Corripere. futare. jurgari.
 objurgari. circumvenire i. increpare.
 Berisplich. bestraflich. Reprehensibilis. corri-
 piendus. arguendus. increpandus. sons. tis
 i. culpabilis. viciosus.
 Berisper. scheider. straffer. Apologicus. repre-
 henfor. argutor. increpator. satirus. satiri-
 cus. emphaticus. Reprehensivus. thonius
 i. reprehensorius.
 Berispende. straffende gedicht off sancti. Satira.
 re.
 Berche. eyn boom. Vibex.
 Berchen. Vibeus. a. um.
 Berchhaen. fegshaen. Faeanus.
 Berlen in den monde. In D. Barlen.
 der Berlen of des ralien geswelle. Arigina. [*l.*
Angina.] ne.
 Bernie hessen. In D. Barne.
 Beermoeber. hachtmoeber. duychoebel. Colica
 passio. dyarria.
 Bernen specheiden of scheikiten baken. Caute-
 riare. cauterizare.
 Bernyseren dair toe gehoerende. Cauterium. cau-
 teriolum.
 Bernyseren dair men mede teyhent byeten of an-
 ders. Character. ris.
 Bernen die dode lichamen. Bustare.
 Bernen. In D. Baren.
 Bernen heyt van toern. In D. Went van
 toern.
 Bernen. neutraliter. Estuare. exestuare. gli-
 scere

scere i. ardescere. cetera. in B. Varnen.
neutraliter.
Bernende. Ardenter. cius. tissime. estuanter.
cius. tissime.
Bernng. hant. Kauthesis i. ustio. combustio.
cauterium. ustura.
berBernre der boden inhamen. Bustiarius.
Bernsteyn. In A. Aghstensteyn.
Bernwyn. Vinum crematum.
Bersten. Crepere. crepare.
uytBersten. Erumpere.
uytBersten als water off santquaem. Scatere.
scaturire. scaturizare. scaturitare. scatescere.
vermiculare. erumpere.
sulst uytBerstng. Erupcio. scaturies. ei. sca-
turizacio. scaturigo. vermiculacio.
hoirBersten. Prorumpere. prerumpere.
Berbe. eerber. eersam. walbedich. doechtlich. reck-
lich. gudertieren. guedich. guetlich. sachtmoed-
dich. hedsam. Probus. honestus. honorifi-
cus. beneficus. beneficiens. benefaciens.
benivulus. benignus. mansuetus. mitis. vir-
tuosus. Clemens. pius. pieticus. agustus.
aretologus. humanus. humanus. frugi. in-
declina. quod hoc frugi dicitur bonus.
utilis. valens. temperatus. modestus. inven-
tabilis. le. i. beneficus. Kalethe. les i. be-
nivulus. frugalis.
onBerbe. In A. Arch.
Verbicheit. eerberheit. eersamheit. walbedicheit.
relielicheit. doechtlicheit. gudertierenheit et ce-
tera. Probitas. honestas. honorificencia. be-
nificencia. urbanitas. Legalitas. virtuositas.
benignitas. pietas. clemencia. mansuetudo.
mititas. frugalitas. bonitas. apodixia. apo-
dixis. apodixen.
toekomender Verbicheit een teyken. Indoles. lis.
Berbe wesen. In D. Doeghen.
Bescheyden. bescheyde. hooit. wyse. hoersichtich.
clicht. verstendel. vernustich. ervaren. versucht
et cetera. Sagax. sagaculus. cautus. catus.
discretus. sophus. a. um. i. sapiens. so-
phronicus. providus. perspicax. perspicuus.
prudens. sollers. capax. sensatus. expertus.
peritus. consultus. circumspiciuus. gnavus.
gnarus. scitus. a. um. perscitus. argus. ar-

gutus. artox. fauciosus. cicurius. vafer.
dogmaticus i. sagax. fronus. fronitus. le-
pidus i. sale. sapide. [er staat dus sapie.]
conditus. sipius i. sapiens. circumspiciuus.
conspiciuus. dedalus. a. um.
Bescheyden. onderrichten. onderwyfen. Informa-
re. rationacinari. inficere i. informare.
onBescheyden. onhooit. dollart. In A. Aff.
Besich. blytich. In A. Andechtich. [i. in
D. anDechtich.]
Besich. blytich wesen. In A. Andechtich we-
sen. [i. in D. anDechtich wesen.]
Bescheydenheit. In C. Cloichheit.
Beschermen. beschudden. In L. verCoissen.
Bescheert. Predestinatus. prescitus. fatatus.
Preordinatus.
Bese. In B. Vere. bese.
Bessem. Scoba. be. scobs. bis. scopa. sco-
pula.
Besiden. benessen. Prope. circa. apud. penes.
cis.
Bessem stede. Scopetum.
vol Bessemen. Scoposus. Scopulosus.
Bessemg. Scopeus. a. um.
Besunder. sunderling. Precipue. Excipue. Sin-
gulariter. Signanter. Significanter. Specia-
liter. Specificce. Specificanter. Notanter.
Notabiliter.
Beest. biehe. In H. Habe.
Beest of dier die den last of vorden onteynt den
huych breegh. Ventrina. ne.
Beest die vele eten mach. Solax cis.
Best. Optimus. Potissimus.
Beesten de clem syn als scape. bersten. Pecus.
dis. Fetans. ris.
Beesten die groot sant. als perbe. oßen. Pecus.
coris.
der Beesten vele. Pecorosus. tas.
als Beesten berchten die stede dair men dat af-
suydt heit. Pancorpum. pi.
der Beesten strunt of breech. Ruder. eris. vel
Rudus. deris.
Beeste. dier. Bestia. bestiola. brutum. animal.
Beestlich. Bestialis. le. ter. tas. Brutalis. le.
ter. tas. pecualis. le.
Beestlich to leven. Brutere. bratescere.

die Beestlich leeft. Bestiarius. bestialis. brutalis. pecualis. probaticus i. pecualis.
 Beesten verwaerre. Bestiarius.
 Beesten verblijf of onthalt. Bestiarium.
 die sprack totten Beesten. Apologus.
 Beesten vergadering oevermitz den hertbe. Armentum ti
 Beesten. bygh. gwich uler weyden dzyben. [*l. indryven.*] Inigo. ere.
 Beesten. habe van den stal in die weyde dzyben. Abigere.
 der Beesten luytbedr. Testua. [*l. Testua.*] orum.
 der Beesten scheemstede bux die heiste. Estiva. ve.
 die Beste of oeverste of mercklichste onder den bock. Optimas. atis. primas. prior. pocior. notabilior. Eminencior. precipuus. maior. superior. dignior. primor. oris. famosior. Celsior. primordior. primordulus. primas. atis.
 Besten. Meyen. Suere. consuere. sartire. consartire. firmare. neetere.
 onBesture. haistich. rap. roe. buldrende. ryde. sonder dwanch. haisturich. wuest. Importunus. tas. frontosus. impetuotus. tas. inquietus. tudo. impaciens. cia. petulans. cia. riseus. a. um. vehemens. cia. fervidus. ditas. turbulentus. cia. protervus. tas. insolens. cia. infestus. ventricosus. cervicosus. cerebrosus. tas. infrunitus. vel infrontitus. gurdus. effrenus. a. um. effrenis. ne. infrenus. a. um. infrenis. ne. baser. ferinus. agrestis. turgidus. iniux. iniugis. seiux. seiugis. vagus. quaquierare i. vehemens. verberosus. impetuotus.
 onBesture. haistich. rap. roe. ryd. haisturich. wuest maken. Importunare. inquietare. infestare. turbulentare. Effrenare.
 Beth. beter. melior. melius. pocior. pocius.
 Beth. beter. geweger. gewegente. nutliker. Confulcius. facius. utilius. pocius. melius. Amplius. commodosius.
 geBeth. in B. Bedinge. eciam de hiis in Gebet.
 wat Beter. meliusculus.

Beteren. wandelen. to recht maken. Meliorare. emendare. corrigere. justificare. restaurare.
 Beteren. hoeten. Emendare. satisfacere.
 Beteringe. hoete. wandel. Emenda. satisfactio. penitencia. correctio.
 Beteringe van lande. die dat dar up anneempt [*l. anneempt.*] dat to beteren. Emphiteotecarius. emphiteoteta. emphitoteca. emphiteoticus. ind dat aberdach hyr van heyt den anneemer. Amphiteosis. ind id heyt den uytdoerre. Emphiteosis.
 Beterichent. Melioritas.
 Betengen. in B. Begannen.
 Betengen. noedigen. in D. beDyngen.
 Beth. cruyt. Bera.
 Bepel. hyle. pegge. Cuneus.
 Bepel van yseren. Celtes. tis. scalprum. pri. scalprus. pri. scalpellum. scalpellus.
 Beetsch. Mordax. permordax.
 wat Beetsch. Mordiaculus.
 Beetscheit. Mordacitas.
 Bethone. cruyt. Bethonia.
 Bevelen. hepten. gebieden. Precipere. mandare. committere. iniungere. indicere. impo- nere. iubere. censere. edicere. imperare. imperitare. delegare. subdelegare.
 Bebele verre buten of gebieden. Amandare. amendare.
 Bebele. in A. Ampt.
 Bebele. gebot. geheyt. Preceptum. mandatum. mandatellum. institutum. iniunctum. impositum. apodixis. apodixia. iussum. edictum.
 Bebele. in A. Amptman.
 onderBevelen. onderfetten. Substituere. subdelegare. subrogare.
 Bevelen. gebieden gunstlich. dyenstlich. Com- mendare. recommendare. committere. re- committere. offerre.
 Bebeling. erbyding. Recommendacio. com- mendacio. Recommissio. oblacio.
 tot deser Bebelingen inde erbydingen ghehoerende. Commendatorius. commendaticius. com- mendabilis. le. ter. tas.
 butBevelen. Premandare.
 wedder. to rug. Bevelen. Remandare.

Bebeke. gebieder. Commissarius. preceptor. sin-
 copator. imperator. mandator. iussor.
Beben. tztren. schugberen. schunderen. Tre-
 mere. nutare. Titillare. tremiscere. extre-
 mere. extremiscere. contremere. contremi-
 scere. tremefieri. tremulare. intremere. in-
 tremiscere.
Beben. daberen als eyn Ollant. Scatere.
Bevende. tztterende. schuddende. Tremulus. tre-
 mens. tremebundus. tremorofus. tremulen-
 tus. Coruscus.
Bebyng. daberyng als eyn ollant. Scaturies. ei.
 Scaturigo. ginis.
Bebyng. Schuddyng. Tzttering. Tremor. ti-
 tillacio. nutacio. nutamen. Tremefactio.
Bebenelle. eyn crunt. Pipinella.
Beber. eyn dper. Castor. Fiber. Canis pon-
 ticus.
Beberen sleyt of boeder. Fibrina. ne.
Beberg hair. Fibrinum. ni.
Beberg hullen. Castoreum.
Beberg vleisch. Castoreus. a. um. Fibrinus.
 a. um.
By. Apud. prope. pone i. Iuxta. circa. cir-
 cum. circiter. penes.
By. nae. Vicinus. contiguus. citer. a. um.
 prope. propinquus. propinque. propin-
 quus. a. um.
waer By. Quocirca.
By eyn. to gader. to holt. to samen. Simul.
 insimul. iunctim. adiunctim. coniunctim.
Bynn. en wech. Vias Transivit. Declinavit.
 Recessit. Abcessit. Discessit. Preterit.
By die honych gadert. Apes. Apecula. Api-
 cula.
grote By. Costrus. tri. Fucus. ci.
Byhen meester. Apiaster. Apiarius.
Byhen stede. Apiarium. Apiaria.
stede der Byhen blucht. Apiastrum. Apia-
 sterium. Apifarium. Apisterium. Apifo-
 rium.
Byhen eter. eyn vogel. Apiastra.
Byhen hare. Alveala. Alveare. ris. Alvea-
 rium. rii.
Byhen honging of moeder.
Byhen swerm. Examen.

Byhen hare vol byhen dat heit eyn ynnig.
 Examen.
Bibel. Biblia.
Bijcht. Confessio.
Bijchter. Confessor.
Bijchten. Confiteri.
die Bijcht. Confitens.
Bich der steynhoutwer. Vanga. ge.
Bychen. steynhoutwen. Lapidare.
steynBycher. Lapidida.
Bicher. eyn vogel. [l. vogel.] Bubo.
Bichers. den men huyghet van riden of gaen.
 eciam bubo significat.
Bidden. Rogare. Rogitare. Petere. precari.
 Deprecari. Intercedere. Incessere. habet.
 ivi. itum. Queso. Quesitare. Interpellare.
 Implorare. Flagitare. Efflagitare. Postulare.
 Expostulare. Poscere. Exposcere. Depo-
 scere. Depostulare. Supplicare. Evador. aris.
Bidden myt onbestuyt. Petulcor. aris.
Bidden.ieden got of die heiligen. Orare. De-
 precari. Queso. Quesumus. Supplicare.
 Quesitare.
hoytBidden. in B. Bedelen.
hoytBidden. in B. Bedeler.
Bidden bur eynen anderen. Intercedere. Inter-
 venire. Interpellare.
Bidden. laden. noeden. ter stait of ter genoechten.
 Invitare. Corrogare.
in Bidden onbestuyt. Petulcus. a. um.
Biddelich. Rogabilis. le. ter. tas. Petibilis.
 le. ter. tas. Precabilis. le. ter. tas. depre-
 cabilis. le. ter. tas. postulabilis. le. ter. tas.
 deprecatorius. a. um. interpellaris. re. in-
 terplorabilis. le. ter. tas. flagitabilis. le.
 ter. tas. supplicabilis. le. ter. tas. preca-
 bundus. deprecabundus. a. um. Precarius.
Biddinge bur eynen anderen. Intercessio. In-
 tervencio. Interventus. us. ui. Interpel-
 lacio.
Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
 rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
 ciuncula. Precamen. Deprecacio. Preca-
 tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
 stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
 cacio.

Biddynge. anroeypnge tot got. *Lethania. i. invocacio. rogacio. cetera in B. Bedynge.*
Biddynge van gantzen inwendigen herten. *Corragium. gii.*
myt Biddynge anroeyen. *Advocare. invocare. interpellare.*
die Biddt. *Petitus. Peticius. Petilius. a. um.*
Bieden. *Exhibere. offerre.*
geBieden. In B. Bevelen.
verBieden. *Inhibere. prohibere. cohibere. interdicere. Vetare. devetare. evetare.*
ontBieden. *Demandare. nunciare. denunciare.*
erBieden. gebieden sich ter gunsten tot ymans.
In B. Bevelen. gebieden.
geBieder. In B. Beveelre.
geBiede. herlicheit. heerscappe. *Dominium. Districtus. us. ui. Dicio. dicionis.*
geBiedelich. *Imperialis. Imperiosus. tas. imperativus. Preceptorius. Preceptivus. Demandatorius.*
Bilde. *Ymago. Statua. Statiuncula. Caragma. atis. Sculptile. Simulachrum. Character. iteris.*
Bilde. [*l. Bilden.*] bilding maken. *Sculpere. Arapagare. Celare. Sculptare. Sculptitare.*
der Bilde ordinancie. *Stema. atis.*
ionen Bilden hoerende. *Statuarius. a. um.*
Bildenmeester. *Sculptor. Anaglypharius. Celator. Arapagator. Statuarius.*
Biddynge. *Sculptura. celatura.*
Biddynge. in T. Luchnisse.
in Biddynge. *Proficum. ci. ymaginacio. Fantasia.*
Bildmalynge in massen. *Pictura. Celatura. Celamen.*
Bildmalynge van hout. steen of anders. sonder massen. *Sculptura. Celatura. Celamen.*
geBiddt. *Anaglyphus. a. um.*
Byle. in N. Nre.
steen Byle. *Afcis. cis. mas. ge. Afciculus.*
Byl ter rechterhant dyende. *Dextralis.*
Bylendwyger. *Securicularius.*
Bylde of teyllen. *Ycon. nis. ycona. ne. yconia. nie. ymago. signum. proficum. ymaginacio.*

Bylde der alder vader. *Lepida. de.*
nachtBylde. *Cyparissa.*
Bylmaken in massen. *Pingere. Celare.*
Bylmaken van singden of houten. *Sculpere. Celare.*
hoftBylde. daer men Bylde sett. *Clipeum. pii. Clipeolum.*
Bylde sonder hoft. of hoist. of figure. *yconisma. me.*
Byldewerck van desen kleynen byskantigen stenen gebartwet ind in eyne gesat. *Licostrata. te. licostratum. ti. hic licostratos et licostratus. opus musaicum.*
Byldewerck. loistwerck. off metzelry. die van hoftel toender is. *Emblema. matis.*
Biliden. mogelijk. temelich. *Utique. potius. Merito. ymo.*
Bille. In N. Nrsbille.
Bille. raistrunt. *Jusquiamus.*
Ich Byn. *Sum. Exto. Existo.*
Byname. toename. *Cognomen. Cognomentum. agnomen. agnomentum.*
Bynen. welen. knuppen. *Ligare. Stringere. nodare.nectere. Complectere. Apicere. apicitus. avieo. es. ere. amicare. Vieo. es. ere i. vincire. evincire. revincire. circumvincire. devincire. convincire. Adnectere. con. in. per. sub nexere. nexare. Mastigare. mulcare. Feneror. aris. Fenero. as. are. laqueare. perligare.*
ontBynen. loissen. onthachten. *Laxare. Calare. religare. deligare. denodare. Ab. De. E. Solvere. Dis. Ab. Re.*
ontBynen een sake off twiuel. In C. Cleeren.
[l. in C. verCleeren.]
ontBynen eenre sake of twiuel. In C. Cleerre.
[l. in C. verCleerre.]
Bynen myt ketten. *Numellare.*
Bynen myt ryemen hos beteren snoeren. *Ligulare.*
bastBynen. *Apicere.*
verBynen die wonden.
verBynen. verduut maken. verscherpen. bereynigen. verschyben. sich samen beswaren. *Confederare. colligare. conscribere. obligare. pangere. quando habet papigi. Conglutinare.*

nare. conspicare. Confiduciare. coniurare.
 pignorare i. confederare.
 berBunden. gelaeven. In B. Borgehwerden.
 anBunden. anknuppen. Alligare. annodare. adi-
 veo. es. ere.
 to hoij Bunden. Colligare. connodare.
 tuschen Bunden. Internodare. interligare.
 aber dore Bunden. Transligare. pernodare.
 boye Bunden. Preligare. prenodare.
 weder. Religare.
 onder. Subligare. subnodare.
 inBunden. Inscribere.
 inBunden. Illigare. Innodare.
 sich berBunden. belaeven of verstricken ergient
 to. Astringere. Contrahere i. constringere.
 Restringere. Per. Ex. pre. Dis. id est di-
 versimode stringere. obligare. submittere.
 Substringere.
 berBunden. inschryven tegen pinang. inscribere.
 die dat doet. inscripticius.
 tegen berBunden. Obstringere. vel. per. undi-
 que.
 ontBundelich. Solubilis. le. ter. tas. Enoda-
 bilis. le. ter. tas. deligabilis. le. ter. tas.
 Abnodabilis. ter. tas.
 onontBuntlich. Insolubilis. le. ter. tas. Ineno-
 dabilis. le. ter. tas. Inextricabilis. le. ter.
 tas. Inexplicabilis. le. ter. tas.
 Bynndng. Ligacio. ligamen. mentum. Con-
 nexio. Apex.
 Bynndfel. Ligamen. mentum. tura. Ligula.
 subligar.
 Bynnder. Autor i. ligator. nector. nodator.
 baiBynnder. In B. Boederher.
 Bynnen. inwendich. Intus. intra. interior. Ab-
 intra. intrinsecus. intrinsece. penitus i. in-
 terior. intimus. abintus. infra. intro. dein-
 tus. internus. interulus. intestinus. Intror-
 sus. introrsum. introneus.
 daic en Bynnen. daic enthuschen. byewyle. In-
 terim. interdiu. medio tempore. Obiter.
 Interea. Interibi.
 Bynnen wonende. Intimas. atis.
 Bynnenste. Interior. Intimus.
 Bijn. Cervisia.
 Bijnscop. bijnscopit. Cervipa. brodium.

Bijmate. gelte. teute. Gelta. metreta.
 Bijere. Stallzaeder.
 Bijn. Sijn. wese. Esto.
 du Bijn. bist. sijn. Ex. Existis.
 Bijn. hent. untg. thent. Usque. donec. quoad-
 usque. usquequo. quousque.
 Bijnse. Junx cis. Juncus ci. papyrus. Juncu-
 lus. biblus. Scapus. pi. Inde Scupeus. a.
 um.
 Bijnse sonder knope. Tabin. Scirpus pi. Inde
 Scirpetum. Juncetum. Scupetum.
 Bijnseich. Juncus. Scupeus. Scirpeus.
 Biscop. Episcopus. presul. pontifex. antistes.
 Gerarcha.
 ertze Biscop. Archiepiscopus. Archipresul. Ar-
 chipontifex. archiantistes. Archigerarcha.
 Archimandrita.
 choir Biscop. Choriepiscopus. Chorepiscopus.
 Biscop wesen of werden. Episcopos. Archic-
 piscopor. aris.
 wy Biscop. Suffraganeus.
 ertz Biscop to hesen. Archiepiscopo. as. are.
 Biscoplich. Episcopalis. le. ter. tas. pontifi-
 calis.
 ertz Biscoplich. Archiepiscopalis. le. ter. tas.
 Biscoplich sich to hebn. Pontificor. Episco-
 por. aris.
 Biscopshoit. Infula. Mitra. Cidaris. Ciara.
 Frigium.
 Biscopshoit opsetten. Frigio. as. are.
 Biscopsh staff. Baculus pastoralis. Arculus.
 Agolus.
 Bisdum Episcopatus. presulatus. pontificatus.
 pontificium. anticism. dyocesis. Metropo-
 lis cathedralis.
 ertz Bisdum. Archiepiscopatus. Archipresulatus.
 archipontificatus. archiepontificium. [er
 staat dus archiepiscopus.]
 Bisdum regieren. Pontificor aris.
 Bisdum. ertzbisdum. so ber dat geestelike gericht
 daic van gheit. Dyocesis.
 Byspel. parabel. Parabola.
 Byspael. bytwort. spreekwort. gelicknisse. Pro-
 verbium. parabola. similitudo. verbi gracia.
 elogium. Apologus. Adagonia i. prover-
 bia arseverse. adver.

Bpest. myl melck. Collustrum. tril. Collu-
 strum. tri. *lagqO .otetollagat .otellq*
 Bystren. dwelen. erren. basen. bolen. verwiliden.
 wilstopen. Errare. Deviare. Dubitare. De-
 sipere. percensere. exorbitare. aberrare. in-
 errare. pererrare. suberrare. Vagari. Con-
 vagari. De. Dis. Di. E. Girogavari i.
 circumvagari. Pervagari. Exorbitare id est
 Deviare. *obnaO .usngit .osthngit .usngit*
 Byster. bystrende. dwelende. errende. wilstende.
 wilstoyende. Erroneus. Errabundus. Errati-
 cus. Erratilis. le. ter. Palabundus. Palanter.
 Vagabundus. Vagus. Vagulus. Pervagabun-
 dus. Devius. Avius. *III .opht .otetollagat*
 berBystren. ontferren. In D. ontDaghen.
 Bystrege. Bystrenghe. Error. Erracitas. Deva-
 gacio. Evagacio. Deviacio. Vagitas. *otetollagat*
 van der Bystren af to laten. Devagari. Diva-
 gari. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bitter. garst. bysch. Amarus. Amarulentus.
 Amaricosus. Acer. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 seer Bitter. quamamarus. peramarus. *otetollagat*
 Bitter. weest. in S. Strupff. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bitter wesen of werden. Amareo. Amaresco.
 cetera in S. Strupff wesen. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bitter maken. Amarecare. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bitterheit. Amaritudo. Aciditas. Acritudo.
 Bitterheit. wedicheit. In S. Sturicheit. Acredo.
 gebyt off byndel an ten toym. Chamus. mi.
 Bysten. Mordere. morsare. morsitare. Morsi-
 care. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Commordeo. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Demordeo. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Emordeo. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 van Bysten. composita. Immordeo. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Premordeo. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Remordeo. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bystende. grijpende. Molosicus. mordax. Ra-
 pax. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bystlich. Morsilis. le. ter. tas. mordicus ad-
 verbium i. mordenter. morsiliter. Morsa-
 tilis. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bpboit. eyn trupt. Arthimesia. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bpwoirt. In B. Bpwoirt. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bla. Blavius. az um. flavus. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Bla wesen. bla werden. Blaveo. blavesco. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*

Bla maken. Flavare. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Blachpuch. Incaustum. Encaustum. Sepia. pie.
 sepiola. atramentum. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Blachhoern. puchhoern. Incaustorium.
 Blader die men an den lybe krouwt. Marisca.
 Blader an den lybe. Pustula. Tubera.
 Blader. loiff. Folium. et pluraliter Folia.
 der Blader umblach in den boischen. Sirma.
 [atis. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*]
 golt Blader. Bratea. tee. Lamina. lania. nie.
 aurea Brateola. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 golt Blaten. Bratea. orum.
 bol Bladeren. Pustulosus. tas. Tuberosus. tas.
 Blassart. Slabbart. Improbata. loquens.
 Blassen. slabben. slessen. swetzen. Effutire. fu-
 tire. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Blassen. bloeckien. In B. Bassen.
 Blameren. hoenspreken. spitentg. [l. spitentig.]
 aenspreken. blaspheieren. schenden. smelken.
 versnaden. verschemen. smaden. wraken. la-
 ken. lastren. berachten. berkeggen. berwaten.
 Qwaits wunschen. qwaitspreken. maledijden.
 bloffen. Blasphemare. obiurgari. iniuriari.
 Contumeliari. Inferre. Ingerere. Irrogare.
 Exprobrare. Scandalizare. Improperare. sub-
 sannare. Infamare. diffamare. Viciare. con-
 viciare. deviciare. inviciare. Reviciare. per
 iterum. vituperare. Criminari. Aspernari.
 Spernere. aspernere. Contemnere. deturpa-
 re. Maledicere. Detestari. vilipendere. Ni-
 chilipendere. parvipendere. floccipendere.
 Naucipendere. bombinare. blaterare. Car-
 mare. Incauteriare. Inhonorare. dehonora-
 re. Exhonorare. Abhonorare. Indecorare.
 Dedecorare. Dehonestare. Inficere idem
 Deturpare. fastidiare. Confundere. Confu-
 tare. refutare. austernare i. viciare. Exe-
 crari i. maledicere. resecreare. abhominari.
 unde abhominium i. execraccio. defedare.
 demirari i. despicere. Narrio ris. rire i.
 subannare. propudiare. depompare i. vi-
 tuperare idem expompare. Despicari. de-
 spectare. obrectare id est maledicere. sub-
 trahere idem invehere. Devovere i. male-
 dicere. vel execrari. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*
 Blanch. Candidus. *otetollagat .otetollagat .otetollagat*

Blas. Doz. Carens pecuniis.
 Blas. Vesica. Omasum.
 Blaisbalch. In B. Balch. puyster. [zie h. acht.]
 Blaisbalch der moniken. In B. Blaisbalch off puyster.
 Blasen. puysten. Flare. Sufflare. Respirare.
 in der Blasen die gromelen. Psalmodes.
 uyt Blasen. in A. uyt Ademen. [zie h. acht.]
 in Blasen. in A. in Ademen.
 ver Blasen. verpuyten. in A. ver Ademen.
 opwart Blasen. in A. opwart Ademen.
 to Blasen. Afflare.
 in Blasen. raden. in B. in Geben.
 neber Blasen. neber wepen. Perflare.
 op Blasange. in A. op Ademynge.
 Blasange. Flatus. us. ui. Flamen. flacio.
 Blasende to senppen. Afflare.
 buyt Blaser. Cinillo onis.
 Blaislich. Flatilis. le. flamineus. a. um.
 Blaislede. Conflatorium.
 kleyn Blaisken. Folliculus. Vesicula. Cluma.
 Blasengeren. Heerschauwen. monstren. Spectare.
 Ostentare. Apparatum facere.
 Blasphemeren. in B. Blameren.
 Blasphemere. maledyger. oebelspreker. Blasphemus. blasphemator. Theninus. Maledicus. imprecator. execrator. cetera verbalia formabis ex verbis in B. Blameren.
 Blat. Folium.
 Blat of loif onder der tongen na der vogel sanct to sungen. Sublingulum gii.
 Blat van golt of silber. et cetera in B. golt-Blader.
 by Blat. ele Blat. clever Blat. Trifolium.
 by Blat. eyn cruyt. Penthefolium. Quinquefolium.
 Blabolt. eyn clambogel. Erodus.
 Blatwe ind des dair an tref. in B. Bla.
 Biech. eyn dun blat van yseren. Lamen. nis. Lamina. ne.
 Bieck. pluyt. in A. Winger.
 Biey eyn bissen. Filagro.
 Bieyck. bale. salutor. Pallidus. Pallidulus i. aqualiter pallidus. Subpallidus. Amineus i. sine rubedine luridus.

Bieyck. bale werden. Pallere. Pallescere. Impallere. Impallescere. Oppallere. Oppallescere. Subpallescere. Re. Ex.
 Bieycken. toptmalien. Dealbare.
 Bieyckheit. balicheit. Pallor. oris. Palliditas.
 Bieyckel. oyt. overlop. Residuum. Reliquie. Superfluum. Superest. Superhabundans.
 Bieyden. Oyen.
 Bieycken. glynstren. schynen. Candere. candescere. rutilare. Lucere. Lucescere. Fulgere. Fulgescere. Radiare. Irradiare. Obpre. circum. Pollere. Caristare. Choruscare. Micare. Emicare. Cluere. precluere. Nitere. escere. Nidere. Enitere. escere pre. re. Splendere. escere. re. Invernare i. splendere. Squalere. Squalescere id est Splendere.
 Bieyckende. Glynstrende. Glynstende. Schynende. Luchtende. Splendens. Resplendens. Fulgens. Refulgens. Alburnus. Micans. Remicans. Emicans. Pollens. Prepollens. Splendidus. Resplendidus. Splendificus. Splendidulus. Candidus. Candidulus. Candidulus. Fulgorus. Prefulgorus. quamfulgorus. choruscans. fulgidus. prefulgidus. quamfulgidus. Lichius. a. um. Lucidus. Lucidulus. Lucibilis. le. Nitidus. Nididus. a. um. Niveus. i. Candidus. Nibarus. a. um. i. Splendidus. Rutilans. Rutilus. [i. Rutilans] Squalidus. Squalidulus. vernus. a. um. vernalis. le. ter. ras.
 Bieyckende. schynende. glynstrende maken. Nitidare. candidare. splendificare. fulgurare. lucidare. polire.
 die Bieyckende of schynende maecht. Splendificus. splendificiens. encia. lucidans. et cetera. iuxta verba prefata seu participia de ly [i. de hiis in] Bieycken.
 Bieycklich. schynlich. Micatim. Emicatim. splendor. fulgide. lucide. candide. rutilanter. radiant. candenter. fulgenter. splendide. splendor. pollenter. nitide. radiose. vernanter.
 Bieycksel. schyn. in B. Gantz.
 Bieren. teren. Mugire als eyn hoo. Boare als eyn off. balare als schyn. Nota dyt roep van

ban vele dperen. in D. der Dperen coip.
[l. geluyt.]

Bless bar en sternu. Albia. e.

Bleser. Sufflator.

dupr Bleser. Cinisio. onis.

Blewen. Blamachen. Flavare.

Bly. luyt. Plumbum.

Blien cloet dge men woyp. Glans. dis. Glan-
dula.

Blyant. syndendogch. Biffus.

ogen Blych. wynch. Momentum. momentillum.
momen. nis. Nutus. us. ui. Ictus oculi.

ogen Blylich. Momentaneus. Momentarius. a.
um.

Blychen. schinen laten. in B. ge Beeren.

boir Blychen. boirschmen. Preminere. unde pre-
minencia. nenter. Supereminere. nencia.
nenter. prominere.

ber Blychen. ontsarwen. Discolorari. decolo-
rari.

et Blycht. et schijnt. in B. et ge Beert.

Blye. [l. Blyde.] blye. blylich. blydendogch.

Letus. te. ranter. iocundus. de. danter.
hilaris. re. ter. tas. gaudens. ter. exultans.
ter. letabundus. de. festivus. gavisus. gra-
tulabundus. perletus. quamletus.

Blyde wesen. bzo wesen. blylich wesen. Letari.
gaudere. exultare. exhilarari. Tripudiare.
Iubilare. gloriari. iocundari. gratificari.
cleo. cles. clere. plaudere. gratulari. deli-
ciari.

Blyd maken. blylich. bzo maken. Letificare.
exhilarare. fospire fospitare. festivare.

Blyd wesen nae den schygen. Opipare.

Blyd. bzo. blylich to samen wesen. Congande-
re. Colletari.

Blyd. bzo ind blylich in got wesen. Eucaristo.
as. are. gaudere. exultare. Letari. gratu-
lari. Iubilare. gloriari. Congloriari.

on Blyd. bzoebich. trach. ontmoidt. Onnoebich.
onbzo. verslagen. Vultuosus. stentis i. tristis.
quamtristis. Subtristis. tristifonus. tristifi-
cus. mestus. dolorosus. anxius. turbatus.
dolens. perplexus. amestortus. supercilio-
sus. sublestus. delectus. mattus. gravatus.
pusillanimis.

Blydlich. genoechlich. lustlich. wunlich. blyden-
rich. Delectabilis. le. ter. tas. amenus.
oblectabilis. le. ter. tas. Jocundus. danter.
voluptuosus. firenicus. ethion. onis. gau-
diosus. gratulabundus. letabundus. solacio-
sus. tas. recreabilis le. gratulanter. genia-
tus. a. um i. delectabilis. leranter. hylari-
ter. mulcebriter. Comedicus. ovanter. ova-
tim. vernalis. le. ter. tas. vernanter.

Blydichap. lust. winne. broude. blylicheit. ge-
noecht. Iolijt. bernahtung. Gaudium. Leti-
cia. Jocunditas. Jubilus. enichie. arum.
gratulamen. hylaramen. mulcebritas. iubi-
lacio. exultacio. gratulacio. tripudium. so-
lacio. delectacio. gloria. apricitas. de-
lectabilitas. oblectacio. delicie. Voluptas.
alacrimonia. alacritudo. Hylaritas. Ovacio.
Blyd daer men myt woyp in staete [misch.
te lezen straete] of stede. Machina librilla.
maganus.

mit Blyden werpen. Librillare.
der Blyden woyp of slach nã in werpende ber-
last kan oer geest. Verber beris.

Blylicheit. in C. Stogheit. bucheit.
ber Blyff eyne wonganger salien. Submissio. Ar-
bitrium. Arbitramen. Arbitramentum.
ber Blyff to heym. in C. Gesuchte.

Blylich. onrechtich. werrechtich. onbergenschlich.
Pernix. perseverans. cia. ter. perfolens.
lenter. cia. Durabilis. le. ter. tas. ranter.
Imperibilis. le. ter. tas. Firmus. ter. Im-
marcessibilis. le. ter. tas. Assiduis. due.
duiter. tas. perfolus. Incorruptibilis. le. ter.
tas. permanivus. permanenter. nencia. Du-
rativus. ranter. Eciã de hiis in A. Al-
tijt. Altois.

on Blylich. ondurich. onwerrechtich. bergenschlich.
Labilis. le. ter. tas. instabilis. le. ter. tas.
indurabilis. le. ter. tas. peribilis. le. ter.
tas. infirmus. ter. tas. Marcessibilis le. ter.
tas. Corruptibilis. le. ter. tas. transitorius.
a. um. momentaneus. momentarius.

Blynden. Cecare. Excecare.

Blynt. Cecus. a. um. Visu orbatus.

Blynt wesen. Hebeo es. ere. cecucio. tis. tire.
half Blynt. Semiccecus.

Blynt

Blyntheit. Cecitas.
 Blyntheit mit aepenen oghe. Acrisia.
 Blyben. Manere. per. re. Sistere.
 by Blyben. Consentieren. toestaen. toelaten. stae-
 ken. stedigen. toevallen. voiberden. volgen.
 Concedere. Admittere. Affirmare. Confir-
 mare. Approbare. Consentire. Consenti-
 scere. Assentire. Assentiscere. Annuere. Au-
 tumare.
 by Blyben. thueben. marren. vertrecken. Mane-
 re. permanere. morari. cetera in B. Bey-
 ben.
 af Blyben. Remanere. absentare. Amandare.
 Amendare.
 by Blyben enre schiedungen. Compromittere.
 submittere. arbitrari.
 byt samen Blyben. Commanere.
 Blywt. loitwt. Cerusa.
 Blyrem. wedertiching. Choruscacio. Fulmen.
 inde Fulmineus. a. um. Fulgur. guris.
 fulgus. guris. inde Fulgureus. a. um.
 by den Blyrem geroiet. Fulguratus. a. um.
 stede dair die Blyrem stent. Bidental.
 die Blyrem umh syns schyns wille heit he. Ful-
 gor. goris. umh syns roetens of slayns wull
 hent he. Fulgus. guris. umh syns varenens
 wull hent he. Fulgur. guris.
 Blyremen. wederlichten. Fulminare Choruscare.
 Bloch. stock der gebangen. in K. Kerckener.
 Bloch. Closs. Truncus. stipes. cadex. caudex.
 ricio. onis.
 Bloch in der erden staende. Stirps. Truncus.
 Siolo. onis.
 Blocken. stocken. in K. Kerckener. [I. in K.
 in Kerckener setten.]
 Bloicken als eyn hont. in B. Bassen.
 Bloede. vertzaght. onumoidt. verbeert. in A. Anxt-
 seibich.
 Bloede. vertzaght maken. in A. Anxtseibich ma-
 ken.
 Bloede wesen. et cetera. in A. Anxten.
 Bloedichheit. in A. Anxt. noit.
 Bloeyen. Florere. efflorere. florescere. Efflo-
 rescere. refluere. refluere. repullulare.
 pullulare. Germinare. unde Germinus. a.
 um. pollere i. florere.

samen Bloeyen. Conflorere. conflouescere. Con-
 germinare.
 samen Bloeyelich. Congerminalis. le. ter. tas.
 Bloeyende. Floridus. florens. timinus. a. um.
 Bloeyfam wesen. lustich. groeyfam wesen. doe-
 ghen. Vigere. vigescere. vigere. Invi-
 gere. per. intra. convigere. per. simul. per-
 vigere. per. perfecte. devigere. per. valde.
 Revigere. per. iterum. vel deorsum.
 Bloeyfam. groeyfam. lustich. doechtich. Vigoro-
 sus. tas. vivax. ceter. citas. Vividus. vir-
 tuosus. tas. vegetus.
 Bloeme. Flos. flosculus. Timum. mi.
 walt Bloeme. Brecaica.
 by Bloemen. Florulentus. campi dicuntur.
 florulenti. Arbores et herbe Floride.
 by Bloemen wassen. Florarium. Floretum.
 by Bloemen bewaersted. Floretum.
 Bloemen maken. Florare.
 Bloemen pluckien. lesen. Desflorare.
 Belomen tijde. [I. Bloemen tijde.] Floralia.
 Bloemen. strouwen. Florare.
 Bloemich. Florens. florealis.
 Blond. Lividus.
 Blond wesen of werden. Liveo. es. ere. livi.
 in preterito. livescere. Collivere. Collive-
 scere. per. simul.
 Blondichheit. Livor. Lividitas.
 Blont dat uter den [den hier overtollig.]
 bloemen sijt. Floratura.
 Blont in den lijbe. Sanguis. Trampus. bi.
 Blont byten den lijbe. Cruor.
 Bloiden. Cruentare. Sanguinare.
 Bloidich. Bloedich. Cruentus. Sanguino-
 lentus. Sanguineus. a. um.
 Bloitganch. buchhoebel Fluxus sanguinis.
 emorroides. s. in fundamento.
 Bloit laten. Minuere. Sanguiminuere. Fleu-
 bothomare.
 sander Bloit. Exanguis. gue.
 Bloitsuger. Sanguisugus. a. um.
 Bloitgerich. Cruentus. Sanguinarius.
 Bloitschuldich. Cruentus.
 Bloitgerich. bloituychich. Sanguinarius.
 des Bloits latng uten aderen. Fleubothomia.
 e Minucio Fleubothomacio.

bol Bloits. Sanguinosus.
 Bloit. naekt. nudus. glabellus. a. um.
 Bloeten. ontdecken. Nudare. Denudare. dete-
 gere. Enudare. discooperire. Expoliare.
 exerare. reliqua in C. Cieren. [*l. verClee-
 ren.*]
 weder Bloeten. Renudare.
 Bloter hoyt. Barboits. in B. dyt Barboits.
 [*l. dye Barvoits is.*]
 Bloit of naekt to samen. Nudulus. a. um.
 Bloitheyt. naektheyt. Nuditas.
 Bluwel of bluwen.
 Bobbijn. eyn heftich onfchemel dier wat myn-
 schen gestelt is hebbende. And die art ind na-
 men sijn manigerley. als Fannus. ni. Pilo-
 fus. si. ficarius. fatuus. Incubus. Satirus.
 ri drances. cis. vel drancetis.
 Boch. roim. hermetelheit. Pompa. Arrogancia.
 Jactancia. Apparatus us. ui.
 Boich van en dyer. Armus. Scapula.
 Boich. Liber. Libellus. Libellulus. Libellium.
 Tomus mi. volumen. Codex. Pagina. Pa-
 ginula.
 Boich dair men uyt sunget. Cantuale.
 Boich dair men hunder uyt herstent. Spellen
 uyt olget. Paistherse uyt seggent. Agenda.
 de.
 medicijn Boich. Dinamedia.
 sunchten. passien Boich. Passionale.
 Boich van regiment eyne stat. Politicus.
 Boich dat van allen inhjldt. Pantheologia.
 Boich dat verborzen dnyngen apenbaert. Pan-
 decta.
 Boich dat vele dnyngen inhjldt. Polidectus. ti.
 polidectes. tis.
 Boich dat van ordinancien inhjldt. Rivalis. lis.
 li.
 Boich des lebens. Liber vite. Albio. indecli.
 vel Albo. onis.
 Boich dar men eyn ander boich uyt schryft. Exem-
 plar. Antigraphus.
 Boich dair sendbriebe in geschreven staen. Epi-
 stolare. ris. Epistolarium. rii.
 uyt eynen Boich to schryben dat u dair uyt ge-
 heft. Excerptare. Copulare. Compilare.
 Edecumare.

faire Boich. Annalis lis. li. Fastus us. ui. fas-
 tus ti.
 Boichstede. Libraria. librarium. Armarium.
 Archinum. ni. biblioteca. commentarium.
 Commentariolum. Commentariolus li.
 hant Boich. Enchiridion. Manuale.
 Boichpant. Antibibulum.
 Boichverhoer of hertzerre. Bibliopola.
 Boichverbetere to bereyden. Biblius. biblii.
 teghen in den Boichen die verbeteret sint. Ala-
 pacius. Alapius.
 in Boichen eyn teghen tot verbeteringen. Alo-
 gus.
 der Boiche blader umbstach. Sirma tis.
 Boichstaben. spellen. Literare. Colliterare. Sil-
 labicare.
 Boichschryber. Boichverwaerre. Librarius.
 Boichs name of tytcl. Elencus. ci. Titulus.
 Inscriptio.
 Boich op den boemen. Fagum. gi.
 Boich die boem. Fagus. gi.
 Boichstede dair sy wassen. Faginetum.
 Boichen. Faginus. Fagineus. a. um.
 Boichstabe. litter. Litera. Litterula.
 groot Boichstabe. Apex. character. grammatum.
 grammaton. gramma. tis. caragma. tis.
 sillabaca. affrica. aipiculus.
 Bochen. Cloppen. Slaen. Smijten. Fychen.
 Houtwen. Percutere. Verberare. Ferire. Ce-
 dere. Baculare. percellere. perculi. per-
 culsum. Argectare. Corporare. Dolare. De-
 baculare. per. valde. Fulgere. pro. Per-
 cutere. Ossillare i. Verberare. Ictare. La-
 befacere. Deloricare. Mastigiare. Multare.
 vel Mulctare. Mulcare i. verberare. De-
 mitigare i. percutere. Pavio. is. ire i. fe-
 rire. Plagare. Plagiare i. verberare. Qua-
 tere. Quassare. unde Quassabilis. quassati-
 lis. le. quassabundus et quassim adver-
 bium. Quassitare. Conquassitare. Castigare.
 Sauciare. Scopare. Tundere i. percutere.
 Tuditare. Slaen mgt eyn hamer. contun-
 dere. per. simul. detundere. per. valde.
 ve. deorsum. Ex. per. extra. intundere.
 per. intus. vel val. per. perper. f. doir
 ob. per. contra vel undique. Verberare.

verberitare. Con. per. simul. di. diversis modis. Pre. per. ante. Re. per. iterum. per. doirflaen.

Boicken. cloppen. schellen. luyden. rammelen. hur den doeren off ymans ten oren. Pultare. pulsare. pulitare. Impulsare. propulsare. tegenboicken. tegensmyten. tegenslaen. Repercutere. allidere. collidere.

Boekeler. schijlt. tartz. Clipeus. anchile. lis. albesia. scutum. scutulum. albusia. albia. appelta. parma. me est leve scutum.

Boede. inde [*l. ind*] boeder hijt van in B. Waide.

Boide. hutte. schop. leude. Tugurium. Tegerium. contubernium i. tabernaculum. Casa. pergulum li. Teges. tis. fe. g. Campana. s. unum tantum capiens.

Boide. tubbe. kuyen. kuben. vat. Dolium.

Boedelier. cupper. vatbender. Doliator.

Boedel. stocher. henger. Spiculator. Lictor. perlictor. lictator. Tortor. Suspensor. carnifex. apparitor. vel appariator. lorarius. cruciator.

Boedem. Fundus. basis.

Boegen. rymmen. Flectere. reflectere. Inflectere. inclinare. declinare. acclinare. Campfare. curvare. In. occurvare. Ac De. Re. pro. Uncare. Ad. reduncare et subuncare i. parum uncare. Apodiare. arcuare. clinare. falcare. falcitare. plectere. lentare. lunare. Sinuare. Torquere. varicare. divaricare.

umboegen. umboeymen. Circumflectere. circumplectere.

torug Boegen. Deflectere. decurvare. Inflectere. per.

inBoegen. Incurvare. idem.

wederBoegen. wedertymmen. Reflectere.

Boegelick. swahe. Flexibilis. le. ter. tas. Campfatis. le. ter. tas. Inclinalis. le. ter. tas. Curvabilis. le. ter. tas. gestuosus. tas. lentus i. flexibilis. Acclius. uis. ue. Tortilis. le. ter. tas. Arcualis. le. ter. tas. Inde adverbia. Arcuatim. curvatim. accurvatim. acclivatim. Cameratim. flexim. Tortuose.

onBoegelick. Incurvabilis. Inflexibilis. le. ter. tas. Indeclinabilis. le. ter. tas.

geBoicht. geneyght. getympt. Flexus. Reflexus. Inclinator. De. Ac. Campfatus. incurvatus. uncatus. aduncatus. appodiat. arcuatus. incurvatus. Ac. con. de. re. pro. procurvus. Acclius. [*l. Acclivis.*] ve. acclivus. a. um. filius. a. um.

geBoicht an allen eynden ront als die hymmel. Convexus. devexus. a. um. devexitas. Convexitas i. Curvitas. vel rotunditas.

onBoegelick. Incurvabilis. le. ter. tas.

aerberBoegelick. Proboscis. dis. promuscis. cidis.

Boeginge. rymminge. Plexura. Plexus. us. ui. flexura. flexus. us. ui. Curvatura curvacio. Incurvacio. Decurvatura. et cetera Verbalia de suis Synonimis.

Vol. in B. Bail.

Boele in oneeren. in A. Amp.

twoe die eynen Bail hebben heyten Rivaes. Corrivales.

Wollen. byghen. boelpren. Procari. Procitare. procito. tis. tire. adamare.

Wolre. bygher. Procus. procatulus. Procator. procax. cis. ter. tas.

Wolck. cabilauwe. Polipus.

Wolscap. oneerlick. Concubitus.

Woldeken. perlsken van saden doick. Trabea.

Wolden. rupschen. Dammien. talmen. onbestuyt wesen. Strepere. Strepitare. Astrepere. Instrepere. Perstrepere. per. valde. obstrepere. per. contra. Constrepere. per. simul. manifestare. Infolescere. Turbulentare.

Woldeyng. geruytche. dymmng. Strepitus. us. ui. Strepitacio. Strepitatio. Manifestacio. turbulentacio.

herWolgen. toernick. gram. gille. heych. ongetoet. Commotus. Iratus. provocatus. incitatus. excitatus. Furibundus. austerus. crudelis. immanis. minax. fervidus. terribilis. sevus. Severus. ferus. succensus. atrox. bilosus. Cerebrosus. frontosus. monarficulus i. Iracundus. rancorosus. rancidus. rancors rancordis. unde rancorditer i. Irascibiliter. Rancordiosus. tas. Stomachosus.

Tu-

Tumidus. tumidulus. turgidus. Turgidulus.
 Iratus. eciam in *S.* Strupff.
 verVolgen wesen. toernich. hebpych. gram wesen.
 in *B.* Belgen.
 verVolgenheit. grammicheit. Gramscap. toern.
 toernicheit. hebicheit. Furor. ira. iracundia.
 commocio. Erisis. Rancor. Rancordia. ran-
 corositas. Immanitas. cerebrofitas. fronto-
 fitas. tumiditas. eciam in *S.* Stuprichteit.
 van verVolgenheit ontsteecken. Excandescere.
 Incandescere. ferbere. fervere. Fervescere.
 fremere. furere. succendi. Tabescere.
 Bosse. knop van blaff. Adula. le.
 Bolster. uterst van der not. Culleola.
 Bult. Contus. ti.
 Boll us bult van en dyer. Armus. Scapula.
 Bollwerk. in *D.* Vestinge. [*l. in V. Vest. vest-
 nisse.*]
 Boem. Arbor. arborcula. arbuscula.
 slachBoem. renboem. Phalanga. ge. Clanga.
 ge. phalanx. gis.
 Boem off gestelle dape die perde intreicken. Te-
 mo. onis.
 boirBoem. hebel. Levatorium.
 stuprBoem in den schyp. hec. Trudes. dis. Con-
 tus. ti.
 van den Boem die klegmlichste vast. Eumen.
 nis.
 Boem dape men die loe off vast off barch af-
 scheilet. Suberies. riis.
 als eyn Boem af gehautwen is die stomp dair van
 staende blyft heit Surus. ri. Surculus. li. di.
 die Boem of wynstock [*l. wynstock*] to slich-
 ten van oeren onnutten hoit. Sarmentare.
 And die snoeying heiten Sarmentum. ti. in-
 de Sarmentosus.
 der Boemen topp of kruspicheit. Capillamen-
 tum.
 welBoem dair men den acker mede gelyck macht.
 Chelindrus. Chelidrus.
 boi Boeme. Arborosus. tas. arbustum. Arbo-
 retum.
 van allen Boemen eyn gemeyn name. Arbu-
 tus. ti.
 van Boemen eyn dal. Angre.
 Boensch off boemen. Arboreus. a. um.

Boemgard. Pomerium. Pometum.
 dat upt den Boemen loipt. in *C.* Cattengolt.
 van Boemen die oeverste lapden. Flagellum. gi.
 Cuna. ne.
 Boem's wortel of stomp. Stolon onis. cetera
 in *B.* Bloek. et in *D.* [*l. W.*] Wogel.
 slachBoem's verwaerre of hueder. Phalangarius.
 Boemwol. Bombix. icis.
 Bone. Faba.
 slachBoene. Lupinus.
 sijnBonen stede. Lupinarium. lupinetum.
 eyn Boen heit en klegm kngnien. [*l. kynken*
z. 2. d. in Hilus.] dat heit Hilus. li. vel
 hilum. li.
 dat van Boenen gemaect is. of dair to hoiet.
 Fabarius. a. um.
 Boenen. erlitten. linsen. die hepten Legumina.
 Die dit verwart of verhoipt. Leguminarius.
 ria. Dat men hie aff maecht of hoeck. [*l.*
koeckt.] Leguminarius. a. um.
 Bonet. in *B.* Byreet.
 Borade. czunt. Borago. nis.
 Boech. slot. Castrum. castellum. castellulum.
 burgus. fortalicium. promurale.
 boirBochte. Antemurale. procastrum.
 boirBocht an en perde. Antela. Cingulus. li.
 Boech of slot op eyne lantschepdyngghen. Dividi-
 culum. li.
 Boechgrebe. Castellenn. Burgravius. Burgico-
 mes. castellaneus. municipalis. municipa-
 nus. municeps. pis. municiparius.
 Boirde. somme. rant. lijst an den klederen. Phi-
 lacterium. circumferencia. laciis hic infra
 [*l. infra in*] Boirt.
 Boirde. dese. plancken. hederere. Affer. ris. plan-
 ca. ce. plancula. plancella. pluteum. rei.
 Tabula. le.
 Boerden. last. pach. Onus. onusculum. Pon-
 dus. Sarcina. Sarcinula. Sarcinuncula. Far-
 dellum. Fascis. Fasciculus. Cobar. Moles.
 lis. Sauma.
 Boerdenen. lasten. Onustare. onerare. Sarcinare.
 Infarcinare.
 ontBoerden. ontlasten. Deonerare. Exonerare.
 abonerare. deonustare. defarcinare. exfarcina-
 rare. refarcinare. per. iterum.

Boordeel. huprhung. Lupanar. prostibulum. Gineceum. cei. geneceum. ei. ephebian. indecli. fornix. cis. effeminatorium. lustrum. tri. meretricium. scortum. scortatorium. theatrum. unde theatruus. a. um. et Theatralis. le. ter. tas.
opboeren. opheffen. ontfanghen. Levare. recipere. percipere. accipere. Suscipere. Sumere.
opboeren. opheffen. oprichten. Erigere. Sustollere. Levare. Extollere. Elevare. Sublevare.
ontboeren. ontheffen. Sublevare.
afboeren. ontlasten. in B. ontboedenen.
geboeren. in B. geboeren.
Boerch. Ghijfel. Fideiussor. Obses. Pres predis.
eyn pant dat Boerch is. Vas. vadis. Vadium. Vadimonium.
to Boeghe pant setten. Vadiare. Convadiare. per. simul. Invadiare et obvadiare i. contra alium vadiare. subvadiare i. post vel latenter. vadiare.
heylige verborghheit. Misterium. Sacramentum. Apocalipsis. Dindima. orum.
die Boeght den anderen. Mutuo. as. are.
die den Boerch neemt. Mutuor. aris. Commutuor. aris. Immutuor. aris.
to Boegh setten of eynen in en boegh geven. Vador. daris.
van der Boeghschap pande loffen of redden. Revadiare. Repignorare. Evador. aris. Revador. aris.
myt Boegh. Compres. predis. Confideiussor.
Boeger. portier. ingeseten. inwoenre. Civis. Civitatenfis. Incola. Inhabitor. Burgensis. Opidanus. Concivis. per. cum.
Boegermaeken. statbuwen. s. bewonen of oeffenen. Civito. tas. tare. Civico. cas. care.
inhomen Boeger. Inquilinus.
Boegermeester. Hammeester. Burgimagister. Magister civium. Archiopolarius.
Boegerlick. Civilis. civile. ter. tas. Politicus. a. um.
dat ter Boegerfchap hoirt. Civilis. le. Civicus. a. um.

Boegersche. portersche. Civis. Civissa. Opidiana. Civitatenfis. burgensis.
braegh Boer. Gerula.
Bozn. fuyntch. fonteyn. Fons. fonticulus. Scaturies.
Bozn. water. Aqua. unda. lymph. Nympha.
Bozt. huzt. Pectus. pectusculum.
Bozte. huzte. Memmen. peppen. Uber. ris. ubera. mamma. mammilla. Rumes. mis. ruma. me.
Boztdoich. Pectorale. lis.
ter Bozt hoerende. Pectorale. lis. liter. litas.
Boztel. Sera. ofus. ras.
grote Bozt hevende. Pectoreus. a. um. pectorosus.
sonder Bozt. Amasion. onis.
an der Bozt en hoevel. Struma. me. unde Strumosus. ofitas. Tuber. eris. Taberositas.
Boztgoedel. Pectorale. lis.
Bozt hur op hunden. Expectorare.
van den Bozten of memmen die tynghen of werten hur an. Papilla. le.
ontBozten. Exuberare. deuberare.
Boztel. ut hic supra.
Boztel an den brant besten. Insetare.
die myt Boztelen neget. Setarius.
myt Boztelen neyen. Setare.
Boirt. fopm. rant. lyst. Circumferencia. Philacterium. niceterium. lymbus. bi. Orarium. ornatura. re. fasciola.
Boirt. schair. oever. fopm. Litus. Ripa. Ripula. ripatim. adverbium. margo. Lymbus.
geBoirt. Nativitas. Natalicium. natale. Partus.
geBoirt. geslecht. in A. Art.
id hest sich geBoirt. id is gevallen. id is geschiet.
Contigit. Evenit. accidit. Actum est. Factum est.
Boese. Arch. Snoede. Qwait. in A. Arch.
Boese. qwait maiken. in A. Argheren.
Boisjgent. snoedicheit. oebeldant. funde. scolt. gwaitheit. verkiertheit. plicht. Malicia. pravitias. iniquitas. Perversitas. nequicia. crimen. trufa. ribaldaria. culpa. reatus. facinus. offensa. transgressio. delictum. forisfactum. forisfactio. labes. macula. malefactum.

cum. Malefactio. prevaricacio. Temeritas. Noxa. flagicium. zyma. me i. peccatum. Nephas. nepharium. nephandum. abhominacio. Amassia. offendiculum. Maliciositas. malignitas. maleficium. Malivolencia. demeritum. piaculum. Soncia. e. nocencia. Scelus. Scelerositas. Admissum. Commisum. Omissum.

bol Boisheit. schalckheit. bol boeberpen. snoedischt. Maliciosus. Criminosus. nequiciosus. peccaminosus. Facinorosus. Scelerosus. flagiciosus. Catacretus i. criminosus. maculosus.

Boosliken. snoitliken. in *N.* Archliken.

Boese. gwaat. snoedemaken. in *N.* Argheren. habetur hic supra.

Boosliken doen. in *N.* Archliken doen.

Boiste. Pessimus. Nequissimus. Iniquissimus. deterrimus et cetera. De Superlativis ut supra **bol** Boisheit.

geBot. in *B.* Bevele.

Bote blasse. Colligatura lini.

Boete. in *B.* Veteringe.

Boete. hulpe. Methadus. di. Remedium.

Boete. in *N.* Artzedne.

Boete. toberij. wicheijne. spoiche. wicherij. Divinacio. augurium. prestigium. incantacio. aruspicium. aporia. fascinus. ni. fascinum. ni. fascinacio. incantacio. In herbarum fasciculis. Maleficium. Sortilegium. nigromancia. piromancia. yromancia. geomancia. ydromancia. aerimancia. mathesis. mathemancia. Mancia. cie. Mantas. indeclina. Mantice. ces. Ornixomancia que fit in pectore pullorum. Armancia quae fit in spatulis vel armis bestiarum. Nicromancia que fit de mortuis.

Boete. Coorrectie. penitentie. Castigacio. Correctio. Disciplina. Disciplinacio. Jurgacio. Correpcio. Punicio.

Boete. coorrectie geven. Castigare Disciplinare. Jurgare i. Corrigere. Corripere. Punire.

Boeten. Coheren. Wpghen. waitsseggen. Wdijchen. Auguriari. Divinare. Incantare. Presagiare. Presagire. Ariolari. Auspicari. inde Aruspicina i. domus vel locus Aru-

spicum. phisculare i. divinare. Phitonisfare. Ominari i. Divinare. Sagio. is. ire i. divinare. Sorcior. tiris. id est per sortes. divinare. Consortiri. Resortiri. Spatulor. aris. id est in spatulis divinare.

Boeten. buyrstaichen. Sternere. Accendere. Incendere.

Boeten. uytwerpen. lubben. uytspuden. heplen. ruppen. Castrare. eunuchizare. emasculare. detesticularare. Evirare.

Boeten. lappen. Subunculare. repeciare.

Boeten. in *B.* Veteren.

Boeten. in *N.* Artzednen.

Boten mit kloetten. Globare.

Boithloot. Globus. Globulus. Orbiculus.

Boeter. waitsseger. toebener. wphier. wphijer.

Augur. aruspex. Ares. Ariolus. Divinus. divinator. Incantator. Arminator. s. in scapulis bestiarum. Auspex. auspicator. Clitibio i. Augur. Phyton. onis. Getispex vel extinpex. s. per intestina. Maleficus. presago. presagus. gi. Nicromanticus qui divinat de mortuis. Acrimanticus. Ornomanticus qui divinat in pectore pullorum. Armanticus s. in spatulis. bestiarum. Salisanticus et Salisator s. in membris. Nicromanticus. Pyromanticus. yromanticus. Syromanticus. Geomanticus. ydromanticus. ydrometicus. Mathematicus circa naturam hominum. Genetaliacus idem. Magus. inde Magicus. a. um. Nigromancia.

Boeterische. Formabis pretacta in trix vel ca. Lamia. mie. Saga. ge. Sagana. ne. Linguilata.

Boits. scamploen. sozm. stale. satzoen. leyst. gelijenisje daer men wat na maect. Forma. Exemplar. Agamalia. Effigies. giei. Pila. le. Similitudo.

Botter. in *N.* Ancken.

Botterbat. Camella. le.

Boutot. in *N.* Arn.

wonBoutot. in *N.* Arn.

Boebe. tuescher. trunfser. lodder. netteboebe. truant. ribalt. russiaen. Trufator. jocularor. Gariofus. garson. Ribaldus. archiribaldus. Ieno. agagula. parasitus. mimus parasitus.

tus. parasita. omnis ge. histrio. aliparius.
Wijnboebe. Scurrus. ri. Scurro. onis. architrufator. balatro. colax. scurra. communis ge. gesticulator i. histrio. ludius. dii et ludia i. ioculatrix. farosa. communis ge.
Boeben. tupschen. trupslen. huytemuten. Trufari. ribaldizare. lenonizare. scurror aris. ioculari.
Boebey. tupschern. truseyn. Scurrilitas. ribaldaria. trufa. nequicia. lenocinium. histrofitas. ioculacio.
Boebynne. hupre. meyn wyff. Putana. trix. meretrix. trufatrix. lupa. sandapila i. scurra. farosa. multivira. diabolaris. nonaria. prostituta. putida. luxuriatrix. alicaria. curiam sequens. altrix. altricula. Trica. carisia.
eyn boese alde hupre. Divoltres.
die snoedste hupren. Lena. lenula. caupona. meritoria. meraria. meretricula. diabolaris. quasi duobus obulis empta. questionaria. scortum et scorta. te. scortulum. scortula. le. prostibula. le.
Boebynne off hupre die bur none nyet upt en moit gaen. Nonanaria. [*l. Nonaria.*]
Boebynnen lyuen cleyt haeben oer clepder. Amiculum.
Wablung. Basting. indacht. warring. hupff. twybracht. onegndrechticheit. scheylung. twyberdich huplung. hamplung. scheydung. Lis inter duos. litigium. litigacio. rixa inter plures. imbractacio. briga. iurgium. altricacio. anclia. disceptacio. rixula. contencio. contenciositas. concertacio. pugna. diferencia. discordia. dissencio. discrepatio. iurgamen. implicacio. rixositas. rixuositas. simultas. discidium i. litigium unde discidiosus. tas. controversia. contrarietas.
Wack. eyn hunt. Culpar.
Wack. salt. bitter. in B. Bitter. Salsus. salitus. a. um.
aberWacht. in W. geWalt.
Wachte. gebreck. Defectus. carencia. indigencia.
to Wachten. Fractus. confractus. fresus. confresus. defresus. a. um.

Wachte tuschen twee bare liggende. Porea. ree.
Wachten dat lant. Poreare.
Wachte. rap. harst. Massa. massula.
Wachte an en heyn.
ogen Wachte. Palpebra.
wyn Wachte. Palpebra.
Wachten. harsten. roistren. wenden. Assare. torrere. torrescere.
Wachtsch. spjel. boirspan. Fibula. fibra. monile. scutulatus i. scutula. ornatus. pelicelides. murenula. fixula i. fibula. lunula. redimiculum.
Wachtsch des Wiscops of priestres. Pecula. le. rationale. lis.
geWachtst. Monilicatus. fibulatus. lunulatus.
geWachten. Torridus. tostus. assatus.
geWacht. Assatura.
Wachtspan.
Wachtsput mi [*l. mit*] den bleisch. Veru.
Wachtsput sonder bleisch. Verutum.
Wachtwoest. metwoest. Hilla.
Wachte tot blas of hennep. Bracci.
naWachten. Bractinare.
Wame. gunster. bynnen. Genesta. Tramarcia.
Wame. bymen. Vepres. ma. ge. vel fe. Vepreculus. la.
Wamen. in B. herVolgen.
Wambere. Vepreculum. veprum.
Want. Incendium. ustio. combustio. Conflagratio. concremacio. ustura.
Want. Ardor. Estus.
Want van holt. Semiusta. teda. tedula. ticionis. hic torris. ris. torriculus.
der Want stede als eyn heert. Ticionarium.
Wantstaicher. Ticionarius. a. um.
daer men den Want mede staicht. Ticionarium. rii.
Want. in B. Wernng. want.
onberWant. Inustus. Incombustus.
half berWant. Semiustus. profemiustus. Semiustulatus.
al um berWant. Ambustus.
Wantroide. Tedifera. Tedarium. Tedale. ypopirgium.
Wassen. gheulen in eten ind bynnen. Crapulari. Commessare. splendide convivari.
Walt.

Bzaitſchen. ſiblen. habetur hic ſupra.
 Bzaitſchen. ſiblen. geſpan aſpunden. Defibulare.
 diffibulare. effibulare. dit weder anſpannen.
 Refibulare.
 Bzaitſchen. ſiblen. geſpan anſpunden. Fibulare.
 Affibulare. Confibulare. Infibulare. Prefi-
 bulare.
 garBzederp. Famicus. ci.
 geBzech. laſch. klanch. deſhen. aſſgaenſchel. De-
 fectus. nota. diffamia. Infamia. labes. ma-
 cula. liqueſcencia.
 geBzech int gemegn. Defectus.
 geBzech lyden. Defio. defis. deſire. deficere.
 Carere. Egere. Indigere.
 geBzech in geducht in en worde of reden. Eclip-
 ſis.
 geBzech in egnre ſilliben of voicſtaben. Afereſis.
 Sincopa. Apocapa.
 geBzechlich. Defectivus. defectuoſus. a. um.
 Eclipticus.
 geBzechlich. Defectuoſus. fragilis. Infirmus.
 herBzechen. miſdoyn. in B. aberGaen.
 geBzechen. Deficere.
 geBzechen. ſchellen. letten. hynberen. Obefſe.
 Deficere. Nocere.
 Bzechen. ſchoeren. ryten. Frangere. Rumpere.
 Corruptere. Briſare. Lacerare. Dilacerare.
 Diſcerpere. Confringere. Effringere. Per-
 fringere. Fatiscere. Excarificare. Exos-
 fare i. Dilaniare.
 Bzechen. ſpyhen. coeren. abergeben. Vomere.
 Evomere. Vomitare. Convomere. per. ſi-
 mul. Revomere. per. iterum. devomere.
 per. valde. Debibere i. Devomere.
 ontBzechen. in B. ontBeren.
 cleyn Bzechen of ſtoten. Tundo. tundere tutu-
 di. tuſum. Contundere. per. ſimul. Detun-
 dere. per. de. vel deorſum. Extundere.
 per. extra. vel tundendo extrahere. In-
 tundere. per. intus vel valde Pertundere.
 Obtundere. per. contra vel undique Pi-
 lare. Comminuere. Diminuere.
 Bzechen. wyderwegen. Diffringere. Anfringere.
 per. circum.
 aſBzechen. aſſlaen. Decutere.
 Bzechen. leſen. plucken. vergaderen. aſſ cypde.

bloemen. bzuucht et cetera. Carpere. colli-
 gere. Decerpere. Vellere.
 opBzechen der ſpyſe. ſoide. hunch. Ructuacio.
 eructuacio. ſingultus.
 eeBzechen. aberspeel doin. Adulteror. aris. in
 E. Gebzechen cum ceteris.
 Bzeching. ſchoering. ruyng. Fractio. Fractura.
 ruptura. laceratura. Dilaniacio.
 geBzechen. verſliggen. Torpere i. Deficere.
 Bzechlich. Frangibilis. le. ter. tas. Fractibi-
 lis. le. ter. tas.
 onberBzechlich. ſteede. haſt. Firmus. ter. tas.
 ratus. te. rarishabicio. Inconvulfus. incon-
 cuſſus. Irrefragabilis. le. ter. tas. Inviola-
 bilis. le. ter. tas. Infallibilis. le. ter. tas.
 Bzeching. ſpyhing. coering. abergebyng. Vomi-
 tus. us. ui. orexis. xis. xi. Vomica. ce.
 vomitum. ti. vomidium. cii. Vomix. cis.
 dat ſnel Bzecht. Fracticius. a. um.
 Bzechwoym. pedde. czade. Bufo. onis.
 Bzechding. Uzeſis vel Uxeſis. id eſt Amplifi-
 cacio. Dilatacio.
 Bzedere. in B. Boirde.
 Bzedere dair men die hupſer myt decht. Scin-
 dula. le. Scandula. le.
 Bzedere aſdoyn. ontbloeten. Diſtabulare.
 myt Bzederen beſleypden. Tabulare. Contabu-
 lare. per. ſimul.
 Bzederen beſleypſel. Tabulatus. a. um. Tabu-
 latum. ti.
 garBzedere. Famicus. ci.
 herBzedden. bzeytmaſſen. Ampliare. Amplifi-
 care. Dilatare. extendere. Diffundare. Si-
 nuare.
 Bzendel an en toym. in B. geBzt.
 Bzeghen. hernen. Cerebrum.
 Bzemen die ſtat. Bremis.
 dair men Bzende mit ſtaicht. Ticionarium.
 van Bzenden buyr maſſen. Ticionor. aris. At-
 ticionor. aris.
 Bzengen. roedzagen. Portare. portitare. appor-
 tare. afferre. deferre. attollere. adducere.
 volBzengen. volcomen maſſen. volbueren. vol-
 eynden. Perficere. Conſummare. Seigere.
 peragere. obire. exequi. finire. cetera in
 E. Eynden.

ker **Bzengen**. guet doirslaen. Dilapidare. Abli-
gurare. absumere. disperdere.
to **Bzengen** onnuttich. Idem.
ter werlt **Bzengen**. geberen. kynds genesen. in
B. geberen.
hoir. hoit **Bzengen**. Proferre. producere.
aeker **Bzengen**. Traducere. transportare. Trans-
ferre. transigere.
onder **Bzengen** in dwangh. Subigere. Subinga-
re. subdere.
weder **Bzengen**. Reportare. reducere.
weder **Bzengen** to hand. Redigere.
in **Bzengen**. indzagen. inboeren. inleyden. Infer-
re. introducere. intronizare.
by **Bzengen**. bewysen. bekunden. Probare. do-
cere. certificare.
by **Bzenglich**. bewyslich. Probabilis. le. ter. tas.
Docibilis. le. ter. tas. Certificabilis. le. ter.
tas.
Bzenger. dzeiger. Portitor. Portator. Lator.
Gestor. Baiulus. Baiulator.
Bzeeschen. luyden als eyn dier gzynt. Rugire.
Bzeesem. eyn bysch. Brasmus. mi. Amio.
Bzeslauwe. eyn stat in Ungerem. Wratislaviu.
Bzet. in B. Boirde.
schyff **Bzet**. Pluteum. rei.
woirtaiffel **Bzet**. Alea. lee.
rechen **Bzet** off taiffel.
geschaest **Bzet**. Assa. se.
hach **Bzet** dair men speelt. Ambulla.
Bzext. Amplus. latus. Spaciosus. Sinuosus.
[*l. Sinuosus.*] vastus i. amplus.
Bzentheynt. Amplitudo. latitudo amplitas. vas-
titas. vastitudo.
Bzentmaen. Amplare. Ampliare. Amplifica-
re. dilatare. Laxare. Collatare. per. simul.
By pap. wytmouff. Puls. pulmentum. pulmen-
tarium. polentum. brodium. leguminarius.
a. um.
By maken. Sipare.
meel **By**. Farracum. ci mola. le.
Byghen. Pulmentare. polentare.
Bzichen. schyben. taiffen in den byede to spelen.
Cirtis Tabula.
Bzieff. carte. Littera. Litterula. Carta. cartu-
la. Epistola. missiva. missivula.

send **Bzieff** die hoit is ind kleyn. Pictacium. cli-
hantschyst. **Bzieff**. Cyrographum. Cyrographus.
phi.
scholt **Bzieff**. Recognicio.
gwynt **Bzieff**. Quitanci. Quitancia. Apoca.
bertichnis **Bzieff**. Renunciacio.
pays **Bzieff** myt loden segel Bulla.
pays. send **Bzieff** besloten. Breve. vis. unde Bre-
vigerulus.
bede **Bzieff**. Diffidatoria.
Bzieslich. Epistolaris. re. ter. tas. litteralis.
le. ter. tas. litteratorius. a. um. Epistola-
torius. a. um.
send **Bziebe** schryber. Epitaphista.
send **Bziebe** boich. Epistolare ris. Epistolarium.
rii.
Bzengandyn. eyneley harnesch. Equamata. te.
Bzymmen. in B. Bzame.
Bzysillen. Brisilium. lii.
Bzytz. scherm. underslach. hunde. Absconforium.
intersticium umbraculum.
lang **Bzytz** of want dair wyntstock of anders langs
her gepait is. Maceria. e.
Bzytzen meker. Macerio. onis.
Bzyzel. wyndeling. irekelingh. Circulea. Brixa.
Bzoch. Czoeme. Mica. Buccella. frustum. ti.
kalafina i. fragmen.
Bzochen. czoemen den hoenten. Sipare. Consi-
pare. per. simul.
Bzochen. stroutwen. wederwegen. Dissipare.
Bzochen verre. Prosipare.
Bzochen tegen. Obsipare.
Bzoethe. schoerre. in B. Bzeking. schoeringh.
Bzoethe. aebertredynge. in B. Boisheit. Snoe-
dicheit.
Bzoiche. nederheit. lendenper. Bracca. Bracale.
lis. Femorale. lis. Bathin. indeclina. Braci-
le. Bracarium. Perizoma. tis.
Bzoich wydoen. Debracare.
Bzoich. venne. ollant. goir. Palus. dis. Am-
fractus. us. ui. Labina. ne. Vallus li i.
Palus. paludis.
in den **Bzoich** woenende. Paludarius.
Bzoichechtich of **Bzoichs**. Paludosus. Palustris.
tre. Vallosus tas. Vallestris. tre.
Bzoesch. loep. in B. Geil.

Bzoesch.

Broesch. cranch. spore. Fragilis. infirmus.
 Broede. iuchen. Jus. ris. brodium.
 Broeden eger of uytgheken of uytstitten. Cubare.
 Broeder. Frater. Fratriculus. Fraterulus Germanus.
 Broeder van moeder wegen. Uterinus. Suster van moeder wegen. Uterina.
 mynre Broeder. barboeten. Fratres minores. Barvoti.
 Broedere van eynen vader ind malck syn moeder. Fratres.
 Broedere van eyne moeder ind malck synen vader. Germani Uterini.
 Broeder van eynen vader ind van eyne moeder. Fratres Germani. And van den Susteren allet disselbeir gelyck.
 Broeder uweß wyfs of uweß mans. Levir. levirii.
 twyer Broeder wyf heiten Janitrites.
 myt Broeder. Confrater.
 twyer Broeder hynder of broeder ind suster hynder of twyer suster hynder heiten Consobrini.
 Broeder int gemeyn. Frater. Adelphus.
 Broeder soen. Fratruus. trui.
 Broeders dochter of wyf. fratrui, vel fratria. trie.
 Broeders hynds hynt. Fratruielis. lis.
 Broeders hynt heit oich Fratruielis.
 Broeders suster. fratrissa.
 Broederlick. Fraternalis. a. um. fraternalis. le. ter. tas. fratruielis. le. ter. tas.
 sich Broederlick hebben. Fratru. as. are.
 Broederfchap. Fraternalitas. Fraternalitas. germanitas.
 Broederfchap. ghylda. Fraternalitas. confraternalitas. gylde. de. monopolium. conforcium. vincinium.
 Broit. Panis paniculus. turunda. de.
 wyt Broit. wegge. semele. stuen. mycken. Cuneus. simila.
 Broitvelden. in B. Bedelen.
 Broitstede. Turilla. le.
 Broitmeier of becker. Paniceta. communis ge. paniceus. cea. pistor. trix. conquestrius. a. um. panifex. panificus. ca.
 Broit maken. Panificare.

Broitmaking. of daermen broit maect. Panificium. cii. pi.
 daermen Broit maect. Panificium. cii. panificia. cie.
 tot Broit gehoerende of van brode wesende. Panicius. a. um.
 Broitbaken. Pinfere. pistare.
 Broit in der aschen gebaken. Entrisia. e. focacius. cii.
 Broit in den aeben steken. Furnare.
 schymmeit Broit. Artocopus.
 Broit bur die herren. Idem.
 Broit datmen arbeeyden lunden gheeft nae der pynnen of nae myddaghes eten. Celophium. phii.
 Broet ongegestet. Idem.
 dun Broit. Collirida. de.
 Broit trangel. Idem.
 Broit in en aeben of duppen of in den aeben gar gemact. Clibanicius.
 Broitstede of spysstede. of daermen sulck bereydt. Cerealis. le. cerealium.
 Broit becker. in B. Becker. conquestrius.
 Brouwen. Braxare.
 Brouwer. Braxator.
 Broucken. gengeten. nutten. Uri. frui. fungi. gaudere. vesci. convesci. evesci. ferfungi. defrui pocior. potiris. vel pocior. poteris.
 myt Broucken. Abuti.
 samen Broucken. Confruo. coutor.
 Broucking. Usus. us. ui.
 myt Broucking. Abusus. us. ui.
 Broucking af to laten. Defruor.
 Broucklick. functorius. a. um. Usualis. le. ter. tas. usivus. a. um. usibilis. le. ter. tas.
 Utenfibilis. le. ter. tas.
 geBrouckit. fretus sum. fruitus sum. usus sum. potitus sum. gavisus sum.
 Brodegom. Sponsus. nymphus.
 myt Brodegom. Consponsus.
 tuschen deen [l. den] Brodegom ind der huyt eyn haide. Paranympus.
 den Brodegom ind der huyt die sanc men oen sanget. Epithalamum. unde epithalamicus. a. um. die den sanc singt.

des *Budegoms* ind der *hant* samenkompt. *Connubium*. *Connubialis*. le. ter. tas.
 des *Budegoms* stedeliche *hant*. *Simpurator*.
toris.
Bulost geestlich of werstlich. *Sponsalia*. *Nupcie*.
Nupciole. arum.
Bulostlich. *Sponsale* [*l. Sponsalis. le.*] lis.
 [*l. le.*] ter. tas. *Genialis*. le. ter. tas.
Nupcialis. le. ter. tas.
Bulosts *hant*. *Nuptorium*. *nuptatorium*.
Bulosts *sant*. *Hismenechion*.
Bulosts *gordel*. *Cestus* ti. et *Ceston*. *Cestos*.
indeclinabiliter.
Bunt. *Sponsa*. *Nympha*.
Bunt dpe belangt ind noch ungetruwet is. *Pro-*
nuba. *Paranympha*. *domiduca*.
Buntſchat. *Dos*. *dotalicium*. *Arra*.
 bur den *Buntſchat* off *bulost* to volbrengen dpe
 gelangte. *Meta*. re. *Conofigio*. onis.
Buntgabe. *Parafernum*. *Parifernale*. lis. ter.
 tas i. *ultra dotem*.
Buntbedde. *Genialis* lis.
Bugge. *Pons*. *Ponticulus*. *vadum*.
Bugge maken. *Pontare*. *Pontificare*.
 hopt van der *Buggen*. *Pila*. le.
Bummen. *gyminen* als eyn lewe off hertte.
Rugire.
Buyn. *donker*. *Fuscus*. *Aquileus*.
Buyn maken. *Fuscare*. *obfuscare*. *Confusca-*
re. *Infuscare*.
 dat *Buyn* gemaect is. *Fuscanium*. nii. *Fusco-*
inctum. ti.
 dat *Buyn* maect. *Fuscatorius*. a. um.
Bunken. *presten*. *precken*.
Bunſwijck. eyn *Stat*.
Buſte. in B. *Boſte*.
Buch. *hircus*. *Edus*. *prellus*. *hirculus*. *Hir-*
ciolus. *Subrimus*. mi.
 ſteyn *Buch*. *Capricornus*. *egeceron*. *rontis*.
Egeceros. *rontis*. *dorcas*. *dis*. *lbex*. *cis*.
 goit *Buch*. *Ciniphes*. *phis*. *Cinipheus*. *cini-*
phei.
Bucken. *buch*. *Hircinus*. *Caprinus*. *Hirco-*
ſus. tas.
Buch. *Alvus*. der jonſſen *buch*. *Uterus*. der
 hondzechtiger *buch*.

Buch int gemeyn. *Venter*.
Buch van en verken. *Aqualiculus*.
 die unt [*voeg hier in de*] *Buch* ſante moeder
 geſneden is. *Cefo* onis.
Buchluſſ. *Amicinium*. ni.
Buch der wateren. *Alveus*. vei. *Alveolus*. li.
 goit *Buchlich*. *Ventricofus*. *Ventruofus*. *Ru-*
ſulus.
 die tot des *Buches* behoſſt callet. *Ventrilo-*
quus.
 des *Buch* ſwellung of hoeghede. *Molucrum*.
eri.
 des *Buch* gordel of hant. *Ventrale*. lis. *Ven-*
tralis. le.
 des *Buch* bette. *Aqualicus*. *Aqualiculus*.
 des *Buch* mont. *Alura*.
Buchſten. di. *Ventriculus*. *Aqualiculus*.
Buchhoebel. in B. *Bloittganch*.
Buchſteek. in B. *Beermorder*.
Buchen. *Inclinare*. *Declinare*. *Incurvare*. *Fle-*
ctere. *Coo*. as. are. *Procumbere*. *Procu-*
bare.
 die ſeer *Bucht* of beſet onder der *hogen*. *Gib-*
berus. a. um.
Buchynck. *Roburnus*. *Rusca*.
Buchſtabe. *litter*. *Littera*. *Sillabaca*.
Budel. ſecklyn. *Burſa*. *Fiscus*. *Sacculus*. *bur-*
fella. *burfula*. *cassidilis*. le. *pera*. *forulus*.
 li. *saccipium*. [*l. sacciperium*.] *ſcortefus*.
ſitacius. *marſupium*. *loculus*. *moculus*. *Cru-*
ma. *crumena*. *Crumenula*.
Budel of ſack dair men gemeennen tynſſ of rente
 der heren in woſpt. *Fiscus*.
 meel *Budel*. *Cribrum*. *cribellum*. *taratantara*.
cernida. *currifrugum*. *ſetarium*. *cetacium*.
 f. *ſeve*. *tempſe*.
Budel maken. In den *budel* ſtehen. *Burſo*. as.
 are.
Budelen meel of anders. *Taratantarifare*. *Abro-*
tare. *Cribrare*. *concribrare*. *decribrare*. *per-*
cribrare. *Setariare*. *Setaciare*.
Budde. ſpoick. mom. *Schoedubel*. *hallars*. [*l.*
hailers.] *Citeria*. e. *larva*. ve. *larvula*.
 di. *larvales*. *maſcara*. re. Dit to maken of
 dair mit loſen. *Larvare*.
Buſſ. ſlach. *Ictus*. us. ui. *Verber*. *Alapa*.
 Buſſ

Buff mit ongeblassen handbaken. Bucca. ce.

Buffa. fe.

Bussen maken. Buccare. Folleseere.

Bussen. Insolenter sonitum facere.

Buffel. Bubalus.

Buffels. [denklijk te lezen Buffelsch.]

Buggen. nuggen. neggen. Obstipare i. Inclinare.

reclinare. declinare. inflectere. genuflectere.

incurvare.

Bugger. Sodomita.

Buggerpe. Peccatum contra naturam.

Bulderynge. in B. onBestuut. in H. Kap.

Bulle. Littera papalis. aut Sigillum. aut Sac-

culus coreus.

Bulle. ghele. unde. waighe op den water. Pro-

cella. unda. undula. fluctus us. ui. fluctu-

lus. ampulla.

Bulte. dziesing. pebdenstol. peperlunch. swam.

Fungus. boletus. volvus. vi.

Bulten. hobelen an den lybe of anderz. Tuber.

beris. gibbus. unde Gibbosus. a. um. tas.

Tuberosus. a. um. tas.

Bulten bergaderen. Tuberare.

Bunni. eyn stat. Bunna.

ic Bun. ic byn. ic syn. ic sub. Sum. Exto.

Existo.

berBunden. verstricht. bereynicht. verschreiben.

Confederatus. colligatus. Cunitus. con-

scriptus. concordatus. compactatus.

geBundeken. perckstien. Fasciculus. Fardellum.

Bunghe. Tympanum.

Bunghen. Tympanizare.

Bunghen geluyt. Bunda. de.

Bunghen speetre. Tympanista.

Bunghersthe. Tympanistria. Tympanotria.

Bunghtich. Tympanistrialis. le. ter. tas.

Bunghei als men den honden of dieren an den

halfe hengt.

Bunt. Varius. a. um.

Bunticheit. Varietas. Diversitas.

Bunt maken. Variare. diversificare.

berBunt. bereynong. verstrichongh. eyndracht. ber-

scheyngng Aeverkompste. Fedus. Confedera-

cio. Liga. colligacio. pactum. compactio-

nacio. Coniuracio. Conspiracio. Confidu-

ciacio. Unio conscripcio.

berBunt maken. in B. berBghden.

berBuntlich. samen bereynicht. Confedustus. a.

um. confederatus. colligatus. constrictus.

astrius. coniuratus. confiduciat. con-

scriptus.

geBunt. herl. achterman. rustger. bestman. boyp-

man. lantman. Degener. villanus. rusticus.

colonus. Agricolonus. agricola. ruralis. ple-

beus. agellarius. gello. gillo. onis. stolidus.

incultus. haccalaris. aboriginis. ne i. sine

noto genere. Aborigineus. a. um. baturius.

gregarius. a. um. paganus. a. pagus. gi i.

villanus. De hiis eciam in A. Acherman.

geBunt die hier kompt staken mit den hoeten.

Calitro. onis.

geBuntz schoe. Culponeus. neile.

geBuntsch. herlich. in D. Doylich.

Bure. naburen. Vicinus. na. tas.

Burcap. hundschap. boyp. Vicus. viculus. villa.

villula. pagus. gi. pagulus. li.

Buerde. ioch. spyl. scherts. gabberp. Ludus. io-

cus. burdositas. dieterium. Iocositas.

Buerden. tobben. gabben. iochten. geplen. schert-

zen. spelen. Iocari. adiocari. ludere.

Buerdnech. Iocosus. iocatorius.

Buerdnech ind ernstich. Salaris. re. ter. tas.

Buerdmeker. Iocista.

Burdich. edel. walgebaren. in A. Adel.

geBunte. ter werlt kompt. Partus. us. ui. Ge-

nitura.

geBunte. Nativitas. natale. natalicium. Ortus.

us. ui.

ter geButen hoerende. Natalicius. a. um.

die an geButen off doegghden boedel doyt. in H.

Hoich in weerden.

die tot der geButen hoirt. Ginginarius. a. um.

Busch. walt. forest. Silva. Silvula. lucus. lu-

culus. arduera. nemus. forestum.

Busch die duster is. Cemeria. rie. gaio. vel

gagio.

in den Busch of wald eyn huple. Lucanar.

bol Busches off walde. Silvosus. tas. lucosus.

tas. nemorosus. tas.

geit of loen van Buschen of walden kregen. Lu-

car aris silvaticum. foresta.

Buschich. waldich. Silvius. a. um. Silvestris tre-

Busse. Pixis. dis. calatus. buxis. dis. buxu-
la. le.
donre Busse. Bombardus.
Busboem. Buxus. xi.
daie Busboem wesset. Buxetum.
Busbomenholt. Buxum. xi.
Busbomen. buxeus. a. um.
But. begn. knatck in B. Begn. A.
Buttel. hnepel. Arbutum.
Buttelboem. hnepelboem. Arbutus. scaria.
Buten. Extra. exterius extrinsecus. extrinsece.
foris. foras. forinsecus. ce. exter. a. um.
exterus. a. um. externus. a. um. aforis.
deforis. efforis. preforis. proforis.
Butenmynsch. uytlendich. byende. uythemisch.
Alienus. alienigena. advena. accola. foren-
sis. exigena. exterus. peregrinus. exul. amun-

bus. adventicius. apolides. allophilus. bar-
ginus. a. um. barginis. ne. inquilinus. de-
dicius. exoticus. a. um i. peregrinus et
ignotus. forinsecus.
Bupten. wesselen. panghlen. cupden. tynschen.
Cambire. permutare. commutare. alternare.
transferre.
Buwe. tymmering. Structura. edificatura. edi-
fium. edificacio. construccio. instauracio.
fundacio. fabrica. fabrilla. fabricula.
tot den **Buwe** hoerende. Fabrilis. le.
Buwen. tymmeren. Struere. construere. ex-
truere. edificare. instaurare. fundare. con-
dere. fabricare. fabricare. statuere. consti-
tuere. ponere.
Buwen. pioegen. in A. Acheren.
Butman. in A. Acherman.

C.

CA.

Ca. dail. eyn vogel. Monedula. Taccula.
Cabel. lgn. reep. seel. tow daie mede men eyn
schyp an dat lant bestiget ofte merret. Prosi-
neum. nei.
Cabliant. in B. Bolck.
Caeche. wynn. schupstoll. Mediastinus.
Caerken. Mediastinare.
Caich. Cocus. ci.
Caichen. Coquere. Decoquere. Excoquere.
Caechele tot stoeben. Piropus.
Caicher bur eyn schryber. Calamarium.
Caicher bur en schutte. Pharetra. chorintus. ti.
Scruticam. die ruyt is.
Cade. gnebe. Cremium.
Cadpck. somerdpck.
Caff. Acus ris. neu. ge. in A. Aghe.
steyn Caff. Migma. tis.

CA.

Cagheren. in B. Bagheren.
Caill die nget ontfengt en is. Carbo. onis. Inde
Carbunculus. di.
Caill die bernende is. Pruna. ne. unde prunalis.
le. ter. tas. prunofus. ofitas.
Caill pan ten altair dyenende. Arula.
Caie. bloit. Calvus. Alepius. Glabrio.
boir Caie. Abcalvaster.
achier Caie. Calvaster et Recalvaster. api-
confus. apicosus. apiosus. alopiconfus.
Caie maken. Calvare. decalvare.
Caie werden. Calvere. calvescere.
Caicheit. Calvicium calvicies. ei. calvaria.
rie. Alopicia.
Caif. Vitulus.
Caif. Vitulinus.
Calch. Calx calcis.

Calch

Calbsenck. Stranguiria.
 Calde. tzaghe. coytze. Febres heb. Febricito.
 as. et febricitor. aris. febrío. is. febrisco.
 cis. cere.
 Calde. bozt. Frigus. oris. frigidor. ris i. fri-
 gus. Algor. oris. gelu. frigiditas.
 bol Calden. Frigorosus. Algorosus.
 Calde. tzahe. febrys. coytze. reede. Febris. febrí-
 cula. febris. quotidiana. terciana. quartana.
 effimera. interpolata.
 Calt. Frigus. a. um. Algidus. Gabidus. Ge-
 lidus.
 tuschen Calt ind heit. in **C.** Calwe.
 tuschen Calt ind heit wesen. in **C.** Calwe we-
 sen.
 Calt lyden. verbyesen. Frigere. Frigescere. Fri-
 gdo. as. are. frigdeo. es. ere. idem. frig-
 descere. refrigerare. per. iterum. Defrigere
 et perfrigere. pervalde.
 van Caltheit schuber. schoederen. beben. Fri-
 gocio. tis. tire.
 Caltmaken. Frigidare. infrigidare. infrigidare.
 Caltmakende stede. Frigidarium.
 Callen. spreken. reden. Zehen. cotren. pzen. co-
 sen. pzen. Loqui. Fari. Sermocinari. Di-
 cere. Fabulari. narrare. referre. menciona-
 ri. famaciare. effamaciare. Epadire. pro-
 mere. Depromere. Expromere. Asserere.
 Asseverare. Asstare. Astruere. Taxare i.
 dicere.
 Callen to samen. Colloqui. conferre. collacon-
 nare. confabulari.
 Callen vele onnutlich. Verbosor. aris. Fabula-
 ri. Garrulare.
 Callen onnutlich. in **D.** Pladen.
 Callen wyslich. Disertare. disserere. Edissere.
 Calling. spreking. Locutio. sermo. fassio. fa-
 men.
 van Callen. seggen ind spreken byndt men vele
 in **B.** Bieden.
 samenCalling. samenspreking. Collacio. collocu-
 cio. confabulacio collacionacio.
 wyslike Calling. Disertitudo. Disertim adver-
 bium.
 onnutlike Calling ind des vele. Verbofitas. lo-
 quacitas. Dicacitas. Fabulositas. garrulofi-

tas. Linguofitas. Linguacitas. vaniloquium.
 Stultiloquium.
 die vele onnutlich Caltet. Verbosator. verbosus.
 Bucco. onis. Loquax. Dicax. multilinguis.
 multicrepus. Fabulosus. ras. fabularis. re.
 fabulo. onis. futilis. le. Garrulus. Garru-
 lator. Graculus. linguosus. linguax. loqua-
 culus. Micolator. neniator. multiloquus. po-
 licus. garcio. onis. Papas. artis.
 Cam. Pecten tinis.
 Camstede. Pectinarium.
 Cammeier. Pectinarius. ria.
 Cam van boegelen. off dat oeverst van en helm.
 Crista. te.
 heymen. Pectinare.
 Camele. Camelus. Dromedus. di. Dromeda. de.
 Camelen leyder off meester. Camelarius. Drome-
 darius.
 Camer. kernenade. Camera. camerula. cubicu-
 lum. cubile der boeien. Genialis. le sponsa-
 rum. Thalamus. sponforum. Simma. unde
 Simmista. kernerling.
 Camer off bedde echter lunge. Thalamus.
 heymelike Camer. Penetrable. lis. penetral. lis.
 zeta. te.
 heymelike Camer off celle. hec Conclavis vis.
 hoc Conclave vis. dair vele slaete ind sloete-
 len to hoeren.
 garweCamer. Armarium. vestibulum.
 eerCamer. slayCamer. Accubitus. us. ui. Pe-
 ristroma.
 oelentCamer. Appendicium.
 Cameren maken. Camerare.
 twy Camerich. Bicameratus.
 dyn Camerich. Tricameratus.
 dyn Camerigeistede. Tristegum. gi.
 Cameret [*l. camer*] dair men haicht. famicus. ci.
 Camich als alt hier ind der geillen. Glutinosus.
 ras. Conglutinosus. ras.
 Camille. Camomilla.
 Camp. twerlube strijt. Duellum. Pugna. pug-
 nula. pugnella. di. Duellio. onis. duellis. lis.
 Campberchter. Duellator. pugil. pugillator.
 Campberchten. Duellare. pugillor. aris.
 Campher. Camphora.
 Campberchlich. Duellicus. pugillicus.

Campbechtig. Duellatus. us. ui. Pugillatus. us. ui.
die in der Campbechtigen waele volghet. Perduellis. Campio. onis. Caphio. onis.
Camp. belt. Pratum. Tapsus. si i. Campus.
Can. crouff. crouch. pot. Amphora. Cantrum. tri. Cantrus. tri.
Can. mach. Valeo. possum. queo.
Cannenghyeter. Cantrifusor.
Canagl. waterleyde. renne. Aqueductus. Canale. conductus. Aquelicism. [*l aqualicism.*]
Canteler. Cancellarius. antigraphus. Archigraphus. apocrisarius. apocrisarius.
ertzCanteler. Archicancellarius.
Cancelry. Cancellaria.
Canonich. Canonicus.
Cant. dirt. hooch. hoornick. wijkhel. Angulus. Cornu. Gibbus. twe. dyp. byer. vijf. seg **Cant.** in A. Angel.
beCant. Notus. cognitus. agnitus.
ondeCant. Ignotus. Incognitus.
beCant wesen of werden. Noteo. es. ere. Notescere. Innotere. innotescere.
lopt ind her beCant. benoemt. Famofus. Nominofus. Nominativus. Famofitas. Nominofitas.
Cap. Cappa. hic Cupus. hec. Cupa.
geCapt. Cappatus.
choirCap. Clamis. dis.
Cappenhogel. in B. Walch of pupster.
Capelle. Capella. Capellula.
Capelle. pennenhogel. vivalter. Papilio. onis. Cicendela. lucinium.
Capellaen. cureet. Jurger. Curatus. Officians. Plebanus. Vicecuratus.
Capen. umhuyen. Visere. Circumspicere. Re- spicere. Lustrare.
Caper die al dynch besgen will. Lustro. onis.
Caperen. Frutex. tieis. capera. re.
Capitel eyns cloisters of herken. Capitulum.
Capitelhuys. Capitularium. ri. Capitulare. ris.
Capitels persone. Capitularis. ris. et Capitularis. re.
Capitels sake. Idem.
Capitel in en boick Capitulum.
van Capitel tot capitel. Capitularium.

myt Capittulen onderscheyden. Capitulare. clem Capitellen. Capicellum.
Capuyn. cobel. Capucium.
Capuyn. cobel maken. Capuciare.
Capuyn. [*l. Capuyn. zoo staat er op H. gelubt Hane. en 2. D. op C. Caupo*]
Capo Gallinator. Gallus Gallinacius.
byghen of um Care of hughe. Alvear. Alveare. Alvearium. Alvarium. Allitaria.
bisch Care.
moellen Care.
Cairen spghen. in B. Breecken.
Carbuncel. Carbunculus.
beCairen. pzoeben. Temptare. probare.
Cairen. smaken. pzoeben. Sapere. Probare. temptare.
beCairnge. pzoeynge. Temptamen. mentum. tacio. Probamen. mentum. Probacio.
beCairnge int begyn. Passio.
beCairnge int boldyngen. Propassio.
beCairnge die sichlich of labelich is. Ressa. se.
Carden der wullenweber. crassen. Cardo. nis.
Cardinael. Cardinalis.
Carene als men geest tot aflait. Carena Quadragena.
Carstern. klyck. Inscissura.
Carstoch. Dica. ce.
Carich. nauwe. buyl. brack. Parcus. perparcus. tenax. detentivus. pleonexus.
Caricheit. brackheit. buylheit. nauwicheit. Par- citas. ter. Tenacitas. ter. Pleonexia.
Carmen. suchten. Gemere. eiulare. Ingemere. Ingemiscere. Suspirare. Lamentari.
Carmelich. Lamentabilis. le. ter. ras. Lamentosus. ofitas. Trenofus. ras. Treneticus.
Carmnge. suchtinge. Eiulatus. us. ui. gemius. us. ui. suspirium. suspiracio. suspiramen. mentum. Lamentum. lamentacio. Tre- na. ne.
Carnuffel. Hernia. nie.
Carp. eyn bisch. Carpio. onis. carpa.
Carre. Carruca. Biga van twee perden. Bonga. Carracucium. eyn Carre mit seer hogen raderen als eyn dybende werck bur steden of staeten. Monocosmus. van eynen perde. Trig- ga. ge. van dynn perden. Veba. he. Mono-

cosmum is en tarr die eynen alleyn breeghet.
Plaustrum. van twee raderey. unde plaustra-
lis. le. plaustellum. di. plostrum. plostellum.

Carre aeberdett. Capsus. si.
Carren. kranken als en doire. Strepere. Obstre-
pere.

rade Carre. in M. rade Wagen.

Carre treckende twee perde. pich heit Biugus. vel
biugis. vel ge. of sy heuten beide Biugi of
biuges. ind is der perde dyn of meer. triu-
gus. triugis. item cetera.

Carss ruyt. Nansturecium.

Carst daer men in den wyngard die erde mede
umdworpt. Bacile. vanga. ge.

Carte. cedel. Cedula. pagina. paginula. carta.
cartula. membrana. membranula. matricula
i. cartula. pictaciuncula.

Carte daer in die phariseen die eyen gebaide bur-
re hoist of boir die hoist beschreiben droegen.
Philacterium.

Carten meker of lierender. Cartularius. ria.

Cartspyl. quartspil. Ludus quartarum seu car-
tarum.

tot Carten hoerende. Membraneus. a. um. men-
branacius.

Cartijser. Santrose Carthusiensis.

Cass. net. polst. in M. Abel.

Cassioen. snoir. Zona. filum.

Casule. carsupffel. msskiet. Casula.

Cast. schaep. spunde. Capsa. capsula. promp-
tuarium. repositorium. alimonia. apoteca.

Castang. een vrucht. Castanea. iuglans. dis-
herocleata. molusca. ce.

Castangen boom. Castaneus. nea.

Castelleyn. in B. Boerhebe.

Castgen. punigen. plagen. martelgen. bleschen.

Castigare. punire. plagare. tormentare. tor-
quere. martirifare. martiriare. trucidare. ex-
carnificare. afficere. affligere. profligere i.
cruciare. profligare et profligari. depolere.
mactare. macellare. mulcare. plectere. ro-
manifare i. trucidare. trucidare. ulciscor.
ceris i. punire.

ter Castynghe. van gereytschap. Ignis. rota. crux.
paribulum. furca. aqua. flamma. aculeus.
eculeus. ungula. fidicula. flagellum. storpio.

fustis. clava. plumbatum. bipennis. lamina.
fax. facula. machina. sippus. carcer. cratis.
craticula. prune. arum. pinca. forphex. mal-
leus. fuscina. fuscinula. molaris. gladius.
ensis. rumphea. securis. pix. sulphur. far-
tago. funis. restis. baculus. tenella. nervus.
vi. plumbum. acetum. sal. calx.

Castynghe. pynne. plaghe. martelge. weebage. we-
weede. lyden. quale. quettynge. tomente. Tor-
mentum Inde tormentuosus et tormento-
sus. tas. tormentacio. dilasterium. marti-
rium. martirizacio. tormentuacio. tortura.
trucidacio. truculencia. afflictio. cruciamen.
cruciatu. us. ui. cruciamentum. cruciatio.
excarnificacio. ypodromus. exicium. exi-
ciolum. unde exicialis. le. ter. tas. et exi-
ciositas. mactamen. mactacio. pancracium.
cii i. tormentum. vel flagellum. passio. pas-
siuncula. plexus. us. ui. unde plexuosus.
tas. punicio. supplicium. pena.

alreley Castynghe. pynne. plaghe. et cetera. Ter-
ribulum. li.

der Castynggen van geysselen of pynnen onder-
worpen werden. Pancracior. tiris.

die sich totter Castynggen of geysselingen gheest.
Pancraciarius.

Catt. mugshont. Cattus. Murilegus. Musio.
pilax. acis.

Cattengolt dat int den boenten loipt. Viscus. ei.
unde viscosus. tas. Item daer mit to werken.

Viscare. conviscare. deviscare et conviscare.
per valde of ontlijmen. Inviscare. per intra-
reviscare. per iterum.

Cate roiff. Fiala.

Catzen mit den bal. Pilare. Alipare.

Catzer. Pilator. Aliparius.

Catze. Meta. te.

Catzen teyher. Metarius.

Cabe. Palea. Paleola. Acus. ceris. neutri-
gene. Ablunda.

Cabe stede. Paleare. Palearium.

Cabelen. wegen. Discernere. Diudicare. Dis-
ceptare. Ponderare. Cavillare.

Cabelich. Palearis.

Cedel. in C. Carte.

scholt Cedel. Dica ce. Obligacio.

Cederboom. Cedrus.
Cedrenbucht.
Cedren. Cedrinus.
Cedren falbe. Cedria. drie.
Cedelwer. Ceduarium.
Celle. Cella. cellula. Pastoforium i. parva. cellula.
heymlike Celle. in C. heymlike Camer.
eyn Celle van der anderen gedeelt. Divisorium.
Cement. Morter. Morter. Plaster. Cemen-
 tum.
Cepster eyns hoeyngs of heysersroede. Cep-
 trum.
Certeyn. wisse. in S. Selier.
Cynober. rubijck. vermilioen. Schoenroet. Ci-
 nobrium. Rubrica.
Cypressenboom. Cypressus. cupressus. conus. ni.
 van Cypressenboom dat oeverste. Marsum sui.
Cypressen. Cipresseus. cipressinus. a. um.
Cypressen bucht. Conus. ni.
Cirkel en rynch. Circulus. Anulus. Anfula.
 circus. ci. ciclus. cli.
des Cirkels onderste deyl. Bracis.
Cirkel daer men die rontheyt mede maect. in P.
 Pesser.
des Cirkels middelste stippen. Centrum. Punc-
 tus. ti. centron. indeclinabiliter. centro.
 onis.
Cirkel die nyet weder en kompt tot synen punt.
 Spira. re.
eyn Cirkel van den anderen gelike ver staende.
Ind der is bys in den hymmel. Paralellus.
 li. Paralellum li. dat en is nyet to verstaen
 dat die eyne niet verre van synen neesten en
 stept van die ander. mer gheyn van den bys
 cirkelen en stept synen neesten voer mydden
 noch achter. dat is an gheynen eynden naerre.
 mer mit allen synen eynden gelike nae.
Cirkel. ront werck van metall. Circites. ris.
half Cirkel. Emiciclus. Semiciclus.
cleyn Cirkel gesat voer en groten cirkel. Epi-
 ciclus.
Cirkel ront. Circularis. re. ter. ras.
Cirkelen. Circulare. Circinare.
Cirkelgang der slangen of der reye of seke op eyn
 gheyngeelt. Spirare.

Cirkelschwyse wat omgynen. Girare. Regirare.
Cistern bur water. Cisterna. Sceptoria.
Cla off clawe. Ungula. in C. Clawe.
Clacklois. in N. Alynch.
Clad. clanch. in B. geBreck. lach.
beCladt. in R. onBeyn. bekladt.
beCladden. beclatteren. in T. Tunchen.
Classen. in C. Callen.
Claster. clater. later. badem. dat is eyns men-
 schen leghd.
Clage. Querela. Querimonia. Requesta.
Clage. toespraick. anspraick. toefeggen tot ymans
 to heb. Actio. actiuncula. Impeticio. Que-
 stio.
die Clage gerichtlich doot. anspreker. Actor. in-
 tentor. causator. impetitor. Incusator. ac-
 cusator. culpator. inculpator. inculpitator.
die so beClaget wurdt. Reus causarius cau-
 sarius.
Clagen. Querulari. conqueri. queremoniari et
 querimoniare.
beClagen. anspreken. sculdigen. Cichtigen. Im-
 petere. convenire. accusare s. minores vel
 pares vobis facto vel crimine Incusare
 s. verbis maiores vobis Arguere. causor.
 aris. Culpare. Inculpate. culpitate. dicul-
 pare. Dis. Ex. insimulare et insimulor.
 aris.
Clam. bucht. sam. nat. Madidus. Madidulus.
 humidus. humorosus. Humeetus et humecte
 adverbium. lentus. Eliquus. deliquus. li-
 quidus. Elutus. rigus. Irrigus.
Clamp. ramp. Tenaculum.
Clanch. geluydt. schal. Clangor. Tynnitus. So-
 nus.
wederClanch. wedergheluydt. geluyt uit bergen.
 wateren off anders. Echo. onis.
wederClanch int gemeyn. Resonancia. ter. ob-
 sonancia. ter. Reboancia. ter. Reclaman-
 cia.
Clanch lach. in B. geBreck.
Clant. compaen. gesell. benit. Socius. Affocius.
 consocius. assotiat. consociatus. conso-
 dalis. commeator. concomitator. contribu-
 lis. Apodisocia. Appendix. confedustus i.
 confederatus. Collateralis. commanipula-
 rius.

rius. collateraneus. confida. collega. con-
tubernio. combinarius. coniunctuarius. col-
laterensis. comes. comiculus. comitellus.
Asseda.
Clappen. meliden. in A. Apenbaeren.
Clappen. snappen. in D. Pladzen.
beClappen. achterClappen. bedraghen. bermaken.
berneren. lasten. lasten. Detrahare. deroga-
re. deferre. obloqui. Oblimare. carpere.
rodere. detractare. vel detrectare i. detra-
here. obtrectare Idem. Invehere. Investare
i. detrahare.
achterClapper. bedrager. bermaker. bernerer. las-
terer. laster. Detractor. Detractorius. dero-
gator. delator. oblocutor. oblimator. Ro-
sor. Corrosor. Corrosorius. Invectivus i.
detractori. [*l. detractor of detractorius.*]
Suggillator. auricator. propalator. futi-
lis. le.
Clair. in B. Baer. clair.
Clair. in B. Baer. licht.
onClair. gloempch. Turbidus. obscenus. Tur-
bulentus. Turbulens.
Clairmaken. Declarare. clarificare. Fulgidare.
Lucidare Illustrare. Luculentare. Lustrare.
Perlustrare.
samen Clair maken. Serenare. Inferenare. Con-
ferenare. Collustrare. Limpidare. Resere-
nare. per. iterum. Subserenare. per mo-
dicum.
onClair van verstand of begrip. Obscurus. tas.
Intricatus. cio. Involutus. cio. inevidens.
cia. incomprehensibilis. le. ter. tas. Ina-
pertus.
Clair van begrip of verstand. Clarus. tas. pla-
nus. nices. evidens. cia. lucidus. tas. lu-
culentus. cia. apertus.
Clair werden. Clair schinen. Clarere. claresce-
re. vernare i. clarere. lucere. lucescere.
Clair maken. Clarare. clarificare. declarare.
dilucidare. allucidare. Eciam in C. ver-
cleren.
Clair saken handelen. Clarigare. clarigacio.
onClairheit in der lucht. Aperia. aperie. [*l.*
Aporia. aporie.]
Clairheit. Claritas. Claritudo. Claredo. Sere-

nititas. tudo. puritas. Eudoxia. fulgor. oris.
fulgiditas. fulgedo. fulgetum. ti. Jubar.
splendor. meritas. splendificencia.
Clairheit. doirschynicheit. dozluchticheit. luterheit.
perspicuitas. illustreitas. [*denklijk te lezen*
illustreitas.] dyaphaneitas. claritas. transpa-
rencia. luciditas. perluciditas. transluciditas.
luculencia. faculencia.
Clairlich. doirschichtlich. Perspectim. Clare.
Clarept. luterdyanch. Claretum. Nectar Inde.
Nectareus. a. um. Ambrosius. Ambrosia.
Clater. in C. Claster.
Clawe eys [*l. eyns*] dierg. Ungula.
Clawe onder pijlen of getimmer. Basis.
Clabe. reete. splete. spalbe. Bluppe. kenne. scham.
Scissura. Ruptura. Fissura. Laceratura. Ri-
ma. Rimula. Rimella. unde Rimosus. tas.
Riscus. ci.
Clabe blasseg. Roca. ce.
Clabicoordium of anders seiden speels pferken daer
men die sloetelen mede accordiert op die snoe-
ren. Pecten. plectrum.
Cleblat. in B. dynBlat.
Cleden. andoen. Vestire. investire. adinvestire.
amicire. palliare. Induere. induciare. amic-
tuare.
ontCleden. uytboen. Exuere. expoliare. divesti-
re. depannare.
umCleden. Circumamicto. as. Circumamic-
tuo. as.
ontCleding. Expolia. e.
samen. ngtCleden. Convestire.
wederCleden. Revestire.
Cleder to ryten of to schoeren. Depannare.
stede daer men Cleder ngt doet to laten waschen.
Apolucium. Apoleterium.
Clederhamer. Vestibulum. Armarium. Vestia-
rium. Apoleterium.
Cledermeister of berwaerre. Vestiarus. Vasti-
garius. [*l. Vestigarius.*] s. imperatoris.
daer men Cleder of anders wat hynleget to be-
waren in kisten of plazen. Zaberna. zabarra.
zalburra
der Cleder oberbloedicheit. Aspergo. Sirina.
der Cleder oberbloit heinde. Aspergineus. a. um.
Cleder halbersche. Vestiplica.

Cleghing geistliker lude. Religio. Habitus. tus. tui.

die bloit ind oebel geCleydt is. Pannofus. Tunico-
cosus. Cincinofus. pannucius.

choirCleyt. Superpellicium.

dynakenCleyt. Levitarium.

Cleyt sonder mudden. Jonsten cleyt. Collobium.

genept Cleyt. Acupicta.

wullen Cleyt. groff wynter cleyt. Andromada.

woutwen Cleyt blytchende roit. Arfineum. ar-
thomium.

groff Cleyt. Birrum.

biltich Cleyt. Bigera. endromis. vel endromi-
des. dis.

heysers Cleyt. geveelt cleyt. Trabea. cicla. cle.
ciclas. dis.

Cleyt der swertspetre. Campestre. tris.

alt Cleyt. Periloma.

geel Cleyt. Epicrocolum.

dobbet Cleyt. Dyplois. dis. endromis. dis.

Cleyt der moniken. Epedicen. Religio habi-
tus.

licht Cleyt. Levidensis.

Cleyt of cleydere ter gehoerichheit achter gelaten.

Redivie. arum. Redivive. varum. exuvie.
arum.

Cleyt dat to samen syden is. Oloferica. ce.

Cleyt dat to samen purpre is. Olofetra. tre.

teeghberchlich Cleyt. Adorea. ree.

Cleyt dat to reten of to schuirt is. Lacinia. nie.

bes syn Cleyt of cleyder to reten fant. Lacinio-
sus. pannofus.

Butters Cleyt myt gheeren. Lacerna. ne unde
lacernatus. die so gehiept is.

Cleyt bes men in spelen blycht. Ludix. cis.

Cleyt van bassen off grevels hagen off velle ge-
maect. Melotes. tis. melota. te.

Cleyt dat subtyl ind van materien cleylich is ind
toender. Multicium.

Cleyt ter verandersatynge. Mutatorium.

strijtCleyt eyns heysers off konings. Paludamen-
tum. unde paludamentatus. vel paludatus.
sic indutus.

Cleyt der herden. Paniceum.

Cleyt van mingerley doich. Pannucia.

eyn Cleyts hoistgat. Patogium. [*l. Patagium.*]

eyn alt Cleyt vermaect dat schynt oft nyge is.

Interpola. le.

gewest Cleyt van manigerley hartwen. Polimita.

Cleyt an den gheeren wyt. Planeta. te.

Cleyt van vele halben. Multiplica.

die Cleyt halbet. Vestiplicus. ca.

Cleyt halben. Vestiplicare.

Cleyt eynre hoenynge. Regilla. le. vel Re-
gillum. li.

Cleyt van hunden of vellen gemaect. Reno. onis.

Cleyt der armen dat to reten of to schoirt is.
Scrutum. ti.

strypt Cleyt. Stragula. le. vel Stragulum. li.

hoenynge Cleyt. Taraca. ce.

purperen Cleyt. Purpura. re. Tarea. taree.

Cleyt der edeler ionger roemenen. Pretexta. die

fulch Cleyt dych. Pretextus. a. um. pre-
textatus. a. um.

Cleyt dat lichtferdich is. Thomis. mis.

Cleyt dair van die rechte badem snar ind dat
berpsel [*l. werpsel*] of wessel syden is. Tra-
moserica. ce.

Cleyt dat alt ind versleten is. Xerapellicia.

Cleyt eyns senatoirs. Abella. [*l. Abolla.*] le.

nederCleyt. in B. Bzich.

Cleytsel van bzyderen. Tabulatus. a. um. et ta-
bellatum. ti.

veCleyden mit bzyderen. Tabulare. contabulare.
per. simul.

ontCleyden van den bzyderen. Distabulare.

Cleit int gemegn. Indumentum. vestimentum.

Amictus. amictorium. habitus. Vestis. indu-
men. inducula. le. Endunitum. vestitus.
us. ui.

Cleyt of becken umd ind umd rure. Amphipa-
ca. vel amphipacum. Amphibolus. Scla-
vina.

Cleyt dat rure is. Antibolus.

Cleyt. doil. tzel. Clibanus. proclivum.

Cleger. Querelator. querelofus. querimonio-
sus. querulus.

Cleger. anpreker. in C. die Claget. [*l. die
Clage enz.*]

Cleger. als eyn richter claget. Questior. Questor.

Cleyn. weynich luttich. luttel. Parvus. parvu-
lus. Exilis. le. ter. tas. exiguus. tas. Mo-
di.

dicus. diciter. artesis. pusillus. Paulus. paululus. pauxillus. paucus. Pauculus perpaucus. quampaucus. a. um. Pupus. pusinnus. pullus. a. um. parumper.
Clemn. luttich. wegnich. pro abverbiis. Exiliter. tas. exigue. gutas. modice. citas. paulo. paulisper. parum. parumper. Aliquantisper. pauce. paucedo. Paucitas. parve. parvissime.
Clemn van personen. Sefillus i. pusillus.
Clemn maken. veringnren. Minuere. Diminuere.
Clemnheit. lutticheit. wegnicheit. Aliquantillitas. paucitas. exiguitas. exilitas. Modicitas. pauxillitas.
Clemnlicheit. tzarticheit. teberhent. Teneritas. teneritudo. Astrosia. delicacitas.
Clemnlich. tzart. teber. Tener. delicatus. Tenellus. lippeus.
berClemn. in B. Biameren.
Clemnre. mgnre. luttiker werden. Discrefcere. decrefcere.
Clemnre. mgnre. luttiker worden. Decretus. discretus. a. um.
Clemnait. geweele. Clenodium. encenium. Iocale.
Clemnait off tzerpung des arms. Armilla.
alreley Clemnait van gold off filberen dat verhasben is. Bulla. le.
Clepel in der kloeken. Clapillus. Tuballus. Tyntinnabulum.
Clepper. welter. in C. achterClapper.
Clepp. gelyp. in C. die vele onnutlich Callet.
Clerck. pape. Clericus. Sacerdos. Subdiaconus. Diaconus.
Clercklich. paep. Clericalis. le. ter. tas.
Clerckfchap. Clerus.
Clerg. Clericatura. clericitas. clericalitas. clericatus. us. ui. Clerimonia.
berCleren. dunben. ontleggen. ontlynden. Exponere. declarare. Interpretari. Dilucidare. differere. ediffere. Dissertare. Ediffertare. enucleare. resolvere. Districare. extricare. digerere. explicare. hermeneumatizare. explanare. Elucidare. Luculentare. Glosare. Commentari. Enodare. aporiare. exprimere. exerare. exertare. Denudare. Determinare.

diffinire. definire. divaricor. aris i. discutere. Enodare.
berClerpung. beduytnisse. ontlynding. ontlegging. Expositio. declaracio. Interpretacio. delucidacio. resolucio. Analasis. hermenia. explanacio. explicacio. elucidacio. dilucidacio. hermeneumatis. luculentacio. Metafrasis. expressio. exercicio. exertacio. Enodacio.
berCleerre. beduyder. ontlynder. ontlegger. Analyticus. Expositor. declarator. Interpres. interpretator. dilucidator. elucidator. enucleator. resolutor. Digestor. explicator. Explanator. glosator. commentator. commentarius.
Clebe eyn stat. Clivis.
Cleben. hechten. batten. Figere. Affigere. firmare.
anCleben. toestaen. neutraliter. Adherere. coherere. inherere. subherere. Assistere.
dat Clebende of hangende is ergent an. Appendix. cis. Appendicium.
Clebende of anhangende an en berch of hoighde. Acclivus. a. um. Acclivis. ve. f. in ascensu. Declivus. a. um. Declivis. ve. f. in descensu.
bit Cleben machmen oit myt bestigen untrichten. ut in D. Bestigen.
Clessen of cletten. Lappa. cis. Glis. glissis. Carduus. ui.
bolClessen of Cletten. Lapposus. tas. Carduosus. tas. glissosus. tas.
Clessich of Clettich. Lappeus. glisseus.
Cigen. semelen. Furfur. mas. ge. cantabrum. apluda. de.
van Cigen. Furfureus. a. um.
Cigck. in C. Carff.
Cigcken. in B. Baten.
berCigcken. verspnehen. Circulare. Explorare. scrutari. observare. fiscare. notare. considerare.
berClicker. conde. verspnerre. Scrutator. observator explorator catafcoopus. circulator.
Cigeer. tzaghe. Collirium. Iugulum.
Cigmen. reppen. stygen. Scandare.
opCigmen. Ascendere.
af of neder Cigmen. Descendere.

Clymmen als twee te doen. *Torquere. Premere.*
Urgere. Angere.

op of samen of mede Clymmen. *Conscendere.*
unde consensus. us. ui. conscencio.

aerber Clymmen of aerberstegen. *Transcendere. unde Transcensus. us. ui. fio. onis.*

Clymmen. *stiger. Scansor. Ascensor. Descensor. Conscensor. Transcensor.*

Clymck van eynde doeren of bynstren. *Pessulum.*

Clymcken. *clingen. luyden. Clangere. Sonare.*
Tynnire. Tynnitare. pertinnire.

samen Clymcken. *Contynnire.*

weder of tegen Clymcken. *Retynnire.*

wenich of styl Clymcken. *Subtynnire.*

Clymckende. *Tynnulus. Tynniens.*

Clymcking. in *C. Clanch.*

steyn Cipppe. *rudse. stengerheit. Rupes. pis. rupes. abruptum. rumentum. scopulus. crepido. Anfractus. us. ui. osus. tas. precipitium. acclivum. copadines. num. murex. ricis. sipus. pi. f. in mari.*

Clyppel. *cluppel. Antrillus.*

Clyer. *droiff. geswel. Apostema. tis. uleus. tumor. pustula. glans. tis.*

Clystier. *Clisterium. clistere. ris.*

he Cliben. *Adherere.*

Cloch. *Campanula. campanella.*

Cloch. *heuch. mantel. Mantellus. Manticulus. toga. pallium. hec Clamis. dis. penula. le.*

Clocherer. *cofter. offerman. Custos. campanarius.*

Clochhupff. *clocktoern. Campanile.*

van den Clochhupff dat underste van den bakke daer dat water af loipt of daer dat op loipt.

Grunda. *Grundula. di. Grundatorium. Gut-tatorium.*

Clochhupff. *dachmaken. of daer aff water byuppen.*
Grundare.

Clochen luyden. *Pulsare.*

Clochen ghyeter. *Campanarius.*

gulden Clochshen. *Bratea. brateola.*

Cloek. in *B. Bescheyden.*

Cloekheit. [*l. cloekheit.*] *wijsheit. verstandelheit.*

bescheydenheit. Sagacitas. discrecio. eulogium.

ii sapientia. sal. mas. ge. sophia. philosophia.

sollicitia. cautela. astucia. capacitas. gnavia.

intelligencia. argucia. calliditas. versucia. disertitudo. astus. us. ui. ingeniositas. industria. sutela. astu. indeclinabiliter. indoles. lis i. ingenium. fronesis i. prudencia. prudenciuncula. intelligibilitas.

Cloeklich. *Disertim. sagaciter. cautelose. prudenter. sapienter. sollerter. consulte. caute. cautim. callide. circumscriptorie et cetera form. de nominibus supra in Cloekheit.*

Cloeklich wat doen. *Cicurare. sagio. gis. gire.*

Cloppen. in *B. Bocken.*

Cloppen. *boeken umd ingelaten te werden. Pulsare. eciam in B. Bocken. schellen.*

tegen Cloppen. in *B. tegen Bocken.*

Cloff. in *B. Bloch. cloff.*

Cloister. *Claustrum. cenobium.*

Cloister vrouwe of ionffer nonne. *Monialis. sanctimonialis. monacha. cenobita. agapeta. asfistrica. ce.*

Cloister vrouwe of ionffer in en wereliken sticht. *Canonissa.*

Cloit. *clotz. [l. clotz.] Globus. globulus. unde globosus. tas. glomus. glomellus. orbiculus. vertigo i. globus.*

Cloit van by of iode die men woijt. in *B. Bogen cloete.*

half Cloten. *Semiputare.*

Cloten of knoten die boeme. *Putare.*

Cloeteren. *tymmen. in B. Buwen.*

Cloeben. *spalben. splyten. blycken. rypen. bepleen. Findere. dividere. rumpere. bipartiri. capulare. occare. exoccare. affindere. pervalde. vek. juxta. perfindere. transfindere. per. per. con. per. simul. dif. per. diversimode. in per. intra. pro. per. procul. pre. per. ante re. per iterum.*

heymlich. *wegnich Cloeben. Suffindere.*

Cloebelich. *gering to cloeben. Fixilis.*

in twee ge Cloebet. *Bifidus.*

in drien ge Cloebet. *Trifidus.*

in viere ge Cloebet. *Quadrifidus.*

in vele ge Cloebet. *Multifidus.*

Cloebet egreley doncebus. *Bombardus.*

Clouten. *vrouwen. in C. Cloutwen.*

Clucht. *tangh. Tenella. tenellula.*

Clucht. *herkomeft. in A. Art.*

Clude is gewicht van hondert ponden tzynder cen-
 tener Centenarius. a. um.
beClummen van hielden. Algidus. a. um. geli-
 dus.
Cluppel. in C. Clippel.
Cluncken. ontregnen. in C. Tunchen.
Cluse. Clusa heremitarum. anachoritis. ana-
 choresis.
Clusener. heremyt. waltzoeder. eynsedel. Here-
 mita. anachorita. inclusus. reclusus. here-
 mipeta. heremicola. solitarius.
Clusenerg. heremiten of eynsedels leven. Anacho-
 risis. heremiticus. a. um.
Clupster. Claustrum.
Clupt. Massa.
Cluwen. Glomus. eris. glomus. mi. glomi-
 cellus.
Coe. Vacca. vaccula.
Coe die melck gheeft. Bassaris. dis.
Cob.
Cobede fait ind ruyt.
long Coe van eynen hals. Juvenca. ce.
der Coepen of perde bergadering. Equiricia.
Coeherde. Vaccarius. ria.
Coepen. Vaccinus. vaccineus. a. um.
Coehler. barenden man. nettoeche. Histrion. io-
 culator. iocularius. iocista. cironomanta. te.
 cironomans. tis. Ciromon. indecli. Ciromon.
 onis. emellicus. manducus. ci. mi-
 mus. panthomimus.
der Coehler woirde. Mimilogium.
die en Coehler lert of mit en hallet. Mimilogus.
tot den Coehlen hoerende. Ioculatorius. Iocu-
 laris. re. Iocularius. a. um.
Coehlersche. Ioculatrix. corcula. le. Mima.
 Panthomima. Saltria. e.
Coehlen. Ioculari. cironomare. Fascinare.
Coich. tarte. Tarta. Tartella.
Coich. Torta. libum. libus. tortula.
Coicken. Tortare.
Coich. Cocus. cocinarius. cocinator. cocus.
 di. coquinarius. fulinarius. popinarius. po-
 pino. onis.
meister Coich. Archimagirus. Archimacirus. Ar-
 chimacius. Archimacerus. Archipapus. Ar-
 chicocus.

hoir Coecken. per. ante.
weder Coecken. Recoquere.
Coecken. Coquina. Coquinula. cenopolium.
 papina. fulina.
Coecken. dat werck to doen. Coquinare. co-
 quere. decoquere. Ex. In. Per. Cocinare.
 fulinare.
toz [l. tot] Coecken hoerende. Coquinarius. Pa-
 pinarius. a. um. coquinalis. le. ter. tas.
toz [l. tot] Coecken alreken bat. Coculum. li.
Coeckenmeister. Coquinarius.
Coekery van vele menghsels. Zema. tis. Gau-
 rus. Liquamen.
thw geCoecht. Biscoctus. a. um.
geCoecht. gar spijse. Coctura. Decoctum. Eli-
 xum.
Codde. blecke. in C. Tunchen.
Codden. onreyn maken. in C. Tunchen.
Codzen. in C. Callen.
Coedien. pegshen. puggen. lang verchshen. Por-
 culus. la. porcellus. la. nefrendis. dis. com-
 munis. ge. Succulus. la.
berCoft werden. Veneo. is. ire.
die berCoft is. Vendicius.
die to berCoepen steit. Venalicius. ind die ber-
 Coft is. Empticius. a. um.
Cofferen. schijn. dose. lade. affche. Scrinium.
 Aula. Aularia. Aulularia. Archa. Tabyn.
 Scirpis ex virgis contextus. Teca. Ciro-
 the. this. Capsella. Calatus. Subpedaneus.
 nei. Pedaneus. nei. Fiscella.
Coegge. eyneley schijp. Liburnus.
Coeghe. wangh. Porrigo. nis. Contagium. gii.
 contagio. onis.
Coighs. Morbidus. contagiosus. pestilenticus.
 porrinofus. tas.
Coget. Cobel. in C. Cayragn.
moniken Coget. Culla. cuculla.
Coegheler. Blavilinium.
Coil. moiff. Caulis. Olius. Olusculum. Tirsus.
Coilplanten. Olerare. De Ex. per. val.
Coilstelen. Abolerare. de. ex.
Coilstrunck. Stips. caulis. maguderis.
Coilstronck. hoenspyng. Locusta. te.
Coilstrupp of loichrupp. Urica.
Coilstruncks wortel. Sirpex. cis.

Coilplant. Brassica. planta. plantula. unde Plantaris. ter.

Columnne. pylre. pylern. fuyle. Columna. columnula. columnella. columella. colubella. Statua.

van der Columnnen of pylernen dat underste. Basis. Herma. me. Hermula.

van der Columnnen of pylre dat oeverste. Abax. Epistilium. Epistolium. Capitellum. Herma. Hermula.

Com. nautw. natwelick. Vix.

Com. Veni. imperativi modi.

Come salt of ruyt. Cuminum.

Comen. Venire.

toeComen. Advenire. adventare.

wederComen. Redire. revenire. reverti. remeare. regredior. regredi.

wederComen. rouwen eyns toefeggens. Contravenire. penitere.

hurComen. verhaften. versnellen. verpleen. verrasfen. begripen. bairen. Prevenire. preoccupare. circumvenire. illaqueare illicere. lexi. lectum. illectare. irretire.

aerberComen. aerbdragen. eyns werden. Convenire. concordare. compactare. condicionor. aris. convencionor. aris. paciscor. ceris.

hurComen. van herre Comen. to baten Comen. Provenire.

Comen ten eynd. Comen ter begerten. Pervenire. Comen aventurick. Eventuare. accidere. contingere.

Comen banden eynen ind banden anderen. Devenire.

afComen. ta rug Comen. Devenire. decidere. contravenire.

bolComen maken. bolbyngen. in B. bolbyngen. onbolComen maken. Semare. dat is aerber die heiste. Imperficere.

bolComen. bolmaect. Perfectus. completus. consummatus.

meer dan bolComen. Yperfintelicon.

bolComenheit. bolmaectheit. Perfectio. complementum. complecio. consummatio.

onbolComen. Imperfectus. Semus. a. um. dat is haeben half.

onbolComenheit. Imperfectio. semitas.

aerberComen. aerbdragen. eyns werden umd gwaait ta doin. Colludere. collusare. conspirare.

myt samen Comen. vergaderen. Convenire. conventare. confluere.

heComen ymang umd to antwerden. Convenire. ontComen. ontwycken. ontgaen. rugmen. Evadere. cedere. aufugere. de. ef. declinare. abscedere. elabi.

eyn hynComen. Competencia.

ta hulpen Comen. Subvenire. succurrere.

boirComen. preComen. Prevenire. anticipare. preoccupare. antecapere. antevenire. prevertere et preverti. deponentaliter.

die toComende dyng weet. Pronosticus. portentor. portensor. presago. propheta.

toComende dyngen ta horents seggen. Divinare. prenosticare. unde prenosticum. pronosticare. unde pronosticum. portentare. presagare. presagio. is. ire.

toeComende. hernamais. anstaende. Futurus. a. um. postea.

naeComelnggh. Successor. naebolger. Sequax.

toeComende. anstaende. Instans. imminens. nenter. incumbens. ingruens. cia. ter. futurus.

toeCompst. Adventus. us. ui.

herCompst. geslecht. in A. Art.

herCompst. oirsahe. oirspzanch der saken. Orus. origo. occasio. fundamentum. series. racio.

aberCompnge. aberdrach. onderschepdinge. bozwerbe. Convencio. conventus. us. condicio. condicionacio. unde condicionalis. ter. pactum. pactio. compactacio. concordacio. contractus. us. ui. ypothesis. unde ypoteticus. a. um. placitus. ti. pactorium idem est locus pacti.

bes tot aerberCompngen hoirt. Pactorius. Condecisionalis. le. ter. tas. convencionalis. le. ter. tas.

samenCompst. Conventus. us. ui. conventiculus. li. conventiculum. li.

samenCompst maken. Conventor. aris.

wederCompst. Reditus. us. ui. reversio.

wederCompst in syn eygen. Dorvicacio. onis. die die wederCompst maecht. Redux. Tradux. cis.

wederCompst bes herdraben. in B. Baling leggen. op.

opCompst. verbal. in B. Bate.
 aeberCompst of aeberComng in gwaen saken.
 Collusio. conspiracio. machinacio. factio.
 die wes aeberCompt mgt pmande. Convenena.
 ne.
 die Compt mgt pmande. Idem.
 Commer. in A. Armoede.
 Compaen. in C. Clant.
 Compang. rotte. geselschap. Concio. nis. Socie-
 tas. sodalitas. contubernium. comitiva. col-
 legium. conforcium. participium. compli-
 citas in malo.
 Coene. moedich. stolt. menlich. swond. dñst. bzo-
 me. onberbeert. ellenthaet. doystich. Audax.
 Animofus. Virilis. Imperterritus. Empha-
 ticus. Cordatus. Fretus i. Impavidus.
 Coene wesen. dozen. geneden. Audere. Presu-
 mere.
 Coene. bermetel. bzebelich. dñst. Temerarius.
 presumptuosus. frivolus. preceps. presump-
 tibilis. le. ter. tas. Eciam in S. Strupf.
 Coentwefer. Ausor. presumptor.
 Coenmaken. moedich. doystich maken. Animare.
 Inanimare. Instigare. Inspirare. et cetera.
 Coenheit. bermetelheit. dñsticheit. bzebelicheit.
 Temeritas. presumptuositas. presumptibili-
 tas. pertinacia. Eciam aliqua de hiis in
 S. Strupf et Sturicheit.
 Coentwefng. Ausio. Ausus. us. ui. Audacia.
 Animacio.
 Coenlich. bñlich. Audacter. Viriliter.
 Concordanci. Concordancia.
 Concordanci op alreien instrumenten van musc-
 hen. Classicum. ci.
 Congn. eyn diet. Cuniculus.
 Congnen. Cuniculinus. a. um.
 Confect of gesult van czugde of van supcher.
 Confectio. Electuarium.
 Congnth. Rex. regulus. Basileus.
 die yn den Conng of heyser die alreoeberste is.
 Constabularius. syn wijsheit. Constabularia.
 die werdticheit syns amptsheit. Constabularia-
 tus. us. ui.
 boir den Conng of heyser die oeberste rudendze-
 ger. Primivirgius.
 Connglich. Regius. regalis. le. ter. tas.

Conngs of heysers soen. Clito.
 Conngs of heysers roide. Sceptum.
 Conngs of heysers stoil. Altithronum.
 die Conngs of heysers stoil besittende is. Althi-
 thronus.
 Conngs of heysers hoicheit. groticheit. herlicheit.
 mogentheit. Maiestas. unde Maiestativus. a.
 um.
 Conngs of heysers schoe. Milleus. lei.
 Conngs of heysers strikhept. Paludamentum.
 unde Paludamentatus. vel paludatus. a. um
 i. sic indutus.
 Conngshinne. Regina. Basilea. Basilla. Basi-
 lissa. Reginula.
 Conngshinnlich clept. Regilla. le. vel regil-
 lum. li.
 Connen weten. Scire. constare.
 nyet Connen. nyet weten. Nescire. ignorare.
 Connende. wetende. Sciens. ter. cia. constans.
 ter. cia. gnosticus. a. um. Scientificus.
 gnavus. gnarus.
 nyet Connende. nyet wetende. Nescius. inscius.
 nesciens. insciens. ter. cia. ignorans. ter.
 cia. ignarus.
 Complex. in A. Natuer.
 Complexlich. Complexionalis. le. ter. tas.
 Conscienci. myt wetenheit. Consciencia.
 der Consciencien woeghe. Remorsus. Sinder-
 resis.
 Consent. volbert. oloff. Consensus. licencia.
 collibencia et collubencia. collubescencia.
 allubescencia. conibencia. conivencia.
 Consent in gwaen. Faucio. onis. unde fau-
 ciosus. a. um.
 Consenteren. erloeben. volberden. oloben. Con-
 sentire. indulgere. concedere. impartiri. as-
 sentire. ratificare. approbare. ratificari. con-
 firmare. licenciare. annuere. admittere. co-
 nibere. allubere. allubescere. collubere. col-
 libere. annutare. assentiscere. consentiscere.
 Consentierende. Consenciens. assenciens. con-
 sentaneus. assentaneus.
 Consentieren. toeballen in egne sake. in B. by-
 Wyben. Consentieren.
 Contrasenten. eyn dñch gelijck nae maken. Ef-
 figiare.

dat Contrafeyt off gelyck naegemaect wuordt. Zo-
 graphamenos.
 Convent. vergadering. Conventus. us.
 Cop. dynnenay. in B. Beher.
 Cop. schedel. hoist. Caput testa. apex.
 cleyncop. Aliphanus. alipharius. clatus. ciatus.
 certerculis. forbicellus. porrectorius.
 gemailtCop. Ambesi.
 laistCop. Angistrum. ventosa.
 Cop van posteyden of bladen. Arcopra.
 dynck Cop of nay die wgt ind goit is. Pate-
 ra. re.
 Cope. gelding. marchitng. Forum. empcio.
 comparacio. mercacio. mercatus. us.
 herCope. Vendicio. venundacio.
 Coip of hercoipstede. Mercatus. us.
 hoirCop. [l. coip.] Preempcio.
 hoirCoper. Preemptor. anxionarius.
 Copen. czamen. tuggen. marchten. gelden. Eme-
 re. comparare. mercari. appreciari. nego-
 ciari. cauponor. aris. foro. as. conferre.
 coemere. per simul.
 gemeyn Coip of herCoipstede. Monopolium.
 emptorium. empturium.
 samen. myt Copen of hercopen. Commercor.
 aris.
 Copen of hercopen. Nundinor. aris. mercor.
 aris.
 herCopen gebeylt. Divendere.
 die to herCopen steyt. Venalicius.
 die herCoft is. Vendicius.
 die geCoft is. Empticius.
 to Copen dat eyn umd dat ander. Commercor.
 aris. unde commercium.
 herCopen. Vendere. venundare.
 des tot eynen Coiphuse of coipstede hozt. Empo-
 riticus. a. um.
 Copping. Foracio. foramen. mercacio. Mer-
 catus. us.
 herCopping. Venum. ni i. vendicio. venun-
 dacio.
 Coeper. gelber. Emptor. Negociator. merca-
 tor.
 herCoeper. Venditor. Venundator. Negocia-
 tor. Mercator.
 onderCoeper. mehele. Presineta. Subemptor.

Coipman. meerzman. czemer. Mercator. Emp-
 tor. Negociator. Negocita. Entecarius. In-
 stitor. Arillator. Arginator. Preco. onis.
 Particus. per particulas vendens.
 lijbsam Coeper. Empos. tis.
 ghyrich Coeper. Emax. acis. Emaculus. unde
 Emaciter. tas.
 herCoeper van cleyne waren. Velaber. bri.
 beelheit der Coeper of hercoeper. Mercatus. us. ui.
 die vele herCoipt. Pantapoles. Seplassarius.
 herCoiplich of coiplich. Mercabilis. Negociabi-
 lis. le. ter. tas.
 Coipman of czemer die vele coipt. Revela. le.
 Coipmanscap mercery. czemerpe. Mercancia.
 Mercimonium. Mercatura. Merx mercis.
 Negociacio. Negociositas.
 Coipmanscap of mercery to laeben. Preconatus.
 us. ui. Preconium. nii.
 gueds Coips. nae. walbeyt. Remisse. Emax.
 Emaculus. ter. tas. in bono foro.
 eyn Coips to hercopen vele dynghs. Commer-
 cium cii. commercari.
 dat men Coipt of hercoipt. Mercatum. ti.
 Coplen Copulare. tor. trix.
 Copper. Cuprum.
 Copperrait. Vitreolum. cuperosa.
 Coppel der honde. diere of anderz. Copula. co-
 pularius. rii.
 Chore. chorus. ri.
 Corail of choirsenger. Choralis. choricista. cho-
 ricanus. ni.
 ten Choir hoerende. Choralis. le. ter. tas.
 Choirpapper Choraules.
 Choirhoit. in B. Bessé.
 Choirklept. rochlen. Superpellicium.
 Choircappe. Clamis. dis.
 Chorall. Chorallus. li.
 Coerber. Excipuus. praecipuus. unde exci-
 pue. precipue. adver. in B. Besonder.
 wilt Cozbeschen of bleschen of dat sait daer van.
 Sicisagria.
 Cozbeschen sait of bleschen sait off die bzucht daer
 van. Cucumer.
 die stede daer sy wassen. Cucumerarius. daer men
 sy bewaert. Cucumararium. [l. Cucumera-
 rium.] die hoeder of bewaerre. Cucumerarius.
 Coz

Cozde. seelken. Corda. cordula. in C. Cas-
sioen.
Cozde van en seyle of segel. Antenna. ne.
Cozde an en loit dair men die duypte des waters
mede ondersoect. Cataforates. cathapares.
Cozde. snore op en harp. lunte of der geelken.
Fidis dis. Fidicula.
Cozde dair men lunde mede pnniget. Fidicula.
van tven Cozden. Decacordus. a. um.
Cozden of snorenspeelre. Fidicen.
Cozdenleder. cozbeween. Allutum. Inde Alluta-
rius.
Coere. kuesunge. ertwelinge. Electio.
den Coere to hebn van tven gwaaden off pnen
to moeten liden. Paranomolia. lie.
Coeren. smaken. nutten. pzoeben. Sapere. sapo-
rizare. gustare. gustitare. agustare. degu-
stare. probare. libare. pregustare. prelibare.
per. ante. congustare. collibare. per simul.
Regustare. Relibare. per iterum.
Coeren. werdepnen. in N. Achten.
Coeren. synhen. in B. Bzehen.
Cozff. Maende. kuypp. Sporta. Sportella. cani-
strum. canistrellum. calatus. ti. Cophinus.
cophinulus. cartallum. li.
Cozffmelier of berhoeper of dzegher. Cophinarius.
Sportarius.
des tot den Cozff hoirt. Cophinacius. a. um.
Sportarius. a. um.
bisch Cozff. Nassa. se.
wynCozff bnnen gepecht. seel. berlle. Corbio.
onis barile. And die die maecht. berhoep
of dzeghet heit oick Corbio. onis.
stoit Cozff daermen wyn of anderen dzanch of nat
dair syhet. Qualus. li. quaxillus. di. Colum.
li. Coriander. Coriandrum.
Coern fait. saym. bzucht. Bladum. fruges f.
dum frugimur. eis. semen. sementum se-
ges. tis f. dum feritur. satum. frumentum
habet aristas. annona i. unius anni gra-
num. granulum. granellum.
thoverley Coern under en. Bigramen.
bzott Coern. Siligo. ginis. triticum. frumen-
tum. fruges. seges. gris.
bzottCoern int gemeyn. Annona. ne
Coernhoip. hupst. berch. Acervus. archomus.

Coernhupst. hupst. Granarium. annonarium.
Coernmunte. Calamentum.
Coernbzeger. Frugifar. frugifera.
Coernwedel. Gurgulio. onis.
mpt Coern berbullen. Granare. Ingranare.
Coern hebn of untschicken. Granere. granes-
cere.
Coern vergaderen. Congranare.
Coern van der hant stellen. Degranare. Egra-
nare.
Coern ingaderen. Ingranare. frumentari.
Coernich. bunnich. Vinnicosus. nevofus.
dat Coern dat prest et rypste ind hoichste in der
aeren sittet. Alphica. ce.
Coernryck. Annonarius. cerritus. a. um.
eynrehan Coern. Alica. alicastrum.
Coerngassel. Pastinatum. ti.
bol Coerns. Frumentofus. a. um.
Cozrectie. in B. Boete. cozrectie.
Cozrectie geben. in B. Boete. cozrectie geben.
Cozst. vast. in B. Barch.
Cozsten maken of boirleggen off dair mede wat
bestreken. Crustare. concrustare. incrustare.
decrustare. per valde.
Cozsten asdoen. Discrustare. excrustare. decru-
stare. subcrustare. incrustare.
bol Cozsten. cozstich. Crustofus. tas.
Cozt. Brevis. curtis. argutus.
Curt als eyne rede of scziste. Compendiosus.
tas. brevis. ter. tas. succinctus. a. um. te.
Cozten. astozten. Breviare. abbreviare. curtare.
accurtare. decurtare. defalcare. delongare.
contrahere i. decurtare.
berCozten. veronrechten. onrecht doen. Iniurior.
aris obiurgor. aris. obiurgo. as. preiudi-
care. calumniari.
berCozter. veranrechter. Iniuriator. obiurgator.
preiudicator. rabula. le i. calumniator. re-
vela. le. sichophanta i. calumniator.
berCoztpng. Iniuria. preiudicium. obiurgacio.
obiurgamen. obiurgium. calumnia. rabulo.
onis i. calumniacio. tortus us. torisio i. in-
iuria.
Cozulich. Nyling. onlanx. laetste. Nuper alias.
noviter novissime. ultime. ultimo. ulti-
mate.

Costlich. naitlich. ghemelich. lechlich. *Iocosus.*
solaciosus. ridiculosus. recreativus.
Costze. in *C. Calde.*
Cost. spijse. eten. *Cibus. esca. Ferculum. Escu-*
lentum. Daps. comestio. edulium. Epulum.
li. Epule. arum. Esus. us. cibarium. eufra-
sia. sipharium. Victuale. lis. Victuarius. a.
um.
Cost werden. *Victare. Victitare.*
Cost als men doot umd en dynch. *Sumptus. us.*
Expense. farum.
In die Cost vertopsen mit recht. *Condemnare in*
expensis.
werch Cost. *Commeatus. us.*
die van Cost to bestellen off to rekenen heest.
Sumptuarius. Expensarius. Expenditor.
des ter Cost gehoirt. *Sumptuarius. a. um.*
Costen. *Constare.*
Costel. dunt. duntder. lieff. werdich. *Preciosus.*
carus. sumptuosus. tas.
Costel in guet verdoen. *Sumptuosus. consump-*
tivus.
Costlich. *Sumptuosum. carum. preciosum. se.*
Costelheit. *Sumptuositas. preciositas.*
Costrijck. *Sumptuarius. a. um. dapsilis. Nota*
van Cost. spijse steet vele in *S. Spijse.*
Coster. in *C. Cloechener.*
Coster die die cleynoden verwart. *Sacrista. sa-*
cristarius. thesaurarius. calator. And syn
ampt heit Thesauraria.
Coster in der asgode tempel. *Phanaticus.*
Cote. *Basa. se. Basis. sis.*
stepp Coten off stucken die men mede innuyt.
Rudus. di.
Coteren. in *C. Callen.*
Cobel. in *C. Capuyn.*
Coeven. swinstal. substal. berkenstal. *Hara. sua-*
rium. porcistetur.
Coutwe. *Cavea. ee. caveola.*
Coutwen mit den monde. *Masticare. Demasti-*
care.
der Coutwen. *Ruminare.*
Cacht. macht. oeberrichheit. *Potencia unde po-*
tencialis. le. ter. tas. Potestas. Potentatus.
us. Auctoritas. Primatus. Optimatus. Ma-
gistratus. us.

Cacht. macht. starchheit. *Vigor. fortitudo.*
virtus. colume. nis. Acrimonia. acredo.
robur. energia. acritudo. robustitas. vali-
ditas. Siromastestes. pluraliter. hee Vires.
virium. efficacia. vis.
Cacht der groenre cugde als sy gesaiden synt.
Aposma. Apozima.
bol Cachten. starchheit. *Virosus. tas. Vigoro-*
sus. tas. virtuosus. tas.
Cade. ca. eyn vogel. *Cornix. cornicula.*
der Caden of caen roepen. *Corniculor. corni-*
cor aris.
Cade. Dedde. Breetmoym. *Bufo. onis. Buf-*
fula.
Caiden. moepen. in *B. Bedroeben.*
Caghe. in *C. Ciger.*
Cake. bozte.
Caken. bozten. *Pedere.*
weder Caken. *Repedere.*
tegen Caken of bozten. *Oppedere.*
stillich Caken. *Subpedere.*
Cake. eyn schyn.
Caken. rupschen als wynt of boeme. *fragare.*
unde fragor. cakynge.
Caken als en doere. in *C. Carren.*
Came. merse. *Merx. mercis.*
Came. gardyn. *Cortina. cortinula. insita. Lec-*
tica. ce. Anabatum. Peripatasma. tis.
Came. hynndelbedde. *Puerperium.*
Came. reyscap op to hangen. *Ansa. se.*
Came of merse to laeben. in *C. Coipmanscap.*
Came van cugde als suetierge. *Apotheca.*
Came [l. in Crame] of hynndelbed liggen.
Puerperizare. decubare. decumbere.
die en Came opsteet maect off verwart. *Corti-*
narius.
Came verhters. wartster. *Cortinaria.*
tot den Came gehoerende. *Cortinarius. a. um.*
Camen gheiden in C. Copen.
des Capijs hoichste off oerberste deil. *Peripatasma.*
ma. tis.
Camp. eyn supchte. *Spasmus. Tetanus.*
den die Camp reecht off gwellt. *Spasmaticus.*
Tetanus verrecht die aderen meer dan Spas-
mus.
Camp ter besticheit. in *C. Clamp.*
Cancha.

Canch. onstarch. Fragilis. le. ter. tas. Imbel-
lis le. Enervis. Tener. imbecillis. De-
lumbis. be.
sulke **C**anchheit. Fragilitas. imbellia. Teneri-
tas. tudo.

Canch. speck. swaech. ongesont. Infirmus. Eger.
gra. grum. Morbidus. Debilis. Egrotus.
Languidus. Langorosus. pesticus. pestifer.
pestilenticus. pestulentus. a. um. pestuosus.
Morbofus. deger. invalidus.

Canch. onbast. in B. Woestch.
Canch in den wegge. Vietus. a. um. in H. ver-
heerdt.

Canch liggen. Decumbere. decubare.
weder **C**anch werden off wesen. Recidivare.
Relanguere. Relanguescere.

Canch maken. Debilitare. Macerare i. debi-
litare. Emasculare. Enervare. Extenuare.
Exhaurire. Sauciare. Morbidare.

die dickmail **C**anch is. Valetudinarius aut Va-
litudinarius.

Canchen. supchen. swaen. rudzen. Infirmari.
Egrotare. ri. debilitare. ri. Languere. Elan-
guere. Languescere. Elanguescere. cubare.
decumbere. deficere. egreo. es. ere. Egres-
cere.

stede dair men die **C**anchen hepiet. Nosoco-
mium. ii.

hupß dair men die **C**anchen geneset. Valetudi-
narium off valitudinarium.

Canchheit. speckheit. swaechheit. ongesontheit.
Infirmitas. Egritudo. Morbositas. Sublestia.
Debilitas. Egrimonia. Aporia. Languor.
Invalidudo. Invaliditas. Insanitas.

alde **C**anchheit. Veternum. ni.

lang **C**anchheit off supchlingh. Languor. oris.
Inde Languidus.

die alde **C**anchheit heeft. Veternus. Veterno-
sus. a. um. tas.

bzeinde **C**anchheit. Aliotheca. ce.

Caen. eyn vogel. Grus. Grucula.

Canen roepen. Arissare.

Caensch. Gruinus. a. um.

Caen. tap. tolt. Ducillus. duxillus. docillus.
clepsedra. ductileus.

Cants. pecl. stapecl. Sertum. Sertulum. Crinale.

Cants op dem hoisde dair men wat op bzeeght.
Cesticillus. li.

Cants van manigerley bloemen. Partapia.

Cap. harst. in B. Bzaide.

Cap. gefrijt of gebzaden. Carbonella. Frixat-
xe.

Casse. eyn bisch. Gracius.

Casse of carden der weber. Cardo. onis.

Cassen. Scalpere. Discerpere. Lacerare.

Cait an gold of silber.

Cait der vogel.

Creature. schepsel. maechsel. Creatura. plasma.
conditura. factura. plasmatura.

Creperen. iugchen. rochlen. Clamorizare. ba-
chari. tumultuari.

Creeste. Cancer. naca. ce.

Crestich. mechtich. starch. Vigorofus. tas. ve-
getus. a. um i. fortis. quamfortis. tamfor-
tis. virtuosus. tas. validus. tas. potens. ten-
cia. viratus. a. um i. fortis. prepotens.
valens. compos. robustus. alchides. dis-
acer. quamacer. peracer. efficax. acrimo-
nious.

Crestich. mechtich. starchmaken. Roborare. Cor-
roborare. fortificare. validare. firmare. mu-
nire. communire. vallare.

on**C**restich. onmechtich. Invalidus. inefficax.

Creghe. ozloch. beede. bpantscap. Guerra. ini-
micicia. diferencia. briga. hostilitas. con-
troverfia. diffidium. contrarietas.

Cregghen. ozlogen. beeden. Inimicari. differen-
ciari. guerras exercere. guerris intendere.

Crekelonch. in B. Bztzel.

Creken. Puppen.

Cemer. in C. Coipman.

Cemer merffe. in C. Ceme. merffe.

Cemer off Coipman die vele roipt. Revela. le.
der **C**emer gemeyn hercoiphupß. Meritorium.
rii.

Crenchte. supchte. in C. Canchheit.

bzeinde **C**renchte. Alioteca. ce.

Creppel gebachen. Frixatura. crematura.

Cresom. Crisma. tis. unctio.

Cresemen. Crismare. Crismatizare. ungere.

Crete des die schyber hupchen. Creta. te.

Crentzen. moeyen. in B. Bedzoeben.

Cybbe. Presepe. pis. presepium. pii.
Cynghe. werben. bedyngen. borderen. winnen.
 Procurare. nancisci. vendicare. adipisci.
 apisci. indipisci habet indeptus sum. exo-
 rare i. impetrare. questuare. conquestuare.
 absciscere et ascio. is. ire i. acquirere.
 sollicitare. elaborare. satagere. conquirere.
 disquirere. consequi. confector. teris. as-
 sequi. affector. teris. fortiri. confortiri. lu-
 crari. lucrifacere. obtinere i. impetrare.
 die herCyngelich is. Adepticius. vel Adepti-
 cus. a. um. Indepticius. lucrativus. Ac-
 quisitivus.
herCyngge. werbynge. Obtentus. us. obten-
 tum. ti. questus. us. conquestus. us. Re-
 liqua formabis ex verbis in herCyngen.
herCyngng. werbyng. wyngng. Lucrum. lu-
 crifactio. adquisicio. adeptio. Impetratio.
 lucellum di. unde Lucrosus. tas. Questus.
Cynne. soege. mutte. Porca. porcula. Scropha.
 scrophula. scrophella. Nefrendis. sus. sus-
 cula. kyrru.
Cynpen in eyn. Rigere. rigescere. Irrigere.
 subrigere. gescere. dirigere. obrigere. con-
 trahere.
Cynpen. cleyen werden off maken. Decrescere.
 Minuere. minorare. ri.
Cynpende maken. Rigidare. contrahere.
Cynpunge in eyn. Rigiditas. contractio.
Cyjsdoern. Ruscus. ci. rusculus. li unde
 Ruscosus. tas.
Cysten. Cristianus. Cristicola. fidelis. catho-
 licus. orthodoxus.
Cystenheit. Cristianitas. Cristianismus.
Cystmissen. cystnacht. wyngachten. mydelwynter.
 Nativitas domini. natale Cristi.
Cyjt. knijt. Creta nitrum. tri.
Cylich. knitich. Creteus. a. um. Nitrinus. a.
 um.
Cyjen. cytschen. roepen. reren. rutchlen. gherren.
 Vociferari. clamitare. garrere. bombigare.
 Buccare Inde. bucco. onis.
Cyckel. runtzel. rump. Ruga Ritidis. dis.
 di.
Cyckelen. runtzen. rumpen. Rugare. Arru-
 gare. corrugare. Irrugare.

Cyckelen. runtzen. rumpen asdoen. Abrugare.
 Derugare. Erugare.
 onder Cyckelen of rumpen. Subrugare.
 van Cyckel of rump eyne spleete. Ragadia. die.
 Cyckelich. runtzlich. rumpich. Rugosus. rugo-
 sitas.
 byn te Cycke. byn begaen. Anxius. Anxiatus.
 Et. in B. Bedroeft.
Cycken. onderwynden. bewonen. bekommeren.
 werckmaken. ondernemen. annemen. Inter-
 mittere. Intromittere. Immiscere. Involvere.
 Interponere. Intercipere. Occupare. Ven-
 dicare. Assumere. Intervenire.
Cycken. verstoeren. in B. Bedrogen.
Cycken. onderwynden myt onrecht. Usurpare.
Cyckelich. verdyetlich. Afflictorius. Molestus.
 in A. Arbeitlich.
Cyckelicheit. Angor. oris. Anxietas. Molestia.
Cyckhe. cyss. in C. Can.
Cycke des mans. Cirrus. ri. cesaries cesa-
 rie.
Cym. Curvus. Distortus. Aduncus. Recur-
 vus.
Cyme. in B. Bocke.
Cymen. Bocken. Sipare. consipare. per. si-
 mul.
toCyemyt. Micatus. a. um.
Cyone. Corona. coronula. corella. Aureola.
 Redimiculum. Stema. tis.
 die en Cyon dreyet op synen hofde. Capitecen-
 sus.
Cyone des keyserz off conynghs. Dyadema. tis.
 corona.
Cyone der seeghbechterz. Donatica.
Cyonen. Coronare. Palmare.
Cyonen. murmureren. moesteien. pzoelen. Mur-
 murare. Demurmurare. Immurmurare. Su-
 surrare. Replicare.
 nae off heymlich Cyonen. Susurrare. Submur-
 murare.
 tegen Cyonen. Remurmurare. Obmurmurare.
Cyengge. murmuring. Murmur. Murmura-
 cio. Replicacio. Susurrium. Susurracio.
 die Cyont off murmureert. Murmurator. mur-
 muro. nis. murgissor. replicator. furro-
 nis. susurrator. Sentenciosus. tas.

Cyon.

Czop. Struma.
Czonike. Cronica.
Czoniken schijft. Cronographia.
Czoniken schijber. Cronographus.
Czopel. lam. mantli. Artocopus. Loripes Loripedis. Coltax. tacis. Cadax. daxis. Mancus. sonder hant. Claudus Acathaleticus. contractus.
Czopel mit twee krucken. Quadruplicator.
Czouff. czotich. in C. Can.
Czosthe. Grossus. si.
Czot. last. verstoering. inden. wetwebe. pyn. benauwichheit. noit. mogenisse. onmoit. verdziet. iamer. ongebellicheit. et cetera. dzoesnisse. Turba. be i. turbacio. turbela idem. turbiditas. senima vel sentima i. tristitia. sublestia. e. languor i. tristitia. dolor. periculum. periclitacio. energia. e. i. infestacio. cruciamen. cruciamentum. cruciacio. cruciatus. us. angor. angustia. aporia. crucium. cii. agaritudo. adversitas. adversio. animadversio. tormentacio. tortura. tormentum. afflictio. passio. vexacio. stimulacio. martirium. depressio. suppressio. violencia. plaga. pena. supplicium. vecordia. paciencia. erumna. anxietas. tribulacio. meror. mesticia. mestitudo. miseria. angaria. pressura. calamitas. tedium. tediolum. egrimonia. de his eciam in B. Bedzoesnisse.
Czot inden. verstoering eynen andoen. in B. Bedzoeben.
Czoutwel. Fuscina. fuscinula.
Czoutwen. cloutwen. schabben. Fricare. scalpere. alpagare. defricare. scabere. gratare.
aerber Czoutwen. Perfricare. transfricare.
weder Czoutwen. Refricare.
die Czoutwich. schabbenende is. Alpogus. scabidus. scabidulus. scaber. bra. brum. fricosus.
Czuce. Crux. cruticula. statuarium.
Czucedzeger totter ymen. Crucifer. cruciarius.
Czuceganch. umbganch. transt. Ambitus. us. circuitus. us. circuitum. ti. circitura. transitus. us.
Czucedzoeder. Crucifer.
Czucetweke. Lethania minor. dies rogationum.

Czuten. Cruciare. crucifigere. concruciare. per simul. decruciare. per. valde. excruciare. die des Czucez verdich is. Cruciarius.
Czucht. Cripta. crepido.
Czuche. stelte. schaitze. Staca. gipsa.
der Czude czacht ind macht. Dyanus. dynamedia.
Czudich. Herbosus. tas. Herbiditas. herbeus. herbidus. herbilis. le.
groen Czudich wesen of werden. Herbere. herbescere.
Czuphe. Ydria. uter. tris. urna. ne. urnula. urceus. xestes i. urceolus.
Czuphen mont. Lura. re.
Czulle. in C. Czolle der man.
Czum. Curvus. procurvus. incurvus. retortus. reflexus. hamus. a. um. uncus. abuncus. aduncus. reduncus. obuncus. Sequitur adhuc Czum de quo
wat Czum. Abuncus. subuncus.
weder Czum. Recurvus i. aduncus. repandus. a. um.
weder Czummen. Recurvare. repandere.
Czummen. in B. Boegen.
Czummen. als eyn tjunner czum maken. Came. rare.
die Czum armen hest. Aquilus. a. um.
die Czum is van gebzeck der dyghader. Varus. varicosus.
Czum. de quo supra. Acclivus. acclivis. proclivus. proclivis. camurus. camerus. a. um. arcuatim pandus. pandidulus. a. um.
aerber Czummich. Proboscis. dis. promuscis. dis. simus. mi. tas.
Czumming. czummicheit. Curvatura. camera. cameratura. Simositas. curvacio.
weder Czumyt dat hart is. Repandum. di.
Czupne. plat. wghong. Tonsura. corona benedicta.
Czupen. slupen. slungen. Serpere als die slangen. Repere. Reptare. Reptitare. als molle ind uncke ind doch neemptmen dit int gemeene voer Czupen.
samen. mit Czupen of slungen. Conserpere.
in Czupen. inslungen. Irrepere. Inserpere.
tuschen Czupen of slughen. Interrepere.
ber of nae Czupen of slughen. Proserpere.

Czupff. Crispus. citrosus. choruscus. Rutilus.
Czupfheit. Crispitudo. citrositas.
Czupfheit of top der boeme. Capillamentum.
Czupfmaiken. Crispare.
Czuesen. Crusibulum. [*misch. te lezen Cru-*
sibulum.]
Czupfen dat spnt bish die tot allen magnden
schaiden.
Czupt. moiff. in C. Coil.
Czupt dat groen wesset. Herba. Herbula.
walt Czupt of wilde bzucht. Agrestis.
Czupt gesaiden die spedinge of bzuede heit. Apo-
 fina. Apozima.
Czuntbedden. Areola. le.
daie groen Czupt wesset. Herbarium.
groen Czupt teten geben of daie mit vertzieren.
 Herbare. Adherbare. coherbare.
Czupt plucken upt der erden. Runcare. unde
 runco. onis. cetera in B. uptkaiden.
reptscap Czupt of doern mit upt to trecken.
 Runco. nis.
sonder of apn Czupt. Inherbis. be.
Czupt. specierne in der apoteken. Aromatica.
 unde Aromaticus. a. um. Aroma. aromatis.
Czupt kramm. Apotheca.
Czupken. ionckhopp. Pullus.
Czubbnggh. in C. Oelent.
Czupchupck. Cuculus. Tuchus.
Cudde schap. Grex.
Cudde vertken. Idem.
Cudde van groten beesten. Armentum. Armen-
 tarium. Armentariolum.
Cupden. wesselen. in B. Bupten.
Cupden. fupchlen. in C. Czenken.
Cuple. grabe. Fossa. fossula. fossatura. fossa-
 tum. antrum. speleum. spelunca. lacus. us.
 latebra. abditum. latibulum. fovea et foveola
 quum naturaliter est. cahos. caverna. ca-
 vernula. hec specus ci. hic specus. ci.
 hic specus. us. ui. hoc specus. coris. hoc
 specum. ci. hoc specu. indeclinabiliter.
Cuple epng tymmerg. Absis. dis. Absida. de.
Cuple. cupse. Fustis. clava. pluraliter hee
 Amites i. fustes. chathenaria. e. curcuma.
 me. palus i. fustis. tantanus i. clava.
Cuple der boesse. Amfractus.

Cuple graben na epnre wortelen. Excodicare.
Cupigck. is eyn clegn bishen. Capatenus.
Culle. hond. Testiculus. li.
Culsack. Piga. ge.
Culter. Cultrum. Salgamum. mi.
Cum. nautwe. Vix.
Cum.
Cummer. in A. Armade.
becummeren. onderwonden. in C. Czoeden.
becummeren. besetten merren. tueben. Arresta-
 re. detinere.
Cummer of becummerng. Arresta. arrestum. ti.
 arrestacio. arrestamen. mentum. detencio.
Cumpaen. gefelle. in C. Ciant.
Cumpost. Compositum. frigidarium.
Cunne. gellecht. in A. Art
Cunde. die die wege wist. Archiductor. duc-
 tor cohortis.
Cunde. die al dynch besupdt. in C. verClicher.
Cunde. in C. Cuch.
Cundich wesen. Constare.
Cundich. snetsich. snedich. erbaren. berlagen.
 Agilis. vigil. cautelofus. notorius. argutus.
 astutus. versutus. callidus. cautus.
Cundich. wittich. cuntlich. in A. Apenbaie.
Cundigen. wittigen. in A. Apenbaren. et in
 B. Baitscappen.
Cundigen. wittigen mit den byngeren off mit den
 oghen. Innuere nutare. ind al sullie verCun-
 dinge heit nutus. us. ui. et nutim adver.
 et connivere. annutare.
verCundigen mit eenigen andern leeden. Anni-
 citare.
Cunst. Ars. artificium. sciencia. scitus. us.
 practica.
Cunst of meistersp. Facultas. magisterium.
scheynende Cunst. Sophistria. sophisma. tis.
schynende Cunst. Sophista. artreca.
Cunst van hantwerck. Mechanica.
Cunster van hantwerck. Mechanicus. arti-
 flex.
Cunster. werckman. Artifex. artista. artificio-
 sus. architectus. opifex. operarius. negoci-
 ta. molitor.
die sich Cunster selber heldt. Scius. sciolus.
der Cunster stede. Artificina.

Cunſtich. cunſtlich. Artificialis. le. ter. tas. ſciencialis. le. ter. tas. ſcibilis. le. ter. tas.

Cunſtlich gemaect. Fabrefactus. fabrefacere.

onCunſtich. Infaber. inſcius. iners. tis. ignavus. ignarus. imperitus.

onCunſticheit. Inſcicia. inſciencia. ignorancia. ignavia. inercia. impericia.

Cunſtdreger. Artiger.

Cuper. in B. bat Bender.

Cupzen. copper. Cuprum. pri.

van Cupzen. Cupreus. a. um.

Cure. warde. Specula. specular. ris. specular. ris. tocca.

Cueren. warden. Speculari. ſpectare. circumſpicere.

Cuertwechter. Speculator. ſpectator. circumſpector. arcubius.

deſ tot Cueren hoirt. Specularis. re.

Cureit iunger. in C. Capellaen.

Curtze. peſdecken. Supellex.

Curtzener. peſtzer. Pellifex.

Curtzier. ſeerlopende pert. Curſitarius. barbariſcus.

Cupſe. in C. Cuple.

lopt Cupſe. Librilla. pegma tis.

mit Cupſen ſlaen. Fuſtigare.

Cupſch. ſuber. regn. Caſtus. mundus. continens. illibatus i. intactus. purus. perpurus. quampurus. Smeſcatus i. pudicus. eciam in H. Regn. onbeblecht.

onCupſch. onſuber. onregn. Luxurioſus. incontinenſ. libidinoſus. libidineus. a. um. fornicarius. venereus. paſius. a. um. rutuba. ancuba. ganeus. a. um. citaricus. aſſutus. brutus. cenofus. lubricus. lubricoſus. imundus. impurus. pelicus. pelicatus. a. um. luxus. hic et hec nepos. tis. noctipugus i. obcenus. petulcus. petulcans. venetipeta. te. ſalax. acis. tentiginofus. Tentiginamus. Veneripeta. Viſcoſus.

Cupſch maken. Caſtigare.

Cupſch to leven. onthouden. Continere.

ſteetſich onCupſch begerte. Saturiaſis. ſis. ſi

onCupſch of loen kint. Hirquitallus.

Cupſcheit. ſuberheit. regnichheit. Caſtitas. continencia. mundicia. pudicia. caſtimonia. integritas. puritas. illibacio.

onCupſcheit. onſuberheit. onregnichheit. Incontinencia. Luxuria. Luxurioſitas. Libido. Imundicia. Fornicacio. Lubricitas. Lubricofitas. Viſcoſitas. Luxus. us. Luxuries. ei. Nepotacio. Popisma. tis. Tentigo. inis. **onCupſcheit** mpt egnſ manſ wybe. Adulterium.

onCupſcheit mpt egnre ionſren of nonnen. Stuprum. pri. Inde Stupratus. Cutitus. a. um. Recutitus.

onCupſcheit mpt den maighen of wedewen. Inceſtus. us. ui.

onCupſcheit doin of bedgiben. Luxuriari. fornicari. congeſtire. geſticulo. as. geſticularis. lenocinor. aris. meretricor. aris. pellicare. coire. molere. coinquinari.

onCupſcheit doin mit egnre ionſren of nonnen. Stupror. conſtupror. aris.

daire men onCupſcheit duet mit egnre ionſren of nonnen. die ſtede heit Stupratorium. rii.

der onCupſcheit bewegunge. Tentigo. ginis. titillacio. Inflammacio.

ter onCupſcheit hoerende. Tentiginarius. a. um. **ter onCupſcheit** bewegen werden. neutraliter. Titillari. Stimulari.

ter onCupſcheit egnen to bewegen. Titillare. valet hic inflammare Stimulare. incitare. commovere. ad luxuriam.

die der onCupſcheit bewegunge hebet of en anderen daire toe beſaert. Titillicus. a. um.

mit onCupſcheit gmanſ to berweidigen. Violare. Opprimere.

mpt onCupſcheit ionſerſcap to benemen. Deſſorare. Devirginare.

onCupſcher. Luxuriator. oſus. Fornicator. rufſianus. pelicator.

Cupſchlich leven. Virginare aris.

Cuſſen. open. pachen. munthen geben. Oſculari. deoſculari. ſuavitare. Baſitare. Suaviare. Baſiare. Suavitor. aris.

Cuſſen. open. pachen deſ monds. Oſculum. deſ bund. Baſium. deſ echter lypde. Suavium. deſ hoelen. Saliva mixta.

die Cussen. *plumacussen.* Pulvinar. pulvinarium.
plumacium. plumatum. plumarium. pulvi-
 nus. ni. pulvillus. li. cervical. lis. cemi-
 canum. cento. onis.
fit Cussen. Cussinus. ni.

doit Cussen. Arestis.
eyn Cusser die Cusset. Suavio. onis. Basio.
 onis. Osculator. Deosculator. Suaviator.
 Suavitor. Basiator. Basitator.
Cupte. Miltte. in M. Miltte.

D.

DA.

Dae erde. *Poterde.* ops. opis. Glis. glitis.
Dach. Dies. diecula. vertumnus.
hyerDach. hoichtijt. heyllich dach. Festum. fes-
 tivitas. sollemnitas. celebritas. caristia. en-
 cenia. orum.
mytDach. Meridies unde meridianus.
Dach. dachbart die bescheiden is to halven. Die-
 ta. dietaria. Placita.
Dachrepse. Dieta.
Dach van opschortingen. Dilacio. suspensio. ter-
 minus. inducie arum.
eyn Dach. [*l. Dach.*] Nudius unus.
derde Dach. Nudius tercius.
vierde Dach. Nudius quartus.
vyfte Dach. Nudius quintus. so voortan.
honderste Dach. Nudius centesimus.
Dach werden. Dieo. es. ere. diescere. luc-
 cere.
Dach regierre die van guden regimiente is. Die-
 ticus. a. um.
gwait Dach. Dierectus. ti.
die Dach als die medicus bemerct den specken to
genesen of nyet. Dies creticus. [*l. criticus.*]
kunstlich Dach. dat is die wyle die sonne baeden
 erden is. Dies artificialis.
natuerlich Dach. dat sant dach ind nacht to sa-
 men van xxiij. uren. Emerinox. dies natu-
 ralis.
Tachspyse. Diarium. rii. dialis. le.

DA.

bis an den berden Dach to tueben. Perendinare.
an den berden Dach als overmorgghen. Pereni-
 die. postridie. posteras.
Dach ind nacht gelyche lanch. Equinoctium.
 equidium licitum. ti. unde equinoctialis.
 le. ter. tas. equidialis. le. ter. tas.
Dach. stade. stunde. tyt. tzt. Inducie. oportu-
 nitas. commoditas. conveniencia. cetera in
 D. Dach van opschortingen.
prste Dach des kynds als dat geboren wurd.
 Lustricus. ci.
Dachhalven. dagen. dedingen. Dietare.
die bur Dage opstept. Antelucanus.
bur Dage. Antelucanum.
bur Dage opstaen. Antelucare.
Dagen. in D. Dach werden.
nae dyen Dagen. Postridie.
namen van den vij. Dagen in der wecken. [*l.*
weeken]
sonDach. Dies solis. dies dominica.
magnDach. Dies lune. feria secunda.
dyngDach. Dies mercurii. feria tertia.
gudeDach. woensDach. Dies martis. feria
 quarta.
donresDach. Dies iovis. feria quinta.
bynDach. Dies veneris. feria sexta.
satersDach. samsDach. Sabbatum.
midDachghs resten. Meridior. aris.
wanDaghes. voirmails. eermails. wannails. bo-
 tigs.

tptg. eer tptg. ander tptg. etwan. wanner. hyper-
 beborents. Olim. dudum. nuper. pridem.
 quandoquidem. quondam. bur dode deg myn-
 schen. Quadam vice. quodam tempore.
 transacto tempore. aliquando. antiquitus.
 pristina. antea. prisce.
 Daeghlopp. Diarium. rii.
 Dagelichg. Indies. dietim. diatim. quotidie
 unde quotidianus. a. um.
 eyns Dages durende. Diurnus. a. um.
 eynDagich. huydagich. Hodiernus.
 tweDagich. Biduum. biduus. a. um. biduanus.
 a. um. hoc diemerum. vel diemerum.
 dreyDagich. Triduum. triduus. a. um. tridua-
 nus. a. um. tridie adverbium.
 vierDagich. Quadriduum. quadriduus. a. um.
 quadriduanus. a. um.
 Dagerait. morgenstonde. morgenroede. voir son
 opgang. Aurora. lucanus est splendor ma-
 tutinus. matuta. te. matutinum. mane. di-
 luculum.
 bur Dagerait. Crepusculum.
 der Dagerait opganck. Antilucanus. ni.
 sonDagelich. Dominicalis. le. ter.
 boveDacht. veraiden. bewegen. besonnen. ber-
 spensg. Provisus. a. um. provise. providen-
 ter. premeditatus. te. tanter. deliberatus.
 te. ranter. preopinatus. te. nanter.
 onbeDacht. onveraiden. onbewegen. onbesonnen.
 onberspensg. op ragnie. op ralie. op aventure.
 wanschichtlic. Improvisus. se. improvidenter.
 improvidus. de. denter. Impromeditatus.
 tanter. Indeliberatus. te. ranter. Inopina-
 tus. te. nanter. Fortunate.
 berDacht. bewagnt. Suspectus.
 berDacht mynsch. Fantasticus. Delirus. a. um.
 Dack. Tectum. Tegmen. Tegumentum. Co-
 pertorium. Opertorium. Operculum. Co-
 perculum. Anamas tis.
 Daechte of huyser buten to wyppen. Decalcare.
 dealbare
 steyn Dack. die dechsteyn dair af. Tegla. gle.
 ymbrex. cis.
 Dack van byesen ind roiden. Tibes. bis.
 tot den Dack gehoerende. Tectorius. a. um.
 tuschen den Dack ind der want. Subgrunda. de.

der Daechen berdeckinge. Sartatectum.
 der Daechen meysterdecker. Architectus. Ar-
 chitector.
 Daechen meysterlich decken. Architector. taris.
 der Daechen meysterliche deckinghe. Architec-
 tura
 des Daechs hoichste. Culmen. nis.
 Daeder van en ey. in C. Eydaeder.
 Dag. deggen. dolmess. knoymess. Pugio. onis.
 Trusibulum.
 Dall. Vallis. Fundus.
 Dall van boemen. Angre.
 groit Dall. Convallis.
 Dalechtich. Vallofus. tas. vallestris. tre. trei-
 tas.
 Dall. eyn vogel. in C. Ca.
 Dall. werchlich. schefferlich. dapper. ryfch. wat-
 her. Agilis. vigil. Activus. Acrimoniosus.
 Dailing. syrentzling. qui est talis.
 Dailen. doelen. dwelen. in B. Bystren.
 Dailgack. huyden. huydenmeer. Hodie. hodie-
 na die. postheri. postpridie.
 Dam. dyck. Agger. ris. vallum. li.
 Dammen. dycken. Aggerare.
 Dammasg. sybendoich. Sericum figuratum. Da-
 mascenum.
 Damascenen. eyntley prumen. Enixe. Damas-
 cenum.
 Damascenen boom. Coquimellum. damascena
 Prunus.
 Dan. asdan. Tunc. Protunc.
 Dan. denneboom. Abies. abietis. Abies. abiei.
 Abiecula.
 Dannen. dennen. Abienus. Abiegnus. a. um.
 Dannen tymmerman. Abietarius.
 Dan. coniunctio. quam. quoniam.
 watDan. woewael. quamvis. licet quamquam.
 noch Dan. Verumptamen. tamen nihilomi-
 nus.
 woedaen. wulken. Qualis. quale. qualiter.
 qualismodi qualitercunque. qualiscunque.
 unde. quomodo. quomodocunque. cujus-
 modi. Qualiformiter.
 saedaen. alsuiken. Talis. Tale. taliter. Talis.
 modi. Taliformiter. Similis. Simile. Simi-
 liter. Simili modo. Huiusmodi.

waer Danicheit. Qualitas.
onder Daen. onderscheiden. *Differentialis.* le. ter. tas. differens. cia. diversus. diversalis. le. ter. tas. diversimodus. de. varius. rie. varianter. distinctus. te. distinctivus. ve. dissimilis. le. ter. tas.
Danck. hee *Grates.* *graciarum actio.* *gracias.* *reciprocacio.* *recompensacio.*
Dancken. *Regraciari.* *Grates agere vel referre.* *Anscurare.* *Caristare.* *Gratificor.* aris. *Reciprocare.* *Recompensare.*
Dancker. bekenlich. *Gratus.* a. um. *Gratificus.* *recompensativus.* *reciprocativus.*
onDancker. onbekensam. *Ingratus.* *Ingratificus.*
Danckerheit. bekensamheit. *Gratitudo.* *Eucharistia* i. *Graciarum actio.* *Recompensa.* *recompensacio.* *reciprocacio.*
onDanckerheit. onbekensamheit. *Ingratitudo.*
geDanck moit synne. *Sensus.* *Animus.* *Mens.*
des geDancks inbal. *Ennoyan.*
Danff. *Gen.* *Corea.* *Corus.* *Coragium.*
Danffender. *Coraules.* lis.
Danffen. *repen.* *Swantzen.* *Corisare.* *Coream ducere.*
Dapper. in D. *Daff.*
Dapperheit. *Acrimonia.* *Agilitas.* *Alacritas.* *Columen.* nis.
Dare. *Ibi.* *Illic.* *Ibidem.*
Dairnae. *Postea.* *posthec.* *postmodum.* *dehinc.* *deinde.*
Dairumb. *Eapropter.* *propterea.* *idcirco.* *Ergo.* *Ideo.* *Igitur.*
Dairban. *Inde.* *Abinde.* *deillo.*
Dare. Este daye men malt op dzoeghet. *Aridarium.*
Darff. behoist. *Indiget.* *Eget.*
berDarffich. bergenschlich. *nederbellich.* *Ruinofus.* tas. *peribilis.* le. *Caducus.* a. um. tas.
Darm. *Viscus ceris.* *Intestinum.* *Fibra.* bre. inde *fibrosus.*
Dariten. *bertardt.* *berweent.* *Petulans.*
Darttenheit. *bertardicheit.* *berweentheit.* *Petulantia.*
Dass off gevel. en dyer. *Cirogrillus.* *Melus* li. *melo onis.* *melota* te. *Pepo onis.* *Meli-popo onis.*

Dat. quod. ut. *Quatinus.* *conjunctio.*
Dat. pronomen. *Hoc.* *Illud.* *Id.*
Datselbe. *Idipsum.* *hocipsum.*
Dattel. *Dattilum.* *carica.* ce.
Dattelboom. *Palmus.*
Dait. geschicht. werck. *Actus.* *actio.* *opus.* *operacio.* *effectus.* us. ui. *factum.* ti.
onDait. oebeldait. in B. *Bonsheit.*
van herliker Dait een vernoemt heer. *Agora-ciomus.* mi.
walDait. daeghe. guetheit. brontheit. *Virtus.* *beneficencia.* *benefactio.* *probitas.* *cetera* in B. *Verbicheit.*
der walDait. der daeghen. der guetheit liefhebber. *Zelotypes.* *zelotipus.* unde *zelotipare.* *philocalus.*
Daberen. hebben als en ostant. in B. *Deben.* *daberen.*
Dabering. in B. *Debing.* *dabering.*
geDachtich. *Memor.* *recordans.* *recolens.*
mit samen geDachtich. *Commemor.*
ongeDachtich. *Immemor.*
ongeDachtich wesen. *Immemorari.*
anDachtich. bligtich. sochtsebdich. beestich. *Studiofus.* tas. *diligens.* cia. *sollicitus.* tudo. *sollicitudinarius.* *accurativus.* cio. *intentus.* *intentivus.* *sedulus.* litas. *officiosus.* tas. *attonitus.* *frequens.* cia. *pernix.* cis. *gnavus.* tas. *operosus.* tas. *laboriosus.* tas. *impendio.* *adverbium* i. *sedule.* *impendiosus.* tas. *serius.* a. um.
anDachtich wesen. bligtich. bedrussich. sochtsebdich. beestich wesen. *Curare.* *accurare.* *sollicitare.* *studere.* *intendere.* *conari.* *niti.* *anniti.* *con-niti.* *eniti.* *inniti.* *perniti.* *invigilare.* *per-vigilare.* *insistere.* *vacare.*
geDachtiniss. *gehoichniss.* *Memorai* *memoria.* *memoracio.* *commemoracio.* *Recordacio.* *Cogitacio.* *Cogitatus* us. *Meditacio.* *Meditaciuncula.* *Cogitaciuncula.* *Memoriale.* *Reminiscencia.* *Epto.* *onis.* *Logisma.* me.
der geDachtinisse to bevelen. *Incorporare.* *masticare.* *ruminare.*
berDachtinisse. *betwanginge.* *vermoedinge.* *Suspicio.* *sinistra interpretacio.*

die ſyn geDechtniff of memoet verlaten [*denk. te lezen verloren*] hebet. Ignarus. Oblivioſus. der geDechtniffen wat ſchyns to hebē. Memorale. lis. ter. tas. geDechtlich. Memorativus. memorabilis. le. ter. tas. Meditativus. Meditabilis. le. ter. tas. Cogitabilis. le. ter. tas. Reminiſcibilis. le. ter. tas. Memoriter. memorioſus. ſitas. Memorialiter. Memorialis. le. ter. tas. anDechticheit. blyticheit. ſoetſeldicheit. Studioſitas. diligencia. ſollicitudo. intencio. ſedulitas. officioſitas. Accuracio. Conatus. Niſus. us. Dech. Paſta. te. Dech maken. Paſtare. Dechroch. Pinſa. ſe. Magis. dis. Dechen. bedecken. ſtoppen. Tegere. Contegere. texere. operire. cooperire. amicare. amictuare. obnubere. obnubilare. velare. unde velamentum. Advelare. obvelare. invelare. Eciām in S. Stoppen. decken dat aeyen is. Et in B. Barghen. ſtoppen. Obſtruere. Dechel. Coopertorium. Cooperimentum. Obſtructorium. ontDechen. in B. Bloeten. Deckene. Lodix. Tectura. Deckene umd ind umd rutte. peltz. turtze. in C. Clept. hoſſen Dechen. Sandalium. lii. Dechen meſterlic die daechen. Architector. aris. Dechen die daechen mit ſteppen. Tegulare. contegere per. ſimul. circumtegere. Ob. per. contra vel undique. re. per. iterum. ſub. per. nae of onder. die Dechens eyn meſter is. Sarcitectus. Sarcitector. toris. Tignarius. Architectus. Architector. Tegularius. IeynDecker. Alutarius. Dechunge der daechen. Sartatectum. ti. Dechunge. deckſel. Operimen. mentum. Tegimen. mentum. Tegumen. mentum. Operitorium. Opericulum. Operculum. Obſtructorium. Textura. Textus. us. ui. Deckſel der ſteppen daechen. Tegula. Tegella. ymbrex. cis. dair men den Deckſteppn maect. Tegularium. rii.

der Deckſteppn en hoip. Tegularium. Deckſteppn maken. Tegulare. waiDecker. Benefactor. beneficus. in B. Berbe. waiDecker om gaeden wil. Benefactorius. a. um. debeiDecker. in B. onBerbe. waiDechich. in B. Berbe. debeiDechich. in B. onBerbe. waiDechicheit. in B. Berbicheit. Dedinge. Tractatus. us. contractus. us. Placitus. us. Dedingen. handelen. habenen. Tractare. contractare. contrectare. per ſimul. preconrectare. per. pre et ante pertractare. per. perfecte. retrectare. per. iterum. vel retro. Ventilare. retractare. per iterum. vel deorſum. Dedinglich. Tractabilis. le. ter. tas. to Deeghe. to recht. recte. debite. pertinentter. Deeghelich. broem. doichtſam. in B. Berbe. Deegel dair men enich metall in ſmeltet. in C. Ceſt. Deegel. pot. haben. groppen. duppen. Lebes. betis. aut lebera. te. auxilla. auxillula. cucuma. me. fidelia. lie. ſeria. feriola. olla. ollula. Degelmeker. potmeker. Ollarius. erden Degelmeker. Ollarius. Lutifigulus. Deghen. heelt. Deghen. meſſ. in D. Dagge. Deger. to mail. in A. Al. Dehen. Decanus. unde decanatus. decania. onder achterDehen. Subdecanus. unde ſubdecanatus. ſubdecania. Deheninne. dehenſche. Decaniſſa. Dele. plantch. in B. Boirde. Dele ſlupt van ſteppen geeſtricht. Oſtracus. ci. Dele. pabiment. eſtrich. fluer. Pavimentum. area. Dele heren. ſchubben. reppn maken. Arapargare. Scalpere. Delemeker. Oſtracarius. pavimentarius. Dele van meer dan van eynreley barwen. Emblemata. tis. vilicoſtratos. Deple. Pars. particula. porcio. porciuncula. achterDepl. Arritagium.

anDepl. in A. Antale.
 bescheyden Depl. Porcio. porciuncula.
 Deplechtich. Particeps.
 onDeplechtich. Expers. impers. tis.
 Deplen. scheyden. Dividere. pertiri. dissinere.
 discindere. segregare. distinguere. separare.
 sequestrare. abducere. disgregare. abiere.
 exigere. abruere. Inde abruptus i. separa-
 tus. divaricor. aris. abvicinare. semovere.
 dispescere. disparare. castrametari i. divi-
 dere. distrahere. abiungere. disiungere. di-
 rimere. disiugare. abdicare. clisciscere. dis-
 criminare. secernere. dispartiri.
 umbDeplen. umbgeben. Distribuerere. dispergere.
 dispensare. cario. ris rire. ivi. itum.
 Deplen. spalden. in C. Cloeben.
 Deplechtich. Particeps. Consors. tis.
 onDeplechtich. Exsors. expers. extorris. Im-
 munis.
 die umbDeplende is. Distributivus.
 umbDeplich. Distributim.
 Depling. scheyding. Tomus. mi i. divisio. die
 andre verba maect hoet de verbis in ly.
 Deplen. scheyden.
 Deplich. Particularis. re. ter. tas.
 eng Depls. Partim. particulatim. adverbium.
 Deplsam. Dividuus. a. um. dividuitas.
 onDeplsam. Individuus. a. um.
 die Deplsam is. Divisivus. partitivus.
 Deplsamlich. dat deplsam is. Divisibilis. le. ter.
 tas. partibilis. le. ter. tas.
 onDeplsamlich. Indivisibilis. le. ter. tas. Indi-
 viduus. tas.
 geDeplt. berdeplt. berscheyden. Divisim. parti-
 tim. discinctim. segregatim. disgregatim.
 distinctim. separatim. abruptim. disiunctim.
 discretim. discriminatim. abdicatim. seques-
 tratim. abactim. distributim. Frustratim. Par-
 ticulatim.
 geDeplt. berspleten in vele deplen. Multifidus.
 berDelegen. berstoeren. berderben. berwuesten. ber-
 ngelen. berherden. bergwisten. to schanden ma-
 ken. Destruere. exterminare. eliminare. cor-
 rumpere. annullare. annihilare. evertere.
 subvertere. perdere. delere. dissipare. pro-
 fligere i. devastare. desolare. desolor. de-

solaris. depopulari. perfungor. eris. per-
 fungi. active vel passive in significatione.
 Profligare vel profligari deponentialiter.
 Defrutare. grassari demoliri. oblimare. ab-
 ligurire. Lino. nis. re i. destruere. obel-
 lare. epeculior. aris. diluere. eluere. de-
 metere et tempestare i. destruere. prepe-
 dire i. devastare. abrogare. diruere i. de-
 struere. absumere. excindere i. destruere.
 pervastare. vastare.
 Delugen. ieschen. updoen. Delere. extinguere.
 suffocare. abolere. circumscribere s. in cau-
 sis delere. Limare. Luere. diluere. Col-
 luere.
 Deligen. dempen eyn geruchte off hys updoen.
 tzussen. Delere. suffocare. extinguere. Am-
 putare. Abolere. Antiquare. Sopire. Se-
 dare.
 berDeigelich. berdarflich. berngetlich. berherdlich.
 bergwistlich. Annichilabilis. le. ter. tas. Vas-
 tabilis. devastabilis. le. ter. tas. destructi-
 bilis. Corruptibilis. Annullabilis. le. ter. tas.
 dissipabilis. Eliminabilis. Exterminabilis. de-
 solabilis. depopulabilis. profligabilis. defru-
 tabilis. le. ter. tas. grassabilis. oblimabilis.
 demolibilis. obliguribilis. delibilis. everti-
 bilis. Absumptibilis. le. ter. tas.
 onDeigelich. onstoirlich. onberdarflich. et cetera.
 Setz hur gher adiectivum die hys neest hur
 staen die preposicio In.
 berDeleger. berdarber. berstoerre. berngetre. ber-
 herber. maecht verba ab ultimo supino
 in tor van den verbis hys hur in ly. berde-
 ligen. berstoeren.
 berDelegng. berstoernng. maecht des selben ge-
 lycken verba in io. de ultimo supino van
 den verbis hur geroert. s. in ly. berDelegen.
 berstoeren. Panarium i. Excidium. disci-
 dium. exterminium. vastamen. Cetera in
 D. berDerfuisse.
 Delle. Synche.
 Dem. den. oen. om. gn. gn. Illi. Ipsi.
 Dempen stichen. wozgen. berdumpen. Strangu-
 lare. Suffocare. fo. longa. Prefocare. Sug-
 gillare.
 Deinpich. in A. Anbozstich.
 Dene.

Dene. eyn uyt denmarcken. Dacus. Danus.
 Deenmarcken. Dacia.
 Den. oen. in D. Dem. den.
 herDen. herwarts. Huc. istuc.
 beDencken. betrachten. besinnen. versinnen. be-
 wegen. aewerwegen. beraden. Perpendere.
 Pensare. Pensitare. Masticare. Ruminare.
 Revolvere. Ponderare. deliberare. ventila-
 re. eventilare. diventilare. trutinare. per-
 spicere. premeditari. precogitare. Incorpo-
 rare. decernere. volvere. re. circum. de.
 di. e. omnia in eodem sensu. subvolvere.
 per. post. vel subtus. transvolvere.
 geDencken. gehoegen. Recordari. memorari.
 memino. nis. ere. memoro. as. are. com-
 memorari. rememorari. colere. recolere.
 meditari. cogitare. recogitare. Excogitare.
 ymaginari.
 dyen Dencken. speculieren. ynsen. fantasieren.
 ymaginieren. Speculari. ymaginari. meditari.
 contemplari. fantasiari. masticare. rumina-
 re. ructare.
 berDencken. bewapnen. Suspiciari. sinistre in-
 terpretari.
 berDencknisse. bewapninge. Suspicio inde Su-
 spectus die bewapnt is.
 anDencken. anseuen. Intendere. attendere. gan-
 nire. animadvertere. intueri. contueri.
 beDencken. visieren. Fingere. ymaginari. Ex-
 cogitare.
 geleyt Dencken. Equipensare.
 bux beDencken. Precogitare. Premeditari.
 wederDencken. Recogitare. remeditari. reme-
 morare. rememorari. recolere. recensere.
 reminisci. recenso. sui. situm. recensio. fivi.
 situm.
 Denckinge. in D. geDencknisse.
 dyen Dencklich. yemlych. fantasich. Ymagna-
 rius. ymaginativus. perfunctorius. specula-
 tivus. fantasiarius. meditativus. contempla-
 tivus. ymaginabilis. masticativus. rumina-
 tivus.
 aberDencklich. aberwegelich. betrachtlich. berad-
 lich. Ponderabilis. deliberabilis. perpensi-
 bilis. le. ter. tas. Cetera hec adiectiva for-
 mabis de verbis ly. aberDencken. Revolu-

bilis. Evolubilis. Revolutilis. evolutilis in
 eodem sensu.
 Dencklich. Cogitativus. memorativus. medita-
 tivus. et cetera.
 onderDenich. hoirsam. Obediens. subiectus.
 onderDenich. hoirsam maken. Subiugare. Sub-
 dere. Humiliare.
 onderDenich wesen. hoirsam wesen. Obedire.
 subesse. subici. allubere. allubescere. col-
 lubere. collubescere. collibere. collibesce-
 re. parere. obsecundare. obtemperare. sub-
 servire.
 onderDenicheit. hoirsamheit. Obediencia. sub-
 iectio. allubescencia. Collubencia et Col-
 libencia. Collubescencia.
 Dennen ind syn toebehoer. in D. Danne.
 die Derde. in D. die Dypde.
 die die Derde gesat is in den here. Triarius.
 Dertien. Tredecim.
 Dertich. Triginta.
 eyn ind Dertich. Triginta unus.
 twe ind Dertich. Triginta duo.
 dyen ind Dertich. Triginta tres.
 vier ind Dertich. Triginta quatuor.
 vyf ind Dertich. Triginta quinque.
 sess ind Dertich. Triginta sex.
 seven ind Dertich. Triginta septem.
 acht ind Dertich. Triginta octo.
 negen ind Dertich. Triginta novem.
 van Dertigen getal. Trigenarius. Tricenarius.
 van eyn ind Dertigen getal. Tricenarius una-
 rius.
 van twe ind Dertigen getal. Tricenarius bina-
 rius. et cetera bis tot hirtigen toe.
 Dertichste. Tricesimus. Tricenus. Trigenus.
 Trigenarius. Tricenarius.
 eyn ind Dertichste. Tricesimus primus.
 twe ind Dertichste. Tricesimus secundus. et
 cetera
 Dertich maal of dertich werff. Tricesies. Tri-
 cies. Trigies.
 Dertich mailich. Tricesimalis. le. ter. tas. Tri-
 gesimalis le. ter. tas.
 Deren. schaden. schedigen. hinderen. Nocere.
 damnificare. impedire. prejudicare. obesse.
 pernocere. iniuriari.

Derlich. hynderlich. schedelich. Nocuus. Noxius.
 sinister i. nocivus. officiosus. damnosus.
 dispendiosus. tas. nocencia. nocenter.
onDerlich. onhynderlich. onschedelich. Innocuus.
 innoxius. innocens. innocenter.
Derne. maget. Ancilla.
Derne to wesen. Ancillare.
Derſchen. doſchen. dzeſchen. Triturare. Tritu-
 lare.
Derſcher. doſcher. dzeſcher. Triturator. Tritu-
 lator.
Derben. in B. ontDeren.
herDerſniſſe. in D. herDelegginge. verſtoeringe.
 Perfunctio. Interpolacio i. Corruptio.
herDerſlich. Perfunctorius. a. um.
herDerber. in D. herDeligher.
Deſe. Iste.
Deſem. Muscus.
Deſſem. ophaben. Fermentum. zima.
Deſſemen. Fermentare.
Debenter. epn ſtat. Daventria.
Dnaken. dat is die dat heilige euangelium leſen
 of ſingen mach. Vaictra hebraice. Levita
 grece. Ministerialis latine. Dyaconus.
ertzDnaken. Archidyaconus. Archilevita.
Dnakenſ dyenrock. Dalmatica collobium.
Dnaken clemt. Levitarium.
Dnakenſcap. Dyaconatus. us.
ſubDnaken. Subdyaconus. ypodiaconus.
ſubDnakenſcap. Subdyaconatus. us.
ertzDnakenſcap. Archidyaconatus. us.
Dicht. Compactus. solidus. a. um. tas.
onDicht. in B. Baſl.
onDicht. loſſ als holt of ſwam off ſpongij. Ra-
 rus. rallus. tas. porofus. tas.
datr van onDichticheit wegen niet in en blybet.
 Futilis. le. ter. tas.
Dichtmaken. Solidare. consolidare.
Dichtmakinge. Solidamen. tum. consolidamen-
 tum. solidacio. consolidacio unde Soliditas.
geDicht of ipet int gemegn. Dictamen. Carmen.
 Poëma. Dictatura. Fictio.
geDicht of ipet van herſchen ſaken. Comedia.
 die.
geDicht of ipet van herliken ſaken. Tragedia.
 die.

**geDichtſpreker off ipetspreker of dichter van herſ-
 chen dyagen of groeben ſaken.** Comedus. di.
 persona. ne. mer die dat doet van herliken
 ſaken die heit Tragedus. di.
Dichten. Dictare. Componere. dictitare. Fin-
 gere. Conſingere.
Dichter. Dictator. Compositor. Confictor.
 Poëta.
Diche. onduime. Spissus. Densus. condensus.
 denſetus. a. um. fragofus i. spissus.
Dichtmaken. Denſare. adenſare. condensare.
 spissare. inspissare. stipare unde stipatim.
 adverbium. Instipare. per. in. aut valde.
 Obſtipare. per. undique. vel contra. Reſti-
 pare. per. iterum. Subſtipare. per. poſt. vel
 ſubtus. vel parum.
Dich werden. blynden. gwellen. ſwellen. Gru-
 mare i. tumere. inſufflari. denſere Spissari.
 Inſpissari. Tuberare. Circumtumere. eſcere.
 detumere. diſtumere. eſcere. Extumere.
 eſcere hec tria. per. valde vel ceſſare a
 tumore. Intumere. eſcere. per. intus. vel
 valde. vel contra. Perumere. eſcere. per
 aever. Ob. per contra. vel undique. re.
 per iterum. Con. per ſimul. Turgere. eſcere.
 In. per. intus. ſeu valde. Ob. per contra.
 vel undique. Per per aever. Re. geſcere.
 per iterum.
Dichtwerdng. In B. ontyſing.
Dichicheit. Spissitudo. denſitas. Tumorofitas.
Dichicheit des waldeſ. Feretrum. tri.
Diche. Dake. Oſte. manichwerff. beelmaſſ. Mul-
 rociens. Crebro. Crebrius. Pluries. Sepe.
 Sepenumero. Sepius. Sepicule. Sepiuscule.
 Perſepe. Quamſepe.
Dych. in D. Dam.
Dychen. in D. Dammien.
biſchDych. dyer. wyer. Vivarium. piſcina.
 ſtagnus. lacus.
Die. der. Singulariter. Ille. Iste. hic.
Die. Pluraliter. Illi. isti. hii.
Dyech haeben dat ſinge. Coxa. coxuli.
Dyehader. Varica. ce. varix. cis.
Dye gewerff. Vertebra.
geDyhen. walbaren. Prosperari. Felicitari. For-
 tunari. paſſive.

Dieſſ.

Dieff. Fur. furunculus. tacax i. furunculus.
 cafat idem. cleps. pis. cleptes. tis. Pila-
 ra. te.
 Dieff die bueij of habe steelt. Abiges. gis. Abi-
 geus. Abactor.
 Dieff die den marcht besteelt. Circumforanus.
 lustro. onis.
 Dieff des gemeenen guebds. Peculator.
 Dieberg des gemeenen guebds. Peculatus. us.
 ui.
 Dieftich. Furtim. furtivus. a. um. furtive.
 Dieftede dair vele bueie font. Crebrifurus. ri.
 Opl. eyn ruyt.
 Dingen. dempen. in D. Dempen.
 Dnn. vide Ju. Tui.
 Dnmeren.
 Dnch. Res. recula. di. Ens. tis.
 Dnchtael. Pactum. fedus. licitacio. Licita-
 men.
 Dnghen. Pactare. depactare. licitor. aris.
 Dnden. swellen. in D. Dnchwerden.
 Dnenen. Servire. famulari. confamulari. ob-
 sequi. ministrare. ancillare. vel ancillari
 pro feminis. suppeditare et sufficere i. sub-
 ministrare.
 Dnenen in engenscap. Servire. mancipare.
 Dnenen. ebenkomen. ighen. passen. maten. Con-
 gruere. Evenire. Competere. deservire. Con-
 venire.
 berDnenen. verschulden. vergelden. verspen. erken-
 nen. bur ogen heb. Promereri. remereri.
 reservire. deservire. refundere. recognos-
 cere. recompenfare. deservire. per. valde.
 reimpertiri. reciprocere. retribuere. remu-
 nerare. commereri. per. simul. redonare.
 reimpendere. rependere.
 samenDnenen. mitdnenen. Conservire. Confa-
 mulari.
 Dnenen hier ind dair. Disservire.
 Dnenen seer wael. Inservire. deservire.
 Dnenende bunt. Antipes. dis.
 Dnenende knecht. Circumpes. dis. pedissequus.
 Dnenende maget. Pedissequa. que. vel ea. ce.
 Dgenre gaidg. Deicola. Criticola. nathineus.
 laterensis et latrefons. tis i. latrariam im-
 pendens.

Dgenre der asgaide. ydolatra. tre.
 Dgenre der lunde. Servitor. trix. famulus. la.
 verna. vernaculus. la. apparitor. trix. pe-
 dissequus. qua. Assecla. minister. tra.
 Dgenre die der lunde of ymans engen is. Ser-
 vus. servulus. manceps. pis. Ind sulke en-
 genscap heit mancipium. mancipiolum. Ind
 die hic aff gebuyhet is heit Emanceps. is.
 emancipatus. libertus. manumissus. Ind al-
 so to byghen heit emancipare. manumittere.
 Cetera in E. die van Engenscap.
 mitDgenre. Conservitor. trix. Confamulus. la.
 berDgenre der waldaet. Vicissitudinarius. Al-
 ternus. Altrinfecus. Refusor. recompenfa-
 tor. reciprocus. remunerator. retributor.
 gratus. reimpensor.
 Dgenreteche. Servitrix. famula. et cetera.
 Dgenst int gemeen. Servicium. serviciolum.
 obsequium. subsequium. famulatus. famu-
 licium. ministerium. clientulus. la. obse-
 quela.
 berDgenst. verschuldung. vergeldung. erkenning.
 Vicissitudo. Refusio. Alteritas. Recompenfa.
 Recompensacio. impendium. retribucio. re-
 ciprocacio. reimpensio. remuneracio. gra-
 ciarum actio.
 berDgenst. loon. Merces. Mercedula. precium.
 preciolum. premium. acquisitum. Bravium.
 Sallarium. Meritum.
 Dgenst gedwongen in enghener persone. Anga-
 ria unde Angariare. Angarie. arum.
 heyligh Dgenst of ampt. Caurio. nis.
 en guet Dgenst. Eudulia.
 van den Dgenst die oeverste. Ministeriarcha.
 chis.
 bruntlich Dgenst tuschen twee. Dulensis.
 Dgenst den men gaide duet. Servitus. Latria.
 Culura. Sacrificium.
 Dgenst den men den asgaiden duet. ydolatra.
 supersticio. osus. tas. prophanacio.
 Dgenst den men den heyligen doet.
 Dgenst den men den lunden doot. Servicium. in
 D. Dgenst int gemeen.
 Dgenstlich. Dgenstechlich. Obsequialis. le. ter.
 tas. obsequiosus tas. Familiaris. re. ter.
 tas servilis le. ter. tas. ministralis. le. ter.
 tas.

tas. ministerialis. le. ter. tas. Famularis.
 re. ter. tas.
Dienstlich. dienstrechtich. in eygentcap. Servilis.
 Serviciosus. tas. Mancipiosus. tas.
berdienstlich. Meritorius. a. um.
Dienstman byp. Libere condicionis. Liber.
 mer. Libertus. ta. die byp gekouft syn ind
 oere hunder herten Libertini.
Dienstlichkeit. Famularitas. Famulatus. Fa-
 mulamen.
Dynre. dynreley munte.
Dynren. schynren. luden. Sonare.
Dynsen. trecken. hansen. Trahere. tractare. per-
 trahere. per. perfecte. Verrere i. trahere.
 Verritare. converrere. per. simul. everrere.
 per. extra.
Dynsbach. dies mercurii. feria tertia.
Dyep. Vastus. a. um i. profundus. ymus.
ondyep. black. bloit. Clivus. tas.
Dyepheit. dunpte. Profunditas. vastitas. vasti-
 tudo. altitudo s. puteorum et similium.
Cahon. Cahos. indecli. Cahus.
grote Dyepheit des waters. Gurges. tis.
Dyer. Animal.
wilt Dyer. Fera. ferus. a. um. tas.
Dyer dat mit den boeten op der erden sit.
 Agripa.
Dyer onder den huyck hale. Apica. Apicia.
 cie.
der Dyer vergaderunge. Polia. lie. Armentum
 s. boum vaccarum et equorum. sed ovium
 et porcorum Grex. polia. lie.
wilt Dyer dat hyllich is. Ferifera unde ferife-
 rus. a. um.
cleyn tam Dyer dat den luyden ghepen nutliken
 arbeit en doet als schayp. swyn. Pecus. dis.
 Ferans. tis.
grote Dyer dat den luyden dyent als perde ind
 offen. Pecus. coris.
sulke Dyer. Pecus. indeclina. in singulari.
 sed in plurali Pecua. orum. vel Pe-
 cum.
Dyer dat vele ytt. Solax. acis.
all Dyer des die mensehe genut in eten ind ar-
 beyde dat ghegu mensehlich gestalt en hest heit
 Pecus.

der wilber Dyeren mondsopeninge. Rictus. us.
 ui.
 der Dyeren strunt of dyetli. Ruder. deris. vel
 Rudus. deris.
Der Dyeren geluyt.
 des Leuen. Rugire unde Rugitus. us. Leo.
 des Cuyg. Rachanare Tygris.
 des Pardus. Felire. zinzinare Pardus.
 des Pantier. Caurare Panthera.
 des Beren dat geyn bercken en is. Vercare.
 sevire. micare Ursus.
 des wilden Swyn. Frendere Aper.
 der Soghe. Grinnire aut Grunnire. Gruni-
 re Porcus.
 des Lynthoyng. Vercare. lincare Linx.
 des Wols. Ululare Lupus.
 der Slangen. Sibilarē Serpens.
 des Esels. Rudere. Rudire Asinus.
 des walt Esels. Mugilare. Mugulare Ona-
 ger.
 des Hond. Baulare. latrare Canis.
 des Hupchuyck. Cuculare Cuculus.
 des Perts. Hynnire. Adhynnire. Cohyn-
 nire Equus.
 des Hertten. Rugire Cervus.
 des Offen. Boare Bos.
 der Hae. Mugire Vacca.
 des Aren. Clangere Aquia. [i. Aquila.]
 des Shyeren. Pulpare Vultur.
 des Swanen. Drenfare Cignus Olor.
 des Cranen. Gruere. arissare Grus.
 des Pawen. Paupulare Pavo.
 des Hanen. Cucubrire. cucurire Gallus.
 der Hennen. Oripfare. Crispare Gallina.
 Grabunorum Fringulire.
 Turdorum Truculare. rutilare. foccitare.
 seccitare.
 Sturnorum Passitare. pallitare.
 der Mupshen of luyngnch. Tinctiare. Tin-
 ciare Passer.
 der Byghen. Bombicare vel bombilare Apis.
 der Heynliken. Frinitare Cicada.
 weder. [i. der weder.] lorectare Aries.
 Schayp. [i. der schayp.] Balare Ovis.
 des

des Buchs. Nuctire. nuclire. Hircus.
 des Hamel of Castroens. Vebare. Hedus.
 des Doss. Gannire. Vulpes.
 der Catten. Glatire. glatitare. Cattus. lus.
 Weer dat en tam verken is. Quiritare. Verres.
 des Hasen. Vagire. Lepus.
 der Kinder. Vagire. Infans.
 des Weselhens. Drivorare. drivolare Mu-
 stela.
 der Mupf. Pipitare Mus.
 des Sorix. Desticare. Sorex.
 des Elephant. Barrire. Elephas.
 der Dorsch. Coaxitare. Coaxare. Coax di-
 citur sonus ranarum.
 des Raben. Crocitare. Corvus.
 der Hoentre. Papiare Pullus.
 der Duywen. [l. Duyven.] Papiare Co-
 lumba.
 des Habichs. Papiare Accipiter.
 des Wyhen. Lupire. Lipire Milvus.
 des Oedewers of Storchs. Crotolare. Cro-
 culare. Ciconia. Ibis.
 der Gansse. Scingere. Sicingere. Auca. an-
 fer.
 der Enden. Retrissitare. resticare Aneta.
 des Nachtraben. Cucubire Noctua.
 der Merlen. Zinzicare. Merula.
 der Swaluen. Fritinnire vel Mimurire. Mi-
 murere. Irundo.
 der clemre voglen geluyt. Fricinnire. Inde
 Fricinnitus. us. ui. of mimurire.
 Alre Oeren roepen. Rudio. ire. Ruditus.
 en Oer des vader ind moeder nyet van eynen
 kunne en synt. als eyn pert dat an der eselign-
 nen wynt. Bigenus. a. um.
 Oer dat den luyden dienst doot als esel off
 pert. Iumentum. inde iumentarius. a. um
 ad hoc pertinens seu custodiens.
 Oeren ter bruytuyningen to stellen. Admis-
 sura.
 der Oerten manen of hair op den halse. Juba.
 be. Caprona. ne.
 van eynighen Oeren vergaderinge. Polia. le.
 alles Oers kint id sy blygende of gaende. Pul-
 lus. li. Pullulus. li.

Dorsch. schube. eet taffel. Glisca. ce. cilliba.
 be. ferculum. escaria. assideria. tabula et
 tabella et tabellula pro divitibus. sed men-
 sa. mensula pro pauperibus.
 tot den Dorsch of taffel hoerende. Mensalis. le.
 ter. tas.
 Dorschliken. taffelliken. Gausape. pis. gausa-
 pum. pi. gausapa. pe. mensale. menforium.
 gausapes. pis. mantile. lis. mantele lis.
 Dorsch. Huius. Istius.
 Discipel. student. schoelre. Discipulus. scolaris.
 studens. scholipeta.
 Discipelschap. Discipulatus. us.
 Discipyn dat is die straffing die men geestliken
 personen of schoelren anduet. Disciplina. dis-
 ciplinacio. correctio. ind alsulke straffinge
 to doin heit Disciplinare.
 Dispensacyn. Dispensacio. sportuna. ne.
 Dispensieren. Dispensare.
 Disputacyn. Disputacio.
 der Disputacien verbulling. Apolesma.
 Disputieren. in A. Argueren.
 Disputerstede der geleerden. Togiferium.
 Dissel. hoevel. cymphoto. Levigal.
 Distel. Tribulus. Traher. Cardulus. Carduus.
 Cardo. onis.
 Distelboem. Lanugo. ginis. unde Lanuginos-
 fus.
 Distelbinck. Carduellus.
 stede dair men Oebe. roeber of moeder hengt.
 Furcellus. lium.
 Dit. Istud.
 Doe. Fac. Age. Agas.
 Doe. asdoe. Tunc. protunc. Illa vice.
 Do. als die boest af is. Degelacio.
 Dobbe. pegghe. prop. Cavilla inde Cavillare.
 peggere. Obstructorium.
 Dobbel. twyfalt. Duplex. duplus. a. um. ge-
 minus. a. um. cetera an Dobbel treffende.
 in D. Dubbel.
 Dobbelsteyn. woepel. tering. Taxillus. plurali-
 ter Cibe. arum. Talus. li. decius. cii. le-
 pusculus. li. Tesser. ris. Tessera. re. Tes-
 secula. le. Tessella. Tessellula.
 Dobbelsteyn meier. Tessellarius. tesserarius.
 Dobbelen. Taxillare.

Dobler. Taxillator. Tesserarius.
 die op Dobbelspeyn by ogen woeyt. Ternio.
 onis. Trio. onis.
Doch. merdoch. ydoch. nochtang. Tamen. At-
 tamen. Verumptamen. Nichilominus.
Dochter. Filia. filiola. nata. proles.
Dochterman. Gener. ri.
 die eyn Dochter hebet. Filiaster.
 styf Dochter. Filiastria. privigna.
Doch of puppy. Pupa. pupulla.
Docke van stro.
Doick. gewant. laken. Pannus. panniculus.
Doick dat mit twybeluygen of bybeluygen vade-
 men geweven wuordt. Bilex. cis.
alt Doick. Fungus. gi.
schortelDoick. Limas. aris. Limus. mi.
Doick. hulle. stolpe. sleyer. slett. Peplum. Ve-
 lum. Velarium. Velare. ris. Velamen. Ve-
 lumentum. Amiculum. Galama. aris. Lim-
 bus. bi.
 tot den Doick hoerende. Velarius. a. um.
hoif Doick opsetten. Velare. unde. Velatura.
 Velacio.
hungerDoick des bastens in der kerken. Velum.
 veli.
Dopchdreyer. Velifer. ra.
Dob. geck. in A. Aff.
Dobden. gecken.
Dode lichamen gebalsamt. in B. geBalsamde.
 die by den Doden oere onregulicheit doyt. Ever-
 riator.
 die in des Doden stede gesat wuordt id sy bisscop
 of raidsman. Suffectus. Immortuus. a. um.
Doden ampt doen totter begravingen. [i. be-
 gravityngen.] Funerare.
Dodendreyer to grabe. Lictor. oris. Philo.
 onis.
Doden vat. doickist. Quartallum. li.
Doden vate. Feretrum. libitina. ne. labitina.
 ne. Capilus. Sandapila.
Doden sarch. Sarcophagus. tumba.
Doden sanch. Nenia. nie. delos.
 op en Doden sangen. Nenor. aris.
 der Doeden heraeber. Vespilio onis Bustifragus.
 dat men en Doden bregt. Bispius s. locus
 ad quem.

Doeden. doitslaen. Interficere. occidere. Neca-
 re. Interimere. Mortificare. pernecare. Ene-
 care. Trucidare i. Interficere. Perimere.
 Extinguere. Restinguere.
Doeden asdoin en mynsh. in D. asDoin.
Doeden. Slachten vleisch. Mactare. Macellare.
Doden graven. Tumulare. Sepelire.
Doden speel. Coragium. gii.
 den Doden alderen offerhand to dogi. Paren-
 tare.
Doden op to graven. Exhumare.
Doden op to graven ind die to bernen. Busti-
 fragare.
 des men Doden luyden nae maect als grabe. fas-
 ken. bilde. Colossus. si.
Doeder. doitsleger. Interfector. Interemptor.
 Occisor. Necator. Macellator. Lictor. Car-
 nifex. Spiculator. sediciosus s. inter cives.
Doeder in 't gemeyn. in M. Moerder.
geDoedet. Interemptus. Interfectus. occisus.
 necatus. peremptus. Extinctus. Letatus i.
 Mortificatus.
Doit. nomen substantivum. Mors. obitus ho-
 minum. nex. necis. necula. exitus. exi-
 cium. unde exicialis. le. ter. tas. exicio-
 sus. tas. Interitus. us. ui. Pernicies. perni-
 citas. perniciositas. letum. ti.
Doit. nomen adiectivum. Mortuus. a. um. de-
 functus. vitafunctus. letatus. thanatus.
Doitdreyer. Mortifer. a. um. Famereus. a. um.
 des Doits behalsam. Fereteca.
Doitsch. Mortalis. letalis. le. ter. tas.
Doitsch mit den swerde. Ensicium.
Doit vleisch hanae. Gangrena. ne.
half Doit. Seminecis. Semimortuus.
 die Doit der kinder heyt Acerba. dat is bitter.
 die Doit der ionger luyd Immatura. dat is on-
 rijp.
 die Doit der alder luyde heyt Merita. dat is
 natuerlich. eyghlich.
 die Doit comyt byerley. dat eyn is natuerlich s.
 Naturalis. dat ander is beschert s. fatalis.
 dat derde is van geballe s. accidentalis.
onDoit. Immortuus. a. um.
Doit geslagen of gestorven. Mortuus. a. um.
Doitslaen. in D. Doeden.

Doite-

Dootlaen tuschen her. Internecare.
 Dootrechtich. Mortifer. letalis. le. ter. tas.
 perniciosus. tas. letifer.
 Dootslach. moert. Homicidium. latrocinium.
 interfectio. interempcio. iugulacio. occisio.
 cedes. dis. rasimentum i. Perempcio. In-
 terimentum.
 Dootsleger. in D. Doeder.
 die Doot is. in D. Doot. no. adiect.
 twy Doot. Biathanatus. ut lazarus.
 Dootkussen. Arestis.
 dye in den Doot den sterbenden wat guetz hope
 seget off bysteit. Agonizeta.
 Dootbarwich. Luridus. a. um.
 Doots got als Mercurius. teuthates.
 Doeder synre alderen. Parenticida. vel parri-
 cida. unde parricidium. vel parenticidium.
 Doeder syns vaders. Patricida. unde patrici-
 dium.
 Doeder synre moeder. Matricida. unde matri-
 cidium.
 Doeder syns hands. prolicida.
 Doeder syns broeders. Fratricida. unde fratri-
 cidium.
 Doeder eyns mynschen. Homicida. unde ho-
 micidium. sanguinarius.
 Doeder der borger. Sediciosus.
 Doeder int gemeyn. in M. Moeder.
 Dootf. dol. balhoerich. Surdus. surdulus. fur-
 daster.
 Dootf wesen off werden. Surdere. surdescere.
 obsurdere. descere.
 Dootsheyt. Surditas.
 Dootf maken. Surdare. obsurdare.
 Doot waechgung. *[in D. waiDoot.]*
 Doeghde. in D. waiDoot.
 der Dootghden liefhebber. in D. der waiDoot
 liefhebber.
 dye in Dootghden of geburten boedel doot. in D.
 [i. in B.] dye in geburten.
 Doeghen. doegentich. doegende. verbe. byome we-
 sen. Valere. valescere. Evalere. lescere. per.
 valde. convalere. lescere. invalere lescere.
 per. valde. prevalere. lescere i. pre aliis
 valere. equivalere. lescere. poliere. clare-
 re. florere. rescere. preminere.

gelyck Doegen. Equivalere. lescere. equipol-
 lere.
 gelyck Doegunge. Equivalencia. equipollencia.
 Doegen. lustich wesen. in B. Bloesam wesen.
 Doegen. lyden. dulden. verdragen. Sustinere. to-
 lerare. pati. sufferre. ferre. perferre. sup-
 portare.
 Doegentich. doegende. in B. Verbe.
 Dol. geck. in A. Aff. et in A. Awnsich.
 Dollart. in A. Aff.
 Dollen. in D. Doeben.
 berDolt. verdoetelt. Deliratus.
 geDolt. verbuldicheit. Paciencia. tolerancia. suf-
 ferencia. sustinencia.
 Dolmess. in D. Dagg.
 Dol daer die raeirgem tuschen leeget.
 Doele to schieten. in C. Cleff.
 Dolphin. alde soen des conyns van franchryck.
 Delphinus.
 Dom. dol. onberstendel. plump. Obtusus. tas.
 rudis. tas. stolidus. tas. hebes. tudo. gros-
 sus. fices. ficia. ignavus. via.
 berDoemen. oebelen ter doot of ter hellen. Dam-
 nare. condemnare.
 berDoemen. verwysen in cost abermits den ge-
 richt. Condemnare in expensis.
 nept berDoemen. Indemnare.
 Doemen. sloemen. verquisten. Vorare. dilapida-
 re. glutire. deglutire. ingurgitare. abligu-
 rare. prodigere. unde prodigus. galitas.
 crapulare. unde crapula. losus. profundere.
 absumere.
 Doemer. in S. Sloemer. et in C. Tether.
 ber/sloemer.
 Doemung. sloemung. bergwistingh. Dilapidacio.
 Abligurigo. inis. prodiguitas. prodigalitas.
 vappiditas. absumpcio. crapulositas. devo-
 racio. degluticio. ingurgitacio.
 Doempsterre. Summum Archisterium. Metro-
 polis. Metropolitana. Cathedralis. Cathe-
 dralica ecclesia.
 Doene. hellinghe. in C. wederClanck.
 Doen. geluyt. galu. clanck. Clangor. Echo.
 Sonus.
 Doenen. hellen. lyden. Intonare. insonare. per-
 sonare.

tegen Doenen. Raboare. resonare. obsonare.
 Doen. stpf. Extensus. extensivus. protensus.
 protensivus. expansus. expansivus.
 tegen Doening of helling [i. helling] upt den
 bergken. wateren of anders. Echo. onis.
 tegen Doening of helling int gemeen. Resonan-
 cia. Obsonancia. Reboancia.
 Doen werken. in A. Arbeiden.
 an Doen. in C. Cleiden.
 toe Doen. byleggen. Addere. Apponere. Adi-
 cere. Adiungere. Subiungere.
 toe Doen. toelugchen. slupten. Claudere. Serare.
 Obserare.
 upt Doen. onthieden. Exuere.
 upt Doen ter hupren. to pacht uptleggen. Expo-
 nere.
 upt Doen. dylghen. Extinguere. Delere. Suffo-
 care.
 nget Doen. in H. opHæren.
 upt Doen een gerucht. hertzussen. in D. Dem-
 pen.
 ber Doen. berteren. in B. toeBrenghen.
 af Doen. afleggen. Deponere.
 af Doen van den lybe. in D. Doeden.
 af Doen. een mensche to doeden. Trucidare. ro-
 tare. decollare. suspendere. comburere.
 quartare. dimembrare. submergere. discer-
 pere. carnificare. defrustare. infrustare. ce-
 tera in D. Doeden. doitslaen.
 af Doen. afstellen ongehoorlicheit. Amovere. ab-
 dicare. deponere. amputare.
 in Doen. inschaffen. Immittere. indere. inserere.
 interserere. insertare. intercertare.
 mps Doen. in G. aeverGaen.
 an Doen crot of berdyet. Inferre. irrogare. in-
 figere. infligere. infligare et infligari. de-
 ponentialiter. cetera in B. Bedoeben.
 op Doen. oplugchen. in A. Apenen.
 hyn Doen. en wech doen. in A. aff. hyn Aee-
 men.
 hol Doen. beruoegen. uytreycken. ontrichten. be-
 talen. gelden. Solvere. persolvere. Luere.
 diluere. assignare. satisfacere. satisdare. con-
 tentare. exporrigere. dependere i. persol-
 vere. duo. dui. duere. Resecrare.
 Doenlich schefferlich. in D. heDyfflich.

Doenlich. wercklich. Factibile. Operabile. ter.
 Agibile. liter. tas. Effectibile. ter. tas. Ef-
 ficaciter.
 Doensam. onledich. in D. heDyfflich.
 Doensamheit. in D. heDyfflicheit.
 Doncker. duysterechtich. Caliginosus. tas. um-
 brosus. tas. furnus. apruscus. condensus.
 tas. creber. bra. brum. eclipticus. illunis.
 luridus. nebulosus. nubilosus. opacus. te-
 tricus.
 Doncker van bartwen. in B. Byn.
 Doncker wesen of werden. Furneo. es. ere.
 Furnescere Caligare. Eclipticare.
 Doncker maken. Nubilare. enubilare. con. ad.
 de. per. ob. omnia per valde. obscurare.
 interpolare. Opacare.
 Donckeren. Eclipsare. Eclipticare. Tenebres-
 cere. Caligare. Fuscare. obfuscare. abluci-
 dare. collucare.
 Donckerheyt. Caligo. ginis. umbrositas. den-
 sitas. nubilum. caliginositas. opacitas.
 Donoutwe. een rebber. Danubium. hister. tri.
 Donre. Tonitruum. trui. Tonitrum. tri. to-
 nitrus. indecli. in singulari.
 dye van den Donre verheert is. Attonitus.
 Donreslach. Ictus tonitru.
 Donrebusse. Bombardus. balistra.
 Donrekrunt.
 Donresdach. Feria quinta. dies iovis.
 Doy. Testa.
 Doy van en pijll. bgere of strail. Gaida. gise-
 leu. Hastilia.
 Doy. tol. Trochus. troperillus.
 Doye. Cystenheyt. Baptismus. mi. baptisma-
 atis. Cristianismus. Cristianitas.
 Doye. dat bat dapt men in doyt. Donte. La-
 vachrum. fons sacer. baptisterium. bap-
 tizatorium.
 Doepen. Cysten. Baptizare. cristianizare.
 Doeper. Baptista. baptizator.
 den men Doepen sal. Cathecuminus.
 Doere. valder. gader. Ianua. ianacula. ostium.
 ostiolum. hee. fores. forui. valva van roen
 bladeren.
 Doirhaeck. tore. hespe. Cardo. denis. vel re-
 nellus.

totten Dorehagch hoerende. Cardinarius. cardinalis. le.
 boerste Doere. Antica.
 rechterste Doere. Posticum. ci. postica. ce.
 van Doere to doere. Ostiatim.
 dobbel Doeren. Bifores. valve.
 boer den Doeren tzeringe. Antipagimenta.
 tot der Doeren hoerende. Ostiarius. a. um.
 Dorewerder. doren hoeder. Ostiator. ostiarius.
 ianitor. ianuator. patagiarius. inclusarius.
 portarius. portenarius.
 Dore. gech. in A. Aff.
 Dore wesen. in D. Doeben.
 Doren. gecken. neutraliter. Delirare. fatuari
 et Infatuari. passi. Stultizare. brutere. tes-
 cere. debrutere. tescere. desipere.
 Dore. gech maken. Fatuare. infatuare. insensare.
 Dorehant. in A. Awise.
 Dore. als dore die want of der gelicken. Per
 trans.
 Dore. dun. magher. smal. reysich. schrevel. ranch.
 Tenuis. e. ter. tas. Gracilis. le. ter. tas.
 Subtilis. le. ter. tas. Sinteuticus. macer.
 macilentus. Strictus. exilis.
 Dore. dun. mager. schrevel maken. Tenuare.
 attenuare. extenuare. subtiliare.
 Dore. spack. schra. droeghe. Aridus. perari-
 dus. fraccus. marcidus. marcidulus. mar-
 corofus. rarus cracens. ramen. tum.
 Dore. gesel. in B. Blass.
 Doren. droeghen. schronen. verspaken. Arere.
 rescere. marcere. cescere. exarere. rescere.
 torrere. rescere. eciam active. flactere. tes-
 cere. emarcere. cescere. Per. Di. Re. per
 valde. Rarere. rarefcere.
 Doren. dore maken. Exiccare. ficcare. De-
 ficcare. aridare. marcidare. torrere. tor-
 rescere.
 Doren. geneden. in C. Coene wesen.
 Dorichheit. schraheit. schrevelheit. Flaccor. oris.
 marcor. oris. marciditas. exilitas. ter. gra-
 cilitas. ter. tenuitas. ter. macillencia. ma-
 ciecula. macritudo. macor. oris. macies.
 ei. marcessibilitas. raritas.
 Dorich in en schip dair sech al dat water in den
 schip vergader. Sentina.

beDorffen. behoeven. in B. Bederven.
 Dorstich. behovende. in H. beHoff.
 Doringe lant. Turingia.
 Dornghe mnsch. Turingus.
 Dormpter. slaphug. Dormitorium.
 Doern. Spina. Sentis. Dumus.
 Doernenboem. Sentis.
 Doern. geheiten barm. in B. Bame dat cleg
 is.
 Doeren stede. Spinetum. sirtum. dumetum. du-
 micetum.
 Doern die wit is. Rannus. ni.
 ryzDoern. Ruscus. ci. unde ruscus.
 Doernich. vol Doern. Spinosus. tas. Sentic-
 fus. tas. Sentus. a. um. Sentarius. Sento-
 fus. Spinulentus. Sirtus. a. um. Spinolen-
 cia. Spinulenter.
 Doernbeger. Spinifer.
 sonder Doern. Inspinis. Expinis. ne.
 van Doern gekomen. Spinigena.
 dicht Doernen. Conspinare.
 Doern vergaderen. Idem.
 ontDoernen. Despinare. Expinare.
 wederDoernen. Respinare.
 Doernen. van doernen werlien. Dumare. Spi-
 nare. Inspinare.
 Doernen wesenbe. Spineus. Spinosus. tas. du-
 mosus. tas. dumalis. le. ter. tas.
 Doernenbusch. Affumentum.
 Doernsche. stoete. Estuarium. Stuba. Stufa.
 Dore. Villa. villula. pagus. gi. pagulus. di-
 villagium. eciam in B. Burscap.
 Dore of stat in en water. Anesis. sis.
 Dore to regieren. Villico. as. are. et Villicor-
 aris. deponentaliter.
 Dorepel. sullie. Limes. Limen. Liminare.
 oereste Dorepel. Superliminare.
 tot den oeresten Dorepel hoerende. Superlimi-
 naris. re.
 Dorepelstenn. Limensis. sis.
 Dorepel maken. Liminare. deliminare. per val-
 de Col. per simul.
 Dorepel afzeken. Deliminare. Eliminare.
 Dorepel inleggen. Illiminare.
 oer den Dorepel eynen boert in to laten. Illi-
 minare.

onder den Doxpel leggen of graven. Subliminare.

Doxper. in B. geDuxr.

Doxperheit. kerlicheit. ontucht. wanfedicheit. onhoeffcheit. Rusticitas. Stoliditas. Infacicia. Inurbanitas. immorieracio. Indisciplinacio. inquietudo. immodestia.

Doxpman. in B. geDuxr.

des Doxps regierre. Villicus.

Doxmund die stat. Tremonia.

Doxst. Sitis. Siticula.

Doxsten. Sitire. refitire. per iterum.

Doxstich. Siciens. sitibundus.

Doxstich. menlich. in C. Coene.

Doirslach. Penetrare. lis. Perforatorium.

Doxschen. doxcher. in D. Derschen.

Doxt. dair. aldair. aliozten. Ibi. Illic.

Doirt is snoed fait dat onder guet hoern wesset. Sigalum. li.

Doirtich. Sigalinus. a. um. sigaliceus. a. um. sigalonius. a. um. sigaleus. a. um.

Doirtich lant. Sigalonia.

berDoertelt. Delirus. a. um.

Dose. lade. in C. Cofferen.

Doehen. raisen. wueben. onspinnen. basen. Furio et furo. ris. rere. perfurio. vel perfuro. ris. rere. per. valde. Insanire. amenrare. dementare. bachari. debachari. cecucio. cis. tire. id est Insanire. Evo. vas. vare. defurio. per. valde. diffurio. id est diversis modis furere. cetera in B. Basen.

Doebende. raisende. basende. onspinnich. onspinnenet. Furialis. le. ter. tas. Furibundus. furiosus. cerebrosus. insanus. insaniens. vesanus. lunaticus. Cerricus. phanaticus. maniacus. apostus. Inde ascitulus. di. baburus. babiger. babillus. menceps. freneticus. rabidus. demens. amens. rabiosus. rabulus i. rabie plenus. rabidulus. vehemens. limphatus. limphaticus. insensatus. exensitis. fe.

Doebendicheit. raserpe. onspinning. basing. Amencia. demencia. infania. furia. vehemencia. rabies. rabiecula. rabiositas. exensitas.

Doben. doifwerden. Surdere. surdescere.

Dotwe. Ros.

Dotwen. Rorare. irrorare.

Doutwytch. Roridus. roridulus. rosidus. rosidulus.

Dza walgich. Nausealis. le. ter. tas.

aberDzacht. in B. berDunt. beregning.

aberDzacht. als die sun lant uytdoet und dat berbetert to werden. Emphiteosis. And die dat so anheempt die is geheiten Amphiteosis.

inDzacht. wederstant. in D. Dunder.

inDzacht. warring. twondacht. in B. Dablung.

twondacht in der heilliger kerken. in D. twy-

Drechticheit in der heilliger kerken.

eyndDacht. verstricking. in B. berDunt.

Dade. gering. in B. Bald.

Dass. in A. Ayt.

Dagen. Portare. ferre. gerere. vehere et vectare i. portare. tollere. baiulare. perferre. gestare. gestitare. sustentare.

toeDagen. in B. Drogen.

aerberDagen. Transportare. transferre.

aerberDagen. eyng werden. in C. aerberComen.

wederDagen. Reportare. reducere.

aberDagen und gwaait to doen. in C. aderComen. eyng werden.

inDagen. berstaen. verstoeren. berwilben. Interrumpere. interpolare. imbractare. implicare.

asDagen. Asportare. deportare. Auferre. demovere. remove.

toeDagen. Afferre. Apportare. Aggerere. Attollere.

umbDagen. Circumportare. circumferre. circumgerere. circumtollere.

inDagen. indrogen. Inferre. importare. ingerere.

inDagen. inboiren. in B. indrogen.

widerwegen Dagen. Disportare.

berDagen. syden. in D. Doegen.

beDagen. in C. achterClappen.

ontDagen. schelen. Differre. discrepare. distare.

ontDagen. ontferren. ontzemben. verbystren. asgheblich maken. gwytmaken. nemen. Auferre. sustollere. asportare. alienare. abalienare. despicare et despiciari deponentaliter. surripere. subtrahere. subducere.

ber.

berDagen. verlaten. verschonen. sparen. aeber-
spen. Fulcire i. supportare. affulcire. ef.
per. con. pre. re. suf. unde fultus. a. um.
per composiciones has dictas. unde fulci-
men. fulcimentum. fultura in eodem sensu.
parcere.

aerberDagen. eyns maken. scheiden. verlijcken.

Componere. adunare. in S. Sagen.

inDagen. inboiren. in B. inDrogen.

Dager. Lator. ferulus. portitor. gerulus. ba-
iulus. baiulator.

Dagunge. Gestamen. Portacio. Baiulator.

Dagghreyscap. Gestatorium.

Dacmus. eynreley getwecht. Draema. me.

Dake. Draco. dracunculus.

Dakynne. Dracena. aut filia eius.

Dammen. in B. Bolderen.

Danch. Potus. Poculum.

luterDanch. in C. Clarent.

specken Danch. Sirop. pis. Syropus. pi. Po-
cio. onis et dicitur Pocionor. aris i. Po-
tum dare.

goelick Danch. Marina. ne.

Danch van honich ind edich. Oximel. lis. Oxi-
mellum. li.

Danch van honich ind wynn. Ynomellum. li.

Danch van honich ind water. Ydromel. lis.
ydromellum. li.

alreley Danch die eynen dzoncken maket behal-
ben wynn. Sicera.

Darch. dzaf. in A. Wyt.

Danch. dwanch. Pressura. Artacio. Rigor.
Coactio. Cohercio. Compulsio. coartacio.
angaria. cetera in C. Cyt.

berDagen. verdzucken. benauwen. noedigen. ver-
leggen. vernederen. verwerpen. verstoren. ver-
trecken. beengen. Comprimere. deprimere.
arctare. coartare. opprimere. calumniari.
humiliare. angariare. angustiare. supprime-
re. molestare. Vexare. tribulare. cogere.
necessitare. cohibere i. coercere. com-
pulsare. constringere. compellere. impelle-
re. augere. arcere. debassare. conculcare.
deculcare. pessumdare. comulcare. concu-
tere. concussare. complodere. proicere. abi-
cere. deicere. deiectare. proricio. cis. cere.

idem proicere. infimare. de hiis eciam in
B. Bedroeben.

berDanger. benautwer. verdzucker et cetera. Op-
pressor. suppressor. depressor. compressor.
angariator. anxiator. artator. coartator. ca-
lumniator. vexator. tribulator. compulsor.
impulsor. debassator. conculcator. concus-
sor. deiectator. infimator. et cetera.

berDanglich. benautwelich. Angenter. Constrin-
genter. Artanter. colculcanter. et cetera.

berDangt. benautwt. Anxius. anxius. angu-
stius. Constrictus. Coartatus. Consterna-
tus. eciam in B. Bedroeft.

Dap. hoebel.

Dapern.

Dant. Spacus. cis.

Daben. Trotare. Trotitare. Subcussare. vel
Succussare. Gradare.

Daberen van wyndzuben. Acinarium.

Dabunge. Trotacio. Trotatura. Subcussatura.

berDrechlich. indlich. Tolerabilis. le. ter. tas.

onberDrechlich. Intolerabilis. le. ter. tas.

berDrechlich. indsam. in D. Dullich.

onberDrechlich. onksam. in D. onDullich.

berDrechlichkeit. in D. Dullichkeit.

onberDrechlichkeit. in D. onDullichkeit.

eynDrechticheit. eynmoedich. eyns sinnes. eyns
willen. eyns geboden. eyns herten. Unanimis.
ter. tas. Concors. diter concordiosus. tas.
conformis. ter. tas. Unicors. diter. Con-
sentaneus. Assentaneus. Unimodus. Con-
cinnus. Consonus.

twyDrechtich. Discors. diter. discordiosus. tas.
inconcinnus. dissonus. absonus. diversus. di-
vidiosus. differenciosus. dissenciosus.

eynDrechticheit. eynmoedicheit. et cetera. Una-
nimitas. concordia. confirmitas. congruitas.
consonancia. assonancia. unicordia. conti-
nuitas.

twyDrechticheit. Discordia. discordancia. dis-
crepancia. disceptacio. dissencio. differen-
cia. rixa. iurgium. cavillacio. dividia. bel-
lona. incontinuitas. incongruitas.

twyDrechtich wesen. twyberdich. twyschelic. on-
eyns wesen. Depacisci i. Discordare. dis-
sentire. differenciari. rixari. obiturgari. ca-
vill-

villare. discrepare. disceptare. delirare. ab-
ludere.
twyDrechtich wesen in geloben. in meynungen
onemys wesen. Discrepare. dissonare. abso-
nare. discordare. distare. diferenciari. dis-
fencio. tis. diffencior. tiris. absencio. tis.
Absencior tiris. Absentiscere.
onemDrechtich. in B. Zablung.
hantDrechtich. Pregnans.
holtDrechtich. Lignifer.
cruysDreger. Crucifer.
twyDrechticheit. onemDrechticheit in geboelen.
Diferencia. ter. discrepancia. ter. dissonan-
cia. ter. absonancia. ter. diffencio. distancia.
twyDrechticheit in der heiliger kerken. Scisma.
tis.
twyDrechticheit maken in der heili [l. heili-
ger] kerken. Scismaticare. Scismatizare.
die twyDrechticheit maect in der heiliger kerken of
dair in consentiert. Scismaticus
Drech. slyck. slym. mod. Lutum. Limus. Ster-
quilinium. Fex. fecis.
Drech. strunt. Stercus. marda. Cunio. onis.
cunulus. cunellus. inde Cunire.
Drechstede. [l. Dreckstede.] Alvus. vi.
Drechstede. struntstede. dair men den op eyn ver-
gaderet. Retrimentum. ti.
Drechwozm. Limax. cis. Limaca. ce.
myt Drech. myt slym bedecken. Oblimare.
in den Drech gewyntelt. Luteatus. a. um.
Drechdreyer. Carinarius
Drech of strunt der dieren of besten. [l. beesten.]
Ruder. eris. Rudus. eris.
dair men Drech mit dreyet dat reitscap. Ceno-
veum. Cenovectorium
in den Drech eyn witspait. Talassus. si. Bit-
lassum. si.
Drechich. slyckich. slymich. slybberich. modderich.
Lutosus. Cenofus. Limofus. luteus. luto-
lentus. feculentus. putridus. lubricofus. fa-
lebrofus.
Drechich maken. Lutare. allutare. collutare.
lubricare
beDrechlicheit. slyckicheit. slymicheit. Lutositas.
limofitas. feculencia. putriditas. lutulencia.
cenofitas.

Drechich plaetz of stede. Allutes. tis. Allutium.
tii. Allucia. orum.
des Drech bergaderong van waters macht. Pro-
luvium. ii. Proluvies. ei.
Dregher. in B. Drenger.
Dreghen. dzyutwen. Minari. Comminari. Mi-
nitor. aris.
Dreghende. Dzyutwende. Minabundus.
Dregher. dzyutwer. Minax. acis. Minator. Com-
minator.
Dreghungen. dzyutwungen. Minacitas. Mine.
arum.
Drepen. wypten. Tornare. Intricare. Circulare.
Drepele. Tornatilis. le.
Drepele. Tornus. ni.
Dreper. wypter. Tornator. Circulator.
Dreppunge. Tornatura. torneuma. torneumatis.
geDrepet bat. Torneuma. atis.
so wat geDrept is. idem
Drenche. weterunge. Adaquamen.
Drenchen. weteren beesten. Potare. Adaquare.
Drenchen. berdyenchen. Demergere. submerge-
re. submersare. submersitare.
Drencher. supper. sweigher. Potor. potator.
potatriculus. archipota. dat ampt heit Ar-
chipofia. bibulus. bibiculus. bibo et bibio.
onis. bibax. acis.
Drensen. kneesten. stoenen. suchten. Gutturizare.
singulcio. tis. tire. Singultare. Gemere. In-
gemere. Ingemiscere.
Drenspng. stoenspng. suchtingh kneestng. Gut-
turizacio. Singulticio. singultacio. singul-
tus. us. ui. singultuositas. singulatim ad-
verbium
Drepen. raken. treffen. passen. raken. rueren.
Tangere. Contingere Metas. pertingere.
andrepen. berueren. antreffen. Concernere. Tan-
gere. Contingere.
Dre. Tres. tria. trias. adis.
Dreahel. Thiriaca. Anthidotum.
Dreblat. in C. Lieverblat.
Dreair tpts. Trimatus. us. ui.
Dreairich. Trimus. a. um. Trimulus. a. um.
Triennis. ne.
Dreital. Numerus monadicus. Ternarius. Tri-
narius. Trinitas. Sesqualter. a. um.

Dynerlen. Trifarius. a. um. Trimodus. Tri-
 formus.
Dymail. Trinies. Trina vice.
Dymail. Ter.
Dyspalt. Triforcatus. Trifidus.
Dymbolt. Tripes.
Dypbolt. Triplex. unde Tripliciter. Trinus.
Dyboldichheit. Trinitas. triplicitas.
 die **Dyn** ogen woyn op dobbelsteynen. Ternio.
 onis. Trio. onis.
 aever **Dyn** een oeverste. Triarius. rii. Ternio.
 onis.
 na **Dyn** en dagen. Postridie.
 name van **Dyn** en genaden. Trigarium.
 de **Dyn** de of derde. Tercius. Ternus.
 he **Dyn** slich. wacker. blugge. lebendich. bluchtich.
 doensam. doenlic. Agilis. Operosus. Nego-
 ciosus. Actuarius. Vigil. pervigil. vivax.
 vividus. vivificus. expeditivus. activus. lu-
 cubre. vigilans. implicativus. occupativus.
 zozimus i. vividus.
 he **Dyn** slichkeit. wackerheit. bluchtichheit. doensam-
 heit. Agilitas. Vivacitas. Energia. Vigilan-
 cia. Operositas. Negociositas.
 he **Dyn** slich wesen. wacker. blugge. bluchtich et
 cetera wesen. in **N.** Andechtich wesen.
Dynst.
 he **Dyn** egen. verschalcken. bedyben. in **B.** Be-
 dyegen.
 he **Dyn** egen myt woerden. Sophisticare.
 he **Dyn** eger in den woerden. Sophista.
 he **Dyn** eger. beschuyter. berleyder. in **B.** Bedyne-
 ger.
 he **Dyn** eghlich. in **B.** Bedyeghlich.
 he **Dyn** eghlich wat to maken dat id beter schyne
 dan id is. Sophisticare.
 he **Dyn** eghliche rede. Sophisma. tis.
 die he **Dyn** eghlich hallet. Sophista. sophisticus.
 sophismaticus.
Dynll. Torna. ne.
Dynllen. Tornare.
Dynling. een wynter salm. Salmo hyemalis.
Dynnen int gemeyn. Bibere. potare. potita-
 re. potissare i. frequenter vel modicum
 bibere.
Dynnen geben. Potare. Potitare. Poculare.

Dynnen tot behoff der naturen. Bibere. Sub-
 bibere.
Dynnen ter lusten sonder noit. Potare. debi-
 bere et inbibere. per. valde.
 toe **Dynnen**. Adbibere. appotare.
 niede **Dynnen**. Combibere.
Dynnen umt ind umt. Circumbibere.
 boir **Dynnen**. Prebibere.
 unt **Dynnen**. Ebibere. Expotare. Epotare.
 weder **Dynnen**. Rebibere. Repotare.
 wennich **Dynnen**. Subbibere.
 na en anderen **Dynnen**. Subbibere.
 ber **Dynnen**. verhangen als een pert.
Dynnen oeverbloedichheit. Bibera. re.
 tot **Dynnen** hoerende. Potorius. Potatorius.
 a. um.
Dynnen in **D.** he **Dyn** en.
 as **Dynnen**. uyt **Dyn** en. schuppen. herwerpen. unt-
 slupten. Reicere. proicere. secludere. ex-
 cludere. repellere. propellere. expellere.
 doir **Dynnen**. doirgaen. Penetrare. Subpenetra-
 re. pertransire.
 weder doir **Dynnen**. Repenetrare. repertransire.
 doir **Dyn** glich. doirgaenlich. Penetrabilis. le. ter.
 tas. Penetrabilis. le. ter. tas. pertransibi-
 lis. le. ter. tas.
 ondoir **Dyn** glich. ondoirgaenlich. Impenetrabi-
 lis. le. ter. tas. Impertransibilis. le. ter.
 tas.
Dynsch. ongehuwet achter. Agrippennus. Tesse-
 rinus.
Dynslang. peddenstaal. in **B.** Vulten.
Dynst. hzebelich. in **C.** Coene.
 her **Dyn** et. in **C.** Crot.
 her **Dyn** et. hrot dat u een hremd an doit. Allo-
 posia.
 her **Dyn** eten. Tedere. distedere. pigere. tedi-
 aris. fastidire. attediari.
 her **Dyn** etlich. in **B.** Gemelich.
 onber **Dyn** etlich. in **C.** tyt **C** oytlich.
 ber **Dyn** etlich. in **N.** Ardentich. et in **S.** Smr.
Dyn en. menen ofsen. verden et cetera. Minare.
Dyn en. Peller. Pellitare. Perpellere. Agitare.
 unt **Dyn** en. uytwerpen. uytshuben. Eicere. Eiec-
 tare. expellere. expingere. expungere. exe-
 rare i. foras emittere. exertare.

berDyben. versagen. Propellere. propulsare.
 repellere. repulsare. coagitare. exigere. in-
 ficere. eliminare. exterminare. protrudere.
 refellere. aufugare. exulare. proscribere.
 relegare. repudiare. propudiare.
 beDyben. begaen. Committere. patrare. per-
 petrare in malum. repatrare. per iterum.
 peragere.
 berDyben mit der stat of lande. in B. Ballang
 leggen.
 asDyben. Depellere. deicere. depungere i.
 depellere. similiter Dispungere.
 tegenDyben. Oppellere.
 samen. to hoip. by een Dyben. Compellere.
 Compulsare.
 van een Dyben. Dispellere.
 umDyben of wenden cirkeleke wyse. Circum-
 pellere. Girare. Regirare.
 Dyben. blotten. in S. Stroomen.
 beDyben. in C. berDygen.
 beDyben. honen. in B. Bedyegen.
 beDyber. in B. Bedyeger.
 berDybing. Repulsa. sei. repulsio. propulsio.
 Eliminatio. exterminatio. exilium. exula-
 cio. proscripcio. relegacio repudiatio.
 asDybing. Apocrisis. depulsio. depulsio.
 Dygh. in A. Argelst.
 sonder Dygh. Indoles. lis.
 Dyefnisse. in C. Crot. et in B. Bedyefnisse.
 van der Dyefnissen opgoeren. Dedolere.
 beDyest. bedyuct. in B. Bedyest.
 Dyeghe. sehne. in D. Dyere. spack.
 die Dyeghe dungen etende is. Xerophagus. a. um.
 Dyeghicheit. dyeghde. spachheit. dyerichheit. Sic-
 citas. Torriditas. Ariditas. Arescencia Ter-
 go. gis. Tergeo. ges. detergo. detergeo.
 Extergo. Extergeo. Pertergo. geo. per.
 perfecte. retergo. retergeo per. iterum.
 verro ris rere i. tergere. Converrere. per.
 simul. Everrere. per extra. verritare.
 Dyeghen. in D. Dyren. active.
 Dyeghen. in D. Dyren. neutraliter.
 Dyegen dat nat of onreyn is. Tergere et ter-
 gere. in B. Kennigen.
 berDyeght. beralt. berlegen. bersteten. Xera-
 pellinus. a. um.

berDyeght. verspaett. Exiccatus. Exuccatus.
 Torridus. Tostus. a. um.
 Dyollen. Bobbyn. in B. Bobbyn. Satiri Pi-
 losi. Fanni. Ficarii. Fatui. Drances. eis
 vel drancetis. Incubi.
 Dyome. Somnium.
 Dyemich. Somnolentus.
 Dyomich. onlustich. in L. Lantzen.
 Dyamen. Somniare somnitare.
 van Dyomen syn bysterley manieren. dat heste
 heit Fantasia. dat is in sich selven een onbe-
 dughtlike dafere of dwaferg. Dat ander heit
 Visum of Visorium. dat is een gesicht van
 verbildingen in den slape. And en beduyt
 oick niet. Dat derde heit Oraculum. ind dat
 is egne antwerde van gades wegen in den
 slape to krijgen. Dat vynde heit Visio. dat
 is een beschouwinge in den slape van toeko-
 menden of verledenen dingen die van gade aen-
 penbaert werden. Dat vyfte heit Insomnium.
 dat is als eynen slapende in den dyem dur-
 chompt van dingen die he wakende gespen ge-
 daen of gehoert heft. Item egne ander wyse
 van dyemen is gheheten Fantasma of Visu-
 men. dat is als een in beginne sijn slapen
 fundt of boelet byende gesteltenissen der geliken
 he niet meer gespen en heft. And hie sint
 mede indygepen die nachtsmaeren gheheten
 fialtes. dat eynen dunct dat sy oen dyckerde
 op den labe liggen of verberen.
 en Dyonck. en toegh. Haustus. us. Hausticu-
 lus. Haustillus.
 Dyoncken. bot. Ebrius. Ebriosus. Temulentus.
 beelna Dyoncken. Vinosus. Vinolentus. Pan-
 dox doeis
 Dyoncken maken. Inebriare.
 steds Dyoncken wesende. Archipota.
 Dyonckenscap volheit. Ebrietas. Ebriositas. Pan-
 docium. Vinolencia. Temulencia.
 berDyoncken. verdaen. verteert. Consumptus. a.
 um.
 berDyoncken. versunken. Submersus. Dimer-
 sus.
 Dyop. traen. Gutta die stiet. Stilla die velleet.
 Stillula. stillamen. stillicidium. unde stil-
 losus. stillidiosus. lacrima. lacrimula.

Drop, die bezyaren ind vallenbe is of schynt. *Stiria. e. stiracidium. unde stiriosus. stiracidiosus.*

Drop van betten vleysch als men dat breedet of oick van washerffen. *Cadula. orum.*

Droppen. *Stillare. guttatim fluere. Congutare. per. simul. Ingutare. per. intra. Regutare. per. iterum. Subgutare. per. subtus. omnia active.*

Droplich. *Guttim. Guttatim.*

Droplang vallen of gieten of begeten. *Gutare. guttare. degutare.*

Dropstede. *Guttamen. guttatorium.*

Dross van oey. *Amurca. ce. amireca. ce. unde Amurcosus. ras. frances. cis.*

Droiss. gestelle. in *C. Elpere.*

haeghdroiss. *Glandula. Glandium. Scrophula.*

die haeghdroese hebet. *Scrophulosus. Scrophulatus.*

Drost. *Drossatus. dapifer.*

Droissel of merle. een vogel. *Merula.*

Droebe. ontschoen. in *C. onClair.*

Droeben. droebich wesen. trueren. sorgen. peynsen. *Tristari. conturbari. mereo. es. ere et mereor. reris. mestus esse. contristari. dolere. turbari. perdolere. sollicitari. dolere i. valde dolere. lamentari i. dolere. collamentari.*

bedroeben. bedrukken. in *B. Bedroeben.*

Droebich. in *B. onBlyd.*

Drouwten. in *D. Dreyghen.*

wenich droebich. *Subtristis.*

Druw. strich. bal. spynckel. stappe. *Decipula.*

Laqueus. Laqueolus. Laquerismus. Tenticula. Tenticula. Rechiaculum.

Druk. lyden. in *C. Crot.*

bedrukken. in *D. bedrangen.*

Drukken. drukken. persen. persen. *Premere. pressare. pressitare. comprimere. torquere. Agitare.*

bedrukken. wryngen. *Exprimere. comprimere. extorquere. orisare.*

bedrukken. persen. *Comprimere. Agitare. coagitare. Refertire.*

bedrukken. in *B. Bedroeben.*

indrukken. inpersen. *Imprimere. Infigere. Intorquere.*

bedrukken wordt of menonge. *Exprimere. explicare. expromere. expressare. exponere.*

to hoip drukken. *Comprimere. contorquere. tegen drukken of persen. Reprimere. retorquere. obtorquere. opprimere.*

afdrukken. aspersen. *Abtorquere. detorquere.*

voirdrukken. voirderssen. *Pretorquere.*

widerwegen drukken of persen. *Distorquere.*

bedrukkinge. *Expressiva. expressura.*

Drukkinge. persinge. *Pressura. Tortura.*

indrukking. *Impressio. Impressura Caragma.*

itis. v. zuchnisse. in bedroefnisse. [l. in B. Be-

droefnisse.]

bedrukht. in *B. Bedroeft.*

bedruker. in *D. bedrangher.*

Drukken. droeghe. in *D. Dore. spack.*

Drupff. *Botrus. uva. uvula.*

wynt drupff. *Amineus. nei.*

Dromedarius. *dromedarius. rii. dromedus. di.*

Dronck. droncken. dronckenschap et cetera. in

D. Dronck. et ibidem consequenter.

bedrungen. engh. nauwe. *Ardue. Argentim*

i. strictim. stricte. coacte. Argutus. artim.

coactim. urgenter. compulse. anguste.

gedrungen. gedwungen. genoedicht. *Artatus. angustatus. scriptus. [l. strictus.] compul-*

sus. angariatus. coactus. restrictus. astric-

tus. constrictus.

Druppen. leycken. rynnen. spyn. saghen. *Still-*

lare. Distillare. constillare. per. simul. in-

stillare. per. intro. vel intus. aut valde. re-

stillare. per. iterum. vel retro. liquare.

Drupping. *Stillamen. distillamen. deliquium.*

deliquacio. decursio.

et bedrut. *Penitet. tedet. distedet et perte-*

det. per valde. piget.

Druyten. dertien. *Tredecim.*

Druyten mapl. *Tredecies.*

Druytende. *Tredecimus. terciusdecimus. tre-*

denus. tredenarius.

getal van druypenen. *Tredenarius.*

Dru. *Tu.*

Dubbel. twonholt. Duplus. a. um. duplex. biforis re. geminus. gemellus. a. um.
Dubbelmaking. Anadiplosis. duplicacio. duplicacio.
Dubbelen. dubbel maken. twonbelich maken. Duplare. duplicare. duplicicare. binare. geminare. ingeminare.
Dubbelhent. Duplicitas.
Ducant. Ducatus. ti.
Ducke. vane. in D. Dyeke.
woe Ducke. Quociens.
soe Ducke. Tociens.
Dugden. in C. Cleren.
Dugding. dugnisse. in C. Cleringe.
Dugdsch. Theuthonicus. alamanicus. vulgaricus a. um.
Dugdsche sprack. Vulgaricum. alamanicum. teuthonicum.
Dugdsch munsch. Teuthonicus. ca. alamanus. na.
Dugdschlant. Teuthonia alamania.
Dugdsch geberchte. Montes alpie.
Dugdschlender is byt bysch genant. Teuthonista.
Dugshoyn. duverich. Columbus.
Dugshung. Columbarium. columbar. aris.
Dugsch. Columbinus.
Dussen. slaen. in B. Boken.
Dugste. Furtum. furtulum.
Dugste van bye of gwyck. Abigeatus. us. vi.
bol Dugsten of dgebergen. Furtuosus.
Dugstich. dgestich. Furtivus. ve.
Duglien. Mergere. immergere.
Duker. eyn watervogel. Mergulus.
Dul. dum. grof plump onbehend. Ebes. grossus. obtusus. stolidus. bardus. blennus. infusus. incultus. barbarus. rudis. brutalis. scorio onis. gabarus. a. um. i. infusus. ruralis. indisciplinatus. idiota. ignavus. ignarus. inscius. a. um. nescius. ineptus.
Dul dum maken. Ineptare. infatuare. ebetare.
Dul dum wesen. grof. plump. onbehend wesen. Ebeo. bes. bere. Ebeteo. tes. tere. ebetescere. rudere. descere.
Dulheit. dumheit. groebicheit. onbehendicheit.

plumpheit. Ebetudo. Ebetas. obtusio. onis. tas. Stoliditas. Ruditas. Ignavia.
Duldelich. verdzechtich. lidsamlich. Pacienter. cia. toleranter. cia.
onDuldelich. onverdzechtich. onlidsamlich. Impacienter. intoleranter.
Duldich. verdzechtich. lidsam. Paciens. Tolrans. Sustinens.
onDuldich. onverdzechtich. onlidsam. Intolerans. Impaciens.
Dum ind des dait an trest. in D. Dul.
Dugne. Pollex.
berDummen. in D. Deymen. sticken.
Dun. in D. Doyre.
Dun. schepel. maghet. Macer. cra. crum. mecellentus. attenuatus. Tenuis. e.
Dun maken. Attenuare.
Dunnen. toeghyeten. Affundere.
guet Dunchel. in G. Gysfener.
Dunchen. ghissen. meynen. wenen. vermoeden. Putare. Reor. reris. Estimare. Arbitrari. Opinari. coniecturare. conicere. autumare. credere. apparere. Videre. alutare. Suspicari. existimare. perpendere. coniectare.
Dunchen laten anders dan id is. Simulare. Dissimulare.
mysDunchen. twonbelen. Dubare. dubitare. hesitare. ambire. ambigere. diffidere. addubitare. per. valde. nutare. mustare. desipere. desipiscere. vacillare. fluitare.
Dunchen. boelen in uwen sunne. Sentire. Persentire. Sentinare. Arbitrari. Iudicare. Censere.
hoirDunchen. Presentire.
wederDunchen. Resentire.
mysDunchen. verdunchen. betwænen. Suspicionis.
mysDunchich. twonbelechtich. Dubitativus. Hesitativus. a. um. dubiosus. ambiguus. Nutativus.
Duncher. in D. Duncher cum suis.
Dunning. dunegge. Tympanus. oris. sed sic dici prohibet Hugucio. vult ipse ut dicatur Tempus. poris.
tot den Dunning hoerende. Temporeus. a. um.
Duppen. in D. Deyhel.

Duppte. in D. Dnepheit.
Dupre. durber. in C. Costel.
onDupr. snoede. van klegne werden. Frivolus
 i. parvi precii. Vilis le. ter. tas. quam-
 vilis. Tamvilis. Valdevilis.
onDupr. snoede werden. Vilere. vilescere. ad-
 vilere. escere. con. per. simul. re. per. ite-
 rum. devilere. escere i. diversis modis vi-
 lere. Evilere. escere. per. extra. Vilefieri.
onDupr. snoede maken. in A. snoedAchten.
Duprtgd. Caristia. Caritudo.
Dupren. weren. waren. Durare. perdurare. de-
 durare. edurare. predurare. perseverare.
 consistere. subsistere. Calleo. es. ere. fre-
 quentare. obire. persistere. Ferveo. es. ere
 i. frequentari. assiduare. constare i. perse-
 verare.
Dupren. herden. Continuare. perseverare. ce-
 tera ut hic proxime supra **Dupren.** weren.
 Condurare. per. simul et contra.
Duprich. weretich. in B. Blystic.
Duprichheit. blysticheit. in C. Cwicheit.
onDuprich in B. onBlystich.
Duert. in D. Doirt. cum suis.
Dupsborch is eyn keiser bystat onder den hertoch
 van Cleve.
eynDupsent. Mille.
twoDupsent. Duo
bynDupsent. Tria
byerDupsent. Quatuor
byfDupsent. Quinque
sefDupsent. Sex } Milia
sebenDupsent. Septem
achtDupsent. Octo
negenDupsent. Novem
tyenDupsent. Decem
Dupsent eyn. Mille unus.
Dupsent two. Mille duo.
Dupsent byn. Mille tres.
Dupsent byer. Mille quatuor.
Dupsent byf. Mille quinque.
Dupsent seff. Mille sex.
Dupsent seben. Mille septem.
Dupsent acht. Mille octo.
Dupsent negen. Mille novem.
Dupsent tyen. Mille decem.

Dupsent epif. Mille undecim et cetera. soe als
 let ummermeer voortan bys tot hondertduysenden.
Dupsent dupsent. Mille milia.
 oeber **Dupsent** ritteren of luyden eyn oeberst. Ci-
 liarca.
Dupsentmagt. Milesies. milies. [i. *Millesies.*
millies.]
Dupsentmagt dupsent. Milesies mille.
Dupsentiairich. Millenarius. a. um.
 getal van Dupsenden. Millenarius.
 die Dupsenste. Millefimus. millenus.
Dupsentfeldich. Milleplex. millepliciter.
Dupsenck dat is eyn hostel gulden of sylberen
 gozdel hoich bespanght. Trophium. Stroma-
 cium.
Du selve. Tuipse. tumetipse. tu. per te.
Dupster. binster. Obscurus. tenebrosus. nubi-
 losus. caliginosus. illunis. luridus. piceus.
 teter tra. trum. Opacus. tenebris. bre.
Dupster maken. Tenebrare. obtenebrare. con-
 tenebrare tenebrascere. contenebrascere. ob-
 tenebrascere.
Dupster stede. Ypodromus. mi. teteranus. ni.
Dupsterechrich. in D. Doncker.
Dupsternisse. binsternisse. Tenebre brarum te-
 nebrositas. obscuritas. opacitas. abissus. ca-
 hos. furabula lorum.
Dube. Columba. columbula.
Duberich. dupthoyn. Columbus. columbulus.
eyngel Dube. Palumbus.
long Dube. Pipio. onis.
walt Dube. wyde Dube. Alumbia. e. palum-
 bis. bis. palumbus bi.
turtelDube. Turtur unde turturinus.
Dubel. Demon. cacodemon. dyabolus. du-
 xius. xii. zabulus. li. zabulon. leviathan.
 sathan. beelzebub. beruth. astaroth. bel.
 lucifer. prevaricator. behemoth. apollion.
 exterminator. criminator. accusator. temp-
 tator. serpens. draco. coluber. tortuosus.
 faber. confians.
magt den Dubel beseten. Obsessus. arrepticus.
 demoniacus. energuminus. larvatus. perva-
 satus.
van en mechtigen Dubel beseten. Architenens.
tegen den Dubel beswering. Exorcismus. con-

iuracio. ind die die besweringe doot heyt exorcista. coniator. unde exorcizare. coniu-rare.

der Dubel scheme dye buge maken. Fugillato-res.

dye van den Dubel gebaeren is. Zabuligena.

Dubel dye sych onkunschlick myt sommigen myn-schen vermenght. Incubus. succubus. dyabo-licus. demoniacus. zabulinus. a. um.

Dwaghen. waschen. reynigen. Lavare. Munda-re. purgare. exacerare. eluere. carpere.

afDwaghen. afwaschen. Abluere. alluere. dela-vare.

Dwanck. in D. Dyang.

Dwanck of wack des geistlichen rechten. Cen-sura.

onder eynen Dwanck. Coniugus. Siniugus. Sin-zugus.

Dwaiff. in A. Aiff.

Dwaiffheit. in A. Awpse.

Dwele. Manutergium. Gausap's. is. gausa-pes. is. gausapum. gausapa. e. omestra. mantile. lis. mantele. lis. mappa. mappula. mappella. togilla. manupiarium. manumun-dium. extergifacium. facitergium. sabanum. facistergium.

lang Dwele. Toral. lis. Torale. lis.

Dwelen. erren. in B. Bistren.

Dwelende. errende. in B. Bystrende.

afDwelen. Aberrare. deerrare.

Dweelre van der kersten geloben. Hereticus. Scismaticus. Relapsus.

juiste Dwelung heit Heresis. Heresia. Scisma-ris.

Dwellinge. Error. Erracio. Erratus. us. unde Erraticus. Erroneus.

beDwenslick. Cohercibilis. le. ter. tas. Fre-nabilis. le. ter. tas. Refrenabilis. le. Sub-iugabilis. le. Subiugalis. le. Compescibi-lis. le. Restriginibilis. le. Subdibilis. le. submissibilis. le. Domabilis. le.

Dwerch. Gnanus.

Dwerff. sym. Transversus. Tranversivus. Obli-quus. tas. Distortus.

geDwesnisse. Fantasma. tis.

geDwesnisse des nachts die eynen ondeliant is. Fasma. me. aut fasma. tis.

geDwesnisse dair eyn bekennunge van hebet. Fan-tasia.

Dwongen. berungen. bestueren. stouwen. temmen.

Compescere. Cohercere. frenare. Refrena-re. domare. domitare. reprimere. retorque-re. subiugare. subdere. Corrigere.

Dwonghen. noedigen. in D. beDyanghen.

geDwongen. Disciplinatus. Correctus. subdi-tus. subiugatus et cetera. participia de ver-bis in ly. Dwongen. berungen.

Dutwen. in D. Duchen.

berDutwen. berteren. Digerere consumere. Smal-tire. absumere. abligurire.

berDutwelick. Digestibilis. le. ter. tas. Pec-ticus.

onberDutwelick. Indigestibilis. le. ter. tas.

berDutwelickheit. Digestio. digestibilitas. di-gestus. us. digeries. ei.

onberDutwelickheit. Indigestio. Indigestibilitas.

onberDutwet. Indigestus. a. um.

die wal berDutwet. Digestivus. a. um.

E.

EE. EC.

Ee gaidz. Fas. Lex.

Ee der mynſchen. Lex.

ſonder Ee. Exlex. anomalus. anormalus. abnormis. me. Enormis. me. Innormis. me. ter. tas.

Ee. echtſcap. Matrimonium. coniugium.

ter Ee beſtaeden of belaeven. Despondere. Desponsare.

Eebzeken. aberſpſt dzyven. Adultero. as. et Adulteror. aris. Mechor. aris. commechor et coadulteror. per. ſimul.

Eebzeker. aberſpſtre. Adulter. Adulterator. mechas. mechator. pallex. cis.

Eebzekeſche. aberſpeelreſche. Adultera. Adultrix. Adulteratrix. Mecha. Mechatrix.

Eebzekeſch. aberſpelſch. Adulterinus. Mechanicus.

Eebzekeſſinge. Eebzekeſche. aberſpel. Adulterium. adulteracio. mechacio.

hugz daze men Eebzeekſt of aberſpſt dzyft. Meritorium.

Ebbe. ſirgmpinge. Malma. me.

Ebben. krumpen als die ſee. Redundare.

Echte. elich. Legitimus. a. um.

onEchte. oneelich. Illegitimus.

Echte. Eliche lunde. Coniunx. gis. conthorialis.

Echte ſoen. Fulbor. oris.

Echt. eelich maken. Legitimare.

Echt. eelich makynge. Legitimacio.

Echtlich. eelich. Coniugalis. le. ter. tas. Matrimonialis. le. ter. tas. Coniugabilis. le. ter. tas.

Echtſcap. in E. Ee. echtſcap.

Echtſcap. hyllich maken. Copulare. dicare.

ED. EF.

der Echtſcap lieſde. Cestus. ti et ceſſon. ceſtos indeclinabiliter.

Echte. echter. eber. in A. Anderwerff.

Edel. geburtich. waelgebaeren. Ingenuus. Insignis. inclitus. procer. eleonicus. celticus. preclivis. ve ſegrex id eſt nobilis. eximius i. nobilis cetera in A. Adel. edelheit. eciam in H. Hoich in werden.

Edel van vaderlich geſlecht. Patricius. a. um. by Edel. Illuſtris.

Edelen of edelmaken. Nobilitare. opipare.

onEdelen. Denobilitare. degenerare.

Edelheit. in A. Adel.

in Edelheit hoich. in H. Hoich in werden.

der Edelgng pulpt of ſtoil. Orceſtra. tre.

onEdel. Ignobilis. le. ter. tas. Degener. Spurius. a. um i. Ignobilis.

onEdelheit. ignobilitas.

Edich. etich. eſſich. ſugr. Acetum.

Edych bat. Acetabulum. acetarium.

Edych ind honich gemengt boz en dranch. Oximel. lis. oximellum. li.

Edychſch. Acetofus. a. um. tas.

Ederhouwen der dyere. Ruminare. rumitare. der mynſchen. Ructare. ind van beyden Masticare. doch ſoe neemt men Ruminare ind Rumitare tot beyden verſtande.

Edich met wijn gemengt. Oximetum.

Eſſen. eben. Preſciſe.

Eſſen. gelgt. eben. Par paris.

onEſſen. ongegt. oneben. Impar.

Eſſengnet. wammel. Terebrum. unde terebrare. perforatorium. unde perforare.

Eſſeidoern. Aſdoern.

Eeghde. Raſtrum. occa. ce. raſtrellum.

Eegh-

Eeghde op gebuswet lant. Erpica. ce.
 Eeghden byben of maken. Erpicare.
 Eeghdendwyber. Erpicarius.
 Eghen. Erpicare. arcupare. occare. exoccare.
 anderwerf Eggen. redoccare.
 Eeghdesse. in A. Adesse.
 Egge. hooch. in C. Cant.
 Egge. snede. wate. Acies. acucies. acumen.
 Engen. Proprius. a. um. peculiaris. re. ter.
 ras.
 Engen. synselfs maken. Propriare. Apropiare.
 compropriare.
 Engghen. als he eygt dat wael. he is des wael
 weert. Mereor. promereor. commereor. per-
 mereor et demereor. per. valde. dignor
 aris.
 nyet Engen. nyet wert wesen. Demereor. reris.
 Engen mynsh. Servus. serva. ancilla. libra-
 rius. ria. manceps.
 Engenscap als bye luyde engen sant. Servitus.
 servilis condicionis. servilitas. mancipium.
 mancipiolum.
 die van der Engentscap by geworden is. Manu-
 missus. sa. emanceps. pis. mancipi et ne-
 mancipi. indecli. Libertus. ta. ind syne luy-
 der hepten Libertinus. na. collibertus. ta.
 per. simul.
 in Engenscap byenen. Servire. mancipare.
 in Engenscap byengen. Mancipare.
 van der Engenscap by to laten. Emancipare.
 manumittere.
 Eghel in den water. Erugo inis. Yrudo di-
 nis.
 Eghelsch. Yrudininus. yrudineus. a. um.
 Eghel op den land. Ericius. Eracina. Irma-
 cius. Erimacius. Icinus. ni. Minicius. Ir-
 ricus. cil.
 Ey. Ovum Ovulum. Oviculum.
 Ey dader. Vitellum. li. vitellus. li. marellus.
 li. Medutulum. lii.
 Ey twyt. Albumen. Glaria. Albugo. Affodil-
 lum.
 Eydom. mynre dochter man. Gener. ri.
 Eyfel. Glans. dis. Glandicula.
 dat van Eyfelen is. Glandeus.
 vo. Eyfelen. Glandiosus.

Eyfelen hebn of van sich geben. Glandere.
 escere.
 Eylien. Quercinus. Querceus. a. um.
 Eychozn. Esperiolus.
 Eychappel. Galla. le.
 Eyhenboem. Quercus. us.
 dair Eyhenboem wassen. Quercetum.
 Eyt. Iuramentum. Iusiurandum.
 meynEyt. Periurium.
 meynEydtich. Periurus.
 Eyderenboem. erlen. elsenboem. Alnus.
 Elle. Ulna. ulnula. unde ulnalis. le.
 van Ellen tot ellen. Ulnatim.
 mit Ellen meten. Ulnare.
 Ellenmeter of meker of tot der Ellen hoerende.
 Ulnarius.
 Ellenboeghe. Cubitus ti.
 dair men den Ellenbalch of den nach op reyt.
 Cubitale. lis. et Cubitalis. le.
 twy by Ellenbagich. Bicubitus. tricubitus.
 des Ellenboges of des armes mate. Ulna. Ul-
 nula. Ulnare.
 Ellende. Exilium. Desolacio Desolamen. De-
 solamentum. Acucula. Miseria. Degencia.
 cetera in A. Armoede.
 in Ellende verlaten. Desolor aris. derelinquere.
 deferere.
 Ellendich mynsh. Exul. Egens. Miser. Mi-
 serabilis. Desolatus. Derelictus. Relictus.
 Ellen. eyn byer.
 Ellenthaf. in C. Coene.
 Eylant. Insula. Mediamna. echinna. adis.
 Eysloiff.
 Element. Elementum.
 der vier Elementen namen. Dyr. Lucht. Wa-
 ter. Erde. f. Ignis. Aer. Aqua. Terra.
 Elementlich. Elementaris. re. ter.
 Element maken. Elementare.
 Eyhozn. Sambucus.
 Eylich ind des dair an kleeft. in C. Echt.
 Elephant. Elephas phantis. Elephantus. ti.
 Barrus. ri.
 des Elephant roeyen. Barrire. unde Barri-
 tus. us.
 Elephant snab. snapt of nase. Proboscida. pro-
 muscida.

Eyendner. in **E.** Elephant.
Eyendennen. Elephantinus. Eburneus.
Eyendenn. Ebur boris.
Eyren. elsen. in **E.** Eideren.
tot Eyren. elsen. erien of eldyen gehoerende. Al-
 neus. a. um.
dagr Eyren wassen. Alnetum.
Eysaissen eyn lant. Elfacia.
Eysaich mynsch. Elfacicus.
Eysen. pyem. subel. Subula. suella. perfora-
 torium. armilla. pinca.
mit Eysen of subelen negen of gater steken. Su-
 bulare. insubulare.
Eysf. Undecim. endecas adis.
Eysmaht. Undecies.
Eysste. Undecimus. undenarius. undenus.
Eysbe en rebgr in Sassen. Alvia.
put Eymer. Situla. mergus. goris.
Eymer. Urna. urceus. urceolus. orca. orcu-
 la. situla. sitella.
Eympte. aymische. Formica. formicula. mir-
 mica.
der Eympten of aymischen stede. Formicarium.
 formicetum.
Eymptesch of aymisch. Formicinus. a. um. for-
 miceus. mirmiceus.
Eym. Unus. a. um.
Eym ban twee. Alter. alteruter. tra. trum.
Eym ander. Alius. alter.
Eym umd bat ander. Reciprocus. ce. vicissi-
 tudinarius. rie. tudo. vicissim.
Eym umd bat ander ter wyachen. Talio. onis.
by Eym byngen. in **B.** verbyderen. versamenen.
Eynich. Unicus. singularis. ter. tas. solus.
Eynich. in **A.** Alleyn.
Eynigen. somigen. eiziken. wulken. Aliqui qui-
 dam nonnulli.
Eynigerley wijsf. Aliquatenus. ullatenus.
Eynigen. in **D.** verbyngen.
Eyns werden. in **E.** aebercomen.
onEyns. in **D.** twydychtich.
Eyndrechtich. in **D.** eyndrechtich.
Eyngebaren. Unigenitus.
berEynigen. in **B.** verbynden. verbunt maken.
berEynong. in **B.** verbynt.
Eynsept. Unitas. infra Eynlicheit.

Eynlich. Unalis. le. ter. tas. Singularis. le.
 [l. re.] ter. tas. monalis. le. ter. tas.
Eynlicheit. Unitas. unalitas. singularitas. mo-
 nalitas.
Eynbeldich. Simplus. a. um. Simplex. ter. tas.
Eynbeduch. onnoesel. in **A.** Alewer.
Eynsam. Solitarius. acheronicus. privatus. sin-
 gularis. unicus. abdicatus. vastus i. soli-
 tarius.
Eynsamheit. Solitudo. vastitas. vastitudo. sin-
 gularitas.
getal van Eynen. Unarius. unitas.
Eyns. Semel. una vice.
Eyns of eyndrechtich boelende. Consentaneus.
 assentaneus. concors. concorditer. dia. dan-
 cia. concrepans. cia. ter. consonans. nan-
 ter. cia. assonans. cia. ter.
Eyns wesen. in **A.** Aeberdyngen. eyng beesen.
 [l. wesen.]
dye onEyns boelet. Dissentaneus. absentaneus.
 discors. dancia. danter. discrepans. cia. ter.
 dissonans. cia. nanter. difficiens.
Eyndrechtich. in **D.** eyndrechtich. eynmoedich.
Eynreplewys. Uniformis. me. ter. tas. con-
 formis. me. ter. tas.
Enchede. eben. soe. Ad punctum. stricte. stric-
 tim. cinctim. consertim.
Enchel an den boyt. Talus tali. Talonus ni.
Enchels. Talaris. re.
Enchel. in **E.** Enchede. eben.
die grote Enchlen hebet. Scaurus.
onder Enchels. Subularis. re.
Enciaen ruyt. Enciana ne.
Eynde. Finis. terminus. exitus. limes tis.
 effectus. conclusio.
ten Eynd. ten termyn hoerende. Termineus.
dat Eynde ban enighen dinge. Meta re. Me-
 thodus di. Calx cis.
sonder Eynd. sonder termyn. Interminns. a. um.
 Infinitus.
Eynden. sluten. Finire. terminare. explere.
 complere. concludere. perficere. conficere.
 consummare. diffinire. definire. exequi. me-
 tor. aris. Limitare. eciam in **B.** volbyngen.
to samen Eynden. mit eynden. Conterminare.
 Collimitare.

ontEynben. ontengen. Determinare. Disterni-
nare. et in B. Basting leggen.
Eyndlich. terminlich. Terminalis. le. ter. tas.
pluraliter Terminalia orum. vel lium.
onEyndlich. Interminabilis. Infinibilis. le. ter.
tas.
vol Eyns. vol termins. Terminosus.
Eyndet. Explicit. expliciunt. terminat. Fi-
nit.
Eyndscap. Finalitas.
Eyntlich. Finaliter.
Eynthastich. spoedich. in B. Balb.
onEyntlich. Infinitus. infinibilis. interminabi-
lis. infinitivus. eciam in A. Altois. Altyt.
Ende. Ante. in A. Antevogel.
Ende. ind. und. vich. ouch. At. Ast. et. etque.
ac. eciam. atque. quoque. necnon.
Enghtwech of stede. Angiportus. us. Angipor-
tum. ti.
Enghe. in D. beDynghen.
Enghen. in D. beDynghen.
Enghen. enghe maken. Restringere. Constrin-
gere. Artare. Coartare.
anEngen. in E. ontEynben.
Engel. Angelus. Ageus i. nuncius ut est an-
gelus. Calodemon. Gonus ni.
Engien namen. Michael. Gabriel. Raphaël.
Uriel.
der Engien ix. chore. Angeli. Archangeli. Prin-
cipatus. Potestates. Virtutes. Dominacio-
nes. Throni. Cherubin. Seraphyn.
Enghelant. Anglia.
Engelsman. Anglicus.
hoese Enghele. Demon. Cacodemon. in D.
Dubel.
Engelsch baltscap. Angelium.
Engelsch. Angelicus. a. um.
Eynhoern. Unicornis. Rinoceron. Rinoceros
ontis. monoceros. ontis.
ertzEngel. Archangelus. inde Archangelicus.
ertzEngels baltscap. Archangelium.
Eynpass. in D. eynPass.
derEynpassen. verharden. in D. bereynPassen.
Eynsedel. in C. Clusener.
Eynsedels leben. in C. Cluseners leben.
Eyntherst. Anticristus.

Entegen. weder. in malo. Adversus. adversum.
Contra. Contrarius. a. um. Incontrarium.
Inoppositum.
Entegen. weder. in bono. Erga.
Entsengen. entstehen. entzunden. Incendere. ac-
cendere. inflammare.
Enter of. in E. Eder.
Ephat. in A. Aff.
Eer. Prius. antequam.
Ere. Metale. Es eris. calcus ci. metallum
li. eramentum ti.
Eeren. Metalen. Eneus. ereus. metallens. me-
tallicus. a. um.
deyls Eren. deyls anders. ratum. ti.
Eren. butwen den acher. in A. Achieren.
Eere. gelymp. Honor. honestas. condecencia.
honoraculus. di.
Eerewerdicheit. prijs. loff. glori. Honor. glo-
ria. dignitas. laus. adoria. stema. tis. re-
verencia. veneracio. commendacio. recom-
mendacio. bolida i. honor. magnus. dig-
maurina. doxa. doxula. eudoxia. fascis.
sonder Ere. Inglorius i. sine triumphis. in-
gloriosus. inhonorus.
onEer. schande. Infamia. ignominia. verecun-
dia. dedecus. scandalum. vituperium. con-
fusio. offensio. offendiculum. irreverencia.
sa wat Eere maect of gheest. Honoratorius. a.
um.
pdel Eere. Vana gloria.
apenbare Ere. Genius.
heymliche Ere. Genium.
pdel Eere lieshebnde. Paradoxus.
Eeren. eere doyn. Honorare. honorificare. ve-
nerari. revereri. dignificare. colere. exco-
lere. percolere. precolere. predere. suspi-
cere. suspectare.
Eeren gat. Glorificare.
an Eeren toe te geven of af to trecken. De-
ferre.
in Eeren. werden ind edelheit hoich. in A.
Hoich in werden.
myt Eeren. samen eeren. Cohonorare. conve-
nerari. conrevereri.
ontEeren. schenden. Dehonorare. exhonore.
inhonorare. cetera in B. Blammeren.

Eer.

Ersam. Honorabilis. in B. Berbe.
 Erber. in B. Berbe.
 Erwerdich. Reverendus. reverens. rentis.
 Erwerdichheit. Honorificencia. Reverencia.
 honorabilitas. honor.
 Erberheit. in B. Berbichheit.
 Erbarmen. in B. erbarmen.
 Erde. Terra. terrula. ops. tellus. ris. humus.
 solum. li. lutum. limus. arida. arvum. der
 vette erde. ceres. reris. proserpina. vesta
 te. unde vestalis. le.
 die Erde. poterde. Ops pis. Terra. tenax.
 glis. glitis.
 die Erde of ertrich. Spheroides dis.
 sandige hol. iichte Erde. Sabulum. li. unde sa-
 bulosus.
 onder die Erde wat seiten of leggen. Subter-
 rare.
 Erde die gekenen is. Hiulca.
 Erde bytten. Oppetere.
 die Erde deppen. Oblaqueare. excodicare.
 Erdbeving of ruting of schoering of opmiching.
 Terremotus. fissus. hyatus. us.
 gegonghde Erde of eyn gras. Tumulus. tumu-
 lulus. unde tumulosus. tas.
 Erde die bucht is mpt andere erden bedect.
 Humus. mi.
 Erde die bychtber is. Tellus. luris. ind oere
 bycht heyt Tollinius. nii.
 Erdmeter. lantmeter die die kunst kan. Geo-
 meter. a. um. geometricus. geometrista.
 Erdmate. lantmate. die kunst dary af heyt Geo-
 metria.
 Erd off lantmeten. Metor. taris.
 die Erde off ertrich off werlt heyt Orbis. or-
 bculus. Terra. Mundus. Cosmus. Secu-
 lum. ego onis.
 Erdhoebel. Tuber. ris. unde Tuberosus. tas.
 Tubera. re.
 Erdhoebel maken. Tuberare. Contuberare. per.
 simul.
 Erd slecht maken. Detuberare. extuberare.
 der Erden off ertrich off der werlt deyle. dat
 syn bur an provincien. die deyle der provin-
 cien dat sijn regiones. lantschappen. die deyle
 der lantschappen dat sijn territoria dominia.

herlicheyden ind civitates. stede ind cleyne
 plätzen.
 der Erden natuurlijke buchticheit die rummer van
 oer en scheydt. Uligo. ginis. unde uligino-
 sus. a. um.
 hol van Erden. Terrosus. terrulentus. a. um.
 Terrulens. tis. lencia. ter.
 als wat op der Erden leget dat men onderlee-
 ghet heyt Storium. Storiolum. unde Storio.
 as. are.
 mpt der Erden alreke onreynicheit to trecken off
 to beghen. Eruderare. ind die selve onreyni-
 cheit heyt Ruder. deris. Rudus. deris. ind
 die dat werck doet die heyt Rudista.
 mpt der Erden trecken off raiden. Evellere. Era-
 dicare. extirpare. Runcare.
 mpt der Erden genomen off gesat. Extorris. ris.
 Erdenpotmeier. Figulus. ceramius. ii. Pa-
 lestes. tis.
 Erdsch off erden. Terreus. fictilis. le. ter.
 Erde schottel. Cathinum. Cathillum.
 Erdsch. Terrestris. tre. unde terrestreitas. Ter-
 renus. terreus.
 underErdsch. Subterraneus.
 onderErdsche hemmelike stede dary sijn lecher off
 tupscher bergaderen. Ganeum. nei. Gange-
 nium. nii.
 onderErdsche tynnering. ypogeus. gei.
 onderErdsch water. Latex. ticis.
 Ersozt. eyn stat. Erfordia.
 Errend. in B. Baitscap.
 Errenden. in B. Baitscappen.
 Ersgenaeme. Heres dis. Cleronomus. Gafan-
 dus.
 gebuyhet Ersgenaem. Corstilus.
 Ersgenaem maken. erven. Heredare. Heredi-
 tare.
 mpt Ersgenaem maken. Coheredare. Cohere-
 ditare.
 mpt Ersgenaem. Coheres. garphan.
 Erdebyng. Herciscunda de. heriscunde in-
 declinabiliter.
 Erdebylen. Herciscere.
 Erstlyken. Hereditarie. hereditaliter. Heredi-
 tarius. a. um. hereditalis. le. ter. tas.
 die Erstall eyng anderen neempt. Heredicapa pe.

die Erstael des anderen eyscht. Heredipeta.
 die syn Erstael den anderen verdegelt off afneempt.
 Herediscinda. de.
 Erstael die eyn kinticht na dode eng andere die
 ghegn erben en heft. Caducum. ci. ind die
 dat so ontfengt heit Caducarius. ria.
 Erstael. in E. Erbe. ernisse.
 Erghent. Alicubi. Aliquorsum. sicubi. uspiam.
 usquam.
 Erghisteren. Pridie.
 Ermaill. in D. wandages.
 Erlich. Honorificus. honestus. Honorabilis.
 honorificabilis. honorus. Venerabilis. le.
 ter. tas.
 ennen Erlich werdich maken. Honestare. ho-
 norificare. ut in H. Hoich. edel.
 onErlich. lasterlich. schentlich. Criminosus. cri-
 minalis. inhonestus. obprobriofus. inhono-
 rus. inhonorabilis. dedecorofus. ignominio-
 fus. contumeliosus. scandalofus. vitupero-
 fus. conviciosus. despectuosus. contempti-
 bilis. infamis. vituperabilis. culpabilis. vi-
 ciosus.
 ennen onErlich maken. Dehonestare. in B.
 Blameren. eciam in G. aberGeben.
 Erlichkeit. Honorificencia. decus. venerabili-
 tas. honestas. honorabilitas. honorificabi-
 litas. honorificabilitudinitas. reverencialitas.
 reverencia.
 Erloiff. Infamis.
 Erloifficheit. Infamia.
 Ernst. Serium.
 Ernstich wesen. in S. Strupf wesen.
 Ernstich ind buerdich. Salaris. re. ter. tas.
 Ernsticheit. in S. Stuprichticheit.
 Ernsticheit. saychsoldicheit. bliticheit. Diligencia.
 opera. studium. sedulitas. series. seriositas.
 conamen. conatus. us. nifus. us. cura. ac-
 curacio. sollicitudo. cetera in A. Achte.
 sozge.
 Erquicken. active. Refocillare. recreare.
 Erquicken. neutraliter. Resipiscere. reconva-
 lere.
 Erquicken. Scatirire. Scaturizare.
 Erre. [l. Erre.] toernich. in B. herVol-
 ghen.

Erren. toernen. in B. Belgen.
 Erren. dwelen. in B. Bistren.
 Errende. dwelende. in B. Bystrende.
 Ersam. in B. Verbe.
 Ersame ind onersame saken. Affridore.
 Ersamheit. in B. Verbichheit.
 Eritten. Pisa se. pisenarum.
 Eritten. Ignisen. bonen heiten Legumina. die dit
 herwart of berhoipt Leguminarius. ind dat
 men hir af maect Leguminarius. a. um.
 Eritschoden. polen. Escanea nee.
 Erithestich. Piseus. a. um.
 Ertze. Minera.
 Erbaren. ersucht. Expertus. peritus.
 Erbaren. versoecken. vernemen. eyschen. bzeischen.
 spoeren. verslaen. Explorare. percunctari.
 scrutari. experiri. sciscitari. percipere. prac-
 ticare. indagare. perquirere. exquirere. in-
 vestigare.
 Erbarenheit. versuchticheit. Pericia. experien-
 cia. emphiria. practica.
 Erbe. ernisse. besittinge. guet. Hereditas. He-
 reditacula. Heredium. dii. Predium. Allo-
 dium. Prediolum. Bona possessio. Posses-
 siuncula. Cleronoma.
 Erbe. in E. Ersgename.
 des ten Erbe hoirt. Predanus. a. um.
 Erben. in E. Ersgenaem maken.
 ontErben. Exheredare. exhereditare.
 Erwitten. in E. Eritten.
 Erwerben. in E. herEigen.
 Esch. belt. in A. Achter.
 Eschenboem. Fraccinus. a. um.
 Eschene. Fraccineus. a. um.
 Eyschen. Exigere. Petere. Appetere. Requi-
 rere. Exquirere. Perquirere. Expetere. Po-
 scere. exposcere. Deposcere. Postulare.
 Depostulare. Expostulare. Percensere. Eva-
 dere i. poscere. Oppetere. per. contra. Pre-
 petere. per. ante.
 weder Eyschen. Repetere. Requirere. Repo-
 stulare. Reexigere.
 untEyschen. Exquirere. expetere. exigere.
 Eyschen. vernemen. in E. Erbaren.
 Eyschinge. Peticio. peticiuncula. Postulacio.
 requisicio. exigencia. postulamen.

die steed Eyscht of geEyscht wurt. Postulaticius.
unde postulatim adver.

Esel. Asinus. Asellus.

walt Esel of wilt Esel. Onager.

groot haich Esel. Archadicus.

Eselopber off boeder. Asinarius.

Esel. off. pert. Iumentum. inde Iumentarius.

a. um pertinens ad iumentum. die hoeder

hijr af heyt Iumentarius.

half Esel half mnsch. Onocentaurus.

Eselg hjerde. Agaso. onis.

Eselinne. Asina. Asella.

Eselg roepen. Rudere. unde rudibilis. le. ter.

tas.

Eselich. Asininus. asinarius. a. um.

Eysen. gzuwelen. in A. Anxen.

Eysende. gzuwelich. in A. Anxtfeldich.

Eysinge. in A. Anxt.

Eysich. ielich. heetich. hesich. wanschaven.

schuyflich. ongestalt. Fedus. deformis. distor-

tus. turpis. infectus. horridus. sentus. sen-

tosus. senticosus. sentarius. abnormis. enor-

mis. Innormis. Informis. gracus. a. um i.

fedus. bellus. bellutus. Cenofus. cenulen-

tus. Obcenus. indecorus. dedecorus. dede-

corofus. Squalidus. Diernus. diernius.

Eysich maken. ielich. hesich maken. Inficere.

fedare. defedare. deturpare. Deformare.

dedecorare. Indecorare. Squalidare.

Eysicheit. ielicheit. hesicheit. Dedecor. inde-

cor. turpitude. feditas. obcenitas. squalor.

squaliditas. deformitas. ter. informitas. ter.

dedecorositas.

Eysenboom. Tremulus.

Este dair men malt op droeghet. in D. Daire.

Estrich. pabiment. in D. Dese.

Estrich off dese van meer barwen dan van eyne.

Emblema tis. vilicostros. licostratus.

Estrich maken. Pavimentare. unde Pavimen-

tal. le. ter. tas.

Estrichmeier. Pavimentator.

Estrichstegn. Pecalum li. tessera re. Tesse-

cula. tessella. tessellula.

Estrichstegnmeier. Tessellarius. tesserarius.

Eyt. Iuramentum.

Eyt doin. in S. Sweren.

geswaren Eyt. Iusiurandum.

meynEyt. Periurium.

meynEyt sweren. in S. berSweren.

meynEylich. Periurus.

Eyt staben. Stipulare.

Etelen. graben. knagen. Murmurare. Rodere.

Eten int gemeyn. snollen. snueren. Manducare.

edere. comedere. accumbere. discumbere.

vescor. convescor. evescor.

Eten des morgens. Iancto. as. Ianctor. aris.

Ianctaculo. as. Ianctaculor. aris. inde Ianc-

taculum. li.

Eten steetlich. Comesor. as.

Eten middages. Prandere. pransare. Pransitare.

comprandere. per. simul. unde prandium.

prandiolum.

Eten als die hunder. Papare.

samen. mit Eten. Commandere. Commandu-

care.

totten Eten resten of loenen. Recumbere.

Eten des aevens. Cenare. ind dat selve eten

heit Cena. cenula. et Cenicare i. frequen-

ter cenare.

Eten vur den aevend eten. Antecenium. ante-

cenia. e. merenda. merendula. Annona.

idem. Corbus. bis. mas. ge.

Eten verbum. vur den aevend eten. Antece-

niare. Merendare.

Eten nae den abentmael. Obsonium.

Eten stede. Refectorium.

Etenlust. Appetitus. Cupedia.

Etenlust als en hont. Bolismus.

die Eten begert ind ngt en han. Territigo.

inis.

die Eten is droeghe dyngen. Xerolophagus.

Etenstede by den bugre van dyen onderscheiden.

Trichorum vel Trichorium.

Etelich. Mandibilis. Manducabilis. edibilis.

commestibilis. vescus. a. um.

Eetstede tot den middaeghs eten. Pransorium.

Eetstede tot den abentmael. Cenaculum. Cena-

torium.

Eter. Comestor. manducator.

Eter die gayende onreynlich gtt. Manducus.

Eter die mnschen bleisch gtt. Agriophadita.

Antrophagus.

M 3

en holt **Eter**. Xilophagus.
Eetbate alreley. Discus. ci Ciborium. escale.
 perapsis. dis. cathinum. lanx. scutella. epu-
 licenium.
 die clegg **Eetbate** verhoipt. Velaber. bri.
Etter van sweringen. Sanies ei vivorum. Pu-
 tredo. pus. sirimpio onis. tabes bis. ta-
 becula s. mortuorum.
Etteren. sweren. Sanire. Ulcerare.
Eterplock. luncie. Carunca.
Eterich. Tabidus. faniosus. sirimpiofus.
Etich. in **E**. Edich.
Etichbat. in **E**. Edichbat.
Etwan. in **D**. wanDages.
Etzliken. in **E**. Eznigen.
Etzwat. in **G**. Ghet.
Eben. slecht. gelic. Equalis. Coequalis. equus.
 Planus.
onEben. ongelic. struëlich. Inequalis. Distor-
 tus. Squarofus. Squarrosus. verucosus tu-
 berofus. gibbosus. pupulosus. rugofus. fra-
 gosus. anfractuofus. tumulosus. rupofus.
 scopulosus. Saber. bra. brum. squalidus.
 squalidulus. squamosus.
Eben. fander oneben. Par.
onEben. miff. Impar. Dispar.
Eben. bequeme. Aptus conveniens.
Eben. puchel. Precifus. se.
Eben maken. slecht maken. gelick maken. Equi-
 re. Adequare. Coëquare. Complanare. Co-
 mere compfi. Congio. is. ire. Equiparare.
 Hostio. tis. tire i. equare. Levigare. de-
 tuberare. extuberare. Librare.
Eben. Gelickmaking. Libramen. mentum. equa-
 men. tum. Complanamen. mentum. equi-
 paramen. mentum.
Eben of oneben to raiden. dat speel heit Pancracium.
Eben of oneben to speelen. Pugillor. aris.
 dat tot **Eben** ind oneben tot speelen hoirt. Pu-
 gillatorius. ind die so speelt heit Pancracia-
 rius. Pugillator.
Ebenhomen. lycken. passen. in **D**. Dnenen.
Ebenheit. gelijkheit. Hostimentum. ti. equa-
 mentum. equalitas. planitas. planitudo. pla-
 nicies.

onEbenheit. ongelicheit. ruwicheit. struëlicheit.
 Inequalitas. squarofitas. squarrositas. vercu-
 cositas. tuberositas. Gibbositas. pupulositas.
 rugositas. fragositas. saberositas. tumulosi-
 tas. Anfractuofitas. Squaliditas. rupositas.
 Scopulositas. Squamositas.
Eben. swarttechtige haber. Avena.
Ebengr. wommel. in **E**. Effengger.
Ebenture. in **A**. Abenteuer.
Eber. wilstoyn. in **B**. wiltBeer.
Eber. echter. in **A**. Anderwerf.
Ewich. in **A**. Altois. altyt.
 mit **Ewich**. gelyc ewich. Coëternus. Coëter-
 nalis. ter. tas. Coëvus.
Ewelick. in **A**. Altois. altyt.
Ewichheit. duyrcheit. blyflicheit. volgherdicheit. on-
 bergenchlicheit. werachlicheit. Sempiternitas.
 perhennitas. Iugitas. assiduitas. sedulitas.
 Eternitas. eternalitas. sempiternalitas. Evi-
 tas. Eviternalitas. perpetuitas. Durabilitas.
 continuïtas. Frequencia. Indefinencia. per-
 manencia persolencia. Perseverancia.
Ewichheit die geheiten is Eternus. a. um. of
 Eternitas dat is dat ewelic gewest is ind
 nu is ind ewich blyben sal als got alleyn.
Ewichheit of tijt die geheiten is Perpetuus. a. um.
 off perpetuitas. of perhennis ne. perhenni-
 tas. off eviternus. eviternitas. dat is dat een
 begonne hebet ind gheyn eynde hebn sal. als
 die hymmelen. Englen. mynschen ind helle.
Ewichheit off tijt die geheiten is Sempiternus
 of Sempiternitas. dat is dat in der tyt wor-
 den is ind mit der tyt vergaen sal. als die
 gesteltnisse deser werlt ind allet dat daer in is
 ontgesacht die lude. doch neemt men dit be-
 wylen oick vut Eternus of perpetuus.
Ewichheit of tijt geheiten Temporalis off Tem-
 poralitas. dat is dat hije nu in der tijt ge-
 maect woude ind hier nu in der tijt vergheit.
 als dat hantwerck der mynschen s. burghe.
 Stede. huser. kleder ind anderz.
Exempel. gelijckniss. Exemplum. Similitudo.
Exemplar van Schryft. Antigraphus.
Exter. een vogel. aelster. Eester. Picus. pica.

F.

FA. FE.

Fabel. faghe. in A. Abenteuer.
 Fale als die broutwen dragen. Palla. le.
 Fale. faly. myffanghe. vergheff. Gratis. frustra.
 Frustratim.
 Falien. felen. miffen. Fallere.
 Fantafy. Fantasia. apodixis. apodixia. Apo-
 dixon. eciam in D. Dwefniffe.
 Fantafieren. in D. diepDencken.
 Fantafiere off dat van fantafyen is. Fantasti-
 cus. a. um.
 Fantafielicke apenbaerunge. Lemur. ris.
 ontfangen. in B. opboeren.
 ontfangstede. Receptaculum. Susceptaculum.
 Susceptabulum.
 Febys. reede. cortze. in C. Calde.
 fcharpe Febys. Hemiterceus. ei. querquera. re.
 Felle. in A. Arch.
 Felheit. bynnicheit. in S. Sturicheit.
 ontFenchlic. geneeme. Gratus. acceptus. ac-
 ceptabilis. le. ter. tas.
 Fenedijen. Venecia. veneciis.
 Fenedich mynfeh. Venetus. venecianus.
 ontFengger. rentmeester. Procurator. opboerre.
 fchaffener. Reddituarius. economus. ycono-
 mus. fiscus villicus. procurator. yconomi-
 cus. ycomenicus. receptor.
 ontFengherne. rentmeesterfchap. Economia. yco-
 nomia. Receptoria. reddituaria.
 Fengn. vergift. Venenum. Toccicum. Infec-
 tivum. virus indeclinabiliter.
 Fengnmeester of bereyder. Venenarius. Venefi-
 cus. venefex. cis.
 Fengn maken. Veneficare.
 Fengnstede daermen dat bereydt. Venificina.
 Fengnen mit anblafe. Afflare.

FE. FY.

Fengnen. vergeben. vergiftigen. Intoccicare. in-
 ficere. venenare. convenenare. per. simuli-
 de. per. valde. aut venenum auferre et
 evenenare. idem invenenare.
 Fengnich. Toccicus. Virosus. Venenosus.
 Fengnichheit. Venenofitas. Virulencia.
 Fengnich ralken. Effontio. tis. tire.
 Fengnyng. vergebyng. vergifting. Intoccicacio.
 infectio. veneficium.
 Fengnyre. vergeber. vergyfter. Veneficus. Vene-
 nator. Infector. Intoccicator.
 Fengnyrefche. vergeberfche. vergifterfche. Venefi-
 ca. Venenatrix. infectrix. intoccicatrix. te-
 gellaria. tegularia i. venefica supra tegu-
 las sacrificans.
 vol Fengng. Virulentus.
 Fengnt gefchot. Scorpio. onis.
 Fent. renre. iong. yedse. Clienticulus.
 Fentlick.
 Ferpely. in A. Argelift.
 ontFeren. in D. ontDragen.
 Fepfaen. Fasianus.
 Fp der fchande. Proch Pudor.
 Fpbel. in B. Baitfeh.
 Fychen. flaen. in B. Waken.
 Fyghje. Ficus us.
 Figure. gefteltniffe. [i. gefteltniffe.] Figura.
 Character. Dispositio.
 Figure of bild sonder byft of hoift. yconisma me-
 Figure dat is eyn wesen dait wat anderz by ge-
 lyct of gemenyt wurd. Tipus. figura.
 alre Figuren moeder. Aliotheca.
 alre Figuren printe. Archetipus.
 Figurlich. Figuralis. le. ter. tas.
 Fgn. Optimus. a. um.

ontfingen. ontfehen. ontzunden. Incendere.
Accendere. Inflammare. succendere.

Pynefen.

ontfingende. Incentinus. a. um. incentinum.
rot funden.

ontfingfel. Incensum fi.

Fuole. Viola. le.

Fuolich. Violaceus. violaticus. a. um.

Fijr. in B. Begweme.

Firmament. heben. hymmel. Firmamentum.
Ether. Celum. Polus.

Firmament bifunder. Firmamentum. Aplanos.
Aplane. nes.

Fiscail. Fiscus. fiscalis.

Fiscailfchap. Fiscalitas. fiscalatus. us.

Fistel. eyn feer. Fistula.

Fuchtsboen. Lupinus.

Fuc. eyn gefwel. in A. Adel.

Fuc in den bifchen.

Flandzen. eyn lant. Flandria unde Flamingus.

Flatteren. in C. Lunschen.

Flesche. legghelen. Lagen. lagenula. flasca.
flascula. laguncula. amula.

Flesch die groit is. Fidelia.

Iederen Flesch of bat. Uter tris.

Fleschen fait. cucurbiten fait. Cucumer. ind die
stede daer sy wassen heit Cucumerarius. ce-
tera in C. Cozbeschen fait.

Fleute. Tibia.

Fleutenspeelre. Tibicen. Tibicina. ambuba.

ter Fleuten hoerende. Tibianus. a. um.

Fleuten meker. Tibiarius.

Fleutlich. Tibialis. le. ter. tas.

Fluetel. syden. Coctinum. Coxinum.

Fluetelich. syden. Coccineus. a. um.

Fliuer. pabiment. in D. Dele.

Foly. Litargirium. litargirum. litargium.

Folgen werck. Litargiricus. a. um.

Fonteyn. in B. Boyn. eciam in M. Water
dat blietende is.

uyt eyne Fonteynen en uytbloet to leyden. Dirivare.
van eyne Fonteynen vele uytbloete to maken.
Derivare.

Die by der Fonteynen wont. Fontanus.

totter Fonteynen hoerende. Idem.

bol Fonteynen. Fontosus. tas.

Form. eyn gestaltneis daer men vele dngghs nae
ind in maect. Forma. Plastes. tis.

Form of gesteltneisse eyns dngghs bur in den
fanne bedacht eer dat dngch gemaect wurd.
Ydea ydee.

die so eyn Form of gesteltneis in synen herte be-
gijpt. Ydealis. formalis. ymaginarius.

Form. gelycnis. onspenlich. Forma. Tipus. un-
de Tipicus. a. um.

Form. scamploen. in B. Boitz.

Form. Character.

Formdreyer. Circulator.

van Formen tweyerley als van lijbe ind van sele.

Biformis. Bitidus.

eynformlich. Uniformis. me. ter. tas.

tweyformlich. Biformis. me. ter. tas.

dreyformlich. Triformis. me. ter. tas.

vierformlich. Quadriformis. me. ter. tas.

vele formlich. Multiformis. me. ter. tas.

formlich. Formalis. le. ter. tas.

gelycformlich. Conformis. me. ter. tas.

gelycformlich maken. Conformare.

Franckenlant. Franconia.

Franckrich. Francia.

Franzois munsch. Francigena.

Francozt. die stat. Francfordia.

Fret. eyn dper. Furetum ti. furo onis.

geFret. gefricht in der pannen. Cremium. fri-
xus. a. um. frixura. frixatura.

Freten. frichen. Frigo. gis. xi. etum. Frixo.
as. are.

Fritpanne. Frixorium. Confrixorium. Fervo-
rium. Sartago. ginis.

Furst. Princeps. Archos.

Furst off richter de rinch is. Sattapa pe.

oeverste Furst. Archigerarius. Archicherarius.
Toparcha.

en hillich Furst. Gerarcha als eyn biscop. syn
macht heyt Gerarchia.

die eyn Fursten of oeversten antwerde gheest.
A responsis indeclinabiliter.

Furstendom. Principatus. Archia. Archatus. us.
die Furstendom off hoicheit haldende is. Archite-
nens.

die van den Fursten is. Periarcon.

Fursticheit to dngghen. Principari. Dominari.

GA.

Gae. gehittzich. Impetuosus. Importunus. tas.
Gae. ganch. Vade. vadas. Transi. transeas. I.
Eas.

Gabelle. ongelt. Gabellum.

Gabziel die erizengel.

Gegade. Compar. Consors.

Gae. pade op der dopen. Matrina. Patrina.

Gaden. cleyn hupshen. Appendix. fe. ge.

Gaden. behagen. bevallen. genoegen. Placere.

Complacere. Perplacere.

myßGaden. myßhagen. nyt genoegen. Displice-

re. Frateo. es. ere.

berGaden. hynliken. Nubere.

berGaden. verparen.

Gader. valder. in D. Doere.

al to Gader. in A. All.

to Gader. in B. By eyn.

to Gader. to samen. geinch. to hoip. Simul. una

pariter. infimul. invicem. coniunctim. con-

gestim. aggestim. cumulativ. accumulativ.

amplexim. globativ. glomerativ. Acerva-

tim. Gregativ. Congregativ. Copulativ.

Auctim. Adunativ. Exaggerativ. concre-

tim. coagulativ. glutinativ. Nexim. Com-

pactim. Consertim.

berGadert. versament. idem.

Gaderen. versamen. to hope bzenen. by eyn bzen-

gen. Cumulare. accumulare. decumulare.

congregare. colligere aurumnare. acervare.

Coacervare. agitare copulare. articulare.

Cico. es. ere. Congio. is. ire. Augere.

Multiplicare. Augmentare. Conferre. Con-

gerere. Infiscare. Confiscare. Aggerere. Ag-

gerare. Aggregare. Exaggerare. Glomerare.

Conglomerare. Adunare. Globare. Conglo-

B.

GA.

bare. Agglobare. Corrogare. Stipare. Insti-
pare. per. in. vel. valde. Obstipare. per un-
dique. vel. contra. Restipare. per. iterum.
Substipare. per. subtus. vel. parum Con-
trahere i. Colligere. Unare. Unire.

berGaderen. in C. by eyn Comen.

berGaderung der ghoenre die 14 lair alt syn.

Pubes. bis.

berGaderung des volckes van lantscappen. Na-

cio onis.

berGaderung der schuy. Classis. sis. Stulus. li.

berGaderung van geistliken hupsen of personen.

Conventus. Congregacio. fraternitas. Ceno-

bium. unde Cenobita.

berGaderung. versamenung dair sych twee dingeit

to hoip vergaderen. Iunctura. connexus. us.

connectio. applicacio. congregacio. com-

posicio. conglutinacio. coniunctio. combi-

nacio. constrictio. collectio.

berGaderung der knecht. Cliens clienticulus la.

berGaderung der kersten. Ecclesia.

berGaderung der ioeden. Synagoga.

berGaderung der gantzer ristenheit. Concilium.

ycomenicum. Synodus generalis in spiritu

sancto congregata.

berGaderung tegen got. Conciliabulum. Con-

venticulum.

berGaderung der clerckscap. Convocacio.

berGaderung des raids of der raitheser. Comi-

cium.

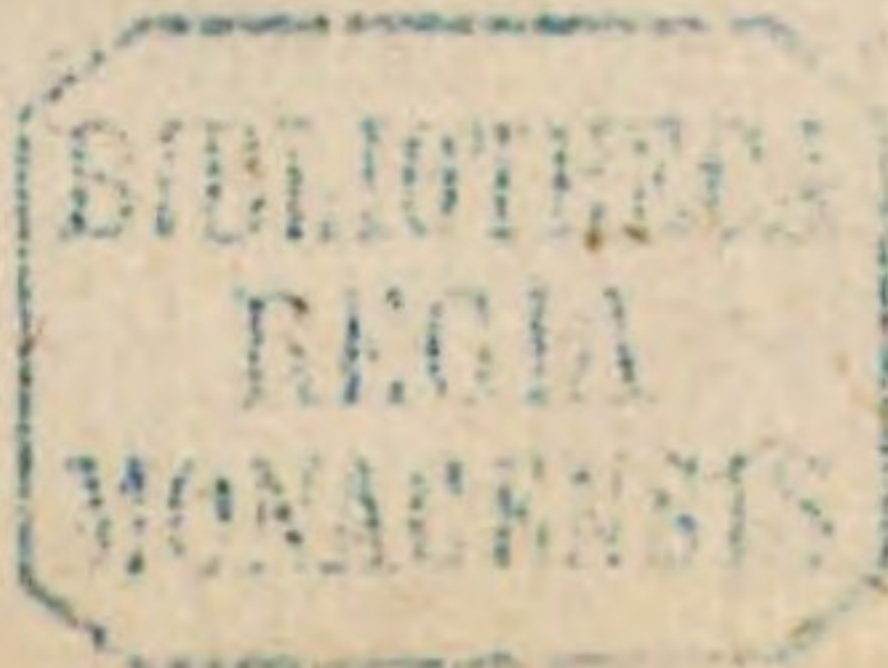
Gaidshupff. in B. Bedehupff.

Gaidsgabe of genaide. Analoya.

Gaidspennpuck. Arra. re.

Gaidspennpuck geben. Inarrare. subarrare.

umü Gaidswil geben. Erogare. Conferre.



die umt Gaidſwoll gheeft an gelde of anders berde
half pont. Sextercarius.

Gaidſmogentheit. Numen. nis. unde. Numi-
nosus. tas.

Gaidſſchickung of beſchermg op ymans. Fa-
tum. ti. unde Fatatus.

namen Gaidſ. Adonay. Tetagrammaton. El.
Ely. Eloë. Eloy. Agalma. Altitonans. Al-
tithronus. Amen. Agyos. Oteos. Schiros.
Theos. Ei. vel. Ege i. quod est Kyri Sa-
bath. Sadyn. Athanatos i. deus immortalis.

Gaffel. in G. Gabel.

Gaffel. Gefelſcap.

Gagelkrugt.

Gahelen. ſchatren. lugde laſhen. Cachinno. as.
Cachinnor. aris. Gannire. Garrire.

Gaheler. ſchjaterre. Cachinno. onis. Garritor.
Garrulator.

Galghe. Patibulum. crux. aculeus. eculus.
furca. furcula. furcella.

die groſte Galge. Furco. onis.

Galgen werdich. Furcifer. furtifer.

Galigaen. Galbanum.

Galle. Fel. Bilis.

Galm. gelugt. in D. Doene.

Galpen als vogel. Crocitare.

Gaen. Iyen. wanderen. Reysen. paſſeren. Ire.

Transire. meare. pergere. paſſare. Grador.
deris. vado dis. proficisci. Tendere. ten-
fare. peragrar. peregrinari. Divertere. Va-
ricare. Divaricare. viare.

Gaen. alſt eynen wal gheit. bene ſuccedere.
Prosperari. Valere. inde Succellus. us. ui.

afGaen. Abire. descendere.

afGanch. Abitus. abceſſus. deſcenſus. us.

afGaen van eyne ſaken. aſtaen. aſtreden. ont-
ballen van eyne ſake. Reſilire. decidere.

relabi.

beGaen weſen. in C. byn to Gode.

beGaen. begeneſniſſe doen. Exequias facere.

achterGaen. Retrocedere.

aerberGaen. Transire. transgredior. eris. perva-
dare. permeare. transmeare.

aerberGaen. avertreden. inſtoom. Transgredior.
prevaricor aris. excedere. eciam in A. Arch-

ſchen. hoeſſen doen.

baebenGaen of treden. Excellere. precellere.
excedere. transcendere. superare. premine-
re. Superpreminere. prepollere. prerogare.
antistare. antistitare.

baebenGanch. Exceſſus. us. precellencia. Pre-
minencia. supereminencia. superexcellencia.

baebenGaen. verwinnen. in S. Seeghe. bechten.

beGaen. in D. beDyben.

doirGaen. in D. doirDyngen.

doirGaenlich. in D. doirDynglich.

inGaen. Intrare. Introire. Inire. Ingredior. deris.

inGanch. Introitus. Ingressus. us.

niehlich. iſſe Gaen. ſnycken. ſpycken. ſluppen.
Peditare.

mytGaen. ſamenGaen. Commeare. Comitari.
concomitari. associare. convadere. Congre-
di. conviare.

mytGanch. Commeatus. us.

myt ſamen opGaen. Coorior.

opGaen als ſtern. ſon. magh. Oriri. Adoriri.

opGaen van berre of opGaen ontglick. Aboriri.

opGanch. Ortus. tus.

opGaen. opcliminen. Ascendere.

opGanch. Ascensus.

opGaen als ruyt. Succreſcere. Oriri. Exoriri.

naeGaen. nabolgen. Imitari. Sequi. Subſequi.

naeGaen. nabolgen. Succedere inde Succellus.

us. ui.

aſſentien opGaen als ſon. magh. ruyt. Suboriri.

nederGaen. Descendere.

nederGanch. Descensus. us. Descennſio. [l. de-
ſcenſio.]

ontGaen. ontgrycken. in C. ontComen.

ſamenGaen. in G. mytGaen.

anGaen. toegaen. Aggredior. deris. Accedere.
adeo. is. ire.

anGaen eyn werck van machten off konſten. Aggre-
dior. aggressus sum. congregior. Adorior iris.

wytwellich Gaen. Digredior. deris.

uytGaen. Egredior. deris.

uutGaen. uutGaen. Pretergredior. deris.

preterire. Transire. preverto tis. et prever-
tor teris.

wederhynGaen off wederheren. Regredior. Re-
meare. Reverti. Redire. Repedare. Repe-
ditare.

verre Gaen off reysen. Portendere.
 wederGaen. Redire. Remeare. Reverti. Re-
 tendere.
 tegenGaen. ontmoeten. in G. beGhegenen.
 to rug Gaen. Secedere. retrocedere. divertere
 i. fecedere. diversare.
 van Gaens wegen verstuft. Vietus. a. um.
 hoitGaen. Precedere. antecedere. procedere.
 peregredior. peregessus est. anteo. is. ire.
 preeo. is. ire.
 boitGaen. Procedere. Prodire. progredior. deris.
 twyGaen. Bissinare.
 en hantGaen. Successus. us. Succedere.
 hyu Gaen sachtmoedelich. Endere.
 to rug Gaen. Retrogredior. deris. retendere.
 fecedere. et supra to rug Gaen.
 to rugge Gaende. Retrogradus.
 umbGaen. verkeren in der wandling. Conver-
 sari. degere.
 verGaen. verderben. Perire.
 verGaen. verleden. Preteritus. a. um.
 toeGaen. toetreden. Accedere. Aggredi. Adire.
 toeGanch. Accessus. us. Aggressus. us. Adi-
 tus. us.
 uptGaen. uptreden. Exire. Egredior. deris.
 en wech Gaen. Abire. Recedere. declinare.
 discedere. facessere. decedere per mor-
 tem Abscedere.
 en wech Ganch. Abicio. Abscessus. Recessus.
 onderGaen. Subire.
 onderGaen als son. man. stern. Occumbere.
 Occubare.
 onderGanch. Occasus. Occubitus.
 uptGaen. Exire.
 uptGanch. Exitus. us.
 burgh. bur hyu Gaen. Preterire. Transire. Per-
 trahire.
 verGaen. Perire. Peritare.
 tegenGaen. Obire i. contra ire.
 tegenGaen. ontmoeten. Occurrere. obviare. in
 G. beGhegenen.
 umbGaen. Circuire. Ambire. Percensere. Lu-
 strare. Collustrare. per. simul. perlustrare.
 Circummeare. Obire.
 umbGaen van hynnen. Illustrare.
 bur umbGaen. Prelustrare.

onder umbGaen. Sublustrare.
 inGanch. Introitus. Ingressus.
 hyuGaen. Incedere.
 hyuGanch. Incessus. us.
 boitGanch. Processus. progressus. us.
 erreGaen. dwellen. in B. Bytten.
 erreGanch. Erraticus. Erroneus.
 Ganch hyu. Vade. Recede. Apage. Apagete
 pluraliter.
 opGanch. Ascensus. us. Ascensio.
 opGanch der sonnen of ruyds. Ortus. tus.
 umbGanch. Transit. in C. Categanch.
 umGanch. Girus. ri. Girum. ri. Lustramen.
 Circuitus.
 uptGanch. Exitus. us. Exodus. di. Egressus.
 us. Egressio.
 heymlich inGanch van achter toe. Postica. ce.
 Posticum. ci. Posticium. cii. hic Postis.
 tis. Postellus. Posterula.
 Ganch onder der erden. Cusus. ni. Cunicu-
 lus. li.
 Ganch eyns langen weges. Itiner. itineris.
 Itus. us.
 die Gaende sych vertreckt boit ind weder. Peri-
 pateticus. Deambulatorius.
 hoitGaende. Altigradus.
 Ganch. trat. Itus. us. incessus. us. Icio. Tran-
 situs. meatus. gressus. progressus. passus.
 profectus. us.
 Gaenlich. Meabilis. transibilis. ibilis. progres-
 sibilis. passibilis. passabilis. pergibilis. per-
 ficibilis. peragrabilis. peregrinabilis. Ten-
 filis. Tensibilis.
 Gans. eyn vogel. Auca.
 Gans of ghent. Auca. Anser. ris.
 tot Gansen of ghenten hoerende. Anserinus. a.
 um.
 Gantz. heel. in A. Wijnck.
 Gantz. heel. stendich. vast. stede. stantvastich.
 Integer. gra. grum. Sincerus. a. um. Sin-
 ceris. re. ter. tas. Constans. ter. cia. Fixus.
 Firmus. ter. tas. Stabilis. le. ter. tas. Sta-
 bundus. Solidus.
 Gantzheit. heilheit. stendicheit. stedicheit. Inte-
 gritas. Sinceritas. Constancia. Fixitas. Fir-
 mitas. Stabilitas. Totalitas.

Gapen. ghenen. Hyare. unde hyatus us. hisco.
 cis cere. dehiscere. fatiscere.
 Gapende. ghenende. Hyans tis. Hyulcus. a. um.
 Gapert. in A. Uff.
 Gar. gantz. in A. Alynch.
 Gar. seer. Valde. Nimium. Nimis. Vehemen-
 ter.
 Gare. als die spijsse gaer is. in C. geCoecte.
 onGare. roe. Crudus. Discoctus.
 half Gare. Semicoctus. a. um.
 Garde. hoff. Ortus. ti. Ortulus.
 hoil Garde. Cauletum. Oletum.
 Garden. hoffverwaerre. gherdener. Ortilio. onis.
 Ortulanus.
 Gardich. bynnich. Vinnicosus. Nevosus.
 Gardyn. in C. Caym.
 Garn. Filum li. fila. orum. mataffa. se.
 des Garns samenknuppunge. Matassa. se.
 Garren. in C. Cyten.
 Gaerste. in B. Bitter.
 Garst. Ordeum. dei.
 Garst mit sefhantigen aeren. Exacticum. ander
 Garst die heit Canterium. die to mail seer boe-
 det heyd lunde ind dyere.
 Garst die twe hant hest. Catalicum. Disticum.
 fomerGarst. Trimense.
 groen Garst. onrypp. Farrago.
 Garstenby. Oriza. ze.
 Garsten. Ordeaceus. Ordeicius.
 Garstenwater. Pisanana.
 Garsten watersbat. Pisanarium.
 Garsten mele. Alphitera. Alphita. Alphiton.
 Garbe. schub. Manipulus. larba. govonus ni.
 garba. merges gitis. gelima me. et meta
 i. manipulorum congregacio.
 Garbenhoip. Casula. le.
 Garwond. Girgillus. Devolutorium. Traduc-
 torium.
 Gasp. Gispa.
 Gast dat spnt hier. Quaternarius.
 Gast. Hospes. passivus.
 Gasthuys. Hospital. lis. hospitale. lis. geron-
 tocomium pochotrophium. xenodochium.
 xenodochiolum. protochium. cii.
 Gasthuys dat versam is but die pelegym. Xe-
 notrophium.

die Gastmeister hir af heit Xenotrophica.
 Gasthuys daer men kinder ind iongen boedet.
 Bephotrophium.
 die Gastmeister hir af heit Bephotrophita.
 Gasthuys daer in men weysken ind bundelng op-
 boedt. Orphanotrophium.
 bye Gastmeyster hier af heit Orphanotrophita.
 Gasthuysmeyster. hospitaelmeyster. Hospitalarius.
 Xenodocharius. Pochotrophita. blasto to-
 nis. maf. ge. orphanotrophita.
 Gasse. steege. Vicus. viculus. di. viale.
 van Gasse to gasse. Vicatim.
 Gat. hol. loch. Foramen. antrum. apertura.
 Gat an en mastboem. Ampotra.
 Gat of timmer onder der erden. Apogeuum.
 sijt Gat an der vrouwen kleider. Cluniculum. li.
 sweit Gat. Porus. amphorisma. tis.
 van en Gat dat nederste. Orificium. cii.
 hofst Gat van eyne heucken of tabbart of rock.
 Patagium. gii.
 hol sweit Gater. Porosus. porositas.
 der sweit Gater aeyenng. Porisma. tis.
 doyr Gateren. Perforare. cabiare.
 doyr Gatert. Perforatus. cavernatus. unde con-
 vernosus. [i. cavernosus.] tas.
 Gante. renne. Canale. aquagium. aqualicium.
 guttatorium. ymbrium. ymbrex. cis. ca-
 stellum. li.
 Gaede. gaste. Munus. donum. donarium. do-
 nusculum. donativum. munium. nii. mu-
 nusculum. collibium i. parvum munuscu-
 lum. bellarium idem.
 guebe Gaede. Eulogia.
 Gaedebeger. Donifer. doniferus.
 cleyn Gaede. Xenium. nii. exenium.
 cleyn Gaede. als appel naete et cetera. Colli-
 bium bii. bellarium rii. antepometum.
 die umd Gaede dient. Munuscularius.
 Gaede gaidg. in G. Gaidggaede.
 deGaeden. beggstuigen. Munerare. munificare.
 dotare.
 Gaebegheber. Munificus. munificens. Munifex
 ficis. unde munificenter. munificencia. mu-
 nerarius. munuscularius.
 Gaebencemer. Municeps. collibista.
 Gaeden werdych. Munerosus. tas.

wederbeGaeben. Remunerare.
 beGaebet. Dotatus. muneratus.
 onbeGaebet. Indotatus. immuneratus.
 Gabel. vortie. Furca. furcula. furcella. bidens.
 furco. onis i. maior furca. rotabulum. li.
 merga. ge.
 buytGabel. Andena. ne. arpaio. onis. arapaio.
 onis.
 Gabeldeger. Furcifer.
 Gabel van byer of byf tramen op der delen der
 haben mede byr to slaen. Palmula. le.
 coernGabel. Pastinatum. ti.
 Gabelyn. lanc. Lancea. lanceola. le. catela. le.
 Gebaeren. cum suis. in B. geBaeren.
 wal Gebaeren. in A. Adel.
 Gebere. gelant. seeden. in B. geBeere.
 Gebet. in B. Bedynge. et multa de hiis in
 B. Beden. et in B. geBet.
 dyne syn Gebet stogt. Euxochous. a. um.
 Gebets toebehoeryng. Oratorius. a. um.
 Gebets mededeylyng. Agapa. pe. vel Agape.
 pes. pei.
 Geburte. in A. Art.
 Geburte. Nativitas. natale. lis. natalicium. cii.
 genetalicum. ortus. us. generacio.
 der Geburten begynne. Archiogenia.
 Geburtich. in A. Adel.
 Ghech. in A. Aff.
 Ghech maken. Fatuare. infatuare.
 Ghech van metall water in to heften. Cucu-
 ma. me.
 Ghech werden of wesen. in D. Doeren.
 Ghecken. in A. Affen.
 Ghechheit. in A. Awise.
 Gedanch. gemoete. Animus. Mens.
 Ghede of wpede reitscap. Sarculum. li. sarpa.
 firpa.
 Gheden. tweden onkruppt uyt. Sario. ris. rire.
 Sarculare. Sarpere. Evellere.
 Ghedelik. wendelich. in A. Adel.
 berGheeff. umbfug. umb nyet. Frustra. Frus-
 tratum. in T. verLoeren.
 to berGheeff. Gratuitus. a. um. gratuite. gra-
 tuito.
 beGhegenen. begheven. seghenen. ontnueten. Ob-
 viare. Occurrere. Obtendere.

Ghepte. in B. Bebele.
 Ghehtzich. swytnoedich. swynde. Vehemens.
 impetuosus. fervidus.
 Ghehtzicheit. swytnoedicheit. swyndicheit. Ve-
 hemencia. unde Vehementer. Impetuositas.
 Ferviditas.
 Gehucht. woenste. wonynge. were. Behaidsam.
 gewarsam. heimoit. haistredynghen. verblijff.
 Mansio. mansiuncula. mansitorium. Edifi-
 cium. Domicilium. Incolatus. Habitacio.
 Habitaculum.
 Gheyl. loep. hoesch. Lascivus. Petulans. Pe-
 tulus. Petulans. Illecebrosus. Illecebris.
 bre. Vethosus. Lasciviosus. Stablinita i.
 Lasciviens.
 Gheyl. hoesch. loep maken. Illecebrare.
 Gheyl. hoesch. loep wesen. in T. Logen. Ve-
 theiare.
 Gheyl. buchtber als eyn acker off boem. Fer-
 tilis. Uber. Fructuosus. secundus. Ferax.
 Feraculus. Riguus. Ubertus. Ubertuosus
 Uberosus.
 Gheyl. buchtber maken. Fertilitate. Ubertate.
 Fecundare. Feracitare.
 Gheyl. iochen. in B. Burden.
 Genlicheit. hoescheit. Loepheit. Lascivia. petu-
 lancia. procacitas. vethosia. illecebra. ille-
 cebrositas.
 Gheyllicheit. buchtberheit als acker boeme cnypt.
 Fertilitas. Ubertas. unde uberter. tim ad-
 verbium. Uberositas. Ubertuositas. Fecun-
 ditas. Fructuositas. Feracitas.
 Gheel. Glaucus. Croceus. Citrinus. Ceru-
 leus.
 tuschen Gheel unde roft. Coccus. Cocceus. Coc-
 cineus.
 Gelatich. Cymbolum.
 dyoncken wpnGelatich. Bachinale. lis. ter. ras.
 Gelait. in B. geBeere.
 Geliden. marchten. in T. Copen.
 ontGeliden. in A. erArnen.
 Geliden. betalen. in D. belDoen.
 berGeliden. wedergheren. waneldoen. oprichten.
 Restituere. refundere. emendam facere.
 luere. satsidare. satsifacere.
 berGeldyng. betalyng. in D. verDyngst.

berGeldung der waken dat eyn umd dat ander.
Talio. onis.

Gelende. bogwerde. beglicheit. sekerheit. Salvus
conductus. Salva guardia. securitas.

Gelenden. Conducere.

Gelendsman. Conductor. Comes. Concomita-
tor.

Gelge. slecht. in E. Eben.

Gelge. slechtmaken. in E. Eben maken.

onGelge. in E. onEben.

Gelgch. als dat eyn den anderen gelgch is. Si-
milis. adinstar. conformis. compar. parilis.

Gelgch maken. Assimilare. equiparare. Con-
formare. appropriare.

Gelgchien. slachten wape na. Assimilare active.
assimilari passive.

Gelgchnisse eyns anderen dynghs. Similitudo.
conformitas. paritas. parilitas. Equiparan-
cia.

Gelgchniss. Similitudo. parabola.

Gelgchnissen bogtzengung. Coragium.

Gelgmp. in E. Eer.

Gelgmpen. themen. boegen. waelstaen. geozlost
wesen. Licere. decere. Condecere. compe-
tere. congruere. incumbere. desio. fis. fire.
desivi. desitum. id est decere.

Gelgmpgch. themelgch. boghgch. Decenter.
condecenter. licenter. honorifice. apte. ha-
bilitate. convenienter. congruenter.

onGelgmpgch. onboghgch. onthemelgch. onbe-
hoghgch. Indecens. Indecenter. abdecens.
center. illicitum. te. inhonestum. te. incon-
veniens. enter. indecens. center.

Geloebte. truwe. Fides. fiducia. fidelitas. con-
fidencia.

Geloebte. Fides. fiducia. credulitas. creden-
cia fiducia. confidencia.

Geloebte. wiffheit. sekerheit. Fideiussio. caucio.
assecuracio. securitas. Certitudo. certifica-
cio. verificacio.

onGeloebte. hetterie. Perfidia. diffidia. infideli-
tas. heresis. heretica. pravitas. incredu-
litas.

Geloebteyker. Fidifragus.

Geloeben. betruwen. Fidere. confidere. cre-
dere.

Geloebich. guet kersten. Cristianus. fidelis. or-
thodoxus. credulus. pisticus. tasidus i. cre-
dulus. cristicola. deicola.

onGeloebich. hetter. Perfidus. incredulus. he-
reticus. abnegatus. renegatus. acephalus.
perfidiosus.

ngiet Geloeben. mistruwen. Diffidere. discre-
dere.

Geloyfich. truwelich. Confusus. se. fidenter.
confidenter. creditivus. ve. credenter. cre-
dibilis. le. ter. tas. fidelis. le. ter. tas. fidu-
ciatim. fiducialiter.

onGeloyfich. incredibiliter. diffidenter.

Ghelys reeffch. in E. Clepich.

Ghelt. Pecunia. es eris.

Gelt of loyn van buschen of waldeu berhreggen.
Lucar. caris. silvaticum. foresta. te.

Geltstede. Pecuniarium.

tot Gelt gehoerende. Pecuniarius. a. um.

Gelt maken. muntten. Monerare.

Gelt dat men wederenghet. Repetunde darum.

Gelt dat men sculdich is weder to richten. Idem.

Gelt van cleyenen goudch. Peculium. unde pe-
culiaris.

Gelt of rent guet der huyffrouwen. kinder of
knecht dat oer byn eygen is. Pecalium. [1.
Peculium.] lii.

sulch Gelt of guet werden of maken. Peculior.
aris.

magntGelt dat men ghebet. Epymenia. orum.

umt Gelt of metale pmang hueren. Inerare. obe-
rare. Suberare.

Geltgrrich. Cupidenarius. philargius. inde phi-
largiria. e i. avaricia et philargicus. a. um
i. avarus.

bol Geltg. Pecuniosus. tas.

Gelte. in B. Bgermate.

Geluck. in A. gude Abenteuer.

onGeluck. ongebal. wederspoit. rampspoit. Dif-
fortunium. adversitas. contrarietas. malus
eventus. in A. onAdventure.

Gelucklich. in A. Abenteuerlich.

onGelucklich. in A. onAdventurelich.

Ghelbe an en rat. Timpanum. ni.

Ghelbe des waters die an dat laut slejt. Veni-
lia. lie.

Ghel

Ghesbe des waters van wederkomende ind an dat
lant geslagen wuudt. Salaria. rie.
Ghesbe opt water. in B. Bulle.
Ghesien verbum. Abundare. Exabundare. Inun-
dare. Stagnare.
der Ghesien staggunge. Ceramna ceramnorum.
hol Ghesien. Undosus.
Ghesich. Undositas. Abundus. a. um.
Geluft. in D. Doene.
Gelutte. in L. Lether. adiectivum.
Gemach. bzede. rast. ruwe. Commodum. Quies.
ei. Quies. etis. Pax. Requies. Ocium. Va-
cacio. Pausa. Tranquillitas. Pausacio. Quie-
tudo.
onGemach. onrast. onbzede. Incommodum. in-
quietudo. Disturbium. inquietus. Boema. Boa-
tus. us. Strepitus. us. strepor.
onGemach andoen. in B. Bedzoeben.
Gemachsam. gemehelich. Commodosus. a. um. tas.
Gemehelic. ongering. in L. Lantzen.
Gemelich. wonderlich. noetlich. verworen. Mi-
rus. Mirabilis. Pertinax. Intricativus. Im-
bractativus. prodigiosus. Monstruosus. Ad-
mirabilis. Tediokus. anadiokus. provocati-
vus. implicativus. involutus. perplexus i.
involutus. inflexus.
der Dzierlich. bzustich. eynpessich. eynwillich.
Gemelich. lechlich. in C. tynCoztlic.
Gemoede. in G. Gedanchen.
Genade. in B. Barmherticheit.
Genade. gunst. hulde. Favor. gracia. Affectus.
Affectio.
Genade gaidg. in B. Barmherticheit.
Genade. vergifnisse. Gratia. Venia. veniola. re-
missio. condonacio. indulgencia.
guede Genade. Eucharistia.
onGenade. in S. Stuprichheit.
Genaden. begenaden. in B. erBarmen.
deGenaden. vergeben. bertyghen. Indulgere. con-
donare. dimittere. remittere. parcere. igno-
scere. propiciari.
byer Genaden name. Trigarium.
Genadelich. Venialis. le. ter.
Genelich. in B. Barmhertich.
onGenelich. Acharis. ris. vel idis. in B. on-
Barmhertich.

berGenschlich. Transitorius. Temporalis. Mun-
danus.
berGenschlich. Ruinosus. Caducus. peribilis. et
[1. in] B. onByslich.
berGenschlich. in D. onDugrich.
onberGenschlich. in B. Byslich.
berGenschlich. in D. berDarslich.
deGensnisse. Exequie arum. Funeralia. Iusta
iustorum.
onberGenschlicheit. in C. Ewichheit.
des ter deGensnissen hoerende is. Exequialis.
le. Funeralis. le.
Gheyn. Nullus. Nemo. Neuter.
Gheynreken wiss. Nequaquam. Nullatenus. Nul-
lomo. Absit.
Genecht. Terminus a iure datus. Inducie.
arum. dilacio.
Geneden. dozren. in C. Coene wesen.
Geneme. in B. Bequeme.
onGeneme. in B. onBequeme.
Ghenen. in G. Gapeu.
Genen. Appropinquare. approximare.
Genesen. gesont werden. Valescere. conva-
lescere. reconvalescere. sanari. vires. resu-
mere.
Genesen. gesont maken. in A. Artzedpen.
Genesen. heyl. gesont. Sanus. salvus. columis.
incolumis. valens. validus. sospes. pos-
compos. potens. robustus. fortis. virtuosus.
salvificus. et in G. Gesont.
Genguer. Zinziber. ri.
burGengher. Precessor. antecessor.
Gengeten. in B. Bynghen.
Genogch. Satis. sufficiencia.
Genogch doen. Satisfacere. satsidare. conten-
tare.
Genogch doengng. Satisfactio. contentacio.
Genogch wesen. Sufficere.
Genogch hebn. in H. burHebich wesen.
Genogchlic. iustlic. in B. Blydelich.
Genogchlic. wallustich. weerdich. wunlyc. Del-
ciosus. tas. voluptuosus. tas. vescus. a. um.
vesculus. a. um. vesiculositas. vesculentus.
lencia. lenter. affluens. ter. cia.
Genogchlic platze. Amenium. nii.
Genogchlic. versedelic. in A. geRoichlyck.

onGenoghtlic. onberfchelic. in *N.* ongehoghtlic.
 Genoght. weelde. wunne. iolijt. wallust. De-
 licie. arum. unde deliciosus. tas. affluen-
 cia. galactie. arum. unde galactiosus.
 voluptas. genialis. le i. voluptuosus. ge-
 nialiter. tas. lauciofitas. lauciofitas. apri-
 citas. apricus. a. um. amenitas. amenitu-
 do. solacium. iocunditas. gaudium. leticia.
 delectacio. delectabilitas. oblectacio. oblec-
 tamen. luxus. us. ui. et luxus. a. um. spor-
 tale grece i. delicie.
 Genoege. Sufficere. contentari.
 Genot. pofijt. Emolumentum. adventagium.
 obvencio. cetera in *B.* Bate.
 haps Genoten. laten. hpen. Lato. onis. lato-
 nes in plurali. curialis. les. pares curie.
 gericht Genoten. Pares iudicii. Scabinus. ni.
 ents Genoten. Coniuratus. coniurati. astricti.
 speel Genoten.
 Ghent. Anser. herbilis.
 Gentzlyck. gantz. in *A.* Alamen. et in *A.*
 Alynch.
 Ghere. laff. lappe. Pecia. commissura.
 Ghere. fippe. Ora. re. fimbria. e. unde fim-
 brio. as. lacinia.
 myf Ghere. Ornamenta. orum.
 Gherhamer. Vestibulum. armarium. sacristia.
 archanum. archinum.
 Gerade. fnel. in *B.* Bald.
 Gerade. boedel dat dye vrouwen sterbende geben
 an achtergelaten. clemode. Exuvie. arum.
 Gherbde. ruede. Virga virgula.
 Gerbde of ruede in en fchyp daxe men dye dyppe
 des waters mede foycht. Amentum. ti.
 Gerdener. Ortulanus.
 Gheren. begheren. lusten Desiderare f. celestia.
 afficere. affectare. optare. Exoptare adop-
 tare. peroptare. gliscere. cupere. concupis-
 cere. appetere. ambire. nac teren Ayere ca-
 ret supino. gestire. inhiare. fero fers. anhe-
 lare. libere. libescere. perlibere. perlibescere.
 Geren. hupsen als wynn of huer et cetera. Blic-
 trio. tris. trire. bilbio. bis. bire.
 Gerich. Avidus. Cupidus.
 Gericheit. Aviditas. Cupiditas. Concupiscen-
 cia. Cupido. inis.

heGerlich. Desideranter. Affectanter. Affectuo-
 se. Optato. Optative. Exoptanter. Cupide.
 Anhelanter.
 heGerlicheit des vlesches. Libido. Concupiscen-
 cia.
 heGerre. Optacio. optamen. desiderium. affec-
 tus. affectio. appetitus. libitus. us. ui. li-
 bitum. ti. libido. concupiscencia.
 Gerentscap. hupfrait. rackheit. Requisita. instru-
 menta. utensilis. le. utensilia. supellex. fu-
 pellectile. lis. lacunar. ris.
 fchyp Gerentscap. Armamentum.
 Ghering. fnel. in *B.* Bald.
 hurGerende of hurbrecht an en perde. Antela.
 echterGerende. Postela. ind die rpen dar af die
 dem perde onder den start gheyt. Subtela.
 Gericht. Iudicium.
 Gericht heghen. in *B.* Banchspannen.
 voic Gericht trecken of laden. Trahere. Evo-
 care. Citare.
 die int Gericht faken hurbzenght. Apparitor.
 Gerichtstede. Auditorium. consistorium.
 hur Gerichtstede dat gerempte. Caula. le.
 Gherme. outwe. Ovis. Femella.
 Gerne. willichich. Libens. Libenter. Volun-
 tarie. Sponte. Spontanee.
 onGerne. node. Invite. illibitus. illibite.
 Gernicheit. Libencia. libitus. us. libitum. li-
 biti.
 Gerucht. Clamor. Strepitus.
 Gerucht meere. fprackie. Rumor. Fama. Sermo.
 guet Gerucht. Adoria. Eulogium.
 Gherwen. tauwen ieder. Cerdare. Purgare. Pre-
 parare.
 Gherwer. ledertouwer. Pelliparius. Alutarius.
 Cerdo. onis. Gallarius. Gallicarius. a. um.
 Gefell in der noit. Socius.
 in den ampt. Collega.
 in den wege. Comes. Commeator.
 in den loen of berdienft. Consors.
 an der taiften of in gefelschap. Sodalis.
 mytGefell. Confocius. confodalis. consors. com-
 plex f. in malo.
 mitGefell in der tabernen. Attribernalis. lis.
 Gefelle in *C.* Clant.
 Gefellen van eynen ampt. Collega. ge.

Gefelsam wesen. geselschap halben. Sociare. con-
sociare. associare. comicare. participare.
conversari. consortiri.

Geselschap breken. Dissociare. absociare.

die onGefelsam is. Aceronicus.

Geselsamheit. Socialitas. ter. sodalitas. ter. sodal-
licium. societas. comitacio. Familiaritas. ter.

Geselsamlich wanderen. Conversor et obversor
idem. inde conversacio et conversativus et
conversabilis. le. ter. tas.

Geselsamlich. Socialis. Familiaris. peculiaris.
comiter. contubernalis. lis. et contuberna-
lis. le. ter. tas.

Geselschap. In C. Compagne.

Geselschap. masscap. werffcap. haebrie. gesterpe.
Convivium. Epulacio. Comestacio allo-
gium epigna. simphusium. sitapolium.

Geselschap. masscap. werffcap halben. Convivor.
aris. epulor. aris.

Geselschap maken. Collegiare.

Geselschap andoen. Associare. comitari. conco-
mitari.

Geselschap omtzongelt. Amplecia.

Gesunde. Familia. pergula.

Gesunde der groter herscappen. Aulicus. aula-
nus. auleus. aularis.

hugGesunde. Domesticus familiaris.

des soens Gesunde. Filiusfamilias. [denkl. te
lezen filiifamilias.] filiifamiliaris f. filii
nobilium.

des Gesonds heer of [l. of] besorger. Paterfami-
lias. paterfamiliarum.

des Gesonds soeghdeger. Massarius. et in H.
Hupff ind gesonds regierre.

Geslecht. hercompt. in A. Art.

van en Geslecht dye oeverste. Genarcha. inde
Genarchia.

Ghesffel. swepe. smycke. Flagellum. mastigia.
gie ripistes. tis. verberaculum.

Ghesffel van dublen strenghen. Scorpio. onis.

Gesffel of gesffel siege van offen of barren leber.

Gesffelen. Flagellare.

Gesffeler. Flagellator magigofaras i. Flagel-
larius.

Ghesse. Blictrum. fex. fermentum. zima me.

Ghesten. Blictrare. fermentare. zimare.

dat ongeGestet is. Azimus. a. um.

Geste. Hospites. convive.

Gestery. in G. Geselschap. masscap.

Gest. spel. Spiritus. anima. siche.

Gestlich. Spiritualis. le. ter. tas. spiritalis.
le. ter. tas. religiosus. tas. cerimonialis. le.
ecclesiasticus.

onGestlich. Irreligiosus. tas.

Gestliche cleder. Religio. habitus. us.

Gestlike stede. personen of saken to aberwelbt
gen. Prophanare.

onGestliche stede. personen of saken. Propa-
nus. a. um.

Gestlich guet buten recht to verhoopen. Symonia.

dye Gestlich guet buten recht hoeyt off verhoeyt.
Simoniacus. a. um.

Gestlicheit. Religio. religiositas. spiritualitas.
gebuude Gestlicheit. Ypocrisis. ypocrisia. su-
persticio unde supersticiosus.

Gestlic nijnsh binnen synen proebellair. Novi-
cius. cia. Nuperus. ra. unde Nuperitas.
tis.

Gestlicher personen of der schoelre straffing dye
men oen an doet. in D. Disciplijn.

onGhesten. uyt den schranck stellen. Dissipare.
dispartare.

Gestalt. gesteltnisse. Disposicio.

wal Gestalt. wal gescheyt. Compositus. bene-
formatus. benedispositus.

onGestalt. ongescheyt. Deformis. distortus.

Gesont. starch. in G. Genesen.

onGesont. in C. Cranch.

Gesont wesen of werden. Salvio. is. ire. Valere.
convallere. convalescere. valescere. et in
G. Genesen.

Gesont maken. heplen. in A. Artzeden.

Gesontmelier. heplant. Salvator. sanator.

Gesont syn wij ons. blyft gesont in A. Adbee.

Gesuntheit. Sanitas. Incolumitas. Sospitas. va-
litude. Valencia. Convalescencia. Validitas.

weber Gesont maken. Resanare. Recurare.

Ghet. wat. vyft get getswat. eyswat. Aliquid.
aliquantum. quantisper. aliquantisper. tan-
tum. tantillum. tantisper. quicquid.

Ghepte. tzeeghe. hucckshen. Capra. Capreola.
Capreolus. Edus. Capella. Ibex. Segena.

Ghepten. tzeeghen. Caprinus. a. um. Caprilis. le.

Ghepten stal. Caplis. plis.

Ghepten herde of herwaerre Caprarius.

dat van Ghepten gebaeren is. Caprigena.

ghept der Ghepten sancta of los dat is van stghender materien. Tragerdia. die.

Ghepten bart. Stirellum.

long Ghepte. long tzeeghe. huetghen. Capreolus. la. Edus. Edulus. Ediculus. Edellus. omnia di.

van eynde Ghepten int herite gebaeren. Trageolophus. Hircocervus.

berGeten. versupmen. herwarlosen. Oblivisci. negligere. detractare. vel detractare i. negligere. oblitterare i. oblivioni tradere. descio. is. ire. similiter.

die tot berGetniss of versupmniss genenget is. Obliteratus. obliviosus. negligens. letheus. a. um. letargicus. a. um.

berGetynge versupmenisse. herwarloficheit. Oblivio. Omisio. Negligencia. Obliteracio. Obliteramen. tum. Obliviositas.

berGetenheit. Oblivio. Anestia. Negligencia.

Gheten. Mansus. a. um. Comestus.

half Gheten. Semesus. a. um.

Gheten. barnsteyn. in A. Agetensteyn.

erGetzen. vermaken. in L. verLustigen.

Ghebe. in B. Begweme.

onGhebe. in B. onBewweme.

Ghebel van en hupf. Ortogonium. nii.

Gebelle op den lande. Descensus. us.

Gebelle op den water Decursus. us.

Gebellich. in B. Begweme.

onGebellich. in B. onBewweme.

onGebellich onselich. in A. Arm.

Geben. Dare. Donare. Tribuere. Prebere. Tradere. Prestare. Erogare. Conferre. Edere. Duo. is. ere Impendere. Assignare. Largiri. Commodare. Impartiri deponentaliter. vel impertire active. Dependere i. tribnere.

aeverGeben. vertghen. uytgaen. Renunciare abrenunciare. resignare. effestucare.

aeverGeben spghen in B. Byghen.

beGeben. verlaten. vertghen. Derelinquere. Di-

mittere. Deserere. Desertare. desio. fis. fire desivi. defitum. Polluceo. es. ere. Pretermittere. Destituere i. deserere.

mytlich Geben. Largiri Dispendere Dispensare. myld Geber. Duo. nis. largitor. dispensor. Dispensator.

weberGeben. Reddere. redonare. refundere. restituere. resignare. rependere. retribuere.

myt samenGeben. Collargiri. Contribuere.

toeGeben. toeschyben. Attribuere. Ascribere.

toeGeben. Addere. adiungere. apponere.

toeGeyng. Addicio. additamentum.

hoirGeben. boedel geben. Predo. dis.

onderGeben. Subdere. Submittere. substerne- re. subicere. supponere. subiectare. subicitare.

umabGeben in D. umbDeylen.

berGeben verggfygen. in F. Fenyghen.

berGeben. vertghen mysdant. in G. beGenaden.

Geyng. gystinge. ind bysunder ter geystlicheit dyenende. Collacio.

Geben such gebangen. Deo. dis. dere.

almyt Geben. Erogare.

aberGeben. versmaden. verspyghen. verspiten. verwachten. verbughen. vernieten. verontwerdighen. versnoeden. smelken. schenden. verschemen. Dedignari. confundere. spernere. refutare. confutare. contemnere. annihilare. vilipendere. nichilipendere. criminari. insultare. ferocio. cis. cire. aspernari. despicere. despectare. despicer. aris. fastidire. avertor. teris. eciam de hoc in B. Blameren. abicere. proicere. Respuere. dese voorgeschyben verba hebn oick verbalia.

aberGeber. versnader. Cathafrontus. eyn versnader.

inGeben. inblasen. rapden. Consulere. lucinare i. suadere. instigare. censere. suggerere in malo. indere. suggillare. hortari. adhortari exhortari. cohortari. Nota dyt contrarien hyc af in G. ontKanden.

inGebelic. inblasfluc. toerandelic. Consultabilis. le. ter. tas. lucinabilis. le. ter. tas. suafibilis. le. ter. tas. instigabilis. le. ter. tas. suggestibilis. le. ter. tas. hortabilis. exhortabilis. adhortabilis. le. ter. tas.

InGeber. inblanser. toeraider. Consultor. lucinator. suasor. persuasor. persuasorius. a. um. instigator. suggestor. inditor. suggillator. hortator. adhortator. exhortator. cohortator.

InGebung. inblasing. toeradyng. Consultacio. lucinacio. suasio. suasio us. suadela. persuasio. persuadela. instigacio. instinctus. us. suggestio. indicio. suggillacio. hortacio. hortamen. tum. adhortamen. tum. adhortacio. exhortacio. exhortamen. tum.

bye gern Gebet. Dativus. a. um.

Gebelyc. Pollucibilis. le. ter. tas. Donabilis. le. ter. tas. prestabilis. le. ter. tas. berGebellic der misdant. Remissibilis. le. ter. tas. remissivus. condonativus. condonabilis. le. ter. tas.

berGebung. verguifung. in F. Fenijunggh. berGebung der misdant. Indulgencia. remissio. condonacio. venia.

Gebal. in A. Abenteuer.

onGeba. in G. unGelyck. [l. unGeluck.]

onGebellic. in A. Armlyck.

Geborchlic. gehantsam. Tractabilis. dicibilis. placidus. contentabilis. contentivus. rationabilis. discretus.

Geulen in eten ind byncken. in B. Bassen.

Geborecht.

InGewende. pensen. tripen. Intestinum. exta. torum. abeguina sunt partes intestinorum. viscus. ceris. viscera.

bye inGewende besuydt der beesten om daer upt to wijchlen. Abestis. tis.

Gewoente. in A. Anghe.

Gewen. ghenen. Ossitare. hyare. exippitare. pandiculare. bataclare.

Gewer. Ossitator. hyator. exippitator. bataclator. pandiculator. pandicularius.

Gewung. Ossitacio. ossitatus us. ossitamen. bataclacio.

Ghy. pr. Vos.

Ghyt int gemeyn. Paralisis.

Ghyt in den handen. Cyragra.

Ghyt in den voeten. Podagra.

Ghyt in den knochelen. Arthetica.

Ghyt in den hoeyen bis totten lingen. Sciatica.

Ghyt lopende na allen leeden. Gutta.

Ghytich. Paralyticus. Cyragricus. podagricus. artheticus. ciaticus. guttosus. Artraicus.

berGhyt. vergifnisse. in F. Fenijn.

Ghyt. in G. Ghaebe.

toeGhyt. Additamentum.

beGhytgen. in G. beGaeben.

Ghyge. vedel. Vigella.

Ghyger. vedeler. Vigellator.

Gylbe. in B. Boderfap.

Gyllen. in B. Bedelen.

Gylre. in B. Bedeler.

Gylte. Porca castrata. Eunucha.

Gynne. spzute. hyme. Cespes. tis. Pullula. germen.

beGynne. Principium. Inicium. Exordium.

beGynnen. anheben. bestaen. anstaen. Inciari. Incipere. Intentare. Ordire. Exordire. Temperare. Attemptare.

ontGynnen. bestaen. Exordire. incipere.

Gynster. in B. Bapne.

Ghyer. eyn vogel. Vultur. ris. vulturius. rii.

Ghyers. Vulturius. a. um.

Ghyerbaltch. Erodus. dii.

Ghyer. ghyerich. byack. nautwe. Avarus. Cupidus. tas. pido. cupidulus. Cupidiosus. cupidineus. philargiricus. Parabara. te. verberosus i. cupidus. Parcus. tas. Infaciabilis. Tenax.

Ghyeren. in G. Gheren.

geltGhyerich. Cupidenarius.

Ghyerichheit. byackheit. nautweheit. Avaricia. Cupiditas. cupidiositas. Cupido. dinis. Infaciabilitas. Philargiria. Aviditas. Pleonexaia. Parcityas. Tenacityas.

Ghyfel. in B. Bogghe.

Ghyffen. in D. berDuncken.

Ghyflich. meynlich. Opinotorius. opinabilis.

Opinativus. Coniecturabilis. Suspiciabilis.

Conicibilis. Arbitrabilis. Putabilis. Estimabilis.

Existimabilis. le. ter. tas.

onGhyflich. onmeynlich. Inopinabilis. Inestimabilis.

inexistimabilis et cetera. preponas ly.

In de ly. Ghyflich.

Ghyffer. meynre. Opinax. cis. Opinofus. Opinofus et cetera verbalia de ly. Ghyffen.

Ghiffinge. meynonge. Estimacio. existimacio.
Coniecturacio. Coniectura re. Autuma me.
 arbitracio. suspicio. opinio. Opinacio. pu-
 tamen.
Gyfteren. Heri. Hesternus. a. um.
eerGyfteren. Pridie nudiustercius.
dat eerGyfteren geschach. Pridianus. a. um.
Gyeten. stozten. Fundere. Lybare. Futire.
uytGyeten. uytstozten. Effundere. Effontio. tis.
 tire Eluere.
inGyeten. instozten. Infundere. Imbuere. Ver-
 go. gis. vergitare. convergere.
berGyeten. berstozten. Diffundere.
wylder wegen Gyeten of stozten. Circumfunde-
 re. Diffundere.
aerberGyeten. aerberstozten. Perfundere. Trans-
 fundere.
tegenGyeten. Offundere.
wederGyeten. Refundere.
onder egn Gyeten. Confundere.
Gyetsat. Fusorium.
dat van Gyetens wegen nyet in en blyft. Fu-
 tilis. le. Nota van desen Gyeten mach men
 oick huychen in S. Stozten.
Glanz. schyn. Splendor. splendificencia. ful-
 gor. fulgiditas. nitor. nitella. rutilus. ruti-
 lacio. iubar. candor. Epizama.
Glanzende. in B. Blendende.
Glass. Vitrum.
Glass dat seer reyn is. Hyalum. li. unde hya-
 linus. a. um.
Glasen materi. Admonitrum.
Glasen. Vitreus. a. um. hyalus. a. um. hya-
 linus. a. um. quillenus. a. um.
Glat. slijberich. slijmich. Lubricus. Viscosus.
 Limosus.
Gelaby. speer. lantj. Hasta. Hastile. Lancea.
 Lanceola. Amentum. mucro. Transen. Tran-
 sentina. Quirina. Spiculum. brevis lan-
 cea.
myt Gelabyen. speeren of lancien to spelen off
 dat myt bechten. Lancinare. Lanceare. de-
 lancinare.
Glyden. Lubricare.
mitGlyden. mitballen. Collabor. ris. Dilabor.
 per. diversimode. elabor. per. extra. illa.

bor. per. intra. prolabor. per. procul. pre-
 labor. per. ante. preterlabor.
bur hyt Glyden of ballen. Relabor. per ite-
 rum. Sublabor. per subtus.
Glymmen. gloeyen. Candere. Candescere.
Gelynt. Staerhet.
Glynstren. in B. Blendhen.
Glyppe. in C. Claeye.
Glyssen. lychen. polieren. Polire. Depolire. Re-
 polire. per iterum. Oblimare. Limpidare.
tot Glyssen off lichen hoerende. Politorius. a.
 um.
Glysser. licher. Politor. Oblimator. Limpidator.
Glyssen. blysen. Ypocrisare. simulare. assimu-
 lare. Dissimulare. consimulare. Fingere.
Glyssener. guetdunckel. ypoctyt. blyser. Fictor.
 Simulator. assimulator. Dissimulator. con-
 simulator. simulatorius. ypocrita. supersti-
 ciosus.
Glyssery. ypoctys. blyser. Fictio. simulacio.
 assimulacio. consimulacio. dissimulacio. ypo-
 crisis. ypocrisia.
tot der Glysserien hoerende. Simulatorius. Fic-
 ticius. a. um.
Gloym. in C. onClair.
Glonicheit in der lucht. Aporie.
Glonicheit. in C. onClairheit. glomichent.
Gloime maken. glomen. Turbidare. Turbulen-
 tare. Obcenare.
Gloeyen. in G. Glymmen.
Glori. in C. Eerwerdicheit.
gdel Glori. Cenodoxia. e. pictuita pompa.
 pompula. pompulencia. pompositas. appa-
 ratus. ventositas. ventuositas. vana gloria.
die gdelre Glorien bol is. Cenodoxus. Cedoxus.
 Pompofus. Pompaticus. Pompulentus.
bol Glorien. Mactus. a. um.
Glorioes an spele ind libe. Amplides. dis. Am-
 phidoxus. amphidoctus.
gdel Glori oeffenen. Pompare. Ostentare.
Glose. Glosa. Commentum. Exposicio. Glo-
 tella. Glosula.
Glosieren. Glosare. Commentare. Exponere.
 glosellare. glosulare.
Glosierre. Glosator. Glosarius. Commentator.
 glosellator.

Glois.

Gloit. Candor.
 Golteler. in C. Coethler.
 Golden. gulden. Aureus. Criseus. a. um.
 verGolden. vergulden. Deaurare.
 bol Golds. Aurulentus.
 stuck Golds. Emblema. tis.
 Golt. Aurum.
 Goltampt. Aurificium.
 Goltmeker. Aurifex.
 Goltmeker. silbermeker. Alchimista. die kunst
 heit Alchimia.
 Goltspinder. Auriscinda.
 dair men Golt bewaert. Aurilegium.
 Goltthrupt. Affodillum. Agatilia.
 Goltsmids gadem. werckstede. potegel. Aurifi-
 cina.
 Goltshynber. Aurigraphus.
 Goltshyste. guldensyste. Aurigraphia.
 Goltshynm. Aurifluma. aurugo.
 catien Golt dat upt den boemen loopt. in C. Cat-
 tengolt.
 Goltz dyz deil ind silbers eyn deyle. Electrum.
 tri.
 die Goltfarwich hair heit. Auricomus.
 Goltkunne sant dit. Zoab. zaab. ofac. Tarsis.
 obrizon.
 Goltbarwe. Rava. ve.
 Goltroit. Fulvus. a. um. ravus. a. um. rava-
 lus. Raustellus.
 Goltspinder. Aurifaber bri.
 Goltgzebe off goltkuple. Aurifodina.
 Goldemer. eyn vogel. Aurificeps. Fraudula.
 Gordel. Cingulum. Cingulus li. Cinctorium.
 Cinctura balteus. balteum. Caculum. zona.
 zonula. zonella.
 Gordel ryem. Mastigia. e.
 Gordel van gold off silber. proprie en Dupsinck.
 Tropheum. phii.
 Gordelmeker off des totten gordel hoiet. Zona-
 rius. a. um.
 Gordelbryngge. Zonifragium.
 sonder Gordel. Azonus. a. um.
 Gordel ter byloest. in B. Byloestgordel.
 heyt Gordel. Cintus. ti. fasciale. lis.
 smal Gordel. Semicintium.
 Gordel der dyere. Cingula. le.

bypck Gordel. Ventrile. lis.
 lenden Gordel. in L. Lendenper.
 Gordden ten stryde. Accingere.
 Gordden to wanderen. Precingere.
 Gordden to dyenen. Succingere.
 Gordden gemeynlich. Cingere. Accingere. Suc-
 cingere. Circumcingere. precingere. Incin-
 gere.
 Gordeler. Cingulator. Balteator.
 Gordel off pyp des ghoenen die hoifman is van
 honderden. Antecenturialis. lis.
 Goere. molworm. molitworm. Talpa. Hasfala. le.
 Golt. in B. Bzick.
 Gozte. Gruellum.
 Got. Deus. El. in G. namen Gaidz.
 den Golt lief hebet. Theophilus.
 Got onsterflich. Athanatos.
 Got des doids als mercurius. Theutates.
 Got behued u.
 Got geleed u.
 Got seggen u.
 Got byl u geleiden.
 Got moit u behueden.
 Got moit u gesegenen. } in A. Abdee.
 Gotlike oeffening of ere. Theuseubia.
 Gotlike guederipereheit. idem.
 die Got offent. [l. oeffent.] Deicola.
 die Got doet. Deicida.
 umd Got geben. Erocare.
 en half Got die alleyn van der moeder of des va-
 der wegen got is. Hemitheus thei. Semon-
 onis. Centaurus. ri.
 Gotheit. gotlicheit. Deitas. Divinitas. Theotita-
 vel theoteta.
 Gotlich maken. Deificare.
 Gotlike antwerde. Oraculum. li. ind die stede
 dair dat so schijndt heit oick Oraculum. Elo-
 gium.
 Gotlich bynck. Marina. ne.
 Gotlich gedanch. Pronoe. es.
 die Gotlike saken handelt of spreect. Theologus.
 Gotlich handel of sprack. Theologia.
 Gotlike saken to handelen of dair van to spreken.
 Theologor. aris. Theologicor. aris.
 Gotlike dingen bemercken. Theorare.
 die Gotlike dingen bemerct. Theoricus.

Gottlich. Deificus. Divinus. Deicus. a. um.
archanus. aporetus. theoricus. indiges. tis.
cerimonialis. mysticus. theologus.

Gotschuyff. in B. Bedehuyff.

Gouwe. beschijde. in C. Cloick.

Gra barbe. Griseus. a. um.

Gra. grys werden. Caneo. es ere. ui in pre-
terito caret supino. Canescere et caniscere.

Gra. grys. Canus. a. um. canutus. a. um.

Gra hair. Canus. ni.

Graheit. Canicies. ei. Canitudo.

Gra. grys eer tuis. Precanus. a. um.

to samen Gra. grys werden. Concanere. Conca-
nescere.

Graffen. gypen. rapen. in G. Gypen.

Graail. een sangdoick onder missen. Gradale.
graduale.

Graff Sepulchrum. Sepulchrum. sepultura.
mausoleum proprie principum monimen-
tum. Sirophagus. Tumulus. tumulus. un-
de tumulosus. tas. puticulus. Seron. Sar-
cophagus. Tumba. Fossa. Poliantrum i. se-
pulchrum. Cippus pi. Bustum ti. Bustu-
lum ti.

ledich Graff. ydel graff. Scenotaphium.

op Graff der doden die schijft Epitaphium. phii.

op een Graff gehoighde erde. Tumulus. Tumu-
lus. unde tumulosus. tas.

Gra. gyl vergaamt. in B. verVolgen.

Graffen. Coernnen. in B. Belghen.

berGraffen. bertoernnen. vergaellen. Irritare. pro-
vocare. commovere. incitare. excitare. exa-
cerbare. conturbare. perturbare. forisfacere
i. offendere. infendere. infensare. cetera in
B. Bedrogen.

Graaten appel. Malumgranatum. Malumpu-
nicum.

Graffen. gyllen. ginnen. Substomachare. mur-
murare. mordescere. sevire. irasci. cetera
in B. Graffen. et in B. Belghen.

Grape. pot in D. Deggel.

Graff. spier. Gramen.

Graff vergaderen. Graminare. Congraminare.

Graff plucken of snyden. Degraminare.

myt Grafe verbullen. Ingraminare.

afGraffen. Degraminare. agraminare.

Graffich wesen of werden. Graminere. grami-
nescere.

bol Grafs. Graminosus. a. um. tas.

Graffich. Gramineus.

Graffhoff. pzeel. Viridarium. ortus. ti.

Grait. tray. Gradus us. Ambo onis. Anaba-
trum tri.

Grait van en visch off dyere. Spina.

Grait. stait. Gradus. status. habitus.

hoych Grait. Altigradus.

Grafe in C. Cuple.

van Grafe to grafe. Fossatim.

Grafe der doden. in G. Graff.

van Grafe to grafe. Tumulatio.

Graffen. Fodere. arapagare. cespitare. fossare.
fodare. fodicare i. leniter parum summatim
fodere.

beGraffen die doden. Sepelire. Tumulare. fune-
rare. Humare. pollingere.

myt den Graffen off myt der erden opgraven. Ef-
fodere. defodere. exhumare.

Graffen. Inagen. in C. Eethelen.

Graffen. woznen wozeten. wuelen als die wer-
ken. [i. werken.] Scrobare. inderobare.

Graffen. snyden. segel. muntseren off des gelijcks.
Incudere. Incidere. Sculpere. Celare.

ruwe woiste Graffen off huylen. Anfractus. us.
ui. unde anfractus. tas.

om Graffen ter bestnisse. Circumfodere. Circum-
vallare.

samen mit beGraffen. Conssepelire.

Graffen wijder wegen. Dissepelire.

opGraffen. Exhumare. dissepelire.

der Graffen verkeer als aver die dode lichamen
daer in wesende. Vespilio. nis.

die beGraffen is. Humatus. sepultus. Tumu-
latus.

onbeGraffen. Inhumatus. Insepultus. Inops pis.

samen beGraffen. Conssepelire.

samen Graffen. Confodere.

Graffen manigerley wijse. Circumfodere. Dif-
fodere.

Graffen to rugge. Defodere. refodere. Retro-
fodere.

inbeGraffen. Infodere.

mytGraffen. Effodere.

doir Graben. Perfodere. transfodere. traicere i.
 perforare. in B. doir Bairen.
 weder Graben. Prefodere. Refodere.
 under Graben. heymelich graben. Suffodere.
 weynich Graben. idem.
 seker Graben. Transfodere.
 Graben buplichen off dode lychamen. Pollingere.
 xi. Etum. s. linxi. linctum.
 des totter begrabningen hoirt. Sepulchralis. le.
 Gede. spraitte. trapp. in G. Gait. trap.
 Gede off trappen to brennen. Degradare.
 myt Geden off trappen to hertzieren. Grado.
 as. are.
 Gedrech.
 Gekentant. Grecia.
 Gekich munsch. Grecus. ca.
 Gel. in B. wer volgen. [*1. ver volgen.*]
 Gensunt. eyn tuint. Potentilla.
 Geype. Tridens.
 Geyp den men grijpt. Raptus.
 Geybe. Comes. Comitellus.
 Geyffap. Comitatus. us.
 Geynnie. Comitissa.
 van den Geyben die oberste. Comarchus. su.
 herlichkeit heit Comarchia.
 der Geyben verlustering off blasenering. Comi-
 cium placitum. Sullie spele to hantperen heit
 Comiciare. pman in dat spele to brennen In-
 comiciare.
 in eyns Geyben stede wesende. Vicecomes. Vi-
 cecomitilla.
 Geybel. eyn dyer. in D. Daff.
 Geyber. Fossor. Fossator.
 doden Geyber. Busticeta. pollinator.
 Geyffel. Stilus. Frigidita. te. graphius. phii.
 graphium. phii.
 Geyl. in B. ver volgen.
 Geyllen. in G. Ganssen.
 Geynnen als dyere. in B. Wysechen.
 Geynnen als lude. in B. Wammen.
 Geynnen. in G. Ganssen.
 Geynt. wardt. Arena. Insula. mediamnis. Sa-
 lictum. alluvius.
 Geynt. rupt. schoft. Scabus. ei. scabiecula.
 scabritudo. scabia e. scabiola. scantus. alo-
 picia. porringo. ginis.

Geyndich. schoft. seerich. scheddich. rupdich. Sca-
 biosus. ras. scaber. bra. brum. scabidus.
 scabidulus. scabus. a. um i. scabiosus. ti-
 niosus. porriginosus. pruriginosus. pruridus.
 prurilentus. alopiciosus s. in capite.
 Geyndel. Obex. repagulum. propagulum. cla-
 trus tri. hic Vectes. tis. Vecticulus. Ob-
 staculum.
 Geyndelmeker of dat tot Geyndelen hoirt. Vecti-
 cularius.
 Geynen. weynen. hynlen. schynen. Flere. Luge-
 re. Lacrimari. Plangere. Plorare. Eiulare
 proprie feminarum. Lamentari. Luctuare.
 Elugere. lugescere. Elugescere. Nenior.
 aris.
 Geynen als swyn. Grynire.
 Geyny. eyn vogel. Griffonionis.
 be Geyny. hait. Capcio. Capciositas. Observa-
 cio.
 be Geynen. bairen. in A. Archwilligen. et in
 C. boir Comen.
 Geynnen. grabben. rapen. Comprehendere. de-
 prehendere. apprehendere. capere. rapere.
 captivare. prendere. raptare. raptitare.
 an Geynnen. bangen. antasten. Capere. captivare.
 apprehendere. comprehendere. arripere. cir-
 cumcapere. damo. as.
 be Geynnen. verstaen. in A. ver Neemen.
 be Geyny der saken. in S. Spinne. verstant der
 saken.
 um Geynnen. in D. um bangen. um Geynnen.
 samen Geynnen. mit Geynnen. Corripere.
 Geynnen hier ind dait. Diripere.
 ta rug Geynnen. Deripere.
 Geynnen van verre of boir. Proripere.
 boir Geynnen. Preripere.
 Geynnende. in B. Wytende.
 Geynnende. Rapax. rapidus. rapaculus. unde
 rapacitas. ter. ravis. a. um.
 Geynnende wesen of werden. Ravere. ravefcere.
 Geynyng. Raptus. us. rapacitas. rava. ve.
 Geyss. gra. in G. Gra.
 Geyssic. schicklic. verbeertic. Horridus. Horri-
 dulus. Horribilis. Terribilis. Territus. Per-
 territus. Pavidus. Formidolosus. Meticulen-
 tus. cetera in A. Angstfich.

Groeben. in C. Caepen.
 Groff. Grossus. grossulus. baser. a. um.
 Grof. dum. in D. Dul.
 Grof maken. Grossare. Congrossare. Degrossare.
 Grof wesen of werden. Grossio. es. ere. grossescere.
 Grofheit. Grossitudo. grossicies. ei. grossitas.
 Groeyen. geduyen. Vigere. escere.
 Groeyfam. lustich wesen. in B. Bloeyfam wesen. die Groeyfam. lustich is. in B. die Bloeyfam is. in der Groeyfamheit onderhouden. Vegetare. unde vegetabilis. le. ter. tas.
 Groene. Viridis. de. Prasius a. um.
 Groen. varsch als bleisch. bish. Recens. Friscus. a. um.
 Groen wesen of werden. Virere. escere. Evirere. Evirescere. per. extra. invirere. Invirescere. per. intra. Convirere. Convirescere. per. simul. Revirere. revirescere. per. iterum.
 Groenen. twygeren als boeme. Frondere. Frondescere. Comare.
 Groenicheit. Viror. Viriditas.
 Groene platze. Viridium. dii. Viridarium. Virorum.
 Groepe. pot. in D. Deghel.
 Groeyen meer. potmeer van erden. Lucifugulus.
 Grosoen. Grossus.
 Groit. Michiel. Magnus. Ingens. Grandis. grandiusculus. Pergrandis. Tamgrandis. quamgrandis. eximius. Immanis. ne. Vastus.
 hoe Groit. Quantus. Quantulus. Quantillus. unde Quantitas. Quantisper.
 so Groit. Tantus. tantulus. tantillus. Tantum. inde Tantitas. Tantumdem. Tantidem. Tantisper.
 wat Groit. Aliquantus. Aliquantulus. Aliquantillus. Aliquantulum adverbium.
 die Groit gehalden is onder den volck. [l. volck.] Magnas natis.
 Groit wesen off werden. Grandere. Grandescere.
 seer Groit. Permagnus. premagnus. Quammagnus. tammagnus.

Groit maken. verheffen. verhoegen. werdyck maken. Exaltare. Magnificare. dignificare. extollere. sublimare. Culminare. Vastigiare.
 Groter maken. Maiorare.
 wat Groter. Maiusculus.
 die Grote dyngen doot. Magnificus. Magnalis. le. Groitheit eyn menschen. Statura. Vastitas.
 Groitheit. Magnitudo. granditudo. Granditas. Quantitas. Vastitas.
 Groitheit in wesen. Magnificencia.
 Groitlich. weydelich. staitlich. in H. Herlich.
 Groitlich. Magnifice. Magnificenter.
 die Groitste. Maximus. quamaximus. Tammaximus. permaximus.
 dynmail die Groitste off werdyckste. Termegistus.
 Grommen. gymmen. in B. Gymmen.
 Groot. Fundus. fundulus. fundamentum. Basis.
 as Groot. Abissus. fe. ge.
 Grootelich. eyn cleyn byschen. Fundulus. fundiculus.
 Grootyferen off soeker in den putte. Arpax. arapax. arrapax. araspax. Canicula. lupus.
 Grooten. groot raken. Fundum pertingere. Basem tangere.
 Grootlich. Funditus adver. fundamentaliter. Fundamentalis. le. ter. tas. Radicitus adver. radicaliter. radicalis. le.
 Grootbesting. Fundamentum. fundacio.
 Grootpel. Pustula. Populus.
 Grootpelic. Condilomaticus. Pupulosus. Pustulosus. tas.
 Grooten. in A. Anxten.
 Grootelich. in A. Anxselich.
 Grooting. grouwel. in A. Anxt.
 Groot. Salus. salutacio. eulogia.
 Grootstede. Saluatorium.
 weest. sidt. bis. ijs. wese Groot. Ave. Avete. aveto. avetote. Salve. Salvete. salveto. salvetote.
 tot Grooten gehoerende. Saluatorius. a. um.
 Grooten. Salutare. Sospitare. Sospire.
 Grootendzeger. Salutifer. Salutigerus. Salutigerulus.
 Groot. Fermentum.
 Groot. Fermentator.

Gufwel. in A. Anxt.
 Gufwelen. efsen. in A. Anxten.
 Gufwelich. in A. Anxtfeldich.
 Guedeholden. witte vrouwen. Beletwitten. Penates.
 Guedenhogen. bzolich. in B. Blyde.
 Guede. pluraliter. Bona.
 Guederhand. guedertieren. guetlich. in B. Berbe.
 Guederhand lypde. Maior natu. optimas atis.
 Pocior. Sanior.
 Guedertierenheit. in B. Barmherticheit.
 Guedertierlich. guetlich. guedich. Benigne. Be-
 nigniter. Humane. Humaniter. Humanitus.
 Pie. Clementer. Mite.
 Guedesdach. myweke. Dies mercurii. FERIA
 quarta.
 Gufte. in G. Gorte.
 Gulden. dat van Golde is. Aureus. Crifeus.
 Gulden. Florenus.
 herGulden. abergulden. Deaurare. Crifare.
 Gulden mont. Crifostomus.
 Gulden iait. Annus iubilaeus. Annus gracie.
 Annus remissionis.
 herGuldet. Deauratus. Crifatus.
 Gulsich. bait. Gulosus. Crapulosus. vorax. am-
 brosius. a. um. cariliosus. avidus. dorco.
 onis. cetera in D. Dait.
 Gulsicheit. Crapula. Crapulositas. gula. gulo-
 fitas. Edax. Edacitas. Apolistria. Aprelestia.
 Aplestia. Voracitas. Castrimargia. cetera in
 D. Daitscap.
 Gum. Gummi Electrum.
 Gummich. Gummosus. tas.
 Gunnen. beleben. gestaden. toelaten. Favere. An-
 nuere. Connuere. Acquire. Acquiescere.
 Assentire. Condescendere. cetera in C. Con-
 sentieren. et in D. herHengen. Parciari.
 herGunnen. hengen. Diffavere. invidere. Li-
 vere. Livescere. Emulari. Demulari. Si-
 multare.

semen herGunnen. Collivere. Collivescere.
 Gunre. Fautor.
 herGunre. Diffautor. Invidus. Lividus.
 Gunst. huld. in G. Gnade.
 Gunst in gwaiden. Faucio onis. unde Fau-
 ciosus. Fauciositas. Agapitus.
 wanGunst. aefgunst. ngt. Invidia. invidencia.
 Livor. Lividitas.
 wanGunstich. aefgunstich. ngtisch. Vegetus. a.
 um. Invidus. Lividus.
 den men wanGunstich of ngtisch is. Invidiosus.
 a. um. tas.
 Gunstich. host. lieff. weert. genant. Dilectus.
 Carus. Amabilis. Diligibilis. Favorabilis.
 Favorosus. Favoralis. Fautorius. Fava-
 biliter. Favoraliter.
 Guet. Bonus. Bellus i. aliquantulum bonus
 et comparat. bellior. lissimus. frugi. indecl.
 Bellatulus. Bellulus.
 Guetheit. in D. walDait.
 die Guet were. Caledemon. qui et sunt an-
 geli.
 der Guetheit liefhebber. Philocalus. in D. der
 walDait liefhebber.
 Guet to beschreiben. Annotare. Conscribere.
 Guet dat die ingde hebben of besitten. Res s. be-
 wegelic. Bona s. bewegelic of onbewegelic.
 Predium s. achter guet. velt. allodium s. ers-
 guet. hereditas s. alreien ersguet. Peculum
 [i. peculium] s. gelt off anders dat men van
 hienre haben off clemen gwich neemt. pos-
 sessio s. alreien dat men in besete hest.
 Guet der hupfrouwen hunder off ghesondes dat oir
 hyn engen is. peculium. unde peculiaris. re-
 ter. tas.
 sulch Guet werben of maken. Peculior. aris.
 Guetlich. in B. Berbe.
 des Guets beelheit dat in guder bewaringen is.
 Entheca. ce. unde enthecarius.

H.

HA.

Ha. Interiectio.

Nacht. Nechnisse. Tenaculum. Retentaculum.

Nacht. gebeenchnisse. in H. Kerckener.

beNacht. behalden. gebangen. Captus. Captivus. detentus. Mancipatus. Vinculatus. in carceratus. inturratus. Insippatus. ligatus. Cathenatus.

die onbeNacht ind to maibyn is. Elisus. a. um. tantHay. eyn bisch. Dentrix.

Nachten. halben. in B. Vangen.

ontNachten. loissen. in B. ontVanden.

Nachtmoeder. in B. Beermoeder.

Nach. Howele. Ligo onis. fossorium. Marra.

Nacken die erde. Ligonizare. marrare.

Nacke. berffe. Calx Calcaneus.

myt Nacken off berffen stoten. Calcare. Mulcare.

Nacken.

Nackel. snitzel an den kleyberen. Fractillus.

Nackelen die kleyber. Fractillare.

Nabelen. twisten. in H. Hamplen.

Naich. Uncus. uncinus. acclivus. acclivatus. apodistus. arapax. ferreus est hamus.

voirNaich. bpnsterhaich. Tore. hespe. Cardo dinis. vertinellus. vertebra bre. vertibulum.

an en Naich wat hangen. Uncare.

mit en Naich wat geypen. idem.

Naicken. Uncare. aduncare reduncare. per. iterum. Subuncare. per. aliquantum.

van den Naich ontfallen. Abuncare. Obuncare. per. contra.

Nabelen. ut hic supra in H. Hamplen.

anNaich. in B. Begynne.

Naifman. schiltknecht. Armiger. Scutifer. Aulicaris. Procer.

HA.

Haistiede of haistat. Area. Domistadium. arila.

Hage. hegge ter bestnisse. Indago ginis.

Hagel ruyff. haiche. in B. Baiche.

beHagen. behallen. in G. Gaden.

mytHagen. in G. mytGaden.

Haeghbueche. Cornum.

Haeghboern. Cornus. Arbutus.

Haghel. Grando.

Hagelen. Grandinare.

Hagelechtich. Grandineus. grandinosus.

Hagelganff. Falica.

Haeghdroiff. Inguen nis. glans tis.

Haeghstaech op der iacht. hec Hamis tis.

Halben int gemeyn. Tenere. Tentare. pertentare. retinere. retentare. per. iterum.

Halben. bewaren dat beboelen is. Servare. observare. custodire. conservare.

Halben. leisten dat men laist. Satisfacere. Contentare. cetera in D. bo. Doin.

berHalben. verlengen. versten. verschorten. ver trecken. uytstellen. Prolongare. prorogare.

protrahere. extendere. distendere. protelare. procrastinare. suspendere. Inducias dare. Induciare. producere. Differre. Dilatare. Di-

longare.

voirHalben. wege laigen. laighleggen. Insidiari. Observare. Co. as. are. Cubare. Insidias moliri.

ontHalben. detinere.

Halben wachten. in B. Wenden.

berHalben. Sustinere. Expectare. Prestolari.

an sich Halben. sparen. Continere. Parcere.

onderHalben in der groepsamheit. Vegetare. unde vegetabilis le. ter. tas.

underhalpen. Sustentare. manutenerere. fulcire.
 affulcire. effulcire. perfulcire. Con. pre. Re.
 Suf. que omnia habent fultus. a. um.
 underhalping. Substaculum. sustentaculum. su-
 stentamen tum. sustentacio. manutencio. ful-
 tura re. fulcimen tum.
 toehalpen. anhangen. toestaen. Adherere. Assi-
 stere. Consortiri. Conparticipare. Coherere.
 onthalpen. kupslich leben. Continere. Caste vi-
 vere.
 onthalpen ymande dat syn Detinere. Detentare.
 Distinere.
 so waer men wat mede halpen of beken mach.
 Retinaculum.
 verhalping. wegelagging. Insidie arum.
 verhalping. opstelling. opscotping. verstyng.
 verlenging. Inducie arum. terminus. pro-
 rogacio. prolongacio. Suspensio. Dilacio.
 Dilatacio. Extensio.
 verhalpsam. halfreyping. in G. Gehucht.
 verhalpsam. daer men wat in bewaert. Teca ce.
 Repositorium.
 hal. Pendulum.
 lengerhal. Perpendicularum.
 hal. hemellic. in B. verborgen.
 halen. in B. brengen.
 anhalen. antreken. loeken. toeken. Allicere. Al-
 lectare. Inducere. Attrahere. Incitare. Pro-
 vocare. Prolicere. per. a longe.
 verhalen dat verloeren is. Recuperare. Resu-
 mere.
 verhalen dat eens gesacht. gedacht of gelesen is.
 Recapitulare. Repetere. Relegare. Resu-
 mere. Recitare. Iterare. Reiterare. Re-
 ferre.
 verhallen. in B. verborgen.
 halff. Dimidius. a. um. Medius. a. um. Se-
 mis. Semis. indeclinabiliter.
 halff maken. Mediare. Dimidiare.
 halffheit. helfte. Medietas. Dimidietas.
 neber. meer dan halff onbalkomen. Semus. a. um.
 halfers mom. in B. bodde.
 halse. Porticus us. fe. ge. Trabea.
 halm. Calamus. Stipula. Canna. Culmus.
 halm mit der aeren. Calama me.
 halms huise die um den halm gheit. Stipula.

halmitich. Culmineus. a. um.
 halff. Collum.
 halff geyen. helsen.
 halff assien. helsen. helen. steken. Iugulare.
 halff slaen. Colaphizare.
 halff slach. Colaphus. Cervica. Condolum.
 Intrabus. Intabus. Talastrus.
 halff pseren. Columbar aris.
 halffbant. batting. in B. halssbant.
 halss fuyte. Gutturina. Squinancia.
 die die halss fuyte hest. Gutturinus. Gutturosus.
 tas. Squinanticus.
 halssassiening. heelassingpingh. Iugulus. iugula-
 cio. iugulamen. tum.
 an den halss of armen groff bleisch. Torus ri.
 unde Torosus. tas.
 van den halss dat ierste deyl. Gula le. Guttur.
 van den halss dat achterste deyl. Cervix cis.
 Apostela.
 halssbeyn. Centrum tri. Crocola.
 halssbant van een dier. Collarium. loramen-
 tum. lorum. ri. unde lorarius.
 halt daer die ruter halpen. Armilustrius. Presi-
 dium.
 schijstlich inhalt. Tenor. series.
 halter. heiser. Capistrum. habena. habenula.
 lorum.
 halteren. binden. Capistrare. habenare.
 ham of scholder of schenck. Laganum. Ancha.
 hame to vischen. Hamus mi.
 verhamme. Abdoma. Angistrum. Chamus.
 hamey off staectet. Fascennina.
 hamei. een geluut scap. Muto nis. Berbix cis.
 Berbicus ci.
 hamer. Malleus. malleolus. Cudis dis. mar-
 tellus li. marculus valde parvus malleus.
 Tudes. Tudatus.
 hamplen. kuylen. twisten. schelden. tantelen. ha-
 delen. snarren. nozen. Rixari. obiurgari. dis-
 ceptare. cavillare. decertare. controversari.
 concinnare dolos. litigare. contendere. In-
 crescere. latrare. relatrare.
 mit hameren slaen. Malleare. Tuditare.
 hamersleger of smyt. Malleator.
 hampler. kuyler. twister. schelder. hebeler. Rixa-
 tor. controversator. litigator. obiurgator.
 P 2 cau-

causarius. cavillator. disceptator. rixosus.
rixuosus. tas. rixabundus. rixatum adver-
bium.

Hanplong. in B. Babilong.

Hane. Gallus. gallulus. Todanus. Castrus.

der Hanen voerbeyter. Archigallus.

gelubt Hane. in C. Capugn.

weder Hane. Cherutus. ventilogium.

Haenbalck. Laquearium.

Haen die kreyet als een Henne. Gallus gallina-
cius.

der Hanen kragt of sanc. Gallinacium. Galli-
natus. us.

af Hanch ergent an getymmert. Apedium in-
decli. Appendix. Appendicium.

die Hande van vouden to samen staen. Plaudere.
unde plausus. us. complaudere. complau-
sus. us. complodere. complosus. us. plo-
dere. plosus. us.

die syn Hand so to hoijf slegt. Plausidicus. plau-
sificus. a. um.

Handslachtlich. Plausibilis. le.

Hand op ind toeluycken. Displodere. Explo-
dere.

ender Hand utrechting. Ulna ne.

in den Handen reeten. spleeten of keenen. Ple-
men nis.

Handelen. habenen. in D. Dedingen.

Handelinge. Ventilacio. Tractatus us. Con-
tractus.

mishandelen. Afficere. plagare.

Hangen. active. Pendo. dis. dere.

Hangen. neutraliter. Pendeo. des. pendere.

op Hangen. Suspendere. furcillare. Affurcillare
f. ad furcas.

an Hangen. Appendere.

an Hangen. to staen. in H. to Halben.

samen Hangen. Compendere.

neder Hangen. Dependere vel dependere.

Wijtweluyck Hangen. Dispendere vel dispen-
dere.

af Hangende an en berch. in C. Clebende.

dat Hangende of clebende is ergent an. Appen-
dicius. a. um. appendix. appendicium.

dat Hangende is. Pendulus. a. um.

Hangstede. Furcelles. lium.

Hanse der conplude. Hansa.

to Hant. in B. Bald.

Hant. Manus.

Hantbagch. Armilla.

van der Hant of boit dat hail linnen. Vola. le.

in der Hant wat beluycken. Involare.

myt der rechter Hant leiden. Addextrare.

ter rechter Hant. ter boorden hant. Dextrorsum.
dextroversum.

dye grote Hand hest. Manutus. a. um.

Hant doyn of handen en guet. Manuare.

den dye Hant af is. Mancus. a. um. unde man-
catus i. manu truncatus.

wat men myt der Hant bangen of bekrystigen
han. als mensch. pert. schay off anders. dat
heyt Mancipium.

ter luyter Hant. ter luycker hant. Sinistrorsum.
sach van der Hant maken. in D. luych Verren.

bozder. rechter Hant Dextrera.

luyter. luycker. loyette Hant. Sinistra. leva.

Hantlich. Manualis. le. ter. tas.

Hantbat. waterbat. laboir. Lavachrum. loto-
rium. lavatorium. ciminile lis. bacinum.
malluvium.

geHantsam. boeghlich. in G. Gheboeghlich.

Hantfeste au en doere of dynster. Capulus.

Hantfol. Manipulus. pugillus. inde pugilla-
ris. re.

Hantschift schryven. Cyrographare.

Hantschifte. Cyrographus et cyrographum.

Hantschrybunge. Cyrographya.

Hantwerck Opificium.

geHantsemlich. Tractabilis. le. ter. tas.

onHantsemlich. Intractabilis. le. ter. tas.

Hantghicht. Strena. ne.

Hantbecken. in B. Becken.

Hantdwel. in D. Dwele.

Hantboick. Manuale. enchiridion.

Hantsche. Cyroteca.

Hantschen meker. Cyrotecarius.

Happ. toeverficht. Spes. sperancia. elpis.

wanHapp. myshapp. Desperacio. desperancia.
diffidencia. expes.

Happen. Sperare. fidere. confidere.

myshappen. mystruwen. vertwoven. Despera-
re. diffidere.

berHaupt. Speratus. confusus.
 onberHaupt. Insperatus. diffusus.
 Hap. Crinis. crinulus. pilus. capillus. capillulus.
 Hap. die haeren bur hyr schyeten. Cincinnus. ni. capiolus. li.
 Hap. die aeber dat boichonst nederhangen. Ancile. lis. ancilia. ancie.
 Hair rjunge van schosstheit. Alopecia.
 Hagren hempt. Cilicium.
 Hagren. Crineus. cilicinus.
 ruyss Haprich. Verticosus. tas.
 ruyss Hap. to maken dat heete pseren men daire toe huyget. Calamistrum. cinerarius.
 Hap. verkrjgende. Crinere. crinescere.
 Hap. af to neemen. Pilare. depilare. Expilare.
 Hair assnyden. Decapillare.
 die Hair haeren den ogen. Cilium. lii. Supercilium. lii.
 Hairsnor. Discriminale. lis.
 die lanch Hair of blechten heft. Comatus. Comatulus.
 des Hairt zierheit bur die ionsseren. Discriminulum. li.
 die vele Hairt heft. Capillosus s. in capite. crinicus. crinitus. ciliacus. pilosus. unde pilositas. cetera in H. H. uwe.
 Hartk. Traha. he.
 berHardden. versteynigen. Indurare. Obdurare. Obstinare. Ingravari. Depungere.
 Hardicheit. Duricia. Duricies. ei. Duritas.
 Hardicheit af to stellen. Dedurare.
 berHarding. Induracio. Obstinacia. pertinacia. pertinacitas. impenitencia.
 berHardt. hrebelmoedich. eynmoedich. eynsonnich. versteynicht. Induratus. Obstinatus. Ingravatus. Obduratus. Impenitens. Pertinax. Obstinax.
 Hardmagnt. Ianuarius.
 Harn. seych. myghe. pss. streule. Urina. Urinula. Mictura. Mictus. us. ui. Lotium. tii.
 Harnesch. wapen. Arma orum. Armatura.
 Harnesch of wapenstede. Armamentarium. Scaphium. phii.
 in Harnesch mechtich. Armipotens.

Harnesch bregger. Armiger.
 die licht Harnesch an heft. Veles. litis. Velitarius. re. Velitarius. a. um.
 in lichten Harnesch bechten. Velitor. aris.
 sonder Harnesch. sonder wapen. Inermis. me. Inermus. a. um. Exermis. me. Exermus. a. um.
 half geHarnesch. Semermis. me.
 all Harnesch of wapen dat licht is. Parma. me.
 Harpe. Cithara. re. hec Celis. celis. lim in accusativo.
 Harpen speelde. Citharista.
 Harpen spelen. Citharizare.
 Harpen snair. Fidis. dis. Fidicula.
 Harpen pserken dar men die sloetelen mit umbe dreyet. Plectrum. plectellum.
 Harren. wachjen. in B. Beyden.
 Harst. Resinus. Resina.
 Harst. rap. in B. B. alde.
 Harsten. roistren. in B. B. alden.
 Hart. Durus. per. pre. quam. e. omnia per valde. Dure. durior. adverbium. Silicernus. Salebrosus. tas.
 Hart werden. Durescere. indurescere.
 Hart maken. herden. Indurare.
 berHart. eynpessich. eynbeghel. eynwilsich. bersteynicht. Pertinax. Obstinatus. Induratus. Obduratus. Depunctus. Incompunctus.
 Haise. in C. Colsch.
 Haisenboiting. Pedana. ne.
 Haisenboiting ansetten. Pedanare.
 Hase. Lepus. Lepusculus.
 Hasic. Leporinus. a. um.
 Hasele. Porulus.
 Haselewortel. Porulum.
 Haspel. Alabrum. Alibrum. Vertilabrum.
 Hais. snel. in B. Bald.
 Haislen. plen. snellen. touwen. spueden. Jagen. Accelerare. Festinare. properare. aginare. satagere. calerare. celerare. manicare. cieo. es. ere. cito. as. are. appropere. depropere.
 berHaislen. in C. burComen.
 toe aisten. Accelerare.
 mede. samen Haislen. Concelerare.
 voort Haislen. voortplen. Precelerare. prefestinare.

Haistende. haistelick. Properus. properanter.
 properans. festinus. festinans. festinanter.
 accelerativus. accelerans. ranter. aginativus.
 aginans. nanter. cetera in A. Altofant.
 Haistich. haistichheit. in B. onBestur.
 Haistinge. ntinge. snellinge. Festinancia. agina.
 ne. properancia. calerancia. celerancia. ac-
 celerancia.
 Haistede. Area. fundus. solum.
 Hat. nijt. hugge. Odium. odium. invidia.
 averfio. animadversio. zelus. emulacio.
 Hat afstellen. Abversare. redintegrare. recon-
 ciliari.
 Hat dye lichtlich bergheit. Favonium.
 Hat dye verborgen is. Mistrum. tri.
 Haten. in G. verGinnen.
 gehatet. Odiosicus. a. um. Odio. habitus.
 Haier. Oditior. osor. emulator. zelotes. zelo-
 sus. zelotipus. zelotipicus. odiosus. a. um.
 Haetsch. Tesus. a. um i. odibilis. le. exofus.
 perofus. unde ofe. exose et perose. adver-
 bium.
 Habe. dat syn verken. schamp ind bergelijken clegn
 habe. Pecus. dis. grex.
 Habe dye goit is als perde. offen. hoepen. Pe-
 cus. coris.
 Habe upt der wegden indrijben. in B. Beesten.
 Habe van den stal in die weide drijben. in B.
 Beesten.
 Habe. erfuisse. in G. Erbe.
 van Haebe to haebe. Curiatim.
 totter heren Haebe gehoerende. Curialis. le. ter.
 ras. curio. onis. decurio. onis. decures.
 tis.
 upt den Haebe gestalt. Decurio. onis.
 Haebelick. wptich. tijdich. staetlick. reael. Cu-
 rialis. urbanus. legalis. liberalis. realis.
 temporalis. asterimicus. suavis. comis. me.
 unde comiker. lepidus humanus. frugi. in-
 decli.
 Haben bur die scheepe. Portus. us. sinus. us.
 baia. e. Pormeus. ei. navale. lis.
 Haben mit den handen gemaect. Cotones.
 in die Haben komen. Appello. lis. lere.
 der Haben vretheit of volheit. Portuosus. tas.
 sonder Haben. Importuositas. importuosus.

Haben. pot. in D. Deghel.
 Haeben. werfappen. Convivari. comessare.
 Haeveri. in G. Gefelschap.
 Haever. in G. Eben.
 Haever geber. bodemeister. Abatis.
 Habenen. handelen. in D. Dedynge.
 Habenen. gereken. in B. Butwen. habenen.
 gehabent. gereect. in B. geButwet. gehabent.
 ongehabent. ongereect. in B. ongeButwet. on-
 gehabent.
 Haebereynunge. heymoit. in G. Gehucht.
 Haebemeister. Edilis. lis. Edictus. us.
 Haebemeisters ampt. Edilicium. Edilicas. tis.
 des tot des Haebemeisters ampt gehoerende is. Edi-
 licius. a. um.
 Habich. eyn vogel. Accipiter. Austur. Plpium-
 culus. la.
 He. hy. er. Ipse.
 Hebben. Habere.
 weder Hebben. Rehabere.
 Heblich. Habilis. le. ter. tas.
 onHeblich. Inhabilis. le. ter. tas.
 Hechte. hefte. Manubrium.
 Hechte maken. Manubriare.
 Hechte. snick. Lucius. cii. Lupus aquaticus.
 Hechten batten. in G. Cleben.
 Hechten. marren. besten. toeben. Firmare. siste-
 re. stabilire. cetera in B. Bunden.
 Hechtel of speld off naeld of pyem of clamp of
 haichstien daer mit men dat eyn op dat ander
 hechtet Firmaculum. ricinium. resolutori-
 cinium. fibula. armilla. spinter. ris. spinter.
 indeclinabiliter. spinterculum.
 Hechels. boerspan. in B. Baidich.
 Heche. balder. Semioctium.
 Hederich. Lolium. zizania. e. pluraliter ziza-
 nia. orum et zizanium. ii.
 vol Hederichs. Loliosus. zizanosus. tas.
 Heffen. voeren. in B. opVoeren.
 opHeffen in die lucht. in B. opVoeren.
 ontHeffen. in B. ontVoeren.
 anHeffen in B. Begonnen.
 Heffen onder ghefte. in B. Barne.
 Heffen maken of mit heffen menghen of mit hes-
 sen eynen buyl maken. Feco. as. are.
 Heffen. afneemen. Defecare.

in der Hefen die hoernekken of groemelken. Fe-
cinium. nii.

bol Hefen. Feculentus.

oely Hefen. in D. Dross van oely.

wyn Hefen. peech hessen. Acor. ris.

druyben Hefen. Acinarium.

berHefen. verhoegen. in G. Grootmaken.

deHeghelick. Placitus. complacitus. a. um.

deHeghelic. bevelsch. in B. Beghewe.

onbeHeghelick. Displicitus a. um.

Heghen. eyn gericht. in B. Banck spannen.

Heghen. moenen. in B. Bedroeben.

Hegge. strupck. Rubus. Dumus.

dair Heggen wassen. Rubetum. dumetum.

Heggen maken. Dumare.

Hegghich wesen of werden. Dumere. Dumes-
cere.

bol Heggen. Dumosus. tas.

Hende. Merica. yga. ge. tramacia.

Hende die riserken dair af. Stipa. pe.

Henden. Gentilis. le. ter. tas. Gens Paganus.
Sarracenus Ethnicus.

Hependsch. Gentilicius Genticus. Paganicus.
Gentilis. le.

Hependscap. hendens gelobe. Paganismus. Gen-
tilitas. Paganitas.

Hendens gelobe halben. Paganizare. Gentili-
zare.

Hegl. geluck. in A. guede Adventure.

Heglsam. selich. Saluber. a. um. salubris. bre-
ter. tas. saluter. ra. rum. Felix. ter. tas.
prosper. a. um. tas.

Heglsam. in A. Abenteuerlic. geluckic.

Hegl. gesont. in G. Genesen.

Heglen. in G. Gesontmaken.

Heglen. boeten. in A. Arzeden.

Heglen. lubben. in B. Bueten.

Heglant. in G. Gesontmecker.

Heglant. wilt bilederen.

Hegldom. in H. Hilichdom cum suis.

Hegldoms badge. Stacionarius. statinus.

Heglsie. Medietas. dimidietas.

Helsie. herchte. Manubrium.

statHelder eyng groten heeren. A commentariis.
indecli. Locum tenens. vice dominus.

Helen. swygen. Celare. occultare. occultare.

abscondere. palliare. clandestinare. clancu-
lare. tacere. filere. subfilere. filescere. sub-
filescere. eciam in B. Barghen.

Helen. swygen alrewegen. Dissilere. Dissiles-
cere.

famen. mgt Helen. Concelare.

weder Helen. Resilere. lescere.

berHelen. hermommen. in B. berBargen.

Helng. in B. berBorgen.

Heel. geheelich. gantz. stendich. in A. Allynck.

Heel. gantz maken. in A. Allynck maken.

Heelheit. in G. Gantzheit.

Hel. lunde. Sonorus. sonorosus. sonanter. re-
sonus. argutus. stridulus.

Hellen. lunden. in D. Doenen.

hoggh Hellende of lundende. Altifonus. altito-
nus. altifonans. altitonans. reboans a re-
boare.

wederHellinggh. Echo. onis. ycosonus. ni.

wederHellen. tegenhellen. in D. tegenDoenen.

tegenHellingge of doeninge. Resonancia. obso-
nancia. reboancia.

Helle. Infernus. baratrum. flegeton. tis. ca-
hos. inferus. lethes. this. stix. gehenna.
tartarus. abissus. fe. ge. orcus. ci. palus.
acheron. avernus. herubum.

die die Helle buwet. Infernas. tis.

der Hellen burburcht. Lymbus.

dair men ter Hellen neder stijght die berch of dat
dal is gehepten. Trenarus. ri. pluraliter tre-
nera. orum. ind des dair toe hoort heit tre-
nareus. a. um.

Helsch. Infernalis. le. ter. tas. flegetonteus.
flegetonticus. letheus. stigius. a. um. sti-
gialis. le. ter. tas. tartareus. tartarinus. tar-
taricus. a. um. gehennalis. le. ter. tas. abis-
falis. le. ter. tas.

Helsche spelen. Manes. indeclina. februus februi.

Helsche offerhand bur dne boden. Inferie. arum.

des Helschen schuyt schuyman. pormeus. ei.
Caron. onis.

Helsche got. Pluto. Summanus. ni.

Helsche raserien. Emenides. erinis. nis. vel
dis. mania. megera. re. euminis. dis.

aeder dat Helsche bzoick eyn spelendzeger. Por-
meus. ei.

Helfont. Cerberus. ri.
 Hellignck. Obulus. ratitum. ti. stips. stipis.
 fe. ge.
 half Hellignck. Semissis. as. assis. mas. ge.
 dry Hellignck. Tressis. sis.
 byr Hellignck. Quadressis.
 vijff Hellignck. Quinquessis.
 seff Hellignck. Semessis. sexis.
 seven Hellignck. Septessis.
 acht Hellignck. Octussis.
 hondert Hellignck. Centussis.
 dyt twe Hellignck myt synen arbeide berdyent.
 Dioblatrius.
 Helm. Cassida. de. pelliris. ris i. galea ex
 coreo et est peditum. galear. aris. idem
 galeola. calo. onis. cassis. idis ex ferro
 et est militum.
 des Helms oeverste of helmtessen. Conus. ni.
 apex. crista. buccula.
 Helmen. Galeare. cristare.
 ontHelmen. Degaleare. decristare.
 gHelmyt. Galeatus. cristatus.
 Helpen. bystaen. Iuvare. adiuvere. adiutare.
 subpeditare i. auxiliari. concenturiare. suc-
 centuriare. patrocinari. suffragari. subveni-
 re. succurrere. instipulari. astipulari. astare.
 assistere. miniculari. amminiculari. presidia-
 re. fulcire. af. ef. per. con. pre. re. suf.
 unde fultus. affultus et cetera. et fultura.
 affultura. fulcimen. affulcimen. tum. et ce-
 tera.
 samen myt Helpen. Coauxiliari. Coadiuvare.
 constipnlor. aris. cooperari.
 weder Helpen. Readiuvare. Reauxiliari. resti-
 pulor. aris.
 Helsen. in A. Armnemen.
 Helsen. grijpen mit den halse.
 Helsen. helen. steken. Iugulare.
 ontHelsen. onthoysden. Decollare. Decapitare.
 Heelt. in D. Deyhen.
 Heelt. drass. in A. Apt.
 heheltlich. in maten. in dem. in dyen. in A.
 byAfsae.
 Heym. heymoit. in G. Gehucht.
 inHeymsch. inlandsch. Indigena. incola. com-
 patriota nostras. ris.

untheymsch. in B. Buptenmynsch.
 Heymelich. in B. verBorgen.
 Heymelich maich. Cognatus. a. um. Agnatus.
 a. um. Consanguineus. a. um. Affinis. ne-
 tas.
 Heymelike stede. in A. Afside.
 den Heymelike saken beholen san. Secretarius.
 Mistra. te. Simistra. te i. consecrarius.
 dair men Heymelike dyngen berwart. Secreta-
 rium. rii. repositorium. rii. conservatorium.
 rii. Archanum. nii.
 Heymschheit. Secretum. reconditum. Abscon-
 sum. Celatum. contectum. taciturnum.
 Clanculum. Clandestinum. Abditum. Oc-
 cultatum. Palliatum. Ablucidatum. Vela-
 tum.
 Heymschheit weter. Intimus. a. um. intimas.
 aris. secretarius. creditarius. Consiliarius.
 Heymschheit. pribait. scille. secreet. Latrina. cloa-
 ca. inde Cloacarius. secretum. birsa. se.
 spidormum. mi.
 Heymschen dat by dem bur sungket. Cicada. de.
 Hem. dem. den. om. oen. pn. in D. Dem.
 Hemelen. in B. Borgen.
 Hempt. Camisia. Camisiola. interula subucula.
 die en Hempt an hest. Interulatus.
 haiten Hempt. Cilicium.
 Henne. Gallina. Gallinula. Gallinella. Sepho-
 ra. re.
 afhendich. Absens.
 afhendich maken. ontferren. onbrynden. Alie-
 nare. abalienare. unde Abalienatus. eciam
 in D. ontDrogen.
 afhendelen. vermommen. in B. verBorgen.
 Hengel an en bate. Ansa. se.
 afhengen gestaden. toelaten. Permittere. si-
 nere. desinere. dissitare. annuere. admit-
 tere. conniveo. es. ere. connivio. is. re.
 affirmare. astruere. asseverare. eciam in G.
 Gunnen.
 die wat afhengt. Appendicius. a. um.
 afhengung. toelating. stadng. Conivencia.
 permissio. Assentacio. dissitacio.
 Henger. in B. Boedel.
 Hennen. Canapus. Cannabum. Canabum. bi.
 Cannabis. bis. Esdrita.

Hennep of blaff. Stupa. stupula.
 mit Hennep of blaff stoppen. Stupare. Destu-
 pare per. valde. vel destupare. ontstoppen.
 restupare. per. iterum.
 Hennepſ. Canapeus.
 Hennepen ſepl of coede. Cannabis. bis.
 Hennepbunck. Canapeus.
 Hennepich of blaſſich. Stupeus et stuſoſus. a.
 um. tas.
 ſtreene Hennepſ of blaſſes. Strena. ſtrenula. et
 ſtrenofus. tas.
 Hent. hns. thent. untz. in B. Biſ.
 Hengſt. paghe. pert. oſſ. roſſ. Equus. ſellio.
 onis. caballus. badius. ſpadix. frenecatus.
 cornipes. diſ. ſaginaris ſaginata. equa.
 Hepe. een hrom meſſ dape men den wijngart mede
 ſnijdt. Vanga. ge.
 Her. herwart. Huc. iſtuc.
 wape Her. Unde. quorſum. cuias.
 dape Her. Illoſum. iſtoſum.
 anderſwape Her. Altroſum.
 Her. herbart. hertoch. Exercitus. us. expedi-
 cio. caſtro. orum.
 Her. ſchare. manichte. beelheit. Legio ſ. bi. du-
 ſent bi. hondert lxxvi. Cohors. tis ſ. b. hun-
 bert. Manipulus ſ. ii. hondert. Centuria ſ.
 eenhondert. Turma vel ala ſ. xxx. ſed tur-
 ma eſt peditum. turmula et turmella. ala
 eſt militum. Decania ſ. x. Multitudo. tur-
 ba. concio. grex. cetus. agmen. caſtra ſci-
 licet militum. clanga. ge. cuneus. ei. crip-
 ra. Caterva et cohors ſunt ruſticorum.
 dye in den Her of ſchare ſleetlich iſ. Caterva-
 rius.
 des Herſ uterſte orde. Cornua.
 Herſchilt. Clipeus.
 Herſchoutwen. in B. Blaſenperen.
 Herſchoutwinge des Harnesſch. Armiluſtrius.
 Her to berleggen of to bertrecken op en ander
 ſtede. Caſtrametari. unde caſtrametator. et
 metarpus idem.
 Heer. Dominus. dominellus. herus. ra. Egu-
 minus. na.
 Heer van herliker dapt verdoempt. Agorano-
 mus mi.
 die des Heeren weten verſrijght. Arimannus.

cloſterlich Heer. Dompnus. na.
 wernlich Heer. Dominus. domina.
 Herlicheit. macht. Dominacio. dominium. di-
 cio. onis. dominatus. us. potestas. heritudo.
 herilitas. mundium dii.
 Herlicheit des gerichtſ. Iurisdicio.
 Herlicheit. gebiede. in B. geBiede.
 vol Herlicheyden. Dominofus. tas. imperioſus.
 tas.
 Herlic. ſtantlic. weybllic. groetlic. Heriliter. ſol-
 lemniter. egregie. glorioſe. feſtive. feſti-
 valiter. magnifice. center. exquisite. excel-
 lenter.
 Herlic. Glorioſus. ſollemnis. ne. clitus. in-
 clitus i. valde glorioſus. magnificus. da-
 paticus. a. um. dapaticus. feſtivus. excel-
 lens.
 Herald. Heraldus. ſecialis. feſtialis.
 Herberghe. Hospicium. hospiciolum. cetera in
 C. Taberne.
 eerſame Herberge der yulgzyn. Xenotrophium.
 ind der Herbergen verwaerre. Xenotrophita.
 Herbergen of geherberght werden. Hospitor.
 aris.
 dye gern Herberghet. Hospicialis. le. ter. tas.
 die ongern Herberget. Inhospicialis.
 Herbergunge. Hospitalitas.
 Herberggerre. Hospes. hospiciator. hospicia-
 rius. Ce. in C. Taberngerre.
 Herberghuerreſche. Hospes. hospitatrix. hospi-
 ciaria. Ce. in C. Taberngerreſche.
 Herberghſ teſſien. Tessera. re. teſſecula. tes-
 sella. teſſellula.
 Herdde int gemeyn. [l. gemeyn.] Pastor. pa-
 ſtorculus. Argus. gi.
 Herdde der cleynre haben. als ſcay. bercken. ghe-
 ten et cetera. Pecudarius.
 Herdde der bercken. Porcarius. der ſuwe. der
 ſtopne. ſweene. Subulcus.
 Herdde der Coepen. Vaccarius.
 Herdde der ſcay. ſcheyer. Opilio. Ovilio. onis.
 malonomus. mandra.
 oeberſte ſchayſ Herdde. Archimandrita.
 Herdde der offen of coepen. Bubulcus. Armen-
 tarius. Mandra. dre.
 Herdde der eſel. Agaso. onis.

Herd die pypt. Turturus.
 der Herden speelste in den walde. Lupercal. alis.
 der Herden hutte of hupshen. Magale. lis.
 der Herden clept. Paniceum.
 der Herden kronstaf. Pedum. di.
 Herdsch. Pastorius. Pastorius. a. um. Pasto-
 ralis. le.
 Herden. in D. Duren.
 herHerden. herderben. in D. Dillighen.
 herHerden. matmaken. muedemaken. lasmaken.
 Fatigare. Lassare. Fatiscere. defetiscor. Ex-
 haurire. Exercitare. Corporare. Sauciare.
 Extenuare. Exinanire. Evirare i. Enervare.
 Debilitare. Evacuare.
 anHerden. Horrari. Adhortari. Exhortari.
 Herden. hartmaken. Indurare.
 herHerder. vernegere. in D. berDeliger.
 hal Herdscheit. in E. Ebicheit.
 herHerb. verhilicht. verardent. verlegghen. ver-
 moedt. lass. Fatigatus. lassus. Exhaustus.
 Exercitatus. Fatigatus. Lassatus. Sauciatus.
 Corporatus. Extenuatus. Exinanitus. Eva-
 cuatus. consumptus. lacesitus. Elaboratus.
 debilitatus. Enervatus. Tesus. Victus. De-
 fessatus. Fessus. a. um.
 Herempt. in C. Clusener.
 Heremiten leben. in C. Cluseners leben.
 Herste. Autumnus.
 Herstlich. Autumnalis. le. ter. ras.
 Herpuck. Allec.
 Herpungbenger. Alleciarius.
 Herpungmengerche. Alleciaria.
 Herhe. Traha. he. rastrum. ri.
 Herielen. Migale. lis.
 Hermaemais. in C. toComende.
 Hern. in B. Beghen.
 Hernvan. Testa. Testula. Testu. indecli. unde
 Testeus. a. um.
 hei Herennich. Crebrosus. a. um. ras.
 Herensch. wuest. in H. Harp.
 Herp cum suis in H. Harp.
 Herren. verwachten. in B. verBenden.
 Hersebeck. in B. hynbach.
 Hert. Cor. Corculum di.
 geHert. gemoidt. Cordatus. Animatus. Fretus.
 a. um.

ontHert. ontmoit. Decordatus. deanimatus. De-
 iectus. consternatus. Cetera in B. Bloede.
 weehertich. Vecors.
 weeherticheit. Vecordia.
 half Hert heinde. Semicors unde Semicordia.
 sonder Hert. Ecors. Excors unde Ecordia.
 Excordia.
 dubbel of twe Herte heinde. Corbius. bii. Cor-
 binus.
 des Hertens alre niddelste. Corclava.
 van gantzen Hertens of meynongen. in A. van
 gantzer Andach.
 Herte. Cervus.
 van en Hertte ind ghepte geboeren. Tragela-
 phus. hircocervus.
 en Hertte van metaal of holt. Xerolophus.
 Hertten. Cervinus. a. um.
 iong Hertken. Hynnulus. unde hynnulinus. a.
 um. et hynnuleus. a. um.
 Hertoch. Dux.
 ertzHertoch. Archidux.
 Hertoginne. Ducissa.
 ertzHertoginne. Archiducissa.
 Hertochdout. Ducatus. us.
 ertzHertochdom. Archiducatus. us.
 Herdogemais. in E. Eermails.
 Herbst cum suis. in H. Herst.
 Herwart. herdenne. Huc istuc.
 Heeselen. Ipsemet. illeipse. idem. idempse.
 Heesch. rauw. Raucus. raucidus. raucedulus.
 rauculus. raviatus et ravicio. onis.
 Heesch wesen of werden. Raucio. cis. cire. ra-
 vio. as. are.
 Heesche stemme. Rava. ve.
 Heescheit. Raucitas. raucedo. dinis. raucitus.
 us. Arteriasis.
 Heesich. leesch. in E. Eesich.
 Hefpe. in D. Dorghagch.
 Hefpe.
 Hesselant. Hassia.
 Hesselensch mensch. Hasso.
 Hept. warm. Calidus. fervidus. Estuosus. for-
 midus unde formus. a. um. vaporus. va-
 poreus. vaporosus i. calidus.
 Hept hernende van toern. Vehemens. impetuo-
 sus. tumultuosus. fervidus. Commotus.

tufchen Hept ind kalt. in *L. Latwe.*
tufchen Hept ind kalt wesen. in *L. Latwe we-*
fen.

tufchen Hept ind kalt maken. in *L. Latwe ma-*
ken.

Hept werden. warm werden. *Calefieri. calore.*
calescere. incalere. incalescere. fervere fer-
vescere. igniri. confervere. confervescere.
deserveo. deservescere. confervo. deservo.
ferbere. Efferbo. efferbeo. hec omnia per
valde fervisco. flagrare. estuare. exestuare.
inestuare.

Hept maken. hepten. warm maken. *Calefacere.*
calificare. calidare. incalidare. ignire. fo-
vere i. calefacere. vaporare idem fervi-
dum facere.

Heptste. warinde. *Vapor i. calor. caliditas. fer-*
vor. estus. estuacio.

Heptsten bregger. *Estifer. a. um.*

Hepten. noemen. nennen. *Nominare. Appella-*
re. vocare. vocitare. nuncupare. aufare.
cenfere

gehept. in *B. Bebele.*

Hepten. gebieden. in *B. Bevelen.*

Heuch. *Toga togula. togilla.*

Heuch. mantel to beiden syden aepen. *Armilansa.*
armilacio. acassis. armelaus. pallium. pal-
liolum. mantile. lis.

Heuch andoen. *Palliare. togare.*

pupr Heuch. *Togipurium. rii.*

Hebich. toernich. in *B. verVolgen.*

Hebich. toernich wesen. in *B. Welgen.*

hoerHebich wesen. rjck wesen. hebich wesen.

bloeten. genoch hebben. *Abundare. sufficere.*
uberare. exuberare. inuberare. affluere. flu-
vio. as. et fluior. aris i. abundare. unde
affluenter. abundanter. copiose.

burHebichept. rjckhept. *Divicie. abundancia.*
affluencia. copia. copiositas. sufficiencia. lau-
ciositas. lanticositas. locuplecitas. opulen-
cia. ubertas.

one boirHebich. rjck is. *Afluens. Afluus. a.*
um ubertus abundans. copiosus. Sufficiens.
Lauciosus. Lauticiosus. Exuberans. ranter.
Dis ditis. Dives tis. Locuples. Opimus.
opulens. opulentus. Opipacus. Cops. pis.

burHebich maken. Rjck maken. *Ditare. Opu-*
lentare.

Heulen. schijben. *Pilare. Globare. Rotare.*
Contundere.

anHeben. anlaen. in *G. heGynnen.*

aeverHeben. wijten. in *C. Cyhen.*

Hebel. boirboem. *Levatorium.*

Heben. hannel. in *H. Firmament.*

berHeben. berhogen. groitmaken. *Extollere. Sub-*
levare. Elevare. Sublimare. Magnificare.
Exaltare. Inaltare. Fastigiare. Efferre.

Heenlaten. in *H. Haifsgenoten.*

Hijde. veter. *Compes. dis. Ergastulum. Pe-*
dana ne. Pedica. ce.

in Hylben. in beteren sluten. *Compedio. dis.*
dire. Compedicare. Incatenare.

echt Hyllich. in *E. Echtfchap.*

onecht Hyllich. *Lenocinium. Scortum. Mere-*
tricum.

Hyllich maken. in *E. Echtfchap maken.*

Hyllichen. lijchamlich to bekennen. *Coire. unde*
Coitus. us. Concumbere. unde Concubi-
tus. us. Commiscere. unde Commixtio.

samen Hyllichen. *Connubere. Innubere.*

boirHyllichen. *Prenubere.*

maget die bald Hyllichen sal. *Pronuba. Para-*
nympha. domiduca.

Hyllichlich. veraidlich. bestaedelich. *Nubilis. le.*
geHyllich. veraiden. bestadet ter echt. Nuptus.
a um. uxoratus. Maritata.

ongehyllichte maget. *Innupta. Innuba.*

Hyllich. vzoen. *Sanctus. Sacer. Misticus. Al-*
mus. Celebs. Ageus vel Agius. Sacernus.
Sacrofanctus.

Hyllich meker. die hyllich maecht. *Sacrificus.*
sacrator. sacrificator. consecrator. Dicator.
dedicator sanctitor. sanctificator.

dat Hyllich gemaect is. *Sacrificium.*

stede dair men Hyllich maecht. *Sacrificia. e.*

Hyllich dach. in *D. hierDach.*

Hyllichdom. *Reliquie. arum. Sancta. Sacrata.*
Dicata. dedicata.

dair men Hyllichdom seth. *Sanctuarium. Sacra-*
rium.

die dat Hyllichdom herwart. *Sacrista. sacrista-*
rius.

Hyllichdoms haide. Stacionarius. Statinus.
 die Hylliche dungen geest. Sacerdos.
 der Hyligen getal. Cathalogus. gi.
 Hyllich maken. hyligen. Sacrare. Consecrare.
 Resecrare. Dicare. dedicare. Sanctificare.
 Sanctio. tis. tire. sanctivi vel sanxi. fan-
 ctum vel sanctitum.
 Hyllicheit. Sanctitas. Almitas. Almicies. ei.
 Almitudo. Sanctitudo. Sanctimonia.
 verHyllicht. hermoent. in A. verArbendt.
 Hyllich maken. mat maken. in H. verHerden.
 en Hyllich wylt dper. Ferifera. inde Furiferus.
 a. um.
 Hyligen. maepen. in B. Bedroeben.
 Hylte an en swerde. Capulus.
 Hymmel. Celum. Tronus dei. polus. Cous.
 coi eciam dicitur pars celi qua celum
 continetur. Ether. ris. Olimphus.
 Hymmel heben. in F. Firmament.
 Hymmelrick. Celeste regnum.
 Hymmelront. Convexus. devexus. tas.
 to Hymmel bliegen. baren of homen. Evolare.
 burige Hymmel. Uranus. ni. Empireum. ce-
 lum.
 in den Hymmel of in den meer die wech dair die
 schepude na baren is gheheten Strataria.
 namen van Hymmelen. Celum. empireum. Ce-
 lum igneum. Celum cristallinum. Celum
 stellatum. Celum ethereum. Celum firma-
 menti. Celum aqueum.
 Hymmelsch schyn. Ethra. thre.
 des Hymmels soip to kennen dat gereytschap dair
 toe heit Astrolabium. Sirtota. spera mate-
 rialis.
 Hymmelsch. Celestis. Archanus. Celibus. Ce-
 licus. Celtus. unde Celicus et celebs ura-
 nicus. etherius. uranius. olimpius. olim-
 piacus. pluraliter celices. cium.
 die Hymmelsche dungen oessent. Anagogeteticus.
 antropos. celicola. celigena. deicola. ar-
 chanus. supernas. atis.
 Hymmelsche pijs. Urania. nie. vel Uranie.
 nies.
 des Hymmels of der speren helste haben ons.
 Emisperium. die ander helste is beneden ons.
 des Hymmels hoicheit. Oboliscus.

Hymmelen. stoppen. in B. Barghen.
 Hymmelen. rueben. wulben. Testudinare. Ar-
 cuare. Lacumare.
 Hymmels rueffel. gewult. Arcus. Lacumar et
 Lacunar. aris. lacus. us. lacunarium. la-
 quear. aris. laquearium. Testudo unde tes-
 tudineus. testudinetum ubi testudines abun-
 dant.
 Hyn. Abhinc. abinde.
 Hyn. entwech. Vias. recede. vade. declina. de-
 clines. recedas. vadas.
 Hynchen. Claudicare. cespitare. manth gaen.
 Vacillare. nutare. varicare. divaricare. Clau-
 deo. es. ere.
 Hyncher. Claudicanus. a. um.
 Hynde. Cerva. cervula.
 Hyn den. nae. in A. Achter.
 Hyn der wart. in A. Achterwart.
 Hyn der den men to schade lydt. Interesse Dam-
 num iactura scienter passa vel illata. pre-
 iudicium.
 Hyn der. indyacht. wederstant. Impedimentum.
 obstaculum. offendiculum. obex. offensa-
 culum. dispendium. trica. ce.
 Hyn deren. weren. Letten. hyperen. wederstaen.
 Impedire. obstare. resistere. contravenire.
 prohibere. inhibere. contrariari. opponere.
 obicere. reniti. adversari. preoccupare. ob-
 niti. interpellare. obstruere. tricare i. im-
 pedire. intricare. obistere. preiudicare.
 Hyn deren. schaden. in D. Deren.
 Hyn derlic schedellic in D. Derlick.
 onHyn derlic. onschedellic. in D. onDerlic.
 Hyn dernisse. were. wederstant. in H. Hyn der.
 indyacht.
 Hyns weren.
 Hynt. wente. in B. Bis.
 Hynt. to nacht. Denoete.
 Hynxt. pert. in H. Hynxt.
 Hyn in H. Hyn.
 Hynpel. in B. Buttel.
 Hyn. Hic. in hoc loco.
 Hynnae. hynnamais. toetomende. in C. toet-
 mende.
 Hynsen. hynstzen. in B. Bedroeben.
 Hynsen. in H. Hynstzen.

toeHysfen. toestoicken. to maken. bewegen. schun-
nen. Incitare. instigare. suggerere. conci-
tare. suadere. persuadere. commovere. oc-
casionari.

Hysfen. blasen als slangen of ganse. Sibilare. in-
de Sibilus. li. Fistulor. aris.

Hysfende. in H. Heptzende.

Hysfinge. in H. Heptzinge.

samen Hysfen. Consibilare.

van Hysfen off hysfen af to laten. Desibilare.

Re. per. iterum. Ex. per. extra. Ob. per.
contra.

na wegnich stillich Hysfen of hysfen. Subsibi-
lare.

Hystory. legende. Historia. Legenda.

Hystorien schryver. Hystoriographus unde hy-
storiographia. a commentariis indeclinabili-
ter. Antiquarius.

Hystorien schryben. Hystoriographare. Hysto-
riare.

Hystorien beelheit. Polistoria. ofus.

Hobbelren. ydelich dans off ydel geselschap.

Hobbelen. in W. Wontelen.

Hoey. in C. Culle.

Hoey. wach. wedich. wey. Serum. feri.

Hoey. Fenum.

Hoeybende mate weze. in B. Bende.

Hoey hoey. Arthomus et Archomum.

Hoeysoyck. spinkiel. in C. Cuissoyck.

Hoeystede. Fenile. lis. fenilium. lii.

Hoeymannt. lalius.

Hoych. Altus. sublimis. Excelsus. Supernus.
Elatus. Arduus. Celsus. Culminofus. Edi-
tus. fastigiatus. polofus. Superus. Archana-
nus. Apicofus.

Hoych in werden. eren. edelheit et cetera. Cel-
ticus. Illustris. Magnatus. a. um. Magnas.
atis. optimas. atis. Nobilis. Ingenuus. In-
signis. Celsus. excelsus. Excellens. Alti-
genitus. sublimis. eximius. precellens. Mag-
nificus. Eminens. preminens. prominens.
Supereminens. Egregius. Spectabilis. Ge-
nerofus. Elegans. Prestans. Prestabilis. Cla-
rus. preclarus. quamclarus.

Hoych. edel. werdich. eerlich maken. Sublimare.
Efferre. Exollere. Exaltare. Culminare.

Venerari. Revereri. honorare. honorificare.
Nobilitare. Insignire. Magnificare. Clarifi-
care. Fastigiare. Colere. Ornare. Stipare.
Elevare.

Hoych stede off hoygh bynster off leuwe off stey-
ger dair men her assugdt. Specular. aris. spe-
culare. ris.

Hoychde. hoycheit. Altitudo. Sublimitas. Ex-
cellencia. Culmen. Apex. Celsitudo. Supe-
rioritas. Fastigium. Fastigiolum. Superni-
tas. Extollencia. Anagoga. Summitas. Su-
premitas.

Hoycheit. edelheit. werdichheit. Illustreitas. Mag-
nificencia. center. Nobilitas. ter. Ingenui-
tas. ter. Celsitudo. Excellencia. Extollen-
cia. ter. Claritas. Sublimitas. ter. Eximie-
tas. Eximie. Egregietas. Spectabilitas. ter.
Generofitas. Elegancia. ter. Prestancia. Pre-
stabilitas. ter. Altigenitura.

Hoycheit surstendou halbende. Architenens.

dat Hoychste van eenighen dnggh. Apex. cis.
Vomex. cis. Summitas. Arx. Cacumen. Su-
percilium. fastus. us. Cucurnium. Crepido.
dinis. Pinna. pinnaulum. Scapus. pi. Ver-
tex.

berHoychfel der planeten in oeren begyn. Absis.
absidis.

Hoychnisse. in D. geDechtnisse.

Hoychtijt. in D. byerDach.

Hoychtijt. byulost. in B. Byulost.

namen der byer princypal Hoychtyde. Nativitas
Cristi. Pascha. Penthecostes. Assumpcio
virginis marie.

namen der ioeden Hoychtyde. Sabbatum. neome-
nia. fase penthecostes. Festum clangoris.
festum propiciacionis. scenophegia. ence-
nia. iubileus. furim.

Hoychtijt dair men vele washeritzen gebyugt. Ce-
rimonie. arum.

Hoychtijtlic. byrich. Cerimonialis. le. ter. tas.
festivus. tas. follemnus. ne. tas. celebris.
bre. ter. tas. festalis. le. ter. tas. festiva-
lis. le. ter. tas.

Hoychtijtlicheit. Cerimonialitas. Festivitas. Sol-
lemnitas. Celebritas. Festalitas. Festivali-
tas.

Hoichtyptic speel. Olympias. adis. Olympica.
ce. olympiacus. a. um.

Hoichtypticheit halven. in D. Dieren.

Hoich. in A. Angel.

Hoich. Hoizpich. in C. Cant.

Hoich. Toga cum suis in H. Heuch.

wendel Hoich. Vertitoga.

hais Hoich. Hemitogium.

Hoide. hou. in C. Culle.

Hoide. ware. bewaering. Custodia. custodela.
conservancia. observancia. Cautela. provi-
dencia.

Hoider. Custos. Custodiarus.

hoirHoide. hoirwarde. bangarde.

Hoiden. bewaren. stoppen. in B. Borgen.

Hoiden. behoiden. hoirspen bur schade. Cavere.
precavere. providere.

Hoiden bpe. gwich of habe. Pasco. cis. cere.

berHoidlic. bermpdlic. schutwellic. Vitabilis. evi-
tabilis. devitabilis. vitabundus.

berHoiden. schubben. myden. laten. Cavere. pre-
cavere. vitare. evitare. devitare. abstinere.
dimittere. desistere. abstinere. desinere. quies-
cere. supersedere.

onberHoidlich. in M. onberMpdlic.

onberHoids. Accidenter. Accidentaliter. Even-
tualiter. Fortuito.

Hoff der Heren. Palacium. Curia. Curiola.
unde Curialis. le. liter. tas. tagmata. te
i. Curia.

sael Hoff. Curia.

grassHof. Viridarium. viretum.

bpeHoff. butwhoff. Curtis.

rupHoff. Areola.

Hoff bur moiff et cetera in G. Garde.

Hofverwarre. in G. Garden. Hofverwaerre.

Hofstede. Domistadium.

Hofsgenoten. in G. haisGenoten.

Hoiff van ped off hoe. Ungula.

Hoissferen Babatum.

Hoissferens raggel Gunghus.

beHoiff. beHoisslich. Hoit. Hoitdoftich. Necessa-
rium. Oportunum. Indigens. Egens. Indi-
guus. Serius. seria. ferium. quamnecessa-
rius. Pernecessarius. Necessarius. Oportu-
nus. a. um.

beHoiff. darff. Indiget. Eget.

beHoisslicheit. noitdofticheit. Necessitas. Oportu-
nitas. Indigencia. Egencia. Necessitudo.

Hoist cop. schedel. Zeza i Caput. testa. hic
Cupus. hec Cupa.

die san Hoist gedect hest. Capellatus.

Hoistoecken. Capellare.

bur dat Hoist off lieff gelt to nemen off wreich
to gescheen. Capital alis. Capitalis. le.

watmen opt Hoist sett umd warinden wilt. Ca-
liendrum. dri. Calor. ris.

Hoistgelt des iars bur san oghond. Capitecensus.
a. um.

op dem Hoide eyne hase stede. Glabella. le.

des Hoides dechfel. Pilleum bur die manne. Mi-
tra bur die vrouwen. Infula. Mitra der bissco-
pen. Birretum der geistliker manne. Velum

der nonnen. Cuculla der moniken. Capucium
int gemeen.

des Hoides rechterste depl. Occiput. Occipicium.
Cervix.

des Hoides vorderste depl. f. hoirhoist. sternne.
Sinciput. frons. gula.

Hoist negen Conquinisco. seis. conquexi
eynen hoir san hoirhoist an toe spen. Fronti-
spicium.

hoirhoist. sternne. Frons. fronticula. Sinci-
put

gzoit hoirhoist hebende. Frontosus. a. um.

sonder Hoist Acephalus. Truncus. a. um.

Hoistman. hoistfalie. hoistbieff. Principalis. ter-
tas.

Hoistman haeben anderen. Capitaneus. Princi-
palis.

Hoistman aber hondert. Centurio.

Hoistman aber tien. Decurio.

Hoistheer. Patronus. principalis.

Hoistvrouwe. Patrona. patronissa. Matrona.

Hoistherfchap. Patronatus. us. Principalitas.

Hoistwyn mit seuris. Sintoria. rie.

des Hoides schedel off werheltop. Vertex.
cis. maf. ge. unde verticosus. discrimen.

ontHoiden. Decapitare. decollare. Truncare.
die lang smal Hoide heben. Cillo. Cillonis.

Cillones.

twelHoisch. Biceps. Bifrons. Anceps.

die twee Hoofde hebet dat een voir [l. voir] dat
 ander achter als Janus had. Bifrons. tis.
 by Hoofdich. Triceps.
 veel Hoofdich. Multiceps.
 onHoefsch. in D. Dapperheit.
 Hoefsch. seerdich. tuchtrich. schemel. Facetus. ho-
 nestus. morosus. morigeratus. Disciplina-
 tus. compositus. placidus. tranquillus quie-
 tus. urbanus. dicax. efferus i. verecundus.
 verecundiosus. modestus. moratus. moriger.
 morigeratus. comedus. Pudorus. pudoro-
 sus. pudoratus. pudibundus. sinefcatus i.
 pudicus. ethicus.
 Hoefcheit. tucht. seerdicheit. schemelleit. Facecia.
 honestas. morositas. morigeracio. discipli-
 nacio. tranquillitas. quies. quietudo. urba-
 nitas. dicacitas. verecundia. modestia pu-
 dorositas. pudicicia. legalitas. curialitas.
 onHoefcheit. in D. Dapperheit.
 verHoegen. in H. verHeben.
 geHoegen. in D. Denken.
 gueden Hogen. in B. Blijde.
 mate van Hoighden. Altimentum.
 Hoighde. hoicheit. Altitudo Summitas.
 verHogen. verheffen. in G. Goltmaken.
 Hol. in G. Gat.
 Hol. ydel. Vacuus. Concavus. Inanis. e. Cas-
 sus.
 Holstede. Cavea. e.
 Hol. ydel maken. Cavare. Concavare. Deca-
 vare. Evacuare. Vacuare.
 Holicheit. Cavitas. Concavitas. Vacuitas.
 Holenter. blyederen. Sambucus. ca.
 tot Holenter hoerende. Sambucinus.
 dair Holenter wesset. Sambucetum.
 guede Hoiden. in G. Guedehoiden.
 verHoelen. in B. verHoghen.
 Hoefier dat ieder dair men en armboest mit be-
 schuyt. Coritus. ti.
 Hollant. Hollandia.
 Hollants mantsch. Hollandrinus.
 Holsteyn. een lant. Holsacia.
 Holste of Holsteyns mantsch. Holsaticus. ca.
 Holsch. tryp. stillegant. plaitm. Colopes. Co-
 lopedium. Colopodius.
 Holt. lieff. weert. in G. Gunstich.

Holt. Lignum.
 Holt of rich ten volt lant. Decempeda.
 Holsteyn dat holt voert. Calaria.
 Holt dragen. Calerare.
 Holt dregere. Calo. onis. Caligarius. pomilio.
 onis.
 Holt als een busch of walt. Silva. Lucus. ci.
 Holtschaber. Strigarius.
 Holterer. Xilophagus.
 Holtstede. Lignarium.
 Holtshoy. Strues. lignarium.
 Holtmenger of tammerman. Lignarius.
 des Hols asschaffel. Quisquilia. lie.
 Holten. Ligneus. a. um.
 Holtwoym. Teredo. inis. Cossus. si.
 Holtappel. in A. Holt Appel.
 Holtappelboom. Maceanus. ni.
 Holtwortel. Aristologia.
 Holt dair men die dode lichamen mede verbernet.
 Bustum. ti.
 Homoit. hovert. hovertge. Superbia. Arrogan-
 cia. Elacio. Extollencia. ambicio. inflacio.
 pompa. ampullosa. supercilium. animosi-
 tas.
 Homoedich. hovertich. opgeblasen. Superbus. Ela-
 tus. Arrogans. ambiciosus. pomposus. in-
 flatus. ampullosus. tuberosus. yperbericus.
 yperphanus. gripus. animosus. barridus. fas-
 tigiosus. fastidiosus. fastuosus. cathafroni-
 tus. polosus. superciliosus. coturnus. cer-
 vicosus.
 sich in sich seiden Homoedich. hovertich maken of
 wesen. Gliscere i. superbire. extollere. am-
 bire. inflare. ampullari i. verbis inflatis et
 superbis uti. sublimare. pompare. arrogare.
 efferre. elevare. tumere. tumescere. tube-
 rare. turgere. escere. conurgere. contur-
 gescere. per. simul. inturgere. inturgescere.
 per. valde. Obturgere. obturgescere. per.
 contra. vel undique returgere. returges-
 cere. per iterum.
 Supplecio in ly. Homoedich. [l. Homoedich.]
 Ventosus. Pompaticus. pompulentus. toro-
 sus. tumidus. tumorosus. tuberosus. contu-
 max. tumidulus. turgidus. turgidulus.
 Supplecio in ly. Homoit. Ambicies. ei. Am-
 bi-

biciositas. Fastus. us. phalera. fastuositas. fastidium. fastigium. fastidiositas. tuberositas. yperphania. pompa pompula. pompositas. pompulencia. torositas. tumorositas. Tumiditas. contumacia. contumacitas. turgiditas. turgor. oris. Ventositas. Ventuositas.

Homaistlich. hoerdelich. Superbe. Extollenter. Arroganter. Animose. ampullose. ambiciose. inflare. fastuose. fastidiose. fastigiose. tuberoze. pompose. pompatice. pompulenter. tumide. tumorose. tuberoze. contumaciter. turgide.

Hoen. Pullus.

waterHoen. Anas.

der Hoene scharren off schrubben. Ruspor. aris.

Hone. schand. spijt. laster. Viciu. Viciolum. Conviciu. conviciolum. obprobrium. Contumelia. verecundia. Erubescencia. Scandalisacio subsannacio. Iniuria. scandalum. dedecus. elogium. aspernacio. despectus. us. spretus. us. Contemptus. offendiculum. offensaculum. Ignominia. infamia. nota. probrium. probrositas. Obprobriositas. obprobriolum. Improperium. vituperium. Contumelia. Invectivum. Invectiva.

Hoenen. in B. Bedwegen.

berHoenen. lastren. in B. Blameren.

Hoelich. spee. smelich. spijtich. Subsannativus. aspernativus. blasphemus. contumeliosus. Improperativus. obprobriosus. Probrosus. iniuriativus. Iniuriosus. cetera adiectiva recipe ex verbis in B. Blameren.

Hoene. beschijter. in D. Dugher.

Honich. Mel. melculum. Timinum.

Honich seeme. Favus. brisca mellis. favillus. li. favulus.

Honich hoich. Turta. mellitura. Libus.

Honich douwe. [l. douwe.] roedde. Aurugo. Rubigo. Arugo. Erugo.

Honich douwen. Eruginare. Auruginare. Rubiginare.

Honich douwe asdoen. Deeruginare. Exeruginare. Erubiginare. Deauruginare Exauruginare.

Honich douwisch. Auruginosus. ras. Rubiginosus. rubiginositas. rubiginosus.

Honigich. Melleus. mellicus. mellinus.

Honichbat. Mellarium.

van Honich ind edich en danch. Oximellum.

van Honich ind wijn en danch. Ynomellum.

van Honich ind water en danch. Ydromel. lis. ydromellum.

van Honich ind wijn off water en danch. Muls. se. mulsam. si.

Honich ind wijn onder een gemengt. Melligratum. ti.

Honich maken. Mellificare.

Honich bloegende. Mellifluus. a. um.

Honich wijn ind rosen to hoip ghemengt. Rodomellum.

Hoppe danch. Hupa.

Hopp ruyt. Humulus.

Hoppenkrup. Tumellium.

Hoppen garde. Humularius. humuletum.

Hope eng mang. Femur. oris.

Hope eynde browen. Femen. nis.

Hope. troebel. Cumulus. grumus. grumulus.

acervus van hoern. ind Strues. struecula.

lignarium van holte. And oich Ratis. ris.

raticula. redulus idem. And Glomus. ris.

glomer. eris van hunderen et Glomus glomitellus And Congeries. Saburra. re van

stegen. ind Archomus. mi. archomum. mi

van hoep off hoene And Aggestus. us van

stuppe off aschen And Multitudo int gemen

And Nodus di van boitboelch in en

her And Tumulus. Agger van erden And

Sorica. ce hlegn sant hoip And Tabula-

rium van taillen hederen off plancken.

to Hoip. in B. By een.

to Hoip. to samen in G. to Gader.

ontHoipen. Decumulare.

Hoipen. versamenen. in G. berGaderen.

Hoere. snoedwijff. in B. Boebynne.

Hoichugst. Lupanar scortum. prostibulum.

Hoiren waicht. Leno ruffianus.

Hoiren lnecht. Aquariolus. aquanolus. aque-

baiulus. cetera de hoir cum suis in H. Hoer.

Hoirdom. Lenocinium. meretricum. [l. meretricium.]

Hoeren. Audire.
 toehoeren. Auscultare. advertere. accipere.
 ophoeren. Sinere. desinere. cessare. desistere.
 frigere i. cessare. dimittere. demutere. de-
 mutescere. linquere. derelinquere. dissitare.
 faceffere. supersedere. supersidere. desiderare.
 desidescere. circumfistere i. cessare. Abstare.
 abstinere.
 verhoeren. twiden. Exaudire. Obtemperare.
 Annuere. Assentire. Consentire. Affirmare.
 Concrepare. eciām in G. Ghunnen.
 onthoeren. niet verhoeren. Obaudire.
 toehoeren. spn. wesen. Pertinere. Spectare. At-
 tinere.
 toehoerich. Appendicius. a. um.
 toehoerig an getimmer. Appendicium.
 gehoerich dat is waspich s. cerocensualis. off
 curmodich s. Curmedalis. of eyghen. in E.
 Eyghen mensch.
 sulke gehoerichheit. Cerocensualitas. ter. Cur-
 medalitas. ter. unde Curmeda quod datur
 domino suo pro iure defuncti. Servilis
 condicio.
 Hoeren. Cornu. Corniculum. Cornus. us Clas-
 sicum.
 puchthoern. blachthoern. Incaustorium.
 eenhoern. Unicornis. Rinoceron tis.
 smalhoern. Lituus. litui.
 Hoerndieker. Cornicen. nis. Cornicens. tis.
 Liticen tis. hec Liticina et cornicina. cor-
 netus. a. um. cornicrepa.
 Hoern blaisen. Corno as.
 Hoerndreger. Corniger.
 mit den Hoernen stoten. Cornupetare.
 dat Hoernen boete heft als perde. offen. schape.
 swijn et cetera. Cornipes. dis.
 twyhoernich. Bicornis.
 dryhoernich. Tricornis.
 Hoernte.
 Hoernuch. wunchel. in E. Cant.
 gehoersam. in G. Geboichlich.
 onhoersam. Inobediens. Contumax. percontu-
 max. cathafrontus. wederstrebich. Rebellis.
 Repugnans.
 hoersam maken. in D. onderDenich maken.
 hoersam wesen. in D. onderDenich wesen.

hoersamheit. in D. onderDenichheit.
 onhoersamheit. wederstrebichheit. Inobediencia.
 repugnancia. rebellio. contumacia. contu-
 macitas. contemptus. us.
 hoert van holt gebluchten. Plecta. plectula.
 hoesch. schemel. in H. Hoesch.
 hoesheit. in H. Hoessheit.
 hoese van en halm. Culmus. mi.
 hoese. in E. Couce.
 hoebeter. rjem. nastel. nestel. Corrigia. liga.
 ligula. corrigiola. subligar.
 hoebeteren of rjemen maken. Corrigiare. In-
 corrigiare.
 myt hoebeteren of rjemen binden. idem Ligu-
 lare.
 mit hoebeteren of rjemen gebonden. Corrigiatus.
 hoebeteren of rjemen op to loffen off ontbinden.
 Decorrigiare. Discorrigiare. excorrigiare.
 hospitaal. in G. Gasthuys.
 hoest. hetter. Hufista.
 hoeste. Tussis. Tussicula.
 hoesten. prusten. niesen. Tussio. sis. fire. Tus-
 sitare.
 hosti. Hostia.
 hotte van meich. Balducta.
 hont. Pilleus. pilleolus. pilleum. pilleolum.
 Capellus. li. capellum. li. Comarium. Ca-
 pitulum. capedulum. Caleptra. tre. Gala-
 rus. Calamacus. Caliendrum.
 pilgryms hont. Galerius. ri.
 pseren hont. Galerius. ri.
 lederen hont. Galerius. ri. Galerum. ri. Ga-
 lerium. rii.
 bynger hont. Digitabulum. li. digitale. lis.
 die so gehont is. Galeratus.
 hont hebn off opt hoist setten. Pilleare.
 hont asdoen. Depilleare. expilleare.
 hoebel off cleyen berch of dat oeverste van en
 berch. Collis. Colliculus.
 hoebel nederwart sijghende. Clivus. vi.
 hoebel voir an der hooft. Struma. me. unde
 Strumosus. tas.
 hoebel op den rugge. Gibbus. bi. inde Gib-
 bosus. tas. Gibber. ri. Gibberosus. tas.
 hoebelich. strubbelich. in E. onEven.
 behoeben. in D. Bederven.

beHoebende. in D. Dofstich.
 beHooflichkeit. Indigencia. Egencia.
 Hobart. hoberdy. in H. Homoit.
 Hobardy. in H. Homoit.
 Hoberdych. in H. Homoedych.
 Houtwen. Capulare. Secare. Cecare. Occare.
 Exoccare.
 Houtwen. slaen. in B. Boken.
 afHoutwen. Amputare. detruncare. Prescidere.
 Mutilare. demutilare. emutilare. admutilare.
 inHoutwen. Infecare.
 burHoutwen. Profecare. presfecare.
 mpt off seer Houtwen. Execare. infecare.
 famen of mpt Houtwen. Consecare.
 afHoutwen. Detruncare. refecare. absecare.
 ontwee of to fteeken Houtwen. Dissecare. difficiare. horum omnium preterita in cui.
 geHoutwen buten tijt. Incisivus.
 Houtwelick. Sectilis. le.
 ftegnHoutwer. Sculptor. lapiscida.
 Huechshen. tong tzege. Edus. capreolus.
 Hupch in den halse. Squinancia.
 Hupch falde. in B. opBzeken der fpijfe.
 Hupchen neder. Inclinare. declinare. Reclinare. Incurvare. flectere.
 die Hupde off velle bereydt. Pelliparius. Parmenarius.
 Hupde. in D. Dapnch.
 dat Hupden is. Hodiernus. a. um. tas. Modernus. a. um. tas.
 Huffen. fioten. in D. Bzehen.
 Hugg. in H. Hatt.
 Hulle. in D. Doich hulle.
 montHulle off doichshen bur den monde. Oorium. rii.
 Hulde. in G. Genaide.
 Huldange. Omagium f. feuda Iuramentum fidelitatis.
 Huplen. Ululare. Rugire unde ululatus. Rugitus. us.
 Hulpe. byftant. onderftant. Adiutorium. iuvamen. tum. Auxilium. Subsidium. Coragium. suffragium. fustetamen. tum. Ops. opitulacio. lamen. tum. opitulatus. us. Opulancia. opera. opella. subftaculum. sub-

fiftencia. confugium. confugela i. Adiutorium. cicopleum. adimentum. Miniculum. amminiculum. amminiculacio. Subvencio. succursus. us. assistencia. Subsidium. auxiliamen. patrocinium. Presidium. iuvamen. adiuvamen.
 beHulp. vollest. fupre. Subsidium. Succursus. ypocansa. adventagium. Subpedium. Suppecia.
 beHulplich. Adminiculatarius. auxiliatorius.
 Hulper. Subpeditator i. auxiliator. auxiliarius. adiutor. patrocinator. suffragator. suffraganeus. a. um. in verbis opifer.
 Huife. eyn boem altyt groen. Taxus. Camelion.
 Vascarago rufcus. ci.
 Hulfen. Taxeus. a. um.
 Hummel. by. Brucus.
 en Humpier in fure konst. Sarga. farge.
 Hunt. roedde. Canis. caniculus. la.
 tong Hunt. in D. Welpe.
 der Hunde coppel. Copula. Copularius. rii.
 wolf Hunt. Luparius. a.
 Hunt van en wolf ind van en hunt gekomen.
 Liciscus. ca.
 Huntz loich. Cepa canina. crominon.
 bzack Hunt. Culpar.
 groit Hunt. Molofus.
 mugshunt. in C. Catte.
 Hundsbaghe. Caniculares.
 Hundsblge. Cinomia. ciniphes. Ricinus. ni.
 Hunds halsbant. Collarium. Lora. Millus. li.
 Hunds tande. Columnelli. lorum.
 en rafende Hunds schupm. Lympha. lymphe.
 Hundsboeder off vertwaerre. Molocenarius.
 Hundsich of hunden. Canicius. Canicus. a. um. cinicus. cinedus. a. um. caninus. a. um.
 Hundscap. doyp. in B. Burscap.
 Hundert. Centum
 die Hundertste. Centenus. centesimus.
 twe Hundertste. Ducentefimus.
 by Hundertste. Tricentefimus.
 Hunderwerff of hundertmael. Cencies.
 Hunderlarich. Centenarius. a. um.
 van Hundert ponden gewicht. Centenarium. rii.
 Hunderthelbich. Centuplex. centupliciter.

Hundertbeidich maken. Centuplare. Centupli-
care.

aber Hundert eyn oeverst. Centurio. onis.

Hundert mynschen in den ruterwerck. Centuria.
rie.

van Hunderden to ordineren of to bepleen. Cen-
turio. as.

van Hundert boeten en mast. Centuria. rie.

twoe Hundert. Ducenti te. ta.

twoe Hundert mail. Ducencies.

die twoe Hundertste. Ducentenus. Ducentesi-
mus.

twoe Hundertbeidich. Ducentuplex. Ducentupli-
citer.

twoe Hundert. Ducenti te ta.

twoe Hundert eyn. Ducenti unus.

twoe Hundert twee. Ducenti duo.

twoe Hundert dyp. Ducenti tres. Allet sus
boetan bis tot Dupsent.

Hundert eyn. Centum unus.

Hundert twee. Centum duo.

Hundert dyp. Centum tres. Allet sus boetan bis
tot twoe hundred.

getal van Hundert. Centenarius. a. um.

getal van twoe Hundert. Ducentenarius. a.
um.

van dyp Hundert. Trecenarius. a. um.

van liit. Hundert. Quadringenarius.

van vijf Hundert. Quingenarius. a. um.

van ses Hundert. Sexcentenarius. a. um.

van seven Hundert. Septingenarius. a. um.

van acht Hundert. Octingenarius. a. um.

van negen Hundert. Nongentenarius. a. um.

vijs Hundertste. Quingentesimus. quingente-
nus.

vijs Hundertmail. Quingencies.

van vijs Hunderden getal. Quingenarius. a.
um.

vijs Hundertbeidich maken. Quingentuplicare.

Hundert dusent. Centum milia.

Hunger. smacht. Esuries. fames.

seer groot Hunger. Bulismus. bulima.

Hungerich. smachtich. Esuriens. famescens. fa-
melicus. fameticus. famereus.

Hungeren. smachten. Esurire. famescere.

Hungeren of ungherien dat lant. Hungaria.

Hungerich mynsch. Hungarus. hungaricus. ca.
Hupp. eyn vogel. Uppupa.

Hupplen. spynnen. Saltare. salire. amontare.
assilire. assultare.

Huplung. bofsch. Rana. ranunculus. ranula.
ranella. rubeta est venenosa in rubetis ha-
bitans. calamites tis sunt sine voce viri-
dissime.

der Huplung of bofschen roppen. Coaxitare. in-
de coaxitacio et coax coacis dicitur vox
ranarum.

Huppsch. moy. in A. Abel.

Huppsch maken. in S. Schoen. suberlic ma-
ken.

Hugr. meyn wijs. in B. Boebynne.

Huprhupff. in B. Boedeel.

Huprenieger. Agagula. genecearius. leno. le-
nunculus. rutellus. fornicator. meretrica-
rius.

Hugr wesen of werden. Meretricari. profistere.

Hugr maken. Prostituere.

en Hugr daarom eyn man syn echte vijs [1. wijs]
berdijft. Pelex. cis. Oye man dye sus doet
heyt Pelicator.

Huprdom. Pelicatus. us. concubinatus. us. me-
retriculum. lenocinium. fornicacio. pormina.
ne. prostitucio.

Hupren iagen. Lenocinor. aris. meretricor.
aris. pellico. as. scortor. aris.

Hupren iacht. Lenocinium. meretricium. scor-
tum. ti.

Hueren. mpeden. Conducere.

berhueren. beruipeden. Locare.

Huerling. dachhuerre. Mercenarius. negocita.

Hupff. Domus. lar. casa. mansio habitacio.
edes. dis. domuncula. mansiuncula. habi-
taciuncula. edicula. domicula. domicilium.

franch Hupff sonder guet fundament. Abaso.
onis. abasa. se.

gastHupff. in G. Gasthupff.

riep Hupff. Casa. casula. domuncula.

Hupsh eer. weert. Domesticus. hospes. pater-
familias. herus. agro.

Hupffrouwe. werdynne. Domestica. uxor. con-
iunx. marita. maritella. hera. hospita. con-
thoralis. matrona. Materfamilias.

des totter Hupffrouwen hof. Uxorius. a. um.
domesticalis. le. ter. tas. coniugalis. uxo-
ralis. le. ter. tas.
en Hupffrouwe neemen. Uxorare. Contrahere.
nubere. matrimonizare. copulare.
Hupfrapt. in G. Gerepftap.
des Hupfrapts stede. Lacunar.
des Hupff hoochste deelen. Adalutatria.
Hupff dair vele lunde in wonen. Andron.
Hupff dat twee onder/lege hebet als firemerhupse.
Bicellium. biclivium.
des Hupff heymelichste stede. Penetral. lis. pe-
netrale. lis.
des Hupff hoigghd. Domicilium.
hoipHupff. gemeen hupff in der stat. Merito-
rium.
Hupffhoeder. Edilis. lis. edituus. ui.
Hupffzeker. Apercularius.
Hupff van dynen bedden. Architriclinus.
fnoed Hupffien myt stroe gedect. Capana.
bleisch Hupff. in S. Scharn.
Hupffien der herdden off schepers. Magale. lis.
hynnen Hupffien. Penates s. ydola.
Hupse der edelung. Penates.
Hupff der armen dair so vidden. Proseuca. ce.
Hupff off dach vuten to witten. Decalcare. deal-
bare.
Hupffien. huthen armer lunde. Gurgustrum.
coipHupffien. Opella. le.
Hupff der gemeenheit toebehoerende. Diverso-
rium.
Hupffrouwe eyns mannes. Unicuba. univira.
dat Hupff ind gesonde to regieren. Administrare.
dispensare. villicare et villicari deponen-
taliter.

des Hupffes ind gesonds regierre. Dispensator.
villicus. administrator. villicator. procura-
tor. magister domus.
Hupse. eyn bish. Lopetus. ti. huso.
Hupfloick. Barba iovis. polipodium.
Hupffen fant ketter. Hussista.
Hupst van hoern. in C. Coernhoip.
Hutte. schopp. in B. Boide.
Hupt. velle. Cutis. cuticula. pellis. pelli-
cula.
Hupt off velle van wollen. Hapsum.
Hupt of velle dat van fupphien blond off swart
wourd. Gangrena. ne.
man op dpe Hupt werpen. Petaurare.
op die Hupt werppnge. Peturus. ri.
in der Hupt eyn reete of spleete. Talatrum.
tri.
en Hupt die alt ind verleten is. Verapellina.
ne.
tuschen Hupt ind vleisch eyn fuppte. Intercus.
tuschen Hupt ind vleisch. Intercutaneus. a. um.
intercutaneus. intercutus. a. um. subtercus.
tis. subcus. tis.
die myt Hupten of vellen geklept is of des fan
Hupt groff is. Pelliceus. a. um.
Hupbe. Vittula. vittula. redimiculum. recio-
lum.
Hupbe. westerclent. Vestis baptismalis.
ymHupbe. in C. ymCare.
van eyne Hupben dat endelste dat her afhenghet
van harten. Tena. ne. tenia. nie.
Hupben. Vittare.
Huebehen in B. Benden.
Hupwen. hupffen ter echt. in H. Hupfchen.

I.

IA.

/ **Ia.** ummer. **foe.** Ita. est. **Utique.** sic. **ymo.** re-
vera.

Iachie. trope. **schude.** iope. **schelie.** **Dyplois.** dy-
ploidis. **iopa.** bambosium.

Iacht. Venacio. **ferina.** ne. **venatus.** us.

Iagen wylt. **Venari.** convenari.

Iagen anders wat. **Fugare** unde fuga.

Iagen. in **D.** **Dryben.** **Repellere.** propel-
lere.

Iagen. plen. in **H.** **Hapsten.**

berIagen. in **D.** **berDryben.**

uptIagen. **uptdryben.** **Expellere.**

berIagen dan **spch** **berte.** **Aufugare.** **profugare.**

famen Iagen. **Confugare.** **dis.** **per.** **diversimo-**
de. **Es.** **per.** **extra.** **per et Trans.** **per per**
et trans. **pre.** **per ante.** **Re.** **per iterum.**

Iagen **bander** **eynte** **siede** **tot** **der** **andere.** **Desu-**
gare.

Iaghhupff. **Venatorium.**

Iageit. **Venabilis.** **le.** **ter.** **tas.**

Iachtlich. **Venatorius.** **venaticus.** **a.** **um.**

Nota. **dnt Iagen** **mach** **men** **oich** **op** **dryben**
duptschen.

Iamer. in **C.** **Cot.**

Iameren. in **B.** **erBarmen.**

Iamerlic. **ongewellgch.** **Misere.** **miserabiliter.**

Iair **gewoenlic.** **Annus** **usualis.** **criscus.** **ci.**
ban **xii.** **maguden.**

gilden Iair. **Annus** **iubileus.** **annus** **aureus.**
annus **remissionis.**

son Iair. **Annus** **solaris.**

magn Iair. **Annus** **lunaris.**

Iair **als** **xiii.** **nyhe** **liche** **sunt.** **Annus** **embolis-**
malis.

Iair **int** **gemeyn.** **Annus.** **Vertumnus.**

IA.

Iairbonck **dagmen** **dye** **geschichten** **des** **iairs** **in**
schijft. **Annalis.** **lis.** **li.**

eynIairich. **Annualis.** **annalis.** **anniculus.** **an-**
notinus.

twynIairich. **Biennis.** **ne.** **bimus.** **a.** **um.**

twoe Iair **alder.** **Bimatus.** **us.** **biennium.** **dien-**
nium.

dryIairich. **Trimus.** **triennis.** **eciam** **deinde** **qua-**
driennis **quinquennis** **et** **cetera.** **trimatus.**
us. **ui.**

dryIairich **alder.** **Trimus.** **a.** **um.** **trimisus.** **a.**
um. **triennis.** **ne.** **inde** **triennium.**

buerIairich. **Quadrismus.** **a.** **um** **inde** **quadri-**
matus. **us.**

bijIairich. **Quinquennius** **a.** **um.** **Quinquen-**
nis. **ne.** **unde** **quinquennium.** **nii.** **quinquen-**
nalis. **le.** **ter.** **tas.**

bijI **Iair** **tijts.** **Lustrum.** **tri.**

sesIairich. **Sexennis.** **ne** **unde** **Sexennium.**
nii.

sevenIairich. **Septennis.** **ne** **unde** **Septennium.**
nii.

achtIairich. **Octennis.** **unde** **octennium.** **nii.**

negenIairich. **Novennis.** **e** **unde** **novennium.**
nii.

tyenIairich. **Decennis.** **ne** **unde** **decennium.**
nii.

eyfIairich. **Undecennis** **inde** **Undecennium.**
nii.

twelfIairich. **Duodecennis.** **ne** **unde** **duode-**
cennium. **nii.**

dryfIairs. **Hornus.** **a.** **um.** **hornotinus.** **a.** **um.**

nyhIair **dat** **eyn** **dem** **anderen** **ten** **nyhen** **iare**
geeft. **Encenium.** **nii.** **strena.** **ne.**

nyhIair **geben.** **Enceniare.** **strenare.**

dye nph Jair gern geest of nempt. Strenicus. a. um.

van Honderd ind tyen Jaren dye tijt. Seculum. li

van eynen Jair. van seiven Jaren. van hondert Jaren of eenige gesatte tijt dat heyt Etas.

Jairlich. Annuus. a. um. annalis. le. ter. tas.

Jairlichg. Annuatim. annualiter. annaliter.

boi Jarich. Annosus.

Jairgetijde der doeden. Anniversarium. annuale. lis.

eyn Jarich recht off gesette. Annaria. annuaria.

Jairmarkt. Nundine. narum.

die te synen Jairen komen is. Adultus. vegetus

Ich. ich. Ego.

Ich. get. byst. Aliquid.

Ichteswat. getswat. bystwas. Aliquantum. aliquantum. aliquale. quicquam. quicquid.

Idel. hol. in H. Hol.

Idel maken. rupmen. ledich maken. Vacuare.

Restipare. Extipare i. evacuare. Evare.

Exhaurire. Dehaurire. Inanire. Exinanire.

Deplere.

Idel. onnutte. Vanus vacuus. ociosus. inanis. inutilis. futilis i. vanus. frivolus i. vanus. vascus. vanidus. evanidus. abnormis. enormis. Innormis.

Idel wesen of werden. Vanere. vanescere.

samen myt Idel wesen. Convanere. escere.

Idel reder. idel redich. Vanidicus. vaniloquus.

Idel rede. Vaniloquium.

Idelheit. onnutticheit. Vanitas. inanitas. abnormitas. innormitas. denormitas. enormitas.

Idelheit spreken of laeven. Vanitare.

Idel. luter. Totus. purus. merus. sincerus. immixtus.

Tegen. tegen. liegen. tgheen. weder. Contra.

Econtra. Contrario. Econtrario Apostus.

Adversus. Oppositus Exopposito. Atergo.

Exadverso Exindirecto. Exobliquo. Econtrario. adversum. adversus. Erga in bono.

Tegen wesen. tegen. liegen. wederwesen. Contrariari. Controversari. Adversari. Oppo-

nere. Taminare i. adversari. attaminare idem.

Tegen wesen. tegen wesen. Adversarius. Adversariator. Contrarius. Contrariator. adversator. oppositor. controversator.

Tegenheit. tegenheit. wederheit. Contrarietas. Adversitas. obliquitas. oppositum.

Tegenen. in G. beTegenen.

Tegenwoordich. Presens. inpresenciarum.

Teger. Venator.

huprenTeger. in H. Huprenieger.

Tegerg spyt. Exupulum. venabulum.

Tegen reden. in C. Callen.

Tewe. in C. Clepnoit.

Iherusalem die heilige stat. Iebus Salem Iherusalem.

Agelich. maelch. yberman. alman. Quisque.

Unusquisque. Singulus. a. um. unde Singularim. Quivis. Quibusvis.

Agnoten. ptzont. nu. in A. Noetoe.

Ihesus. gesuntmeier. Salvator.

Alien. in H. Haisten.

berAlien. in C. boirComen.

Alende. sueltueh. in A. Altohant.

Alinge. in H. Haistinge.

Am. in. oen. om. in D. Dem.

Amagineren. in D. dyex Dencken.

Amang. umuende. Quidam. aliquis. Quisquam. quispiam. ullus.

Amcare. in C. yncare.

Amme van byhen. Examen.

In. In. intra. intus.

Ind. end und. in C. End.

Angesegel. Sigillum. signetum. secretum.

Angeweide. Extum. ti. Extia. orum. intestinum. ni. viscus. ris. tomatulum. li. la. lorum. burbilia. Sicena i. intestina. Omenta sunt intestina. macia. orum. prosectum. ti. scruta orum i. exta orum. tripe arum.

Angeweide des herten. Precordium.

eyn Angeweide heit Lactis. tis. dair dye melch in rennet.

dye Angewende der beesten doursuydt of dairschouwet. Abestis. extrispe. cis.

in dat Angewende wat dogn. Conviscerare.

dat

dat Angewende uytdoyn. Diviscerare. eviscerare. exenterare.
 alreley Angeweide. Viscus. ris. viscera. rum.
 Angeweide dat seer vette is. Magmentum. mag-
 namentum. divinamentum.
 eynreley Angeweyde. Rien. nis.
 eynreley Angeweyde an den nieren. Yle. ylis.
 vel ylium. ylii.
 eynreley Angeweyde. Ieiunium. nii.
 dair dat Angeweide deis in legghet in den lijbe.
 Mappa. ventris. Omentum. ti.
 dair des Angeweyds ander deyl in legghet. Oma-
 sus. tripa. pe. ventriculus.
 Angeweyde der maghen. Stomacula. le.
 des Angeweyds preste of boederste deyl. Prosi-
 cum. ci.
 Anlender. in H. Heymsch.
 erAnnen. in E. Leren.
 erAnnen. in A. berAemen.
 Annich. Devotus. supplex. cernuus.
 Ant. inct. unck. in B. Blach.
 Anthoern. in B. Blachhoern.
 Antstock of intlapde. Surculus.
 vander Anten dat oeverste lutt. Sagitta. sagit-
 tella. sagittula.
 Anten. Surcula.
 Anter. in A. Aber.
 Ao. alsoe. unner. ne. Utique. ymo. enimve-
 ro. revera. certe. seriose. omnino. sine fal-
 so. infallanter. indubie.
 Aock. speel. in B. Buerde.
 Aocken. in B. Buerden.
 Aoecken. Prurio. is. ire. titillare.
 Aoeckie. Pruritus. us.
 vol Aoeckig. Pruriginosus. Prurilentus. pruri-
 dus.
 Aoebe. Iudeus. hebreus. Israhelita. israheliti-
 cus. Apella. le. verpus. pi.
 der Aoeben oeverst. Archisynagogus.
 der Aoeben schole of vergaderinghe. Synagoga.
 der Aoeben hermissen van deren tabernakel. Sce-
 nophegia. in H. namen der ioeden Hoich-
 tijde.
 der Aoeben hoichtijt in der nygher maghen. Neo-
 menia.
 Aoebsch gelobe to halven. Iudaizare. Hebraizare.

der Aoeben eeswe. Lex mosayca. lex iudaica.
 Aoebsch. Iudaicus. a. um.
 Aoebscap. Iudaismus. hebraismus.
 Aoeboch. in A. Aa.
 Aoegeheit. ionckheit. Adolescencia. indoles. lis-
 iuventus. tis. iuventas. tis. iuventa. te.
 Aoeghdlich. Iuvenilis. le.
 Aolijt. in B. Blijtschap.
 Aope. in A. Aacke.
 Aordane. Iordanis.
 Aotoe. nu. pizant. ummertoe. alwojle. Iam. iam-
 que. iamiamque. nunc. pronunc. modo.
 presencialiter. inpresenciarum. iamactu. ad-
 modum.
 Apocijt. in G. Glijssener. et in B. Baggart.
 Apocijtschap. Ypocrisia. supersticio. ala. Ipor.
 Arst. adver. Primitus. prius. primo. primum.
 primarie. primicie. pristina. inicialiter.
 Arst. nomen. Primus. primulus. prior. pri-
 marius. primordialis. primicius. primevus.
 priscus. pristinus. prothus.
 Arstichett. Prioritas. primordialitas. Anteritas.
 primicie. arum.
 ter Aester platze of stede. Priorum adverbium.
 As. Est.
 Asse. Glacies. glaciecula.
 Ass briesen. Glaciare et est activum i. gla-
 ciem stringere.
 Astisch. Glacialis. le. ter. tas.
 vol Ass. Glaciosus. tas.
 Asenbart. eyn bogel gebeert als golt. Aurifex.
 Aser. Ferrum.
 Aser panffer. Lorica. panferium. bilix. Tri-
 lix. squamata. torax. acis.
 Aseren. Ferreus. a. um.
 half Aseren. Columbar. aris.
 Aseren hoit. Galeris. ri.
 bern Aseren dair men dgeren mede teffient. Ca-
 racter. teris.
 bern Aseren dair men seeren of spetcheidere nipt
 bernet. Cauterium. cauteriolum. nipt den
 selben bernet men oick die schelcke to baken-
 unde cauteriare.
 Aserenhart. eyn ruyt. Verbena.
 Aseren hant. Fomes. tis.
 Aseren werck. Ferramentum.

Ieren smyt. *Ferrarius. a. um.*
Ieren schere. *Forceps. maf. ge.*
 dat **Iser** van geschutte s. en dop. *Gaida. gise-
 leu. hastilia.*
Ieren anslaan. *Afferrare. conferrare.*
Ieren asslaen. *Auferrare. deferrare.*
Ieren uytbreken. *Deferrare. efferrare.*
Ieren inboegen. *Inferrare.*
Ieren buye anslaan. *Preferrare.*
Ieren weder anslaan of to rug slaen of achter
 slaen. *Referrare. sed achter slaen. eciam Re-
 troferrare.*
Ieren onderslaen. *Sufferrare.*
Ieren oever slaen. *Transferrare.*
 des **Iers** hente materie als men die uyt den buye
 trecht. *Formum. mi.*
 des **Iers** spntelen. *Scoria. rie.*
Isope. *Ysopus.*
Iet. ietswat. in *G. Ghet.*
Itzont. nu. in *I. Iotae.*
Iu. u. uch. *Vos.*
Iwe. een ruyt dat altyt groen is. *Edera.*
Iupche. in *B. Broede.*
Iucke. *Iugum.*
 sonder **Iuck.** *Iniux. seiux. iniugis.*
 samen **Iuckich.** *Coniugus. siniugus. Sinzu-
 gus.*
Iucklich. *Iugalis. iugabilis. le.*
 onder dat **Iuck** dwyngen of brengen. *Subiuga-
 re. coniugare.*
 onder dat **Iuck** gestalt. *Subiux. gis.*
Iussen. ceygeren. in *C. Ceygeren.*
Iunch. *Iuvenis. nis.*
Iunch werden of wesen. *Iuveneo. es. ere. iu-
 venescere.*
 weder **Iunch** werden. *Reiuvenere. nescere.*
Iunchheit. in *I. Noeghde.*

Iunchlich. in *I. Noeghtlich.*
Iunghunch. *Adolescens. puber. ris. puber-
 culus. la. adolescentulus. la. et adolescen-
 tulus. a. um.*
Iunchsent. *pardse. in F. Fent.*
berIungen. in *I. Iunch* werden.
weder berIungen. in *I. weder Iunch* werden.
Repuberare. repubertare. repuberascere.
Iungh. *starch. Baiularis. re.*
Iune. *spjel. loich. Cepum. cepa. porrum. ce-
 pe in singulari numero non declinatur sed
 in plurali cepe arum. cepicius. cii. cepi-
 cium. cii.*
gherdener van Iune spjel off loich. *Ceparius.
 ria.*
Iuncher. *Domicellus.*
Iunffer die imaget is. *Virgo. virguncula. puella.*
en Iunffer in onecht to bekeunen. *Incestus. a.
 um. dat werck hier van heit incestum. ti.
 incestus. us. dat werck to dighen heit inces-
 tuare vel incestare i. talem impudicare.*
Iunffren myter of mutzche. *Amiculum. redimi-
 culum.*
Iunfferlich. *meeghdelich. Puellaris. re. virgi-
 nalis. le. virgineus. a. um.*
Iunfferlich to leben. *Virginare.*
ontIunfferen. *iunfferscap nemen. Corumpere.
 deflorare. devirginare.*
Iunfferliche monstren. *Coragium. gii.*
Iunfferlich tepken. *Coragium. gii.*
Iunffren mantel. *Collobium. bii. siropheum.
 phei.*
bur dne Iunffren des hant tzyrheit. *Discrimi-
 culum. li.*
Iunfferscap. *maeghdom. Virginitas. integritas.
 celebratus. us.*
Iurney. in *H. Heuch.*

K.

KE.

Ita. banl. Monedula.
 Kabel. toum. seel. reep. Restis. resticula. funis.
 Funiculus.
 Maechel. Piropus.
 Maech. in C. Cafe.
 Maass. Palea.
 Mall gait. Canale. lis.
 Maass. Vitulus. li.
 Mam. Pecten. inis.
 Mam als dpe dperen heb. Crista. te.
 Marich. brach. in C. Carich.
 Marden. krassen. Cardo. onis.
 Mebbuch. rich. in M. bovrhebich.
 Mecheren. eynreleg. byphant eritten. Cicerum. ri.
 Medel. wenthel rochet. Subtyl als die vrouwen
 haeben dragen. Recidinna. natis. vel recidin-
 num. ni.
 Medel. Anaboladium. amiculum. teristrum ru-
 sticorum.
 Mege. tegen. in M. Mege.
 Megel. Pyramus. mi.
 Megelen. Pyramizare.
 Mele. strate. gorgel. Guttur. ris. brancus. ci.
 gula. lugulus. li.
 Meelbant. in M. Meelbant.
 Meelgat van eynre heucken of rock. Patagium.
 gii.
 Mele die Mele spijsse of branch in to laten. Ruc-
 tare. ructuare.
 der Mele enge pijsen daer de stamme uptghept.
 Faux. faucis.
 der Mele oeverste depl dape dpe spijsse of branch
 den smacch ontfengt. Frumen. nis. ructus.
 us. ructa. te.
 der Mele nederste depl. Gurgulio. onis. ructa.

te. rumen. is. storax. acis. And dat tuschen
 den twee beiden is. Ruma. me. rumen. nis.
 upt der Mele oprupsen. in K. ophepsen.
 der Mele of straten assijdingh. in M. Halsaf-
 steking.
 waterMele. Faux. cis.
 Melesten. in M. Halsafsteking.
 Mele. bozt. Frigus. frigiditas. albus. us. ui.
 algor. oris. inde algidus. a. um. algiditas.
 algofus. a. um. tas. Gelu unde gelidus. a.
 um. gelofus. tas.
 sonder Mele. Aprilax. cis.
 morgens Mele. Bruma. me. unde brumalis. le-
 ter. tas.
 Melnerie. Celleraria.
 Melner. Cellerarius. cellarius. penarius.
 Melch. Calix. caliculus. catapota.
 Melch mpt twee oren of henghelen. Plecta. plec-
 tula. le.
 Melchen. Cementare. calce linire.
 Melken. cleyn Mel. Cacabus.
 Melken. byesen. Frigere. frigescere. Algere.
 alfi. alsum. algescere. exalgescere. alginare.
 Melking. pijn van bozt. Algor. algina. algenia.
 Melre. Cellarium. penus. ni. penus. us. pe-
 num. ni. penu indecli. penus. oris. pro-
 mus. mi.
 wijnMelre. Vinaria. rie.
 totten Melre gehoerende. Penarius. a. um.
 Melter. wgnparff. Torcular. Girale. bachinal.
 lis.
 Melterboem. Prelum. li. pressorium.
 Melveren. Vitulinus. a. um.
 Melmering. Camerarius. cubicularius. credita-
 rius. simmista. ste. blasco. onis. mas. ge.
 S

Kemenade. in C. Camer.

Kemerken. Camerula. pastoforium.

Kemmen. Pectere. depectere. pectinare. pectuare. pexare. pexitare compectere. per. simul. De. per retrorsum. Re. per iterum. gektempt. Pectinatus. a. um. pexus. a. um. unde pexim adver.

ongektempt. Impectinatus. impexus. a. um.

Kemp. bechter. Pugil. pugillator. duellator. duellio. onis. duellis. lis. et est inter duos inde duellum. li.

en byem Kemp bis in den doot. Athleta.

fulchs byem Kemp oeverste heit Xistarches.

Kempen. bechten. Duellare. pugillor. aris.

Kene. in C. Ciabe.

Kennen. weten. Noscere. cognoscere. agnoscere. scire. pernoscere. noscitare.

bekennen. belijden. ghynen. Fateri. confiteri. profiteri. recognoscere.

erkennen. in D. berogenen.

bekennen. belijden anderwerf. Refiteri.

lang to borents wat bekennen off weten. Precognoscere.

voerbekennen. Precognoscere. prenoscere.

belkenlich. in D. Danchber.

belkenpnge. Agnicio. cognicio. scitus. us.

Kennpnge. kennisse. Noticia.

onbelkensam. in D. onDanchber.

belkensamheit. in D. Danchberheit.

onbelkensamheit. in D. onDanchberheit.

Kerckie. in B. Bedehupf.

en denl van der Kercken. Antica. trefuna.

die by der Kercken wonen of daer to behoeren.

Subbasilicanus. a. um.

Kercke die een dape hest. Delubrum. bri.

der Kercken buich of ingdel. Atrium. Saphorium.

Kercken bede ter tymmeringen. Sartatectum.

in der heiliger Kercken twydzachticheit. in D. twy-

Drechticheit in der heiliger Kercken.

der Kercken voerdeste denl heit Frontispicium.

Kerckhoff. Cimiterium. cimiteriolum. emunitas. pollinctorium. poliantrum.

Kerckmisse. hermissse. kerckwysinghe. alsterwysinghe. Dedicacio templi. Dedicacio altaris seu consecracio.

Kerckher. parner. herspelspaep. Pastor. plebanus. archimandrita. Nomus.

Kerckhener. gebenchniss. hebuen. Dysunn. hacht. steun. stynck. staken. stock. Carcer. captivitas. sippus. lacumia. lautumia. lautumnum. liminium. ergastulum. cathamayn grecum.

Kerckhener of gebenchniss verwaerre of maher. Carcerarius.

in Kerckhener setten. in stocken. dysunn setten. Incarcerare. insippare. Mancipare.

Keren. hunderen. in H. hunderen. weren.

Keren. wenden. stolpen. Torrerere. Torrescere.

Volvere. revolvere. girare. regirare.

astieren. aswenden. Avertere. declinare.

wederkeren. wederwenden. Reverti. Remeare.

Repedare. Repeditare.

sich keren wyder wegen. Divertere.

umkeren. umbwenden circkelsche wyse. in C. Circkelsche wyse.

umkeren. umbwenden. umbleggen anders wat.

Vertere. versare. Versitare. Girare. Regirare. Congirare. Volvere. Revolvere. Vo-

lutare. Vergere. Vergitare. Circumvertere.

wederkeren wandel doin. in G. beegelden.

omkeren van gwaiden tot guede. Convertere.

Conversare. Eruere.

omkeren van guede tot gwaide. Pervertere.

Evertere.

upkeren. in A. uplagen.

astieren. Depellere. Avertere.

berkeren een ordinanti. Preposterare.

berkeren ten archsten. miswenden. Pervertere.

upwart keren. Evertere.

inwart keren. Invertere.

tegen keren. Invertere.

to rug keren. Obvertere.

weder keren. Reverti.

achterwart keren. van eynre stede ter andere ke-

ren. Devertere.

berkeren. Obvertere i. Convertere. Conver-

sare. et Convertor eris.

berkeren. berleiden. Pervertere. Evertere. Sub-

vertere. Seducere.

sich keren torug af an vele eynden. Tergiversor aris.

van beneden op Ceren. [denkl. te lezen Ke-

ren.] Subvertere.

aeber hoick iteren. Transvertere.
 op en anderen stait off spone iteren. idem.
 beriteren onder die lude. in G. umGaen.
 bekiering. Conversio. Anastropa.
 beritering. Eversio. perversio.
 umbitering. umbtwendung. Versio. Versacio.
 Versus. us. Giracio. Volucio. Volutacio.
 Vergitacio.
 umbiterlich. Versibilis. le. ter. tas. Versatilis.
 le. ter. tas.
 bekiterlich. Convertibilis. le. ter. tas.
 onbekiterlich. Inconvertibilis. le. ter. tas.
 umbgeiterde ordinanci. Preposterus.
 beriter. in A. Awijsich.
 beriterheit. in B. Boisheit. et in S. Scholt.
 Perpera. re et perperam. perpere adver-
 bia.
 iteren. schubben. beggen. reyn maken. Scopare.
 scopere. Purgare. mundare. verro. ris. rere.
 vergitare. Convertere per. simul. Everrere.
 per. extra.
 itergerelscap. Verriculum. Scoba.
 iterle. tabbart. Tabbardus.
 iterle. doyman. in B. geBuere.
 iterlicheit. in D. Doyperheit.
 itermyffe. in H. iterchmyffe.
 iterne. Nucleus. nucleolus.
 iterne in den holte. Mediculum.
 iterhupstien in den appel. Arulla.
 oniternen. uythernen. Eucleare.
 uytkernlich. Eucleatim.
 iter. in C. Carff.
 iterne tot botteren. Lactibusia.
 iterennen. Latibusiare.
 itermelch. Balbuca.
 iterren als en wagen of harre. Plaustrio. tris.
 trire.
 iterren. rappen. Strepere.
 iterpel. Parrochia unde parrochialis. le.
 iterpelsherke. parreherke. Ecclesia parrochialis.
 iterpelspape. in H. iterchger.
 iterpelspan. parreman. Parrochianus.
 iterse. eyn ruyt. Nansturcium.
 iterse. eyn licht. Candela. funale. lis.
 itersegetwanden off gegodt umd eyn byld. Sta-
 tuarium. rii.

iterse snutten. Mungo. gis. gere. Commun-
 gere. De. E. In. per. Re. Eligmare.
 iterse snutter. Emunctorium.
 iterse. en brucht. Cerasum.
 iterseboem. Cerasus.
 iterben. Dicare.
 asiterben. Abdicare.
 iterbestock. Dica. ce.
 iterbel. en ruyt. Cerifolium.
 itersten. in G. Gelobich.
 iterstenheit. in D. Dope.
 iterstenen. in D. Doepen.
 noch ongeiterstent den men doepen sall. Cathe-
 cuminus.
 nyh geiterstent. Neophitus.
 entiterst. Anticristus.
 baisch itersten. Pseudocristianus.
 itese. Caseus. caseolus. tirus. ri.
 die weecken itese gern gut. Fiscellus.
 itese bat. Formella. formula. caseale. duca.
 ce. fissura. re.
 iteselnich. Silex. focarius. saxum. xi.
 bol iteseling. Saxosus. a. um.
 iteselung. Siliceus. a. um. silicinus. a. um.
 saxeus. a. um.
 iteser. Imperator. augustus. cesar. basileus.
 iteserynne. Imperatrix. augusta. basilea. ba-
 filla. basilissa.
 iteserrijck. Imperium.
 boir den iteser of konng die oeverste rudenbre-
 ger. Primivirgius.
 die by den iteser of konng die alre oeverste is.
 Constabularius. ind syn huyffrouwe consta-
 bularia. ind syns ampt werdicheit heit con-
 stabulariatus. us.
 iteser rechten. Leges.
 die in iteser recht studiert of daer in geleert is.
 Legista. te.
 itesers of konngs soen. Clito. onis.
 itesers of konngs lirone. Dyadema. corona.
 itesers of konngs schoe. Milleus. lei.
 itesers of konngs streijckheit. Paludamentum
 unde paludamentatus. vel paludatus. a. um
 sic indutus.
 itesers of konngs ruede. Sceptum. ind die
 die dreghet. Sceptriger.

Kiepers gaebe. Congiarium.
 Kiepers hugg. Concitarium.
 Kiepers cleit. Trabea.
 Kiepers of hoenngs stoil. Altichronum.
 des Kiepers schattberwaerre. Apocrifarius.
 des Kiepers redelicheit die he van sych gebet. Augustea.
 Kieperslich. Imperialis. le. ter. tas. augustalis.
 le. ter. tas. cesareus. a. um.
 Kiestich. verstickt.
 twykestich.
 drykestich.
 Ketter. in G. onGeloebich.
 Ketter oeverste. Heresiarcha.
 Kettermeister of straiffer. Inquisitor heretice pravitatis.
 Ketterpe. in G. onGeloebe.

Namen van Ketzern.

Ketternen oeversten

Apostolici die alle die ghene versmaden die
 niet eengens besitten.
 Antidoeomarite die tegen onser liever vrouwen
 ionfferchap spreken.
 Antropomorphite seggen dat got menschelike
 leede hebbe.
 Apolonite.
 Aquarii dogen alleyn water in den kelch ind
 gheven wijn.
 Abrabite seggen dat die spele mit den lijcham
 sterbe ind ten ionxten dage to samen ber-
 rijzen.
 Angelici die die engelen oesnen als got.
 Appellite.
 Apollinariste.
 Argunchiachi seggen dat die ertzengele alle
 dat ghoene geschap hebbe dat wy seggen dat
 got geschapen heft.
 Autoterite consecreren hooft ind hese bur galds
 lijcham.
 Bonosiaci seggen dat cristus gheen eygen soen
 mer eyn verliaren soen galds is.
 Bardefaniste.
 Circumcelliones of scotopite dat eyn lunde
 sy seggen des gelijken.

Caynnaniste die anbeden cain die synen broe-
 der abel doot sloech.
 Carpacraciani seggen dat cristus alleyn pure
 mensch was ind op erden vader ind moeder
 heyde had.
 Cathafrigi en gelosten niet dat die apostolen
 den heiligen geist ontfangen hadden.
 Cathari seggen als en weduwe en anderen man
 neemt dat sy dan aeterspeel doe.
 Cheruchiani hielden die ioedsche besnijdinge.
 Cerdoniani a cerdone.
 Ebionite vel ebionite seggen dat cristus gheen
 got mer alleyn eyn rechtferdich man was.
 Eludiani seggen dat nae cristus geburte onse
 lieve vrouwe van ioseph kinder hadde.
 Epheni dells ioeden seggen dat cristus is die
 sy geleert heb [l. hebn] alle abstinencie.
 Ermogeniani gelijken niet die nature mer die
 matery den ongeboeren galde.
 Eraclite ontfangen alleyn die moniken Echt-
 scap verdoemen sy ind en geloeven niet dat
 die kinder to hymmel komen.
 Euticiani seggen dat cristus nae ontfanging
 sang vleische alleyn gotlike ind gheen
 menschlike natuer hadde.
 Fotiniani seggen dat ioseph cristus vader was.
 Floriani seggen dat got dat gwaait geschapen
 heb.
 Gemiste afgetreden ioeden bysunder in oerre
 echtschap.
 Gnostici seggen dat die spele sy die nature
 galds ind dat got guet ind gwaait geschapen
 heb.
 Haeriani versmaden offerhande to dogen bur die
 boeden.
 Heethiani of eunomiani seggen dat die vader
 ind die soen ongelyck syn ind die heilige geist
 ind die soen oick ongelyck syn.
 Iovinianiste seggen dat gheen onderscheit in
 sy tuschen der ionfferchap ind echtschap van
 verdoenst noch tuschen den baten ind eten.
 Macedoniani versaken dat die heilige geist
 got sy.
 Manichei seggen dat twerley naturen ind
 twerley substancien syn ind dat die spele upt
 got blyeten als upt eynen robber.

Marbonei seggen dat die ghoene cristus was die sy geleert heb [l. hebn] in allen dynen to byeren.

Marchioniste seggen dat die een got guet sy ind die ander got rechtferdich sy als twee begunsel des scheppers ind der guetheit.

Melchisedechiani seggen dat melchisedech een priester gaidis ind gheyn mensch en was ind dat he weere dye macht gaidis.

Menandriani seggen dat dye werlt aerbermitz den engelen ind nyet obermitz got gemaect sy.

Meriste en geloeben den propheeten nyet alle. seggende dat sy nyet all unt eynen geyst propheetirt hebn.

Montani dye schuylden in den geberchte op dat sy sich beilden van der heyliger kerken in tijt der verbolgningen.

Nestoriani seggen dat maria een moeder was des menschen alleyn ind nyet gaidis.

Nictages oer ongeloue stont op straffing der nachtraft.

Nicolaite hielden als ymans umh gaidis dyen sieg wille syne huyfrouwe achterigete dat as van mach der byncken moechte.

Noeciani seggen dat cristus oech dye vader sy ind dye heylige geyst.

Ophite dye eeren die slangen. seggende dat dye slang in den paradise bekennung der dogghen macht hebbe.

Patirpassiani seggen dat got die vader gecruet wart.

Novitiani wolden anderwerf doepen.

Paterniani seggen dat dye dubel dat nederste deyl des lichams gescrepen heb.

Patriciani seggen dat dye dubel dye substanci des menschen lichams gescrepen heb.

Paulian seggen dat cristus allewege nyet gewenst sy dan he heb sy begun genomen van maria.

Pelagiani seiten den bynnen will baeben of bope die genapde gaidis ind dat dye wille alleyn genoich sy alle dynch volbracht to hebn.

Sabelliani seggen dat dye vader dye soen ind dye heylige geyst een persone sy.

Saducei seggen dat dye spele met den lijchaan sterbe ind en geloeben dye verriffinghe der doden nyet ten iongsten dage.

Samariste halben alleyn moyses te ind gheyn propheeten.

Sechiniani halben dat seth adams soen cristus was.

Taciani wederachten alreley bleisch to eten. dye selven heften oich Encratice.

Theodociani ind gaianite van theodosio ind gaiano.

Tertullianiste van tertulliano priester.

Tesseresse decatite dye halben op den byrenenden dach der mannen oer papschen met den toeben.

Tritoite seggen dat dye by personen by gaidis de sy.

Tropoformite dye oeffenen dye engelen gaidis gewijse.

Symoniaci seggen dat dye creaturen nyet van gaidis mer van andere macht van haeben gescrepen sy.

Umerobaptiste waschen alle dage oer licham ind oer kleyder.

Ketel. ekeren. Cacabus. caldaria. Enum. ni- enulum. lebes. betis.

Ketten. Catena. catenula. lacumia. lautumia. lautumnum.

Ketten dair men die byeren met byndet. Numella. le.

met Ketten bynden. Numellare. catenare. to hoip. to samen Kettenen. Concatenare.

Ketelen. Catillare.

Keyen of keyenghe. in K. Kerkeren.

Kieper. Brucus. ci.

Kieveren. in E. Coerhouwen.

Kyblen. in H. Hamplen. et in K. Kyben.

Kycken. in L. Lutwen.

Kybling. in B. Byding.

Kycken. in T. Tachen.

Kyff. slachting. gevecht. strijt. mangeling. Pugna.

Certamen. Luctamen. Colluctamen. Luc-

tacio. Colluctacio. Occisio. Latrocinium.

Bibix. cis. Bellum. Iugulacio. Certamen.

Sedicio. Cedex. dis. Caphio. onis. Con-

flictus. us. Lucta. te. Gignasis dis. pole-

mos. Polometum. Prelium. Preliolum. Ri-

ma. me i. pugna. anelia idem.

Kijf onder den neesten. Bellum intestinum.
 Kijf tuschen twee. Pugna. duellum.
 ind so to Kijben. Duellor. aris. pugnare.
 die so Kijft. Duellator. duellio. onis. duellis.
 is. pugil. pugillator.
 die desen Kijff wael volheerdt. Perduellis. lis.
 campio. onis. caphio. onis.
 Kijff mit den buisten. Pugna. ne.
 Kijff ierst begonnen. Prelum.
 Kijff volbracht. Bellum. Conflictus. us.
 Kijff sonder sieghe. in B. Zablung.
 Kijff onder den bozgeren. Tumultus. Sedicio.
 Kijff int recht to dijghen off op to setten. Tran-
 figure. decidere.
 Kijff van worden. Argumentum. disputacio.
 die Kijft umd loyn. Furtuosus. a. um.
 Kijghen. Gorghele.
 Kijle of beutel. in B. Beutel.
 Kijlen. Cuneo firmare.
 Kijle van knosloich of der gelpken. Spelca.
 Kijne. spunt. in G. Spunne.
 Kijmel. kymrep.
 Kijn an den mond. Mentum. ti unde men-
 tofus.
 Kijn. reete. spleete. Rima. fissura.
 Kijndskijnt is en nebe. Nepos. tis.
 twe of meer Kijnder van eyne bracht. Gmel-
 lus. li. la. le. Gemini. ind off der eyn in
 der geburten doir blyft so heit dat lebendighe
 kijnt Vopiscus.
 wijf die twee Kijnder gebeert. Gemellipera.
 der Kijnderhuyff of herberge dair men die opvoit.
 Bephotrophium. ind oer verwaerre heit Be-
 photrophita.
 der vaderlofer Kijnder ind der wepfken huyff of
 herberge. Orphanotrophium. ind oer verwaer-
 re. Orphanotrophita.
 Kijnder meuse of soy die sy maken van haif ind
 water umd dair mede to spelen. Aplauda.
 apluda.
 bremde Kijnder boiden megnende dat die syn sint
 Cucurare. ind die dat doir Cucura. re.
 Kijnder coy of schottel. Alpharius.
 twee of meer Kijnder gelijck fuggende. Collac-
 tens. tei. collacteus. a. um. collactaneus.
 a. um.

Kijnder verlesing. Orbitas. tis.
 der Kijnder eten. Papo. as. are.
 der Kijnder schynen. Vagire. vagitare. ind oer
 schynge. vagitus. us.
 mit Kijnds bluede eynen to beblecken. Bulbitare.
 des Kijnds giste dach als id gebaeren wurd. Lu-
 stricus. ci.
 in Kijnds stede eynen to ontfangen. Adoptare.
 adfiliare unde adopcio. adfiliacio. die so ont-
 fangen wurd. adoptivus.
 nijaeren Kijnt gegewet van synre moeder. Agrip-
 pa.
 Kijnt dat onkuyfch off loyn is. Hirquitallus.
 Kijnt dat geboeren wurd als syn vader doir is.
 Postumus. opiter. teris vel tris.
 Kijnt dat lang fuyget. Mammotrepus.
 Kijnt eyns gemeynen waf of dat in oerfpele
 gewonnen is. Manzer. ris.
 die echte Kijnt off Kijndere heit gewonnen. Ma-
 trona. ne.
 en Kijnt dat synre moeder van seeden of van an-
 ficht gelijck is. Matrimis. mis.
 Kijnt dat eynen alder vader lebendig heit ind
 gheggen vader doe dat gebaeren wart. Opiter.
 teris vel eris.
 Kijnt sonder vader. Orphantus. patrimis.
 Kijnt sonder moeder. Pupillus unde pupillaris.
 re. ter. tas.
 Kijnt dat noch vader noch moeder heit. Orbus.
 bi.
 Kijnt dat synen vader gelycht in seeden of seeden.
 Patrimis. mis.
 Kijnt des vaders name hebende. Patronomicus.
 a. um.
 clegn Kijndecken. Pusinnus. Pusio. onis. Pu-
 siunculus. Pusiolus.
 die en Kijnt maken mach als in synen pili. fa-
 ren wesende. Puber. eris. Pubis. eris. Pu-
 bes. bis.
 Kijnt sonder hart. Impubes. bis. Impuber.
 ris.
 en Kijnt van allen dier id blyge off ghae. Pul-
 lus. li.
 dair dat Kijnt ongebaeren in legghet. Secunda.
 Secundina. stera. re inde Stericus a. u. n.
 ad steram pertinens vel in stera paciens.
 dair

daer en kint ongebaeren syn holdsel voer ont-
 fengt. Umbo. onis.
 kint dat uyt regiment sijn vaders of moeders
 by gelaten wurd dat by laten heit Eman-
 cipare. ind dat kint heit Emancipatus.
 en kint bis tot bli. iaren to. Infans.
 kint wesen of werden. Puerare. puerascere.
 berispenden. Repuerare. in B. Wasen.
 kintlich sich an to leggen. Iuvenor. aris.
 die sich kintlich anlegget. Puerilis. le. ter. tas.
 Iuvenilis. le. ter. tas.
 vol kintheit. Infanciosus.
 kint maken. Generare. Gignere. Create. pro-
 creare. Patrare. Filiare. Fetare. Gravidare.
 Pregnare. Repregnare. per iterum.
 kint ontfangen. Concipere unde Concepta-
 culum i. locus conceptionis.
 kint geberen. Parere. Fetare. filiare. Edere.
 Nitor habet nixa sum.
 kint geberersche. Genitrix. propagatrix. Puer-
 pera. Pariens. Parturiens.
 kint. Puer. Puerulus. Infans. Infantulus. So-
 boles. lis. proles. lis. Nefrendis. Puercu-
 lus. puellus. puellulus.
 kintbrechtich. swanger. Pregnans. Impregnata.
 Infanta. Gravida.
 kintheit. Puericia. Spargena i. Infancia.
 en kint dat gebaeren wurd als syn vader van
 der hant is. Proculus. la.
 kintlich. Filialis. le. ter. tas. inde filiatio.
 kinnen. schoeren. ruten. spliten als die erde of
 anders wat. Hyulcare unde Hyulcus. a. um.
 dat so gekenen is.
 kuppe. in C. Coss.
 kuppen. weghen. gheven. in G. Gunnen. et
 in H. verheugen.
 kusen. Eligere. deligere. Optare. Adoptare.
 voer ontkusen. Preeligere.
 ontkusen. utkusen. Excipere. demere. Exi-
 mere. excerpere. diligere. feligere.
 ontkusinge. Excepcio. exempcio. Excerpcio.
 excerptus. a. um. Delectio. Delectus. us.
 vi.
 kusenge. Opcio. electio.
 kussen. dat is sulken gelust to maken. in H.
 kussen.

kusse in den pertsal.
 kyst. Archa. cista. cerapis. cistula. Cistella.
 kyst und boich in to leggen. Forulus. li.
 kysten verwaerre. kystenmeier. Archanius. ar-
 charius. archalarius.
 kysen. stryden. manglen. bechten. pzaughen.
 Bellare. combellare. preliari. Confligere.
 certare. concertare. agonizare inde agonis-
 ta. pugnare. compugnare. colluctari. ago-
 nicare. belligerare. conflictare vel conflic-
 tari deponentaliter. defligere. bellicare. la-
 cinare. lacinniare. Dimicare. pugillari.
 kysen sonder sieghe. in H. Hamplen.
 kysen sonder sieghe. in H. Hampler.
 aevermitz kysen ind stryden to winnen. Trium-
 phare inde triumphalis. le. ter. tas. Ex-
 pugnare inde expugnabilis. le. ter. tas.
 Vincere. devincere. debellare.
 die to kysen staicht. Adagonista.
 kysen myt worden. Disputare. disceptare. ar-
 guere. argumentare. argutare.
 kysang van worden. Argumentum. Argucio.
 argumentacio. disputacio. disceptacio.
 kysen. kyslen. Litigare. rixari. imbractare.
 obiurgari. altricari. contendere. decertare.
 concertare unde cercopa. pe. implicare.
 intricare. iurgor. aris et iurgo. as. obiur-
 gor et obiurgo as.
 samen myt kysen. Compugnare. concertare.
 conbellare. comprelari. conbelligerare. con-
 fligere. conflictare. conbellicare. condimi-
 care. simachus.
 kysen. Cercopa. pe. litigator. bellator. pre-
 liator. conflictor. certator. concertator. ago-
 nizador. agonista. pugnator. compugnator.
 luctator. colluctator. conflictor. conflictat-
 or. defliator. bellicator. lacinator. dimi-
 cator. laciniator. pugillator. belligerator.
 pugil. pugnax. cis. pugnaculus. pugna-
 bundus.
 kysen by den wangen. Brancea. cee. man-
 dibula. le.
 oberste kysen. Mala. le.
 underste kysen. Mandibula. le.
 kysen in den bische. Senecia. cle.
 kysen op en kysen. Collirium.

kysen.

Klyper. droiff. in C. Clyper.
 Klynck. Pessulum.
 Klyncken. est coctum de capone seu pullo frustatim incisio.
 Klotch. in B. Behend.
 Klotz. Klotz. Globus. globulus. orbiculus.
 Kloten. knoten. Abramescere. putare.
 Knaide. knope. Condilus. li. Nexus. us. complexus. us. Nodus. nodulus. nodellus. offendix. cis.
 bol Knaiden. bol knope. Nexuosus. tas. nodosus. tas.
 Knagen. knauwen. tanen. Rodere. corrodere. arrodere. De. E. Circum. oblimare. Eluer. edere. peredere. adedere. exedere.
 Knagen. schraiden. Opizare.
 Knagen. toymen. in C. Ethelen.
 Knager. taenre. Rosor. corrosor. oblimator. opizator. opicus. a. um.
 beknaeght. beknaut. betaent. Rosus. corrosus. esus. coesus. oblimatus.
 half beknaeght. half betaent. Semesus. Semi-corrosus.
 umbeknaeght. umbtaent. Ambesus. Circumrosus.
 Knaiche. butt. Os. ossis.
 Knaichen. butten cum suis. in B. Butten.
 Knape. in D. Dgener.
 Knecht. dgentre. knape. Famulus. Famellus. Minister. Verna. vernaculus. Servitor. pedisequus. pedagogus. Affecla. cle. Reditus. dii.
 Knecht die eygen is. Servus. servulus. Librarius. Manceps. pis. Ambi servi. ab ambiendo.
 die Knechtschap heit Mancipium off Servitus. tutis. Mancipiolum. And hijr af steit in C. van der Eysenstap geroirt. And in D. Dgenre der lunde.
 Knecht die halfsch ind snoede is. Pseudulus. Magigia.
 beelre Knecht vergadering. Cliens. Clientulus. la. myt Knecht. Conservus. Conservitor.
 schilt Knecht. in B. Haisman.
 Kneeden beych. Pistare. Comprimere. Pistrio. is. ire.

Knebehuys. in B. Backhuys.
 Kneeder. Pistricus. Pistrio. onis.
 Knele. Cynamomum. Cynnammomum.
 die den Knele versament. Cynnammolus.
 Knerssen mit den tanden. Strideo. des. dere. Strido. dis. Frendere. escere. Perfrendeo. escere. Infrendeo. escere. Affrendeo. escere. Fremo. is. ere.
 to hoip Knerssen. Confrendere unde Confessus. a. um. Con. per. simul. Re. per. iterum.
 Knerssinge. Fremor. oris. fremitus. us.
 Kneesten. in D. Dgenen.
 Knye. Genu. fragus. gi. poples. tis. Geniculum.
 Knyen. knyeboegen. Geniculare. Genuflectere. Suffraginor. aris.
 Knyeboeging. Geniculacio. Genuflexio. Fragus. gi. Suffraginacio.
 Knyeboeger. Suffraginator. Geniculator. Genuflexor.
 geboighder Knye. Geniculatim. genuflexim. Suffraginatim.
 Knyeboeghelich. Genicularis. re. ter. tas. onder den Knye die boeging. Poples. tis. die son Knyen hart by eyn heldt ind so hyt ghyt.
 Vagus. a. um.
 Knijf. snydmes. Cultellus. Arranus.
 Knypen. nypen. Comprimere. Contorquere.
 Knoslooch. Allium.
 Knope. in H. Knade.
 Knopchel. Internodium. Condilus. li. bol Knope. Nodosus. nexuosus. tas.
 Knope van en swerde. Pinna.
 tuschen den Knopen dat spatium. Internodium.
 Knopen. Nodare. Nectere.
 twee. by. hier. bys et cetera Knopenich. Bino. dis. de. Trinodis. de. Quadrinodis. Quinquenodis. de.
 ongeknoept. Enodis. de.
 Knop van en boeme off van anderen runde.
 Knoppen als boeme off runt. Fructicor. aris. Pullulare.
 Knoten off kloten die boeme. Putare. Abramescere.
 half knoten. Semiputare.

Knute of holle van blaff. Adula. le.
 Knuppen. in B. Bynnen.
 Knupplich. Nexilis. le. ter. tas. nexibilis. no-
 dabilis.
 Knutsefen. in K. Knutsefen.
 Knrencken. swaiken. in C. Cranien.
 berKnrencken. Sauciari.
 Knrencken. wederleggen. Infirmare. invalidare.
 enervare.
 Knijt. knijt. Nitrum.

Krysten. garren. Garrire.
 Krot. verdyet. in D. Drogen.
 Kruyt in den garde. Herba. herbula.
 Kruyt in der apoteken. Species aromatica plu-
 raliter.
 Kruyden. Condire.
 Kruiter. Lodix. cis.
 Kruyp. kuyben. in B. Boede.
 Kruypet. in B. Boedeher.

L.

LA.

Ladberen. in T. Luncken.
 Lachen. Ridere.
 toeLachen. Arridere.
 wepnich Lachen. Subridere.
 luyd Lachen. in G. Gakelen.
 smuytz Lachen. Subridere.
 beLachen. in A. Affen.
 anLachen. Arridere.
 Lachen dat hoert ind scherp toe gheit. Dica-
 citas.
 die so Lachet. Dicax. diaculus.
 een Lachen. Risus. us.
 Lachlich. Risibilis. le. ter. tas.
 die nummer Lachet. Agillaster. agellaster. agla-
 stus.
 Lach ongesalten. Insulfus.
 Lach. in B. geBreck.
 Laich. hol. in G. Gat.
 Lachen. lastren. in B. Blameren.
 Lattich. Lactuca.
 wilde Lattike. Sardalia. lie.
 Laide. wyte van en boem. Palmes. Propago.
 flagellum. flagrum. virgultum. cespes. tis.
 coculum. malleolus. stolo. onis i. tubera.

LA.

re. frutex. murex f. in preruptis monti-
 bus.
 pntLaide. Surculus. ind dat oerberste lutt dair
 van. Sagitta. sagittula. sagittella.
 onbzychter Laide. Spado. onis.
 Laide sonder lober. Spartus. ti.
 Laide gespreiten wyt steynigher erden. Vibex un-
 de vibicosus. tas.
 Laiden aeverbloedich f. water laiden op boemen.
 Aborigenes pluraliter tamen eciam habet
 singulare f. aborigo. inis.
 Lade. dose. schijn. in C. Cofferen.
 Laden. noeden. bidden. Invitare. corrogare.
 Laden to gericht. in B. geBaeden.
 Ladinge. in B. Baidyng.
 Laden op en wagen of anders. Onustare.
 beLaden. belast. Gravatus. turbatus. Inquietatus.
 opLaden. baten. Onustare.
 geLaiste. Sponsio. promissio. stipulacio. ad-
 dictio. obligacio.
 die wat geLaist hest gaide of den heiligen. Vo-
 tus. a. um. convotus.
 dat geLaist is gaib [l. gaide] off durch got of
 den heiligen. Votivus. a. um.

geLaiste die men gaide off den heiligen buet.
Votum. ti.

die geLaist wurdt. Inconspretus i. Laudatus.
den men Laist myt sangh. Pangericus. a. um.
die geLaist. gepijst wurdt anderwerff. Palmo-
dius. a. um.

die Laist off pijst anderwerf. Palmodicus.

Laighe. wegelaighe. Insidie. observacio.

wegeLaighen. in H. burghaliden.

geLaigen. onwair. Mentitus. confictus.

geLaigh. Simbolum.

Lallen myt der tongen. Balbucere.

Laken van wullen. in D. Doick.

lynen Laken. Lintheamen lineum. panus li-
neus.

Laken. versnoeden. in B. Blameren.

Laken. bermaken. in C. achterClappen.

Lant. Agnus. Agnellus. Agniculus. Arna.
Ovicula.

Lant nnghebaeren. Arvilla.

Lantsch. Arvinus. Agninus.

Lant. manch. in C. Czoepel. Arthaleticus.

Lant maken. lemnen. Mutilare. proprie eyn
igt asdon.

die Lant gemaect is. Mutilus. a. um.

Lam. Lampas. Suffosorium. Infusorium. lam-
pada. de.

Lamp vernende in der lucht. Lacunar.

Lamprenbe. Lampreda. Murena. Munerula.

Lampreidsch. Murenalis. le.

Lancu. in G. Gavelien.

Lanch. Longus. quamlongus. tamlongus. Lon-
gevus. protensus. productus.

Lanch kan tijt. Prolixus. longevus. Diutur-
nus. diutinus. a. um.

Lanch. adverbia Diu. diutine. diurne. lon-
geve. longiturne.

Lanch. reysich van lijbe. Procerus. a. um.

half Lanch. Semilongus.

Lanch maken. in L. Lenghen.

Lanchheit der tijt. Diuturnitas. longiturnitas.
longevitas. vetustas.

Lanchheit. Longitudo. prolixitas.

Lanchmoedich. Longanimis.

anLanch. in C. Cortlich.

Lanchrechtich. Oblongus.

alreLangst van tijt. Diutissimus.

alreLangst. Longissimus.

Langer van tijt. Dincius.

Langer. Longius.

wat Langer. Aliquamdiu.

Lanche. sijde. Latus. teris. latuscolum.

an die Lanche off sijde wat boegen. Laterare.

Collaterare. Allaterare.

van den Lanchen off sijde wat afstellen. Dila-
terare. delaterare.

Langen. rycken. in H. Hantrencken.

berLangen. Anhelare. Expectare. Reexpecta-
re. Aspirare. Attonizare.

berLangen. in D. berDyeten.

Lant off lantschap. Provincia. provinciacula.
Regio. regiuncula. Patria.

totter Lantschap hoerende. Regionatus. us.

tot over Lantschap weder wanderen. Repatriare.

Lantschap die bedwongen is onder tribute. Pro-
vincia. eie.

Lantschap van drien steden. Tripolis. die heer
dair van. Tripolitanus.

Lantschap van iiii. steden. Tetrapolis. die heer
dair van. Tetrapolitanus.

Lantschap van viijf steden. Pentapolis. die heer
dair van. Pentapolitanus.

Lantschap van seff steden. Exapolis. die heer dair
van. Exapolitanus.

Lantschap van negen steden. Neapolis. die heer
dair van. Neapolitanus.

Lantschap van tgen steden. Decapolis. die heer
dair van. Decapolitanus.

tot so vele Lantschaps dat sich die middach dair
onder verwandelt. Clima tis. And der sijnt viijf.
in den betwainlichen ertrich genemt alsus. Dya-
meroes. Diasienes. Dialexandris. Dyaro-
dium. Dyaromes. Dyellespontum. Dyabo-
ristenes. Dyamfros.

en Lantschap bur sich selben. Clima tis. Regio.
Plaga. ge i. Clima. Patria. Districtus. us.
Territorium.

ber Lantschappen verloijf allentelen. Climatorium.
rii.

twee of meer of vele Lantschappen sach rueren-
de. Confinitas. bisinitas. trinitas. multifi-
nitas. diversifinitas. interfinitas. confinium.

bifinium. trifinium. multifinium. diversifi-
nium.
van Lantscappen des volchs vergadering. Nacio.
onis. naciuncula.
Lantsman. Patriota. compatriota.
Lantscaplich. Patrius. a. um.
Lant. belt. esch. Rus. rusculus. arvum. Pra-
tum. pratellum unde pratensis. se eciam
in A. Acher.
Lantvzeichen mit der ploich. Poreare.
van eyns Lants hierbedest eyn pinte. Tetrar-
cha. syn herlicheit heit Tetrarchia. syn macht
drijven heit Tetrarchare.
Lantmate. Ertmate.
Lantmeter. Ertmeter.
Lantmeten. Metor. aris.
Lantman. doypman. in B. geBueren.
Lantmate van hys schieden lanch. Levita. e.
Lantgebe. Lantgravius.
Lant rueren. lenden. Anchorare. litus con-
tingere.
Lanterne. lichte. abscons. Lucerna. lucernula.
lucernella. laterna. laternula. crucibolum.
lacuncula. absconsa. absconsula.
Lanternen meker. Lucernarius. a. um.
ter Lanternen hoerende. Lucernarius. a. um.
vol Lanternen. Lucernosus.
Lantzem. mekelich. latwe. loep. traich. buyl. dra-
mich. luggich. lass. Hebes. tis. morosus. pi-
ger. successivus. lentus. argus. accidiosus.
negligens. protractivus. iners. deses. dis-
segnis. sublestus. bardus. blennus. suspen-
sivus. dispendiosus. piguus. a. um. inexpe-
ditus. serus. somnolens. somnolentus. tar-
dus. tardiusculus. tepidus.
Lantzem wesen. Loep. buyl. traich. Dromich we-
sen. Luggen. buylen et cetera. Pigrere. Pi-
grescere. Pigritare. Repigrescere. Repigri-
tare. Repigricior. Tepere. Tepescere. La-
scivire. Tardere. Tardescere. Accidiari. De-
sidiari. Gestire. Gesticulo. as. et Gesticu-
lor. aris.
Lantzemheft. Lacheit. Loepheft. Druylheft. Lug-
gerp. Lassicheit. Latwicheit. Tarditas. Moro-
sitas. Pigricia. Pigritudo. Hebetudo. Iner-
cia. Desidia. Accidia. Accidiositas. Segni-

cies. Torpor. Lascivia. Seritas. Tepor. Te-
piditas. Negligencia. Somnolencia. Argira-
re. Sublestia. Argia. Languor i. pigricia.
Lassitudo. Ignavia. Tabitudo. Tabiditas.
berLantzemen. in A. berLetten. vertoeben.
Lapp onder en schoe of lersse of vergelijcken.
Subuncula. Quadrillus.
Lappe van doich. Pecia. Commissura.
Lappen die men onder den schoenen aff snijdet.
Succisiva. orum.
Lappen. Peciare. Repeciare.
Lappen. in B. Boeten.
berLaeren umünpet. umüsuf. to bergheef. Gra-
tis. Inane. Inaniter. frustra. Frustratim. Va-
ne. Invanum. Cassé. Incassum.
Larren. tong uitslaen.
Lass. eyn geroict salm. Elox. socis.
Lass. muede. in B. verheerdet.
Lass. muede maken. in B. verheerden.
Lass. Traich. in A. Lantzem.
Lass. Lap. in G. Gheer.
Lassen. in A. Lappen.
Lass. moepnisse. in C. Crot.
Lass. in B. Borden.
beLass. in A. beLaden.
Lass. verduyet lijden. Periclitor. aris. Grayari.
Turbari. vexari. Tribulari. habes de hiis
in C. Crot.
Lass af to stellen. ontlasten. Degravare. Deo-
nerare. Exonerare.
Lass off borden eynen op to leggen. in B. Bor-
den of last.
beLassheit. moepelicheit. Onerositas. Tediostitas.
sublestia. vexacio. in C. Crot.
Lass der perde. Cliptella.
beLassen. besweeren. Onerare. gravare. Aggra-
vare. reaggravare. Ingravare. degravare. per
valde Molestare. eciam in B. Bedrueben.
beLassen. besweeren bur en anderen. Pregravare.
Lassen. in B. Bordenen.
ontLassen. in B. ontBordenen.
ontLassen. berlichten. troisten. Exonerare deo-
nerare. Supportare. Solari. Consolari. Amo-
liri. Recreare. Refocillare. Allevare. Al-
leviare. Relevare. Sublevare. fulcire i. sub-
levare. Affulcire. Effulcire. Suffulcire. Per-
Con.

Con. Pre. Re unde fultus et fulcitus. a. um. fulcimen. fulcimentum. Fultura in eodem sensu.
 Lastich moepelich. swerlich. Onerosus. Tedi-
 sus. difficilis inde Difficulus. difficiliter. dif-
 ficultas. difficultas. difficax. eis. difficaciter.
 difficacia. Infestus. Sublestus.
 Laster. spijt. in H. Hoene.
 Laster. hoen afnemen. Deviciare.
 Lastren. schenden. in B. Blameren.
 Lastren bedragen. in E. achterClappen.
 Laster lijden. Inclunior. aris.
 Lasterfanch of lastergebicht. Tragedia. die.
 Lasterlich. in E. onErlich.
 Latt. Tegula. tegla. ymbrex. cis.
 Late. spaide. Tardus. tarde. serotinus. a. um.
 ferotine. sero. Cordus. a. um.
 Laten. hyen. in G. haiffenoten.
 blout Laten. Fleubothomare. Minuere.
 blout Latynge. Fleubothomia. Fleubothoma-
 cio. Minucio.
 blout Later. Fleubothomator.
 Laitkop. Ventosa. Angistrum.
 Laten. lofwerpen. Sortior. tiris. Consortiri.
 Resortiri. per. iterum unde Sors. tis.
 Laten. aflaten. in H. verhoeden. schuwen. et in
 H. ophoeren.
 berLaten. achterlaten. Relinquere. derelinque-
 re. Dimittere. Omittere. definere i. dere-
 linquere. deferere.
 mitLaten. Emittere. Emancipare.
 berLaten. bertyen. in B. Begeben.
 berLaten. aflaten. in E. in Ellende verlaten.
 berLaten. aberspen. in D. verDragen.
 inLaten. Immittere. Intromittere.
 toeLaten. in H. verHengen.
 Laten schijnen. in B. geBeren.
 by Laten van behachtingen. Dimittere. Eman-
 cipare.
 by Laten van gehoerichheit off Eegenschap. Ma-
 numittere. libertare unde libertacio. Ma-
 numissio et libertatus. Manumissus.
 toeLaten. starcken eyn boernemen.
 heLaten. beryden. in B. byBlijven. Consen-
 tieren.
 nederLaten. Demittere. Submittere.

afLaten. in H. ophoeren.
 berLaten. verspaiden. Serotinare. Tardare. re-
 tardare.
 Laetticheit. spaandicheit. Tarditas. seritas.
 geLatich. stendich. rijplich. Maturus unde ma-
 turitas. gravis unde gravitas. grandevus un-
 de grandevitas. Venerabilis. le. ter. tas.
 Later clater. badem in E. Clafter.
 Latijn. Latinum. latinitas.
 Latijn spreken. Latinor. aris. latinizare unde
 latinista.
 Latijnsch Latinus. a. um. latinicus.
 Laetse. lest. Alias. ultime. ultimo. Ultimate.
 nuper.
 Lattich of lactuke. eyn cuit. Lactuca.
 wilde Lattich. Seralia. lactuca agrestis.
 Lattiken stede. Lactucetum. lactucarium.
 Lattiken hantierre. Lactucarius.
 Latwe dat is tuschen heyt ind kalt. Tepidus.
 tepidulus. tepidiculus.
 Latwe wesen of werden. Tepere. intepere. con-
 per. simul. dis. per. diversimode. aut a te-
 pore cessare. hiis compositis adde inchoa-
 tiva in pescere tepesieri.
 Latwe malien. Tepidare. tepesfacere.
 Latwicheit. in A. Lantzemheit.
 Latwen. lauwe wesen. in E. Lantzem wesen.
 Latwe. traich. in E. Lantzem.
 Laeben. prysen. loff spreken. Laudare. com-
 mendare. recommendare. approbare. lauso.
 as. are.
 Laeben in dyck. Adulari. applaudere.
 Laeben gande of den heyligen. Vovere. votare.
 votitare. convovere. per. simul. devovere.
 per. valde. revovere. per. iterum. dicare.
 samen Laeben samen prysen. Collaudare.
 Laeben. geLaeben. Promittere. spondere. addi-
 cere. polliceor. ceris. pollicitor. aris. pol-
 luceo. ces. cere. obligare. restringere. va-
 dor. aris.
 samen Laeben. Conspondere. compromittere.
 Laeben huc en anderen. in B. Boggj wer-
 den.
 geLaeste. Promissio. promissum pactum. fe-
 dus. votum. obligacio. restrictio.
 Laebesanch. Ymnus. ymnulus.

Laefesenger. Ymnista. ymnistica. ymnicanus.
 ymnidicus.
 Laefesungen. Ymnio. is. ire. ymnizare.
 Laefesanghs schryber. Ymnigraphus.
 Laefesanghs spreker. Ymnidicus. ymnilogus.
 Laefesanghs sprake of rede. Ymnilogia.
 Laebelich. prijstich. Laudabilis. commendabi-
 lis. recommendabilis. le. ter. Epicus. a. um.
 laudabiliter. tas.
 onLaebelich. onprijstich. Illaudabilis. ter. tas.
 incommendabilis. le. ter. tas.
 geLaebelich. Pollucibilis. le. ter. tas.
 Laben. ergwicken. sencken. Refocillare. refi-
 cere. recreare. refovere.
 Labendel. Lavendula.
 Labour. in H. Hantbat.
 Lauweren boom. Laurus. ri.
 Lauwersch. Laureus. laurus. a. um.
 mpt Lauweren vertziere. Laureare unde lau-
 reatus. a. um.
 Laxeren. Laxare.
 Lazerpe. in M. Massaitcap.
 Lebbe onderste lip. Labrum.
 de Lech buur en stat of stat. Obsidio. onis. val-
 lum. li. circumvallacio. circumdacio. mu-
 nicitum. cii.
 Lechlich. in C. tijtCoetlich.
 Leck. een water. Lecka.
 Lecken. Lingere als dypere. lambere als luyde.
 ligurire. alliguriare.
 die Leckit. Lictor. oris.
 een Lecker. een hoebe. Leccator. agula. aga-
 gula. ambro. onis. ardelio. onis. lurco. onis.
 manducus. vappa. popino. lictor. labeo.
 onis. ganeo. onis. gulonus. ni. epulo. onis.
 dorco. onis. baratro. balatro. paracitus vel
 ta. commu. ge. Colax. estor vel trix man-
 do. onis. mandox. ocis. gluto. elluo. ne-
 bulo. onis. pandox. pulposus. parasitus. pa-
 rasitulus. parasitaster. stri. di. valetro.
 Lecker dynck. Delicatus. a. um.
 Lecker gelutt adiect. Lautus. delicatus gulo-
 fus.
 Lecker spijse. pluraliter hee Cupes. pium. ga-
 lacticie. laucie.
 Leckerpe. Leckerheit. Ganea. leccacitas. deli-

cacitas. laucitas. lecta. te. pulpa. pulpula.
 unde pulposus. tas. pandocium. cii.
 baite men Leckerpe. dylst off oeffent. Ganeum.
 nei.
 samen Lecken. Collingere. Collambere. dilam-
 bere i. diversimode lambere.
 boir Lecken. Prelingere. prelambere.
 weder Lecken. Relingere. relambere.
 Lecken. in D. Druyen.
 ban Leede to leede. Membratim. articulativ.
 artuatim.
 Leede to scheyden. Dimembrare. emembrare.
 der Leede gewerff. Compago. inis. Iunctura.
 re. fibra. bre unde fibrosus. tas.
 die grote Leede hest. Membrosus. tas.
 sonder Leede. Emembris. bre.
 tuschen twee Leeden dat spaciū. Internodium.
 een Leedich. twyleedich. dyleedich. byr. bys. ses-
 leedich. Unimembris. bre. bimembris. tri-
 membris. quadrimembris. quinquemembris.
 sexmembris. bre.
 Leyden. Ducere. ductare. ductitare. Ducare.
 deducere et perducere. per valde.
 in Leyden. Inducere. introducere. intronizare.
 uyt Leyden. Educere.
 ver Leyden. in B. Bedryegen.
 af Leyden. Deducere. abducere.
 ge Leyden. Conducere. perducere. deducere.
 conviare.
 ge Leyde. Salvusconductus. salvaguardia.
 ge Leydsman. Salvusconductor.
 onder Leyden. Subducere.
 Leyden an die ander sijde. Adigo. gis. gere.
 aever Leyden. Transducere.
 in Leyden. inbueren. in B. in Druyen. Inferre.
 introducere. intronizare. ysagogare in lit-
 teris.
 in Leydinge. Intronisacio. ysagoga. ge in lit-
 teris i. introductio.
 in Leyder. Introductor. intronizator. ysagogus
 in letteris.
 weder Leyden. in B. weder Druyen.
 boir of aever Leyden of Druyen. Traducere.
 toe Leyden. Adducere.
 samen of uyt Leyden. Conducere.
 um Leyden. Circumducere.

wijt welbich Leeden. Deducere.
 Leedelich. Ductilis. le. ductibilis. le.
 ber Leeden. leyt maken. walgende maken. Fasti-
 diare. nauseam inferre.
 ber Leeden. waken. in B. Blameren. et in C.
 achter Clappen.
 ber Leeden. walghen. neu. Nauseare. abhomi-
 nari. abhorrere. tabere. tabescere. Conta-
 bere. escere. extabere. escere. intabere.
 escere.
 ber Leeden. vergangen. Preteritus. a. um. elap-
 sus. a. um. transactus. a. um.
 ont Leeden. Dimembrare.
 Leder. Corium. coriolum. lorum. ri.
 Lederhansen. in L. Leerssen.
 roden Leder. Allutum inde allutarius.
 Ledertoutwer. in G. Gherwer.
 roe Leder. Scordiscus. ci.
 int Leder wat stelen. Incoriare.
 dye myt Lederen gekleydt is. Coriosus. a. um.
 Lederen bant. Lorum. ri.
 Lederen. Coreus. a. um.
 Leeder dage men op hlympt. Scala.
 Leeder sprant. Sclaris. scalare. ris. intersca-
 lare. ris.
 Leeder. o. och. ocharm. wach. Proch. proch-
 dolor. heu.
 Ledpgh. loff. byj. gwyjt. Solutus. liber. qui-
 tus. acquitatus.
 Ledpgh. byj. seker. Liber. securus. assicura-
 tus. Tutus.
 Ledpgh. sonder arbeit. muetich. Ociosus. va-
 cans. vacuus. ociabundus. vaguriosus, tas.
 lentus.
 Ledpgh. wesen. muetich wesen. Ociari. vacare.
 vagurio. ris. rire.
 on Ledpgh. onmuetich. Occupatus. preoccupa-
 tus. impeditus. prepeditus. actuaris.
 on Ledpgh. schefferlich. in D. Doenlich.
 Ledich maken. ruimen. in A. Doel maken.
 Ledpgh. byj. Liber. libertatus. exemptus. so-
 lutus.
 Ledpgh. byj van gehorichheit et cetera. in C.
 Engentfchap.
 Ledpghen. loffen. byjhen. gwyjten. Quitare. li-
 berare. acquitare. absolvere.

Ledpghheit. Ociositas. ocium. ociolum. vaca-
 cio. vacancia.
 Lesnisse. in A. Aerynggh.
 Leghe. syde. in A. Aeder.
 ber Legghen. vernederen. in D. beDangen.
 dye Leeghste. dye underste. in A. dye Aederste.
 Legghelen. in H. Hiesch.
 Legende. in H. Hystorij.
 Leggher dage men legghet. Commodum. Com-
 moditas.
 Leggher dage men op leget. Stratum. ti. stra-
 tus. us. ui.
 Leggherrechtich. Residens. persistens. Quiescens.
 Leggen. setten Ponere. locare.
 roe Leggen byleggen of setten. in D. toeDoen.
 to hooft of by Leggen mach sijn deel. Contri-
 buere.
 an Leggen. tyeren. anstellen. Dirigere. regere.
 gubernare.
 upt of ont Leggen. in C. Cieren.
 hyn Leggen. afstellen. Abdicare. seponere. de-
 ponere. abicere. amovere. remove. demo-
 vere.
 weder Leggen. straffen. in A. weder Achten.
 weder Leggen. in H. Hrencken.
 weder Leggen. tegenleggen. wederwerpen. Oppo-
 nere. obicere. obiectare. obsistere. obstrue-
 re. obdere. contrariari.
 weder Legging. in A. weder Achtung.
 bur Leggen. Proponere. antepone.
 upt Leggen. Exponere. edere. expendere. dis-
 pensare.
 op Leggen. aeverheben. wijten. in C. Cyhen.
 umd Leggen in H. umdieren.
 umd Leggen. umdsetten. umdzyngghelen bestallen
 een slot. stat. huys of platze. Circumponere.
 circumdare. vallare. convallare. circumval-
 lare. circumgirare. circumcingere. circum-
 plectere.
 onder Leggen. onderfetten. Subponere. intersti-
 ciare.
 achterwart. to rugge Leggen off setten. Sepo-
 nere.
 tuschen Leggen of setten. Interponere.
 in Leggen of setten. Imponere.
 neder of af Leggen of setten. Deponere.

Legioen dat synt bi. dusent bi. ly bi. Legio. onis.
 phalanx. gis. phalanga. ge. die meester hyr
 af heit legionarius. phalangarius.
 totter Legionen hoerende. Legionarius. phalan-
 garius.
 Leue. schebersteyn. Petra. petrella.
 der Leuen of schebersteyn scherber of stucken. Pe-
 tro. onis.
 Leuych. schebersteynich. Petrus. a. um. petri-
 nus. a. um. petrosus. tas.
 manigher Ley. Multiformis. me. ter. tas. di-
 versus. se. tas. diversimodus. de.
 pfluer Ley. De quolibet.
 alre Ley. De quocumque.
 watter Ley. Cuiuslibet.
 eynde Ley. Uniformis. me. ter. tas.
 Leue. leech. Laicus. epibata.
 Lepelich. leechlich. Laicalis. le. ter. tas.
 Telich. heetlich. in E. Eplich.
 Leeme. Argilla. glare. glis. glitis. gleba. gle-
 bula. glebella.
 Leemplecher of becher. Argillator. Glebator.
 alutarius.
 Leemen. Argillare. Glebare.
 Leemenhuyff. Domus lutea.
 Leemen van leem. Argilleus. Glebeus. Gli-
 teus. a. um.
 Leemich. Argillosus. Glebosus. Glitosus. tas.
 Lemmel. Lamella.
 Lemmen. sam maken. Mutilare i. aliquod mem-
 brum amputare.
 Lemmeren. laemich. Agnus. a. um.
 Leen geistlich. Beneficium.
 be Leenen. verspen. Beneficiare. providere.
 Leen werlich. Feudum. pheodum.
 be Leenen. Infeudare. inpheodare.
 Leenman. Vassallus. feudalis. pheodalis.
 Leenend. Omagium.
 Leenheer. Infeudatarius. infeudator. dominus
 feudi seu pheodi.
 Leenrecht. Ius feudale.
 Leenstap. Infeudacio.
 ter Leenstap hoerende. Feudalis. le. ter. tas.
 Leenen. luyen. Concedere. commodare. ac-
 commodare. prestare i. mutuare. appodia-
 re. ypothecare s. sine pignore.

be Leenen op guet. Impignotare. subhastare.
 be Leenen. Concedere. indulgere. impartiri.
 largiri. elargiri.
 Leenunge. Concessio. accommodacio. mutua-
 cio. mutuum. appodiatio. ypotheca et apo-
 theca s. sine pignore.
 af Leente. Ypothecarius et apothecarius.
 Leue. eyn water in sunderland. Leyna.
 Lende. Lumbus. lumbulus. li.
 Lendenper. Femorale. lumbar. aris. lumbale.
 lis. lumbare. ris. brace. lis. braccarium.
 renale. lis. redimiculum. Coxale. lis. lum-
 batorium.
 Lenden. in L. Cantrahen.
 in Lendich. in H. Hymisch.
 in Lendich. in B. Butemynsch.
 Lengen. lanch maken. Longare. allongare. de-
 longare. distendere. extendere. distrahere.
 be Lengen. versten. in H. verhalben.
 be Leenunge. in H. verhalduge.
 af Lengen. asrahen. Pertingere. attingere. con-
 tingere.
 be Leengang. vertueyng. Mora. cuncta. re. tar-
 dacio. retardacio. protractio. suspensio.
 Leengelast. Pendulum. prolongale.
 Leennyt tot herffen. Lichmus. mi. funale.
 lignus. ni. licinium. nii.
 Lepel. Coclear. aris. cocula. le.
 Leere. ledych. in A. Adel.
 Leere. ondertuyfinge. der meester lerynge. Doc-
 trina. documen. tum. docimen. dogma. in-
 formacio. instructio. sintagma i. dogma.
 ysagoga. ge. cathesis. mathesis. caxesis. stu-
 dium. studiolum. erudicio. erudimen. tum.
 didascalium.
 Leeren. ondertuyffen. eynen anderen erinnen. Do-
 cere. addocere et edocere. per valde. con-
 docere. per. simul. inspicare i. informare.
 instruere. dogmatizare. erudire. imbuere.
 cathecizare. litterare.
 Leeren van en anderen of by sich selbe. Discere.
 adiscere. informari. instrui. Doceri. edisce-
 re. studere. restudere. per iterum.
 Supplementum de ly. Leeren. ondertuyffen.
 Categorizare. didasculare. discipulare. doc-
 trinare. dogmaticare.

nyet Leeren. Dedocere. dediscere.
 boyr Leeren. Predocere. antedocere.
 van gwader Leere en opfat. Secta. te.
 anderwerf. weder Leeren. Rediscere.
 samen myt Leeren. Condiscere.
 geLeerich. Docilis. docibilis. le. ter. tas.
 geLeersamheit of leersamheit. Capedo. inis. stu-
 diositas. capacitas. ingeniositas. litteratura.
 der geLeerden disputierstede. Togiferium.
 der Leeringen inganch of begun. Rudimentum.
 ter Leeringen blytich. Studiosus. tas. diligens.
 cia.
 der Leeringen stede. Cathesis. caxesis. studium.
 scole.
 Leerre. onderwijfer. meyster. Doctor. Instruc-
 tor. magister. informator. eruditor. imbu-
 tor. cathezista. cathezizeta. didascalus.
 onLeerlich. Indocilis. indocibilis.
 Leerlich. Docibilis. docilis. doctrinalis. le. ter.
 tas. mathematicus.
 dyge geLeert wurd. Discipulus.
 half geLeert. Semidoctus.
 geLeert. Doctus. litteratus. eruditus.
 ongeLeert. Indoctus. illitteratus. ydiota. in-
 scijs. nescius. ignarus. agramatus. imperi-
 tus.
 geLeert. Gnavus. allers. cathezizatus. instruc-
 tus. exercitatus. doctus. doctim. docte ad-
 verbium. dogmaticus. litteratus. litteralis.
 le. ter. tas unde litteratorius. a. um i. ad
 litteraturam pertinens. eruditus. peritus.
 Leerse. leerhoese. Ocrea. ofa. se. ofula.
 Leersen meker. Ocreator. ofator.
 Leersen maken. Ocreare. ofare.
 Leersen andoen. Ocreare. inocreare.
 Leersen uptdoen. Exocreare.
 Lesen schryft. Legere. legitare. lectare. lecti-
 tare.
 weder Lesen. Relegere.
 Lesen wat op myt der hant. Legere. colli-
 gere.
 Lesen. bergaderen bloemen. gekrupde. blycht. in
 B. Blyhen.
 weder Lesen. Perlegere.
 boir Lesen. Prelegere.
 up Lesen. in st. upkiesen.

achterwart of to rug Lesen. Seligere.
 Lese stede dair men leset. Lectorium. rii.
 Leschen. in D. Delighen.
 Leschen. deligen eyen klyff of onwille of twijfel.
 Sopire litem. sedare. Extinguere.
 Leschlich. beleghlich. Delibilis le. ter. tas. ex-
 tinguihilis. le. ter. tas. suffocabilis. le. ter.
 tas. sopibilis. le. ter. tas. sedabilis. le. ter.
 tas.
 onLeschlich. Indelibilis. inextinguibilis. insuf-
 focabilis. infedabilis. insopibilis. le. ter.
 tas.
 Lest. in L. Laetste.
 Leste. Ultimus. novissimus. postremus. exter.
 a. um. exterus. a. um.
 Lestwerff. ten lesten. Ultime. ultimo. postre-
 mo. novissime. finaliter. conclusive.
 Lest. uterst maken. Extremare.
 Lest ann eyen. Penultimus.
 Lest ann twee. Antepenultimus.
 Lest van allen. Postremus. novissimus. ul-
 mus.
 Lesticheit. Postremitas. posterioritas.
 Lest tot leersen. schoenen of trippen. Calope-
 dium.
 Lest tot schoenen. Calciarius.
 Lesten in den herbergen.
 Lesten dat men laist. in B. Halven dat men
 laist.
 Lestertich. onschemel. schentlich. schemelich. Im-
 pudicus. impudens. impudorus. impudora-
 tus. impudorosus. impudibundus. propu-
 diosus. inverecundus. blennus unde blenno.
 onis. frontosus. ignominiosus. scandalosus.
 turpis. turpiter. probrosus. Obprobriosus.
 dedecorosus. detestabilis. viciosus. convi-
 ciosus.
 Lesterticheit. onschemelheit. schentlicheit. Impu-
 dicicia. impudencia. impudorositas. epudo-
 rositas. inverecundia. frontositas. turpitude.
 propudiositas. ignominiositas. scandalositas.
 oppropriositas. detestabilitas. Viciositas. con-
 viciositas.
 die dicke aflett of ophoirt. Cassabundus.
 et lett. et blyct. in B. geBeert.
 Letten. in B. Hynderen. weren.

Letten. vertueben. in T. verTengen.
 verLetten. vertrecken. vertueben. Tardare. tar-
 ditare. retardare. retarditare. suspendere.
 verLetten. vertueben. verlantzemen. Protrahere.
 differre. morari. demorari. prolongare.
 verLettinge. vertuebynge. Mora. remora. re.
 demoracio. protractio. prolongacio. remo-
 ramen. tardacio. retardacio. suspensio.
 Lent wesen. in H. Houwen.
 Lent. ongenicht. in T. Tzot.
 Lent maken. in T. verLeeden.
 Leven. Degere. vivere. viviscere. advivere.
 adviviscere ter nutticheit. convivere. con-
 viviscere. per simul.
 Leven. nomen. Vita. Zoa.
 weder Leven. Revivere. reviviscere.
 samen mit Leven. Convivere.
 aeber Leven. Supervivere.
 Lebelich. Vitalis. le. ter. tas. Vitabundus. zo-
 ticus a. um i. vitalis.
 Lebendich. Vivus. vividus. vivificus.
 Lebendich maken. Vivificare. animare. vege-
 rare.
 half Lebendich. Semivivus.
 Lebendich. wacker. in D. Doemlic.
 samen mit Leber. Convictor.
 des Lebens verlenging. Lachesis.
 den sijn Lebens verduut. Depontanus.
 Lebestock. eyn tzuut. Libisticum.
 Leber. Epar. epatis s. hominum. Iecur. ris
 s. animalium. ficatum s. volucrum.
 Leunen. versaken. Negare. denegare. excusare.
 abdicare. diffiteri. infireri. abnuere.
 Leunen. versaken in afwesen. Abnegare.
 verLeunen. versaken anderwerff. Renegare.
 Leuningge. versakingge. Negacio. negaciuncula.
 superabdicativa. supernegativa. abnegacio.
 apotasis. inficie. arum i. negaciones.
 Leunlich. versacklich. Negativus. negabilis. le.
 abdicativus. excusativus. a. um.
 Letwe. Leo leunculus. ariel.
 Letwonne. Leena. leuncula.
 Letwen soen. Leofilius.
 Letwen dochter. Leofilia.
 Letwisch. Leoninus. a. um.
 Letwerich. lerich. eyn vogelken. Alauda. cirris.

Letze. Lectio. lectiuncula.
 Lebart. Leopardus.
 Leby. in B. Bopchstebe.
 dat Lecham onse lieven heren in den heyligen sa-
 cramente. Corpus cristi. sacramentum al-
 taris. eucharista.
 Lecham. Corpus.
 Lechame der doden gebalsamt. in B. geWala-
 samde.
 stede dage men bye Lechamen verbernet. Ustri-
 na ne.
 Lecht. niet swaer. Levis. ve. ter. tas. pen-
 silis. le. ter. tas. perpensilis. le. ter. tas.
 Lecht des dages of des buges. Lumen. lumi-
 nare. lux. epus. pi.
 Lecht. eyn hertze. Candela. lumen.
 Lecht. klape. in B. Baer.
 Lecht dat niet dunster en is. Lucidus. lumi-
 nosus. lumineus. radiosus. serenus. a. um.
 Lecht. klape maken. Lucidare. clarificare. ful-
 gidare. serenare. illustrare. illuminare. il-
 lucidare. perlustrare. prelustrare. preluci-
 dare. perlucidare. luculentare.
 by den Lecht des nachts waken. Lucubrare.
 weder Lecht. klape maken. Relucidare. relu-
 strare et cetera.
 tot den Lecht hoerende. Lumineus. lumina-
 ris. re.
 Lecht ontweert. in A. ongeacht.
 Lecht. sacht to doen. Facilis.
 Lecht. bylicht. supne. in A. by Abenteueren.
 Lechtbloetich. Luciflavus. a. um.
 Lechtlich. Leviter. pensiliter. perpensiliter.
 Lechtlich. Facile. ter. tas. leviter. tas. effica-
 citer. tas. perfunctorie.
 Lechticheit. Facilitas. pensilitas. perpensilitas.
 Lechtende of lichteende genoglich. Luceblan-
 dus. a. um.
 wegnich Lechtes. Lucubrum. bri. lucubra. bre.
 lucubraciuncula.
 wegnich Lechten. Lucubrare.
 Lechtzeger. Lucifer. sofforus.
 in den Lecht gebaeren. Lucigena.
 vol Lechtes. Luminosus. luculentus. radiosus.
 Lechticheit. Luminositas. luculencia. radiositas.
 claritas. luculentas. tatis.

Lichten. licht werden. Lucere. escere. clarere.
 escere. radiare. allucere. Elu. Hlu. Per.
 boir Lichten. Prelucere. escere.
 tufchen Lichten. Interlucere. escere.
 weder Lichten. Relucere. escere.
 doir Lichten. Translucere. escere.
 to wart Lichten. Allucere. escere.
 famen mit Lichten. Collucere. escere.
 onder tufchen Lichten. Interlucere. escere.
 wytwedich Lichten. Delucere. diucere.
 mit Lichten. Elucere.
 in Lichten. Illucere.
 ber Lichten in boiken. Illuminare.
 ber Lichten. Illuminator.
 ber Lichtenpe. Illuminatura.
 ber Lichten. in B. ontlasten.
 ber Lichtunge. troist. Solamen. solacium. sola-
 cio. solitas. refrigerium. recreacio. refocilla-
 cio. refocillamen. alleviamen. recreamen.
 alleviatio. sublevamen. sublevacio. confo-
 lamen.
 ge Lijck eyn dem anderen. Similis. le. ter. ras.
 consimilis. le. ter. ras. persimilis. le. ter.
 onge Lijck. Dissimilis. le. ter. ras.
 ge Lijck. to famen. in G. to Gader.
 ge Lijck. flecht. in G. Ebn.
 ge Lijcken. eben maken. planare. complanare.
 equare. adequare.
 onge Lijck. in G. on Ebn.
 ge Lijck. maken. in G. Ebn. maken.
 Lijcknisse. gestaltnisse. bildunge eyns dings. Effi-
 gies. ymago. similitudo. dispositio. speci-
 men. forma. exemplificacio. appropriacio.
 assimilacio omoufion.
 ge Lijcken. ge Lijck maken in gestelthissen. Simi-
 lare. assimilo. las et assimilo. aris. confi-
 milare. infimilare. astruere in. assimilare.
 comparare. equiparare. equare.
 on Lijcken. Dissimilare. absimilare.
 besge Lijcken. Similiter. equiformiter. parifor-
 miter equiparanter.
 Lijcklich. rebeilich. et gheyt hynne. Competens.
 co. petenter.
 ber Lijcken. sichten. sichten. dat eyn teghen
 dat ander. Compensare. recompensare. re-

ciprocare. equare. collibrare. viciudinare.
 complanare.
 ber Lijckng. sichten. sichten. Compens-
 facio. recompensacio. reciprocacio. equa-
 cio. collibramen. tum. collibracio. vicissi-
 tudo. complanacio. equamen. equamentum.
 ter ge Lijcknissen en rede. Paradigma. tis. para-
 bola. similitudo.
 ter onge Lijcknissen en rede. Paroemia. e.
 Lijck. geijck. Equalis. similis. par. parilis.
 compar.
 onge Lijck. Inequalis. dissimilis. impar. dispar.
 disparilis. imparilis. separ. separilis.
 Lijck der boden. Funus. ris. funale. lis. fu-
 nuscum. capulus.
 Lijckstegn. Lapis. funeris.
 ter Lijcken gehoerende. Funalis. Funeralis. le.
 ter. ras. funerosus. ras. feralis. le.
 Lijckwech. Iter. funeris.
 Lijckertwijse. lijckert mate. Eodem modo. simi-
 limodo.
 Lijcknisse in worden. in B. Byspel.
 Lijckhupff. Porticus. us.
 Lijcklatwe. Cicatrix. cicatrice. obductio. stig-
 ma. tis unde stigmaticosus.
 Lijcklatwich. Stigmaticosus. ras. cicatricosus.
 ras.
 Lijcktephen. Interfignum. interfignum.
 Lijcken. passen. in B. Dienen.
 Lijck ind recht doen. Equitare. iusticiare.
 onge Lijck. onrecht doen. Inequitare. in B. Be-
 tueren.
 ge Lijck wesen of schijnen. Equipollere. Equi-
 valere. assimilari. consimilari.
 ge Lijcknisse. Similitudo. equipollencia. pari-
 litas. equiparacio. equivalencia. proporcion.
 proporcionacio. proporcionabilitas. paritas.
 assimilacio. equalitas. subparitas.
 onge Lijcknisse. ongelijckheit. Dissimilitudo. dis-
 paritas. imparitas. separitas. disparilitas. ine-
 qualitas. improporcionacio. inequivalencia.
 dat ter ge Lijcknissen hoert. Similitudinarius. a.
 um. similitudinarius. tis.
 ge Lijckniss of soone des ghoenen dat men niet en
 supdt ind onspenlich is. Forma. typus. pi-
 unde typicus. a. um.

ge Lijcklich. Comparabilis. le. ter. tas. comparativus. a um. equabilis. le. ter. tas. proporcionabilis. le. ter. tas.
 onge Lijcklich. Incomparabilis. le. ter. tas. inequabilis. le. ter. tas. inproportionabilis. le. ter. tas.
 Lijckopp. wijnkopp. Vinicopium.
 Lijckoppes. wijnkoppes pennynck. Arra. re.
 Lijckoppes. wijnkoppes pennynck geven. Subarrare. inarrare.
 Lijcken. glijffen. polieren. in G. Glijffen.
 Lijden. no. in C. Cyt. et in D. verDyget.
 Lijden. verbum. in D. Doeghen. Allere. ui. caret supino. dolare.
 Lijden. nomen. in D. geDolt.
 mede Lijden. verbum. in B. erBarmen.
 de Lijden. ghyen. in H. bekennen.
 Lijden seer ind lanch. Perpecior. eris. perpesus sum.
 inpi Lijdersche. Compatrix. getura.
 vandelich Lijden. Durare.
 des Lijdens rede of onderscheit. Patologia.
 dye steeds Lijdt. Perpesticius. a. um.
 Lijdsam. in D. Duldych.
 Lijdsamheit. in D. Duldycheit.
 on Lijdsam. in D. onDuldych.
 on Lijdsamheit. in D. onDuldycheit.
 on Lijdsamlich. in D. onDuldelich.
 mede Lijdych. in B. Barmhertich.
 mede Lijdycheit. in B. Barmherticheit.
 de Lijdynghe. Professio. onis.
 anderwerff de Lijden. Resiteor. teris.
 de Lijder. Professor.
 in Lieden of gesengh een simpel verkerengh. Strophapha. phe. ind dat danc in contrari is of doyt. Antistrophapha. phe.
 Lpen. wanderen. in G. Gepsen.
 Lpeken dye dye moeder of amme ofte voeder-
 sche den kinderken hoersinghet. Fescennini-
 norum. fescennine. narum.
 Lijff. Corpus. Corpusculum.
 an Lijff ind an spele stark. Bicanor. noris.
 Lijfflich. Corporeus. corporalis. le. ter. tas.
 Lijffcheit. Corporalitas. corporeitas.
 on Lijfflich. Incorporeus. incorporalis.
 on Lijffcheit. Incorporalitas. incorporeitas.

Lijfflich maken. Corporare.
 des Lijfs scharpheit. Scabritudo.
 des Lijfs vorderste deyl bis an dye maghe. Torax. acis.
 Lijflant. Lyvoniam.
 Lijstucht. Usufructus.
 Lijff. in G. Gunstich.
 Lijff. dupe. dardet. in C. Costel.
 Lijfde. bzuyscap. gunst. myne. Amor. caritas. dilectio. amicitia. agapa. pe. agape. pes. pei. amicabilitas. zelus. emulacio. zelotopia.
 Lijfde der echtscap. in C. der Echtschap liefde.
 Lijfhebben. myne dzagen. Diligere. amare. colere. dedere. emulari. demulari. zelare. seer Lief hebn. Adamare. deamare. peramare. proamare.
 weder Lijff hebn. Redamare.
 Lijfhebber beere lugde of dnyghen. Polidamas. me.
 Lijfhebber. mynre. Amator. amatoriculus. emulador. zelator. zelofus. zelotipus. zelotipes. pis. zelotes. tis.
 Lijfhebbende. Caritativus. amatorius. zelotipicus.
 Lijfhebbersche. Dilectrix. amatrix. Amaticula.
 Lijfhebbynge. Amatus. us. amacio. amamen. amamentum.
 Lijfflich. mynlich. Amabilis. amorusus. amaticus. amabundus. amatorius. amicabilis. agaticus.
 Lijffiss doyn. schencken. Propinare. propinquare.
 Lijffiss schenckyngh. Propina. propinacio.
 Lijeghen. Mentiri. fingere. nugor. aris.
 Lijeghen tegen die waarheit. Inficior. aris.
 toe Lijegen. Adnugor. aris.
 samen mpt Lijegen. Connugor. aris.
 weder Lijegen. Renugor. remencior.
 ban berre to wartz Lijegen. Pronugor. aris.
 Lijeggen lacere.
 de Lijeggen. in B. geBieken.
 onder Lijeggen. Succumbere. succubare.
 onder Lijegger. Succuba. commu. ge.
 de Lijeggen. bestallen. in H. ambLeggen.
 Lijly. Lilium.

Lijlpech. Lilialis. le. ter. tas.
 Lijlen myt den oren.
 Lijme. Bitumen. asphaltum. viscus i. gluten.
 inis et glutinum. ni quo aves capiuntur.
 glutinarium. affalcion. onis.
 myt Lijme wat hangen. Viscare. conviscare.
 per. simul. deviscare et eviscare. per. val-
 de. Inviscare. per. intra. reviscare. per.
 irerum.
 ont Lijmen. Deviscare. eviscare.
 Lijmen. Glutinare. bituminare. agglutinare.
 conglutinare.
 Lijmych. Glutineus. glutinosus. viscosus. bu-
 timinosus. butimineus. a. um.
 Lijmlich. Glutinanter. Glutinatum. viscofe.
 Lijnen passeren. in G. Gaen.
 Lijnsait. Linum. ni.
 Lijnen blesfen. Lineus. linosus.
 Lijnen laken. Lintheum. lintheamen. Lin-
 theamentum.
 Lijnen. snor. Zona. corda.
 Lijnen dat seer blenckende wjt is. Bissus. si.
 inde bissinus. a. um.
 Lijnen clept. Bissinus. a. um.
 Lijn of snor of corde an eyn loyt dale men die
 duypte des waters mede ondersoicht. in C.
 Corde an eyn loyt.
 Lijn dair die scheepwerbe an trecken. Remulcum.
 ci unde remulco. as. are.
 die op der Lijnen speelt. Funambulus. funa-
 bulus.
 dat van Lijnen ind van wullen onder eyn ge-
 wacht is. Linostema. atis.
 Lijnen weben. maken of bereyden. Linificare.
 Lijnen weber. Linifex.
 Lijnen ampt. Linificium.
 Lijnen boich seer wjt ind kleynlich. Papas. pa-
 tis.
 die op der Lijnen speelt. Funambulus. Scenoba-
 tes. tis. funambulus.
 Lijnen of ledereen vant. Lorum. ri.
 Lijns. lynch. lichter. Sinister. tra. trum.
 levus. a. um. levius. a. um. Sinistrarius.
 a. um.
 Lijnerhant. lichterhant. lynchhant. Sini-
 strar.

ter Lijner. lichter. lynchhant. Sinistrorsum.
 levorsum.
 die an der Lijner. lichter syden is. Sinistra-
 rius. a. um.
 ter Lijner. lichterhant leyden Sinistrare.
 der Lijnerhant gebuychen Sinistrare.
 ter Lijner syden sych heren. Sinistrare.
 Lynde. eyn boom. Tilia.
 Lynden. Tiliacus. tiliaceus. tiliosus. a. um.
 Lyng. ryge. Linea. regula. ordo. series.
 eyne Lyng of regel dore dat rechte myddel van
 en tuchel of anders dore her gestreken. hoc
 Dyametrum. tri. hec dyametrus vel tros.
 hic dyameter tri.
 Lyne of regule recht wjt trecken. Liniare. col-
 liniare. per. simul.
 van Lyng tot lyng. Lineatum.
 tuschen den Lyngen dat spacium. Interlinium
 unde interliniaris. re. ter. tas.
 der Lyngen gesteltisse. Liniamen. liniamentum.
 Lyngen die sych berre van malchanderen staen sych
 nyet ruerende Paralella. le.
 Lyng die um ind um sych hermyttet.
 Lyfsen. Lens. tis. lenticula. le.
 Lyfsen eritten bonen dat herten Ligumina.
 die dat verwaert of verhoipt. Liguminarius.
 ria. dat men har af maekt. Liguminarius.
 a. um.
 Lynten. Hybernus.
 Lyntworm. Linx. cis. linca. ce.
 Lyntwormich. Linceus. a. um.
 Lyp. eyn cleeffche stat. Lippia.
 Lyp eyn water dair langs. Lippia.
 Lyp der manne of die oeverste Lippe. Labium.
 bij.
 Lyp der vrouwen of die onderste lyp. Labrum.
 bri.
 des sone oeverste Lyp dycke is. Broccus. bru-
 tus. a. um.
 die hant Lypich is. Achilles. lis. achilleus. a.
 um penultima longa et achilleus. lei. la-
 brosus. labiosus. a. um. ositas.
 Lypen wienchen. nycken. in O. Ogenwienchen.
 Lypogen. Lippo. pis. pere.
 Lypich. in O. aeverogich.
 Lyere. eyn seiden spie. Lyra.

totter Lperen hoerende. Lyricus. a. um.
 Lperen speelde. Lyricen. nis. lyricina. ne. ti-
 bicen. tibicina i. mulier in lyra Aules. Au-
 ledus.
 verLperen. verlyfen. Perdere. amittere.
 Lpfe. stillike. fachte. mchelic. suberlich. lantzem.
 Lentus. te. morosus se. tacitus. te. tractim.
 quierus. te. silenter. paulatim. successive.
 Lpfe gaen. Peditare.
 Lpft. behendichet. in C. Cloichheit.
 Lpftich. kundich. in B. Behend.
 Lpftigheit. [i. Lysticheit.] in A. Argelist.
 Lpft. rant. fopm. in B. Boird.
 Lpften. boirden. fopmen. Lymbare. Fasciolare.
 philacteriare.
 Lpet. Carmen. cantilena. conducta. canticum.
 camena.
 Lpet maken. Carmino. as. carminor.
 Lpetspreker of dichter van heerlichen saken. Co-
 medus persona ne.
 Lpetspreker of dichter van herliken saken. Tra-
 gedus.
 Lpet off spoeke van herliken personen in lester-
 liken materien. in L. Loff off rede.
 Lpet off spoeke in gebuys off heris materien.
 in L. Loff off fack.
 Lpet off gedicht van herlichen saken. Comedia.
 Lpet off gedicht van herliken saken. Tragedia.
 die.
 Lpet off gedicht van twee verssen. Disticum.
 Disticon. Disticum. cii.
 Lpetch. Carmineus a. um.
 Lpt mit gemenn. Membrum. Membrulum.
 goit Lpt als arm off beyn. Artus. us. unde
 Artuosus.
 Lpenn Lptt als rewe off byngher. Articulus.
 Lptt afhoutwen. splyten off snyden. Artuare.
 Lptt fectt afhoutwen. Mutilare. Demembrare.
 Lptter. in B. Boichstabe.
 Loeg. in G. Ghepl. et in L. Lantzem.
 beLgeven. in G. Ghunnen. et in C. Consentieren.
 beLgeven dat lieft. Delectare. delectat.
 van Lpde reysich. lanch. Procerus. a. um unde
 Proceritas.
 twyLpbich. bylpbich. byrlypbich. Bicorpor. Tri-
 corpor. Quadricorpor.

Lptwe. lutwe. spe. eyn bysch. Polipus.
 Loe.
 Loekupp. loekom. Nautea. tee.
 Loerre.
 Lobben. eynreley goit stockbisch. Strumulus.
 Loch. in G. Gatt.
 Lochie. blechte. Coma. me. Trica. ce.
 Loich. fypol. in A. Aune.
 poirLoich. Porrum. ri. pluraliter hii Porri
 et hec porra. Porrulum. li.
 boi poirLoichs. Porrosus.
 myt poirLoch gehoect. Porrata te.
 poirLoichs stede dair dat weffet. Porrarium.
 huyLoich. Barba iovis. polipodium.
 knofLoich. Allium. lii.
 Loichshoist. Bulbus.
 Loichrupp of hoirrupp. Urica. ce.
 Loicken [i. Loickende] mit den oggen. in O.
 aberOegich.
 anLoiching of anloichfel. Alliciatorium. Alli-
 camentum.
 Loeden. tolderen. Consolidare.
 Loeden dat van lode is. Plumbeus. a. um.
 Loeden cloere die men woijt. in B. Blyen
 cloere.
 Loedich. gewichtich. in S. Swair.
 Loeder mede to locken.
 Lodder. in B. Boebe.
 Lodderen. in B. Boeberey.
 Loff. pyss. in E. Eere.
 Loff sprekken. Pyssen. in L. Laeben.
 Loff anderwerf gespraiken of gesongen. Palmo-
 dium. dii.
 Loff off rede off fanch off sprack die men duet
 van gaten edelen personen in eynre lesterliker
 materien dat heit Tragedia. And die dat duet
 heit Tragedus. a. um. And die sulchs schryft
 heit Tragedus. di. And des hier toe hoirt heit
 Tragedicus. a. um.
 Loff off fanch off rede off spele off sprocke die
 men duet in gebuys of heris materien dat heit
 Comedia. And die dat duet heit persona. ne.
 Comedus. a. um. of Comicus. a. um L
 scriptor. And dat hier toe hoirt heit Comedi-
 cus. Comicus a. um. And tuschen desen twee
 beuden vurschryven als Tragedia ind Com-
 dia

dia heft pretextata. ind comedia van edelre
personen falien.
Loiff blat. Folium.
Loiffwerck. byldwerck of mettzelen die van boz-
del thoender is. Emblema. tis.
Loghe. Lixivium. locium. cil.
Loeghen. onwaerheit. Mendacium. mendacio-
lum. nuga. ge. nugula. nugella. figmen-
tum. ficticium. cementum. gerra. re. fictio.
commentum. ti. compositum. ti.
Loeghen stichter of binder. Fabulo. onis. nu-
gosus. tas. nugicanus. nugidicus. nugifo-
nus. nugiparus.
Loeghenachtich. onwaerachtich. Nugas indecli.
nugiger. nugigerulus. nugosus. nugatorius.
mendax. Mendosus. tas. fictus. frivolus i.
mendax gerroneus. gerronaceus. mendacu-
lus. nugaculus. vascus. a. um.
Loeghener. Mendax. nugax. nugigerulus. men-
dosus. fictor. ficticius. Fabulo. onis. nuga-
tor. gerro. onis.
op Loeghener in den herten. bedriechlick waer-
seger in den monde. Trutannus. trutannulus.
trutanna. ne. dat hyr toe hoert. trutannicus.
a. um.
Loeghen des herten ind bedriechlike waersaghe
des monds. Trutannia. e. dit alsus to doen.
trutannifare.
Loep. in G. Ghepl. et in L. Lantzem.
Loep traich. bupl. Accidiosus. piger. iners.
tis. deses. dis. segnis. negligens. torpens.
glirius. gliricus. a. um. hebes. tis. desidio-
sus. tabidus. torpidus torpidulus. ignavus.
tardus. Lascivus. remissus. muriscidus. li-
cenciosus. lentus.
Loep. traich maken. Pigritare. lentare.
Loep. amechtich. in H. verherdt.
Loep of onkuytsch knnt. Hyrquitallus.
Loegen. buplen. traighen. Pigre. grescere. pi-
gritari. accidiari. desidiari. gestire. gesticu-
lo. as. gesticulor. aris. eciam in L. Lant-
zem wesen.
Loepheit. bughheit. traicheit. Pigricia. accidia.
desidia. negligencia. Segnicies. ei. segni-
cia. cie. tarditas. Argira. sublestia. inertia.
argia. torpor. torpedo. hebetudo. languor

i. pigricia. lassitudo. ignavia. tabitudo. Ta-
biditas. eciam in Lantzemheit.
die van Loepheit gheit of oen die rugge ontwee-
were die heit Reses. dis.
Lolbroeder. in B. Baggart.
Lonn. in D. der Ogenst.
dachLonn. Diarium. rii.
Lonn armer lunde. Agapa vel agape. pes.
Lonn dat men van den acker nempt. in A. Ac-
kerloen.
die tot buerLonn wat geist. Vecturarius.
buerLonn. Vectura. re. vectigal.
schypLonn. Natulum.
wagen of tattenLonn. Vectigal.
draeghLonn. Portatura seu vectura.
briechterLonn dat sa bueren. Vecturarius.
baidLonn. wechLonn. Viaticum.
buerLonn op eenre steden. Veredarium.
sengherLonn. Sipharium. rii.
huyrenLonn. Meretricarium.
Lonnen. lonu geven. Premiare. appremiare.
appreciari. mercedem dare. retribuere. re-
munerare.
Lonn dat men to prijsse berdyent. Bravium. pal-
ma. laurea. aureola. collarium. corollarium
quando defertur collo.
die suich Lonn geven of ontfanghen. Braveta. re
communis generis.
Lonngheder als dat herstap. Mercedonius.
Lonngheder als die dyente van wegen sons he-
ren. Mercedarius.
Loenen. resten ergent op. Cubare. Incumbere.
Podiare. Apodiare. Superpodiare. Sufflare
i. apodiare. subnitor.
Loenstaff. Podium. dii.
Loensel. loening dair men op restet. Cubato-
rium. Reclinatorium. acclinatorium. po-
dium. dii. apodiatio. apodiamen. Bicubi-
tus. Tricubitus. us. Sufflamen i. Apodia-
men. Pontellus.
Loip. Cursus. us. Cursio. onis. Curriculum.
li. Curriculum. li.
op Loip der lunde. Tumultus. tumultuacio un-
de Tumultuosus. tas Coniuracio.
op Loip der lunde maken. Tumultuor. aris.
die op Loip der lunde maect. Tumultuarius.

ban op Top tot oplop. Tumultuatim.
 aber Loip. in B. Biepfel.
 Lopen. Currere. Cursare. Curitare.
 seer Lopen. rennen. Curitare.
 hyn Lopen. wijchen. wijghen. doirteken. Aufu-
 gere. Discurrere.
 aber Lopen. Transcurrere.
 aber Lopen. toelopen. Superesse. Abundare. Su-
 perfluere. Restare. Restitare. Superstare.
 Superare. Exuperare.
 aber Lopen. bespyngen. trijffen. transeneren. aber-
 ballen umt eynen to bangen. Invadere. In-
 sultare. Impetere. Insurgere. Aggredi. Im-
 pugnare. Irruere. Assaultare. Assilire. Infil-
 re. Circumfilire. Circumsultare. Profilire.
 profultare.
 die ber Lopen is uyt den orden. Apostata. Apo-
 staticus inde Apostasia.
 ber Lopen uyt den orden. Apostatare.
 Loeper. in B. Waide.
 Loipich. tuchlich. speich.
 ber Loip der tyt. Curriculum.
 wijlt. hyst. wijtweldich Loeper. Multivagus.
 Fluctivagus. Girovagus. Erro. onis. Nu-
 mida. de. Desultor. Devius. a. um.
 alleyn Loeper. Solivagus.
 aber Loip. Superest. superfluitas. superabun-
 dancia. proficinium. us. a. um. succisum.
 us. a. um. incisum. procisum. us. a. um.
 et in B. Biepfel.
 aber Loipich. Superfluus. a. um. proficinus. a.
 um. incisus. a. um. superstes. Supera-
 bundans.
 toe Lopen. Accurrere. Accursare inde Accur-
 sus. us.
 hoi Lopen. Precurrere.
 to muete Lopen. in G. beSegghenen.
 samen uyt Lopen. Concurre. Concursare
 inde Concurfus. us.
 wijltich. hyst. wijtweldich Lopen. Discurre-
 re. Discursare. Discursitare unde Discursus.
 us. Vagari. Palare. cetera in B. Bytten.
 af Lopen. to rug lopen. Decurrere. Decursare
 unde Decursus.
 in Lopen. Incurrere. Incursare unde Incur-
 sus. us.

uyt Lopen. Excurre. Excursitare unde Ex-
 cursus. us.
 tuschen Lopen off bydden. Intcurrere. Inter-
 cursare unde Intcurfus. Intervenire.
 berre Lopen. Procurre.
 ten eynd Lopen. Percurre.
 ledich Lopen. Vagurio. ris. rire. Ocior. aris.
 erre. wilt. hyst. Loipich. Vagus. Vagulus Va-
 gibundus. Pervagus. per valde. palabun-
 dus. errabundus. Discursivus.
 hyst. wilt Loipinge. Erracitas. Vagitas. De-
 viacio. Vagacio.
 Loze. bachel. Fax. cis. facula. le. di.
 Loire. ledertouwer. in G. Gherwer.
 Loif. en dyer. Linx. cis.
 Loif. hyn. in L. Ledich.
 Loiffen. in B. ontvanden.
 Loiffen. hynghen. ledighen. ghyten. Liberare.
 Acquitare. Asscurare. Solvere. Redimere.
 Eripere. Eruiere.
 ber Loiffinge. bescherminge. beschuddinge. reddyn-
 ge. Defencio. tuicio. protectio. Liberacio.
 erepcio. redempcio.
 ber Loiffen. beschermen. beschudden. redden. we-
 ren. Liberare. Defendere. Eripere. Eruiere.
 Tueri. Redimere. Eximere. Patrocinari i.
 defendere.
 ber Loiffer. beschermmer. Liberator. redemptor.
 Defensor. Patronus. Patrocinator i. defen-
 sor. Tutelator.
 ber Loiffang. bescherming. Patrocinium i. de-
 fencio. Redempcio. Tuicio. Patrocinacio.
 Loiff. dat bergenchich is. in D. onDurich.
 Loiff. ondycht als hese. hyst. swam. Porosus.
 tas. Rarus.
 vader Loiff. Orphanus. Patrimis.
 moeder Loiff. Pupillus unde Pupillaris. ter-
 tas.
 vader ind moeder Loiff. Orbus. bi.
 eer Loiff. ladeloiff. truweloiff. Infidelis.
 Loiff. in B. Bedweger.
 Loiffheit. in A. Argelist. et in B. Bedyech-
 licheit.
 Lott. muerke. Sors. Sorticula. Sorciuncula.
 Adriafteria.
 Lott werpen. in L. Laten.

Toit werping. Sortilegium.

Toit. in B. Bly.

Toitwyt. in B. Blywyt.

Toit gewicht. Lato. onis. Semiuncia.

twe Toit. Uncia.

anderhalf Toit. Uncia et semis.

Toithuyse. Librilla. le. Pegma. atis.

eyn Toit mit eyne rozen of snor dair men die
duypte des waters mede ondersoekit. in C.
Cozde an en toit.

Toit an en reym gebesticht mede to werpen ind
weber nae sich to trecken. Cestus. us.

geToe. Fides.

recht geToe. Orthodoxa fides. Catholica fi-
des. Credulitas.

myggeToe. ketterge. Perfidia. Diffidia. He-
refis.

geToe. truwte. in G. Geloe.

geToe. wysheit. in G. Geloe.

geToeben. truwen. in G. Geloben.

erToeben. in C. Consenteren. Cetera van ge-
Toebe. in G. Geloebe.

Tuwe. eyn visch. in T. Tpw.

Tubben. in B. Boeten. hepen. lubben.

Tubber. Castrator. eunuchifator. rescuator.

Tubstede dair men die beesten lubt. Tescua.
orum.

bye geLubt is. Spado. onis. eunuchus. eunu-
chifatus. castratus. etesticulatus.

Tubstee. eyn ruyt.

Tucht. Aer. ris.

in der Tucht gloemicheden. Aporie.

der Tucht beplunge of onderscheydunge. Casma.
tis. fulgetra. tre.

der Tucht beweghelicheit. Cecerates. tis.

Tuchter. candeler. Candelabrum. candelaforum.
lucernarium. funale. lis. luminare. lucina-
re. deluminare. lustrare.

verLuchten. Illuminare. irradiare. Illustrare.
lucidare. illucidare. aurorare.

van Luchten of supchten besmettinge. Contagio.
onis unde Contagiosus. tas.

opLuchten. naeluchten. Allucinare. Alluminare.

afLuchten. Abluminare.

samen mgtLuchten. Collucinare. Colluminare.
Collustrare.

to rugge afLuchten. Deluminare.

verre inLuchten. Illuminare Illustrare.

voirLuchten. Prelustrare.

onder beneden Luchten. Sublustrare.

Luchtelich. Luminaris. lustrabilis. lustralis. le.

ter. tas. lucinabilis. Deluminabilis. le. ter.

tas.

voirLuchlich. Illustris.

voirLuchticheit. Illustreitas.

Luchlich. Aereus. Aerinus. a. um.

voirLuchlich. in B. Ware.

Luchte. in T. Lanterne.

ter Luchterhant. in T. ter Lyntherhant.

Lucijtes. iortz. in T. Lynths.

Luchtes ind rechts beyde. Ambidexter. tra. trum.

Equimanus. Mancinus. a. um.

geLuch. gebal. in A. Abenteuer.

ongeluch. ongebal. in G. onGeluch.

geLuchen. Fortunari. prosperari. felicitari.

berLupchen. brouwen. in B. Baten.

toeLupchen. in S. Sluppen.

ontLupchen. in A. Apenen.

Lupde van werden. Autenticus. Celticus.

Lupdeter. Antrophagus. realiter.

geLupd simpliciter Sonus. Sonulus. Sonitus.

Canor. Canorus. Canoritas. Canorositas.

Tonus. tonabulum i. sonus. Bombus. bi.

Crepor. oris.

geLupdt in C. Clanch in D. Doene.

geLupdt van ondersanch off van schelsten. Te-
nor. oris.

half geLupdt. Semitonus. semitonium.

heel geLupdt. Sintonus. ni.

Lupden cloeken off schellen. Pulsare.

samen to hoip Lupden Compulsare.

samen Lupden off geluyt geben. Contonare. Con-
sonare.

Lupden clappen. schellen hur den doeren. in B.
Boeken. schellen.

stillech Lupden. Subsonare. subtonare.

inLupden. Insonare. Intonare.

Lupden simpliciter Sonare. Tonare. Boare.

Bombigare. Crepare. Crepere.

Lupden. hellen. in D. Doenen.

Lupden. in C. Clupghen.

Lupden. in D. Dupren.

Lupde.

Lupde. in *N. Helle.*
 dat **Lupdende** is. Sonorus. sonorosus. tas. Con-
 sonus. Consonorus. Canorus. Canorosus.
 tas.
Lupde. volck. Homines. populi. vulgus. Gen-
 tes. Plebs. Plebicula.
geLupdt dat ruyfchende. lirackende off byeckende
 geschuydt. Fragor unde Fragorosus. Fra-
 gosus. tas.
gwaet geLupdt. Cathephatus. ti. vel Cacefatus.
 ti. Catefaton. Cacophonia. Catefonicus.
 Cacefaticus.
guet geLupdt. Euphonia.
half geLupdt. Semiphonium. Semifonium.
gros geLupdt in gesengh. Ypolidius. Sublidius.
 ypodous. ypodoreus.
geLupdt alre gzaiffte ind leet in gesenghe. Ypa-
 thesi.
fuet Lupdende. Melus. a. um. Melicus. a. um.
 Melosonus. a. um.
Lupden angelich. Agregare. Abgregare i. Dis-
 sonare.
geLupdt onegndrechtich. Assimphonia. Inconso-
 nancia. Dissonancia.
hoigh Lupden of schallen. Altitonare unde al-
 titonans. altitonus. altifonus. altiboans. ter.
waetLupdende. Euphonicus. a. um. lyricus.
 perliricus. a. um.
oebel Lupdende. Cacophonicus.
gelijck geLupdt. Symphonia inde Symphonis-
 ta et Symphonicus. a. um. consonancia.
 crepitus. us. crepitaculum. concrepancia.
Luggich. in *L. Cantzem.*
Lummet pletten. Abdomen.
Lunche. blecke. smette. Macula. labes. menda-
 nota. notula. notella. Mendum. di f. in
 libris. turpitude. sordes. fordiuncula. lues.
 luvio onis. Contagium. gii. contagio.
Lunche upten seere. in *E. Eterploch.*
Lunchen. smetten. subben. blecken. soelen. besmod-
 den. becladden. ontrennen. Maculare. detur-
 pare. sordidare. inquinare. coinquinare. fu-
 nestare i. inquinare inde funestus. a. um.
 labefacere. polluere. contaminare. commac-
 ulare. inficere. fedare effedare. Desedare.
 In. Re. linire unde litura i. feditas. obli-

nire. emplegaciare. luere. colluere. inter-
 polare. stercorare. impurare.
Lunchich. bleckich. smettich. subbich. Turpis. fe-
 dus. sordidus. sordidulus. funestus macu-
 losus. pollutus. Contaminatus. labefactus.
 infectus. effedus. lividus. tabefluens. tabi-
 dus. luridus. a. um.
Lunghe. Pulmo onis.
Lugne. lunnich. in *N. Anghe.*
Lupngnch. sperlunck. musch. eyn vogelken. Pas-
 ser. passerulus. passerinus est filius pas-
 seris.
Lunschen. wepbelen. streplen. smeyken. ogghendye-
 nen. flatteren. Adulari. applaudere. palpere.
 palpare. palpitare. blandiri suggillare. al-
 ludere. fascinare. assentor. tavis. assencior.
 aris.
Lunschende. bleffen. smeyckende. lieshosende. Adu-
 lans. applaudens. palpans. blandiens. Lug-
 gillans. blandus. blandulus. blandicellus.
 blandiciosus.
eyn Lunschende. smeyckende. flatterende wyse van
 spracken. Pangericum. ci. unde pangerista.
 die so laist ind luight.
Lunschert. smeycker. ogghendyente. flatterre. lies-
 hofer. Adularor applausor. palpo. onis. pal-
 panista. Blanditor. suggillator. allusor fasci-
 nator. delinificus. lamiro. onis. blandilo-
 quus. pangerista i. cum cantico et men-
 dacio.
Lunschery. smeyckynge. flatterynge. ogghendyent.
 lieshosynge. Adulacio. Applausus. us ap-
 plausio. palpitacio. blandimentum. blandi-
 cia. e. blandiloquium. allusio. fascinacio.
 pulpa. pe. pulpula unde pulposus. tas. blan-
 dicies. ei.
Lunse van en rade.
Lupen. iuren. Observare. insidiari.
Lupper. Observator. insidiator.
Lupff. Pediculus. pedo. onis. pedunculus. se-
 nipes. sexcupes.
berkens Lupff. Usia.
Lunch Lupff. Amicium. [*L. Amicinum.*]
 der Lunge en groten hoip. Fruriasis.
Lupfich. vol lunse. Pediculosus. tas. pedicosus.
 tas. hispedicosus. tas. sexpedicosus. tas.

Luesch leder. dat is eynreleg leder op eyn sijden
roit op der andere wyt. Rubricorium.
Luesch swerdelen. Gladiolum.
meer Luesch. Alga ge.
hzoick Luesch. Ulva.
Lust. genoicht. in B. Blijftap.
Lust. in G. Genoicht.
walLust. weelde. in G. Genoicht. weelde.
et geLust. Libet. Delectat.
Luten. in G. Geren.
Lustlich. genoichlich. in B. Blydlich.
Lustlike stede. Tempe. indecli.
walLustich. in G. Genoichlich. wallustich.
Lustich wesen. in B. Bloensam wesen.
berLustigen. vergetzen. vermaken. vernghen. Re-
create. Renovare. Reficere. Oblectare. Re-
frigerare.
berLustinge. bermakinge. vernghinge. ergetzinge.
ge. Recreacio. Recreamen. Renovacio.
Renovamen. Refectio. Refrigerium. Retri-
geramen. Refrigeracio.
Lupstren nae eyns anderen worde. Auscultare.
Advertere.
Lupstren. Lupnen ennen heymlich toe. Revelare
auriculam. Susurrare.

M.

MA.

Mach. in C. Can.
Mach. heymlich. Cognatus ex parte matris.
Agnatus ex parte patris. Consanguineus.
Confinis. Propinquus.
Machtaet. in A. Art. et in S. geSlecht.
Mach. gescheyt.
hem Machtschap eynen. bestaem of toehoeren. At-
tinere.

Lupstrynge. wispellinge. Susurrium.
Lupsteret. Susurrator. Susurrio. onis.
geLugt. in L. geLugdt.
die eyn geLugt nae contersepten han. Facticus.
a. um
sulck geLugt heit Facticum. cii.
Lugte. eyn senden spyl. Lutina. ne.
Lugten spele. Lutinista.
Lugter. claer. in B. Baer.
Lugterdanch. in C. Clarent.
Lugterheit. puygheit. Puritas. limpiditas. Cla-
ritas. Serenitas.
Luttich. wegnich. in C. Clepne.
Luttich. wegnich. adverb. in C. Cleine.
Lutwe. eyn visch in L. Lutwe
Lutwen. sien. schoutwen. Conspicere. Respi-
cere. Inspicere. aspicere. spectare. Con-
spicor. aris. Vido. dis. dere. Video. des.
dere. Viso. as. are. lustrare. Cernere. In-
tueri.
Lutwen. schoutwen. sien. myt begerten sielen.
Viso. sis. fere. Convisere. per. simul In-
per. intra. Per. per trans. Pro. per. ante
feu remote.

MA.

Macht haeben anderen. Potestas. Potencia. Po-
tentatus. Primatus. Magistratus. Auctoritas.
Macht. herlicheit. in B. Herlicheit.
Macht. starckheit in sich selven. in C. Cracht.
starckheit in sich selven.
Machschpen. in A. by Abenteueren.
Machtelouff in B. verheeret et in L. Toeg.
geMacht. rast. in G. Gemacht.

Mac-

Machen. bereyden. *Facere. perficere. Efficere.*

Conficere. Fingere. Confio. fis. fire. confivi. confitum. ponitur active pro machien et dicitur confitur i. efficitur. Sternere et Struere i. preparare Formare. Componere. Gerere. Fabricare. Construere.

Maken. scheppen. *Creare. Plasmare. Condere. Formare.*

groot Maken. in *H.* verheben.

toe Maken. oeffenen. rollen. *Exercitare. temptare.*

wyt Maken. in *B.* Bleycken.

toe Maken. stoppen. *Obstruere.*

heit. warm *Machen. Calefacere.*

latwe Maken. *Tepefacere.*

nat Maken. *Madefacere. humectare.*

berbeert Maken. *Terrifacere.*

to niet Maken. *Nichilifacere. nihilipendere.*

Makig g. *Factura. plastes tis.*

cleyn Maken. *Parvifacere. floccifacere. parvipendere.*

to gewonne Maken. *Lucrifacere.*

huyß Maken. *Domificare.*

berß Maken. *Versificor. aris. metrificare.*

Maken wat van nyß. *Instaurare.*

op Maken dat verballen is. *Restaurare. reparare reformare. reficere.*

ber Maken van der gesteltnisse. *Transformare.*

ber Maken. vermonplen. in *B.* Bergen.

ber Maken in genoichten. in *L.* ber Lustigen.

ber Maken. bedragen. in *E.* achter Clappen.

ber Makenge ter lusten. in *L.* ber Lustinge. et in *B.* Blijscap.

ge Mact. geschapen. *Creatus. plasmatus. formatus. conditus. factus. plastus. a. um.*

Mactfel. in *E.* Creature.

bol Mact. in *E.* bol Comen.

ber Macting. in *B.* Blyscap.

bol Mactheit. in *E.* bol Comenheit.

Made. toom. *Termus. mi. termes. tis. cimex. cis.*

speck Made. *Tarmus. mi. lendex. cis.*

Madich. *Termosus. tarmosus. tas.*

Maghe. *Stomachus. chi.*

ber Maghen ingeweide. *Stomatula. le.*

die in der Maghen gebreck heft. *Stomaticus.*

Maghet die ionffer is. *Virgo. puella. puellula. virguncula. iuvencula. puera. re. puerula. puerula.*

geleerde Maghet. *Cathapuera.*

Maghet gaidß. *Agapeta. te.*

Maghet die bedriechlich is. *Carisia.*

Maget die haeben den anderen ontruwe ind loiff is. *Cathacarisia. mastigia.*

Maget die dyent. *Verna. fama. me. famula. famella. servitrix. pedissequa.*

camer Maget. *Pedissequa. abra.*

iong Maget. *Puellula. puella. adolescentula. iuvencula. nympa. lar. laris.*

Maghet die eyghen is. in *D.* Verne.

Maghet die eyghen was ind gebeyhet is. *Abra. bre. in E. die van der Eysenap et cetera.*

die eyng anderen eygen Maghet tot eyne echter huyßrouwen neemt. *Tinxio.*

Maeghdelich. ionfferlich. *Puellaris. re. ter. tas. virginalis. le. ter. tas.*

Maeghdom. in *A.* Junfferscap.

Maeghdom neemen. in *A.* Junfferscap neemen.

Maghet. in *D.* Doyre.

Maghet werden. *Macerare. cescere.*

Maghet maken. *Macerare. decrassare. discrassare. austernare.*

Maghericheit. in *D.* Doyrcheit.

Maile nae ta schieten. *Signum. signetum. meta te.*

to Mail. gantz. gentylich. geheel. *Omnino. Penitus. integre. integraliter. tas. totaliter. tas.*

eyn Mail. twee mail. reyse of pose et cetera. *Una. bina vice. binis. trinis. vicibus. binies. trinies et cetera.*

but. wan. eer Mailß. in *D.* wan Dagheß. et in *E.* Eermails.

Mail. mallart. *Sot. in D. Dwaiff. et in A. Aff.*

Mailch. in *A.* Aghelech.

Malder. en mate. *Maldrum. dri.*

Maledyden. berfpreken. in *B.* Blameren.

Maledyder. bevelfpreker. in *B.* Blasphemere.

Maledydinge. *Maledictio. Execraccio. Imprecacio. detestacio.*

Maledijt. *Maledictus. Anathema. et tunc est indeclinabile.*

Malen op der moelen. Molere. Immolere. Emolere per molere. per valde.
 unt Malen. Emolere.
 in. binnen Malen. Immolere.
 weder Malen. Remolere.
 mpt. samen Malen. Commolere.
 oebel Malen. Demolere.
 ver Malen. versetten als gy nu ich dan. Dissociare unde dissociatum. Alternare inde Alternatum. Vicissitudinare inde Vicissitudinarie.
 Malen als meele. Pingere. depingere. Pictare. Picturare.
 samen Malen. by eyn malen. Compingere. Compictare.
 ver Malen. Repingere. Repictare.
 Maere. Pictor. Pictor. onis. Zographon. onis.
 Maere van manigerley barmen. Polimitarius.
 die naege Maelt of contersejt wuordt. Zographamenos.
 ge Maelt off maeltzel bur den herken. pluraliter Anaglyphorum.
 Maeltisch. Leprosus.
 Maeltischap. lazere. Lepra. leprosus. Alapicida. morphea.
 Maeltische bale. witticheit. Albor. boris.
 Maelt. Brasium.
 Maelt maken. Brasiare.
 Maeltmeier. Brasiator. trix.
 Maeltijt. gmpsen. Prandium.
 Maeltijt to eten des middages. Prandere.
 Maeltijt des abends. Cena. cenula inde Cenare.
 vette Maeltijt. Adipatum. ti.
 Maeltijt aever de doden. in D. Doitbier.
 Man. Vir. Mas. masculus. Cubio. onis. Maritus maritellus.
 storch Man. Acer.
 Man die twe wijs [1. wijs] hest off gehad hest. Virbius.
 Man die twee man werck doet. idem.
 Man die van den dode weder op berwecket is. idem.
 eyn Man die bur sijn wijs eere anxt hebet. Zelotipus. ind sijn wijs heit Zelotipa ind die ongenoght off hat dair van tuschen is heit

Zelotipia. ind sulchs in herten dragen. Zelotipare.
 der Man menlicheit. Virga virilis et cetera. Testiculus unde Testicularis. re. iter. tas. et Testiculofus. tas. et Testiculare i. Testiculos dare.
 van Manne tot manne. Viritim.
 half Man. Semimaris. Semimasculus.
 die twe Man. by man. byr. bys. seg. seven man onder oen hest. Duumvir. ri. Triumvir. Quadriumvir. Quinquiumvir. ri. Septemvir. ri. unde Duumviratus. Triumviratus. quadriumviratus. Quinquiviratus. Septuiviratus. ti. Septemviratus. ci i. talis dignitas vel officium.
 eyn storch. eyn wijs. eyn mechtich Man. Heros. herois.
 eyn Man die weet ind des swijghe dat sijn wijs aever speelt [1. aever speelt] duet. Ninnarius.
 Man van vele wijben. Multicuba.
 Manlic. menlic. Musculus. maritalis.
 Manlic. menlic. in C. Coene. virilis.
 Manber ter echtscap. Nubilis.
 Manber na den alder. Pubes. bis. pubis. ris.
 Manhent. Virilicas.
 Manhent. genrecht. Membrum virile. virga virilis. cadurcum. veretrum. virilia. genitalia. verenda. nates. mentula. le.
 Mannen sych ter echtscap. Contrahere. Nubere. maritare. coniugari.
 storch Man. Ariel. vir fortis.
 Man die vele wijbe hebet. Multigamus. multicuba. polidamas.
 Man van twee wijben. Bigamus. binareus. inde bigamia. binaria.
 Man die wijsch ind onmenlich is. Cinicus. cinedus. effeminatus. mollis. le. uxorius i. proprie uxori deditus. femineus. muliebris. femellarius. mulierarius. stercida. de.
 Man die seer onteyn van leben is ter onmenscheit. idem.
 van twee Mannen eyn wijs. Bivira. deinde trivira. quadrivira. sic deinceps.
 Man ind wijs kunne gelic. Hermafrodita. hermofraditus. anbrogeus. a. um. androgeus. androgenus. androgutus. a. um.

utweſ Mann of wijsſe vader. Socer inde focerinus. a. um. ind deſ vader iſ utweſ Profocer.

Mann of wijsſe broder. Levir. ri.

utweſ Mann of wijsſe moeder. Socrus. us. ui.

ind oir vader iſ uwe Profocer. ind oere moeder iſ uwe Profocrus. us.

ontmannen. Emasculare. evirare.

Mann. onder. tuſſen. Inter.

Mann. lam. in C. Troppel.

ge Mannit. gemengt. Mixtus. a. um.

Mann. Luna. noctiluca nocticula. Dyana.

trina. lucina. proſerpina lucifera. tytania.

kol Mann. Plenilunium. amphitrix. amphitricus. panſelenos.

nij Mann. Novilunium. incenſio. lunacio.

ſonder Mann. Illunis. ne.

half Mann. Semilunium.

clein Mann. Lunula. le.

bye Mann iſ id feſte deyl ſo groot als ertrijck.

bye Mann iſ id xlviii. deyl clegre dan bye ſonne.

Mannſpeck. Menſtruofus. tas. unde menſtrum. i.

Mannſieck of mannſunctich. Lunaticus. aſtralis.

aſtruofus.

der Mannen of ſonnen gebreck. Eclipſis.

tur der Mannen gebaeren. Proſelenus.

tuiſſchen der Mannen krompen ind waſſen die tijt of dat ſpacium heyt Interlunium.

Mannlich. Lunaris. re.

Mannſant. Papaver. nis. lethea. thee.

Mannſant. Papaverinus. a. um.

Mannen eyn perds of andere dyere. Caprona. ne.

iuba. be.

grote Mannen hebnde. Iubofus. tas.

Mande. in C. Coſſ.

ſtoyt Mande. in C. ſtoyt Coſſ.

Mandach. Dies lune. feria ſecunda.

Mandel. Amigdalum. nucella.

Mandelboom. Amigdalus.

Mannen. Monere. ammonere. Cio cis cire.

cieo. es. ere.

ber Mannen. Admonere. ammonere. permone-

re. ſollicitare. aviſare.

be Mannen. in C. ber Cijgen.

myt ſamen Mannen. Commonere. pre. per. an-

te. re. per iterum.

nae heymlich Mannen. Submonere.

Mannge. Monicio. monitorium.

der Mannen gedechtniſſe. Monimen. moni-

mentum.

Mannlich. Monibilis.

Mannſtede. Monitorium.

wie Mannich iair. Quotennis. ne.

ſoe Mannich iair. Totennis. ne.

Mannigerley. Diverſus. tas. diverſimodus. va-

rius. a. um. tas.

Mannigerley maiken. Diverſificare. variare. di-

variare. divaricor. aris.

Mannichſeldich. Multiplex. citer. citas. pluralis.

le. ter. tas. multiplus. diverſus. a. um. mul-

tipharius. plurimus. complurimis. quam-

plurimus. perplurimus.

Mannichſeldigen. Multiplicare.

woe Mannichſte. Quotus.

Mannigerley. adver. Multimode. multiforme.

multiformiter. multiphariam. multipharium.

diverſum. diverſimode.

woe Mannich werf. Quociens.

ſoe Mannich werf. Tociens.

Mannichwerf. baſe. in D. Dyck.

Mannere. wijsſe. Modus. maneries. in G. Ge-

woente.

Mannndt. Menſis. menſculus.

namen van den xii. Mannnden. Ianuarius hant-

mant. hebraice thebeth. Februarius ſpo-

ſiel. hebraice ſyrath. Marcius merte. he-

braice ader. Aprilis apzil. hebraice niſan.

teſiri. xanticus. May. Maius. hebraice

ydar. Iunius joegmant. hebraice ciban. ta-

neus. Iulius hamant. quintilis. hebraice

thamus. oſt. Auguſtus. hebraice ab. Sep-

tember herſtmant. hebraice ebon. Octo-

ber oſſenmant. hebraice tragelion. Novem-

ber aïreheiligen mant. hebraice marthe-

ſoan. December wintermant. hebraice Ke-

ſepheph.

twy Mannndich. Bimenſis. ſe. bimenſtris. ſtre.

bimeſtris.

dy Mannndich. Trimenſis. ſe. trimenſtris. ſtre.

trimenſtris. ſtre.

bijr. **Maandich.** Quadrimensis. se. quadrimen-
 stris. stri. quadrimestris. stre.
 fess. **Maandich.** Semensis. se. semenstris. stre.
 semestris. stre.
Maantgelt dat men ter maant uptgheest. Epy-
 menia. orum.
Maantstonde hebnde van eniger czandheit of ge-
 bzelle. Mensurius. a. um. menstruus. a. um.
 menstruatus. a. um. unde menstruosus. tas.
Maantstunde der vrouwen. Muliebria. men-
 struum. osus. tas. Item dair mede wat to tuer-
 ren. bubinare. Item die materie heit bubina-
 rium vel bibinarium.
Maantstunde der doden. Tricennarium.
Maantstundelich van krentchten. Menstrualis. le.
 ter. tas.
Manse. bucht. Riguus. a. um.
Mangel. gebecht. in H. Hysf.
Manghen. bechten. in H. Hysben.
Manichte. Multitudo. maior pars.
Mantel. in C. Cloch.
Mantel to beiden syden apen. in H. Heuck.
Mantel der iunffren. Collobium.
Mantel der vrouwen. Recinum recinium. nii.
 stola. le.
Mantel umt to hangen. Stolo. as. are.
pastoirs Mantel. Glomerum. ri.
des Mantels inoge of hechtmiss umt den halse.
 Nastale. lis.
Maer. eyn stil water. Lacus.
Maer. eyn gedwegmiss nachts dye luyde in den
 slapp gwellende. Effialtes. olphaltes. succu-
 bus. incubum.
Marmoren bat of stegn. Marmor. Alabastrum.
 in A. Alabasterg.
March. Medulla.
des rugbegns dopgaende March of ynt. Micha.
March. xii. schilling. Marca. ce. ferto. onis.
March teyken der conplunde. Signum. signe-
 rum.
March dye granscap ind is der cleesscher heeren.
 Marka.
Marchgranscap. Marchionatus. us.
Marchgebe. Marchio. onis.
Marchgebunne. Marchionissa se.
Marcht. Forum. forulum. li. forus. ri.

salt. **Marcht.** Nundine. narum.
Marchten. copen. in C. Copen.
 op den Marcht gaen spaciëren. Foro ras. rare.
 dye in of buuten den Marcht blyft of woent. Fo-
 rensis. se.
Marcht of stede dapt men beginghe hest. Fo-
 rum. ri. apparatorium.
Marchtdeff. in D. marchtdeff.
Marchten. Forare. afforare. per. valde. vel
 iuxta circumforare De. per valde.
heymlic Marchten. Sufforare.
binnen of in Marchten. Inforare.
to rug Marchten. Deforare. re. per. iterum.
aebet Marchten. Perforare. transforare.
bur Marchten. Perforare. con. per. simul.
 dye dye Marchten umbloipt of die die marchten
 bestelt. Circumforarius.
Marchtynge. Foracio foramen. tum.
Maria. Benedicta dei genitrix.
Marmoren bat of stegn. in A. Alabasterg.
Marmoren. in A. Alabastren taffel.
Marmoren bat groen is Caristeum.
Marmoren bat wyt is Carinum. ni.
 ropt purperen Marmoren Purpuratis. tis.
Marren. tueben. in B. Bepden.
Marren. besetten. in C. Cummeren.
Marren. besten. in H. Hechten.
March. eyn groen plann Pascua. Pratum.
March die planete geheiten. Mars.
Marteler. Martir. testis.
Martels. Martirium.
Martelpen. in C. Castpen.
Massele dye men bernet. Serpedo. inis.
Mastcap. in G. Geselschap.
Mast op en schep. Malus. altea.
Mast. beymaking. Saginacio.
Mastboems hol of ghat. Ampotra.
Mastboems wimpel. Cheruchus. chi.
Matte. Plecta matta.
Matt gebluchten van stro vnsen of hoit. idem.
Matten in schaichspil. Sistere.
Matt moede. in H. becheerd.
Mate wende. in B. Wend.
Mate. Mensura. metreta. censura.
Mate of bat airtelen. Theslera. thessacula. tes-
 sella. tessellula.

Matemeker. Tessellarius.
 Mate van eenen heelen voert. Sexquipes. dis.
 unde sexquipedalis le. ter. ras.
 Mate of wijze allen dingen to geben. Descri-
 bere.
 Mate heben. matighen. mate egnen ding geben.
 Temperare. attemperare. contemperare.
 dat ghegne Mate noch sekerheyt en is. Intem-
 perium. ri.
 edich Mate. Oxifalus. acitabulum. Ocitabulum.
 Mate van en palm van der hant. Palmus. pal-
 mulus. li.
 fant Mate. in C. Erdmate.
 Mate van vijs mudden. Medius. ni.
 Mate van land van vijs hondert schreeden lanch.
 Levias. levie.
 Mate van vijs egmeren. Gomor.
 Mate van dy of vyf of van xxx. mudden. Co-
 rus ri.
 Mate van hoighden. Altimentum. ti.
 Mate op al dinc. Modus analogia. tempe-
 rancia. discrecio.
 Mate van hondert voeten. Centuria. e.
 Mate van anderhalf. Dragma. cotula. le.
 Mate van en halven egmer. Cochlea. coclie-
 emna. ne.
 Mate van egnen egmer. Sextarius. ri. sexta-
 riolus. hyn.
 Mate van i. egmeren. Bacus. ci.
 Mate van bi. egmeren. Congius. gii.
 Mate van bi. egmeren. Metreta. miridiada.
 Mate van xliiii. ponden dat syn xxi. egmer.
 Modius. dii. statum. ti.
 Mate van anderhalf mude. et proprie huy-
 mate. Statum. ti.
 Mate. Mensura rabo. onis.
 Mathechtich stycken des cirkeis. Mathefiscen-
 trum.
 Matigen. Modero. as. moderor. aris. modi-
 ficare. temperare.
 Matlich. Mensuralis. le. ter. ras. unde men-
 suratim adver. mensurabilis. le. ter. ras.
 moderabilis. le. modificabilis. le. ter. ras.
 modicabilis. temperabilis. moderate. tim-
 adver. moderanter. temperantur. [denk-
 te lezen temperanter.]

Mate. matichheit. matichheit in allen dingen.
 Modus. modulus moderancia. moderamen-
 tum. moderacio. modicacio. modificacio.
 bria. e. temperamen. tum. temperancia.
 temperanciuncula. discrecio.
 onmatich. Immoderatus. intemperatus. in-
 discretus.
 onmatich. Immoderanter. intemperanter.
 ontmatigen. Distemperare.
 middelmatich. Mediocris. cre. ter. ras.
 wat middelmatich. Mediocritulus. a. um.
 Matiger. Moderator. modifier. modicator.
 temperator.
 Matich. sober. Sobrius. frugalis. le. ter. ras.
 moderatus. modicus. modestus. tempera-
 tus.
 Matichheit. soberheit. Sobrietas. frugalitas.
 moderacio. temperancia. parcimonia. mo-
 destia. eciam in A. Abstinencia.
 in Maten. so verre. in dem. ngt onderscheyde.
 behestich. in A. by Ahoer.
 in wiether Maten. in wiether wijze. Cuiusmodi.
 qualismodi. qualiter qualiformiter.
 in sulker Maten. in sulker wijze. Illiusmodi.
 talismodi. taliformiter. ficcine.
 in deser Maten. in deser wijze. Istiusmodi. hu-
 iusmodi. huiuscemodi.
 Maten. lijcken. ebenkomen. in D. Dienen.
 in ghegne Maten. ghegne sonne. ghegne wijze.
 Nullatenus. nequaquam. nullo modo.
 eenigerley Maten. Aliquatenus. aliquomodo.
 ullatenus.
 Mater. egn eynt.
 Mater. Materia.
 van Materien wordt al dinc gemact dat die
 creaturen maken ind dat heit Materia. mate-
 riola. materies. ei.
 van Materien wat maken. Materiare.
 tot Materien hoerende. Materialis. le. ter. ras.
 Matwen als en catt. Glatire.
 Me Mecht. [l. geMecht.] in M. Manheit.
 Mechtich. stark. in C. Cechtich.
 Mechtich. Possibilis. le. ter. ras.
 Mechtich maken. stark maken. in C. Cechtich.
 mechtich.
 Mechtich. machtelos. in D. Loep.

on^{on}Mechtich. Impos. impotens.
 on^{on}Mechtich tot natuurliken saken. Impotens unde impotencia.
 hur. seer Mechtich. Prepotens. quampotens.
 al^{al}Mechtich. al^{al}weldich. Omnipotens. cunctipotens.
 al^{al}Mechticheit. al^{al}weldicheit. Omnipotencia. cunctipotencia.
 Mechtich. in *L.* Lantzen.
 Mechtich. heymlich. in *L.* Tijde.
 ge^{ge}Mechtich. sachte. synlych. Sensim. remissim. leniter.
 Mede. eynreley dyanch. Medio. onis medus. di. mulsim si ydromellum. ydromellis.
 Mede wesen. Interesse.
 Mede. mpt. Cum.
 Medicijn. in *A.* Artzedy.
 Medicijnre. Medicus. phisicus. anthidotarius. creticus. egerosus. empericus. comedicus. experimentator.
 van den Medicijn dye oeverste. Archigenes. pilus. li.
 Medicijn der medicijnschap. Farmacia. e.
 dary men Medicijn bereydt. idem.
 Medicijn verhooper. Farmacopola. apotecarius.
 Medicijn boich. Dynamedia.
 Medicijnsch. Medicinalis. le. ter. tas.
 Medesquete of marienbloemken. Solsequium. eliotropium.
 Mey. meymant. Maius. ii.
 Meytijt. Sudum. di. subudum. di. ver. veris. vertulum. li.
 Meyboem. buerckenboem. Fagus. gi.
 in der Meytijt vertziert. Veractus.
 Meyen. Vernare.
 Meyelich. Vernanter. vernalis. le. ter. tas. unde vernancia.
 Meysch. Vernus a. um. vernalis. le. ter. tas.
 Meyboorch. eyn lant. Magdeburga.
 Meyen hoyn of gass. Metere. demetere. emetere. defalcare. runcare. abruncare.
 te Meyen begheeme. Messorius. a. um.
 Meyer dye meyer. Messor. defalcator.
 Meyer op en hof. Villicus in *B.* geBuer.
 Mehieler. in *C.* onderCoeyer.
 Mehieler haelen in en getimmer. Festum. ti.

Meele. Far. farris. farina. farinula.
 Meelbudel. in *B.* meelBudel.
 Meelsichten. in *B.* Budelen meel.
 stof^{stof}Meel op der moellen. Molimola. amolum. li. pollis. inis. pollen. inis.
 saegh^{saegh}Meel. Quisquilie. arum. unde quisquiliosus.
 bol^{bol} Meels. Farinosus. tas.
 Meelich. Farreus. a. um.
 van Meel gemaect. Farraceus.
 weyten. bonen. garsten Meel of byn dary van gehoecht. Polenta. te.
 Meelby. Mola. le. farracum. ci.
 des Meels cleynlike bloeme. Pollis inis. pollen. inis simila. le. similago. ginis.
 dat van desen Meel gehoecht is. Pollineus. a. um.
 Melck. Lac.
 hern^{hern} Melck Balbuca.
 geronnen Melck of pargmelck of porgheese. Balducta. iuncata. te.
 Melcken. Mulgere.
 Melckbat. Multrale. lis. multrum. tri. multra. tre. sinum. ni. uter mulgarium. civibia. lacticapium. lactigerulum. obba. fidelia. cuperadolum.
 samen mpt Melcken. Commulgere.
 aff off to recht Melcken. Demulgere.
 Melckens tijt. melckens stunde. Multrum. tri. multra. tre. mulcrum. mulgarium.
 uyt^{uyt} Melcken. Emulgere. In. per in. re. per iterum. per aether. dair.
 nph^{nph} Melck. Mulcrum. cri.
 nph^{nph} Melck na der gebyrte s. byest. Colustrum. tri. colustrum. trii.
 Melck in der boest geronnen idem.
 der Melck rantzels stede in den ijde. Lactis. tis.
 Melck [*l. Melck*] spijse. Lactatum. ti. lactacinium. ii.
 Melckich. Lacteus. lacteolus. a. um.
 Melde. eyn ruyt. Atriplex.
 Meliden. in *A.* Apendaeren.
 Melder. in *C.* Clepper.
 Meelre in *M.* Maatre.
 Meelzel gemalt of schijft by den kercken of in hoghen steden. pluraliter. Anaglyph. orum.
 Meelk.

Meeltzel. Pictura.
 Memme. in B. Boest.
 offen Memme. Bumalta.
 sonder Memme. in B. sonder Boest.
 Memmen bloeten. Expapillare.
 Memmen tyytel. Papilla.
 Memoriael dair men in teghent des men gedenc-
 ken wil. Emphimeris. dis. memoriale. lis.
 manuale. lis.
 Memori. gehoichniss. in D. geDechtmiss.
 geMeyn. Publicus. universalis. communis. ge-
 neralis. le. ter. tas.
 Meene. meynonge. in G. Ghyssinge.
 geMeyn guet. Respublica.
 geMeyn guet stelen. Peculor. aris.
 geMeyn maken. Communicare. publicare.
 eciam in A. Apenbaeren.
 Meenen. in D. Duncken.
 geMeynlich. Generaliter. universaliter. publi-
 ce. publicus. communiter.
 geMeynlicheit. Generalitas. universalitas. pu-
 blicitas.
 geMeynscap. Communio. onis.
 geMeynste. gemeynheit. Communitas.
 Meynlich. in G. Ghyssich.
 onMeynlich. in G. onGhyssich.
 woe wat Meynstu. Quid putas.
 wie Meynstu. Quis putas.
 Meynedich. Periurus.
 Meynept. Periurium.
 Meynept sweren. Periurare peiurare.
 Meyn wijs. in H. Hoere.
 Meynonge. Intencio.
 Mengen. mischen. plengen. Miscere. Con. per.
 ad pro. conferere. diluere. conficere inde
 confectio.
 inMengen. Immiscere. intromiscere. Inserere.
 interserere. insertare. interfertare.
 wederMengen. Remiscere.
 Mengen twerleg nat in eyn. Sinalympha-
 re.
 Menghunge. Mixtio. mixtura. commixcio.
 commixtura. miscillum. li.
 Mengsel ban twerleg nat. Sinalympha.
 ban vele Mengsel eyn hacherne. Gaurus. li-
 quamen. zyma. tis.

geMengt werck. Mixticius. a. um. miscella-
 nus. miscellaneus. a. um. promiscuus.
 Menlich. moedich. Animofus. tas. virilis. le.
 ter. tas. viritus. cetera in C. Coene.
 Menlich doyn. Virillare.
 Menlicheit. genecht. in M. Manheit.
 Meensch. in L. Lupsch.
 Meensch. in M. Magsieck.
 Mentz. eyn lant ind stat. Maguncia. magun-
 tina.
 Meer. mee. Plus. quamplus. perplus. pluris.
 quampluris. perpluris. compluris. ultra.
 weynich Meer. Quamplusculus. compluscu-
 lus. a. um.
 boyt Meer. Ammodo. perammodo. amplius.
 boyt Meer. Item. Insuper. ultra. ulterius. rur-
 sus. rursum.
 Meere. saghe. Fabula.
 Meere. sprache. in G. Gerucht.
 berMeeren. boytseggen. in B. berBaptschappen.
 berMeeren. bermaken. in D. beDagen. et in
 C. beClappen et achterClappen.
 Meerren. oerhen. Augere. augmento. as aug-
 mentor. aris. ampliare. superaddere. mul-
 tiplicare. augescere passive.
 Meer. see. Mare. pelagus. gi et pelagum. gi.
 equor. fretum. pontus. pontulus. salum.
 adera. adria. inde mare adriaticum. am-
 phitrix circuit totum orbem Amphitricis.
 cis. thetis. tis. thedios. oceanus. nereus.
 ei. neptunus. ni. talapsum.
 Meer. see westwart an. Mare oceanum.
 Meer by senedyen. Mare mediterraneum.
 Meer of see by lubeke. nozwegen et cetera. Stag-
 num.
 dat by den Meer of see is. Maritimus. a. um.
 by den Meer of see dat extrick of lant. Mari-
 tima. me.
 tuschen. twy. dobbel Merich. Bimaris. re.
 twyer Meere of see samenkomste. Bitalapsum.
 si. alias bitalassum. si.
 des Meers of see wassen of krompen. Dodrans. tis.
 des Meers of see stijghen ind wassen. Exunda-
 cio. ledio. onis.
 des Meers of see krompen ind ebben. Malma.
 me. Refluuacio. gurgitacio. gurges. tis.
 Y

des Meers of see gheben of onbeslutsheit. Salaria rie.
 des Meers of see onsentelicheit. Sinus. us.
 Meerschyns meker. Strator. oris.
 in dem Meer of see dyc wech danc dyc schynplunde
 naebaren. Strataria. rie.
 des Meers haben of oever. Portus. us. Sinus.
 us.
 Meerfch. seefch. Marinus. marinarius. a. um.
 talassus. a. um. pelagari re.
 Meerwonder. Monstrum. belua unde belui-
 nus. a. um.
 Meermynne. Syren. nis. sirena. ne.
 Meerredych.
 Meerfchynm }
 Meerfchyn } an lant geflagen. Alga.
 Meerkrout }
 Meer of see fuyt. Alofa.
 Meerfwijn. Delphin. nis. delphinus. ni.
 Meerhat. in N. Nff.
 namen van des Meer of see periculen plurali-
 ter. Acroceramina. cirtes. tis dat fon fant-
 hoebelen. anfractus. ampulla. altanus. scilla.
 le. unde scilleus. a. um. tempestas. fretum.
 ti. hiberna. reuma. tis i. tempestuosa ma-
 ris inundacio. reumatisma idem. euripus.
 pi i. exestuacio maris. tempestas caribdis.
 naufragium. fundi inequalitas. bitalassum sco-
 puli. aura turbulenta. Venti. nebule. navis
 parva seu confracta. naucleri imperiti. re-
 quifita vilia.alaria. e.
 Merche teyken. Signum. signetum signacu-
 lum.
 Merchen proeben. Perpendere i. considerare.
 signare. probare. circumfcribere. Sentire.
 notare. attendere. animadvertere.
 Mercklich. proeflich. Notabilis. le. ter. tas.
 considerabilis. le. ter. tas. probabilis. le.
 ter. tas. fenfibilis. le. ter. tas.
 an Merken. anteykenen. Annotare. assignare.
 byzonder Merken. uytteykenen. Enotare. ex-
 signare.
 neber Merken. Pernotare.
 in Merken. inteykenen. Innotare. insignare.
 heymlick Merken of teykenen. Subnotare. sub-
 signare.

Merckung. proebung. Notamen. consideramen.
 consideracio. probamen. tum. probacio.
 die Mercklichste onder den volck. in B. die
 Beste.
 Mergel erde. Glaria rie.
 Merge. moederpert. Equa. faginaria.
 Mergel ondychtber. Vola. le.
 Merle. eyn vogelken. in D. Dzoiffel.
 vermeerren. oechen. Augere. augmentare.
 vermeerre. oecher. Auctor. augmentator. au-
 gustus.
 vermeerren. oeching. Auctio. auctus. us. aug-
 mentum. augmentacio. adaugma. tis. in-
 tencio i. adauccio
 Meerre. neutra. groiter werden. Accrescere.
 Merffe. in C. Cname.
 hizer Merffe. Merx. cis. mercula.
 Merfferge to laeben. Preconifare. dat laeben heit
 preconatus. us. preconium. nii.
 Mess. Cultellus. culter. tri. cultrum. tri.
 paxillus. li. pauxillus. li.
 Mess dair men der perde boete nuyt hoget. Ab-
 sidile. lis. absidilium. lii.
 Mess der schoemeker Alifolium.
 scher Mess. Novacula. rasorium. rallum. li.
 hic forex. foriculus. foricillus.
 nagel Mess. in B. Bafeler.
 wongaris Mess. eyn hepe. Vanga. ge.
 Mesmer. Cultellifex.
 Meysse. eyn vogelken. Parix.
 alre Mess. adver. Maxime. maximum. potis-
 sime. potissimum.
 Meyster die nuyt dungen maect. Autor.
 Meyster. in C. Leerer.
 elenn Meyster. Magisterculus.
 Meysterfche. Magistra. magistercula.
 Meyster wesen. in C. Leeren.
 tucht Meyster of byzonder meyster eyns iongen.
 Pedagogus. papas. antis. des selben bevele
 heit pedagogium. ind die stede dair die lee-
 runge gheschuydt heit oick alsoe.
 Meysterfchap of kunst. Magisterium. magistra-
 tus. us. argasterium. Architerium. didasca-
 liarus. us. magistralitas. facultas.
 Meysterfchap die in eynre werckstede gheschuydt die
 kunst ind stede heeten beide Ergasterium.

Meys

Meesterlich. Didascalicus. a. um. magistralis.
le. ter. tas.

des **Meesters** leere tot synen discipulen. Didascalicum. doctrina.

Meestren. in **M.** Leeren.

Meesten. betmalen. Saginare. impinguare. crassare. con. et de. per. valde. crassor. aris. inescare. limare. farfio. sis. fire. pinguefacere. corporare.

Meesten. bet werden. Impinguescere.
dat men **Meestet** om to eien als dyere vogele.
hic et hec Altilis. le.

Metale. in **E.** Eere.

Metalen. in **E.** Eeren.

van einigen **Metale** egne dunne plate of blat.
Lamina. ne. crusta. crustula. le. pluraliter
brathea. orum vel brathea. ee.

van alreley **Metale** dye schuyt. Scoria. signus. ni.

dye van **Metale** wercht. Erarius. a. um.

des tot **Metale** hoort. Erarius. a. um.

van **Metale** wercken. Ero. as. are.

van **Metale** dye rost. Erugo. rubigo. erisina.
eriseba.

Metale to bergaderen. Erucare. eruscare.

myt **Metale** geluyt maken. Erisonare.

die myt **Metale** geluyt maect. Erisonus. ericanus.

dye **Metalen** boete heft. Eripes. dis.

Metall ghepeten. Afflare.

so wyse myt **Metalen** instrumenten speelt. Liticen. nis. liticator.

stuck **Metall**s. Massa se. massageta. te.

Meten. Mensurare metior. tiris.

Meetroide. Abacus. amonia.

samen myt **Meten.** Commensurare. commetiri.

af **Meten.** Demensurare. Demetiri.

wydwegen **Meten.** Dimensurare. dimecior.
tiris.

Metens konst. Geometria. theorema. tis. theorisma. tis. unde geometricus.

myt **Meten.** Emensurare. emecior. tiris.

weder **Meten.** Remensurare. remecior. tiris.

erd. lant **Meten.** Metor. aris.

onge **Meten.** Immensus. a. um. tas.

ber **Meten.** beroemen. in **B.** Baighen.

ber **Meten** of bermetel. byjst. in **E.** Coene.

ber **Meten** wes to doen. Presumere. pretendere.

ber **Metelheit.** in **B.** Boch.

ber **Meter.** beroemer. in **B.** ber Baigher.

Metten. Matutinum. ni.

Mettelich. Matutinus. a. um. Matutinalis. le.
ter. tas.

Meitzen. Metzelen.

Meetzelen. Sculptura celatura.

Mezeler. in **S.** Stegmetzeler.

stegn **Mezler** hyle of biche. Vanga. vange.

stegn **Mezler** trunffel. Trulla. lula.

stegn **Mezler** snore dage dat loit an is. Amus-
sis. sis. Amussa. se.

Mezelen. bildwerck of loistwerck dat van vogel
toender is. Emblema. tis.

Meuse pap. in **B.** Bp.

Meute.

Meutery.

Meutmeher.

Meuwe. een vogel.

My. myr. mich. Michi. mis. me.

Myseiben. Michiipsi. meipsum.

Mychel. in **G.** Gzoit.

Myche. in **B.** wpt Bzont.

Myden. schuwen. in **H.** verhoeden.

Mydelich. Vitabilis. in **H.** verhoedelich.

onwer **Mydelich.** [*l. onver Mydelick.*] onschu-
wenck. Inevitabilis. le. ter. tas. Necarius.

a. um. oportunus. a. um. indevitabilis. le.
ter. tas.

Myeden. hueren. in **H.** Hueren.

ber **Myeden.** verhueren. in **H.** Hueten.

Myddach. Meridies.

Mydwehe. in **G.** Guededach.

Mydsomer. Solsticium estivale.

Mydwinter. Solsticium hyemale.

Mydbasten. Dominica letare.

Mydwech. Medivium.

Mydden. Medius. medianus. a. um.

Myddel. myddeldom. ten halben. Medium. me-
dietas. meditullium.

dat **Myddel** of platze tuschen dat een ind dat an-
der. Medium. spacium. spaciolum. intercape-
do. intervallum. interspacium. intersticium.

tuschen Myddel ind uterste. Medioximus. a. um.
 in dat Myddel gestalt myt dwangh. Mediarci-
 tus. a. um.
 int Myddel staende. Mediastinus. a. um.
 Myddelen. Mediare. dimidiare.
 Myddelen en sake tuschen den meerren ind den
 mynren. Incesso. sis. fere. ivi.
 Myddeler. Mediator. interventor. sequester.
 Myddelmattich. Mediocris. cre. ter. tas.
 Myddelmattichet. [*l. Myddelmatticheit.*] Me-
 diocritas.
 wat Myddelmattich. Mediocritulus.
 Myghe. sepe. in H. Harne.
 Myghen. sepe. streuen. Urinare. mingere.
 emingere. demingere. per. valde. mictare.
 mictitare. mifare. micturire. mifitare.
 samen myt Myghen. Commingere.
 in Myghen. insepe. Inmingere.
 be Myghen. besep. Permingere.
 weder Myghen. wedersepe. Remingere.
 Myghelich. sepe. Urinalis. le. ter. mifatis.
 Mygher. sepe. Mictor. mifator. urinator.
 Myghe bat. sepe bat. Urinale. mifatorium.
 mifaterium.
 Mygheste. sepe. Mifatorium.
 Myle. Miliare. leuca. miliarium. rii.
 Myle in greeck Stadium. in walsch Leuca.
 in egyptisch Signes. in persen Parafanga.
 der Mylen een achte deel geheiten. Miliarium.
 stadium. dii. ind dat stadium. stadiolum et
 stadiolum et stadialis. le. ter. tas heldt een
 hondert xxb. schreden of trede f. apud grecos.
 Mylien seit heise. Milium. centenum.
 Myde. by. Munificus. strenus i. Largus.
 Largifluus. Liberalis. Copiosus. Dapaticus.
 dapiticus. munerosus. collativus. dativus.
 Largiusculus.
 Myde in daighden. Pius. clemens.
 seer Myde. Prelargus quamlargus. Dilargus.
 Largifluus.
 Myde sonder mate. Prodigus. prodigalis. le.
 ter. tas.
 Mydelich. Large. Largiter. Largiflue. colla-
 tive. dative. munifice. center. copiose. li-
 beraliter. dapice. dapitice.
 Myte. Splen. lye.

Mytseck. Spleneticus. linofus. lienofus.
 My. Meus. mei.
 Myse. Meipfius.
 Myne. Minus.
 Myne. Minor. minusculus. minorculus.
 Myne. clegne werden. Diminui. decrescere.
 discrefcere.
 Myne. clegne worden. Minoratus. Decretus.
 discretus.
 Myne. clegne maken. Minorare. minuere.
 diminuere. imminuere. comminuere. mi-
 nutare. carpere. subtrahere. semare.
 Mynebroeder. barboite. Frater minor. barvo-
 tus.
 weder Myne maken. Reminorare.
 dat een vermynet des he bruyken solde. De-
 frutare.
 vermyning. Detrimentum. diminutio.
 Myne. bruntscap. in T. Tiesde.
 Mynen eerlich. in T. Tieshebben.
 Myne. myner eerlich. in T. Tieshebben.
 Mylich. in T. Tieslich.
 Mylich in gaide. Caritativus.
 Mynsch Homo. homuncio et homunculus.
 Homulus.
 gheyn Mynsch. Non homo.
 half Mynsch. Symo. onis. semiunculus. se-
 munculus.
 half Mynsch half esel. Onocentaurus.
 half Mynsch half pert. Ypocentaurus.
 aeber byf Mynschen een aeberste. Penthacon-
 tarchus.
 aeber tyen Mynschen een aeberste. Decurio.
 aeber hondert Mynschen een aeberste. Centurio.
 demarchus.
 Mynschen dyest. Hominium.
 stede dair men die Mynschen verbernet. Bostar.
 aris.
 Mynschen verhooper. Plagiator. plagiarius. pla-
 gioxippus.
 Mynschlich. Humanus. humanitus. adver. et
 humaniter. tas.
 onmynschlich. Inhumanus. abhominabilis. le.
 ter. tas.
 Mynschlike anneempnge. Humanacio.
 myt Mynschlicheit beslept. Humanatus. a. um.
 Mynsch

Mynschlicheit. Humanitas.
geMyn. holt. Iles. in G. Gunstich.
Mynte. eyn ruyt. Menta.
coern belt Mynthe. Menta agrestis. pluraliter colocassia orum. calamentum. nepita. te.
Mirakel. wonder. in C. Cepchen.
Mirre. Mirra.
Mirren bycht. Xiromiricum.
Mirren bate. Mirrinus. a. um.
Myff. oneben. Impar. dispar.
Myffoait. in B. Bzaethe.
Myffedich. oetelbedich. Reus. malefactor. maleficus. transgressor. prevaricator. sceleratus.
Myffdoen. myfftreben. Prevaricari. Excedere. forisfacere transgredi. malefacere.
Myffduncken. bewaynen. Suspiciari.
Myffgaen. Errare. deviare. in C. Erren. dwelen.
Myffhagen. Displicere.
Myffhandelen. in D. Dyeben.
Myffballen. Displicere. Dilabi. Relabi.
Myffbyzucken. Abuti.
Myffen. Deficere.
Myffchen. in M. Menghen.
Myffe. Missa. se.
Myffe halden. misse doin. Missare. missitare. celebrare.
die Misse steetlich duet. Missaticus.
Myffe boick. Missale. lis.
Myffgewaidt. Ornamentum. preparamentum.
tot der Missen hoerende. Missalis. le.
Myfflich. in A. Abenteuerlich.
Myffpel. Esculum.
Myffpelboom. Esculus.
Myffsanch. myffsack. Auricalcum. electrum.
Myffsungen. Auricalceus.
Myffsungen beteken. Lechitus. ti.
Myffen. niet treffen. in F. Falgen.
Myffen dat lant. Missena.
Myff. Fimus. mi. letamen. nis.
Myffdzeger. Olitor. oris. fimarius. a. um.
Myffstede. baelt. Fimarium.
Myffen. Infimare. stercorare.
My. mede. Cum.
My. my. Mecum.

My. by. Tecum.
My. u. Vobiscum.
My. ven. Secum.
My. eyn ander. Unanimiter. invicem. simul. una pariter.
My. eyn. to mail. in A. M.
Modde. sijn. in D. Dyck.
Modstede. in D. Dyckstede.
Modderich. slychich. in D. Dyckich.
Moede. in M. Matt.
Moeden. moit maken. Animare. Confortare.
berMoeden. meynen. in D. Dunchen. gysen.
anMoeden. ansynnen. verghe. Petere. exigere. require.
gwait **ber**Moeden dat men hest. Suspicio. Suspectio. onis.
gwait **ber**Moeden to heben. Suspicio. cis. cere.
Suspicor. aris.
baer dat **ber**Moeden gwait is. Suspectus. a. um.
die gwait **ber**Moeden hest. Suspectivus. suspiciosus. suspectuosus. a. um.
gwaide **ber**Moedynge. Suspicio. suspectio.
berMoedynge. in G. Gysynge.
berMoedelich. Coniecturalis. le. ter. tas. Coniecturative. opinabilis. le. ter. tas. opinative.
galds Moeder. Theotocos. dei genitrix.
Moeder. Mater. matricula. parens. Genitrix.
Tama. me.
Moeder alre figuren. Aliotheca.
dyn alder Moeder. Ava. Avia. e.
dyn aber alder Moeder. Proavia. e. **oer** Moeder Proavia. **oer** Moeder Attavia. **oer** Moeder Tritavia.
Moeder van echten kind off kinderen. Matrona. under matronalis. le. ter. tas.
ber Moeder in seiden to gelicken off to volgen. Matrissare. matrizare. **And** die also is. Matrimis. mis.
des Moeder by is sonder eyghentcap off gehoere. Aldius. a. um.
beer Moeder. hacht Moeder. in B. Beermoeder.
wyse Moeder. hebelmoeder. Obstetrix.
der wyse Moeder ampt to doin. Obstetrico. as. are.

Moeder utweſ manſ off wiſſſ. Socrus. us. And
 der vader iſ utwe Proſocer. ind oere Moeder
 iſ utwe Proſocrus. us.
 die Moeder inder vrouwen ſicham. Matrix. ma-
 tricola. hymen. nis.
 deſ Moeder doir iſ Matrimēs.
 dyne uyt ſynre Moeder hynck geſneden iſ. Ceſo-
 onis.
 die Moeder off alder moeder lebendich heſt. Ma-
 trinius.
 myt Moeder. Commater.
 deſ Moeder ind vader uyt twen ſanden ſynt. Bi-
 gens. tis. omnis ge.
 ſtyf Moeder. Noverca. matrina.
 ſtyf Moederſch. Novercalis. le. ter. tas.
 ſtyf Moeder werck dynben. Novercor aris.
 Moedermoerder. Matricida.
 Moedermoerdery. Matricidium unde matrici-
 dalis. le. ter. tas.
 Moeder deſ geſonds. Materfamilias.
 Moeder die meer dan eyn hant gehad heſt. idem.
 Moederlicheit. Maternalis. le. ter. tas. Ma-
 ternus. a. um.
 Moederlicheit. Maternitas. maternalitas.
 Moederloſſ weyſſen. Pupillus unde pupilla-
 ris. re. tas.
 Moederlich guet. Matrimonium.
 Moedich. in C. Coene.
 groit Moedich. Magnanimis. me. ter. tas. Ina-
 nimis i. valde Animequior.
 lanch Moedich. Longanimis. me. ter. tas. Lon-
 ganimus. a. um.
 gelich Moedich. Equanimis. me. ter. tas.
 eyn Moedich. in D. eyn Drechtich.
 licht Moedich. in B. Blyde.
 half Moedich. Semianimis. e. ter. tas.
 clegn Moedich. Puſillanimis. me. ter. tas. pu-
 ſillaris. re. ter. tas. microſichus.
 ſwair Moedich. in B. Bangh.
 on Moedich. in A. Anxten. in B. on Blyd.
 uyt Moedich. Exanimis. me. ter. tas.
 aff Moedich. Deanimis. me. ter. tas.
 hevel Moedich. in H. hehardt. in D. eyn Deſ-
 ſich.
 he Moedich. in H. Homoedich.
 bitter Moedich. Rancorofus. tas.

dobbel Moedich. bedzierlich. Biplex. alterplex.
 oit Moedich. in O. Oitmoedich.
 ont Moedt. verſagen. in A. Anxtfelbich. in B.
 Bloede. in D. Dyeobich.
 ge Moede. in D. geDanch.
 deſ Moeds verlupſſ. Dyastasis.
 ſacht Moedich. Mansus. a. um. mansuetus. sua-
 vis. tranquillus. quietus. Placidus. blan-
 dus. lepidus. lepidofus. miris.
 ſacht Moedich weſen. Mansuere. mansueſcere.
 mitere. miteſcere.
 ſacht Moedich maken. in M. be Moeghen.
 ſacht Moedicheit. Mansuetudo. Suavitas. lepi-
 ditas. mititas. micia. cie. placiditas. placa-
 bilitas. tranquillitas.
 onſacht Moedich. in S. Struyſſ.
 onſacht Moedicheit in S. Stugrichheit.
 ſwigt Moedich. in G. Gehyttzich.
 ver Moeghen. Poſſe. queo quis quire. valere.
 valeſcere. convalere. leſcere. equivalere.
 leſcere. per. equaliter. prevalere. leſcere
 i. pre aliis Evalere. invalere. leſcere. per.
 valde.
 nyet Moegen. Nequeo. quis. quire.
 Moeglich. Potis. te i. poſſibilis. le. et potis
 comparatur ſ. pocior. poſſimus.
 Moeglich in B. Blychen.
 Moeglicheit. Poſſibilitas. facilitas.
 on Moeglich. Impoſſibilis. le. ter. tas.
 on Moeglich. in B. on Blychen.
 Moeg in A. Ael.
 Moeye moddere. moeye. waſe van deſ vader we-
 gen. Amita. oir ſoen amicus van der moe-
 der wegen. matertera. matrueſis.
 eyne Moegen hant. Matrueſis.
 Moegen. verſtoeren. in B. Bedroeben.
 Moeglich. [l. Moeyelick.] in L. Laſtich.
 Moeglicheit in L. be Laſticheit.
 Moegeniſſe. in C. Crot.
 Moel. unck. eyn ſenju dyer. Gamaleon. cama-
 leon. ſtello.
 Moel moeye. wech. Mollis. le. ter. tas. unde
 mollitas et mollicia et mollicies. quam-
 mollis. premollis. permollis.
 Moelwoym. mollwoym. in G. Ghoere.
 Moel. in B. Back.

Moete. Molendinum. molinellum. mola. le.
 pistrilla. le.
 walch Moelle. in M. Walchmoellen.
 water Moelle. Aquimola.
 wint Moelle. Ventimola.
 oelp Moelle. Trapeta. re. trapeum. ti.
 peper Moelle. Fractillum. li. fritillum. li.
 Moellen stejn. Molaris. ris.
 dair men die Moelle ngt umbwendt. Molum-
 crum. cri.
 Moelleken dair mede die hndet tegen den wint-
 lopen. Giraculum. li.
 totter Moellen hoetende. Molaris. re.
 Moelner. Molitor. molendinarius.
 Moelken. Lacticinum. mulcedo.
 Moelt is eyn maît van iii. walzen.
 Molter. molter. Multa. re. emolumentum.
 Momorter. in C. Cement.
 Moone. eyn bisch.
 Moone. wase. in M. Moone. moddere.
 Monich. Monachus.
 Monich die dicke van celle tot cellen loipt. Cir-
 cumcellio. onis.
 Moniken clept. Epedicen.
 Monichs. Monachalis. le. ter. tas. Monachi-
 cus. monasticus. a. um.
 Monster. Monasterium. monasteriolum. assi-
 sterium. archisterium.
 Monstren. herschoutwen. in B. Blaseneren.
 Mont. muyl. in B. Beek.
 Monsel. in B. Beete.
 die ngt den Mont sangt na der vogel sanc.
 Osen. nis.
 Krupchen Mont. Lura. re.
 die den Mont steeds toe heidt. Duribuccius.
 cii.
 des Muntz toedzuching. Cinnus. ni.
 gulden Mont. Crisostomus a. um.
 die synen Mont ngt oplupchen wist. Oridu-
 rius.
 die mit den Mont gesung maect. Orifonus.
 die mit den Mont syn sprack maect. Oridi-
 cus.
 die mit den Mont geseng maect. Oricanus.
 Moir. Ethiops pis. Ethiopus. pi.
 Moirpne. Ethiopissa.

Morenant. Ethiopia.
 Moren. wortelen.
 March. march. Medulla.
 Marchich. Medullitus. a. um. medullinus.
 toe Mozelen. in Q. Qwetten.
 toe Mozelt. in Q. geQwetz.
 Moerden. Latrocinor. aris. in D. Doeden.
 Moerder. scherker. Latro. latrunculus. San-
 guinarius. homicida. Iugulator. Vispilio.
 onis. ficcarius. mit pyemen.
 der Moerder geselle. Satelles. tis.
 Moerder sngs vaderg. Patricida.
 Moerder sngre moeder. Matricida.
 Moerder sngs broeders. Fratricida.
 Moerder sngs hndg. Prolicida.
 Moerder van eenigen sngre alderen. Parricida.
 dair men Moerder ind dgebe henght. pluraliter.
 Furcelles. lium.
 Moerderpe. Latrocinium.
 Mozghen. Cras. Crastinus. a. um.
 aever Mozghen. Procrastinus. a. um. procras-
 tinum. perempdie. postridie.
 Morgenstonde. in D. Dagherast.
 bur Morgenstonde. Crepusculum.
 Morgenstern. Lucifer. Diana.
 Morgenzoit. Iancaculum.
 Morgengaebe. Dos. tis. Dotalicium.
 Mozseel. beete. montsel. Buccella. in B. Beete.
 Moert. in D. Doltlach.
 Moertkuml. Anfractus. us.
 Moertypem verborzen in eynen stabe. Sica.
 ce. ind die dair mede moert. Sicarius. a.
 um.
 Morter. in C. Cement.
 Mortierstejn. btsel. Mortarium. Mortariolum.
 Tritorium. Crucibolum. Pila. le. Trigo-
 na. ne.
 Mozwe. weecke. in M. Moll.
 Mozwe. weick. slap werden. Mollere. Molles-
 cere. Emollere. lescere. Lentere. tescere.
 Laxari.
 weder Mozwe werden. weder wepck. slap wer-
 den. Remollere. lescere. Relentescere. Re-
 laxari.
 weder Mozwe. wepck. sachte maiken. Remul-
 cere.

be Moztwen. versachten. versueten. versoppen. still-
len. bzedigen. betwepcken. restich maken. Pa-
care. pacificare. placare. lenire. dulcorare.
mollire. Demollire. emollire. mulcere. re-
mulcere. permulcere. demulcere. conten-
tare. delinire. ablinire. macerare i. molli-
ficare. mollitare. emollitare. demollitare.
Mitigare. mitificare. demitigare. Commol-
lire. permollire. remollire. submollire. mul-
care. paragorizare. sedare. quietare.

be Moztwng. versachtng. versuetng et cetera.
Placacio. placamen. pacificacio. Delinicio.
delinimentum. lenimen. tum. Dulcoracio.
emollicio. mulcibilitas. mulcedo. inis. pa-
ragoria. e.

wat Moztwe. Molliculus. a. um.
Moztweichheit. wepckheit. Mollicia. e. molli-
cies. ei.

be Moztwelck. betwepcklich. versopnlich et cetera.
Pacabilis. placabilis. le. ter. tas. pacifica-
bilis. lenibilis. ter. tas. dulcorabilis. mol-
libilis. emollibilis. demollibilis. ter. tas.
mulcibilis. demulcibilis. ter. tas. contenta-
bilis. ter. tas. delinibilis. ablinibilis. miti-
gabilis. ter. tas.

Moß op den boom of anders. Ulmus. quisqui-
lie. arum. unde quisquilius. tas.

Moß in C. Coil.

Moß stelen. in C. Coil stelen.

Moß planten. in C. Coil planten.

wat Moß in B. Wy.

Moßchel schoelpe. Murex. icis. luter. ris. con-
cha. coelea. di. die bish bair bynnen heit
ostrea. e. conchile. lis. conchilium. lii.

Moßhlen leser. Conchilegus. gi.

Moßhlen verkooper. Ostrearius.

Moß. Mustum. carenum. ni. mulsun. fi.

Moßdzant. Mustacium. cii.

Moßdzenther. Muscio. onis.

Moßtart. senep. Sinapium.

Moßtart sagt. Granum sinapis.

Moßtart. Sinapicus. a. um.

Moße. moite. stunde. Tempus. oportunitas.
intervallum. vacancia. pausa. mora. inter-
polacio.

Moit. in D. geDant.

on Moit. in D. berDypt.

ge Moedt. in H. gehert.

ont Moedt. in H. onthert.

eyn heilich Moit. Sacernus. ni.

wederom Moit grÿppen. Resipere. resipisce-
re.

Moit maken. Animare.

ont Moeden. Deanimare. exanimare.

Moeten. Posse. licere.

Moeten. in G. beGegenen.

Moetelen. pzoetelen. in C. Czoenen.

Moeren. Oportere.

die ont Moetende. begegenende is. Obvius. a. um.
unde obvie et obviam adver.

ont Moetngge. Occursus. us. obviacio. ypo-
panti. indecli.

Moete. Tinea.

Moetich. bol motten. Tineosus. tas.

Mudde. Modius. dii.

Muede. in A. Arbeit.

Muede. lass. in H. verBeerdt.

Muede. lasmaken. in H. verHerden.

Mughe. in T. Tott.

Mugchen. trecken. in T. Laten.

Mugchen als die perde an den hoeten.

Mussen. styncken. Ferere. olere. perolere. sor-
dere. sordescere. absordere. descere. infor-
dere. descere. resordere. descere. per. ite-
rum. tabere. bescere. putrere. trescere. pu-
tere. putescere. computere. tescere. depu-
tere. tescere. rancere. fraterere. tescere. squa-
lere. lescere. cleo cles clere.

Mussende stynckende. Sordidus. sordidulus. fe-
tens. olens. sordescens. Cenosus. fetosus.
fetulentus. feridus. cenosus. cenulentus un-
de cenulencia. olidus. putidus. putulentus.
spureus. contagiosus i. sordidus. hyrcosus.
oletus. a. um. exolerus. per. valde. olax.
acis. ter. tas. rancidus. rancidulus. squali-
dus. squalidulus.

Mussende stynckende stede. Oletum. ti.

Mussen in S. Stanch mussen.

Mussen. styncken in D. Doemen.

Mugge. Culex. zinzala.

Muggen nett of blygen nett haeben den hofde.
Canopeum. pei.

Mul. stubbe. stoff. Pulvis. eris. Pulver. eris.
Athamus.

Mullich. stubbich. staebich. Pulvereus. a. um.
bol Mulg. stubg of staefg. Pulverosus. tas. Pul-
verulentus. lencia.

Mullheit. stubbicheit. staebicheit. Pulverositas.
Pulverulencia.

Mupl. mont. in B. Beck.

Mugle. en dper. Mulus. dat en hengt an eyne
eysennen wynt. Burdo. onis.

Mupinne. Mula.

Muplen verwarre off leyder. Mulius. lii. mu-
lio. onis.

dat toe den Muplen verwaren off leyden hoirt.
Mulionicus. a. um.

Muplber. Morum. ri.

Muplberboem. Morus. ri.

Mum. in B. Bud.

Mummen. Larvales.

Mumber. boirmunder. boirtwefer. befogger. Mum-
burnus. Eonomus et Yconomus i. dis-
pensacio super familiam. Dispensator. Ad-
ministrato. Tutor. Curator. mumburnus.
Syndicus. Procurator.

Mumberfchap. boirmunderfchap. procuratozfcap. Pro-
curacio. administracio. Dispensacio. tutela.
tutoria. villicacio si super dispensacione
domus.

berMuplen. herstoppen. in B. Bagen.

Muplen. Rumor. aris.

Muplung. Rumor. murmur.

Munster. in M. Monster

boirMunder. in M. Mumber.

Munte. Moneta. calophista. era. re.

Muntten. in G. Gelfsaen.

Munter. Monetarius. Erarius. Nummularius.

Trapezita. Trapezieta.

Muntfer.

Muntfede. Monetarium. rii. monefum. si.

der Munter anbild. Trapetum. ti. Trapeta. te.

der Munter of twefter taffel. Trapezia. e.

Mupre. Murus. murulus. Ticus. grece.

Mupre die verballen off verdozben is. Saricus.

ci.

hurMupre. in B. burDorchte.

eyn hoge Mupre. Palanteum. tei.

Mupre of want af to bzehen. Parietare. Dis-
parietare. Exparietare.

der Mupren off want nederball. Parietina. Pa-
rienna.

by der Mupren eyn spatium. Promurium. rii.
Mupre. Cementarius.

der Mupre off ftegnmetzlerry. Norma. me.
der Mupremeister off ftegnmetzler loit mit der ly-
nen. Amullis. fis. Dependiculum.

Mupren maken. Murare.
tot Mupren hoerende. Muralis. le. ter. mu-
rale. lis. ter.

Mupremeister. Cementarius. lapicida. et in S.
Stegnmetzler.

Murmureren. in C. Croenen.

Mupff. Mus. musculus.

Mupff in den handen dpehen ind armen. Mus-
culus. Lacertus unde mafculofus. tas. La-
certofus. tas.

blederMupff. Vespertilio. Blacta. Blata. te.
ban der blederMupff dat dunne belle an oeren
bloegel. Membrana. ne.

beltMupff. fchermupff. watermupff. maf. ge. So-
rex. foriculus. foricillus.

Mupffbenger. Muriceps. muricida. de. musci-
pulator.

Mupffbal. Muscipula. mustricula. Pacifcola.

Mupffbangen. Muscipulor. aris.

Mupffboech. Muscerda. de.

Mupffneft. Musium. fi.

Mufch. in C. Lugngnck.

Mufchait appel. Muscatum. ti.

Mufcaten boem. Muscatus. ti.

Mufchaten bloem. Flores muscati. Macis.

Mufych. Musica.

ban der Mufychen instrumenten die namen. Fi-
dis. dis. vel fida. de est corda instrumenti
musici. cicuta. te. barbitum de offe ele-
phantis factum.

Mufychen instrumenten daic men op speelt die
namen daicban. Organum. tuba. buccina. ti-
bia. calamus. musicalis. sambuca. tympa-
num. cithara. lira. falterium. cymbalum.
clavicordium. cornu. cistrum. tyntinnabu-
lum. fistula. vigella. lutinum. quinternus.
positivum.

Muſtus. in D. Deſem.
Muſt bur die bogel. Cavea.
Muyen. Caveare. explumare. mutare.
Muetich. in L. Ledich weſen.
onMuetich. in L. onLedich.
Mutſche. in B. Byrreet.

Mutte. foghe. in C. Cyeme.
Muwe. Manica. manulea. lee.
boirMuwe. Mantus. ti.
Muwen meker. Manularius.
Muwen maiken. Manicare. manuleare.

N.

NA.

Nae. in B. Bp.
Nae. adver. Secundum.
Nae den preſten. Secundus. a. um.
Nae. hynden. in A. Achter.
Nae. wal bepl. in C. gueds Coips.
Nae egn ander. Successive. ordinarie. vicissim.
 succurſim. alternatim. interpolatim.
beelNae. bynae. Quasi. fere. fera. Circa. pro-
 pemodum. pene.
Naemails. herna. Post. Postmodum. postea.
 Dehinc. Depost.
van Nae. Aprope. Deprope.
daieNae. Postubi. Postquam. Acubi.
daie Nae. Deinde. Dehinc. Postremo. Poste-
 rius. Postea.
Nehen. genehen. Propinquare. appropinquare.
 proximare. approximare. appropriare. vici-
 nare. convicinare. luxtare. appellere i. ap-
 plicare. attingere. contingere. Contignere.
 vergo. gis. gere. vergitare.
Nagett. Proximitas. vicinitas. vicinium. nii.
 propinquitas. contiguitas.
Najer. naerre. neghet. Propior. propius. pro-
 pinquior. propinquius. vicinior. vicinius.
 citerior. citerius.
Naeſte. neeghte. Proximus. Citimus. Citerri-
 mus. propinquissimas. Vicinissimus.

NA.

Nabur. Ancho. onis. Ancerius. a. um. Con-
 finis. ne. tas. affinis. ne. tas. conterminus.
 a. um. ergata. te. finitimus. a. um. apodi-
 sius. a. um. tas. apodiscus. a. um. vicinus.
 a. um. tas. vicinulus. convicinis. vicanus.
 convicanus. a. um. vicaneus. convicaneus.
 a. um.
ſach Naberlich halben. Vicinare. Convicinare.
Naberlich. Viciniter. Confiniter. affiniter.
onNaberlich weſen. Abvicinare.
Naberſcap. Vicinitas. Convicinitas. affinitas.
 Confinitas. Affinium. nii. Confinium. nii.
 vicinium. nii. vicina. e.
Nacht. Nox. Nocticula.
to Nat. in H. Hgnt.
Nachtlich. Nocturnus. a. um. nocturnalis. le.
Nachtſtunde. Nocturno tempore.
Nachtgale. Philomena. accredula.
Nachttrabe. Nicticorax. Noctua. Cecumia. alias
 Cicunia. hec Nitimene. nis.
Nachtbyld. Ciparissa.
hebt gueden Nacht. ter gueder Nacht. Got betwar-
 u. in A. Abdee.
der Nacht yeste bepl. Crepusculum. Vesperum.
 dat ander bepl. Conticinium. dat berde bepl.
 Gallicinium. dat vierde bepl. Intempestum.
 dat vyfte bepl. wederumb Gallicinium. dat ſette
 bepl.

beyl Matutinum. dat sevendē beyl Diluculum
 of Aurora. dair nae weder Crepusculum i.
 dubia lux.
 Nacht ind dach eben lantch. Equinoctium. Equi-
 dum. Licitum. ti unde Equinoctialis. le.
 tas. Equidialis. le. tas.
 Nachstunde als men nyet langer wat en doet.
 Immaturitas.
 be Nachten. Pernoctare. nocturnare.
 gelijck Nachtelich. Equinoctialis. le. ter. tas.
 twe } Binoctius.
 dñ } Trinoctius.
 byer } Nachtelich. } Quadrinoctius. a. um.
 byf } Quinquinoctius.
 gelijck } Equinoctius.
 Nachts gedwesniss. Fasma. me. vel Fasma. tis.
 Nachts. Metilius. a. um. nocturnus. a. um.
 Nachts waken. Nictor. taris et nicto. tas et
 nictito. tas et nictitor. taris unde nictan-
 ter i. vigilanter. noctare. pernoctanter.
 Nach. Occiput.
 Nachrast. in E. dair men de Ellenbaigen.
 Nachit. hale. in B. Bloet.
 Nader. een ruyt. Serpentina. Colubrina.
 Nagel. Clavus. vi.
 Nagel dair mgt men holt an holt negelt. Epi-
 grus. gri.
 Nagel an handen of voeten. Unguis. is. mas.
 ge.
 muschaten Nagel. groffels nagel. Gariophilus.
 Naggen. taggen. ptehlen. tergen. Czeptzen. regit-
 zen. Irritare. provocare. Stimulare. Insti-
 mulare. pungere. Stigare. Instigare i. Sti-
 mulare. Rodere. Carpere. Invidere. Odire.
 eciam in B. Bedrogen.
 Naghelen. Conclavare.
 Naepen. Suere. Consuere. Sartire. Millare.
 ont Naepen. optrennen. Dissartire. Absuere. Dis-
 suere. Obsuere. Displodere unde Displo-
 sus et Diplosus. a. um.
 ber Naepen. wedernaepen. Resartire. Resuere.
 to hoip Naepen. to samen naepen. Consartire.
 Consuere. Assuere.
 umb Naepen. Circumsuere.
 to rug Naepen. Desuere. Insuere. per. in.
 tuschen Naepen. Intersuere.

boir Naepen. Presuere.
 tegen Naepen. Obsuere.
 Naepelich. Consutilis. le. ter. tas.
 onge Naepet. Inconsutilis. le. ter. tas.
 Naeper. Sartor. Sartorius. sutor.
 Naepnge. Sartimen. tum. sartura.
 Naepstede. Sartorium. rii.
 Naide. naegnaide. Acus. us. fe. ge. Splynter
 et Calamistrum.
 stich Naide off spelde.
 holtē Naide dair men die doichlegder mte toe-
 naepet. Brocca. ce. inde Imbroccare. dat
 heit also toenaepen.
 Name. Nomen.
 toe Name. Cognomen. Cognomentum. Agno-
 men.
 toe Name. in B. Byname.
 toe Namen. Cognominare. agnominare.
 eyns Namen berdoeminge of verwandelpnge. An-
 thonomia. cathacrisis.
 die Name sung baderg hebet. Patronomicus.
 die Name verre moeder hest. Matromonica.
 boir Name. Prenomen.
 eyn Name van sunderlynger werdieheft gegeven
 als david propheta is gendeempt ind sent pau-
 wel apostolus ind aristoteles philosophus.
 Anthonomafia.
 Name van dynen genaden. Trigarium.
 die den Name gheest den anderen nae synen ampt.
 als her praist. her deken. her doost. her rich-
 ter. die heit Nomenculator. nomuncula-
 tor.
 die Namen hest. twee. dyn of vele. Dionimus.
 a. um. trionimus. a. um. polionimus. a.
 um. binomius. trinomius. polinomius. a.
 um.
 twee Namen. dyn namen. vier namen. Binomen.
 trinomen. quadrinomen.
 boir Namen. Prenominare.
 her Namais. in C. to Comende.
 Nayme. roiff. Spolium. ablacio. scavillum. se-
 polia. lie s. vestium. preda. van den nabe-
 ren sonder beede. rapina. van den bbanden.
 rapinula. pancra. cre. sarapia. e.
 ge Nanne. Cognomius.
 Nappe. in B. Beket. et in C. Cop.

Napp myt twee oren of henghelen. Crater. ris.
 cratulus. li. cratera. re.
 Nappen. taggen. betſchen. nappſchen. nijdich ſpe-
 len. Pungere. ſtimulare. mordeſcere.
 Narre. gheek. in A. Aff.
 Naerre. in N. Naher.
 Naſe. Naſus. naſellus. naſicellus. naſiculus.
 ſonder Naſe. Anaſus.
 Naſe gater. Naris. ris. ri.
 rrom Naſich. Aquilus. a. um.
 Naſe ſnuten. Mungere. emungere. mncare.
 demucare.
 der Naſen ſnotter of onreghicheit. Carunca. ce.
 mucus. ci.
 Naſe afhoutwen of ſnyden. Narire.
 des Naſe altyt onregh is. Naricus. a. um. bru-
 tus. a. um.
 dat die Naſe beſchermyt. Naſale. li.
 der Naſen gater buitenſte. Pirula. le.
 der Naſen gater rechter ſijde ind lichter ſijde.
 Pennule.
 der Naſen gater dat myddelſte onderſlach. Inter-
 funium. nii.
 der Naſen ſtanch. Polipus. pi.
 der Naſen rechtſheit van haeben neder. Colum-
 na.
 an der Naſen dat noch bleiſch noch begh en is.
 Cartillago. ginis. dat is dat wepck vut an
 den toppen.
 Naſelich. Naſalis. le. ter. tas.
 groot Naſich. Naſoſus. a. um. tas.
 acher Naſich rrom. Proboscis. diſ. promuſcis.
 diſ. ſimus. a. um unde ſimitas.
 Naſchen. ghijlen. in B. Bedelen.
 Naſch. in D. Dafe.
 Naſt. Conſutura.
 Naſter. ſlang.
 Naſt adiectivum. in C. Ciam.
 Naſt maiken. netten. Humectare. humefacere.
 madidare. madefacere. auſtrare. humidare.
 rigare. irrigare.
 Naſt werden. Madere. deſcere. demadere. de-
 madefcere. humere. eſcere. humefieri. Ma-
 defieri.
 Naſt ſubſtan. Liquor. vapor. ſuccus.
 ſeer Naſt werden. Demadere. dimadere. im-

madere. emadere. permadere et faciunt de-
 ſcere inchoativa.
 ſamen Naſt werden. Remadere. Commadere
 Remadeſcere. Commadeſcere. Re. per. ite-
 rum. In. per intra.
 ſuperleg Naſt toe hoip-gemengt. Sinalympha.
 phe.
 ſuperleg Naſt toe hoip menghen. Sinalymphare.
 vol Naſticheit. Humorofus. a. um. tas. Ma-
 dor. onis i. Maditas.
 Naſtmaking. Humectacio. humectamen. hu-
 mectatim adverbium. Madificacio. Madida-
 cio.
 Naſture. complexi. in A. Anghe.
 Naſture. complexi. Natura. Complexio. Endo-
 genia. Endogenitus. a. um i. naturalis.
 Endogenite i. naturaliter. Genesis. ſis. vel
 ſe.
 die van der Naſturen caſſet. Genealogus.
 der Naſturen conſt. Phisica. ce.
 Naſturen arden. Naturare.
 dat tegen der Naſturen loip ſchijnt te weſen dat
 heit Monſtrum unde Monſtruofus. a. um.
 tas.
 dat in der Naſturen ongeraect is als ſeff bynger
 an eynre hant. Portentum. ti unde porten-
 tuofus. tas.
 aſgot der Naſturen. Genius. nii.
 Naſtuer. Complexi als ſchone bzolike luyde heben.
 Sanguineus. a. um.
 Naſtuer. Complexi als bzuyntoernighe luyde he-
 ben. Colericus. a. um unde Colera. re.
 Naſtuer. Complexi als bette buchte vol luyde he-
 ben. Flegmaticus. a. um unde Fleuma.
 tis.
 Naſtuer. Complexi als bleyche ertbartwige luyde
 heben. Melancolicus. a. um unde Melan-
 colia.
 Naſtuerlich. Naturalis. le. ter. tas. Endogeni-
 tus. Phisiculus. a. um. Genuinus. a. um.
 i. naturaliter.
 Naſtuerlich kunſter. Phisicus.
 die van Naſtuerliken ſaken ſprecht off wercht. Phi-
 ſiologus.
 Naſt van en rat. Meditullium Timpanum. ni.
 Naſel. Umbilicus. ci. Glomon. onis.

Nabel van en wolff. Ciccum. ci.
 Nautwe. in C. Com.
 Nautwe. vzaek. in C. Carch.
 Nautwe. englj. in D. beDyough.
 Nautwelick. in C. Com.
 beNautwen. betengen. in D. beDyangen.
 beNautwer. in D. beDyanger.
 beNautwelick. in D. beDyangelick.
 beNautwet. in D. beDyangt.
 Neecken. in N. Nalen.
 genNeecken. [*l. geNeecken.*] anstaen. Instare
 unde Instancia. ter. Imminere. Ingruere.
 Incumbere. Impendo. des. dere. Insistere.
 Propinquare.
 geNeden. daren. in C. Coen wesen.
 beNeden. under. unden. Sub. Subter. Subtus.
 Infra. Inferius.
 Neder. leghe. syde. Bassus. a. um. tas. Ymus.
 a. um. tas. Depressus. Infimus.
 berNederen. berlegghen. in D. beDyangen.
 die Nederste. leeghste. sijnste off underste. Infe-
 rior. Inferius. Infimus. Infimas. atis.
 Negen. in B. Buchen.
 Negen. Novem.
 Negenpen. Decemnovem.
 getal van Negenen. Nonarius. a. um.
 getal van Negenpenen. Denarius. nonenarius.
 getal van Negenigen. Nonagenarius. a. um.
 getal van xxi. Nonagenarius unarius.
 van xxi. Nonagenarius binarius. ind so boytan
 bis tot hunderden.
 Negenste. Nonus. novenus. nonarius. nove-
 narius.
 Negenmaff. Nonies.
 Negentich. Nonaginta.
 eyn ind Negentich. Nonaginta unus.
 twe ind Negentich. Nonaginta duo.
 drij ind Negentich. Nonaginta tres.
 vier ind Negentich. Nonaginta quatuor.
 vijf ind Negentich. Nonaginta quinque.
 sess ind Negentich. Nonaginta sex.
 seven ind Negentich. Nonaginta septem.
 acht ind Negentich. Nonaginta octo.
 negen ind Negentich. Nonaginta novem.
 Negentichste. Nonagesimus. nonagenus. nona-
 genarius. a. um.

eyn ind Negentichste. Nonagesimus primus.
 twe ind Negentichste. Nonagesimus secundus.
 drij ind Negentichste. Nonagesimus tercius.
 vier ind Negentichste. Nonagesimus quartus.
 vijf ind Negentichste. Nonagesimus quintus.
 sess ind Negentichste. Nonagesimus sextus.
 seven ind Negentichste. Nonagesimus septimus.
 acht ind Negentichste. Nonagesimus octavus.
 negen ind Negentichste. Nonagesimus nonus.
 Negenbeidich. Nuncuplus. a. um.
 Negentich maif. Nonagies.
 dat Negenderley geluydt hest. Enneaptongon.
 Negen hondert. Nongenti. te. ta.
 Negen dusent. Novem milia.
 Negen oghe. eyn bysch gehepten en pyck. Mu-
 renula. nonoculus.
 Negen oghe. eyn quast swere. Apostema. ulcus.
 ceris. glans. tis.
 Neghelen. Conclavare.
 geNeyght. in B. geBoeght.
 Negen. in B. Boegen.
 toegeNeyght. Aclivis. ve. deditus. a. um.
 promptus. sedulus. acclivatus. cernuus. cer-
 nulus. a. um. inclinatus. proclivus. a. um.
 proclivis. ve. pronus.
 toeNeygonge. in N. Anghe.
 toeNeygonge. Inclinator. inclinatio. Enclisis.
 affectio. affectus. us.
 Negen cum suis. in N. Naegen.
 tuschen Negen. Interclinare.
 tuschen geNeyght. Interclinus. a. um. intercli-
 nis. ne.
 toeNeygen. Inclinare. acclinare. afficere. ver-
 gere. vergitare. versare.
 toeNeygher. Inclinator. inclinus. a. um. in-
 clinis. ne. acclinator. acclinus. a. um.
 toeNeyghelick. Inclinatorius. a. um. encleticus.
 a. um.
 Nemen. ontfangen. in B. opBoeren.
 Nemen. roben. schynnen. Rapere s. van den
 byanden. spoliare. praedare et depredare s.
 van den dye niet byande synt. pilare. com-
 pilare. depilare. expilare. predor. aris. di-
 ripere. subtrahere.
 berNemen. byesthen. in C. Erbaren.
 berNemen. berstaen. ergennen. begrypen. Intelli-
 gere.

gere. capere. concipere. percipere. comprehendere. cognoscere. sentire. animadvertere. capessere habet preteritum in si. pendere. sardare. advertere. incorporare.
armemen. umbbangen. helsen. **Amplecti.** amplexari. circumdare.
onderneemen. Surripere. suppellere.
hyn afnemen. afstellen. hyn doen. Auferre. tollere. decutere. devertere. intercludere. precludere. abdere. adimere. extremare. amolior. liris. avertere. amovere. demovere. emovere. removere. summovere. detrahere. subtrahere. Evador. daris i. removere. avelere.
afnemen. in S. Stelen.
afnemen. in D. ontDagen.
last afnemen. in L. ontLasten.
anemen. anbangen. Acceptare. assumere.
mytnemen. Excipere. eximere. demere.
boitnemen. Pretendere.
ondernemen. onderwynnen. in C. Czoeden.
bernemelich. Perceptibilis. ter. tas.
Nemelich. sunderlyng. in S. bySunder.
Neyn. Haut. non. neque.
Nennen. noemen. in H. Nepten.
Neren. voeden. optreken. Nutrire. enutrire. fovere. confovere. alere. Pascere. depascere. per valde Reficere. recreare. fomentare. educare. tollere i. nutrire. nutrico. cas. care. alumnare. panagorizare. foculare. focillare. refocillare. adoptare i. nutrire.
Neryng. boedyng. Nutricio. nutrimentum. victus. us. victuale. pastus Fomentum. fomentum. refocillacio. Refocillamen. Recreacio. Recreamen. Refectio. Lomentum. ti. altus. us. alitus. us. ales. lis. alimentum. alcio. alicio.
Neryng. gewyn. romanscap. Questus. lucrum. porisma tis. questura. questuacio. mercimonium. negociacio.
Neren. wyngen. werben ter romanscap. Questuare. mercari. negociari. Lucrari. victare et victitare i. victum querere.
die Neryng doet. Questor. oris. questuarius. negociator.

bat ter Neryngen hoiet. Questorius. a. um.
Neryng doen. Questionor. aris.
Neryng. getwyne. in B. Wate.
Nerastich. Questuosus. a. um.
schentlike Neryng doende. Turpilucrus. a. um.
schentlike Neryng. Turpilucrum.
Nerghen. Nullibi. nusquam. nuncubi. neutrobi. neutrobique.
Nerren.
geNesen. gesunt werden. in G. Genesen.
geNesen. gesunt maken. in A. Artzedgen.
Neste. Nidus. nidulus.
Nestmaken. Nidificare.
Nestlyng. Pullus.
Nestelen. nastlen. ryem. in H. Hofbeter.
Neeft. Proximus.
die Neeft. Posterus. die Neeft nae den oick Posterus. ind so allet voortan i. sequens. posticus. a. um.
Nett. polijt. cass. in A. Abel.
Nete van lusen of bloen. Lens. dis.
Nete. Rete. reticulum. reciaculum et reticula. le. hamus. cassis. sis. cassicula. cassillus. ologium.
onder Nette trecken. Irretire. illaqueare. aucupare.
tot den Nette hoerende. Recarius. a. um. recialis. le. ter. tas.
bygeen Nette haeben den hoifde but die muggen of bliegen. Canapeum. zinzalarium.
Nettemaker. Cassarius. recarius. lanarius. linarius. plagarius. plagarius.
myt Nette vangen. Rethio. tis. tire.
eyntelepe Nette. Tragum. gi.
warpNett. Funda. de. iaculum. li.
warpNettmaker of werper. Iaculator.
bischer Nett. Gurgustrum. tri.
id cleyinste Nett. Gemiplagium. gii.
an den Nette dpe lynen of coeden. Plage.
eyntelen Nett. Verriculum. li.
Netteboebe lodder. in B. Boebe.
Netten. in A. Natmaken.
Netele. Urtica. ce.
Netelen stede. Urticetum.
in Netelen wyntelen. Urticare.
Neteisch. Urticinus. urticarius. a. um.

Neebe.

Nebe. Nepos. nepotulus.

Nebe dat is kind's kind ind heit in onser tongen en enynglich. dat neest dair nae Pronepos. dat neest dair nae Subnepos alias Abnepos. dat neest dair nae Trinepos alias Adnepos. dat neest dair nae Subternepos. dair nae Adnepos. Nota dat Hugucio seget alsus **Nebe** dat is kind's kind. **Nepos.** die neest dair nae Pronepos. die neest dair nae Abnepos. die neest dair nae Adnepos. die neest dair nae Trinepos.

rechte neben of beddere twer hroeder kindere of twer suster kindere. Consobrini.

Nebel. Nebula.

Nebelen. Nebulare.

Nebelich. Nebulosus. tas.

beNeben. besijden. A latere.

Npe. Nunquam.

Nph. nutwe. Novus. novellus. recens.

berNphen. Renovare. innovare. pernovare. opipare.

berNphunge. Innovacio. renovacio.

van Nphes wat opmaken. Instaurare.

Nph manne. Novilunium. incensio.

Nph iende. Novalis. le. novale. lis.

Nphcheit. Deuterofis. novitas.

Nph werck. Novum opus.

die Nphe ind alre dyngen schijft. Librarius. cronographus.

berNphen. vermaken. in T. berLustigen.

berNphunge. vermalunge. in T. berLustinge.

Nph. snab. snabel. Rostrum. rostellum. li.

des Nphs of snabs bozte deil. Prorostum. prorostellum.

geNph. gesnabt. Rostratus. a. um.

Npcht. npet. nupst. Nil. nichil.

berNpchten. bernpeten. Annichilare.

Npchte. Neptis. neptacula.

een Npchte vleischlich to bekennen. Incestus. us. incestum. ti inde incestare i. talem impudicare.

Npchte dat is utwe's kind's dochter. Neptis. tis. der dochter Proneptis. der dochter bozt Abneptis. der dochter bozt Adneptis. der dochter bozt Trineptris.

Npchen myt den ogen. in O. Ogentonchen.

Npchen myt den hoisde. Inclinare.

Npchen myt den knyen. Incurvare. genuflectere. geniculare.

beNpden. haten. in G. berGhynnen.

Npder. vergheure. Diffautor. invidus.

weder Npden en nagel. Recurvare. retundere.

Npghen. in B. Bughen.

berNpelen. in O. Delighen.

Nppling. in C. Cozlick.

Npmang. Nullus. nemo. neuter.

Npnnen als die knuder dyncchen. Bibere. sugere. potare.

Nppen. in H. Knppen.

Nppchen. in N. Nappen.

Npere. Ren renis. Renunculus. rien nis.

tot den Nperen hoerende. Renalis. le.

Npesen. in H. Hoisten.

Npsen. [l. Nyesen.] pusten. Sternutare.

Npesang. pusting. Sternutacio. sternutus. us.

Npet. in N. Npcht.

tuschen Npet ind wat. Yle. yles.

Npet to mynne. in O. Doch.

to Npet maken. Cassare. annullare. Irritare. derogare. annichilare. enervare. evacuare. rescindere. abolere.

to Npet making. Recipe verbalia de ly. to Npet maken.

um Npet. um su's. in G. to berGeess. et in T. berLaeren.

berNpeten. verwaten. in B. Blameren. et in G. aeverGeben.

berNpeten. verstoeren. in O. berVerben.

geNpeten. in B. geBzunchen.

Npjt. in G. wanGunst. et in H. Hat.

Npjtich. in G. wanGunstich.

den men Npjtich is. in G. den men unGunstich is.

Npjtchen. in N. Nappen.

Nobel. Nobilianus.

Noch. Adhuc.

Noch eng. in A. Anderwerf.

Nochtan. in O. Doch.

geNoich. Satis. sat. sufficiens. sufficiencia. sufficienter. habundancia. habundanter. copiose. tas. suppetencia. suppetenter.

geNoich. vast. seer. Satis. sufficienter. com-
petenter.
geNoichlich. versedelich. Contentivus. conten-
tabilis. ter. tas. faciabilis. ter. tas.
geNoichlich. lustlich. in B. Blydlich.
ongeNoichlich. onsedelich. Incontentivus. incon-
tentabilis. infaciabilis. le. ter. tas.
geNoich wesen. genoeg. Sufficere. conten-
tari.
beNoegen. gaden. in G. Gaden.
berNoegen. in D. volDoen.
niet geNoegen. in G. misGaden.
geNoicht. lust. in B. Blijstap.
Noede. in G. onGern.
Noeden. bydden. laden tot eenigher ghenochten.
Invitare. corrogare.
Noedigen. benauiwen. in D. Dyrngen.
geNoedicht. in D. geDwongen.
Noemen. nennen. in H. Hepten.
Noemlich. Nuncupativus. nominabilis.
berNoempt. in C. wijtbeCant.
dat uytgeNomen of uytgescheyden wordt. Excep-
torius. a. um.
uytgeNomen. Excepto. dempto. preter. sal-
vo.
None. myddach. Nona. merities.
Nonen. eten. Prandium.
Nonne. in C. Cloisterbrouwe.
eyn Nonne bleischlich to bekennen. in N. eyn
Nichte bleischlich to bekennen.
Noppe of blo op den doich. Lanugo. ginis.
Noppen.
Nozden. nozden wynt. Septentrio. onis. aquilo.
onis.
van Nozden int syden die streeck recht uyt heit
Cardo. dinis.
Nozdelich. Aquilonaris. ter. tas. septentriona-
lis. le. ter. tas.
Nozdoist. Vulterinus.
Noirdstern. Polus articus.
Nozdwest. Boreas.
Nozmandpen. eyn lant. Normandia.
Nozen twisten. in H. Dampfen.
Nozwegen dat honghryck. Norwegia.
onNoesel. in N. Niuwer.
walNoet. Nux gallicana.

Nothoem. Nucus.
haselNoet. Avelana. corilus. li.
haselNoten stede dayr sy wassen. Coriletum.
walNoten stede dayr sy wassen. Nucetum. nu-
clearium.
muschaten Noet. Muscatum.
van eyne Noet dye uterste holster of schale. Cul-
leola. le.
alb Note wittechtich. Albane. arum.
Noet dye alt ind hart is. Moracia. e.
vander Noet dye harde schale of oick dye dunne
schale dayr dye kerne onder is of oick dat tu-
schen der kernen sutt. Nauci indeclinabi-
liter.
Note. wijze in den sanghe. Tonus. nota.
Noit. in H. behoiff.
Noit. berdyet. in C. Crot.
Noit hebn. in B. Wederben.
Noitursticheit. in H. behoifsticheit.
Noit. sozgh. in N. Anxt.
Noit. sozgh lyden. in N. Anxt lyden.
Noitlich. in C. tijtCoztlich.
Noitlich. wonderlich. in G. Ghemelich.
geNott. verball. in B. Bate.
Notarius dat is eyn gemeyn schryber van patwe-
of keyser gemetucht. Tabellio. onis. nota-
rius. sceptor. ind syn ampt heit notaria. no-
tariatus. us. sceptoria.
des tot Notarius gehoirt. Sceptorius. a. um.
Notariaitscap. tabellionaitscap. Notariatus. us.
tabellionatus. us.
Noitstal. Angarium. artabulum. li.
Noitstern. Cometa. te. mas. ge.
Noutwe. in C. Com.
Nu. in N. Noetoe.
Nu ter tijt. Hodiernus. tas. a. um. moder-
nus. tas. a. um. pronunc.
berNunft. in G. Bede.
berNunftich. in C. Cloich.
Nu als wagt. Nuncubi.
Nunmermeer. Nunquam.
Nurenberg. eyn stat in franchen. Nurenber-
ga.
Nute. profijtlich. oeverlich. Conveniens. opor-
tunus. necessarius. serius. a. um. utilis.
le. ter. tas. expediens. proficius. fruibilis.
le.

le. ter. tas. fungibilis. frugalis. fructua-
rius i. utilis. frugi indecli i. utilis. com-
modus. accommodus. tempestus. Tempe-
stivus. a. um.

Nutticheit. oßer. in B. Bate.

o Nutticheit. in A. Idelhent.

Nutliker. oßerliker. in B. Beth.

on Nutte. Inutilis. frivolus. gurdus. in B. on-
Begweme.

Nutten. gengeten. in B. Byncken.

Nutten. smaecten. in C. Coeren.

Nutwe. in A. Nuh.

OL. OF.

O. leyder. wach. och. in T. Leyder.

Oick. ind. in E. End.

Oicken. in M. ver. Meerren.

Oicker. eynreley gheleerde. Oera. cre.

Off. oder. in A. Ader.

Off in maten. in A. by Alfoe.

Oedder. oedder. stogch. Ciconia. Ibis.

Offer. offerhand. Oblacio. oblaciuncula. agea.
orum i. victima pro rebus agendis. pro-
digna i. hostia multum consumens. offer-
torium. fertum. holocaustum. holocausto-
ma. tis. ymolacio. hostia. adoria. orum.
pluraliter. Cremunium. offerenda. delibera-
men. libacio. victima.

Offeren. Immolare. offerre. litare. libare. de-
litare. delibare. perlitare. pollucere. sacri-
ficare. iniciari. februare.

Offerman. in C. Cloekener.

Offerfanch. Offertorium.

dat ter Offerhand begweme is. Immolaticius.
a. um.

Offerhand umü die stat to dragen. Ambarvalis.
le. amburvale. arvanbale. amburbalis. le.
amburbium.

die Offerhand doot. Sacrificativus. Cerimonialis.

Offerhand van wprock in den buyr. Thuricre-
mulum.

OF.

Offerhand die eermails bur die spelen geschach.
Februa. orum.

helsche Offerhand bur die boden. Inferie. arum.

Offerhand die men hacha doot dat is en asgot des
wijns. Orgia. gie.

Offerhand to doyn den boden alderen. Paren-
tare.

Offerhand bur die sunden. Piacularis. re.

Offerhand des dubels. Sacrilegium.

Offerhand van washerffen. Cerimonia. orum.

Offerhand bat. Armellum. li.

Offerstock of hyst. Corbona. ne. vel corbo-
nan. indeclina. gazophilacium. pastoforium.
donarium.

Offerhande taffel. Anclabus. bi. anclabris.
bris. libatorium.

wijn den men Offert. Fertum. ti.

boir Offeren. Prelibare. prelitare.

samen Offeren. Coofferre. collibare. Colli-
tare.

weder Offeren. Relibare. relitare.

Oeffenen. oefen. blytigen. Exercere. exercita-
re. frequentare. studere. satagere. conari.
niti. inherere. inhyare. anniti. obire. eciam
in A. Anderchtich wesen.

Oeffenunge. blyt. Exercicium. exercitacio. fre-
quentacio. studium. studiositas. nifus. us.

conatus. us. conamen. gignasium. diligen-
cia.
Oessenen. in E. Eeren.
Oessenen. in M. toe. Mahen.
Oste. vake. in D. Dicke. duche.
Oghe. Oculus. contuosus i. oculus.
Oghappel. Pupilla.
Ogen artzet. Oculista.
Ogendpenre. Adullator. fuggillator. ypocrita.
palpanista. fufurro. bilundius. eciam in T.
Tunschcr.
Ogen openen. in T. Tunschcn.
Ogendpenst. in T. Tunschcrpe.
Ogenblick. wynch. in B. ogenBlick.
Ogenbruid. ombruid. wynchbruid. Sinus. us. pal-
pebra unde palpebrofus.
Ogentwintchen of nychen. Conniveo. es. conni-
vio. is. nicto. as. nictor. aris. annictare.
annictari. annictitare. annictitari.
haer haben den Ogen an dat igt dat men to luyet.
Supercilium. lii. cilium. lii.
Ogen wnt. Albugo. albumen.
Ogen stern. Ocellus. acies.
Ogenbel dat men die mede decht. Cilum.
Ogen spytz. Acies.
tuschen den Ogen ind den ogbraden. Interci-
lium. lii.
der Ogen verlesing. Orbitas. tis.
hoir Ogen heb. verschulden. in D. berOgenen.
die dzy Ogen ap. dobbelsteynen woijt. Ternio.
onis. trlo. onis.
Ogenbruchinge off nychinge. Nictus. us. nie-
tatus. us. nictamen.
myt den Ogen lueckende. Nubilofus. superci-
liosus. a. um.
dye fan Ogen myt wullen docht deoget. Lano-
culus. lanofculus. a. um.
Ogenbleek. Glaucoma. tis. glaucoma. me.
Ogen toe luycken. Conibeo. bes. bere.
der Ogen hoynick of wynchel dat dye hoi ver-
gabert. Hirquus. qui.
Ogenfappen. Lippio. pis. pire. lippiscere.
Ogen maken. Oculo. as. are.
Ogen geben. Oculo. as. are.
Ogen uymwerpen. Exocularé.
Ogen toeluen. Conquinficere. conquexi.

in den Ogen een sweer of gwaet bleifsch. Egi-
lopium. pii. egilopa. pe. ind dye fa is dye
heft egilopicus. a. um.
onder den Ogen dye hoebelen of buncchen van
den hynbacken. Mala. le.
myt den Ogen wat hunt to doyn. Innuere. An-
nuere.
der Ogen betobering. Prestigium unde presti-
gialis. le. ter. tas et prestigiosus. a. um.
tas.
Ogen betoberen. Prestigiare.
den dye appelen spure Ogen fych snel her ind dar
betwegen. Petus. ti. guelcus.
eynOgich. Monoculus.
eynOgich in den boirchongde. Ciclops. pis. agrio-
phagita.
hynOgich. loitOgich. aberOgich. flichfugntich. Li-
nus. a. um. linis. ne. strabus. bi. strabo-
onis. obliquus. guelcus. petus. ti.
geOight. Oculatus et oculosus et oculeus et
oculissimus. a. um.
scheelOgich. Luscus. a. um.
fynOgich. Lippus. a. um.
Ogenfjopping. Lippitudo.
Oelent of afhanch van en getimmer. Appendix.
appendicium. appendium. appendicius. a.
um.
Oelg. Oleum.
wilt Oelgdoem. Oleaster.
tam Oelgdoem. Oliva.
Oelg brucht. Olea. lee.
doem Oelg. Oleum olivarum.
Oelgstedde dapt he wesset. Olivetum. ti. oliva-
rium.
Oelgmoellen. Traperum. ti. trapeta. te.
Oelgbanck. Velabrum. bri.
Oelgbat van leder gemaect. Scoria. e.
Oelgbat. Emicadium. dii. olearium. rii.
Oelghessen of barm. in D. Dross van oelg.
van den Oelg dat oeverste. Muria. e.
dat van Oelg is of dapt toe hoirt. Oleaginus.
olearius. a. um.
des tot den Oelgdoem gehoyrt. Olivaris. re.
Oelgbruchtdechtich. Olivier. a. um.
Oelgbamen heien sommigen Orcas. orcadis. ra-
diole. pafie. lucinie. pavié. pansie firie.
Oelg

Oely unt witter bzucht gedzucht. Spanum. ni.
 Oely dat unt bzugure onripper bzucht kompt. Vi-
 ride. supple oleum.
 Oely dat unt heelre rijpper bzuchte kompt. Com-
 mune. supple oleum.
 heptich Oely. Crisma. ris.
 Oelgen. ampten. Inungere.
 Ollant. in B. Bzogh.
 Olm. als olmich holt. Caries. ei.
 berOlmem. Cario. as. are.
 Olmich. Cariosus.
 Om. umb. Propter. propterea.
 daprOm. daprumb. Eapropter. propterea. ideo.
 ergo. ideo. idcirco. igitur. profecto.
 Om. umb den wech. Circum.
 Om. dem. in D. Dem.
 Opme. bedder. vadersg broder. Patruus. barba-
 nus.
 Opme. bedder. moeder bzoder. Avunculus.
 Opme van vadersg of moedersg wegen. Tius. ti.
 Oen. yn. hem. in D. Dem.
 Onder. tuschen. in M. Manch.
 mit Onderfcheyde. in maten. in N. N. W. W.
 Onderfcheit. bozwärde. in C. aether Compnghe.
 Onderstont als die wynt mit umbdzegen die erde
 stof of fant in die lucht drijft. Turbo. onis.
 secundum antiquos Turben. binis. verti-
 go. ginis unde vertiginous et vertiginosus.
 a. um. tas.
 Onderstondich. Turbineus. turbinosus.
 Ondertuschen. Alternatim. altrinsece. divisim.
 vicissim. vicissitudinarie.
 Onderfcheit. Differencia. cathadia. discrimen.
 distinctio.
 Op. Super. supra. superius.
 Operment. Auripigmentum.
 Op. ut. quatenus. uti.
 Open. pachen. in C. Cussen.
 Openen. onslapten. in N. N. N.
 Opwart. Sursum.
 Opwart berheben of hoeben. Sustollere. efferre.
 levare. elevare. erigere.
 Oir. Auris. auricula.
 van en Oir dat oeverste depl. Pennula. le.
 Oircussen. in C. oirCussen.
 Orendzeger. in O. Ogendyene.

Oren ryck of cleynoit. Inauris. ris.
 der Oren of der boete ouereynichheit heit Pedora.
 rorum.
 die in den Oren geswelle hebet. Parocidus. a.
 um.
 Oren pijn. Otagia. gie.
 groot Orich. Auritus. a. um.
 Oren hare. Auricus. el.
 Oiber. pzojyt. in B. Bate.
 Oiberlick. pzojilich. in M. Nutlich.
 Oiberlicker. in B. Beth.
 Oidel. bondenisse. wijsange. Sentencia. diffinico.
 diffunco. determinacio. censura.
 Odelen. odel wijsen. recht wijsen. bondeniss wijs-
 sen. Sentenciare. pronunciare. diffinire. de-
 finire. decidere. decernere. censere. per-
 censere. iusticiare. iudicare. abdicere. dis-
 ceptare i. iuste iudicare. diiudicare.
 toe Odelen. toetwisen. Adiudicare.
 af Odelen. afwisen. Abiudicare.
 gelijk Odelen of wijsen. Equipensare.
 ber Odelen. berwisen. Damnare. condemnare.
 circumscribere.
 Odelg stede. gerichtg stede. Tribunal. confi-
 storium. auditorium. audiencia. iudicato-
 rium. epicaustorium.
 des lesten Odelg stede of fonteyne. Cades. in-
 declinabiliter.
 ber Odelst. verwist ten dode. Addictus. condem-
 natus.
 Odeler. in R. Richter.
 Oden. ordenonge. ordinantie. Ordo. ordinacio.
 ordinancia. textura. re. eulogium. series. ei.
 Oden. Ordo. dinis.
 die upt den Oden verlopen is. Apostata unde
 apostasia.
 Odentlich. Ordinate. analoyce. seriatim. pro-
 porcionabiliter.
 Odimieren. schaffen. schicken. bestellen. Struere
 i. ordinare. disponere. centuriare. expedire.
 dispensare. seriare. texere. concinnare. con-
 senturiare. dirigere. regere.
 Odimanci setter. Ordinarius.
 Odimanti to berkeren. Deordinare.
 Odimprlich. schicklich. Ordinalis. le. ordinatim.
 ordinate. digestim.

onOordenprellich. Inordinatus. a. um. inordinate.
 Ogel. Organum.
 Ogelpyppe. Amena. ne. cantes. cium. aule
 pluraliter.
 Ogelpeelre. Organista.
 op Ogelen spelen. Organizare.
 Ogel suete. Aulidus. a. um.
 Ogel geluyt. Ydraula. le.
 Okhonde. bestnisse. stedncheit. tynchnisse. Testi-
 monium. robur. munimen. firmitas. firma-
 mentum.
 Okhonde dye men gheest. Arra. re.
 Okhonde daer men getuych op eyecht. Portesta-
 cio. [1. *Protestacio*]
 herOkhonden. Subarrare.
 Okhonde eychten. Protestari.
 Olof volbrut. in C. Consent.
 Olof geven. in C. Consenteren.
 Oloflich. Licenter. licenciosus.
 geOloft wesen. in G. Gelpynen.
 geOloft. Licitus. a. um. te. fas. fastus. a.
 um.
 ongeOloft. verhalben. Illicitus. nefas. nefastus.
 prohibitus. veritus.
 Oloben tegen dat recht of gewoente. Dispen-
 sare. dispungere.
 Oloben. in C. Consentieren.
 Oloch. bede. in C. Oeghe.
 Ologen. beden. in C. Oeghen.
 Ooff. pert. in H. Hewet.
 Ofsake. in C. herCompst.
 Ofsakelich. ofspzunchlich. Origineus. a. um. ori-
 ginalis. le. ter. tas. fontalis. le. ter. tas.
 fundamentalis. le. ter. tas. Occasionalis. le.
 ter. tas. Causalis. le. ter. tas. radicalis. le.
 ter. tas.
 Ofsake. in C. herCompst.
 Ofsponch. in C. herCompst.
 Oiet. wyntchel. in C. Cant.
 Oyt. in B. Bleyffel.
 Oytien. in B. Bleyben.
 herOytien spijse. walgen. Nauseare. tabescere.
 tabefacere. fastidire.
 Ovede die sake nget to werken. Orveda.
 herOveden. versweren. Abiurare.
 Off. rgent. Bos. bovis. Trio. onis.

long Off. Iuventus. ci.
 Off. pert. esel. lumentum. ti unde iumenta-
 rius ad id pertinens aut cultos eorum.
 Off dye geluyt is. Semibos.
 wilt Off. byr off. Urus. ri.
 Offen huyt Byrsa. se.
 daer men Offen berhuyt. Boarium. bovarium.
 bovilla. le. vel boville. arum.
 Offen stede daer sy to staen plegen. Bostar. ta-
 ris. penulis. longa. bucetum.
 Offen weyde. Bucetum. ti.
 Offen vergaderunge. Bubetum. ti.
 Offen herdde. Bubulcus. buffecus.
 Offen doeder als vleischhouwer. Boscida. bocida.
 macellarius.
 Offen meime. Bumasta. te.
 Offen part of wech. Bofforus.
 Offen hoigh ind crom. Camures. rium.
 eyng wilken Offen start. Colurus. ri.
 mynsch dye eyng Offen hoist hebet. Monocen-
 taurus.
 Offen sonder luyt. Inlux. gis. seiux. gis.
 Offen haeger of vell onder den halse boz der bozt.
 Paleare. ris. palearium. rii.
 Offen tong. eyn tzyt. Buglossa.
 Offen. Bovinus. bucerus. bucerinus. a. um.
 Bucolicus. a. um.
 Oistmagnt. Augustus.
 Oisten. Oriens. ris. anacole.
 Oisten wynt. Subsolanus.
 Oist sunden. Euroauster. tri. Eurus. ri.
 Oisten wynt. idem.
 van Oisten int westen recht uyt die streeck hest
 Decumanus. ni.
 Oistlich. Orientalis. le. ter. tas. eous. eoy.
 Oistren pascchen. Pascha. che. anastasis unde
 paschalis. le. ter.
 Oisterrijck dat lant. Austria.
 Otter. en dyer opt lant ind in den water sech
 behelpende. Luter. fiber.
 Oitmoedich. demoedich. Humilis. supplex.
 Oitmoedlich. Humiliter. tas. suppliciter. tas.
 herOitmoedigen. Humiliare.
 Oebel boese. in A. Archlichien.
 Oebelbait. ondait in B. Boisheit.
 Oebelbogn. sundigen. gwaet doen. Peccare. de-
 lin-

linquere. forisfacere. malefacere. transgredi.
prevaricari. excedere. admittere. commit-
tere. scelero. as. sceleror. aris. et.
myt Debedoen. Conscelerare.
Deben. in O. Oeffenen.
Deben in to backen. Furnus. fornax. cliba-
nus.
Deben. in B. Baeden.
Deber en dynch. Trans. per.
Deber by den water. in B. Boirt.
des Debers of schairs afzèhnggh. Allivio. onis.
alliveis. ei.
Debersch. oeberechtig. Litoreus. litoralis. le-
ter. ras. margineus. marginalis.
Debersant. Sabbura. re.
Deber of schare dat smal off engh is. Stemon.
onis.
Deberloip. in B. Blesffel.
Deberloopen. in L. oeberLopen.
Deberen. in L. oeberLopen.
Deberloopen. Inquietare. molestare. invadere. ce-
tera in L. oeberLopen.

dem nyet en Devert. Cathaleticus.
Deberich. in B. Blesffel.
Deberste. Supremus. summus. altissimus. ex-
cellentissimus. architipus. monarcha inde
monachia.
Deberste oever all. Monarcha. che. syn hocheit
heit monarchia. monarcha.
Deberste oever wat of all. Toparchus unde to-
parchia. e. toparchatus. us. ui.
Deberste des holches. in B. die Beste.
Debertredng. in B. Boisheit.
Debermoegen. Postcras.
Debertwinnen. oevergaen. Superare. vincere.
excellere.
Deberbloedich. Superhabundans. excessivus. ex-
cedens. superfluous.
Deberbloedicheit. Superhabundancia. excessus.
us. superfluitas.
Debet. brocht. in A. Aist.
Owee. in L. Tender.
Ouwe. Ovis femelle.
Ouwe. [in A. Anger.]

P.

PA.

Pachen. in C. Cussen.
Pacht. Pactum. ti.
Pachten. Pactare.
der Pachten. Exponere. locare.
Pach. in B. Boorden.
Pach ban cleyderen dat men op en perde buert.
Mantica. ce. sagina. saginula.
also Pachen. Manticare.
Pad. ped. in B. Bredwozm.
Padouw. eyn stat. Padua.
Paeds. iong. in F. Fent.

PA.

Paghe. pert. in H. Henxt.
Palle. Sudes. dis. palus. pasillus. di.
Pailmeker. Sudas. datis. sudates. tis.
Pallen. bepallen. Palare. sudibus firmare.
gePallt. Sudatus. a. um.
Palle. eritschode. Escaneus. nee.
Paley. wynde. trjffe. Tensorium. tentorium.
trochea. chee.
Pallas. Pallacium.
des tot den Pallas hoirt. Palatinus. a. um.
Palm. Palma. me.

Palmbœm. Palma. me. Spadix. cis. spadica. ce.
 dat Palmbome wassen. Palmetum. ti.
 Palm ruyff. blycht of blat. Spatula.
 Palmblycht. Dattilus. palmula. cebaicus. muscalis. carica.
 Palmfch. Palmalis. le.
 Palm van der hant. Vola. palma. palmula. le.
 Palmatorium dair men die schoelre myt slept. Palmatorium. hortatorium.
 Paltgrebe. Palatinus.
 Paltgraffcap. Palatinatus. us.
 Pan dair men in hoecht. Cultrum. tri. frixorium. confrixorium. fervorium. sartago. ginnis. patina. patinula. patinarius i. ad patinam pertinens. hec strigilis. lis. patella.
 hant Pan ten alter dyenende. Arula. le.
 hern Pan. Testa. testula et testu indeclina. unde testeus. a. um.
 Pan op den dake. Alveola. cetera in D. Dechfel der steynen daken.
 Pannen makier. Patinarius.
 dat in der Pannen gehoect is. Frixorius. patinarius. a. um.
 Pankoeche. strupbe. Placenta. liba.
 Panglen. cunden. in B. Buptten.
 Panffer. in A. Afer.
 Pant. Pignus. noris. arrobona. ne. Arrabonis. vadimonium. vadium. dii.
 Pant dat to boggh stept. in B. eyn pant dat Boggh is.
 Pant to boggh setten. in B. to Boggh. pand setten.
 Pant van der bogghscap byghen. in B. van der Bogghscap.
 Pant to boggh setten of boggh werden. in B. Boggh werden.
 dat men dur eyn Pant sett. Pigneracius. a. um. pigneraticus. a. um.
 Pant der gelatien. Sacramentum. ti.
 Pant setten of ontfangen. Pignerare.
 samen Pant setten of ontfangen. Conpignerare.
 Pant antrechen. Oppignerare.
 Pant loiffen. Depignerare.
 weder Pant setten. Repignerare.

boich Pant. Antibolum. [*Antibibulum*] li.
 ver Panden. versetten. Impignorare. Subastare. diffiduciare. infiduciare. effiduciare.
 Pant off seyle dair men wilde dyeren in of mebe byngt. Capulum. cassis. sis.
 Pantzer andogn. Loricare. illoricare. deloricare. per valde. Colloricare. per simul.
 Pantzer uptdogn. Eloricare. deloricare.
 Pantzerblech. Hamus. mi.
 Pantzer boir andoen. Preloricare.
 Pantzer weder andogn. Reloricare.
 Pape. in C. Clerck.
 Papefchap. Cleros.
 Papen byff. Patrima. Sacerdotissa.
 Pappijr. Papyrus. fe. ge.
 Par. twe. Par. paris.
 ver Pareu. in G. ver Baden.
 Parabel. in B. Bywoort.
 Parck. kreptz. Parcus. circulus.
 Parijs. eyn stat. Parisius.
 Pargament. Pargamentum.
 Parma. eyn stat.
 Pargament of francijn onbeschreiben. Carta. te.
 Pargamentmekier. Pargaminista. pargamentarius. pelliparius. pargamentator.
 Pargamentsch. Pargameneus. a. um.
 Parner. in C. Capellaen. in H. Kerckher.
 Parre. in H. Kerspel.
 Parrekerck. in H. Kerspels kerck.
 Parrehuyff wedem. Domus dotis.
 Parreman. in H. Kerspelman.
 Parff. in H. Kelter.
 wynd Parff. oley Parff ind bergelicken. Trochea. chee i. Torcular. aris. vel torcolare. ris. calcatorium. prelum. li.
 Parff. Girale. pressorium. prelum. li.
 Parffboem. Prelum. li.
 Parffen. stampen. Torquere. Comprimere. Agitare. coagitare. tundere. contundere.
 Parfebant. Perficialis. fecialis. festialis.
 Partij. Pars.
 weder Partij. Adversarius.
 die twee Partijen in loiffheit gunstich is. Duplicanus.
 Partijch. partijch. Parcialis. le. ter. tas.
 Partijcheit. Parcialitas.

eyn **Paff.** eynmoit. *Pertinacia. obstinacia. obdu-*
racio. induracio. Incompunctio. depunctio.
 eyn **Paffich.** *Immansivus.*
 bereyn **Paffen.** verharden. *Indurari. obdurari. ob-*
stinari.
 dit **Paff.** dit mail. *Pronunc. hac vice.*
Pasch. wende. in *B. Weend. [l. Bend.]*
Paisf. pautweß. *Papa. Summus pontifex apo-*
stolicus. princeps principum. pater pa-
trum. vicarius cristi. sponfus ecclesie. Ge-
rarcha inde gerarchia. monarcha inde mo-
narchia. Toparcha inde Toparchia. Archi-
cherarius.
Paisdom. *Papatus. us.*
Paislich. *Papalis. le. ter. tas.*
Paischen. in *O. Oistren.*
Paischlich. *Paschalis. le. ter. tas.*
Paffen. en dobbelspel. *Taxillare.*
Paffen. raechen. in *D. Dreen.*
Paffen. luchen. in *D. Dreen.*
Passiboich. *Passionarius. passionale. lis.*
Pastende. *Patilla. pasteda.*
Pastoir. in *H. Herckher.*
Pastoirsch. *Pastorius. pastoricus. a. um. pasto-*
ralis. le. ter. tas. Nomius. a. um.
Pat. ystie. pade. *Patrinus.*
Pat. wech. *Iter hominum. semita f. duorum*
pedum. Callis f. pecudum et ferarum. Via.
cetera in W. Werch.
Patene. *Batura. re. Patena. patenula.*
Paten. in *P. Plamen.*
Pater noster. *Oracio dominica. Pater noster.*
Patriarch. *Patriarcha. der is dy als Romanus.*
Alexandrinus vel iherosolimitanus. Anthio-
chenus vel constantinopolitanus.
Patriarchlich. *Patriarchalis. le. ter. tas.*
Patriarchscap. *Patriarchatus. us.*
Paviment. in *D. Dele.*
Paviljoen. *tent. Papilio. onis. Tentorium.*
Cadurcum. ci. Cadurcus. ci. periparas-
ma. tis.
Pautwe. eyn schoen vogel. *Pavo. onis.*
Pautwe. eyn rebner in lombardgen. *Padus.*
Pautweß. in *P. Paisf.*
Peck. *Pix. cis. pissa. se.*
Peck die hart ind droigh is. *Pissaxera. re.*

Peck die weich is. *Pisagra. gre.*
Pecken. *Picare.*
Peerchen. *Piceus. a. um.*
Peckel. in *S. Solper.*
Peckshen. in *B. Boldehen.*
Peedde. in *B. Bredwoym.*
Peeddenstoff. in *B. Bulte.*
Pegge. prop. in *D. Dohbe.*
Pegge. in *B. Bentel.*
Peggen. *Cavillare.*
Pegshen. tong verckshen. in *C. Coedhen.*
Pele. schappele. in *C. Czantz.*
Pele of rynch op den hoisde dat men wat op
dyeghet. Cesticillus. li.
Pelegym. wendler. *Peregrinus. advena. alige-*
nigena. adventicius. Viator. cetera in H.
uytHemfch.
der Pellegym of wendler eersam herberghe. *Xe-*
notrophium. ind die verwaerre hier af het
Xenotrophita.
Pellegymaedsse wanderen. *Peregrinari.*
Pellegymss holt. *Galerus. ri.*
Pels. *Pellicia. e.*
Pels antrecken. *Pelliciare.*
Pennenbogel. *vivalter. in C. Capelle.*
Peeuse. *Pumicium. fungia. e. pumex. cis.*
Peeusen. *Pumicare.*
bol Peeusen. *Pumicosus. a. um. tas.*
Peeusefch. *Pumiceus. a. um.*
Penne. veder. *Penna. ne.*
in der Pennen dat myddelste dat men daer uyt
trekt. Hilum. li. Hilus. li.
Pene. *Pena.*
geitPene. *Mulcta.*
Pene af to dypngen. *Mulctare.*
en Pene is achterley in heyserrecht. als schade
f. Damnum. gebentkniff scilicet vincula ste-
ghe f. verbera. waiche eyn umd dat ander
f. talio. onis. verschemeniff f. ignominia. des
lands verdyng f. exilium. eygentcap sci-
licet servitus. tutis. die doot scilicet mors.
Peenlich. *Penale. lis. ter. tas.*
Penne weder cum suis ut hic statim supra et
de eodem in D. Deder.
Penden. pant nemen. in *P. Pant setten.*
verPenden. verseuen. in *P. verPenden.*

Pennynck. Denarius. denariolus. moneta. nu-
 mus per simplex m. numulus. numullus.
 nummisma. assatum.
 sulveren Pennyngh. Argenteus. argirus.
 gaidē. wunloos. lijchoops Pennynck. Arra. re.
 en half Pennyngh. Obulus. clocertum.
 truto myed gaidē Pennyngh. Arra. re. messio.
 onis.
 die myt Pennynghen hantijert. Nummularius. mo-
 netarius. mensarius. campfor. banckerius.
 negociator numarius. a. um.
 van Pennynghen eyn ingesette. Numaria. e.
 vol Pennynghen. Numosus. tas. numatus.
 Pennyncklijghperich. Cupidenarius.
 Penitencie. in B. Boete. correctie.
 Pensē. in G. in Gewende.
 Pensg. rente. in G. Gulde.
 lijfPensg. lijfucht. lijfrente. Usufructus. vite-
 ductus. us.
 Peper. hoc Piper. ris.
 tot Peper gehoerende. Pipereus. piperinus. a.
 um.
 myt Peper hoeken of bereyden. Piperare.
 Peper redich. Raphanus minor. mer vrouwen
 redich of meerredich. Raphanus maior vel
 raphanus maior vel raphanus. marinus.
 Peperlync. peddenstoff. in B. Vulte.
 Pere. vere. Pirum. ri.
 Perboem. herboum. Pirus. ri.
 Perle. Margarita.
 Persike. eyn vrucht. Persicum. ci.
 Persikenboem. Persicus. ci.
 daer Persiken wassen. Persicetum. ti.
 tot Persiken hoerende. Persiceus. a. um.
 Persone. Persona.
 Persoenlich. Personalis. le. ter. tas.
 Pert. paghe. in H. Hent.
 Persoenstap of personait. Personatus. us.
 tong Pert. vasse. voellen. Poledrus.
 seumer. sommyr Pert. Emissarius. Admissarius.
 Apompeus. Apogeus.
 gelubt Pert. ruyn. Cabo. Scabo. Spado. onis.
 Incanterius. rii.
 telbende Pert. Dextrarius. Gradarius. palafre-
 dus. ductrimannus. Mannus. Asturco. onis.
 wederPert. merpe. Equa. saginaria.

Pert dat die stede treet. Veredus. di.
 Pert dat appelgra is. Spadix. cis.
 seePert. Ypotamus. mi.
 half Pert half mynsh. Ypocentaurus.
 Pert weteren. Aquor. aris.
 Pert dat gewapent is. Cathafractus grecum
 est.
 Pert mit hallen voeten. Cabo. onis.
 snoed Pert. Caballus.
 drauwende Pert. Trotator. Subcussator. Gra-
 dator.
 Pert hertzuren. Epythiare. falerare.
 wilt Pert in der stait geboidt. Equiferus. ri.
 fera. re.
 Pert. off. esel. Iumentum unde iumentarius.
 a. um. ad id pertinens. die hoeder hje af.
 Iumentarius. ria.
 Pert dat wytte votte heft. Petulus. li.
 Pert dat geignstrende appelen hebet. Scutula-
 tus.
 van Perden byerspennich off byerlichich. Qua-
 driugus. a. um. quadriugis. ge.
 der Perde last. Cliptella. le.
 der Perde renbane. Circus. ci.
 byer Perde der sonnen. dat ijerste Atteus off Eous.
 dat is roit myt der sonnen opganch. dat ander
 heit Ericeus off pirus. dat is blyncende ge-
 lych den byer in der sonnen opstagen. dat der-
 de heit Lampas off phlegon. dat is yseren
 sunckende in den middage. dat byerde heit
 Ethon. dat is latwende ind nederstijgende to
 naemiddage in der sonnen nederganch.
 der Perde namen nae deren barwen off seeden.
 Spadix. Glaucus. Gilinis. Albus. Subalbi-
 dus. Candidus. Sentulatus. Varius. petulus.
 Emissarius. Admissarius. Cervinus. Eranes.
 Mirtus. Dofius. dosinus. Retrogradus. Suf-
 fusor. Cespitator. Sternax. Cinereus. Re-
 dorsatus. Edorsatus.
 der Perden off rogen bergadering. Equiricia.
 der Perde vordrecht. Antela.
 der Perde echter gerende. Postela.
 der Perde toem. Frenum.
 der Perde sadel. Sella. selle.
 der Perde gebyt. Chamus.
 der Perde halter. Capistrum. Habena. Habenula.

twee Perde die eyn karre trecken nlich heit Biiu-
 gus a. um. vel biugis. ge. of sa heiten on-
 der den beide Biugi. biuges. is. der Perde
 by off meer. Triugus. gi. vel Triugis.
 Quadriugus. gis et cetera.
 dat men onder of op des Perts sadel legt of byn-
 det van izierheit. Subsellum. lii.
 Perts off anderre byeren manen. luba. be.
 des Perts izierheit. Epitia. orum. falera. re
 unde Epithiare. Falerare.
 der Perde beelheit. Equitatus. us.
 der Perde rydunge. }
 der Perde draben. } idem.
 der Perde telken. }
 der Perde lopen. }
 der Perde strumelen. Cespitare.
 Perdschijp. Ypogabus. bi.
 byr Perdighe wagen of carre. Quadriga. ge. die
 byber dair af. Quadrigarius.
 Perts start. Penis. nis. ni.
 Perdstal. Ypodromus. Equistacium. cii.
 Perdhueder. Equarius.
 Pepsse. byede. in S. Sonne.
 Pepsen. byeden. in S. Sonnen.
 eyn Pessich. in H. verhardt.
 Pesser. ciriel. Circinus. truellum.
 Pestilenci. sterfte. Pestilencia. clades. dis. cla-
 decula. clandecula. Lues. Luecula.
 Peter. pade op der dopen. Patrinus.
 Petercilie. Petrocilinum. petrapium.
 Ppeck. Hasta.
 Ppchart. Piccardus.
 Ppcharbyen dat lant. Picardia.
 Ppcken als hoenre.
 Pijl. geschot. Pilum. li. telum. sagitta. Spicu-
 lum. sparus. ri. missile. cacabulta. obolis-
 tus. obelus. tragula.
 byr Pijl. Falarica. ce.
 Pijlhaicker. Pharetra.
 Pijl. in C. Columne.
 Ppl. pat op der dopen. Filiolus. la. in P. Pat.
 Pille ter medicinen. Pilla. pillula.
 Philosophen taffel van oeren figuren. Abacus.
 ci. pinax. eis.
 Pyne. tweede. in C. Castyngge. et in C.
 Crot.

Pyne. tweede liden. Dolere. allere. ui. et ca-
 ret supino.
 Pyne of verdyet u en ander andoet. Allopo-
 sia. e.
 Pyne liden. in T. Tijden. pyne hebn.
 sonder Pyn. Impunis. ne. impunitas. impuno.
 impuniter.
 Pynngge. in C. Castyngge.
 alrelepe Pyn. Terribolum. li.
 Pyngeretiscap. in C. Casty. pyngeretiscap.
 Pyn werdich. Cruciatorius. a. um. cruciabi-
 lis. le.
 so wat Pynicht. Cruciatorius. a. um.
 Pynigen. in C. Castyngge.
 to Pynigen die liden die dair aeker gebot hebet.
 Pretor. toris. prefectus. ti. questor. ind san
 herlicheit heit pretura. prefectura. des dair
 toe hoirt. pretorius. a. um. prefectorius. a.
 um. dat hupff of platze dair men dit handelt
 heit pretorium. pretoriolum.
 Pynre. Tortor. anger. geris. in B. Boedel.
 Pynboem of pechboem het Pinus. ni.
 dair Pynboem wassen. Pinetum. ti.
 Pynboem taffel. Pinax. acis.
 Pyn. en nagel. Pinna.
 Pynappel. Pinnaculum. conus. tolus. li.
 Pynfel to mailen. Ponsellus.
 Pynsen. in D. byer Dencken.
 Pynsen. in D. Doeben.
 Pynselich. in D. byer Dencklich.
 Pynsta et byedel van eyne quarten. Pynsta. te.
 Pynxten. Penthecoste. tes. vel penthecosten
 indeclina.
 Pyp. sleute. Fistula. musa. piplea. Canna. ca-
 lamaula. siriga. ge. sirinx. ringis.
 spou Pyp. Panus. ni.
 vze Pyp. in D. Oyzelpyp.
 Pypen. Fistulare. musare.
 die myt Pypen omvught. Musaticus. piericus.
 eyneley Pyp. Talia. lie. idem tessera. tesse-
 cula. le. tessella. tessellula.
 die sulke Pypen maect. Tessellarius. tessera-
 rius.
 en Pypende herdde. Turturus. ra.
 hymnische Pyp. Urania. nie. vel uranies.
 nie.

Pnyper. Fistulator. Calamaularius. Musator.
Pnyper eynreley schuy. Navis.
Pur. Lumbricus. ci. Lumbriculus.
Purich. Lumbricosus. tas.
Pusse. streule. in **H.** Harne.
Pussen. streulen. Urinare. Mingere.
Plache. Placca.
Plack. grypt. schorft. in **G.** Grypt. ruyt.
Plackich. in **G.** Gryptich.
Pladzen. tallen. ontnuttich sladzen. snacken. clappen. slessen. slaffen. snateren. snappen. Fabulari. garrulare. verbosor. aris. gannio. nis. garrio. ris. aggarrire. degarrire. pregarrire. oggarrire. per. contra. re. per. iterum. micolor. aris. menor. aris.
Pladbyse. scholle. Pecten. nis.
Plaghe. Plaga.
Plaghen. in **C.** Castpen.
Plaggen. Vestes attrite. cincinnus. ni.
Plamen. Planare.
Plaen. in **A.** Anger.
Planch. in **B.** Boilde.
Planete. Planeta.
der Planeten hoichsel in den begonne. Absis. dis. die sich der Planeten onderwynt. Planeticus. planetarius. planetaris. re.
der vii. Planeten namen. Sol. Luna. marcurius. mars. iupiter idem. diespiter idem. foratinus. venus. saturnus.
Plant. Planta. plantula.
Plant van en toil. Brassica planta. plantula. unde plantaris. re.
Plant van en boom. Plantatorium. plantare. ris. f. rapta de arbore. planta s. cum radicibus.
Planten. Plantare. Complantare. per. simul. deplantare. per. valde. replantare. per iterum. Serere quando habet serui.
her Planten. Transplantare. replantare.
Planten untrecken. Explantare. Deplantare.
samen **Planten.** Conferere. Complantare.
um **her Planten.** Circumferere. Circumplantare.
in **Planten.** Inferere. Interferere. Insertare. Interferere.
Plantung. Conficio. Confercio. plantacio.

Plaff gebacken. Placenta. collirida. Laganum. Tortella.
Plaster. Epilema. tis. Cathaplasma. tis. Emplastrum. Implastrum.
Plaster tot muurwerck. in **C.** Cement.
Plaster tot steenwerck. Plastice. nis.
Plat. Planus. a. um.
Plat der clerckscap. in **C.** Cypne.
Plate. Torax. racis.
golt Platen. in **B.** golt Blader.
Platenmeier. Torifex.
Plattyn. tryp. in **H.** Holsch.
Platon's naevolger. Achodemicus. platonicus.
Platteel. grote schottel. Discus. disculus. Lanx. cis. Catinus. Trubium i. parapsis. dis. Scutella. scutellula.
Pleechen. in **M.** Maseren.
Pleechen. in **M.** Maser.
Pleederen holt.
leem Plecher. Glebator. argillator. Alutarius.
Pledieren. plecten. Placito. as. placitor. aris.
Pledgering. plecte. Placitum. ti. placitacio. placitamen. um.
des tot den **Plegt** hoirt. Placitorius. a. um.
Plegstede. Placitorium.
Pleghe. pleche. gelegenheit. Situs. us. Situacio.
Plegen. Solere. solescere. assolere. assolescere. insolere. insolescere. consolere. consolescere. persolere. persolescere. assuere. assuescere. consuere. consuescere.
ngert Pleggen. Dissuere. dissuescere. absuere. absuescere.
her Pleggen. Tractare.
Pleughen. in **M.** Menghen.
Pletten. Planere.
Pletten. snæer. Abdomen.
Plicht. mysdait. in **B.** Boisheit.
Plichtich van scholt. schuldich. Debitus. obligatus. astrictus. obnoxius. a. um.
onPlichtich. onschuldich. Innoxius. Innocens. apoollogicus. innocuus. Immunis. ne. expers. tis. insons. ris. ter.
Plichtich. schuldich van boisheit wegen. Reus. obnoxius. culpabilis. le. ter. tas. nocuus. sons. tis. cetera in **A.** Arch.

onPlicht. onscholt. Innocencia. ter. immuni-
tas.

Ploich. Aratrum. Aratellum.

Ploichstart. Buris. ris. capulus. vomer. vo-
mis.

Ploichboem dair die beesten an trecken. Themo.
onis.

Ploichcolter. Vomer. ris. vomis. is.

Ploichstart's eynde dat men myt den handen heldt.
Stina. ne. stutula. le. di.

Ploichhelder. Stivarius. a. um.

Ploichmeker. Stivarius. a. um.

Ploich der timmerlunde dair myt so boeren ryt-
zen in dat holt. Scrophina. ne.

Ploegen. buwen. in N. Ackeren.

dair men ploeghet. Aratorius. a. um.

Ploch wollen of van snee. Floccus. floccu-
lus.

Ploch wollen. Villus. li unde villosus. tas.

Ploch. Globus. globulus.

Plop. balde. Plica.

Plottzen. in M. Wýngart's blader plottzen.

Plucken. roppen. Vellere. pervellere. velli-
care.

Plucken. roppen mekelsch. Vellico. cas.

nae sich. tot sich Plucken. Advellere.

samen Plucken. Convellere.

um her Plucken. Circumvellere.

ber um Plucken. Provellere.

upPlucken. Evellere.

wijderwegen Plucken. Divellere.

tegen Plucken. Obvellere.

weder Plucken. Revellere.

under of opwart Plucken. Subvellere.

aever of doir Plucken. Transvellere.

to Plucken. to rucken. to spijten. to rijten. to

schoeren. to roppen. Divellere. convellere.

displodere. labefacere inde laceramen. tum.

dilacerare. elacerare. laniare. macerare i.

dilaniare. rumpere. abrumpere. corrumpere.

disrumpere. vel dirumpere. interrumpere.

ruptare. abstrahere i. lacerare. dis-

trahere i. Dilaniare. Discerpere. lacinio.

as. are. lacino. as. lacesto. sis. sivi. tum.

samen to Plucken. to rijten. Collacerare. Col-

laniare.

upPlucken. uptruppen uter erden. Evellere.
runcare. unde runco. onis. cetera in #.
upthaiden.

eyn Plucker. rijter. schoerre. Lanio. onis. La-
nista. ste. Lanius. nii. divulsor. displosor.
Lacerator. Dilacerator. Laniator. Ruptor.
Discerptor. Lacinator. Laciniator.

Plumme. Pluma. plumula. plumella.

Plumkussen. in C. oir Cussen.

Plummenstrijcker. in L. Lunscher.

bol Plummen. Plumosus. a. um. tas.

sonder Plummen. Implumis. me.

onPlummen. Deplumare.

tot Plummen hoerende. Plumarius. a. um.

myt Plummen decken. Plumare.

myt Plummen gedecht. Plumatus. a. um.

Plumich. Plumeus. a. um.

Plumich wesen off plummen geben. Plumere.
plumescere.

Plump. groff. in D. Dul.

Plump. stump. slee. Retusus. Recurvus. a. um.
Stupidus. a. um.

Plump. stump. slee maken. Stupefacere. Obtur-
rare. Retundere.

Plump. stump. slee werden. Stupere. Stupesce-
re. Stupesceri.

Po. in P. Patwe.

Poch. Morbilla.

Pochen. Morbillare.

bol Pochen. Morbillofus. tas.

hoigh Poicken. in B. Baighen.

hoigh Poicker. in B. ber Baiger.

Poider. polber. Cuyt gepolbert. Species. Aro-
ma. tis.

Poete. Poeta.

Poeten schrijft off gedicht. Poetria. Poesis. poe-
ma.

Poets huyfrouwe. Poetissa. poetrida.

Poetry dichten. Poetor. aris.

Poetsch. Poeticus. a. um. poeticus. poetri-
dus. a. um.

Poets werck van vele boicken. Poesis.

Poets werck van eynen boick. Poema. tis.

fulke Poete. Poematicus Poemaneus. a. um.

Poill. in N. Abdelpoil.

Poien. eyn cuyt. Pulegium. gii.

Polisy. Policia politica. ce.
 dat ter Politien hoirt. Politicus. a. um.
 Polen. in E. Critschoden.
 Polen lant. Polonia.
 Polender. Polonus.
 Polijt. nett. cass. in A. Abel.
 Polieren. licken. in G. Glijffen.
 Polber. in P. Poeder.
 Polber tonder buyr in te slaen. Araula. Tu-
 ber. ris.
 Polw. Pulvinar.
 Pomerantien appel. appel van arangen. Pome-
 rancia.
 Pont. eyn schip toe beiden eynden ayen. Na-
 vis.
 Pont gewicht. Libra. talentum. pondus. pon-
 dusculum. libella. di.
 twe Pont. Dipondius.
 die berdehalf Pont an geld of guede om gaidjs
 wil gheest. Sexquiterciarius.
 Popel wylfighe. Populus. malva. Altea.
 Popel wylfighs. Populeus. populinus. a. um.
 daze Popelwylfigen wassen. Populetum.
 Popelcy. Apoplexia.
 dye dye Popelcy hest. Apoplecticus.
 Pozren. moeyen. in B. Bedroeben.
 Pozren. in H. Reptzen.
 Pozrende. in H. Reptzende.
 Pozrynge. in H. Reptzyng.
 Poze. Porta. portula. portella
 stat Pozten. Amburbiales. amburbium.
 Portener. Portarius. portenarius. portitor. por-
 tensis. hostiarius. exclusarius.
 Pozter. in B. Borger.
 Poztersche. in B. Borgersche.
 Pozail. Portale. lis. Porticus. us. fe. ge. Ves-
 tibus. li.
 eyn. twe. daz et cetera Pose of reyse. in M.
 eyn Mail.
 dye myt Posen of berschoytingen wat doyt. Vi-
 cissitudinarius. interpolaris. re.
 Posen. resten. rutwen. Quiescere. requi. pau-
 sare. repau. ociari. vacare. intervallare. re-
 spirare. interpolare.
 berPosen. in A. berAdemen.
 berPosange. Respiracio. respiramen. pausacio.

repausacio. inpolacio. intervallum. inter-
 vallum.
 Post. stijl. stander. Postis. tis.
 Postende. Archicopus. artocrea. pastillus. li.
 pastilla. le.
 Postenden becker. Artocopus.
 Postenden of bladen cop. Arcopra.
 Pot. in D. Deghel.
 Pot. in C. Can.
 erden Pot in te hoeken myt dynen stymplen.
 Sitropes. peder.
 erden Pot myt hier stymplen. Scitropedis. dis.
 erden Potmeker. Figulus. lutifigulus. olla-
 rius.
 Poterde. daerde. Opis. pis. glis. glitis.
 Pot dechel. Ollifera.
 Practijck. Practica. ce.
 Practiseren. Practicare.
 Praghe of Pra. eyn stat in bemmen. Praga. ge.
 praxis. gis.
 Praien. pzen. coeperen. in C. Callen.
 Praelng.
 Praelng. plentlmg.
 Pramperen.
 Prangen. wrangen. rangen. wasselen. rasselen.
 woestlen. rymgen. Luctari. colluctari. duel-
 lare. concertare.
 Prangen. in H. Hijken. stryden.
 Prangen. in H. Hampien. hoblen.
 Prangh. wrangung. woestlung. rangung rymgung.
 Lucta. luctamen. tum. luctacio. hiis eciam
 prepone col. duellum. concertacio. pa-
 lestra. tre.
 gern Prangende of woestlende. Luctabundus.
 tegen Prangen. Obluctari. reluctari.
 Prangstede. Lucta. te. palestra. tre.
 Pranger wranger. woestler. rymger. Luctator.
 gignocista. duellator. Concertator. palestri-
 cus. a. um. prans.
 Praist Prepositus. ta.
 Praien. pzen. Musitare. drensere. substo-
 machare mutio. tis. tire. mussare.
 Prediken. sermonen.
 Precken. pzyten. in B. Bunchen.
 Preechel. Aporia. punctorium. stiga. ge. sti-
 mulus unde stimulosus. tas.

Preehelen. Stimulare. pungere. tondere. con-
 tundere. pungitare.
Preehelen. tzerren. in *N.* Naggen.
mpt samen **Preehelen.** Compungere. contunde-
 re. depungere. per. valde. dis. per. diver-
 simode. in. per. intra. re. op. per. contra.
Preehelechtig. Punctorius. a. um. Stimula-
 torius.
Preeheling. stotung. huffung. Punctus. us. punc-
 tator. tonsio. stimulacio.
Prediken. sermonen. Predicare. Sermocinari.
 cathégorare. cathégoricare.
Predike. sermoen. Predicate. Predicacio. pre-
 dicaciuncula. sermo. fermunculus. sermo-
 cinacio. cathégoria. omelia. rabulo. onis
 i. sermonacio.
Predichstoel. Ambo. onis. analogium.
Prediker. sermoenre. Predicator. Sermocinator.
 hic et hec cirix. cis.
Prefacij. Prefacio. prefaciuncula.
Prelate. Prelatus. ti. prelatissa.
Prelatiscap. Prelatura.
Prelaturschap. Prelatura.
Prente.
Prenten. drucken. Premere.
inPrenten. indrucken. Imprimere. inculcare.
Presentieren. in *C.* Choenen.
Pynke. Nonoculus. Murenula.
Pynne. Prima. me.
Pynem. in *E.* Effen suwel.
mo **Pynem** of **pynel** verborzen in en staff. Sica-
 ce. dolon. onis.
Pynendzeger in stede eyns mess. Sicarius.
Pynce. eyn furst. Princeps.
Pynce der hellen. Pluto.
Princede of **princester** furstynne. Princeps. prin-
 cipissa.
Principalich. in *H.* Hoisdelich.
Pynden. stelen.
Prior in en cloister. Prior. priorculus.
Priorche. Priorissa. Antista.
Priorscap. Prioratus. us.
Pysf loff. in *E.* Eere.
Pysen. in *L.* Laeven.
Pysuck. in *L.* Lazdelich.
Pysien. preeken. in *B.* Brunchen.

Priester. Sacerdos. Sacerdotulus. presbiter.
 Geron. rontis. et hic Geronta. te. Vates.
 tis.
Priesternne. Sacerdos. Sacerdotula. Sacerdo-
 tissa.
Priester des *hroids*. Lupercus. ci.
Priester dat eyn gebuys off achterman is. Eco-
 onis.
Priester off custer in der asgaide tempel. Phana-
 ticus.
Priesterlich. Sacerdotalis. le. ter. tas. pres-
 biteralis. le. ter. tas. Geronteus. Geronti-
 cus. a. um.
Priesters dochter. Sacerdotula.
Priesters hoit. Tyara. re.
ert **Priester.** Archipresbiter. Archisacerdos un-
 de Archipresbiteratus. us.
Priesterscap. Presbiterium. Sacerdocium. An-
 tistitium. cii.
Pysun. gebentniss. in *H.* Hercher.
Pysalt. in *H.* Heynlichkeit.
Pysbe. Proba.
Pysessie. Processio. onis.
Pyscurator. in *F.* ontfenger.
Pyscurator. in *M.* Mumber. Administrator.
Pysffen. in *D.* toeDrucken.
Pysfes doin. Profiteri.
Pysfessi. Professio. onis.
Pysfijt. oerher. in *B.* Bate.
Pysfijtlich. oerberlich. in *M.* Nutlich.
Pysfijtlicher. in *B.* Beth.
Pysphete. wissaghe. Propheta. vates. tis. vi-
 dens. tis. presagus.
Pysphetiss. Prophetissa. Sibilla.
balch **Pyspheta.** [*l* *Prophete.*] Pseudo propheta.
Pyspheisch. Propheticus. a. um. prophetalis.
 le. vaticanus. vaticus. a. um.
Pysphetieren. prophetisieren. propheten. Prophe-
 tare. prophetizare. vaticinari.
Pysphete. Prophecia. vaticinium. presagium.
Pysp. pegge. in *D.* Dabbe.
Pysper. in *A.* Abel.
Pysphese. Balducta. balbuc.
Pysptelen. wedercauwen. in *E.* Eoenen.
Pysoten. codzen. in *E.* Classen.
Pyschoral dat is eyn horte schayliche anpreekenne

ge der heele materien woe men eynde saken
oebertomen is. Prothocollum. li. sceda. de.
Prothocols schryber. Prothocollarius. Scedarius.
a. um.
des tot den Prothocol hoort. Scedularius. a. um.
prothocollaris. re. ter. tas.
Proeben. in M. Mercken.
Proeben. in S. onder Soeken.
Proebynge. in S. onder Soechynge.
Proebynge. Apodixis. apodixia.
Proebende. Prebenda. prebendula. Prebendi-
cula.
Proebend geber. Prebendator. prebendarius.
collator. trix.
Proebender. Prebendarius.
Puplen. in P. Patten.
Pupine. krieche. Prunum. ni.
Pupinboem. Prunus. ni. spinus. ni.
dare Pupmen wassen. Pronetum. ti.
Pupmsch. Pruneus. a. um.
Pupffen lant. Prussia.
Pupff monsch. Prutenus. a. um.
Pupsthrunt. Sanguinaria.
Pupsten. in N. Nesen.
Pupsten. in H. Honsten.
Psalm in den psalter. Psalmus. spicames. psal-
mulus. psalma. tis. psalma. me.
in den Psalmen en wegnich swyngens. Dyapsal-
ma. pausa. pausacio. punctuacio.
Psalm setter of meker. Psalmista.
der Psalmen lesing of gesing. Psalmodia. ce-
tera de Psalm. in S. Salm in den psalter.
Psalter. Psalterium. rii.
Puder. polver. in P. Poeder.
Pug. ped. in B. Bredworm.
Puggen. iong verclissen. in C. Coedken.
Puplen.
Pugtre. verdozden meyster. Ignavus.
Pugterpe. Ignavia.
Pulpt umb boiche op to leggen. Pulptum. ti.
analegium. analogium. ambo. onis. lectrum.
tri. legium. gii. legitorium.
Pulff. Pulsus.
Pulsader. Vena pulsabilis.
Punte. artikel. Punctus. ti. punctum. ti. arti-
culus.

Punt. stipken. streckshen. Punctus. stigma. tis
unde stigmaticosus. Virgula. iota. apex.
maf. ge.
groot Punt. Periodus. fe. ge. paragraphus.
van Punte to punte. Punctatim. articulatum.
Punten maken. Punctare. puntuare. arti-
culare. repunctare. per. iterum. rearcticu-
lare.
Puntieren. idem.
Punten uytdoen. Dispunctare.
twee Puntich. Bipunctalis. le. ter. tas.
drie Puntich. Tripunctalis. le. ter. tas.
vier Puntich. Quadripunctalis. le. ter. tas.
vijf Puntich. Quipunctalis. le. ter. tas.
sest Puntich. Sexpunctalis. le. ter. tas.
Puppe. in D. Doelie.
Puppe als water off ander nat mechelich rannet.
Vermiculare.
Pure. Purus. merus. impermixtus.
Pure. clape. luter. in B. Baer.
Purghent. in C. Cuterghent.
Purpur. Purpura. blata. re. ostrum. tri.
dat Purpuren to samen is. Olofetrus. a. um.
dare men Purpuren maect of verhoght. Bassium.
fii.
Purpuren werker. barwer of verhooper of hooper.
Bapharius ostrarius.
Purpuren dat men oeder meer boert heyt. Stra-
taria. rie.
Purpuren meker. Strator. oris.
gePurpert. Purpuratus. purpuritus. a. um.
ostratus. a. um.
Purpursch. Purpureus. bapharius. a. um. bla-
teus. a. um. blatealis. le. ostreus. purpu-
rinus. sarranus. strataris. a. um.
Pust of pustken an den lijbe. guppel. Pus.
indecli. pustula. pustella.
bol Pusten. Pustulosus. pustulentus.
Pusticheit. gupplicheit an den lijbe. Pustulo-
sitas. pustulencia.
Pusten in den brede.
Pustier. in B. Balch.
Pustier. cappencogel. in B. Blaisbalch.
Putte. Lacus. puteus. puteolus.
Pustede of reitscap to putten. Hausorium. hau-
ritorium.

Putrat. Anclia. girgillus. haustra. tre. haustum. tri.

cleppn Putrat. Trochea. chee.

lang Putswyngel als dat lang opgaende holt. Ciconium nii. telo. onis. ciconia. nie. tollinum. ni.

tot Putten of scheppen hoerende. Hauritorius. a. um.

Putten. scheppen. Haurire. anclare. exanclare. dehaure. per. valde.

Putlich. Anclabilis. hauribilis. hausibilis.

samen Putten. Cohaurire.

Putsegl. Situla. le.

Putepmer. Situla. le.

Putsch. Putealis. le.

Q.

QW.

Qwachelen. blysebasen. Floccifico. cis. circ. frasciligo. gis. gere. Struntsaghen.

Qwachelge. blysebase. struntsaghe. Floccificium. frascilegium.

Qwachlen. Floccifactor. frascilector.

Qwail. in C. Castynghe.

Qwail. in D. Doefnisse.

Qwalm. soide. wall. Bulicus. us. bulicio. bulior. oris. bullio. onis. scaturies.

Qwalm. in B. uyt Berstange.

Qwalmen. in B. uyt Bersten. qwalmen.

Qwalster. onreynicheit uyt den monde of der nasen. Carunca. ce. screa. ee.

Qwalstren. Screare. excreare.

Qwalstregng. Screatus. us. screacio.

Qwantzes.

Qwapp. eyn bish. Allora.

Qwart. eyn mait. Quarta.

Qwartien. Febris quartana.

Qwartenspyl. in C. Cartenspyl.

Qwartieren. byrdelen. Quartare.

myQwast. Aspersorium.

byneghen Qwast. Muscarium. flabellum.

Qwast.

Qwau. boese. in A. Arch.

Qwait. boese maken. in A. Argheren.

QW.

Qwait doen. in O. Oebel doen.

Qwait wunschen. bloicken. in B. Blameren.

Qwaitheit. in B. Boisheit.

Qwatern dat synt acht blader. in A. Acht blader.

Qwatter. Quatuor.

Quatter meyster.

Qwatertemper. byoen bast. Quatuor tempora.

Qweede. Coctinum. ni.

Qwedenboem. Coctinus. ni.

Qwedeien. Modulari.

Qweken in den acker. Ruscum. ruscum. unde ruscus. a. um. tas.

Qwelen. supchlen. Languere.

Qwelen. in C. Carmen.

Qwellen. ynnngen. in C. Castyghen.

Qwellen. bynden. in D. Dyck werden.

Qwellen. qwichen. opspynngen als water uiter erden of berghe. Scatere. scaturire. scateare. rarefier.

Qwellich. in A. Archlich.

beQweem. Oportunus. conveniens. in B. Begweme.

beQweeme. in A. Angeneme.

beQwempcheit. in A. Angenempcheit.

beQwempcheit. Oportunitas. convenientia.

onbeſwempcheit. Disconveniencia. inconve-
niencia. importunitas. Inoportunitas.
onbeſweme. Ineptus. incongruus. Intempe-
ſtus. intempeſtivus. cetera in B. onBe-
ſweme.

Qwene en alt biſſ. Vetula. anus. us.
Qwene.

Quentijn. en byrdel ſontg. Quentinus.

Qwerdel an en ſchoen. Liripipium.

Qweſten. baedſtohen. Balneare.

Qwetten. wonden. wemen. Ledere. Vulnerare.
plagare. plagiare.

Qwetten. moedelen. Quassare. quassitare. con-
quassare. conquassitare. concutere. succu-
tere. secussare. quaterere. decutere. excutere.
crispere. illidere. perlidere. collidere. al-
lidere. elidere. fredo. dis. dere. fresare.
furcillare. affurcillare. conterere. labeface-
re. macerare. contundere. compilare. dis-
plodere.

Qwetten allentelen. Interlidere.

burQwetten. Prelidere.

tegen Qwetten. Oblidere.

weeder. achter Qwetten. Prelidere.

geQwetzt to moedelt. Quassatus. contritus. fre-
sus. confresus. defresus.

ongeQwetzt. Caplosus. illesus. a. um.

Qwetzunge. Lesio. collisio. contricio. con-
cussio. lesura. conquassacio. et cetera. se-
cundum verba ceterorum terminorum for-
manda sunt.

Qwetzlich. Ledibilis. lesibilis. le.

Qwetch. in H. Habe.

Qwetch of habe van eyn ſchepden. Abigere.

Qwetchdneff. Abigeus. abactor.

Qwetch off bye uter weyden in byyben. Inigere.
in B. Beesten.

Qwetch of bye banden ſtall in die weyde byyben.
in B. Beesten.

Qwetch hewaerre. Pecularius. a. um. armen-
tarius. a. um.

bye groits Qwicks bele heft. Pecorosus. tas.

bye cleyng Qwicks bele heft. Pecudosus. tas.

Qwetchen. in Q. Qwellen.

erQwicken. in T. Taben.

Qwick. ſpyrch. Fons. fonticulus. scaturies.

ugt of opQwicken als en fonteyn of byſſant. in
B. uyt Bersten. gwalmen.

opQwicking. in B. uyt Berstingh.

Qwicksilver. Argentum vivum. mercurius. fer-
vus fugitivus.

Qwint in den ſanghe. Quinta.

Qwintern in en boick dat ſyn tye blader. in
C. Eyn boickblader.

Qwintern. ſeyden ſpil. Quinterna.

op Qwinternen ſpelen. Quinternizare.

Qwifſpelen.

berQwiften. in D. Doemen. ſloemen.

berQwiften. in D. berDelighen. berſtoeren.

berQwifster. in S. berSloemer. et in T. Tecker.

berQwifster. in D. berDeliger. berderber.

berQwifstunge. in D. berVerſniſſe. et in D. ber-
Delegang.

berQwifstlich. in D. berDelgelich.

Qwijt. byp. loſſ. in T. Tedgch.

Qwijt maken. in T. Tedigen. et in T. Toiſſen.

Qwijt maken ontferren. in D. ontDaghen.

Qwijtscheldng. Quitacio. acquitacio. accep-
tilacio. absolucio.

Qwitanci. Quitancia. acopa. apocopa.

bye mynne Qwijtschilt dan he ontfengt. Dis-
noicus. a. um.

bye ſa bele Qwijtschilt als he ontfengt. Orto-
noicus. a. um.

R.

RA.

Rae an den schyp. Anthena. antemna.
 Raech in en bysch. Poligranum. ova.
 Raecheyt. hupscit. in G. Gereytschap.
 Raeden. uptraden. uptrecken. Evellere. eruere.
 eradicare. extirpare. Extrahere. obturare i.
 extirpare.
 Raiden. raistgeven. in G. inGeben.
 beRaiden. besinnen. in D. beDencken.
 beRaiden. besonnen. in D. boveDacht.
 onbeRaiden. onbesonnen. in D. onbeDacht.
 ontRaiden. wederraiden. Dehortari. Dissuadere.
 disconsulere.
 verRaiden. Tradere. prodere.
 wederRaideynge. Dehortamen. tum. dehortacio.
 dissuasio. dissuasus. us.
 tot Raideynge byenende. Hortatorius. a. um.
 consultorius.
 tot wederRaideynge hoerende. Dehortatorius.
 dissuasorius.
 beRaiden. bestaden. in H. Hyllichen.
 Raidermeier. Rotifex. rotarius.
 Raidermaiken. Rotare.
 Raidercuyt. Zizania.
 geRaide of boedel dat die byoutwen geven als sy
 sterben. in G. Gerade.
 geRaide. snel. in B. Bald.
 Raissen. roochen als die raven. Crocitare.
 Rahe in den monde. Palatum. ti.
 tot den Rahe hoerende. Palatinus. a. um.
 opRahe. opcragme. in D. onbeDacht.
 Raiken. treffen. in D. Deyen.
 Raiken. rapmen aever wech. Tractulare. notare.
 afRaiken. in L. afLengen.
 Raiken. onnutlich kaiken. in D. Pladeren.

RA.

Rame dair men wat op spennet. Extensorium.
 distensorium. aculeus. eculeus.
 Ramen. in D. Deyen.
 Ramstake. Paxillus. in D. Wijnstock's staecke.
 Ramen aever wech. in H. Raiken.
 Ramp. rampoist. in A. Armoede. et in A. on-
 Abenteuer.
 Rampspoedich. in A. Arm. et in A. onAven-
 turlich.
 Ranch. magher. in D. Dore.
 wijnRanch. wijnstock. Vitis.
 Ranch. twijch. telch. Ramus. palmes.
 Rangen. wrangen. in D. Prangen.
 Rans.
 Ranssen. in D. Prangen.
 Rant. in B. Bolst.
 Rap. roe. wuest. in B. onBestupe.
 Rapping. rupschung. woesticheit. Insolencia. dis-
 solucio. ventricositas. turgiditas. cervicosi-
 tas. frontositas. cerebrosititas. importunitas.
 impetuositas. Iniugitas. vehemencia. tur-
 bulencia.
 Rappen. rupschjen. Insolere. lescere. turbulen-
 tare.
 Rappen. herren als en doere. in H. Herren.
 Rappen. in G. Gijppen.
 Rasch. [l. Rasch.] snel. in B. Balde.
 Rasen. ontsinnen. in D. Doeben.
 Raselen. Ahallen. [denk. te lezen kallen.]
 bur anderen Rasen. Prefuro vel prefurio. ris-
 rere.
 Rasende maken. in D. Doebende. rasende maken.
 Raserge. onspinnicheit. Mania. demencia. amen-
 cia. excordia. secordia. Vesania. infania.
 C c

ria. furiositas. Baburia. blicia. dira. re. eris-
 sis. frenesis. rabies.
 van der Raseren ophoeren. Defurio. is. ire.
 heilsche Raseren. Eumenides. erinis. nis. eri-
 nis. dis. mania ut in H. Heilsche raseren.
 Rasende. in D. Doebendich.
 verRassen. versnellen. in C. voerComen.
 Rassen. in D. Rangen.
 Rasseing. in B. Rassing.
 Rast. in G. Gemach.
 onRast. in G. onGemach.
 Rast. vrede. in G. Gemach.
 Raststede. in L. Loeninghe.
 Rast des ellenboegens of nacken. in E. dagmen
 den Ellenboegen et cetera.
 Rat. Rota. rotula. rotella.
 des Rats nabe. Meditullium. tympanum. ni.
 des Rats gheiben. Tympanum. ni.
 Rat eens puttes. Anclia. e. gurgillus. li.
 Rast. Consilium. persuasio. suggestio. insti-
 gacio. consiliolum. concionabulum. anti-
 graphia.
 Rast geben. hic regit dativum. Rasts vagen.
 hic regit accusativum. Consulere. consul-
 tare.
 Rast des dubels vergadert. Conciliabulum. con-
 venticulum.
 Rast eens groten heren. Muniacus. a. um.
 Rast hebn. Consilior. aris.
 een Rast in synen raitstol spittende. Currilis. le.
 et currilis. lis.
 Rast den men gheest. Consilium. persuasio. sug-
 gestio. instigacio. consultacio. indicio. sug-
 gestus. us. suggillacio.
 die bander Rastscap aslet. Exconsul.
 eens Rasts tijt als men den kuyt. Comicium.
 eens Rasts inleynge. idem.
 Rast kiesen of inleynen. Comicio. as. comicior.
 aris.
 Raststol. hec Currilis. lis.
 des Rasts vergaderinge. Consulatus. us.
 des Rasts werdich. Consularis. re.
 des Rasts afgesat. Exconsul.
 beRast. Deliberamen. tum. deliberacio. pen-
 sum. si.
 Ratmeider. Arbitr. tri.

onnut Rast des heren. Birria.
 Rastman. Consul. consiliarius. consultor. be-
 letes. pretor. creditarius. antigraphus. apo-
 crisarius vel apocrisarius.
 Rastmeester. Proconsul.
 Rasthuys. Pretorium. consiliatorium. consul-
 torium. auditorium. consiliabulum. concio-
 nabulum. comicium. epicaustorium. domus
 consulatus.
 Rat. en dyer. Glis. ris.
 des tot Ratten hoert. Glirius. a. um.
 honichRast. Favus. vi. brisca. ce.
 huysRast. in G. Gereytschap.
 Rabe. Corvus. corax. cis.
 nachtRabe. Nicticorax. nocticorax. cis. noc-
 tua. cecumia. e.
 Rabesch. Corvinus. a. um.
 Ree. reebuch. Caper. pri. capreus. ei. capreo-
 lus.
 Ree dat wijsken. Caprea. ee.
 Re. een note in den sangh. Re.
 Reall. statlich. in H. Haebelich.
 Rechen. wreken. Vindicare. Ulcisci. talionem
 reddere.
 Recht. Ius. Censura. iusticia. equitas.
 verwilhoert Recht. Arbitrium. arbitralis sen-
 tencia.
 verwilhoert Recht spreken. Arbitrari.
 Recht verwilhoeren. Arbitrari.
 Recht wijzen. in G. Oydelen.
 Rechtwijzer. in G. Oydewijzer.
 Recht setten. Statuere. constituere. instituere.
 Recht nemen of geven umd lauchigheit winder ia-
 ren of tijt. Prescribere unde prescriptio.
 Recht off gelijck doyn. Equito. as.
 onRecht. ongelijck doyn. Inequitare.
 onRecht doen. in C. verCozen.
 Rechtferdich. Iustus. equus. rectus.
 onRechtferdich. Iniustus. iniquus.
 Rechtferdich maken. Iustificare. corrigere.
 Rechtspreker. Iuridicus.
 Rechtwercker. Iusticiarius.
 statRecht haeben oer ander recht. Municipium
 inde municipalis. le. ter. tas.
 onRecht doening. in C. verCozong.
 die van Rechten hantiert. Iurisdicialis.

stede des Rechten. Consistorium. iudicium. au-
 ditorium. audiencia.
 des Rechts oeverste den dat beboelen is. Questor.
 ris.
 des Rechts verestung off stilstaunggh. Iusticium.
 cii.
 gotlick Recht. Ius divinum anagogia. theo-
 logia.
 pauss. geistlick Recht. Decreta. canones.
 kensers werntlick Recht. Leges. ius civile.
 lant statrecht. Municipalia. plebicita.
 Rechtserdicheit. rechticheit. Iusticia. Equitas. iu-
 dicio. astrea. ee.
 onrechticheit. in S. Scholt.
 Recht dunch dat nyet rom is. Rectus. Direc-
 tus.
 Recht maken dat rom is. Rectificare.
 Rechterhant. in B. rechterhant.
 ter Rechterhant. ter bozderhant. Dextrorsum.
 dextroversum.
 Rechts ind lichts beyde. Ambidexter. equima-
 nus. a. um. mancinus. a. um.
 Rechticheit. Rectitudo.
 Rechts. Dextralis. le. ter. tas.
 Recken. Tendere. pandere. tensare. obtende-
 re. per. contra. retendere. per. iterum. vel
 a tensura tollere.
 uytrecken. uytstrecken. uytstrecken. Extendere.
 distendere. protendere. propendere i. ex-
 tendere. expandere. dis. pro. op. per un-
 dique. diffundere. explicare.
 Recke weges. schoete weges. Iactus lapidis.
 iactus baliste.
 Recklick. Tensilis. le. tensibilis. le. ter. tas.
 uytrecklick. Extensilis. extensibilis. Distensi-
 lis. distensibilis. expansilis. expansibilis. ex-
 plicabilis.
 uytrecking. Extensio. extensura. Tentigo s.
 ad libidinem. cetera verbalia de verbis in
 ly. uytrecken.
 uytgelecht. Vastus i. expansus. Extensus.
 Distensus. explicatus. amplus. amplificatus.
 Reckenscap. Computus. compotus. ti. com-
 putacio. calculus. calculacio.
 der Reckenscap konst. Arismetica. compu-
 tus. ti.

ter Reckenscap hoerende. Computatorius. a. um.
 Reckenen. tellen. aeverlaen. Computare. cal-
 culare. numerare. connumerare. recensio.
 sis. fere. sui. situm. recensio. fivi. situm.
 recenseo. sui. censum.
 kunster van Rekenen off tellen. Arismeticus.
 algorista inde algorismus. compotista.
 Reckenen. achten. in A. Achten.
 Reckeling. bish. Pictillus. li.
 Reckelich. in B. Berbe.
 Reckelicheit. in B. Berbycheit.
 uytrecken. betalen. in D. bolDoen.
 gelecht. Commodum.
 gerecken. in B. Buiwen. habenen.
 gelecht. in B. geBuiwet. gehabent.
 ongelecht. in B. ongeBuiwet. ongehabent.
 Reckyser. Andena. ne.
 Reede. Paratus. preparatus. promptus.
 Reede. nu. iam. nunc. modo.
 besieden. in B. Berenden.
 besiedt. in B. Berendt.
 Reede. Febris. in C. Calde.
 Reede. vernunft. verstant. Racio. raciuncula. in-
 genium. intellectus. capacitas. capedo. inis.
 Reede. tale. saghe. spranke. Sermo. fermuncu-
 lus. logisma. me. locucio. loquela. fassio.
 propositio. ydeoma. tis. linguagium vul-
 gare. hemum. mi.
 Reede maken of gebuychen. Racionor. aris.
 Reedemakinge. Raciocinacio.
 Reedemaker. Raciocinator. raciocinatorius.
 builde. Prologus. Prohemium. prohemio-
 lum. prefacio. prefaciuncula. prelocucio.
 builde maken. Prologizare. prohemiare. pro-
 hemizare.
 dubbel Reede. Amphibiloquium. abrigo.
 dubbel van Reeden. Ambiloquus. altriplex. am-
 bifarus. bilinguis gue.
 en Reede ter gelijcknissen. Paradigma. tis. pa-
 rabola. le.
 also to Reeden. Paradigmatizare. parabolizare.
 en Reede ter ongelijcknissen. Paroemia. e.
 der Reede vergaderunge ind boegginghe. Silogis-
 mus.
 dne so Reedt. Silogisticus.
 also to Reeden. Silogizare.

Rede dpe bellet tuschen den bragher ind antwer-
 der so wes dair upt getleert wordt. *Dragma-*
ticus. a. um.
 Rede dpe bellet tuschen den meyster in den disci-
 pel. *Didascalicus. a. um.*
 Rede dpe eyn alleyn segget ind die ander of an-
 deren swijgende hoeren toe. *Hermeneuticus.*
a. um.
 wagre Rede. *Veriloquium.*
 dpe wair Redet. *Veridicus. veriloquus. a. um.*
 Rede of spracke dpe men doir van groten of ede-
 len personen in eynre lesterliker materien. in
 R. *Loof of rede.*
 Rede of spracke dpe men doir in gebuyr af heerly-
 materien. in R. *Loof of sanct.*
 Rede to bartwen. *Fucare. colorare. Phalerare.*
comere.
 eynsam Rede. *Soliloquium.*
 dpe so Redet. *Soliloquus. a. um.*
 gheleke Rede. *Stultiloquium.*
 dpe so Redet. *Stultiloquus. a. um.*
 schandRede. *Turpiloquium.*
 schandReder. *Turpiloquus. a. um.*
 vele Rede. *Multiloquium.*
 vele Reder. *Multiloquus. verbosus. policus.*
a. um.
 surRede. *Anteloquium.*
 dpe surRedet. *Anteloquus. a. um.*
 lang Rede. *Macrologia. firma. tis.*
 lang Reder. *Macrologus. firmaticus. a. um.*
 coyte Rede dape men den gantzen sonne upt ver-
 steet. *Epilogus. epilogium.*
 also to Reden. *Epilogare.*
 senijnlich Reden. *Foncio. tis. tire.*
 suete Rede. *Dulciloquium.*
 suete Reder. *Dulciloquus.*
 dpe en Rede hleert. *Interpres. tis. interpreta-*
tivus. hermeneuticus. a. um.
 der Rede tzyghent. *Phalera. phaleracio.*
 Reden to tzyeren. *Phalerare. comere.*
 Rede of sanct des lofs. *Ymnilogia. Eulogium.*
gii eulogia. e.
 Reder des lofs of des labesangs. *Ymnidicus.*
ymnilogus.
 Rede tot behouf des huychs. *Ventriloquium.*
 dpe so Redet. *Ventriloquus. a. um.*

ndel Rede. *Vaniloquium.*
 ndel Reder. *Vaniloquus. a. um.*
 Rede verhozten. *Epitomor. aris.*
 der Rede verhoztunge. *Epitoma. tis.*
 die son Rede verhozet. *Epitomaticus. a. um.*
 Rede off handlung van gotliken saken. *Theolo-*
gia.
 Reden off tracteren van gotliken saken. *Theo-*
logari. theologiacari.
 Reder of tractierre van gotliken saken. *Theo-*
logus.
 en Rede dair men dat echterste boir sett. *Site-*
rologia.
 die so Redet. *Siterologus. a. um.*
 grote Rede. *Magniloquium. grandiloquium.*
 grootReder. *Magniloquus. grandiloquus.*
 coyte Rede. *Breviloquium. micrologium. Bre-*
vilogium.
 coytReder. *Breviloquus. a. um. micrologus.*
brevilogus. a. um.
 coichlers Rede. *Mimilogium et mimilogus. a.*
um.
 disputterlich Rede. *Probleuma. tis.*
 die so Redet. *Probleumaticus. a. um.*
 bedrieglich Rede off die betworen ind doch tot
 beyder meynungen betwijflich is. *Paralogismus.*
mi. sophisma. tis.
 die so Redet. *Paralogisticus. sophista. sophis-*
maticus. sophisticus.
 also to Reden. *Paralogizare. sophismare. so-*
phismatizare. sophismaticare.
 geleerde Rede. *Doctiloquium.*
 geleert Reder. *Doctiloquus. a. um.*
 Rede die doncker is. *Enigma. tis.*
 also to Reden. *Enigmatizare.*
 wair Rede. *Ethimologia.*
 wair Reder. *Ethimologicus.*
 wair Reden. *Ethimologizare. of doncker Rede*
tegen die waarheit.
 Rede tuschen got ind der heilliger herken. *Alle-*
goria. ind die dair af Redet. Allegoricus. a.
um.
 Rede tuschen got ind der soelen. *Moralis. tropo-*
logia. ind die dair af Redet heyt Tropologi-
cus. a. um. ind hijs af ta Reden heyt Tro-
pologicare. tropologizare.

en Rede gekiert an den afwesende. Apostrophaphē.
 een Rede also to lieren an den afwesende. Apostrophare.
 omfprekende Rede. Perifrasis. circumlocutio. circucio.
 die so Redet. Perifrasticus. perifraticus. a. um. Perifrasticus. a. um.
 clerende Rede off schijfte als men die gelegenheit verhoort heft. Ypographia.
 die so Redet off schijft. Ypographus.
 Rede van den tien geboden. Decalogus.
 dair van to Reden. Decalogizare.
 Rede hoeven die waarheit. Yperbolica locutio.
 Rede die versakende ind toelatende is. Apofasis.
 wederhalende Rede. Anacaphaleosis.
 preft off oeverste off builde. Archilogium.
 die sulke Rede doot. Archilogus. ariologus.
 also to Reden. Archilogizare.
 Rede die straffende. weggerende off ontschuldigende is. Apolliga unde apolligus et apolligare. apollologizare.
 Rede van den oeversten comende. Antilogus unde antilogia. antilogizare.
 Rede ter gelijcknisse. Analogia.
 so Reden. Analogizare et analogus. a. um.
 contrari Rede. Antifrasis. anticeta.
 rote Rede den sonne beslutende. Brevilogus. brevilogium. brevilogia. breviloquium. amphorismus. afforismus. aporismus. formabis ex hiis verba.
 sonder Rede. woirde of spracike. Alogus.
 herbende Rede of halange. samengeknupte rede. Anxioma. tis.
 ontbindende Rede. Analetica.
 Rede die gelijc of gelijemakende is. Analogia.
 die so Redet. Analogicus.
 Rede die bequeme is. Antisma. anthiteca.
 Rede die twyfelachtich is. Ambago. ginis. ambages. gis. amphibolia. amphibologia inde amphibolus. amphibologicus et amphibolicus. a. um.
 so to Reden. Ambagiare vel zare. amphibologare. amphibologizare.
 byemde Rede. Allegoria. alienaloquium et huius sunt vii. species s. Yronia. antifrasis.

enigma. tis. carientismos. paroemia. sarcasmos. ascismos.
 omgekeerde Rede. Antemetaboles. anastrupastomachi
 Rede kunstich ind tzierlich. Rethorica.
 die so Redet. Rethor. rethoricus.
 Rede van meer worden dan noit is. Perisologia.
 die so Redet. Perisilogus.
 Redebeylinge. Dissologia unde dissologus et dissologare et dissologizare.
 Rede die straffende off bescheldende is. Satiricus.
 sonder Rede. Barbisterilis. le. buribuctius.
 byender Rede of tongen straffing of laling. Barbarolexis.
 eygentre Rede of tongen halang of straffing. Barbarismus.
 die deser Reden of spraciken vol is. Barbarostomus.
 Rede tuschen twee wesselende. Dialogus. Dialecticus. dissologia.
 twyfelbyge Rede. Dipl. ple.
 Reden. spreken. seggen. in C. Callen.
 Reden. rosen. classen. in C. Codgen.
 Redeselich. Facundus. eloquens. disertus. lepidus. resolutus.
 licht van Reden. Gaus. a. um.
 die Redet van der naturen. Genealogus.
 also to Reden. Genealogizare.
 als in den Reden anders wat getaigen wordt dair die woirde lypden. Involucrum. cri.
 Reden die schoen sont. Ydee.
 waerReden. Eloqui. ediffere. differere. disertare.
 waerReder. Eloquens. dicax. facundus. disertus. lepidus. lepidosus. benelinguatus.
 waerRedynghe. Eloquencia. facundia. Elogium. disertitudo. lepor. poris. lepiditas.
 Reden to betweren. Affirmare. asseverare. allegare. approbare. confirmare. astruere.
 een Reden waerstaen of guede manpere. Tropus. pi.
 Reden blaebellc of ghechlic sonder sake. Blaterare.
 naerReden. Cathaepilogium i. secundum rationem.

swaie Kiedende. Gravidicus. graviloquus.
 steeds Kiedende. Frequentidicus. frequentilo-
 quus.
 waer Kiedende maken. Diserare.
 des Kieders burwoirt dair he syne materie op slut.
 Thema. tis propositum. ti. propositio.
 Kieder of wercker van saken die nature antref-
 sende. Physiologus.
 scherp Kieder. Oridurius.
 Kieder der onreynicheit. Spurcidicus.
 Kieder umd gelt of loyn. Mercurius.
 wonder Kieder. Miridicus.
 Kieder of sprekter tot den volck. Concionator.
 so to Kieden. Concionor. aris.
 dye Kiedet ter gelijcknisse. Paradigmaticus. para-
 bolicus. parabolista. Similitudinarius. me-
 thaphoricus.
 sulke Kiede heit Paradigma. parabola. similitu-
 do methaphora.
 die Kiedet tot den volck off die des heren gebot
 verkundicht. Logoteca.
 die Kiedet onverstentlick. Opicus. a. um.
 Kiedsel. Enigma. tis. paradigma. tis. probleu-
 ma. tis.
 Kiedselbrager. Enigmatista. communis gene.
 enigmaticus.
 Kiedsel bragen. Enigmatizare.
 Kiedelick. bescheydelick. Racionalis. le. ter. tas.
 racionabilis. le. ter. tas. racionativus. dis-
 cretus.
 Kiedelick. ijckelick. et ghent hyne. et mach ij-
 den. bescheydelick. adver. Competenter. me-
 diocriter.
 Kiedelicheit die die keyser van sich ghebet. Au-
 gustea. tee.
 onkiedelick. onbescheydelick. Irracionalis. le. ter.
 tas. irracionabilis le. ter. tas. indiscretus.
 Kiedepden. in M. Maecten.
 Kiedensel. Preparamentum.
 Kiedensel der vrouwen.
 haif Kiedynge. in G. Gehucht.
 berKieder. Traditor. proditor. factiosus. de-
 tractator. obtrektor. obtrektor.
 berKiederse. Tradicio. tradimentum. prodicio.
 prodimentum. ti.
 Kiedden. beschermen. in L. berLoissen.

Kiedynge. beschermynge. in L. berLoissen.
 Kiedich. Raphanus maior et minor. raphanum
 maius et minus.
 Kieff. in B. Bant.
 Kieffsch. in C. Clepsch.
 Kiefter. Refectorium.
 Kieghel. Regula. norma. canon.
 sonder Kieghel. Irregularis. re. ter. tas.
 Kieghel. ryh. in L. Lonne.
 Kieghel. Canonicus. regularis.
 Kieghelische. Regularissa.
 Kieghel halden. Observare.
 Kieghel haldende. Observant. observans.
 Kieghel haldung. Observancia. reformacio.
 Kieghel. Observancia. reformacio.
 Kieghen. Pluvia. pluviola. criscus.
 stofKieghen. Ymber. ymbrius.
 Kieghenen. Pluere. pluitare.
 stofKieghenen. Ymbere. ymbrescere.
 Kieghenechtich. Pluidus. pluviosus. tas. plu-
 vialis. le. ter. tas. ymbrius. ymbriosus.
 Kieghenblaissen off stoppen op den water. Bulla.
 le. ampulla. le.
 Kieghenbaighe. Yris. dis. arcus celestis.
 van Kieghen nat maken. Compluere i. pluvia.
 irrogare unde complucio et compluor. eris
 in passivo.
 van Kieghen nat gemaect. Complutus. a. um.
 Kieghen stede dair des vele to samen blut off bel-
 let. Compluvium. contiquia. e.
 Kieghen die warm is. Cauma. tis.
 Kieghen schupm. Flustrum. tri.
 Kieghen ind want to hoip gemenght. Niblus. bli.
 Kieghen die rucklois kompt. Nymbus. bi.
 Kieghen die in eyn getimmer bellet. Impluvium.
 vii.
 hynnen Kieghenen. Impluere.
 wegnich. dunne Kieghenen. Pluvicinare.
 vol Kieghens myt onbestuor. Nymbosus.
 Kieghen. beschicken. ordineren. in O. Ordineren.
 Kiegherre. bescheyker. ordinerre. Rector. guber-
 nator. director. dispositor. dispensator. fac-
 tor.
 op'vart. wal Kieghen. Arrigere. surrigere.
 dach Kiegherre dat is eyn die van guen regimente
 is. Dieticus. a. um.

Regiment. Regimen. tum.
 Reuger. en vogel. Ardea. patrium. tartalus.
 tantalus.
 Register dair men boicke myt byndet. Appendix.
 Register. eyn boick. Registrum.
 Registreren. schryben in eyn register. Regis-
 trare.
 Regneren. Regnare.
 myt Regneren. Conregnare.
 Regnanci.
 Reg. in D. Dantz.
 Reven. in D. Dantzen.
 Reven als wijn.
 Reven. Oscillare.
 Reyscholle. Oscillum. li.
 Remmen. stil doen staen. Sistere.
 gesempt. schyanch. traip. Gerre. arum. can-
 cellus. li.
 gesempt bur en richstede. Caula. le.
 Renne. in C. Canail. et in G. Gaite.
 Rennen als hese off melck. Coagulare. con-
 crescere. coalescere.
 Renssel. Coagulum. li.
 Rennen. in L. seer Ropen.
 Rennen eyn pert.
 Renbane. in B. renBane.
 Reyn. in C. Cuytsch.
 onReyn. in C. onCuytsch.
 Reyn. vledich. onbleet. onbesmet. Mundus. im-
 maculatus. incontaminatus. infedatus. illi-
 batus. deliquus. eliquus. Elutus. purus.
 perpurus. quampurus. Merus. fudus. per-
 fudus.
 onReyn. onvledich. vbleet. besmet. verladt. be-
 smet. Immundus. fedus. Maculatus. ma-
 culosus. contaminatus. squalidus. aceratus.
 brumofus. cenofus. cenulentus. obcenus.
 Mendus. a. um i. maculosus. ruceus. Squa-
 lidulus. fardidus. fardidulus. spurcus.
 contagiosus i. fardidus.
 Reyn maken. reynighen. in D. Dwagen.
 Reyn maken. reynighen. Mundare. mundifica-
 re. purare. depurare. purificare.
 onReyn maken. ontReynen. in L. Lunthen.
 onReyn wesen. Sordere. sordescere. squalere.
 squalescere. turpere. pescere.

Reynicheit. Mundicia. mundicies. puritas.
 onReynicheit. Immundicia. immundicies. spur-
 cicia. feditas. pus. indecli. Putredo. putri-
 ditas. quisquillie. arum. id est pulverum.
 quisquillosus. turpitude. caries. ei s. ligno-
 rum. sordes. dis. fordecula. farditas. squa-
 lor. oris. squaliditas. contagium. gii. con-
 tagio. onis i. putredo. labes. macula. ma-
 culositas. Menda in libris. nevus in cor-
 pore.
 der onReynicheiden wercker. Spurificus. spurci-
 ficus.
 der onReynicheiden spreker. Spurcidicus.
 Reynighen. suberen. schoen maken. Purgare. pur-
 gitare. purificare. expurgare. purare. de-
 purare. compurare. repurare. per. iterum.
 mundare. mundificare. emundare. extrema-
 re. februlare inde februario. a. um i. Pur-
 gatus. defecare. elimare unde elimatim.
 adver. liquare. eliquare. luere. colluere.
 diluere. eluere. lustrare. illustrare. collu-
 strare. per. simul. perlustrare. prelustrare.
 per ante. sublustrare. per. subtus. Piare i.
 purgare. expiare. putare i. purgare tergeo.
 ges. gere. tergo. gis. detuberare. extube-
 rare scilicet quo ad terram. Verro. ris.
 vergitare i. purgare. convertere. per. simul.
 evertere. per. extra.
 Reynmakinge. reynunge. Purgacio. Mundifica-
 cio. aporogia. lustracio. lustramen. tum.
 purgamen. tum. elimamentum.
 Reynmakelich. Lustralis. le. ter. tas. lustrabi-
 lis. le. ter. tas. purgabilis. le. ter. tas. de-
 purabilis. le. ter. tas. et cetera verbalia
 iuxta verba in ly. Reynigen. meracus i. pur-
 gatorius. a. um.
 alreien onReynicheit myt der erden begien of tree-
 ken. Eruderare. ind dat men so ontbegiet heit
 rudus. eris. ind dge dat so begiet heit ru-
 dista. te.
 der onReynicheiden vergadering avermit; den
 water. Colluvio. onis. colluvium. collu-
 vies. ei.
 Gente. in G. Gulde.
 IjstGente. in D. IjstDent.
 Rentmeester. in R. ontRenger.

Rente der heeren. Fiscalis. le. vel fiscale. lis.
want all gemeen guet der heeren heeten fis-
calia.

die Renten ontgheeft of pachtet. Pensionarius.
Repe. een seyl of tautwe. Restis. resticula. fu-
nis. funiculus. cirogia. e.

Repe of seyl tot den segel of seyle op den schuy-
denende. Apifera.

Repe of seyl inden schuyt der men in den wynt-
stroom gebuyet. Curculia. e.

Repe dair men dat segel in den schuyt mede op-
trekt. Rudens. tis.

Repe of tautwe ontgerect. Transentina. tran-
sethna.

Repe of seylmeester of vertoeper. Restio. onis.
resterio. onis. resticularius.

tot Repen. tautwen of seylen hoerende. Resticu-
larius. a. um.

Nota. van Repe steet vast meer in S. Seel
geschreven.

Repe dair men blaff mede reept. Ratera. re.

blaff Repen. Raterare.

Reysen tot blaff. Tritorium.

Reysen. in C. Climmen.

op Reysen ont der sielen. Ructor. aris. Eructa-
re. eructuare. ructuare.

op Reysen. Ructuosus. eructuosus. tas. eruc-
tuator.

op Reysen. Ructanter. ructatim.

Reyen. in C. Cljten.

Reyen. belien als hoe. halber. offen. Mugire
unde mugitus. us. boare unde boatus.

Reyen als een schayp. Balare unde balatus.

Reyse. hugne. Gygas. antis.

der Reysen strijt tegen die asgaede. Gyganthoma-
chia.

des tot Reysen of huyten hoirt. Gyganteus. a.
um.

Reyse aber den wech. Profectio. profectio. pro-
fectus. us. transitus. us. ambulacio.

een. twe. dry et cetera Reyse of pose. in M.
een. Mail.

Reysen. wanderen. wassen. hnen. Ambulare. per-
gere. bitare. peragrar. meare. commeare.

Peregrinari. cetera in G. Gaen.

Reysen. lanch van lijbe. Procerus. a. um.

Responsorium dat men in der kercken sanghet
heit Responsorium.

des Responsoriums verwandeling tot den berse-
heit Stropha. phe. Strophula. le. ind als
dat berst ont is ind men dan dat responsorium
weder begunnet dat heit antistropha. phe.

Reyen. ruwen. gemak nemen. Quiere. equi-
escere. requiere. requiescere. conquiere.
conquiescere. appodiare. eciam in P.
Posen.

Reyen op den ellenboegen etende. Accumbere.
accubare. discumbere. discubare.

Reylich. restich. breedsam. sachtmoedich. Pacifi-
cus. quietus. tudo. tranquillus. tas. mitis.
tas. mansuetus. tudo. lenis. ne. ter. tas.
lenimen. portunus. tas. paciens. cia.

Reylich. breedsam maken. bemogwen. [l. in M.
beMorwen.]

onReylich. onbreedsam. onberdichlich. Impaciens.
inquietus. immansuetus. immitis. importu-
nus. turbulentus. cetera in B. onBestuere.

onReylich maken. in B. Bedrogen.

Reye. splete. in C. Clabe.

Reye off splete in den handen. Plemen. nis.

Reye off splete in der huyt. Talatrum. tri.

to Reyen. to schoirt. Lacer. a. um. laceratus un-
de lacerosus. tas et lacertositas. dilaniatus.
discerptus.

half to Reyen. Semilacer. a. um.

die to Reyen clever an hebet. Lacinosus. a. um.
tas. laceratus. a. um. panosus. tas.

Reytzen. hysen. porren. Provocare. Incitare.
stigare. instigare. stinguere. instinguere. ce-
tera in B. Bedrogen.

Reytzende. hysende. porrende. Provocativus. in-
citativus. instigativus. inductivus. a. um.

Reytzung. hysung. porzung. Provocacio. inci-
tacio. incitamen. tum. instigacio. instiga-
men. inductio. instinctus. us.

geReytschap. tautwe tot alreysen saken. Instrumen-
ta. correquisita. armamentum. armatura.

geReytschaps stede die to bewaren. Armarium.

Reyenter. eethuyss. Refectorium.

Reyner. in M. Water dat blietende is.

en Reyer ont eynre fonteynen to leyden. Diri-
vare.

heel Hebjecken uyt eyne fonteynen to maken. De rivare.

Hebberick. Rivalis. le.

bol Hebberg. Rivosus. tas.

lyph. regel. in L. Lynge.

ban lyph tot ryhe. Lineatim. rigatim.

lyphen. setten off stellen. Ad seriem ordinare. ad ordinem locare. lineare.

tuschen den lyphen dat ledige spaciū. Interlinium. nil.

lyphelick. Linearis. re. ter. tas. linealis. le. ter. tas.

tuschen lyphelick. Interlinearis. re. ter. tas. interlinealis. le. ter. tas.

lyph. Costa. costula. costella.

weyche lyph. Ypocondria. drie.

lyphden stede. Costarium. rii.

ontlyphden. Decostare. discostare. excostare.

gekyt. Costatus. a. um.

gekychte. Iudicium. iudiciolum. censura s. ecclesiastica. coma. tis.

des tot den gekycht hoirt. Iudiciarius. a. um. iudicialis. le. ter. tas.

gekychtstede. in O. Oydelsede.

kychter. Iudicatorius. a. um. iudicabilis. le. ter. tas.

kychten. in O. Oydelen.

samen kychten. Coniudicare.

uytkychten en sake. Expedire. exoccupare.

uytkychten alle dghel. in O. Oydineren.

kychter. oydeler. Iudex. iusticiator. iudiciarius. iusticiarius. iudicator. pronunciator. determinator. diffinitor. decisor. commissarius. conservator. executor. delegatus. subdelegatus. creticus. Censor qui iudicat de moribus. idem Censorius et Censorinus inde Censura. Straneus i. pretor Tribunus.

des tot den kychter hoirt. Iudicatorius. pretorius. a. um.

des kyckers ampt off werckheit. Tribunatus. us.

des kyckers richtstol. Tribunal. lis. Tribunalis. le. ter. tas. Tribunale. lis.

kyckstol van eyen beynen. Drifin.

en kycker off surst die wass ind sloick is. Satrapa.

des kyckers ruede. Rudis. dis.

verhoeren kycker. Arbiter. arbitrator.

van verhoerenen kyckeren eyne vergaderinge. Arbitrium.

des gekyckts heelt. Rasides. dei.

kyckthuyff. Pretorium. Consistorium.

tot gekyckten eynen eycken. Citare. evocare. Vador. aris.

des gekyckts heelt. Iurisdicio et Execucio. uytkychten. in B. Baitscappen.

uytkyckinge. Expedicio.

kychten. recht maken dat from is. in R. Rycht maken.

ontkychten. betalen. in D. volDoen.

verkychten. bescheiden. in A. Antwerden.

verkychten. veraiden ter ee. in H. Hylken.

verkychten mit gaide. Communicare.

onderkychten. in B. Bescheiden.

opkychten dat gy sculdich sydt. in D. volDoen. et in G. verGelden.

wat opkychten in die lucht off in die hoighde. in B. opVoeren.

gekycht van spysen. Ferculum. Epulum. Edulium. Esculentum. Dapsile.

leest gekycht nae den abentmael. Impometum. ti. Rych off holt tgen boit lanch. Decempeda. de.

Rych dair men wat ophengt. Partica. Phalanga. ge. Litrum.

Rych. in H. boirhebych.

Rych maken. Ditare. Locupletare. et in H. boirhebych maken.

Rych wesen. in H. boirhebych wesen.

Rych maken. in A. van der Armoeden.

eyn Rych. Regnum.

over en Rych eyn eyntich prync. Monarcha. che inde Monarchia et Monarchatus. us.

Riche lunde. Divites. Culmites. micium.

Ryckdom. Divicie. Opes. Abundancia. Copiositas. Superfluitas. Diviciositas. Facultas.

Mammona. ne.

bol Ryckdoms. Diviciosus. Copiosus. Opulentus. Abundans.

Rych werden. Ditari. Locupletari. Diteo. tere. Ditescere. Opulentari.

Rychelick. Abundanter. Affluenter. Opulenter. Opipare.

Rick ban romen. Imperium.
 die des Ricks gheyn beyl en hebet. Ethronus.
 a. um.
 Ride. woest. in R. Riep.
 Riden. Equitare. Grumare.
 Rider. Eques. tis Equester vel hic Equester.
 hec tra. hoc stre.
 Ridngge. Equitatus. us.
 Ryl bur eyn bat.
 Rylen.
 Ryne. Rigmus. mi. Rigma. tis.
 Rynen. Rigmatizare. Rismor. aris.
 Ryne. in R. Hoffeter.
 goedel Ryne. Mastigia. gie.
 die Ryne an dat middel des speers gehet. Amen-
 tum. ti.
 die Ryne daryt myt men dat such an den treck-
 boemen spennet. Cohum. hi.
 an en Ryne of snait en cluyt loits gebesticht dair
 mede van such to werpen ind weder na such
 to trecken. Cestus. us.
 roent Ryne in en schyp. Remus. remulus. remil-
 lus. tonsa. tonsilla. tonsita. te.
 roent Ryne meker. Remx. igis.
 roent Ryne stede in den schyp. Casterium. rii.
 roent Ryne gater in den schyp. Columbaria. rie.
 des roent Ryne bledse. Tonsus. si. palmula. le.
 Rymp. runtzel. in C. Czoekel.
 Rympen. runtzen. in C. Czoekelen.
 van Rympen. runtzen solet vozt in C. Czoet-
 helen.
 Ryne. eyn recht edel rebber in duytschlant. Re-
 nus. ni.
 Ryne. in C. Cirkel.
 clyen Ryne. Tinnius. nii.
 Ryne. byngerlyjn. Anulus. clipeola. dactilus.
 vagulus.
 in en Ryne dat gat dair men en hostelen steyn
 in settet. Pala. le.
 Ryne hostlich besteynt. Ungulus. li.
 Ryne die gulden is myt eyne yseren hantfeste.
 Samotrachus.
 Ryne dreygher. Anulatus. anularius.
 Ryne stede rynghe to maken. Anularium. rii.
 Ryne meker. Anularius.
 in en Ryne signet. Apofragisma.

Ryne off pecl op den hoisde daryt men wat op
 dreyghet. Cesticillus. li.
 to Ryng umbstytngge. Cavea. ee.
 Ryngel dunbe. Palumbus.
 Ryngen. woestlen. in R. Ryngen.
 Rynghe. streben. in R. Arbeiten in eyne e.
 Ryne hantwe. eyn lant. Rincovia.
 Ryne. leyken. in R. Druppen.
 Ryne als melch cum suis. in R. Rienssel.
 Ryne als eyn die onreynicheit uyt den monde
 woert. Screare excreare.
 dat men Ryne sende uytwoert. Screa. ee. carun-
 ca. ce.
 Ryne sngge. Screacio. screatus. us.
 Rynt. in R. Off.
 Rynderen. Bovinus. a. um.
 Rypp. Maturus. a. um.
 Rypp maken. Maturare. maturire.
 on Rypp. Acer. immaturus. crudus. a. um. com-
 maturus. incisivus. a. um.
 Rypp werden. rijpen. Maturere. maturescere.
 permaturere. permaturescere.
 Rypp van seeden. stendich. in R. geLaticch.
 Ryppheit. Maturitas.
 on Ryppheit. Commaturitas. immaturitas. cru-
 ditas.
 Rypp. eyneley pottasp. Risum. si.
 Rypp. tellich. twijch van en boom. Virgula. ra-
 mus. ramusculus. cuna. ne. coma. me.
 frons. dis. frondicula.
 vol Rysser. vol telgher. vol twygher. Frondosus.
 tas. frondatus. ramosus. tas.
 Rysserich. Frondeus. Ramalis. le. ramale. lis.
 on Rysseren. rijsser asoen. Defrondare.
 Ryssere verliesen. Defrondere. defrondescere.
 Rysser wederom rijssen. Refrondere. descere.
 Rysser leser of bryker. Frondator.
 Rysserich werden. Frondere. descere.
 Ryssere werck maken of geben. Frondare.
 Ryssen afballen. Cadere. decidere inde decidi-
 vus i. cito cadens.
 hant Ryssing van schoysheit. Alopecia.
 ber Ryssing der doeden. Anastasis. resurrectio mor-
 tuorum.
 Ryssen. berripen. opstaen. Surgere. Resurgere.
 op Ryssen. swelllen. in R. Dyck werden.

opzwing. bynding. gwellpgh. swelling. dyck-
werding. Grumatus. us i. Tumiditas. tu-
mescencia. Insufflacio. Inspissacio. Tubero-
fitas. Turgiditas. Tumerositas.

Rysch. wacker. in D. Dail.

Rysch. magher. in D. Dore.

bespyn. in B. Berspyn.

Ryst henney off blasse. Roca. ce.

Ryget. Canna. cannula. arundo. cannella.

Ryget in den hooch wassende. Carexis.

Rygetste de daer dat wasset. Cannetum. Caretum.
Arundinetum.

Rygetsch. Arandineus. Canneus. a. um.

to Ryten. schoeren. in B. Bzecken. et in P. to
Plucken.

Ryten. spalden. in C. Cloeben.

Ryten als die erde. in H. Rynen.

Ryting der erden. in C. der Erden rytting.

Ritter. Quiris. ritis. Miles. tis. Milito. onis.
Tiro. onis. Ala. le. Donus. ni. als he
tzolt verdynt. Eques. tis. stractes. tis. Ste-
rion. onis. Stragilis i. miles ad sternen-
dum.

en nph Ritter. Tiro. onis. Tirunculus.

Ritterchap. Milicia. cie. Stracia. Sterna. ne.

nph Ritterchap. Tiocinium. ii.

mpt Ritter. Commilito. onis.

Ritterschare. Alares. tis.

die by Ritter onder den hest. Ternio. onis.

Ritterlich. Militaris. re. ter.

van twee hondert Ritteren een geselschap. Mani-
pulus. li. ind die Ritters heiten Manipula-
rius. rii. vel Manipularis. re.

der Ritters oeverste. Stratilates. tis.

Ritters sper. Alarica. ce.

Ritters swert. Acinacis.

Ritters gordel. Balteum. Balteolum vel lus in-
de Balteatus. a. um. Bulla. le.

Ritters knecht. Calcula. le.

Ritterschap byden. Militare. Cicurare.

Ritter mit lichten harnesch. Veles. tis. Velita-
ris. re. velitarius. ind also to verchten heit
Velitor. aris.

die Ritter werck oebet. Missirius. a. um.

Ritterwerck byden. Militare. Commilitare.
Quiritare.

die den Ritteren off dem volke rechten ghebet off
behulp doet. Tribunus. ni.

doet dat Rybe. coenlich. in C. Coenlich.

Rybe daer men wat op ryst. Strigula. Terula.

Arpica.

Ryben. Strigulare. Conterere. Terulare. Ar-
picare.

Roe. in B. onGare.

Roe bestaen to werden. Crudere. Crudescere.

Roe. woest. in H. Rap.

Roebe. Rapa. rapula. rapulum.

Roeben stede. Raparium. rapularium.

Roeben spise. Rapulatum.

Roch. een rytsch.

Rochlen. in C. Choprcleit.

Rochlen. roepen. in C. Ryten.

Roch. een clept. Strica. ce. Tunica. Tunicula.
Tunicella.

Roch andoen. Tunicare unde tunicosus.

Roeche. Odor bonus et Odoria et Redolen-
cia. Fetor malus et Olor. odorancia et
Odoratus. us. fragancia boni. alatus. us
Olfactus. us. indifferenter Nidor oris bo-
nus proprie carnis.

die guden Roeche hebet. Odorifer. a. um. fra-
grans. tis. odoriferus. a. um.

die den Roeche volget. Odorisequus. a. um. ut
canes.

vol guesd Roeths. Odorus. a. um. odoratum.
ti. odorisequum.

Roich. Fumus fumulus. citor. toris.

Roichghat. Epicaustorium.

Roichen. Fumare. fumigare. fumidare i. fu-
midum facere.

besoichen. smoichen. Fumare. fumigare.

onderRoichen. Subfumigare. desio desis de-
fire desivi desitum i. subfumigare.

Roichen in spch selven. neutra. Fumeo. es. fu-
mescere.

inwendich Roichen. Infumare. infumigare.

wederRoichen. Refumare. refumigare.

toeRoichen. Affumare. affumigare.

burRoichen. Prefumare. prefumigare.

gelijck Roicherechich. Fumigabundus a. um.

onderRoiching. Subfumigium. subfumigacio.
refumigium. refumigacio. per. iterum. pre-
fu-

fumigium. presumigacio. per. ante. infumigium. infumigacio. per. intra. affumigium. affumacio.

Nota. fumigare et fumidare et eorum composita activa sunt.

spynRoeken. Colus. li.

Roekenen.

Roeken. in *N. Achten.*

Roethe. zorghe. in *N. Achte.*

Roeket. in *H. Hebel.*

Roeket. subtyl lijnen cleit aever die cleider. Subtile. findon. onis. canobolagium. anaboladium.

Roede. in *H. Hunt.*

Roide. in *G. Gherbde.*

Roide sonder knope of este. Virga. ge.

Roide mpt knopen und esten. Scorpio. onis.

bol Roiden. Virgosus. a. um.

bolheit der Roiden. Virgultum. ti.

daie vele Roiden wassen. Virgultum. ti.

geRoidt. Vergatus. vergulatus. a. um.

Roide daie men die dunpte des waters mede soicht.

Amentum. ti.

stat Roide. Scipio. onis.

heysers. Roenngs Roide. Sceptum. in die die dreghet. sceptriger.

oeverste Roidenbzeger bur den heyser of Roennggh. Primivirgius.

Roidenbzeger und eppen geslagen ta werden. Castifer. a. um.

Roidenbzeger van ampts wegen. Preco. f. civitatis. bedellus scilicet universitatis. Angarius i. arrestator. Exactor. Inhibitor.

Roedich. Virgeus. a. um.

Roideken. Gerdhen. Chene. Meede. Virgula.

Vimen unde vimineus. a. um. et viminetum. ti. vibex unde vibicosus et vibicetum.

vibenum. ni. cleyn roideken unde vibernofus et vibernetum. Butiligo. ginis.

Roedelechtich. Fulvus. a. um.

Roedelechtich werden. Fulvere. vescere.

Roedicheit. Fulvedo. rubedo. bicunditas.

Roideisteyn. Bolus. Creta rubea.

Roide. in *D. JonichDoutwe.*

Roeden. uptroeden. in *H. Roiden.* uptra-

den.

Roeder an en schyp. Gubernaculum. amplustre. tris. themo. onis. plectrum. tri.

Roiff. in *M. Napme.*

Roiff den men nae der manghlingen den byanden ncempt. Exuvi. arum. manubie. arum.

Roifflich. Predatorius. predabundus. Predabilis. le. ter. tas. vesticularius. a. um. Rapidus. rapidinosus. tas.

Roiffstede. Spoliatorium. depredatorium. Spoliatorium. rapinatorium.

Roiff. Rapina.

Roiff. en schyp.

Roog. Siligo. ginis.

Rooggen. Siligineus. a. um.

Roepen. Remigare. Navem ducere.

Roepmpt. Remigium. gii.

Roeper. Remex. igis. temigator.

anRoepen. Adremigare.

samen. mitRoepen. Conremigare.

Roepen herwart ind darwart. Diremigare.

Roelle. Rotulus. li. rotula. le.

Roelle. schijbe.

Roellen. in *M. toeMaechen.*

Roeme. smant van der melch.

Roeme die grote stat. Roma.

Roemsch lant. Romania.

Roemer. roemsch mnsch. Romanus. na.

Roime. vermetelheit. in *B. Boch.*

Roimen. hermeten. in *B. Baighen.*

beRoimer. in *B. verBaigher.*

geRoonnen als melch. Concretus. Coagulatus.

a. um.

Roep. Clamor. Vociferacio.

Roepen eppen tot sich. Vocare. Vocitare. Cio.

Cieo. Adscio. is. ere i. advocare. Adsciscere. Calo. as. are inde kalende. Advocitare.

Roepen. Clamare. boare. Bombicare. bombinare.

Roepen. reren. in *C. Cijten.*

toeRoepen. Acclamare.

upRoepen eppen. Advocare. Evocare.

upRoepen. Exclamare.

toe samen Roepen. Convocare. Conclassare.

Ecclesiare. Ecclesiizare. Concionari. Compellare.

Roep der schynlunde. Celeuma. tis.
 wederRoepen. wederſpreken. Reclamare. revo-
 care. responſare i. Contradicere. Retrec-
 tare. oblegare i. contradicere. convenire.
 obnitor et oppedere i. contradicere.
 anRoepen got of die heiligen. in B. Beden.
 achterwart toe rug Roepen. Sevocare.
 anRoepen mit byddingen. Advocare. Invocare.
 Interpellare. Efflagitare.
 toe ſamen Roepen in eyne ſtimme. Conclama-
 re. Conboare.
 beRoepen an en anderen rechter. in A. Appel-
 leren.
 beRoepen. ſchelden. in B. Beryſpen.
 Roepet die beplunge oproept. Parifcus. ci.
 anRoepet. Advocatus. paraclitus.
 anRoepinge tot got of ſynen heiligen. in B.
 Bedinge.
 wederRoeplich. Revocabilis. le. ter. tas. cetera
 ex verbis in ly. wederRoepen.
 onwederRoepelich. Irrevocabilis. eciam cetera
 iſta formabis a contrario ſenſu ex verbis
 in ly. wederRoepen.
 Roepen uptrecken upt der erden. in A. upt-
 Raiden.
 Roepen. in P. Plucken.
 Roere. eyn rebber. Rura.
 Roere in den buick. Fluxus ventris.
 Roere. roeringe. Tactus. contactus. tactura.
 Roeren. raken. in D. Dzen.
 Roeren ſachtlich. Fodicare. fullare. affullare.
 beRoeren. antreffen. in D. anDzen.
 Roeren. taſten. hoelen. Palpare. tangere. Sen-
 tire. Contrectare. palpitare.
 Roeren. umbroeren. Volvere. Circumvolvere.
 movere. girare. circumgirare.
 beRoeren. wagen. weghen. in S. Swancken.
 Roeren. wagen. gewachj heiden. Mentionari. Mo-
 vere. Allegare. tangere. Notare. Volvere.
 Roeringe. gewachj. Mocio. mencio. Allegacio.
 beRoeringe. beweginge. Motus. us. mocio.
 Agitacio.
 Roeringe. taſtinge. hoelinge. Tactus. us. con-
 tactus. us. attactus. us.
 onbeRoert. Illibatus i. intactus.
 Roſt. pert. in H. Hengſt.

Roſtupſcher. Mango. onis.
 Roſſham. Strigilis. lis. fe. ge.
 Roſſdenen. Sandalium. lii.
 Roſſhamen. Strigilare.
 Roſe. Rosa. roſula. roſella.
 Roſen bloem. Rodantes. tis.
 Roſen wijn ind honich to hope ghemenget. Rodo-
 mellum. li.
 Roſen ſtede. Roſarium. roſetum.
 Roſen krantz. Roſacea.
 Roſechtich. Rodicus i. roſeus. a. um. roſeo-
 lus. roſaceus. a. um.
 Roſdommel. eyn vogel. Onocrotulus. li.
 Roſſel. ſmoet. Abdomen. nis. anxungia. gie.
 Roſynen. Racemus. mi. uvapassa.
 Roſt. rueſter. Rubiga. erugo. erisma. me. eri-
 ſeba. be. ſcoria. ſiginus. ni. ferrugo. gi-
 nis.
 Roſt aſdoen. Deeruginare. exeruginare. deru-
 biginare. exrubiginare.
 Roſterich. Rubiginus. rubiginosus. erugineus.
 eruginosus. ferrugineus. ferruginosus.
 Roſt. roſter. Crates. tis. fe. ge. craticula.
 Roſtren. harſten. in B. Braiden.
 Roſt. Rubeus. rubicundus. burrus. vermicu-
 lus. punicus. puniceus. fenix. cis. feniceus.
 fulvus. a. um. ruber. bra. brum. rufus. a.
 um.
 tuſſchen Roſt ind ghele. Coccus et cocceus et
 coccineus.
 Roſt of wpt. Flavus. a. um. flavescere. fla-
 vere.
 Roſt malien mpt barwen. Minio. as. rubricare
 unde minium et rubrica talis color unde
 miniator. rubricator.
 Roſtbarwich ſchryber. Miniator. Rubricator.
 miniographus.
 Roſt ſchryfte. Miniographia.
 Roſt ſchryben. Miniographare.
 Roſt gemaect van bloide. Rufatus. a. um.
 Roſt weſen of werden. Rubere. beſcere.
 dat men Roſt mpt barwet of ſchrybet. Minium.
 rubrica.
 Roſt. Fulvus. a. um. rufus. rufulus. rau-
 ſtellus. a. um.
 Roſtheit. Rubedo. Rubor. oris.

Roustechtich. Rubicundus. rubicundulus. rubriculus. rubellus. rubeculus. spadix. cis. sub-rubeus. a. um.

die Roit is. Rufus. birsus. a. um.

wat Roit. Rubriculus. rubellus. rubeculus. a. um.

Rouoghe. boern. eyn visch. Rubecula.

Rotte. geselschap. in C. Compagn.

Rotten. buylen. Putrescere. putrere. Cunio. is. ire.

Roben. schynnen. in D. Nemen.

beRoben. Despoliare. depredare. expoliare.

beRoben doitschalben van bynden of maighen. Orbare. destituere unde orbis et orbatus et orbitas. tis.

samen mgt Roben. Compredor. aris. Conspoliare.

Roeber. schynre. nemer. Spoliator. Predator. Depredator. Vespilio et vespillio. onis. Stratilates. tis. predo. onis. pilator.

beRoeber der erden. Vespilio. onis.

dair men Roeber dnye ind moerder henght. Furcelles. lium.

seeRoeber. Pirata. te. vispilio. onis. Piraticus. a. um.

seeRoeberg. Piratica. ce.

seeRoeber schyp. Paro. onis.

Rouw. rast. in G. Gemach.

Rouwen. in H. Gesten.

Rouw. Contricio. Dolor. penitudo.

Rouwen. leytwesen. Dolere. Tedere. pigere. penitere.

beRouwelich. Dolens. ter. Tedens. pigens. penitens.

onbeRouw. Impenitencia.

onbeRouwelich. Impenitens.

Ruw. Hirsutus. Pilosus. Setosus. Hispidus. Crinosus. Grusus. Reburus. a. um.

Ruw strublich. hoebelich. in C. onEben. ongelich.

Ruwe scharpe stede. Abrupta. Scopulosa. ruposa. Aspera s. loca Tesqua habet tantum nominativum accusativum et vocativum. Tuberosa.

Ruw in den walden off struncken. Frondosus. tas. Condensus. tas.

Ruwicheit. Hirsucia. e. Hirsucies. ei. Pilositas. Setositas. Hispiditas. Crinositas.

Ruwicheit van scharpen steden. Scopulositas. rupositas. Tuberositas. cetera in C. onEbenheit.

Ruwart. in S. voir Stender.

Ruwich. in C. Cinaber

Ruwichieren. Rubricare. Miniare.

geRucht. Clamor. Vociferacio. clamoritas.

geRucht. Fama. me. famen. nis.

bpt. anRuchtich. Famosus. tas.

myRuchtich. Infamis unde infamia.

geRucht maken. Famare.

myRuchtich maken. Infamare. Diffamare.

heymelich geRucht. Rumor. rumorculus. rumusculus.

heymelich geRucht maken. Rumare. Adrumare.

Corrumare. rumitare. Adrumitare. Corrumitare. rumificare. rumigerare.

die heymelich gerucht maect. Rumigiculus.

hol geRuchts. Rumorosus. tas.

Ruchen. asruchen. Abstrahere.

en wech Ruchen. Movere de loco.

wael Ruchen. Odro. as. Odoror. aris. Olfacere. redolere. Fragrar. Aromatizare.

Alare. Nidere. proprie gebayden bleyfch.

nebel Ruchen. Fetere. Olere.

wael Ruchende dungen. Aromatica. redolencia. fragrantia. aromatizancia.

nebel Ruchende dungen. Fetencia. Olencia.

wael Ruchlich. Odorabilis. Fragrabilis. le. ter. tas.

nebel Ruchlich. Fetibilis. Fetidus. fetiditas.

Ruchende maken. Olfacere vel Olfacere.

Ruechen. in A. Achten.

Ruede. Virga cum suis in G. Gherdde et in H. Roide.

Ruwich. plackich. in G. Gynndich.

Ruwichheit off ruwt. in G. Gynndt.

Ruysgaen. in H. Huerenpeger.

Rugge. Dorsum. Dorsiculum. Tergum. Tergulum.

op den Rugge wat laden. Indorsare. Indorsellare.

to Rugge. in A. Achterwart.

Rugge der vierboetiger beesten. Tergus. geris.

Rug.

Ruggich. Tergoreus. a. um.
 groot Ruggich. Tergofus. a. um.
 den Rugg van voer toe te snijden. Edorsare.
 achter to. Redorsare.
 Ruym. wijd. breed. Spaciosus. amplus. latus.
 distensus. ferensus. capax. capaculus.
 Ruymen. in A. Afdel maken.
 ontRuymen. wijchen. in G. ontGaen.
 Ruymen van den leven. verscheyden. sterben. Mo-
 ri. obire. occumbere. obdormire. oppete-
 re i. mori. emori. permori. interire. dece-
 dere. emigrare. defungi. vitafungi. evolare
 i. sine purgatorio celum petere.
 Ruymtheit. Spacium. spaciositas. Capedo.
 dinis. capacitas. amplitudo. latitudo.
 Ruymtheit tuschen twee wonden. Intercapedo.
 Ruymting. wijching. Cessus. us. discessus. us.
 recessus. us.
 Ruym. pert sonder hullen. in P. gelubt Pert.
 Ruymen. lubben. in B. Voeten. hepen.
 Ruymen. in L. Luytstren.
 Ruymtinge. in L. Luystringe.
 Ruymgh in en waghjen. Racra. cre. nogh sijn.
 hekinghen. stoutwen. in D. Dwongen.
 Runcken. snoezen in den slapp. Stertere.
 Ruut. senewel als eyn stach. Teres. ris.
 Ruut als eyn cloit. Rotundus. orbicularis. re.
 ter. tas. circularis. re. ter. Otas. Congialis.
 le. ter. tas. spericus.
 so wat Ruut iud bewegelic is. Spera. re. spe-
 rula. le. als bal. cloit et cetera.
 Ruut maken. Globare. agglobare. Conglo-
 bare. inglobare. rotundare.
 Ruutheit eyns cirkels of enichs dngghs. Con-
 vexitas. devexitas. rotunditas. orbicularitas.
 circularitas. congialitas. spera.
 Ruutheit eyns langwoepels dngghs. Teritas. tis.

in Ruutheit gebolght als dpe hnnel. Convexus.
 devexus. a. um.
 en halbe Ruutheit. Semisperium. Emisperium.
 Runde schijbe of cloit. Orbiculus. li.
 Runde soym. Scuta. te.
 Ruutzel. rump cum suis in C. Czoekel.
 Ruuppe. Erugo. eruca.
 Ruupp op den coel of loich. Urica. ce.
 uytRuupen uyt der erden. in P. uytPlucken.
 to Ruupen. to rijten. in P. to Plucken.
 opRuupen uyt der helen. in H. opRupsen.
 Ruupchen als boeme. in C. Czaechen.
 Ruupchen. in B. Bolberen.
 Ruupchen. in H. Rappen.
 onRuustich wesen. in B. Bolberen.
 Ruustper. in B. geRupr.
 Ruut. eyn ruut. Ruta.
 abeRuute. Abrothoum.
 Ruutten dat is ruut eynen swerde of anderen dyn-
 gen eyn ruut geluyt to maken. Vibrare. cris-
 pare. choruscare.
 Ruuter. Ruterus. ruterulus. satelles. tis. satra-
 pa. decurio. onis.
 der Ruuter halt. in H. ruterhalt.
 in den Ruuterwerck hondert personen. Centuria.
 rie.
 Ruuterp.
 Ruuterwerck. Satellicium. cii.
 Ruuter loyn of tzolt.
 Ruut. in den schairsteyn. Fuligo. caligo. ginis.
 Ruutechtich. Fuliginous. a. um.
 bol Ruuts. Fuliginosus.
 Ruess.
 Ruessel. in H. geHummels.
 Rueben. in H. Hummelen.
 Ruwen. resten. in P. Posen.
 Ruwart. in S. voer Stender.

Salie dye coytz boir volbracht is. Paraseymenon.
 en Salie aeverstellen. to bestaen laten. Suspen-
 dere. transigere. A. ii. mivulla. insper-
 ten in Salie. Quin. nisi. nisi. C. is. ziv.
 oir Salie. Occasio. origo.
 Saken. Causare. occasionare.
 ver Saken. missaken. in T. Teunen.
 an Saken. in C. Claghen.
 ver Saking. leuning. Negacio. cetera in T.
 Teunnghe.
 ver Saking 'off ghepung. Apotasis.
 Sall. Debet.
 Sale. Aula.
 Sale eyng tempels. Pastophorium.
 Sale hoeder off gesunde der heren. in G. Gesand
 der heren.
 Saelsch. Aulicus. a. um.
 Sall onder den voet off anders. Solea. ee.
 Sall. sloitze. Sandale. lis. sandalium. lii. so-
 lea. ee. soleola. le.
 Sallen. slotzen maken. Soleare.
 hur dye Sallen bueren. Obsoleare.
 ont Sallen. Dissolare. Exolare.
 Saltijshen. epurelen woest. Salcicum. cii. lau-
 canica. ce.
 Salde. wunne. in A. gude Adventure.
 Salm. eyn buisch. Salmo. onis.
 Salm spijse. Salmentum. ti.
 gedroeght Salm. lass. Efox. socis.
 Salm in den salter. in P. Psalm in den salter
 cum suis.
 der Salmen eyndrechticheit. Siripsalma. tis. si-
 ripsalma. me.
 der Salmen beschryving. Psalmographia.
 der Salmen schryver. Psalmographus.
 Salpeter. Salpetre.
 Salffe. beyngh. sapoir. Salsa. veriusa.
 Salt. Sal. falis.
 Saltbat. Salinum. falserium. fulzica. ce.
 dair men Salt maect off verhoipt. Salina.
 Salmeier off verhoeyer. Salinarius.
 Salt soide. Salsugo. ginis. Salina. ne.
 des ter Saltsoiden hoirt. Salsugineus. falsugi-
 nosus. tas.
 Salten. Sallo. is. ere. fallio. lis. lire.
 ge Salten. Salsus. fallitus. a. um.

onge Salten. Insulsus. a. um.
 Salting. Salmentum. falsamentum. falsum. si.
 Salter. eyn boick. in P. Psalter.
 Salbe. Unguentum. pigmentum. aromatum.
 Salbe vercoeyer. Miropola.
 dair men Salbe verend. Farmacia. e.
 Salbehuyff dair men su verhoipt. Miropolium.
 propola. le. seplassum. si.
 Salbe stede to verwaren. Miroteca.
 Salbe dye droeghe is. Xeromirum.
 Salben verhoeyer. Farmocopola. propola. se-
 plassarius.
 van Salben of seepen eyn mengsel. Migma. tis.
 smigma. atis.
 Salben bat off vusse. Olfactorium. olfactorio-
 lum.
 des ter Salben hoirt. Unguentarius. pigmen-
 tarius. a. um. aromaticus. a. um.
 Salbe van verheng smere. Axungia. axuiga.
 ind des dair toe hoirt off dye dat verhoipt.
 axungiarius. ind dair mede to salben off to
 smeren. axungiare. exungiare i. axungiam
 auferre.
 Salben meier of verhoeyer. Mirocopus. Ciro-
 copus. Farmacopola. Unguentarius. miro-
 onis. mirocopista. pigmentarius.
 mpt Salben smeren. Ungere. Unctare. Un-
 guentare. Unctitare. Adungere. Perungere.
 Inungere. Linire. Arvinare. Pigmentare.
 Delibuo. buis. bui. butum. tu. Delibutus.
 a. um.
 Salbynggh. Unctura. Unctio. Linicio. Lini-
 men. tum.
 der Salbyngen stede. Terme. arum.
 Sam. mpt eyn ander. in A. Al mpt eyn.
 Sam. bucht. in C. Clam.
 Sayne. sant. in C. Coern.
 Samen to gader. in A. Al mpt eyn.
 to Samen. in G. to Gader.
 to Samen. in C. Clackelass.
 to Samen. in B. By eyn.
 ver Samen. in G. ver Gaderen.
 Samyt. syden. Coctinum. sericum.
 Sampsdach. sonaebend. saterdach. Sabbatum. ti.
 mpt Samyt. in A. Al mpt eyn. et in G. to
 Gader.

Sanch. Cantus. us. Cantus. ti.
baeben Sanch. Discantus. us.
under Sanch. Succentus. us unde Succentor.
groff Sanch. Tenor unde Tenorista.
hymmeis Sanch. Armonia unde Armoniacus.
 a. um.
**Sanch den men den brudegom ind der bruyt spn-
 get.** Epithalamum unde Epithalamicus. a.
 um.
labe Sanch. Ympnus. ympnulus.
labe Sanch sngen. Ympnire. ympnizare.
lais Sanch sngen. Ympnizare.
lais Sanchs schryber. Ympnigraphus.
lais Sanchs spzecher. Ympnilogus. ympnidicus.
lais Sanchs schryfte. Ympnigraphia.
lais Sanchs rede. Ympnilogia.
den Sanch rechtscapen volbracht. Orthoneume-
 nus. a. um.
des Sanchs off lieds begynfel. Exodium. dii.
**Sanch den men doet van groten off edelen per-
 sonen in lesterliker materien.** in **E. Loff** off
 rede.
**Sanch den men doet in gebuyge off kerls mate-
 rien.** in **E. Loff** off sanch.
Sanch anheffen. Intonare.
des Sanchs off der liebe loff. Odeporium.
schrey droes Sanch. Delos. Trenum. ni. Trena.
 ne. Lamentum. ti.
Sanch der clemster vogelien. Mimuricio. onis.
in den Sanch wat vertaebingen. Pausa. Pausa-
 cio. Diastema.
Sanch off gesette van twee verssen. Disticum.
 Disticon. Disticum.
Sanch eyns mnschen. Scicinum.
Sanch twee mnschen. Bicinium.
Sanch veelre mnschen. Chorus. ri.
laster Sanch van styghender sweder materien.
 Tragedia.
huus Sanch. Hysmenechion.
luet Sanch. Liricus. Perliricus. Melos. Iodis
 et Melos inde Neuma. tis. Modulacio. Me-
 lodia. Melodama. tis. Symphonia. Armo-
 nia. Melopeius. Modulamen. Modulancia.
boden Sanch. Nenia. nie. Delos.
des tot doyp Sanch gehoirt. Comedicus. Comi-
 cus. a. um.

doyp Sanch. Comedia. e.
**van Sande of erden eyn anshoet van waters
 wegen.** Alluvium. ii. Alluvio. onis. Allu-
 vies. ei. Colluvium. Colluvio. onis. Col-
 luvies. ei.
dye gesandt is. Angelus. apostolus. legatus.
 missus. paranympus. nuncius.
Sanst. wepck. in S. Sachte.
Sanstlich. in S. Sachlich.
Sanghboick. Cantuale. gradale.
Sant. Arena. fabulum. li.
Sandich. Arenosus. fabulosus. tas.
Sanstede. Arenarium. rii.
oever Sant. Sabbura. re.
Santsteyn. Lapis arenalis.
cleyn Santhoip. Sorica. ce.
Santrofe. in C. Carthuser.
Sapp. Succus. succulus.
unt Sappen. Exuccare.
Sappich. Succulentus. ter. succulencia.
bol Sapp. Succosus. succidus. tas.
Sappich maken. Succare.
Sarch. Tumba.
Sarchsteyn. Sarcophagus.
boden Sarch. Tumba. sarcophagus.
Sardoich. busteyn. arres. Arracium.
Sasse. Saxo. onis.
Sassenlant. Saxonia.
Sassens mnsch. Saxonicus. saxo. onis.
Sassen swaich. Saxonicum.
Satt. Satur. faciatu. saturatus. a. um.
Satt maken. in S. Saden.
Sait. in C. Coen.
**alrelep Sait. Semen. sementum. seminium. fe-
 minarium. sementis. tis. ti scilicet frugum.**
Sait tijt. Sementis. tis.
Sait vat. Seminarium.
**Saitlich. tot sait gehoernde. Seminalis. le. ter.
 tas. facionalis. le. ter. tas. sementinus. fe-
 minarius. a. um.**
**hur Sate. opsate. Propositum. exprecogitato.
 deliberate. deliberanter. voluntarie.**
Sait der natuten. Sperma. tis. virus. semen.
dat de Satt wurd in testament. Legatum. ti.
den wat de Satt wurd. Legatarius.
op Sate van gwader leere. Secta. te.

be Satt. bekommert. Arrestatus. detentus.
 Satersdach. in S. Sampsdach.
 Schab. eyn besubt onreyn wijsf.
 Schabben. in C. Crouwen.
 Schabbende. in C. Crouwende.
 Schabber. in C. Crouwer.
 Schaich. in B. Bepn.
 Schaichen. Scacare.
 Schaichspel. Ludus scacorum. scacarium. stipadium.
 Schade. in H. Hynder.
 dye steeds Schaden lydt of doet. Iactuarius.
 rii.
 Schade doen. schedigen. in D. Deren.
 Schade. scheme. Umbra. umbrella. scena. ne.
 tipus s. invisibilis.
 Schade of scheme der duble dye vuyt maken. Fugillatores.
 Schade of scheme dye vrent beghinnet ind smal
 eyndet. Conoides. dis.
 Schade of scheme die gelijc int lang soch recht.
 Chelyndroydes. dis.
 Schaderende of hebende hald lyden. Frugueio.
 tis. tire.
 Schaffen. bestellen. in O. Odmieren.
 Schaffener. rentmeister. in F. ontFenger.
 Schafriet. Iuncus. papapirus. corrosivus.
 Schaffel van holt. Assula. le.
 Schaffel van enighen dynggh. Perisima. quisquilie.
 arum. quintilie. arum. ramen. nis. ramentum. ti. strigmentum. ti.
 Schall. geluydt. in C. Clanch.
 Schallen. luyden. in C. Clanchien.
 Schale. verslagen als dyanch. Defectuosus.
 Schael. bast. in B. Barch.
 Schael van appel of beren. Perisoma. Peripisma. me.
 Schael van en ey off anders. Testa. Cortex.
 Schael of holster van der not. Culleola.
 Schalle uyt to dyncken. Phiala. Crather. Ciphus.
 Schallschat. Arrabo. onis. arrabona. e.
 gewicht Schalle. Trutina.
 der gewicht Schalle gat dair sy in werbet. Agina. ne.
 Schaich. Nequam.

Schaich wesen. Nequitare neutraliter. Nequitari deponentaliter.
 Schalchheit. Nequicia. Nequiciola. Ribaldaria. Felonia.
 Schamen. ontsien. Verecundor. aris. Erubere. bescere. vereri. pudere. per pudere.
 Schamen. ontsien um en anderen. Propudere. Prepudere.
 weder Schamen. Repudere.
 Schamynckel. Cephat. in A. Aff.
 Schamp. schimp. in S. Schimp.
 Schampen. spotten. in A. Affen.
 Schamplioen. in B. Boitze.
 Schampen. affschampen. Fallere.
 et Schaempt. Pudet. Dispudet. Depudet. per valde.
 Schande. laster. in H. Hoen.
 Schande. in C. onCere.
 to Schanden maken. in D. verDeligen.
 Schape. spynde. in C. Cast.
 Schaip. Ovis. Ovicula. Bidens. Duidens. Ovilla. Ambidens habens superius unum et inferius unum. Arva. ve. Balans. tis. Laniger. ra. rum. Berbica. ce.
 wyt Schaip. Mala. le.
 het Schaip. Bassa. se.
 Schaip dat mang kunne is s. weber. Aries. Vervex.
 Schaip dat myt twee lameren geoffert wordt. Ambega. ge. Ambigena. ne. Ambogna.
 Schaip dat onder den huyck hale is. Apica. ce.
 Schaip dat assighe warbe hebet. Cinerica. ce.
 Schaip dat geluyt is scilicet hamel. Muto. onis.
 oft Schaip Odasia. sie.
 Schaipsherdde. Ovilio. oplio. onis.
 vuerste Schaipsherdde. Archimandrita.
 Schaipstong. eph ruyt. Agniglossa.
 Schaipen. Ovinus. a. um.
 die der Schape ingewende besunt um dair uyt wijchlen. Ovispex.
 Schaipsuyt. Molestia. tre.
 Schapelier der geordender luyde. Scapularis. re. scapulare. ris. Armelaus.
 ge Schapen. in M. geMaecht.
 wan Schapen. leich. in C. Eslich.

ge Schapen. gestalt. Dispositus.
 first ge Schapen. Prothoplastus hic prothoplas-
 tes huius Prothoplaste.
 weder. anderwerf Schapen. Replasmare.
 Schappinge. schapenisse. Plasma. plasmatura.
 factura. formatura.
 Schare. in D. Hereschare.
 Schare van verd rutenen. Alaris. ris.
 van Schare tot scharen. Catervatim.
 die in der Schare of here steeds is. Caterva-
 rius.
 ge Schart. Turmatim. Turbatim. Aciatim. Ca-
 tervatim. Coatervatim.
 Scharen. Coatervare. Catervare.
 Schatre. oever. in B. Voert by den water.
 des Schairs of oevers beëyng. Allivio. onis.
 Allivies. ei. Allivium. vii.
 Schairpost. stutte. Pila. le. Sustentaculum. Su-
 stentamen. rum. Flustrum. Destines. Tibi-
 cen.
 Schairen. stijpen. Sustentare.
 ge Schairen. Rasus. confus.
 onge Schairen. Intonsus.
 Scharff. Testa. testula et testu indeclinabili-
 ter unde testeus. a. um.
 der Scharber bele by eyn. Testacium. cii.
 Scharff. en half peynpuck. As. assis. obulus.
 Scharlaken. Scarleticus.
 Scharley. eyn ruyt. Scarlegia.
 Scharn. vleischuyff. Macellum. macellulum.
 carnarium. rii. carnificina. lanitorium. ma-
 cera. re.
 Scharp. suyt. in A. Amper.
 Scharp. Acutus acumineus. fragosus i. asper.
 oxus. salebrosus. centus. centicosus. scau-
 rus. scruposus. a. um i. asper.
 dat Scharp of spytz van enighen metall of yse-
 ren plump. stump of sleet maken. Obturare.
 retundere.
 dat Scharpe hanten of eggen heft. Oxiga-
 nus.
 Scharp. rustich. rutwe. Abruptus Scopulosus.
 tas. rup. sus. tas. asper. a. um. tas.
 Scharpe rutwe sted. [l. stede.] in B. Ruwe scarpe.
 Scharp maken. Acuere. aperare. molere. pro-
 prie ferrum acuere.

Scharpicheit. Acueio. acutus. us. acuitas. acu-
 tela. scrupositas. acumen.
 Scharplich. Acutim.
 Scharptwegich. Ruptuosus. tas. ruposus. tas.
 amfragosus. tas. anfractuofus. tas. scopu-
 losus. tas.
 Scharren schubben. Scalpere.
 Schairsteyn. Caminus. ignearium. Focarium.
 Scharben als holl. Conscindere.
 Schat. Thezaurus. gaza. gazula.
 Schat gaderen. Thezaurare. thezauzare.
 Schat verwaerre. Thezaurarius.
 Schatwaerre des heysers. Arricharius. apocri-
 sarius. archanius.
 Schatter. Exactionator. exactor. angarius. ex-
 tortor. bedellus. compulsor.
 Schatstede. Thezaurarium. gazophilacium. cor-
 bonan. erarium. rii. Exedra. dre. gazetum.
 ti. gazophilax. cis vel gis.
 Schatten. Exactionare. talliare. exigere. ex-
 torquere.
 Schatten. werdennen. in A. Achten.
 Schattung of tribunt dat ene huren tegen ryste-
 misse oeren herseyt geben. Nefrendicium. cii.
 Schattung off tribunt int gemeyn. Exactio. Ex-
 actionacio. Extorsio. Tributum. Munium.
 nii. Tallia.
 die Schattung geest. Tributarius. Muniacus.
 Scharbgerre des gemeynen lands. Tribunus.
 Schait unad have daer in to schutten. Inclu-
 sura.
 Schatter. Inclusarius. Inclusor.
 Schataffel. in S. Schaichspel.
 Schaitze. in C. Cucke.
 Schatten. in G. Gahelen.
 Schabe. Dolabra. dolabella. dolabrum. do-
 labellum. dolumen. planatorium. Leviga-
 ge. scabrum. scabrellum. ascia. Asciola.
 Bipennis.
 Schaben. Dolabrare. exasciare. asciare. levi-
 gare. radere. corradere. abradere. Rasa-
 re. rasitare. verro. ris. rere. verritare.
 Converrere. per. simul. everrere. per ex-
 tra.
 der Schaben yser of bentel. Scobs. bis. Bi-
 pennis.

Schaber des holtes. Strigarius. dolator. ex-
sciator. levigator. rasor. Corrasor. abrasor.
rasitator.

Schabynge. Dolatura. Dolacio. Rasura. Cor-
radium. Corrasio.

Schaffel. Dolatura. Rasura. Quisquilie. arum.
dat to Schaben begweme is. Dolatilis.

Schabestede. Dolatorium

Schebbich. in G. Gindich.

Schepde. Vagina. Vaginula. Bagina. Baginula.

Schepdemeker. Vaginator. baginator.

van Schepden trecken. Evaginare.

Schepden maken. Vaginare. baginare.

Schepden. reysen van malckanderen. Recedere.
Abcedere. Abire.

Schepden die echtschap. Divorciare.

Schepdynghe der echtschap. Divorcium.

Schepden. deplen van een. in D. Deplen.

onber Schepden. onberoept. Indivisus. insepara-
tus. Indisiunctus.

onber Schepden. Distinguere. subtinguere. Di-
videre. subdividere. Determinare. Designa-
re. Punctare. specificare. Discernere. Dig-
noscere.

Schepden. in S. Soynen.

hurbe Schepden een tit of stede. Prefigere. Pre-
finire. Prestituere. predestinare. Prenotare.
presignare. determinare.

uptge Schepden. behalven. in A. Ann.

be Schepden depl. in A. Antale. [l. Andeyl.
Antael]

be Schepden. berichten. in A. Antwerden.

ber Schepden. sterben. in R. Ruymen van den
leben.

onber Schepden. in D. onder Daen.

Schepdynghe der wege. Divorcium. Diverticu-
lum

Schepdynghe van twee off meer lantscappen. in
A. twee off meer off vele Lantscappen.

ber Schepdelick. Divisibilis. le. ter. tas. Par-
tibilis. le. ter. tas. segregabilis. le. ter.
tas. Distingibilis. le. ter. tas. separabilis.
le. ter. tas. sequestrabilis. le. ter. tas. Di-
scernibilis. le. ter. tas. secernibilis. le. ter.
tas. Disiungibilis. le. ter. tas.

onber Schepdelick. Indivisibilis. le. ter. tas. et

cetera. prepone in hiis precedentibus ad-
iectivis in ly. ber Schepdelick.

ber Schepdelick adverbialiter Separatim. Semo-
tim. segregatim. Disiunctim. Divisim. Di-
stinctim. sequestratim.

Schepdsman. soynre. byeedmeker. Compositor.
Pacator. Pacificator. Placator. sequester.
Concordator. Conciliator. Reconciliator.
Opipator.

dat uptge Schepden wurd. Exceptorius. a. um.
be Schepdelick. in R. Redelick.

upt Schepden. Excipere. Demere. Eximere.

onbe Schepdelick. in R. onRedelick.

dat uptge Schepden is. Exceptus. Exemptus.
Demptus. a. um.

onber Schep. bywarde. in D. Onderscheit.

onber Schep. wesen. Differre. Distare. Diffe-
renciare. Referre.

sonder onber Schep. Indifferenter.

myt onber Schep. Dempto. salvo. Excepto.
Condicionato.

onber Schepdenheit. Discrecio.

Schedel. hoist. in C. Cop.

Schepdel op den hoist. Discrimen. Grana. Gla-
bella.

Schepdel off werbeltop. Vertex unde Vertico-
lus. a. um.

onber Schepdelick. Distinctim. sparsim. Divisim.
segregatim. Disiunctim. Differenter. Parti-
tim.

be Schepdelick. in R. Redelick.

Schepdelick. in D. Derlick.

on Schepdelick. in D. onDerlick.

Schedigen. hinderen. in D. Deren. et in S.
Schaden doen.

on Schedelick. Indemnis. ne unde Indemniter.
indemnias.

Schepff. sym. to warff. Obliquus. tas. Trans-
versus. tas. Transversalis. le. ter. tas. Pla-
gius. a. um.

Schepff. sym. to warff maken. Obliquare. Exe-
quare. Transvertere Transversare.

Scheffener. in M. Mumber.

Schefferlick. onderwondelick. in D. Doenlick.

Scheflich. in D. Dail.

Schel. in C. Clanch. et in B. geByech.

twy Schellich. in D. twy Drechtich.
 Schelen. in B. geBrecken.
 Schelen. in D. ontDrogen.
 Schelung. in B. Zablung.
 Schele van gesicht. Lufcus.
 Schelachtich. in L. Lijpchtich.
 Schelheit. Lippitudo. Epiphora.
 Schelden. straffen. in B. Berispen.
 Schelder. straffer. in B. Berisper.
 Schelden. hyblen. in H. Hampfen.
 Schelden. verwypen. Improperare. Rixor. aris.
 Obiurgor. aris. Contendere. Imputare.
 Scheldung. verwijting. Contencio. Improperacio.
 Improperium. obiurgacio. Rixa unde
 Rixofus. tas. Imputacio.
 Schelle. in B. Belle.
 Schellen klapel. Tyntynnabulum. Tonabulum.
 Schellen. cloppen bur den doeren. in B. Voithen. schellen.
 Schellen. die schale afdoen. Decorticare.
 Schelwort. een ruyt. Celidonia.
 Scheeme. in S. Schade.
 Scheemen. schade geven. Umbrare. Adumbrare.
 aeber Scheemen. Obumbrare.
 Scheeme off schade der dubel die buyt maeken.
 Fugillatores.
 Scheemlich. Umbratilis. le. scenicus. a. um.
 Scheemfel. Umbraculum.
 vol Scheems of donker. Umbrosus. tas.
 Scheemstede der beesten in den busch tegen die
 heytste. Estiva. ve.
 onder den Scheeme des somers resten. Estivare.
 cetera de ly. Scheeme. in S. Schade.
 Schemde der leede. Genitalia. pudibunda. pudenda.
 nates. virilia. Rinoceros rontis f. virorum.
 Inhonestia. Ignominiosa. turpia. verenda.
 peften. rinis.
 Schemde. in S. Schande.
 Schemel. in H. Hoessch.
 on Schemel. in L. Lestelich.
 Schemelheit. Verecundia. pudor. Pudencia.
 pudicia Erubescencia. Rubor. ruboris.
 on Schemelheit. Impudencia. Impudicia. Inverecundia.
 Ignominia. Turpitude. propu-

dositas. propudor unde propudose adverbium.
 on Schemel synl. Propudium. dii.
 on Schemel sich to halben. Propudiare.
 on Schemelich veronCupstgen. Impudicare. Incestare. stuprare.
 ver Schemen. in B. Blameren.
 ver Schenunge. Infamacio. diffamacio. confusio.
 fac verbalia de verbis in ly. Blameren in B.
 ver Schempt. de hoc similiter fac.
 Schench. die schencht. Pincerna. Caliculis. indeclinabiliter. propinator.
 Schench. in H. Ham.
 Schenchel. Anca.
 Schene. schenkel an den been. Poplex. Tibia unde Tibialis. le. ter. tas.
 Schenckheer. scherhier. Ptisana.
 Schenckhierg. scherhierg dat. Ptisanarium.
 Schencken. dyncken. langen. Propinare. propinitare. Potare i. potum dare.
 Nota. residuum de Schen sequitur post ultimum de Scheep. in ly. Schenckhuiss.
 Scheep int gemeyn. Navis. Navicula. Caudea. Literis. Scapha. Gaulus. Lembus. Lembulus. Caupulus. Liter. Carabus. Lembus. Puppis. Amplustrum. Archa. Achatus est Navicula. Navicella. Ratis. Raticula.
 ver Schep to beyden syden apen dat heyt eyn pont ind eyn verscheep an den rueder eynde toe ind an den bozersten eynd apen dat heyt eyn pijper. ind beyde dese scheep heiten Podonium. nii.
 Scheep dat ront is. Gulus. li.
 rebijt Scheep. Litoraria. Trabaria. rie. Candida. ce.
 Scheep unt eynen holt gehoutwen. Catafscopus. pi. scapha. phe.
 versype Scheep idem.
 Scheep tot verden. Ypogabus.
 Scheep dairmen op wandert f. eyn heren scheep. Istega. ge.
 dair men Scheep tynmert. Navale. lis. Textrinum. ni.
 raiff Scheep. hic Paro. onis. Parunculus. li. Mio-

Mioparo. onis f. de viminibus et coreo.
 subactiva. scalaria.
 see Scheep. Strataria.
 Scheep der weberschen. Panulea. lee.
 Scheep dat krum is. Musculus. li.
 schep Scheep. dzoesscheep. Hypus. pi.
 tabern Scheep. idem.
 Scheep van sprien. Portemia.
 visch Scheep. Verriculum.
 groot Scheep met dypen onderslegen. Trieris. ris.
 Durco. onis.
 Scheep dat twee roepbenche hebet off dyp off vier
 off vyf off seff. Biremis. me. Tiremis. me.
 Quadriremis. me. Pentiremis. me. Exqui-
 remis. me.
 en groot see Scheep. Plagaris.
 Scheep dat holt buert. Calaria. rie.
 vischer Scheep. Scapha. phe.
 Scheep dat last dreghet. Corbita. te. Caldica-
 ria. rie.
 snel Scheep. Celox. celotis et Celonis.
 Celundria vel Celuntia. Celonix. Li-
 burna.
 Scheep dat genomen is. Decentrix.
 Scheep dat lanc in snel is f. een hardse. Dro-
 mo. onis.
 to Scheep baren. Navigare.
 Scheepverdijs. Navigabilis. le. ter.
 Scheep ter coipmanscap. Barca.
 Scheepstrijt. Navimachia. Naumachia.
 een Scheep met der lijnen voorttrecken. Remul-
 care.
 dair die Scheep en tijt lanc vertueben. Stacio.
 onis. staciuncula.
 een snel Scheep. Anquiromagus. Barcula. Bar-
 cella forte een hardse.
 Scheep dat men roepet ind segt. Actuaria.
 grote Scheep. Carpasia. Arodo. Rodia.
 cort Scheepken. Caupulus.
 Scheep dat cleg is. Cercillus. Cumba. Cim-
 ba. Musculus. Faselus. Faseolus. Legia.
 Lembus. Lemulus. Caupilus. Linter. ris.
 Carabus. Leus. lei. Radius. Radiolus.
 clegn Scheep f. en boit dat men in een groot
 schep sett of dair achter an henght. Scapha.
 strigula.

Scheep van ruedeken ind leder gemaect. Mio-
 paro. onis.
 Scheep van den lande in dat water trecken of
 brengen. Deducere.
 Scheep van den water an dat lant trecken. Sub-
 ducere.
 Scheep ankeren. Anchorare.
 Scheep ontanckeren. Exanchorare.
 der Scheep beelheit off vergaderinghe. Classis sis
 Navigium. gii. Stulus. li.
 Scheep vergaderen. Conclassare.
 der Scheep toekompt. Catuplus. pli.
 Scheepman van den helschen scheep. Caron.
 onis.
 Scheepman. Nauta. Naucerus. Navigator.
 Ampnicola. Proreta. Classicarius. Egeator.
 toris.
 die to Scheep umh son loon beert. Epibata. te.
 onnutte Scheepbracht als van stepnen. sande of
 erden. Sabura. re.
 Scheepsch. Nauticus. a. um. Navalis. le.
 Scheepmans stoel. Amplustra.
 des Scheeps achterste deyl. Puppis.
 des Scheeps boorderste deyl. Prora.
 des Scheeps middelste deyl. Carina.
 des Scheeps deyl dat tuschen den middelsten ind
 den understen deyle is of dat tuschen den ech-
 tersten ind middelsten deyl is. Ratis. tis.
 des Scheeps deyl dat dem water neeste is. Cin-
 ba. Cumba.
 des Scheeps hol syden. Forinavia.
 des Scheeps boord dair sych dat water verga-
 dert. Sentina. ne.
 Scheeployn. beergelt. Nabulum. li. Naulum. li.
 in den Scheep die reepe off touwe an den alre-
 boorden eynde. Saphon onis.
 in den Scheep die reepe off touwe dair men dat
 segt off segel met optrecht. Rudens tis.
 des Scheeps habel of lijne dair mit men dat an
 lant bestichet. Profineum. ei.
 des Scheeps habel. Scapha. phe.
 des Scheeps lijne dair die perde of lunde dat met
 voort trecken. Remulcum. Promulcus. ci.
 des Scheeps roeder. Amplustre. tris. Guber-
 naculum. Themon. onis. Plectrum. Plec-
 tellum.

des Scheeps touw. seyle off reepe die den mast
halden. Antempna. ne.
des Scheeps balck gehepten en ra dair dat se-
gel of seyle angebesticht is. Antempna. ne.
des Scheeps roepbenckie. Transtrum. tri.
des Scheeps roeggater dair dye rymen in liggen
of doirgaen. Forus. ri. Columbaria. rie.
des Scheeps mastboem. Malus. li. ind dat hoich-
ste van den mastboem dair die reepe of lijnen
sich vergaderen. Carthesium. ind dat wimpel
op den mastboem. Cherutus. ti.
des Scheeps holter dair die mastboem an gebestet
is. Parastrata. te.
Scheep reytschap dair mpt men die scheep in die
haven brenge. Pulvinus. ni.
in den Scheep die lederen of lijnen bend dair men
die roeyrmen mpt byndet. Sturpus. pi.
in den Scheep een stuytboem. Trudes. dis. Con-
tus. ti.
des Scheeps anker. Anchora. re.
tot den Scheep gseren of holten haickie den men
op dat lant in die erde sleit dat scheep dair an
to merren. Tonfilla. le.
in den Scheep dair men die rymen an bestet.
Scalinus. ni.
des Scheepmans hemercken of reytschap dair mit
he den roeyluden en teyken duet. Porticulus.
portisculus.
des Scheeps wech van bynnen. Agea.
des Scheeps oirt by den mast. Anquina.
in den Scheep die rymstede. Casterium. rii.
des Scheeps eyne helste als die hupck dair aff.
Carina. ne.
des Scheeps underste deyl neest den water. Cum-
ba. be vel Cuba. be.
des Scheeps segel of seyle. Velum. Arthenum.
Carbasus in plurali Carbasa.
des Scheeps cleyn segel gehepten hemercken of
bonet. Dalum. li.
Scheepbreking. Caribdis. Naufragium. gii.
Naufragium. gii.
des Scheeps wech gheibende dair dat hyne gheit.
Sulcus. ci.
een Scheepseel of reepe. Camellus. li.
des Scheeps alreley gereytschap. Armamentum.
armamenta.

Scheepbrekingen werden. Naufragor. aris.
die Scheepbrekingen wurd. Naufragus.
dair die Scheeplynde nae baren in den meere of
nae den hymmel die wech heit. Strataria.
rie.
meer Scheepsmaker. Strator. ris.
der Scheeplynde roepe. Celeuma. tis.
Scheepbart. Navigium. gii.
Scheephaven. in H. Haven boz die scheep.
Scheeps. Nauticus. a. um. Navalis. le.
des Scheeps verwaerre of maker. Navicula-
rius.
des Scheeps patroen of maker. Patronus. Nau-
picus. Navarchus.
des Scheeps regiment hebbende van der kost ind
anderen verichte. Nauftologus.
Scheepel mudde. Scepelinum. modius.
Scheepen. Scabinus.
Scheepen stoff. Sedes scabinatus vel scabina-
lis.
Scheeppe dair men mede scheept. Hausorium.
Scheppen. in H. Putten.
Scheppen. in M. Maechen.
Schepper. Creator. Plasmator. factor. Con-
ditor.
Scheppel. in C. Creature.
samen Scheppen. Concreare.
Nota. van Scheper cum suis in H. Herde.
Residuum de Schen iam sequitur.
Schenckelhuys of stede. Propinatorium.
Schenden. lastren. in B. Blameren. et in G.
aebergeben.
Schenen ind beyne der luyde. Sarabellum. li.
la. lorum.
gsieren Schenen of beyne gewant. Caliga. ge.
ocree ferree. et in B. Beyne gewant.
tot den Schenen of schenckel hoerende. Tibianus.
a. um.
Schene. Tibia. bie.
Schentlick. in C. onerlick. et in L. Teste-
lick.
Schentlike nerong doende. Turpilucrus. a. um.
Schentlike nerong. Turpilucrum.
Schere tot doick. Forfex. forficula.
Schere dair mit to snijden. Forpex. Forpicula.
Tonfilla.

Schere

Schere der smede. Forceps. forcicula. pluraliter hii Formicales. lium.
 Scheren. Radere. abradere. rasare. rasitare. tondere. tonditare. tonsitare. attondere. detondere. per. valde contondere. per. simul. retondeo. per. iterum. subtondeo. per. parum vel post vel subtus. circumtondeo. per. circum.
 Scheren to gronde. Arradere.
 af Scheren. Abradere.
 famen Scheren. Corradere.
 upt Scheren. Eradere.
 Schereng. Tonsura. rasura. Corradium. Corrasio unde Corrasim adver.
 Scheerhuyff off stede. Tonstrina. Tonsorium.
 Scheerre. Rasor. Tonsor.
 Scheerresche. Tonstrix. Tonstricula.
 Schermerff. [denkl. te lez. Schermess.] Ralium. Rasorium. Rasoriolum. Novacula. le.
 Scherbeer cum suis. in S. Schenckber.
 Scherme. in B. Wiltze.
 Schermen. Dimicare. Gladiare.
 Schermer. in S. Swertspelre.
 be Schermer. in L. ver Loisser.
 der Schermer spijse. Miscellaneum. nei.
 be Schermen. beschudden. Defendere. Defensare. Tuor. eris. sed raro Tueor. eris. Tutor. tarris. Tutelare. Protegere. Cluere. precluere. stipare unde stipatim adver. Instipare. per. in. aut valde Obstipare. per. undique vel contra. Re. per. iterum. sub. per. subtus. vel post vel parum Tendere. Tensare. Tensitare. Protenfare. Protenfitare.
 be Schermlich. Tutelarius. a. um. Protectorius. Defensorius et reliqua adiectiva de verbis in ly. be Schermen.
 be Schermpng. beschuddng. Defencio. Defensaculum. Tutela. Tutelacio. Tutelamen. Tutelatus. us. Tutamen. tum. Protectio.
 be Schermpng. in A. ver Antwerdng.
 die sich be Schermt. in A. die sich ver Antwert.
 be Schermpng. in L. ver Loissng.
 be Scheren. Fatare. Periodare.
 be Schert. Fatatus. Periodatus. a. um.
 Schertz. schamp. in B. Wuerde.

Schertzen. schampen. in B. Wuerden.
 Schebe. bese. Festuca. Napta.
 Scheberstenn. in L. Teye.
 ge Schicht. in D. Dait.
 wan Schicht. in D. onbe Dacht.
 Schicken. bestellen. in O. Ordineren.
 Schicken. blyghen by spden. Seponere. Reponere.
 Schicken. senden. Dirigere. Destinare. Legare. Translegare. Portendere. Deputare. Transcludere. Grumare. Mittere. Mittitare. Missare. Missitare. Vovere hec omnia pro destinare.
 be Schicken. hetermen. Ordinare. Deputare. Disponere.
 be Schicken. in R. Regieren.
 be Schicker. in R. Regierre.
 ge Schicht. gestalt. Compositus. benedispositus. beneformatus. beneordinatus. a. um.
 unge Schicht. ongestalt. Indispositus. Deformis. Distortus.
 Schicken. blyghen. buegen by eyn. Iungere. Coniungere. Applicare. Iugare i. Copulare. Coniugare. Dirigere. Apponere. Combinare.
 be Schicken dat got op eyen doot. Fatare. Periodare.
 upt Schicken. uytenden. Emittere. edere.
 in Schicken. insenden. Immittere. Indere.
 die to Schicken begweme is. Missibilis. Emissibilis. Transmissibilis.
 voir Schicken. voitsenden. Premittere. Predestinare.
 weder Schicken. wederfenden. Remittere. Redestinare.
 aber Schicken. aberfenden. Transmittere.
 bur Schicken ter ewiger selicheit. Predestinare.
 upt Schickng. uytendng. Emissio.
 be Schickng ban gaibe. Fatacio. fatum. ti. periodacio hec periodus. di.
 tot sulker be Schickngen hoerende. Fatalis. le. ter. tas.
 Schicklich. boichlich. Iungibilis. Applicabilis. Combinabilis. Dirigibilis. Iugalis. Iugabilis. Coniugabilis. le. ter. tas.
 Schicklicheit. boichlicheit. Forma ex adiectivis in ly. Schicklich. [l. Schicklich.] boichlich.
 Ff

Schicklich. [*1. Schicklick. Zie in O.*] in O.
 Ordinerlich.
 die steeds geSchickit wurd. Missaticus.
 dat geSchickit wurd snellich an belen enden als eyn
 oghe of herte. Emissicius. Emissirius. a. um.
 beSchyde. listich. in C. Cloich.
 cippel Schyde.
 geSchynen. Fieri.
 et geSchye. Fiat. Amen.
 mach geSchynen. in A. by Abenteueren.
 geSchynen. geballen. Accidere. Evenire. Con-
 tingere. Cleopare. Vergo. gis. gere.
 et is geSchyet. in B. et hest sich geBoert.
 Schilling. Solidus. Ciclus.
 tweif Schilling. Ferto. onis. marca. ce.
 der Schilling ontfenger off die daer umd ogent.
 Solidarius.
 Schilt. in B. Bosheler.
 eyn Schilt die soyn van eyne mannen hevende.
 Pelta. te.
 Schiltinecht. in D. Daffinan.
 Schilped. Tortuca. decades.
 mit en Schilt sich to decken. Clipeare.
 die mit Schilde bedect is. Clipeatus. Scutatus.
 die mit den Schild sich behelpen han. Scutatus.
 Schildmecher. Scutarius.
 daer vele Schilde synt. Testudinetum.
 Schilt die ront ingebullet is. Testudo unde-
 Testudineus. a. um.
 Schilben.
 Schyn. stich. bonderen. Methadus. Vadum.
 Braceum.
 Schynmel in den hyde. Mucor. coris. Mu-
 cus. ci.
 Schynmel maken. Mucidare.
 Schynmelich. schynmelechtig. Mucorosus. ras.
 Mucidus. a. um.
 Schynmel barwe. Subgriseus. a. um.
 der Schynmelde wrechtige woete. Albane. na-
 rum.
 Schynp. schertze. in B. Buerde.
 Schynp. spot. Derisio. Illusio. Subsannacio.
 Ridiculus. Ludibrium. Ludificacio. Deri-
 sus. us.
 Schynpen. in A. Affen.
 der Schynpen eyne spelende. Ludificor. aris.

Schynpende. spattende sake of materie. Ridicu-
 lus. a. um.
 der Schynpend. bespottend woert. Vah.
 Schynper. spotter. Derisor. Illusor. Ageneus.
 Subsannator.
 Schynp. schamper. spoetsch. Ridiculosus. ras.
 Ridicularis. le. ter. ras. Ludibriosus. ras.
 subsannativus. Derisorius. Irrisorius. sar-
 casmicus. a. um.
 Schyn. in G. Glantz.
 Schynen. in B. Bleichen.
 Schynen. in B. geVeren.
 daer Schynen. in B. daer Blijchen.
 seer Schynende. Ephebus. bi. als eyn schoen-
 ionck geset sonder daer. Ephibolus. di.
 der Schynng. in A. Apendairng.
 der Schynngen. in A. Apendairen.
 daer Schynich. clare. in B. Baer.
 Schynlich. schynverlich. in A. Apendairlich.
 et Schynt. et lett. et blith. in B. et geBeert.
 Schyndele. Chilindrum. dri.
 Schynnen. billen. hant astrecken. Excoriare.
 Discoriare.
 Schynnen. roben. in D. Dement.
 Schynre. in H. Hoer.
 Schynre. vyle. Excoriator. Discoriator.
 Schynren. luden. in D. Duren.
 Schyn cum suis et cetera hie af steit vele in-
 S Schyep.
 Schyer. snel. in B. Bald.
 Schyer. altomall. Penitus. Totaliter. Integra-
 liter.
 Schyer. asdan. in B. Bald.
 der Schyeren. herroepen. Imprecari.
 Schyeten. Sagittare. Iaculari. Crispere. Obel-
 lare.
 myt Schyeten. Coniaculor. aris.
 der Schyeten. vershycken. in A. Anken.
 der Schyeting. in A. Anseidich.
 der Schyeten als water. Defluere.
 der Schyeten bedryven in D. beDrogen.
 der Schyeter. in D. beDweger.
 Schyde. Rotunda.
 Schyde. tassel. in D. Dsch.
 Schyde. trille. Circulus. Circularis.
 Schyde in den wortasser hyde. in B. Wyche.
 Schyde

Schijben. in H. Deuten.
 Schoe. Calcius Calciamentum. Ypodema. tis.
 Schoe een lepers of hoenngs. Milles.
 vrouwen Schoe. Baxe. Baxea. ee.
 hut Schoe. Sotular. ris. sotularis. ris.
 gebuys Schoe. Pero. onis. Culponeus. ei.
 sulke Schoe an hebnde. Peronatus.
 Schoe den men myt regmen to byndet. Obstri-
 gillus li.
 Schoesnoir of regem. Pedux. cis.
 han den Schoe een leyst. Calciarius.
 Schoemeker. Sutor. Calcifex. Calciator.
 Schonn nuydoen. Excalciare. Discalciare.
 Schoedubel. hatters. in B. Wudde.
 des Schoemekers afgesneden lappen. pluraliter.
 Succisiva. orum.
 Schoemekers mess. Alfolium. Ansatum. An-
 sarium.
 Schoemekers neyhnge. Sutura.
 Schoemekers gadem of neytede. Sutorium. fu-
 trinum.
 des tot des Schoemekers neyhnge hater. Suti-
 lis. le. ter. tas.
 Schoen antrecken. Calciare et Calcerare.
 in of onder den Schoenen die byet. Baltea. tee.
 Schoebe van en visch. Squama. e. Squamula.
 Schoeben asdon. Squamare. Desquamare. Ex-
 quamare.
 Schoek is een getal van ix.
 Schol. een visch. Pecten. nis.
 Scholder. in A. Wissele.
 Scholder der menschen. Scapula.
 Scholder der dyere. Armus. mi.
 tuschen den twee Scholderen dat spatium heit.
 Interscabulum. li.
 Scholderen byeten. Expatulor. aris.
 gort. byndt Scholderich. Spatularus. spatulo-
 sus. tas. scapulosus. tas.
 Schole. Scola. le. Studium. Studiolum.
 en hoghe Schole. Gignasium. si.
 clegne Schole. Gignasiolum.
 die oberste Scholmeister hiet af. Gignasiarches.
 in der Schole een meester of doctore. Gignaso-
 phista.
 Scholmeister. Rector scolarium. Magister sco-
 le.

Scolaster. Scolasticus.
 Schoelre. in D. Discipel.
 der Schoelre off geestliker lunde strafinge die su-
 liden. in D. Disciplin.
 des ter Schoelen hiet. Scolas. re.
 setzen gwaet Schoelre. Discolus.
 met Schoelre. Conscolaris.
 der Schoelre vergadering of heesheit. Farrago.
 ginis.
 Schoels. Scolasticus. a. um. Scolasticalis. le.
 ter. tas.
 Scholpe van en visch. Ostra. tre.
 Scholpe. in M. Moschel.
 Scholt die du schuldich bist. Debitum.
 Scholt die men du schuldich is. Creditum unde
 Debitor et Creditor.
 Scholt. funde. in B. Wisseheit.
 Scholt. trecht. Culpa. noxa. Crimen. Repre-
 hensio. Culpula.
 Scholtzieff. Cyrographum. Apocopa.
 Scholt cedel. Dica. ce.
 Scholtiss is so vele als en richter. Scultetus.
 Scholtmeyer. in B. gebyr.
 Schoen. in A. Wisse. huyssch.
 Schoen. suberlick maken. smucken. huyssch ma-
 ken. tzeren. Ornare. exornare. deornare.
 perornare. per. valde. decorare. fulcire.
 amicire. colere. comere compsi. accomere.
 excomere. decusare. Incorrigiare. Conde-
 corare. Redimire. Predere. frigere. pul-
 chrare. Pulchrificare. Fullare i. decorare.
 sufflare i. fulcire. palliare i. ornare. Ap-
 palliare. Oppalliare. Subpalliare. compo-
 nere i. ornare s. verba. stipare unde stipa-
 tim adverbium. instipare. per. in. vel val-
 de. obstipare. per. undique. vel contra. re-
 stipare. per. iterum. substipare. per. sub-
 tus. vel post vel parum. Phalerare s. ver-
 ba. Venustare. convenustare. per. simul.
 devenustare. per. valde. vel venustatem
 auferre.
 ber Schoenen. verlaten. in D. ber Dragen.
 ont Schoenen. ontzieren. Depulchrificare. deve-
 nustare. dedecorare. abornare. cetera con-
 traria sume ex precedentibus verbis in ly.
 Schoen. suberlick maken.

Schoenheit. huypscheit. suberlicheit. tzereng. Pulchritudo. decor. species. venustas. formositas. ornatus. us. speciecula. specimen. conspicuitas. opiparitas. citrositas. speciositas. proceritas. elegancia. conspicacia. conspicacitas. ornatus. forma. formula. formella. speciositas. decorositas. eucrepia. euprepia.

Schoepe mede to gneten. Fundibulum.

Schop. huute. in B. Wolbe.

Schoere. in B. Broethe.

Schoeren. in B. Bzehen. et in P. to Pluchten.

Schoerng. rjtyng der erden. in E. der Erden schoerng.

Schofst. in G. Gynndich.

Schofsdicheit. in G. Gynndicheit.

Droegh Schofsdicheit. Impetigo. ginis inde impetiginosus. tas.

Schoxpioen. Scorpio. onis. scorpius. ii.

Schoxpioens armen. Chele.

Schouen. Cingere.

boir Schozen. Precingere.

op Schozen. Succingere. subcingere. Subfarcinare.

um Schozen. Circumcingere.

ver Schozen. verlengen. in H. verhalben.

Schozeldouch. Lintheum. Lima. tis. Limus. mi. Tibiale. lis. Tibricus. ci dat van der hooch hangende op die schenen deest.

die mpt ver Schoztyngen of mpt verposyngen wat duet. Interpolatus. Vicissitudinarius.

Schozinoir. Succinctorium.

Schossen. werccappen. Convivari. Epulari.

Schot is gelt dat men den raide geest. Exactio. Xenia. e.

Schotten. Exactionare.

Schot. in P. Pyle.

Schotspete. Trama. me.

he Schot van plancken in huuse off camerem. Loramentum. ti.

Schoete die geschaeten wurd. Iactus. sagitta. sagitacio. letus us.

senijnt ge Schot. Scorpio. onis.

an Schoet van sande of erden als van waters wegen. in S. Sand of erde.

Schoit. sijn. Sinus. us. Gremium. Gremiolum unde Gremiosus et Grematus. a. um. Ethus. ti.

op den Schoit nemen. Aggremiare.

Schoit maken. in den schoit nemen. Gremiare. Aggremiare. Ingremiare.

van den Schoit setten. Degremiare. Egremiare.

samen Schoten. Congremiare.

Schoit of sijn hoger op to hoeren. Subgremiare.

Schottel. in P. Plattel.

erden Schottel. Catinum. Catillum. di.

Schottelkoff. Cartallum.

Schotteldyegher. Discoferus.

Schottelwater. Squalor.

Schottelmeker of vertoeper. Patinarius. scutellarius.

Schottel stede. Scutellarium.

Schouant. Scotia.

Schotlender. Scotus.

Schoutwen. spen. in T. Tutwen.

Schoutwen hymmelsche onseentlike dnyngen. Contemplari.

Schouwen van binnen anderre saken. Speculari. ymaginari.

got Schouwinge. Contemplacio. Contemplamen. tam. Apotheosis. Theorica.

die eyn de Schoutwende leven leydt. Contemplativus unde Contemplabilis. le. ter. Theoricus. a. um.

durch Schoutwen. doirspen. Pervidere. Perspicere. Perspectare. Transpicere. Transpectare.

an Schoutwen. anspen. Aspicere. Aspectare. Inspicere. Inspectare Conspicere. Conspicor. aris unde Conspicabilis. le. ter. tas et Conspicabundus. Attendere. Intendere. Intuor eris. Intueor intueris. Contueor contutus sum. Contuor contutus sum. Detuor et detueor. per. valde. vel deorsum. Obtuo et Obtueor. per. undique. vel contra vel ob aliquid.

an Schouwinge. Aspectus. us. Intuitus. us. Contuitus. Inspectus. us.

her Schouwinge mgt den haren sch. in H. Herschouwinge.

an Schoutwelick. Conspicabilis. le. Conspicabundus.

um Schoutwen. umbspen. Circumspicere. Circumspectare.

Schoutwinge. Lustracio. Lustramen. Spectacio. spectamen. spectaculum. Visus. us. Visio.

Schoutwyspele. Theatrum spectaculum.

Schoutwyspele dair aff men byende dungen schoutwet. Specular. ris. Conspicuum. Conspicillum. specular. ris. spectaculum. ind dat werck dat dair so geschuydt heyt oick Spectaculum. spectamen.

also to Schoutwen. Spectare. Conspicere. Conspicor. aris.

ban verre Schoutwen off spen. Prospicere.

Schoutwelick. Spectabilis. le. ter. tas.

Schae. in D. Doze.

Schaiden. in H. Hnagen.

Schaiden.

Schaiden.

Schafferren.

Schaghe. Carpentia.

Scham. rete. in C. Clabe.

Scham. staltzoeder. BIRDUS.

Schanch. italy. in H. Heempts.

ugt den Schanch stellen. in G. ontGhesten.

Schantzboorden.

Schantzenbant. Retica. ce.

Schappen. Strigilare

Schreede. streede. trede. Passus. us.

der Schreede hundert ind xxb. maken eyn stadium ind viii. stadia maken eyne myle nae greeckischer maten.

Schrevel. dun. mager. in D. Doze.

Schicken. in A. Anxten neutraliter.

Schicken. in A. Anxtfeldich maken active.

der Schicken wonderen. Stupere. stupefcere.

der Schicklich. Glorius. gliricus. a. um i. stupidus. cetera adiectiva formabis ex verbis in ly Anxten et Anxtfeldich maken. et in G. Gyslich.

der Schickung. in A. Anxt.

onber Schickt. onberbeert. Interritus. Imperterritus.

Schonden. Passare.

ugt Schonden. Gressutus. a. um. Passutus. a. um. Lixabundus.

Schpen. wegnen. in G. Gynen.

to Schpen. Allacrimari.

samen. myt Schpen. Collacrimari. Collugere. Collugescere. Conflere. Complangere.

bele. seer Schpen. Illacrimari.

der hynder Schpen. Vagire. vagitare.

der hynder Schpunge. Vagitus. us.

be Schpen. Deflere. Efflere. Deplangere.

Schptraen. Lacrima. Lacrimula.

Schpstant. Tenum. ni. Delos.

ghenn Schpen. Infletus. a. um.

bol Schpeng. Lacrimosus. luctuosus. tas.

weder Schpen. Relugere. Reflere. Replangere. Relacrimari.

Schpunge. Fletus. Luctus. us. Lacrimacio.

Planctus. us. Ululatus. Flebilis. Lacrimositas. Eiulatus. us. lamentum. lamentamen.

Schpnelich. Flebilis. le. ter. tas. lacrimabilis.

le. ter. tas. plangibilis. le. ter. tas. lamentabilis. le. ter. tas. lugubris. bre. ter. tas.

feralis le. ter. tas. funebris. bre. ter. tas.

i. circa funera. plorabilis. le. ter. tas. plorabundus. funestus funereus. a. um.

Schjende. schjen. beteykenende ind die beschijet wurd. Luctificus. a. um.

Schjst. Scriptura. scripturula. pagina. paginula. graphia. agraphia.

gotlike Schjst. Theologia. Agiographia. Anagogia.

geistlicks rechten Schjst. Canones. decreta.

heysers of wercllicks rechten Schjst. Leges.

medicinen Schjst. Medicina.

historien Schjst. Historiographia.

twybelechtige Schjst. Apocriphia.

rechte Schjst. Ortographia.

wederlachte Schjst. Improbata. Reprobata.

Schjst die tot guden seden ind leven dgent. Tropologia. Moralis.

Schjst die tuschen got ind der heyliger kercken dgent. Allegoria.

ugt Schjst. naeschjst ugt anderre schjste. Copia.

Schjst twe ugt en anderen gesneden of gelicke schjstoerre twe maickanderen geben. Singraphus vel phum unde Singraphia.

Ff 3

fulke

sulke Schijft schryben. Singraphare.
 voer of naechen Schijft of tiel opt coztste rueren-
 de van dat daer nae volghet. Epigrama. tis.
 Epitaphium.
 hantse Schijft. Plastographia.
 der heilige Schijft verborghen sanne off onder-
 soekinghe. Theodoria.
 Schijft die nae verhoeringen des wercks die sa-
 ken kleeft. Ypographia of ypographiceis.
 Schijft gmaende to laebe gemaect. Eulogium.
 gii.
 Schijft die roit is. Miniographia. Rubrica.
 Schijft to trecken uyt anderen schijften. Excer-
 pere. Compilare. Copulare. Colligere.
 Commentare.
 Schijft sonder versse of rijme. Prosa. se unde
 Prosaicus. a. um. ind alsulke schijft maken.
 Prosaicare.
 Schijft van verssen ind sonder versse onder een
 gemengt. Prosimetricus. a. um.
 Schijft uytbeligen. Abscribere.
 der Schijft kunst ind gewoente. Stilus.
 der Schijft kunst ind gewoente gmaende to leren.
 Stilare. Instilare.
 Schijft naechen der boden grabe. Epitaphium.
 die die ondersaten Schijft tot den gemeenen ge-
 bruycht. Yponematographus.
 Schijftlich. Scriptilis. Scripturalis. le. ter.
 ras.
 umd Schijftlich. Circumscribibilis. le. ter. ras.
 onumd Schijftlich. Incircumscribibilis. le. ter.
 ras.
 Schijftede. Scriptorium.
 Schijftlich aduer. Graphatim. scriptim. Seria-
 tim.
 Schijftlich inhalt. Tenor. series.
 Schryben. Scribere. scriptitare. Exarare. Gra-
 phare.
 be Schryben guet off sahen. Annotare. Conscri-
 bere. prothocollare.
 Schryben nae gewoenten. Stilare. Constilare.
 Instilare.
 be Schryben die verit. Cosmographare.
 be Schryben een lant. Geographare.
 be Schryben die psalmen. Psalmographare.
 Schryben roit. Miniographare. Rubricare.

to Schryben. to teycken. to teyckenen. to beter-
 men. Ascribere. Assignare. Deputare. At-
 tribuere.
 weder. anderwerff Schryben. Rescribere.
 onder Schryben. Subscribere.
 naechen Schryben. Supscribere.
 uyt Schryben. Exscribere. excopiare.
 uyt. aeber. nae Schryben. Transcribere. Cata-
 graphare.
 hant Schryben. in H. Hantschryben.
 hantschijft Schryben. Cyrographare.
 reyn Schryben uyt eynen ontwarp. Ingrossare.
 an Schryben. Ascribere.
 aff Schryben. Abscribere. describere.
 be Schryben dwe gestalt of gelegenheit eyne dings.
 Describere.
 uyt. samen Schryben. Conscribere.
 in Schryben. Inscribere.
 sech in Schryben of verbynden tegen eynen ande-
 ren in eyne sahen umd den to verwinnen.
 Inscribere.
 dwe sech so in Schijft. Inscripticius.
 tuschen Schryben. Interscribere.
 aber Schryben. Perscribere. transcribere.
 bur Schryben. Prescribere.
 Schryber. Scriptor. graphus.
 des lants be Schryber. Geographus unde geo-
 graphia i. talis descriptio.
 be Schryber der psalmen. Psalmographus unde
 psalmographia.
 Schryber van hystorien. Hystoriographus un-
 de hystoriographia. ac [l. a] commentariis
 indeclinabiliter.
 Schryber van croniken. Cronographus unde
 cronographia.
 Schryber van nyen sahen. Librarius.
 Schryber van alden sahen. Antiquarius.
 Schryber van twybelechtiger schijft. Apocri-
 rijs unde apocripha.
 Schryber der meysteren. Autorius.
 Schryber der heilige schijft. Agiographus un-
 de Agiographia.
 dwe men der Schryber guet verhoipt. Astra-
 rium. rii.
 be Schryber der werlt. Cosmographus unde
 cosmographia.

de Schryver van der hoengingen wercken. Trag-
gedus. coturnus.
Schryver die roit schryft. Miniographus. mi-
niator. rubricator.
Schryver die dopplunge beschryft. Comicus. Co-
medus.
Schryver van onschemelen snoeden materien. Tra-
gedus. tragicus.
Schryver die spijssels testament beschryft. Olo-
graphus unde olographia.
balich Schryver. Plastographus unde plasto-
graphia.
Schryver van sendbrieven. Epitaphista.
de Schrybunge der werlt. Cosmographia.
de Schrybunge. mate. off wijsse allen dingen te ge-
ven. Describere.
Schryjn. in C. Cossren.
Schroeder. snijder. Sartor.
Schroederen. snijden. Sartire.
Schroederscap. Sartoria.
Scrupel dat is eyn hoernien sandes. Scrupulus.
lapillus.
Scrupel in der consciencien. Scrupulus. sinderi-
lis. remorsus. us.
Scrupel. eyn gewicht. Scrupulus.
Schrypbe.
Schube. in A. Aack.
Schub. in G. Garbe.
Schubben. schubben. in H. Heren. schubben.
Schuebe van byschen. slangen off anders. Squa-
ma. squamula.
bol Schueben. Squamatus. squamosus.
Schueben. ontschueben. Squamare. desquamare.
disquamare. exquamare.
Schuebich. Squameus. a. um.
Schudden. Quatere. conquatere. quassare. con-
quassare. quassitare. conquassitare. Concu-
tere. decutere. excutere.
Schuddunge. Quassacio. conquassacio. Quassi-
tacio. conquassitacio. concussio. Decussio.
excussacio.
Schuddelich. Quassabilis. le. quassatilis. le.
ter. tas. quassabundus et quassatim adver-
bium.
Schudden als eyn swert off speet. Vibrare. li-
brare.

fulke Schuddunge. Gradivus. vi. Vibracio. li-
bracio.
de Schuddunge. in T. ber Loiffunge.
Schudzen. in B. Beben.
de Schudden. in T. ber Loiffen. et in S. be-
Schermen.
ber Schulden. in D. ber Ogenen.
Schulder die dat syn eyen anderen leent of ber-
hoipt. Creditor.
Schulder die sulchs ontfangt. Debitor.
dese Schulder als he synen schulder beteykent geest
in schriften so wes he oen betaelt die schryft heet
Antipora.
die sich ont Schuldicht. in M. die sich ber Unt-
wert.
ber Schuldung. in D. ber Openst.
Schuldich. in P. Plichtich. schuldich.
Schuldich. in P. Plichtich van bojsheit.
Schuldunge. Fac verbalia ex verbis in B. ly.
Verispen.
ont Schuldunge. Excusacio. apologia.
die Schuldige. Reus. noxius. Culpabilis. sons-
fontis et fontiter. Viciosus. tas. eciam de
hiis in B. Verisplich.
Schuldigen. in C. he Clagen.
ont Schuldigen. Excusare. negare. Abdicare.
Contradicere.
on Schuldich. Insonter. Innocenter. Innocue.
Innoxie.
Schum.
Schuplen. stoppen. in B. ber Vargen.
Schuplstele. Latibulum. Latebra.
Schulle. slinger. Funda. in S. Slinger.
Schupne. Spuma. me. Alga. ge.
Schupm op den water. Flustrum. tri.
Schupm van rasenden honden. Lympha. phe.
silber Schupm. Litargium.
Schupmen. affschupmen active. Despumare.
Schupmen neutraliter. Spumare.
samen. mit Schupmen. Conspumare.
upt Schupmen. Expumare.
in of seer Schupmen. Inspumare.
weder Schupmen. Respumare.
Schupmich. Spumeus. a. um.
bol Schupm. Spumosus. a. um. tas.
Schunnen. in H. Hissen.

Schappe. Pala. le. fossorium. rutrum.
 Schuppen. in D. as Dypngen.
 Schuppen. Precipitare.
 Schupstoll. in C. Cake.
 Schupre. Horreum. tugurium. grangia.
 reghen Schupre.
 to Schupre loyen.
 Schupren. schuplen. in B. Barghen.
 Schupren. regn maken.
 Schuppte. Navicula.
 Schuppte. Sagittarius. balistarius. Ferentarius.
 Iaculator.
 Schutt to perde. Arquites. tis.
 die geSchutt dreghet of hoirt. Sagittifer.
 geSchutt. Telum. li. sagitta. missile. lis.
 verborzen geSchutte. Dolon. onis.
 van geSchutte die dop of dat yser. Giseleu. Gai-
 da. de. Hastilia. lie.
 wes tot geSchutte hoirt. Iaculatorius. a. um.
 Schutten have. Includere.
 Schutschaft. Inclusura.
 Schutter. schalter. Inclusarius. Inclusor.
 waterSchutte. slupse. Catharacta. te.
 Schutten. stouwen als men water stouwet.
 Schupben. Amovere.
 afSchupben. Abmovere.
 Schupberen. schalderen van haltheit. Frugutio.
 tis. tire.
 Schuwen. Horrere. Horrescere. Abhorrere.
 abhorrescere. Pertimere. pertimescere. et
 in A. Aorten.
 Schuwen. myden. in H. verhoeden. schuwen.
 Schuwelich. in H. verhoedelich.
 See. in M. Meer.
 See. eyn groot stainte water. Stagnum. ni.
 Seeroeber Pirata. Piraticus. Vispilio. onis.
 der Seeroeber oeverste. Archipirata.
 Seesucht. Alofa. se.
 Seekruyt seestym. in M. Meerkruyt.
 Seeroeber scheep. in S. raifScheep.
 Seeroeberye. Piratica. ce.
 der See of meers perichel in M. des Meers
 perichel
 Noia. van der See soecht boerder in M.
 Meer
 Sepche. in H. Harne.

Sepchbat. Macula. le. Metallum. li. Urinale.
 lis. Urinarium. Urinaria. e. Sifon. onis.
 Sepchen in M. Mngghen.
 Sepchen. gelick. Micticius. a. um.
 van der Sepchen dat gloem of grontsoy. Sedi-
 men. Ypostasis. sis. Pitasis. sis. Crinodis.
 dis. Subsistencia.
 Sepchebed. Submelos. dis.
 raif Sepch. Stringiria. stranguiria.
 Sechen. in B. Bundel.
 Seceet ysbait. in H. Heymlicheit.
 Seceet. cleyn seget. Secretum. ti.
 Secretarius. eyn heymlich schryber. Apocrifa-
 rius. Apocrisarius. Secretarius.
 Seede. gewoente. Consuetudo. Assuetudo. usus.
 us. usitacio. ritus. stilus. Cultus. assuefac-
 tio. Mos. mosculus. Moscillus. moralitas.
 Solitudo a soleo.
 Seede. in A. Anghe.
 Seede. in H. Hoesscheit.
 Seeden. in G. Gebere.
 gwaide Seede. Cacebes. tis.
 gwaide Seeden afneemen. Deviciare.
 bestedng op Seeden der lunde. Ethiopeia. e.
 Seedich in Hoessch. seedich.
 onSeedich. [l. onSeedicheit.] in D. Dapper-
 heit.
 Seedelich. in H. Hoesschlich.
 nae dynen Seeden of gewoenten of nae Seeden
 of gewoenten dngs lande of dngs volcke. Tua-
 tim adverbium. ind des gelicks machmen seg-
 gen van Meatim. Suatim.
 guede Seeden heben. Morigeror. aris.
 Seedelich. gewoentlich. Moralis. le. ter. tas.
 solitudinarius i. consuetudinarius. solitarius
 a soleo. solitus. consuetus. Usualis. le. ter.
 tas. tropitus unde tropus. pi i. moralitas
 et Ethica idem.
 Sepde. snor. corde. Fidis. dis. Fidicula. le.
 Corda. Cordula.
 Sepdenspel. Armonia.
 Sepden of snaren speere. Cordicista. commu-
 nis. ge. Fidicen.
 Sepden of snaren meker. Cordex. cis.
 van tyn Sepden of snaren. Decacordus. a.
 um.

Sedele op to sitten. Sedile. lis.
 een Sedel. in C. Clusener.
 ver Sedelich. in N. ge Noichlich.
 onver Sedelich. in N. onge Noichlich.
 Seder der tijt. synt der tijt. Interim. Hucusque.
 Segel. ingesegel. Sigillum. li.
 Segel graben. in G. Graben. snijden.
 Segelen of segel maken. Sigillare. Desigillare.
 per. valde.
 samen mit Segelen. Consigillare.
 manigerley of ont Segelen. Dissigillare. Desigil-
 lare.
 achterwart of weder Segelen. Resigillare.
 beneden of onder Segelen. Subsigillare.
 Segel. seple. Velum.
 Segelen. seplen. Velare.
 Seghen. bischers nett. Sagena.
 des totter Seghen hoirt. Sagenarius. a. um.
 dit mit Seghen umi gheit. idem.
 Seghe. verwinnunge. Triumphus. Victoria.
 Laurea.
 Seghebechten. verwinnen. Triumphare. victo-
 rizare. superare. vincere. convincere. de-
 vincere. expugnare. debellare. saterizare.
 conficere. depugnare. agonizare unde ago-
 nista et anthigonista et agonizeta et ago-
 nita et agonator et Insticus i. victoriosus.
 Seghebechter. verwinnre. Triumphator. victor.
 superator. supplantator. expugnator. debel-
 lator. saterizator. cetera ut hic proxime
 supra in ly. Seghebechten.
 der Seghebechter rone of hrantz. Donatica. ce.
 ovale. lis. palmarium. Laurea. aureola.
 Seghebechtlich. Triumphalis. le. ter. tas. Vic-
 toriosus. tas. Palmosus. tas. Victoralis. le.
 ter. tas.
 Seghebechtlich clept. Adorea. ree.
 die in der Seghebechtungen sngs opfattet herden-
 de is. Pervicax. cis unde Pervicaciter. per-
 vicacia. pervicacitas.
 Seggen. spreken. in C. Callen. et in R. lie-
 den.
 anderwerff Seggen. Redicere.
 weder of tegen Seggen. Contradicere. Obdi-
 cere. Replicare.
 voir Seggen. Predicere.

to Seggen. in T. ge Laeben.
 to Seggen of ansprache tegen ymans to heben.
 in C. Claghe.
 een Seggen. Dictum. ti. Dictus. us.
 nae. bozt Seggen. in N. Apenbaren.
 wait Seggen. in B. Boeten.
 wait Segger. in B. Boeter.
 bozt Seggen. Pronunciare.
 bozt Seggen. in B. der Baitscappen.
 bedylichlich wait Segger sngs monds ind loeghe-
 ner sngs herten. in T. Loeghener in den herten.
 Nota. van Seggen of spreken vyndet men
 vele in R. lieden.
 Seghe. tzege. in G. Ghepte.
 iong Seghe huechshen. Edus.
 van Seghen of gheuten. Capreus. a. um. Ca-
 prinus. a. um.
 Seggher.
 Seggher als die wyw repdt. Pendulus.
 Segen cum suis. in S. Sagen.
 Seeckel. Falx. cis. falcicula.
 Seeckelen meker. Falcarius.
 Seecker. seeckerlich. in W. bozt Wair.
 Seecker. beylich. byn. Tutus. Liber. Securus.
 Seecker. wisse. certegn. warachtich. byn. bast.
 ontwijbelechtich. agntwijbel. Indubius. In-
 dubie. Indubiosus. Indubitanter. Certus.
 Certitudinarius. Certe. Certitudinarie. Fi-
 xus. Fixe. Securus. re. riter. Firmus. me-
 ter. Inhesitabilis. le. ter. Inhesitanter. Ve-
 rax. Veraciter. Verificus. ce. Indubitatus.
 te. tive. tanter. Indubitato adverbium. Exa-
 mussim adverbium i. valde sine Dubita-
 cione et omnino sine dubitatione Verus
 Vere.
 on Seecker. [denkl. te lex. on Seecker.] want-
 lich. onwisse. twybelechtich. Dubius. Dubio-
 sus. Dubitabundus. Dubitativus. Dubita-
 bilis. Incertus. Frivolis i. incertus. Am-
 biguus. Apocriphus. Ambiguosus. Ambi-
 giosus. Creperus. Creperius. Anceps. Am-
 phibolicus. Amphibologicus. Hesitativus.
 Hesitabilis. Hesitabundus. Nutabundus.
 Seecker. bast maken. verseeckeren. Certificare.
 Cerciorare. Firmare. Securare. Assicurare.
 Verificare.

Seckerheit. wijsheit. in G. Geloofte.
 Seckerheit. beylieheit. in G. Geloofde.
 Seckerheit. waarheit. ontwybelechticheit. Veraci-
 tas. Veraculus i. aliquoliter Verax. Certi-
 tudo. Indubietas. Indubiositas. Securitas.
 Infallibilitas. Inhesitabilitas. Inambiguitas.
 Seckerheit. wijsheit. Securitas. libertas. Tuicio.
 Tutela. Confugium. Confugela i. Secu-
 ritas.
 stede der Seckerheit. Presidium. Subterfugium.
 Perfugium. Confugium. Confugela. Pro-
 tectaculum.
 daer gheyn. Seckerheit noch maitsamheit en is. In-
 temperium. Intemperium.
 onSeckerheit. twybelechtich. Incertitudinarie.
 Incertitudinaliter. Dubitanter. Dubiose. tas.
 Ambigue. Ambiguoze. tas. Dubitative. Mus-
 sim i. Dubitanter. Mussitanter. hesitanter.
 Hesitative.
 Seel. toutw. in H. Repe.
 Seel an den wagen. Trahale. sequitur hic
 postea.
 Seel. woepel. in H. Halsbant.
 Sepl. segel an en scheep. Velum. Velulum.
 Velare. ris. Velarium. Arthenum. Carba-
 sus pluraliter Carbasa.
 totten Sepl of segel gehoerende. Velarius. a. um.
 die stede die een Sepl of segel aeverfcheempt.
 Velarium. rii.
 clynn Sepl of segel bonet henniken genant. Da-
 lum. li.
 Sepl of segel maken of optrecken of daer mit seg-
 len. Velificor. aris.
 dat menste Sepl of segel in den scheep. Acha-
 teon.
 des Sepls of segels corde. Antenna.
 des Sepls of segels twe repe beneden an ylier
 oirt een. Pes. pedis. Propes. dis.
 Seplen. segelen. Velare. Navigare.
 Seplsch. segelsch. Velaris. re. ter. tas.
 Sepl. segel optrecken. Advelare.
 Sepl of segel nederstricken. Develare.
 Sepl of segel omwipen. Circumvelare.
 Seele. reepe of toutw totten [i. tot] den Sepl
 of segel dyenende. Apifera.
 Seel. toutw. in H. Repe.

Seel an den wagen. Trahale. lis.
 Seel. repe maken. Scenofacere.
 Seel of repe of toutw totten segel of seple dy-
 nende. Apifera.
 Seele. repe of pant daer men wilde dyere mit
 benght. Capulum. li. in P. Pant.
 Seel of repe uptgerect. Transentina. ne.
 Seel of repe onder an den vden banden segel
 of seple. Pes. pedis. propes. dis.
 dat Seel of repe daer men dat seple of segel mit
 regiert. Antenna. ne.
 Seel of repemeker. Scenofactor.
 Seel of repe of weele daer men sich langhs treet
 mit den scheep aber een water. Antenna. In-
 tenena.
 des to Seele of repemaken dyent. Scenofacto-
 rius a. um.
 Seel of repemakers konst. Scenofactoria.
 Selich. Felix. prosper. beatus. dexter. a. um.
 dextimus. eutex. cis. secundus. a. um.
 onSelich. in A. Arm. et in A. onAbentur-
 lich.
 Selicheit in A. Abenture.
 onSelicheit. in A. Armoede.
 Selich maken. Beare. Beatificare. Felicitare.
 Secundare.
 Selicheit. in A. guede Abenture.
 onSelich maken. Infeliciare. Infelicitare.
 Selden. seltzem. Rarus. a. um. raro adver.
 Seltzen wesen. Rarere. Rarefcere.
 Seltzen. byemb. ongewoentlich. Alienus. Infoli-
 tus. inconsuetus. pauciens. externus. ex-
 traneus. extranus. a. um. extrarius. Inusi-
 tatus. eciam de hiis in B. Butenmynsch.
 Seltzen. byemb maken. Rarificare. Externare.
 alienare.
 Seltzenheit. Raritas.
 Selbe. een tzyt. Salvia. xiliphon.
 he Selbe. die selbe. Idem. Idemipse. metipse.
 Ipsemet. Itidem. Irenitidem.
 Sellsch. persoonlich. Personaliter.
 Semele. in C. Elyen.
 Semele. wegge. in B. wytBoit.
 Seemischleder. Semestinum. mellicorium.
 Senatoir. Senator. ris. sinelecius.
 Senatoirs clept. Ambolla. ambulla.

Senatoirſcap. Senatus. us. ſincretus. us.
 deſ ter Senatoirſcap hoirt. Senatorius.
 daic ſpē die Senatoren vergaderen. Senaculum.
 Sencken active. Mergere. demergere. Sub-
 mergere. Merſare. Merſitare. Demerſare.
 demerſitare. Submerſare. Submerſitare.
 in Sencken. Immergere. Immerſare. Immerſi-
 tare.
 mpt. ſamen Sencken. Commergere. Commer-
 ſare. Commerſitare.
 dyer Sencken. Profundare i. in profundum.
 Demergere.
 weder Sencken. Remergere. remerſare. remer-
 ſitare.
 uyt der Senckingen trecken. Emergere. Emer-
 ſare. Emerſitare.
 Senden. in S. Schicken.
 uyt Senden. in S. uyt Schicken.
 in Senden. in S. in Schicken.
 ber Senden. verbannen. in B. Ballynggh leggen.
 Sendynge. ſchickynge. Miſſio. Legacio. lega-
 ciuncula ſtolia. e i. miſſio. Directio.
 ber Sendynge. in B. ber Bannyngh.
 Sendelick. ſchicklick. Miſſilis. Miſſibilis. le.
 Sendbaide. in B. ſendbaide.
 Seene an en dyer of mənſch. Nervus. Nervu-
 lus.
 ſonder Seene. Enervis. ve.
 van Seenen ſamen ſetten. ſeenen geven. Ner-
 vare.
 an den Seenen to krencken. Denervare.
 Seenen uytgrypen of ſnijden. Enervare.
 groit. vol Seenich. Nervosus. nervicoſus un-
 de nervoſitas. nervicoſitas.
 Seene an en armboſt. Amentum. ti. Trama.
 me.
 Seene. ſnoit. Sona. ne.
 Senetwel. in H. Hunt. ſenetwel.
 Senep. in M. Moſtart.
 Senghen. verſoelen.
 Sengher. Cantor. Bardus. Fabarius.
 der Sengher meſter. A cantariis indeclinabi-
 liter. Peranphonista. phonicus. Themeli-
 cus i. Muſicus.
 Sengher die geelick ſtimmit ſyn. Paritonus.
 der Sengher loon. Sipharium. rii.

loſſ Sengher. Ymnidicus. ymnista. ymniciſta.
 ymnicanus.
 voir Sengher an den dantz. Coraula. le. Co-
 raules. lis.
 vaeben Sengher. Discantor. Florator.
 onder Sengher. Succentor.
 groſſ Sengher. Tenoriſta.
 ſuet Sengher. Modulator. Neumaticus.
 voir Sengher. Precentor. Exordiaris. Raro-
 phonista.
 totten voir Sengher hoerende. Exordiaris. a.
 um.
 Sengher van ſnoeber bozperliker materien. Tra-
 gedus. ind deſ daic toe hoirt. Tragicus. a.
 um.
 Sent. woeghe der geſtlicheit. Synodus. ſe. ge.
 Sentlich. woegher. Synodalis. le. ter. ras.
 Seepe. Smigma tis. ſapo. onis.
 van Seepen of ſalben eyn mengſel. Migma. ma-
 tis.
 Seer. baſt. in M. geſtoich.
 Seer. Valde. nimis. maxime. oppido. Affa-
 tim. antigion. apprime.
 ſo Seer. Adeo. Intantum.
 Seerich. in G. Gynndich.
 Sermoen. in P. Predike.
 Sermanen. in P. Prediken.
 Seſ. Sex.
 die Seſte. Sextus. ſenus. a. um.
 Seſſeldich. Sextupliciter. sextuplex.
 Seſſeldich maken. Sextuplare. sextuplicare.
 Seſteyn. Sedecim.
 Seſteynende. Sedenus. ſedenarius. Sedecimus.
 Decimusſextus.
 Seſtyenmail. Sedecies.
 Seſtich. Sexaginta.
 Seſtich iait alt. Sexagenarius.
 eyn ind Seſtich. Sexaginta unus.
 twe ind Seſtich. Sexaginta duo.
 dry ind Seſtich. Sexaginta tres.
 vier ind Seſtich. Sexaginta quatuor.
 vyf ind Seſtich. Sexaginta quinque.
 ſeſ ind Seſtich. Sexaginta ſex.
 ſeven ind Seſtich. Sexaginta ſeptem.
 acht ind Seſtich. Sexaginta octo.
 negen ind Seſtich. Sexaginta novem.

Seftich mail. Sexagies.

Seftichfte. Sexagesimus. Sexagenus.

eyn ind Seftichfte. Sexagesimus primus.

twe ind Seftichfte. Sexagesimus secundus.

dry ind Seftichfte. Sexagesimus tercius.

vier ind Seftichfte. Sexagesimus quartus et cetera.

getal van Seffen. Senarius.

getal van Seftennen. Sedenarius. Sesdenarius.

getal van Seftigen. Sexagenarius.

van lxi. Sexagenarius unus.

van lxii. Sexagenarius binarius. ind so boymen
[l. vortan] bis tot lxx.

Seftjhondert. Sexingenti. te. ta. fecenti. te. ta.
sexcenti. te. ta.

Seftfeldich. Sextuplex. Sextupliciter.

Seftmail. Sexies.

Seft. Sextus. a. um.

Seft boickblader dat heyt eyn tritern to hoip ge-
bonden. Triternus. Triternulus. Triternun-
culus. Cytternen maken. Triternare. Cytter-
nen to hoip setten. Contriternare. Cytternen
van eyn onderscheiden. Distriternare. Retri-
ternare. per iterum. van Cytternen tot Cyt-
ternen. Triternatim.

Seffen to mepen. Falcastrum.

be Sete. besuttinge. Possessio.

be Sete of besuttinge eyns dynghs so lang to he-
ben dat des in den rechten genoich is to be-
houden. Prescriptio a Prescribere.

Setel cum suis. in S. Stail.

be Seten myt den dubel. in D. myt den Dubel.

be Seten van eynen mechtigen dubel. Architenens.

ge Sette. Statutum. Institutum. Institucio. De-
cretum. scitum. ti. Plebiscitum. xantio.

Constitutio. Ordinacio. Condictum.

ge Sette. in D. geDichte.

Setten. infetten. Statuere. Censere. Condice-
re. Instituire. Constituire. Sistere. Ordina-
re. sanctio. tis. tire. sanxi vel sanctivi.
sanctum vel sanctitum.

Setten. legghen. Ponere. Locare. Locitare.

in Setten. instituere. Investire. Imponere. In-
dere. Compociare i. Investire.

Setten van eyne stede op die ander. Transfer-
re. Translocare.

aerber Setten. Appodiare.

uyt Setten. Impociare i. Disvestire. Destituere.

ont Setten. affetten. affstellen. Deponere. Desti-
tuere. amovere. debassare. Calare.

to Setten. in T. to Leggen.

weder Setten. Reponere. Relocare.

ander Setten in ymans stede. Subponere. sub-
stituere. Obdere. subrogare. surrogare. sub-
sistere.

bur off boyt Setten. bur off boyt trecken. bozde-

ren. helpen. Promovere. Provehere. Pro-

desse. Preficere. Proficere. Predere. proro-

gare. Preferre. Anteferre. Provectare.

haeben Setten. Superponere.

bur Setten. Preponere.

bur Setten. burleggen. Proponere.

be Setten. in C. Cummeren.

ber Setten. in P. ber Panden.

ont Setten banden commer. Dearrestare.

ont Setten stede of staete die belegen synt.

tegen Setten. Opponere. obdere. Contrariare.

Obsistere. in T. tegen Leggen.

tegen of contrary Settinge. Anthitesis. sis. Op-
posicio.

in Setten in schriften off worden. Inferere. In-

texere. Imponere.

tuschen Setten in schriften of worden. Interferere.

interponere. intertexere.

tuschen Setten. Interponere. Intercalare. in-

tercalare. interpolare.

tuschen Setlich. Intercalaris. re. ter. tas. In-

terscalaris. re. ter. tas. Interpolaris. re.

aber Setten die eyn sprack in die ander. Trans-

ferre. Translatore. interpretari.

alsulken aber Setter. Translator. interpre. in-

terpretator. Hermes. me. Hermes. mis. me-

ris.

af Setten eyne van sonen staide off werdicheit als

en pape to onipagen. Degradare.

weder an Setten totter eren ind werdicheit. Re-

gradare.

to hoip. to gader. to samen Setten. boeghen of

blagen. Componere. Coniungere. Appli-

care. Adiungere. Adhibere. Amicire. Co-

pulare. Arcere. Constituire. Stipare. Con-

stipare. Instipare. per. in vel valde. Ob-

per.

per. undique vel contra. Re. per. iterum.
 sub. per. subtus vel post. vel parum.
 onder Setten. in B. onder Bevelen.
 be Setten geven in testament. Legare.
 be Setter in den testament of den wat besat wordt.
 Legatorius.
 des tot der be Settingen hoirt. Legatarius. a.
 um.
 be Setten. umbsetten. umbzingelen. beliggen. be-
 stellen. in T. umbLeggen.
 be Setten en stede mit rugde of boemen. Con-
 ferere. rui. sertum. Inferere.
 umb Setten. umbzingelen. in T. umbLiggen.
 in Setten in eyn stede. Illocare. Imponere.
 boir Setten in eyn stede. Prelocare. Preponere.
 af Setten van der stede. Delocare. Ablocare.
 samen. by eyn Setten in eyn stede. Perlocare.
 Collocare.
 ver Setten. vermaelen als ick nu gy dan. in M.
 ver Maelen.
 be Setten van der hant in testament. Ablegare.
 samen. mit be Setten. Collegare.
 to rug. achterwart Setten. Seponere.
 Settende. Teticus i. positivus.
 samen Settinge. Sintesis i. compositio.
 Setter. Locator.
 Setlich. Localis. le. ter. ras.
 upt Setter van Schijft. Commentator. Com-
 mentarius.
 aeber Setter van eyne spraken in die ander.
 Translator. Interpres. tis.
 Sebe. syff. temff. Cribrum. in B. meel Dubel.
 Setarium. setacium.
 Seben. syffen. in B. Bundelen.
 Seben. Septem.
 Sebentgen. Decem et septem.
 Sebentgende. Denusseptenus. Denusseptena-
 rius. Denariusseptenarius. Decimussepti-
 mus.
 getal van Seben. Septenarius. a. um.
 getal van Sebentgenen. Denariusseptenarius.
 getal van Sebentich. Septuagenarius.
 van lxxi. Septuagenarius unus.
 van lxxii. Septuagenarius binarius. ind so hoort
 an bis tot lxx.
 Sebentich. Septuaginta.

eyn ind Sebentich. Septuaginta unus.
 twe ind Sebentich. Septuaginta duo.
 dya ind Sebentich. Septuaginta tres.
 byer ind Sebentich. Septuaginta quatuor.
 vyff ind Sebentich. Septuaginta quinque.
 sess ind Sebentich. Septuaginta sex.
 seben ind Sebentich. Septuaginta septem.
 acht ind Sebentich. Septuaginta octo.
 negen ind Sebentich. Septuaginta novem.
 Sebentichste. Septuagenarius. septuagnus. sep-
 tuagesimus. a. um.
 eyn ind Sebentichste. Septuagesimus primus.
 twe ind Sebentichste. Septuagesimus secundus
 et cetera.
 Sebenveidigen. Septemplex. septempliciter.
 Sebentich. Septuplare. Septuplicare.
 Sebenveldich mail. Septuagies.
 Seben mail. Sepcies. septuplum.
 Sebenhondert. Septingenti. te. ta.
 Sebenstern. Septistellium. plyades alias pleya-
 des s. pleyas in nominativo singulari. Vir-
 gille. Septentrio. onis.
 andere Sebensternen. Hyades. succule.
 Sepber. Saliva. Offedo. dinis.
 vol Sepberg. Salivosus.
 Seumer. in B. seunier Pert.
 Sp of se. Illa. Ipsa in singulari.
 Sp. se. in plurali Illi. ipsi.
 Spibbe. geslecht. in A. Art.
 Sibille. eyn wyse vrouwe. Sibilla. prophe-
 tissa.
 Sich. sichselben. Sibi. sibiipsi.
 Sychte mit to meyen. Runco. onis.
 Sychiemeier. Runcator. runcarius.
 mit der Sychte meyen. in M. Meyen cogn.
 tober Sicht. in B. Hap.
 tober Sicht. Respectio. respectus. us.
 ge Sicht. beschouwing in den slape. Visio. onis.
 Visus. us. Oroma. tis.
 ge Sicht. gesugn. Visus. us.
 Sichtlich. in S. Spenlich. sichlich.
 on Sichtlich. in S. on Spenlich.
 ont Sichtich. in A. Anxifeldich.
 ont Sichtniss. in A. Anxt.
 ont Sichtich. Reverens. Reverendus.
 boir Sichtich. in B. Bescheyden.

voir Sichtich. Previdens. providens.
 onvoir Sichtich. Improvidus. Imperspectivus.
 voir Sichticheit. Providencia.
 onvoir Sichticheit. Improvidencia.
 voir Sichticheit of toversicht ta heben. Prospectare. Prospectare. Respectare. prospicere. perspicere. Respicere.
 merkende Sichtich. Conspicuus. conspicax unde Conspicacia. tas. ter.
 voir Sichtich mensch. Speculativus. Speculatorius. Perspectivus.
 verre Sichtich. Prospectivus.
 voir Sichtlich. Perspicabilis. le. ter.
 verre voir Sichticheit. Prospectus. us.
 die toe of voir Sichtlich is. Respectivus. prospectivus. provisivus. providus.
 Sichten. sehen. in B. Budelen.
 Sichte. budelsebe. in B. meel Budel.
 Speck. in C. Czanch.
 Speck wesen. in C. Czanchien.
 Specken dzanch. in D. specken Czanch.
 stede dair men die Specken heplet. Nosoconium.
 Speck maken.
 Syde. leghe. in M. Neder.
 Syde an den lybe. in L. Lanche.
 op dese Syde. Cis. Citra.
 op ghene Syde. Ultra.
 Syde. sydtwerck. Sericum. Coccinum. Bombicinum. Tramisericum.
 dat van Syden is. Sericus. a. um. Coccineus. bombicinus. a. um. Tramisericus. a. um.
 Sydworm. Bombax. acis. lanugo unde Lanuginosus.
 Sydwalle Bombicinum. ni.
 Sydwerck maken. Bombicinare.
 Sydwercker Bombicator.
 Syden clept. Tramiserica.
 Syden ingedragen in lynen schersel. Tramisericus. a. um.
 to samen Syden oick dat verhaven is van bildwerck of figuriet. Olostricus. a. um.
 mit Syden to izieren of van syden werken. Sericare.
 de Syden. in B. Beneben.

Sijdelich. Lateralis. Collateralis. Allateralis. ter. tas.
 op Sydt op bunt. Estis.
 Sydt. wesen bunt. Sitis. Sitote. Estote.
 Syden. wallen. Bulire. Lixare et Lixere. Elixere active.
 doin Syden. Fervo. vis. vere.
 doin Syden gelich. Lixabundus.
 samen Syden. Colligare. Combulire.
 weder Syden. Religare. Rebulire.
 aeber of upt Syden. Elixare. Ebulire.
 half Syden. Semibulire. semilixare.
 van Syden ophoeren. Debulire.
 Sydinge van gzenen rzunde. Aposma. Apozima.
 Sydaich Colum. li. Colatorium.
 Syhe. Cola. le.
 Syhen. Colare. Excolare. Eliquare.
 Syff. temff. sebe. Cetarium. Cetacium. in B. meel Budel.
 Syffen. in B. Budelen.
 Syghen. leycken. in D. Druyppen.
 Syghen allentelen nederwart. Declinare.
 Signet in een ranc. Signetum. Apofragisma. Apophiasma.
 Spel. in G. Genst.
 Speillen. Animula. Animuncula.
 an Spel ind an lybe starck. Bicanor. oris.
 Speltaighen. Agonizare.
 Speltaigher. Agonista. agoniceta.
 Speltaighing. Agon. onis. Agonia.
 Spelen dzegher aeber dat helse bzoick. Por-meus. ei.
 der Spelen oeverste depl. Sacernus. ni.
 Spelen in der hellen. Manes indecli.
 der Spelen strijt. Sichomachia.
 der Spelen prste instoetunge in dat lijcham. Animacio
 Silbe. Sillaba. Bannita.
 Silben to hoip boegen. Sillabare. Sillabicare.
 van Siliben tot silliben. Sillabatim. sillabication.
 een Silbich. Monosyllabus. monosyllericus. et sic de singulis hic iam sequentibus.
 twe Silbich. Bisyllabus.
 dzy Silbich Trisyllabus.

vier Silbich. Tetrasillabus.
 vijf Silbich. Pentasillabus.
 seff Silbich. Exasillabus.
 seven Silbich. Eptasillabus.
 acht Silbich. Octisillabus.
 negen Silbich. Nonisillabus.
 tien Silbich. Decasillabus.
 elf Silbich. Indecasillabus.
 veel Silbich. Polisillabus.
 Silber. Argentum.
 Silber begheer. Comator. toris.
 Silber smit. Argentarius.
 die Silber steelt. Argiropata.
 der Silber. Argentatus.
 Silber groete. Argentifodina.
 Silber verbaerre. Argentarius.
 Silber verberber. Agiropata.
 Silber meker. in G. Goltmeker.
 gwich Silber. in N. Omichsilber.
 Silberfchupm. Litargium. litargirium.
 fluck Silber. Emblema. tis.
 Silberren. Argenteus. a. um.
 der Silberren. Deargentare.
 Silberich. Argenteus. a. um.
 wennich Silberich. Argenteolus.
 Silber. een deyl ind gold. een deyl. Electrum.
 tri.
 Spe. Ecce. Vide. Aspice. Intuere.
 Spm. merkat. in A. Aff.
 Spmpel. in A. Alwer.
 Spmpelheit. in A. Alwerriheit.
 Spen. in T. Lutwen.
 aeber Spen. in D. verDragen.
 ont Spen. ontfuchten. in A. Anxten.
 ont Spen. in S. Schamen.
 umb Spen. in C. Capen.
 der Spen. verlenen. Providere. beneficiare.
 an Spen. in S. anSchouwen.
 doir Spen. in S. doirSchouwen.
 weder Spen. Revidere.
 buer fych Spen. Previdere.
 umb Spen. Circumspicere. Respicere. Circum-
 spectare.
 famen Spen. in S. famen Schouwen.
 verre Spen. Prospicere. prospectare.
 opwart Spen. Suspicere. fufpectare.

neber Spen. Subspicere.
 ber Spen. verschulden. in D. verOpenen.
 ber Spen. beroegen. Explorare.
 ber Spen. veraiden. bewegen. in D. boirDacht.
 onber Spen. onveraiden. in D. onbeDacht.
 boir Spen. boirfchade. in H. Hoeden.
 onber Spenlich. in A. Abenteuerlich.
 Spenlich. fichtlich. Visibilis. le. ter. tas. Spec-
 tabilis. le. ter. tas. Conspicabilis. le. ter.
 tas. Lustrabilis. le. ter. tas.
 on Spenlich. onfichtlich. Invisibilis. le. ter. tas.
 Incontemplabilis. le. ter. tas.
 on Spenlicher dngen betrachtong of beconimerong
 of kunst. Theorica. ce. ind die sulchs han-
 delt heit Theoricus. a. um.
 Syn. moit. in G. Gedanch.
 Syn. verstant. begrip der faken. Intellectus. us.
 sensus. us. series. Capacitas. Effectus. us.
 sententia. sentenciuncula unde sentencio-
 fus.
 die vele Sinne hebet. Polifenus. sensuofus. tas.
 sensatus. cetera in A. Abel.
 to Sinne neemen. Animadvertere.
 to Sinne hangen. wederlieren. Respicere.
 der Sinne verluchtunge. Porisma. tis.
 en Syn of verstant die bedwongen ftept. Stro-
 pha. phe. strophula.
 an Sinnen berghen. annoben. Requirere. pe-
 tere. expetere. exigere. et in M. an. Doe-
 den.
 ber Sinnen. befpinnen. in D. beDencken.
 Synlich. Sensualis. le. animalis. le. ter. tas.
 Sinnegrifich. in A. Abel.
 dat vele Sinnes of beteghenyngen heft. Polife-
 nus. Polifenus. Polixenius. Equivocus. a.
 um.
 gheyns Sinnes. in M. gheynre Maten.
 ont Sinnen. raifen. in D. Doeben.
 unt of on Synnich maken. in D. Doebedich.
 raifende maken.
 dat vol Sinnes is. Sentenciofus. tas.
 heel. gantz. Synnich. Ulixes. is. ulixeus. ei.
 et ulixeus. a. um. sensatus. Rosus. a. um.
 Synlich. fachtlich. in M. geMerklich.
 een Synnich. in H. verhart.
 on Synnich. ontfinnet. in D. Doebedich.

Synlich. berstenlich. Sentencialis. le. ter. tas.
 Intellectualis. de. ter. tas.
Sijn. des. dijs. Sui. illius. huius. istius.
Sijn. wesen verbum. Esse. Existere. Persi-
 stere. Consistere.
syn Sijn. Sumus. Existimus. Consistimus.
sy Sijn. Sunt. Existunt. Consistunt.
by Sijn. bywesen. Adesse. V.
ass Sijn. asswesen. Abesse. Deesse.
bur Sijn. burwesen. Preeffe. Celleo. es. ere.
 lui.
Syngen. Cantare. Cantitare. Canere. Pange-
 re. Pangitare. Pfallere. promere. Decan-
 tare. Modulari.
samen Syngen. Concinere unde Cocentus. us.
 Concantare.
byolich Syngen. Calamicare. Iubilare.
by Syngen. Accantare.
Syngen discant. Discantare. Excantare. Flo-
 rare.
achter of weder Syngen. Recantare. Recin-
 nere.
gelich Syngen. Accinnere unde Accentus. us.
 Symphonizare unde Symphonicus. Sym-
 phonista.
suert Syngen. Modulor. aris. Meditor. Sym-
 phonizare.
voir Syngen. Precinere unde precentor et pre-
 centus. us.
tegen of alrewegen of ymande to laster Syngen.
 Occinere. Occentare unde Occentus. us.
 Occamen.
onder Syngen. Succanere. succinere unde Suc-
 centor et succentus. us.
cleynlich Syngen. Mimurio. ris. rire.
die Synght mit den monde nae der vogel sanc.
 Oicen. oscennis.
Syngens konst. Musica.
Synghtede dair oerre vele to samen syngen.
 Pangitorium.
Syngzoen. eyn zuyt. Potentilla.
Synt der tyt. in S. Seder der tyt.
Syntelen upt der smebe aeben. Scoria.
Sijppen. lecken. in D. Druppen.
Suyel. loeli. in A. Aune.
Synope. in D. specken Druack.

Sijff. bis. wese. Esto.
Syse van beynigen. Axisia.
Sitten. Sedere. fidere idem.
be Sitten. Possidere.
be Sittynge. were. Possessio.
be Sittynge. in E. Erbe. Erfuisse.
Sitten loyen ind traigen. Residere. Resides-
 cere.
Sitten sich to resten idem.
beneden. onder Sitten. Subsidiere. Subsidio. dis-
 dere.
bur Sitten. Presidere.
bur Sitter. Preses. dis.
bolcomlich Sitten. Persidere.
um ind um ind be Sitten. Obsidere. Obsidere.
Sitten op eyn geistlich leen. Residere. Resi-
 descere.
Sitten of liggen in coymanscap. idem.
by Sitten. Assidere. Assessere. assidescere.
samen mit Sitten. Considerere. Considerere. Con-
 fesco. Confidescere.
um her Setten. Circumsidere.
in Sitten. Insidere s. Insideo equo. Insidere
 s. Insido equum.
be Sittende. Teticus i. Possessivus.
hoigh Sitter. Alithronus.
Syttinge to rynght um. Cavea. vee. Caveo-
 la. le.
Sittinge. Sessio. onis.
Sittlich. Sessilis. le. sessibilis. le. ter. tas.
Slabben.
Slabbart. in B. Blassart.
Slabben. in B. Blassen.
Slach. Ictus. aporia. percussura. percussio.
 Ictio. Verber. cetera verbalia fac ex ver-
 bis in B ly. Boetken.
onder Slach. in B. Breytze.
onder Slach. Intersticium. Intervallum. Inter-
 vallum. Intercapedo.
backen Slach. Alpha.
hals Slach. in B. Halslach.
doit Slach. in M. Moert.
dair Slach. temp. in B. meel Budel.
Slach op woep der blijden als die den steyn loss
gheest. Verber. ris.
Slachten bygh. in D. Doeden.

Slach.

Slachten. gelicken. Assimilare active. assim-
 lare passive. Comparare. ri. Equiparare. ri.
 Slachting onder den borgeren. Sedicio.
 Slachting. in H. lijs.
 wat men Slachtet van vech dat heit Magmen-
 tum. Magnamentum.
 Sladeren. slaffen. in P. Pladeren.
 werden geslagen. Vapulo. as. are.
 verslagen. versuft. in A. Anxsfeldich.
 verslagen. in B. onBlijde.
 verslagen als danch. in S. Schale.
 Slaen. in B. Woken.
 opSlaen. verschemen. in C. Caechen.
 anSlaen. in C. anCleben.
 anSlaen. bestaen. in G. beGinnen.
 affSlaen. in B. affBrecken.
 verslaen. spoeren. in C. Erbaren.
 doirSlaen. versloemen. in D. Doemen.
 tegenSlaen. in B. tegenWoken.
 verslaen. nederSlaen. sencken. ontswellen. De-
 tumere. escere. Distumere. escere. Extu-
 mere. escere. Disturgere. escere. Extur-
 gere. escere. Deturgere. escere.
 verslaen. verslagen maken. in A. Anxsfeldich
 maken.
 uytSlaen. Excutere.
 to hoip of samen Slaen. Concutere.
 verslaen. verwilden. verstoeren. in D. inDra-
 gen.
 weder of achter Slaen. Referire. repercutere.
 Reverberare.
 Slaenlich. Verberabilis. Percussibilis. Referi-
 bilis. le. ter. tas.
 die Slaens verdient heit. Verbero. onis.
 die Slaens gericht is. Verberofus. Flagello-
 fus. tas.
 Slang. Serpens. Serpentulus. Aspis. Colu-
 ber. Anguis.
 Slang mit twee hoifden. Amphibena.
 Slang die spreekt. Offulcus. ci.
 Slangen verwaerre. idem.
 Slang die des winters oer hant afstrect dat alle
 andere slangen des somers doen. Scita vel
 scitalis.
 een Slang of ader die oeren man dat hoist af-
 bit And oere iongen bijten sich uyt oeren lijve.

Vipera unde vipereus et Viperinus a.
 um.
 blinder Slang. Salpiga. cecula.
 een Slangen art dat mit synen gesichte myn-
 schen ind dyeren doet. Basiliscus. Regu-
 lus. li.
 Slang die bloegelen hebet. Syrena. ne.
 Slang goltbarwich. Amotides.
 Slang die nu in den water ind dan op den lande
 is. Chelindrus et Cerfidrus.
 Slang die roit is. Emorois.
 Slang mit vele hoifden. Ydrus.
 waterSlang. Emdros.
 Slang die oer iongen verteert behalven een die
 oer op den rugge sitt.
 Slang die dat water senjnt. Natrix et Rina-
 trix. mas. ge.
 Slang clynn ind stippich van barwen. Ophites.
 men heit sy oick stellio. onis. dat is en unck
 of moll.
 behalven de Slangen die genoemt volgen meer
 namen van slangen herna.
 Dipsas is clynn ind doet eer ment hoist.
 Tirus tegen synen beet is natu remedium.
 Ydra heit vele hoifde.
 Saura beschermpt den mynschen tegen andere
 slangen.
 Quadragnus leeft int fuge.
 Salamandra leeft oick so.
 Centris slngt allet recht uyt.
 Iaculus is een vliegende slang.
 Boas sught dat gwick ind doet dat.
 Cerastes heit hoern ind verderft vele dyeren.
 Ypaialis doet eyen in den slay.
 Prester doet mit groter swellingen.
 Seps is raisende ind seer senjnt.
 Cacoblephas doet mit ansen.
 Botrax is seer halt in synen senjnt.
 Rubeta.
 Cocodrillus heit vier hoit ind wognt opt land
 ind in den water.
 Linx van synre urinen wesset en costel steyn.
 Draco heit vele tanden want des ele-
 phants.
 Scorpio sleet lachende mit den start.
 Spuens doet mit synen spugen.

nph Slangen hupt of belle die sy antrecken. In-
 duvie. arum.
 Slangen hupt off belle die sy uitstruppen. Exu-
 vie. arum. Reduvie. arum. Redivive. arum.
 Slangen blaifang. Sibilus li unde Sibilare.
 Slangen start. Strepia. e.
 van Slangen gebaeren. Serpentigena.
 Slanghs. Serpentinus a. um.
 der Slangen ftingen. Serpere.
 Slap dat niet dane en is. Remissus. Laxus.
 Slap. weich werden. in M. Moewe. weich.
 Slap maken.
 Slap. Dormicio. somnus. somnellus. som-
 niculus sopor.
 die sonder Slap is. Insomnis. ne. Exomnis.
 ne.
 sonder Slap. Insomnium. nii. Insomnia. e.
 Saphuiff. in D. Dormpter.
 Slapkamer. Cubile. lis. Thalamus.
 Slapen. Dormire. Dormitare. Lallo. as. are.
 Somniare. somnitate. somnio. nis. nire.
 dun Slapen. flugmeren. Sopire. Soporare. Con-
 foporare. foporizare unde Sopor. poris.
 Slapieren. baicken. idem quodammodo.
 Slapperich. baickerich. Somnolentus. somnicu-
 lentus. somnosus. foporifer. somnifer. fo-
 porofus. glirius. Gliricus.
 dun Slapierich. Soporos. a. nm. foporabi-
 lis. le. ter. tas.
 Slapiericheit. baickericheit. Somnolencia. Som-
 niculositas. Soporofitas.
 he Slaiten. Clausus. conclusus. Inklusus.
 he Slaiten adverbium Clausim. septim.
 he Slaiten ftede. gewrecht. Septum. ti.
 Slec als en brucht of anders wat. Accasius.
 ftupidus. a. um.
 Slec werden. Stupere. escere. Obstupere.
 escere Stupesceri.
 Slechtheit. Stupor. Stupiditas. Accasia. fie.
 Slec die op en fteedoern weffet. Accasium. fii.
 fteedoern. Accasius. fii.
 Slec. plump of ftump. onfcharp. Obtufus. Ob-
 tufus. Stupidus a. um. Retufus.
 Slec. plump of ftump maken. Obturare. Ob-
 tundere. Retundere. Stupescere.
 Slecchen fap. Accacia.

Slecht. in E. Eben.
 Slecht maken. in E. Eben maken.
 geSlechte. maichfchap. in A. Art.
 van den felven geSlecht. Tribulis. le.
 mede van den felven geSlecht. Contribulis. le.
 van geSlechte tot geflechte. Tributim.
 eyng geSlechtes oeverfte. Genearcha.
 die sonder of van fnoeden geSlecht is. Deneger.
 aborigenes.
 van twee geSlechten. Bigenus ut mulus.
 Slecht maken. flichten dat eyn umd dat ander.
 in T. verlijchen.
 Slechtmaking flichtingh. in T. verlijkingh.
 Slechter. in D. Meifchoutwer.
 Slecche. Testudo. dinis.
 Slecchen dop. Conchile. lis.
 Slecchen font manigerley als
 fee Slecchen.
 fuet wateriche Slecchen.
 walt Slecchen.
 hroich Slecchen.
 dair der Slecchen vele font. Testudinerum.
 Sleclich. Testudineus. a. um.
 Slecde. Reda. de. Bafterna. ne. trabea. bee.
 van der Slecden dat hoirlogh. Redarium.
 Slecden pert. Veredus. di.
 der Slecden hoirman. Veredarius.
 Slessen. in B. Blassen.
 Slessen. snappen. in D. Pladzen.
 dair Sleggher. bergwifter berfstoemer. in D. Dor-
 mer. et in T. Lecker. Vappa. pe. Vappi-
 dus. Ambro. onis
 Sleggher die ftept. Fac verbalia ex verbis in
 B. ly. Boeckien.
 Sleggher. in D. Doich hulle.
 Slegg. fwantz. Sirma tis.
 Sleggen. fwantzen.
 Slett. in D. Doich hulle.
 die den anderen Slegt. Verbero. onis.
 herSleten. herdoeght. heralidet. Xerapellinus
 a. um.
 Sleg. eyn biffch. in T. Lywe.
 Sleggherich. in G. Gelat. et in D. Dreckich.
 Slichten. flecht maken dat eyn umd dat ander.
 in T. verlijchen.
 Slijck. in D. Dreck.

Slijckich. in D. Dreckich.
 Slijckstede. in D. Dreckstede.
 Slijcken. sluyppen. in G. mechelich Gaen.
 Slijken. slijkeren. slonden. broitschap doen. Vora-
 re. Devorare. Ancleare. Cleo. cles. clere.
 Commessare unde Commessacio. Degulare.
 Ingulare. Hyare. sorbere. Absorbere. Glu-
 tire. Conglutire. Deglutire. Inglutire. Eglu-
 tire. Ligurire. Deligurire. Lurcare.
 voir Slijcken. Preglutire.
 weder Slijcken. Reglutire.
 voir Slijcken. Transglutire. Transgulare.
 Slijcker. slinder. in D. Dait.
 Slijm. in S. Scheyff.
 Slijm maken. in S. Scheyff maken.
 Slijm. in D. Dreck.
 Slijmich. in G. Gelat. et in S. Slibbertich.
 Slijnck.
 Slijnck. luyck. in L. Luyck.
 Slijncker. luyckerhant. Sinistra. Leva.
 ter Slijncker. luyckerhant. in L. ter Luycker.
 Slijncken. ontswellen. in S. neder Slaen.
 Slonden. in S. Slijcken.
 ver Slonden. Absorbere. Deglutire. Eciam de
 hiis in S. Slijcken.
 ver Slondynge. Fac verbalia de verbis in S.
 ly. Slijcken.
 Slinder. slijcker. in D. Dait.
 Slingen. in C. Cuyppen.
 Slinger. schalle. Funda. Fundula. Fundibula.
 Amentum. finda.
 Slinger. werper. Ferentarius. Fundibularius.
 Fundibulus. Fundibulis. Funditor. Bales-
 trator. Baleator.
 mit Slinger werpen. Balestrare. Fundare.
 Slijntworm. Lijntworm. Linx. cis.
 Slijp. in S. Schoit.
 Slijp. in G. Gheer.
 Slijp. reete. in C. Clabe.
 Slijpen. wetten. Lapsare.
 Slijpsteen. wietsteen. Cos. cotis. Allo. onis
 est rotundus.
 Slijten. verslijten. Atterere.
 Slijtyng. verslijtyng. Attricio.
 Slijet.
 Sloemen. in D. Doemen.

ber Sloemen guet. Dilapidare.
 ver Sloemer. doirfseger. Dilapidator. Abliqua-
 tor. ambro. onis. gluto. nis. Vappa. pe.
 Vappidus. superfluous. Eciam de hiis in L.
 Lecker.
 Sloppen. sunppen. Sorbere. forbescere. Sor-
 billare.
 samen of mpt Sloppen of sunppen. Conforbere.
 in Sloppen of sunppen. Inforbere. Re. per. ite-
 rum. Ex. per. extra.
 Slopplich. sunpplich. Sorbilis. le. ter. tas.
 dat men Sloopt. in S. Sunp.
 Slot. Sera. serula. Claustrum.
 Slot. in B. Boech.
 Slot of boech op eyne lantscheidingen. Divi-
 diculum.
 de Slot. Clausura. Claustrum. Claustrillum.
 tot de Slot gehoerende. Claustralis. le. ter. tas.
 Claustrensis. se.
 Slotel. Clavis. Clavícula.
 Slotelzeger of meker of sluytter. Clavarius. cla-
 vicularius. claviger. ri.
 Sloit. poel. in A. Abelpoel.
 Sloitsche. in S. Sallen.
 Sluycken. müssen. in D. Doemen.
 Sluymeren. in S. dun Slaipen.
 Sluymeringe. Sopor.
 uyt der Sluymeringen te wecken. Absopire.
 Slunt. sunp. in A. Abelpoel.
 Sluyppen. in G. mechelich Gaen.
 Sluyse Catharacta. te.
 Sluyten. toeluycken. toedoen. Serare. Claudere.
 Cludere. Obdere. repandere. Obferare.
 Recludere. Spinare i. Claudere.
 uyt Sluyten. in D. asluyngen.
 uyt Sluyten anders. Excludere. Precludere. Ex-
 trudere i. excludere.
 de Sluyten en sake. Concludere. Terminare.
 Circumscribere.
 tuschen Sluyten. Intercludere.
 tuschen Sluytynge. Interclusio. onis. Interclu-
 do. onis.
 to rugge of wael of seet Sluyten. Decludere.
 Recludere. Secludere.
 in Sluyten. Includere. obtrudere i. Includere.
 voir Sluyten. Precludere.

tegen Sluypen. Obcludere. obferare.
 weder Sluypen. Recludere. Referare.
 aber Sluypen. Transcludere.
 onder of heymelick Sluypen. Succludere. sub-
 ferare.
 npt of buypen Sluyter. Exclufor. Exclufarius.
 op of ont Sluypen. in A. Apenen.
 Sluyter. in S. Sloeteldreger.
 Smacht. in H. Hungher.
 Smachten in H. Hungheren.
 Smachtich. in H. Hungherich.
 Smack. in S. Slach.
 Smacken. smjten. werpen. Iectare. Iacere un-
 de lactus. us. Proicere.
 Smaech. Gustus. fapor.
 Smaechen pzeben. in C. Coeren.
 die Smaech is elfterley als:
 fannlich Smaech. Sapor fenfatus.
 eyghen Smaech. Sapor proprius.
 fuet Smaech. Sapor dulcis.
 fmerich of faltich Smaech. Sapor unctuosus.
 falt Smaech. Sapor falsus.
 bitter Smaech. Sapor amarus.
 fcharyp Smaech. Sapor acutus.
 fuyr Smaech. Sapor acetosus.
 tamper Smaech. Sapor ponticus.
 ftee Smaech. Sapor ftipticus.
 Sinach. [i. Smaeck.] onfmaelich. Sapor in-
 fipidus.
 famen of mit Smaechen. Conguftare.
 hur Smaechen. Preguftare. prelibare.
 weder Smaechen. Reguftare.
 npt Smaechen. Defipere.
 onfmaelich. Infipidus. elutus. illepidus.
 Smaelich. Sapidus. lepidus.
 Smaelicheit. Sapiditas. lepiditas.
 onfmaelicheit Illepiditas. infipiditas. Vappa-
 pe. Vappiditas.
 Smaker pzeber. toze. Saporifer. ra. rum. fa-
 porator. faporifator.
 Smadden. berfmaden. in B. Blameren. et in
 G. aberGeben.
 Smaden. berfmaden. idem.
 berfmaelich. Contemptibilis. le. ter. tas. Re-
 fufabilis. Confutabilis. le. ter. tas. Asper-
 nabilis. Despectibilis. le. ter. tas. Dedig-

nabilis. fastidibilis. le. ter. tas. Despicabi-
 lis. le. ter. tas. cetera adiectiva fume in
 B. ex verbis ly. Blameren.
 berfmaeder of berfmadende. Despectivus. Asper-
 nativus. fpernax. cis. tas. fpernaculus i.
 aliquantum fpernax. Cathafronicus. Con-
 temptuosus. tas.
 berfmadynge. Contemptus. us. Cetera fume
 in B. Blameren et fac inde verbalia.
 Smaheit. fpyt. in H. Hoen.
 Smalt. in D. Dunne.
 Smalt. fmeer. bet. Sagimen. Arvina. Pingue-
 do. Adificulus est di. ab Adeps. Abdo-
 men.
 Smalt van walvifch. Ambra. bre.
 berheng Smalt. Abdomen. anxunga. Anxun-
 gia. axungia. fumen. f. in ventre.
 Sant. [i. Smant.] bet vander melch. in H.
 Rome.
 Smechten.
 Smechten. in L. Lunschen.
 Smechende. in L. Lunschende.
 Smechynge. in L. Lunscherpe.
 Smeden. Fabrare. Fabricare. Cudere. Decu-
 dere. per. valde.
 ber Smeden. in B. Blameren.
 der Smede fchere. Forceps pluraliter hii For-
 micales. lium.
 Smelich. wesen. Ringo. gis. gere.
 famen of mit Smeden. Concudere.
 Smelich. in H. Hoenlich.
 Smeliken. in B. Blameren. et in G. aber-
 Geben.
 Smelten active. Liquare. Eliquare. Liquida-
 re. liquifacere. liquefacere. diffolvere. Di-
 luere.
 Smelten neutraliter. Liquere. escere. Deflue-
 re. Decurrere. Deliquere. escere. Liquor-
 eris. deponentaliter.
 famen Smelten active. Colliquare.
 famen Smelten neutraliter. Colliquere. Colli-
 quescere.
 hur Smelten. Preliquere. escere.
 weder Smelten. Reliquere. escere.
 Smeltynge. Deliquacio. deliquium. liquido.
 Liquefencia. liquiditas. liquamen. tum.

Smelta

Smeltlich. vlyetlich. Liquidus. Fluidus. Fusilis. le. Deliquus. a. um. Defluus. a. um.
 Smere. in S. Smalt.
 verkenz Smere. in S. verkenz Smalt.
 Smeren. in S. Salben.
 Smering. in S. Salbung.
 Smerille.
 Smert. Dolor. livor. pena. plaga.
 Smerten. Dolere. Livere. escere.
 samen Smerten. Collivere. escere.
 Smerlich. Lividus. tas.
 Smette. bleckie. in L. Luncken.
 be Smet. besudt. Aceratus i. sordidus. Cetera participia sume ex verbis in L. Luncken.
 Smetten. blecken. in L. Luncken.
 Smyck. sweepe. in G. Gheysfel.
 ge Smijde. Ornamentum. auratum. argentatum. Gemmatum. decoratum.
 myt ge Smijde vertziert. Brateatus. Auratus. argentatus fibulatus.
 Smijdich. mozwe. Malleabilis. le. Ductibilis. le. ter. tas. Mollis.
 Smyt. Faber. fabriculus. Malleator. Ferrarius.
 Smyt die tegen synen gesellen stept smeden. Antifaber.
 golt Smyt. Aurifaber.
 silber Smyt. Argentifaber. argentarius.
 yseren Smyt. Ferrarius.
 holt Smyt s. timmerman. Faber. Lignifaber.
 Smyts wijff. Fabrilla.
 Smijten. slaen. in B. Boecken.
 Smijten. werpen. in S. Smacken.
 tegen Smijten of slaen. in B. tegen Boecken.
 be Smodden. in L. Luncken.
 Smoken. in H. be Roecken.
 Smuck. nett. polijt. in A. Avel.
 Smucken. tzieren. in S. Schoen. suberlich maken.
 Snab. snabel. in M. Nph.
 Snacken. snatren. snappen. in P. Pladeren.
 Snair. cozde. in S. Seyde.
 Snairenspel. in S. Seydenspel.
 die vijfte Snair op eenichen speelinstrument. Nete.
 Snaiten. seiden speetre. Fidicen.
 Snair. suel. in B. Bald.

Snarren. snawen. in C. wretlich Cassen. et in H. Hamplen.
 Snee. Nix.
 Sneeploch. Floccus. Flocculus.
 Sneewater. Nubata. te.
 Sneechlich. Niveus. a. um. Ningidus. Nivalis. le. ter. tas. Ninguidus. a. um.
 Snghen. Ningere. Nivare. Nivascere. Floccare. Floccitare.
 Snecke. in S. Sletche.
 Sneede. snyt. Scissio. scissura. Conscissio.
 Sneede. wate. in C. Egge.
 umb of be Sneeden. Circumcissus. ancissus. acissus.
 onbe Sneeden. Incircumcissus.
 be Sneeden als die toeden. Circumcissus. Recutitus.
 be Sneeden uptlendsch byend die yst was van eyndre anderre gesliden. Profelitus.
 dat ge Sneeden wurt van enigen dyng. in H. dat gehautwen of gesneeden.
 Sneydich. sneysich. in C. Cundich.
 Sneydich. suel. in A. Althant.
 Sneffel.
 Snel. gerade. in B. Bald.
 Snellen. plen. in H. Haisten.
 ver Snellen. in C. voir Comen.
 Snelliken. plende. in B. Bald.
 Snelheit. Velocitas. Celeritas. cursilitas. Curacitas. pernecitas. Tarriditas. alacritas.
 Snellunge. in H. Halstunge.
 Snep. egn bogel. Coturnix. Ortix. Ortigometra. tre.
 Sneben. strupcklen. Cespitare. vacillare. Nutare. Titubare.
 Snijcken. snycken. in G. meechlich Gaen.
 Snijden. Scindere. Conscindere. Discindere. Inscidere. Oscillare. Putare.
 be Snijden. umbsnijden. Circumscidere. Circumscindere. Ancidere.
 upt Snijden. lubbien. in B. Voeten.
 upt Snijden. Exscindere. Excidere.
 af Snijden. Abscindere. Abscidere. Prescindere. Prescidere. Demetere. Detruncare. Desecare. Putare. Amputare. Preputare. Abstrahere i. Abscindere.

in Snijden. Inscindere. Incidere.
 tuschen. onder Snijden. Interfcindere. Interci-
 dere.
 beneden Snijden. Succindere. Succidere.
 onder Snijdblick. Succidaneus. Succisivus. a.
 um.
 de Snijden als die ioeden. Prepuciare.
 boir Snijden. Profcindere. prescindere.
 te Snijden. Discindere. Exossare.
 Snijden of graben segel muntysen of der gelicken.
 in G. Graben. snijden.
 doick of gewant Snijder. Panniscida.
 boir Snijder. Prescindaneus.
 Snijder. in S. Schjoeder.
 umb Snijdyngge. Peritomen. Peritonium. Cir-
 cumcisio. Ancisio.
 Snijdyngge. Concisio. Sectio. Cesio. Sintonia.
 Sintonomia.
 of Snijdyngge egnichs dynghs. Abscisio. presci-
 cio. detruncacio. defecacio. putacio. am-
 putacio. putamen. amputamen.
 Snijtzet. in H. Hackel.
 Snick. eyn bish. in H. Hechte.
 Snoede. boese. in A. Arch.
 Snoede maken. in A. Argheren. et in B. Bla-
 meren. et in G. aevergeben.
 Snoede werden. buyl werden. Putrere. Putres-
 cere. Austernare. Putrefieri.
 Snoede. onduyr. in D. onduyr. snoede.
 Snoede. onduyr werden. in D. onduyr. snoede
 werden.
 Snoede. onduyr maken. in A. snoed Achten.
 die Snoede dyngghen eyscht of soecht. Sicho-
 phanta.
 Snoeder in A. Argher.
 ver Snoedyn in A. Argheryn.
 Snoedicheit. in B. Boisheit.
 Snoedeliken. in B. Boislichen.
 Snoedelyng onnutte telgher of ryser ban den
 boemen. Sarmentum. ti. Quisquilie. lia-
 rum.
 Snollen snozen. in E. Eten.
 Snop. Catarra. Reuma. tis.
 Snoppen. snupben de nase. Emungere.
 Snout. in E. Cassione. [J. Cassioen.]
 Snout. in S. Seene.

meet Snout der steynmetzeler. Amussis vel
 Amussa.
 Snout an eyn loit dase men die duypte des wa-
 ters mit ondersoecht. in E. Loide an eyn loit.
 wyndel Snout boir de hynder. Fascia. e. fascio-
 la. le. fasciale. lis. instita. re.
 Snorcken. runcken. in H. Runcken.
 Snot of snotter uyt der nasen. Mucus. ci. Ca-
 runca. ce.
 Snot of snotter uyt der nasen doin. Mucare.
 Demucare.
 mit Snot of snotter ontreyngen. idem.
 Snotterrechtich. Muculentus.
 Snotterrechticheit. Muculencia.
 Snupt. mont. in B. Beck.
 Snutten eyn herse. in H. Herse snutten.
 Snutter tot den herffen. Emunctorium.
 Snuten. snupben die nase. Mungere. Emunge-
 re. Mundare. Purgare nasum.
 Snupben. in S. Snop.
 Snupben. in S. Snuten.
 Soe. in A. Alsoe. alsus.
 Sober. matfam. in M. Matfam sober.
 Soberheit. matfamheit. in A. Abstinenci.
 Soek an den voet. Pedile. lis. Capetus. Cer-
 nuus. Linipedium. Lanipedium. Soccus.
 focculus. foccellus.
 Soeken. Querere. Queritare. perquerere.
 under of ver Soeken. proeben. Inquirere. per-
 quirere. Scrutari. perscrutari. sciscitari. In-
 vestigare. indagare. Explorare. Perconctari.
 conctari. Rimari. perrimari. Experiri. exa-
 minare.
 weder Soeken. wederenschen. Requiere. Repe-
 tere.
 uyt Soeken Exquirere.
 wyderwegen Soeken. Disquirere.
 under of ver Soek. Scrutinium. Exploratio.
 sciscitacio. perconctacio. Examinacio. exa-
 men. visitacio probamen. tum. probacio.
 Inquisicio. Experimentacio. Experientia.
 Rimor. oris.
 onder Soecklich Scrutabilis le. ter. tas. seru-
 tabundus. Experibilis. Experimentalis. ex-
 plorabilis. examinabilis. le. ter. tas.
 Soeker. grondysen in den puyh. Arapax.

Solde. walle in den speken. in **D.** Qualm.
 Soide opbrecken der spysen. in **B.** opbrecken.
 Soide heben. Ructare. Eructuare. singultare.
 Soedaen. in **A.** Misulcken.
 Soeghe. suchmoeder der wercken. in **C.** Cyme.
 Soeghe. swyn. wercken. in **D.** Vercken.
 Soeghe. swyn cum suis. in **D.** Vercken. swyn.
 Soeghsch. Suinus. subillus. saillus.
 Soeghen active. Lactare. elactare. Lallare.
 samen of mit Soeghen. Collactare.
 Soighstal. Suarium. et in **C.** Coeben.
 Sol. eyne note in den sangh.
 Soldyeren. in **L.** Loeden.
 Soelen. beblecken. in **L.** Luncten.
 Solper. pechel. Salsugo. Muria.
 Solre. Solarium. Meniarium. menianum. ni.
 Solre maken. Menianare.
 Some. in **B.** Soirde.
 Somen. in **L.** Lijsten.
 Somer. Estas. Estatula.
 Somerdyger. Estifer. ra. rum.
 mpt Somer. Calicularium. et hoc idem mpt.
 wynter.
 Somerlich. Estivalis. le. ter. tas. estivus. a.
 um.
 Somerhupff. Estivale.
 Somerhamer. Estuarium.
 Somerlaide. Virgultum. ti.
 des Somers die dach op syn langhste ind des
 wynters op syn hogste dat heit Solsticium in-
 de solsticialis. le. ter. tas. i. ad solsticium
 pertinens.
 Somigen. in **C.** Genighen.
 Sommeis. betropen. in **C.** somt.
 Sonne. Sol. Titan. apollo. phebe. bis. phe-
 bus. bi. lucifer. Crinius. ypogeus. Elios.
 als die Sonne in den rechten mptomer of oick
 inden rechten mptwynter op oir hogste is dat
 heit Solsticium unde solsticialis. le. ter. tas
 i. ad solsticium pertinens.
 der Sonnen opganch. Ortus. us.
 der Sonnen onderganch. Occasus. us.
 der Sonnen beerste tichel. Absis. dis.
 Sonsej. Solaris. re. ter. tas. Phebeus. a.
 um.

Sonaebend. in **S.** Sampsdach.
 Sondach. Dies dominica. Dies solis.
 Soen. Filius. Filiolus. Natus. proles.
 vercaeren Soen. Filius adoptivus.
 eyn guet Soen. Euchius.
 Soen eyns boesen wijs. Amorphius.
 all echte Soen. Fulbor.
 Soen eyns keisers of koenings. Clito.
 stijf Soen. Prevignus. ni. Filiaster.
 Soens wijs. Nurus. us.
 Soenssoens wijs. Pronurus. us.
 Soenlich. Filialis. le. ter. tas.
 Sonne. breede. peyse. Creuge. Pax. Concordia.
 Sequestracio. composicio. Reconciliacio.
 Pacacio. Pacificacio.
 Sonnen. verdragen. scheyden. breeiden. peysen. Pla-
 care. Pacare. Pacificare. Pacisci. Compa-
 cisci. Depacisci. Componere. Complacare.
 Concordare. Reconciliare. Conciliare. Opi-
 pare i. Recomponere. Sequestrare. Ster-
 nere i. Pacificare.
 weder Sonnen of breeiden. Replacare. Repa-
 care. Recomponere.
 der Sonnen. versueten. beweeghen. in **M.** be-
 Moewen.
 Sonne breeken. Depacisci.
 der Sonlich. Pacalis. Pacabilis. Pacificabilis.
 sequestrabilis.
 Sonre. breedmeier. in **S.** Schepdman.
 Sonresche. Sequestria. et alia verbalia de ly.
 Sonnen.
 Soeny. troch. in **B.** verchens Vack.
 der Sonnen. bewegen. in **D.** durbeDacht.
 onbeSonnen. in **D.** onbeDacht.
 Sopp. Offa. Offula. offella. Ypa.
 wijn Sopp. Vipa.
 dyer Sopp. Cervipa.
 Soppen meier. Offarius.
 van Soppen to soppen. Offatim.
 Sorghe. brese. in **A.** Anxt.
 Sorghe. in **A.** Achte.
 Sorgen. ruelcken. in **A.** Achten.
 Sorgen. truren. in **D.** Doeden.
 der Sogher. in **M.** Mumber.
 Sorghe. noit liden. in **A.** Anxt liden.
 Soghdreger des gesundes. Missarius.

Sochfeldicheit. bliticheit. in **E**. Ernsticheit. soch-
 feldicheit.
 Sochlich. in **A**. Anxtelich.
 Sochfeldich. blitich wesen. in **D**. anDechtich
 wesen.
 Sochfeldich. bzuchtiam. in **A**. Anxtfeldich.
 Sott. ghech. in **A**. Aff.
 Sotheit. in **A**. Awyse.
 Spacium. stunde. tijt. Inducie. terminus. Tem-
 pus. Dilacio. Curriculus. cetera formabis
 ex verbis in **H**. verhaiden. verlengen.
 Spacium op off in den boicken. Margo. spa-
 cium. spaciolum.
 Spacium. ure. stunde. tijt. Hora. spacium. spa-
 ciolum. Tempus. Tempusculum. Horula.
 Spacium rugmicheit. in **H**. Rugm.
 Spacium tuschen twee wenden. in **H**. Rugmicheit.
 Spacium tuschen dat eyn ind dat ander. Spa-
 cium. spaciolum. Interspacium. Interval-
 lum. Intercapedo. dinis. Intersticium. In-
 tercepicio.
 Spacieren. vergaen. verwanderen. Solaciari. spa-
 ciari.
 umd Spacieren. Circumspaciari.
 Spacieren wiltlich entwech van der hant. Ex-
 paciari.
 to rug Spacieren. Dispaciari.
 Spacieren. spelengaen. vergaen. verwanderen.
 Vagor. aris i. spaciari. Despaciari. Deam-
 bulare. Obambulare.
 Spacierstede. Spacium. spaciamen. tum. spa-
 ciatorium. Deambulium. Deambulamentum.
 Ambulacrum. Deambulacrum. Imbulus.
 Inambulus. Porticus. us. Xeracus ci. Lo-
 bium. bii. Caldicum. ci. Peribulum. Peri-
 bubulum. Peribulatorium.
 Spacierstede op baigen geslagen. Ypodromus.
 ni.
 Spacieren aflaten. Despaciari. aris.
 Spach. in **D**. Doyre.
 ver Spachen. in **D**. Doyren.
 Spade. in **E**. Late.
 Spade to graben. Fossorium.
 Spalde. rare. in **E**. Clabe.
 Spalben. spleeten in **E**. Cloeben.

Spakeren. spertelen. Palpitare. Calcitrare.
 eyn Span die men spenmet mit der hant. Pal-
 mus.
 Spang eyn boick of anders wat mede to slugten.
 Tetenda. Tenaculum.
 bur Span. in **B**. Baidich.
 bur Span dat ront is. Clipeola.
 Spannen. Tendere. Extendere. Tensare. Ex-
 pandere.
 Spanhaich. trijff of wynde. Tensorium. Ten-
 sitorium.
 tegen Spannen. Obtendere. Obtenfare. Ob-
 tensitare.
 weder of ont Spannen. Retendere.
 Spanlich. Tensilis. le. Tensibilis. le. ter. tas.
 Spannginge. Tentura.
 Spaen van holt. Hastula.
 Spanghen. Tenaculare.
 Spanggroen. Viride hispanicum.
 Spair. Calcar. Calx. cis.
 wagen Spair. Orbita. te.
 Spair dat men spiert. Vestigium.
 Sparwer. eyn vogel. Sparaverius. Nisus. si.
 Sparen. verschonen. in **D**. verDagen.
 Sparen u guet of anders. Parcere. Continere.
 Sparlich. Parce. Parciter. Tenaciter.
 Sparlicheit. Tenacitas.
 Sparre an eyn getimmer. Tignum. Tigillum
 unde Tignosus. tas. Peristroma. atis.
 die die Sparren op den dach verwercht of be-
 stellet. Tignarius. sarcitector.
 des tot den Sparren hoirt. Tignarius. a. um.
 Sparren to bewercken. Tignare.
 Spat.
 Spee smelich. in **H**. Moenlich.
 Speetap.
 Speewijn.
 Specht eyn vogel. Picus. Merox.
 Speck. Lardum. Lardulum. Taxea.
 syde Specks blicke. in **B**. Baethe.
 Speckstede. Lardarium.
 vol Specks. Lardosus.
 Speckel. speeghe. spoghe. Sputum. Sa'iva.
 Speculeren. in **D**. dgepDencken.
 Speele. in **B**. Burde.
 Speelen. in **B**. Burden.

Spell.

Spelbyet. wortaisfelbyet. Alea. Aleo. in S. Spelengaan. in S. Spacieren. Spelstede. hupff. off plaetz. Theatrum unde Theatricus et Theatralis. Amphiteatrum. Cavea. ee. Scena. ne. Proscenium. des men in sulcken Spele van schyften of spieren. Ien boirbyengt dat heit Scena. ne. And die dat boirbyengt Scenicus. a. um. seyden. Spele. Armonia. arer Spele. in E. Eebreckynge. aber Spele. in E. Eebrecken. aber Spele. in E. Eebreker. die in aber Spele geboeren is. Adulterinus. wortaisfel Spele. Ludus alee. des ten wortaisfel Spele hoirt. Aleatorius. wortaisfel Spele. Aleatorius. aleo. onis. Aleator. wortaisfels Speles stede. Alearium. Speel off sproiche die men doir van groten edelen personen in eynre lesterlicher materien. in L. Loff of rede. Spele of sproiche die men doir in gebuyers of herich materien. in L. Loff of fanch. eynreley suet Spele. Virula. le. ind daie op to Spele heit Vitulor. aris. Spele dat men mit wapen of harnesch byst. Armilustrius. des tot den selven Spele dyent. Adluricum. Spele dat onschemel is. Propudium. dii. Spele stede. Gignasium. sii. Diludium. Lusorium. dat Spele dat in der selber stede geschuyt heit Gignia. e. Spele int gemeyn. Ludus. Ludulus. Ludicrum. Spele int gemeyn. Ludere. Lusare. Lusitare. Perludere. Spele. Lusor. tot Spele gehoerende. Lusorius. a. um. Spelelych. Ludibilis. le. Ludibundus. Ludicrus. Ludicrosus. Ludicris. ere. Spelelyt. Ludix. cis. Spelelyde beschuypen. Ludificor. aris. samen of mit Spele. Colludere. Spelely manigerley of an vele stede. Diludere. boir Spele. Preludere. proludere.

boir Spele. Preladium. clegn Spele. Preladium. Ludulus. verre of boir en anderen Spele. Proludere. oebel Spele. Obludere. nae of weder Spele. Reludere. Spele. hyle van kioistloich of anders. in It. Hyle. Spele coern. Spelta. te. Spelunche off tymmer onder der erden. Apogeum. Spelunca. Cripta. ge Spenne in eynen getimmer. ge Spenne perde. Spene. woutwen melch. Spenen die hunder van der boist. Ablactare inde. ablactatus. Elactare. Abuberare. Exuberare. dat ge Spent is. Ablactatus. a. um. Exuberis. re. Spere. in G. Gelabne. Spere boirre off dreyher. Hastifer. Hastiger. ri. Spere eng ritters mit eynen byskanten yser. Alarica. Spere gekroent. Tricuspis. dis. Spere mit kranzen hertzyt. Tyasus. si. Spere of swert schudden. Vibrare. And die schudynge heit Gradivus. vi i. Vibracio. in des Spere myddel die regem daie an gebycht is. Amentum. ri. Spere. musch. in L. Luyngsch. Spere. in S. Spalteren. Spere. in S. Sparwer. swyn Speet. Venabulum. Tenabulum. die mit eynen Speete gewapent is. Verutus. a. um. Speete daie wat an is. Veru inde. Speete daie nget an is. Verutum. ti. Spgh. speechel. in S. Speeghe. Spghen. Spuere. sputare. Spghen. aergeben. in B. Breen. samen of mit of de Spghen. Conspuere. Conspuere. ber Spghen. Despuere. Desputare. ber Spghen. verantwerdigen. in B. Blameren. uyt Spghen. Expuere. in Spghen. l nspuere.

weder of achterwart Spynghen. Respuere.
 Spyngh. Sputacio. sputamen.
 Spyngh. coerpng. in V. Bzelyng.
 Spynghen. nomen. in V. Bailen.
 Spyngher. coernhupst. Granarium.
 Spyngher ter were. Fortalicium.
 Spyngher. nagel. Clavus.
 ber Spynghen. in C. ber Clieken.
 der Spyngher. in C. ber Clieken.
 Spynghel. Speculum. Agalma.
 Spynghel. Fusus. si. Fusellus li.
 op die Spynghel to wynden. Infusare.
 Spynghen melier. Fusarius.
 bander Spynghen wynden. Diffusare.
 des totter Spynghen holet. Fusarius. a. um.
 Spynghel. in C. Cast.
 Spyngheworm. Fusarius.
 Spynghel. eyn worm. Aranea. nee.
 Spyngheweff. Tela. sabbatim.
 Spynghen. Nere. Pernere. Filare.
 Spynghel. Colus. li.
 Spynghel umd loyn. Filacista.
 Spynghel. Netus. us. filamen. nis.
 Spynghel. in C. Gass.
 Spynghel. bish. Spirlingus.
 Spynghel. eten. in C. Cost.
 cloch Spynghel. Es. Metallum.
 gar Spynghel. in C. ge Coechte.
 lecher Spynghel. pluraliter hee. Cupes. pium.
 Galactine. arum. Laucie. arum.
 melch Spynghel. Lactatum. lacticinum.
 Spynghel van hese. van hzoide. van deich ind van
 botteren. proprie en iarte. Artotira. Artoti-
 rista.
 vette Spynghel. Adipatum. ti. farracum. ci.
 Spynghel mit vette gehoett. Adipatus. a. um.
 Spynghel ruyden of bereyden. Condire.
 Spynghel bereyding of ruyding. Condimentum.
 bish Spynghel in en moztiersteyn bereydt. Moreis-
 sum si.
 Spynghel van clegnen gesneden of gehaichten blesch
 gehoett als salchshen of posteyden. Tucetum.
 ti.
 die sulke Spynghel hoett. Tucetarius.
 Spynghel die welch ind bucht of van appelen ge-
 hoett is. Pomacium.

Spynghel mit polchoick gehoett. Porrata. te.
 Spynghel van rueben gehoett. Rapulatum. ti.
 Spynghel van salm gehoett. Salmentum. ti.
 dzoghe Spynghel. Xerofugia. e.
 alreley clegn Spynghel. Vesca. ce.
 alreley Spynghel behalven hzoit. Pulmentarium.
 rii.
 dat die Spynghel of dzanch in der helen preft oeren.
 smach ontfangen. Ructus. us. Ructa. te.
 Frumen inis.
 Spynghel of dzanch doir die hese in to laten. Ruc-
 tare. Conructare. Ructuare. Conructuare.
 wennich ind lecher Spynghel. Obsonium. nii. Com-
 panaticum.
 en Spynghel gericht dat guet is. Sumen.
 Spynghel geben. mit spynghen vouden. Escare.
 en Spynghel gericht. Ferculum. Edulium. Ges-
 torium. Esculentum.
 Spynghel heymlich ind snel to berfynnen. Ligu-
 rire. deligurire.
 Spynghel mengher. Miscellio. onis.
 Spynghel dzegher. Dapifer.
 Spynghel of hzoitstede die to bereyden. Cerealis. le.
 Cerealium. lii.
 Spynghel der schermer. Miscellanium. nii.
 oer Spynghel bat. idem.
 Spynghel mydelich geben. Dapinare.
 Spynghel myld. Dapilis unde dapilitas.
 Spynghel hzoich. Dapax. pacis.
 Spynghel bat. Gavata. te. Escale. lis.
 Spynghel bat van weyt of toern. Sitorium.
 dair men Spynghel in sett. in C. Cast. et Cibu-
 rum. ti.
 Spynghel der asgaide. Ambrosia. si.
 Spynghel genome bur aebenden. Antecenium et
 Antecenia. e. Merenda.
 bat umd Spynghel in to dzagen. Ciborium. rii.
 Spynghel rast of taiffel. hic Curulis. lis.
 dach Spynghel. Diarium. rii. Diale. lis.
 Spynghel vouden. Cibare. nutrire. fovere. refi-
 cere. decibare. excibare. percibare.
 meergng der Spynghel op die taiffel to setten als
 die preste spynghel gheten is. Auctorium. rii.
 alreley kunne van Spynghel mit leste als appel.
 beren. noeten of hese et cetera.
 Spynghel taiffel. in V. Dsch.

samen

samen of mit Spijsen. Concibare.
 weder Spijsen. Recibare.
 heymlich of weynich Spijsen. Succibare.
 die der Spijsen in veelheit verbotch hebben. Bru-
 marius. Imbrumarius.
 der Spijsen walging of verbot. Fastidium. Ab-
 hominacio.
 vol Spijsen. Escosus. Cibosus. tas-
 ter Spijsen roepen. Adescare.
 die in der Spijsen syne selicheit sett. Epicurus
 inde Epicureus. a. um.
 der Spijsen lekkerliche herlicheit. Laucia. Lau-
 ticia. e.
 weynich Spijsen an to tasten. Ligurire. deli-
 gurire.
 der Spijsen alreemynste deyl. Minutal. lis.
 van droegher Spijsen abstinenti. Xerophagia.
 gie.
 Spyt des iegers. Excipulum. Venabulum.
 Spytz van wat scherp. Acies. Acucies. Acu-
 men. Penum. ni.
 Spytz des streys of der oghe off des gewers.
 Acies. Aciecula.
 dat Spytz van enigher wapen als geladen. spere
 et cetera of geschoot. Mucro. onis.
 Spytz van en hupse of toern. Pynna. ne unde
 Pynnaculum.
 Spyt. versmaitheit. in H. Hoen.
 Spytten active. in B. Blameren. et in G. aber-
 Geben.
 Spytten neutraliter.
 Spytich. smelich. in H. Hoenlich.
 Splete. rete. in C. Clabe.
 Splyten. in C. Cloeben.
 Splyten. ritten als die erde. in H. Hinnen.
 to Splyten. to ritten. in P. to Plucken.
 Spotch. in B. Budde.
 Spoich. wijcheley. in B. Boite.
 Spoichen. wijchlen. in B. Boiten.
 Spoiden. sjen. in H. Haisten.
 Spoidich. snel. in B. Bald.
 ram Spoidich. in A. onAventurlich.
 Spongi. swam. Spongia. penicium. penicil-
 lum. penicilla. peniculum. li.
 Spont op en ion. Obstructorium.
 Spoeren. in C. Erwaren.

Spot. in S. Schomp.
 Spotten. in A. Assen.
 Spotter. in S. Schimper.
 Spotten. beschimpend woert. Vah.
 bur Spoit. in A. guede Aventure.
 weder Spoit. in G. onGeluck.
 ram Spoit.
 Spzae. egn vogel. Turdus.
 Spzaiche. tale. in H. Heede.
 Spzaiche. tale des gantzen landes. Ydeoma.
 Linguagium. Vulgare. in H. Heede.
 by Spzaiche. in B. Byspzaiche.
 to of an Spzaiche mit claghe. Impeticio. Con-
 vencio. in C. Claghe.
 cozte Spzaiche. in H. cozte Heede.
 sonder Spzaiche. Alogus.
 samen Spzaiche. Colloquium. Collacio. in C.
 samen Callunge.
 to Spzaiche. Alloquium. Allocucio. Affatus. us.
 onnutte Spzaiche. in C. onnutlich vele Cal-
 longe.
 upt Spzaiche. Eloquium. Elogium. expressiva.
 upt Spzaiche tuschen parthynen. Pronunciacio.
 sentenciacio. Determinacio. Diffinico. De-
 claracio.
 schoen Spzaiche. Facundia inde Facunditas.
 Eloquencia. Lepiditas.
 geleerde Spzaiche. Doctiloquium.
 sonder Spzaiche. Barbisterilis. Duribuccius.
 byender Spzaichen of tongen laechinge of strais-
 sange. Barbarolexis.
 twyerley Spzaiche to konnen. Bifarius.
 van dabbeyre Spzaiche. [l. Spraike.] Bilin-
 guis. gue. Bifarius. Altriplex.
 van byerley Spzaiche. Trifarius.
 van byerreley Spzaiche. Quadrifarius.
 van veelreley Spzaiche. Multifarius.
 dabbel van Spzaiche. in H. dabbel van Heeden.
 egenre Spzaichen laechinge of straisfange. Bar-
 barismus.
 die sulker Spzaichen vol is. Barbarostomus.

Namen van deyls Spzaichen.

Duytsch. Alamanicum. Theuthonicum.
 Noedsch. Hebraicum. Iudaicum.

Greqsch. Grecum.
 Latijns. Latinum.
 Roijmsch. Romanicum.
 Italiaens. Ytalicum.
 Lombarts. Lombardicum.
 Walsch. Gallicum.
 Engels. Anglicum.
 Wytsch. Frisonicum.
 Frantzoiß. Franconicum.
 Hispaniolß. Hispanicum.
 Unghers. Hungaricum.
 Weems. Bohemicum.
 Caldeesch. Caldaicum.
 Egyptß. Egypticum vel Egipciacum.
 Hybernesch. Hybernicum.
 Portegaels. Portugalicum.
 Slabens. Sclavonicum.
 Syriens. Syriacum.
 Neapels. Neapulaticum.
 Arrogens. Arrogonicum.
 Indesch. Indicum.
 Arabesch. Arabicum.
 Armenesch. Armenicum.
 Aradesch. Aradicum.
 Albangesch. Albanicum.
 Attichs. Atticum.
 Archadesch. Archadicum.
 Alamesch. Alamicum.
 Amazoens. Amazonicum.
 Aquitanesch. Aquitanicum.
 Albernesch. Alvernium.
 Navernsch. Navernicum.
 Apulisch. Apulicum.
 Asturisch. Asturicum.
 Babiloensch. Babilonicum.
 Bactrijsch. Bactriacum.
 Traceensch. Traceanicum.
 Belligoensch. Belligonicum.
 Bptinisch. Bitinicum.
 Bptainisch of Boztoensch. Britanicum.
 Boetijsch. Boeticum.
 Burgundesch. Burgundicum.
 Capodoisch. Capodoticum.
 Cedarisch. Cedaricum.
 Canciens. Canciacum.
 Cantaberisch. Cantabriacum.

Campanesch. Campaniacum.
 Caudesch. Caudaticum.
 Cicilisch. Ciciliacum.
 Cyperisch. Cypricum.
 Ciclatisch. Cicladicum.
 Corsijsch. Corsiticum.
 Dalmatesch. Dalmaticum.
 Deensch. Daticum.
 Delisch. Deloticum.
 Dogansch. Doganicum.
 Ebilatisch. Evilaticum.
 Moirlands. Ethiopium.
 Elladisch. Elladicum.
 Eolatisch. Eolaticum.
 Fortunisch. Fortunaticum.
 Galesch. Galaticum.
 Gadesch. Gadicum.
 Getulesch. Getulicum vel Getuliacum.
 Gordoens. Gordonicum.
 Gothß. Gothicum.
 Gyndes. Gyndicum.
 Archannesch. Yrchannicum.
 Ycarisch. Ycaricum.
 Corsisch. Corsaticum.
 Lacedemonisch. Lacedemonicum.
 Lectoensch. Lectonicum.
 Lijflendisch. Livonicum.
 Liscisch. Lisciacum.
 Liddijsch. Liddiacum.
 Lybisch. Lybiacum.
 Lusitamesch. Lusitamelicum.
 Mauritaens. Mauritanicum.
 Macedoensch. Macedonicum.
 Magneesch. Magnesium.
 Mesisch. Mesiacum.
 Mesopotaiensch. Mesopotanicum.
 Medisch. Medicum.
 Melisch. Melocum.
 Midesch. Midicum.
 Micelisch. Micelenicum.
 Nabatesch. Nabaticum.
 Noirtweghens. Norwegicum.
 Normanssch. Normanicum.
 Numedesch. Numediaticum.
 Narboensch. Narboniacum.
 Ophiersch. Ophiricum.

Orcadesch. Orcadiacum.
 Partensch. Particum.
 Paletijnsch. Paleticum vel Palestinum.
 Pamphijlsch. Pamphilicum.
 Pannonesch. Pannonicum.
 Paronsch. Paronicum.
 Pentaelsch. Penthapolicum.
 Peersch. Persicum.
 Pyreensch. Pyrenicum.
 Pigmeersch. Pigmeticum.
 Pictabesch. Pictavicum.
 Richardsch. Picardicum.
 Ramateesch. Ramateticum.
 Ruffensch. Rutenicum.
 Sabesch. Sabeacum.
 Sambersch. Sambricum.
 Sardijnsch. Sardinicum.
 Sarmaetsch. Sarmaticum.
 Samosch. Samoticum.
 Sparcklaitsch. Sparciaticum.
 Sereesch. Sereticum.
 Sutijmsch. Sutimicum.
 Sitichs. Sicicum.
 Syconesch. Syconicum.
 Sirtesch. Sirticum.
 Tanaetsch. Tanaticum.
 Trabobucaensch. Trabobucanicum.
 Tarcisch. Tarticum.
 Traconsch. Traconiticum.
 Thesaisch. Thesalicum.
 Teneedsch. Tenedicum.
 Tripolitaensch. Tripolitanicum.
 Trogaisch. Trogadicum.
 Vascoensch. Vasconicum.
 Umlansch. Umlandicum.
 Vitrichs. Vitriticum.
 Zeugisch. Zeugicum.

Spraitte. trappe. in G. Gede.

leijder Spraitte. Scalare. ris. scalaris. re. Inter-scalaris. re.

Spraiten. insetten. Inter-scalare.

Spreken. seggen. in C. Callen.

to Spreken in gerichte. in C. Clagen.

upt Spreken tuschen den partijhen. Pronunciare. Decernere. Diffinire. Sentenciare. De-

terminare. Declarare. eciam in O. Odel wijsen.

ber Spreken. verhoenen. in B. Blameren.

samen Spreken. Colloqui. Conferre. Confabulari. Confari. in C. samen Callen.

bur Spreken. Preloqui. pretor prefaris. profor profaris. predicere. proloqui.

bur Spreker. Prelocutor. causidicus. procurator. advocatus. antica. ravilla.

an Spreken. schuldigen. in C. Clagen.

gwait Spreken. in B. Blameren.

weder Spreken. in H. wederhoepen.

wael Spreken. waelsprechunge. in H. Heden.

Sprekwoirt. hiwoirt. in B. Byspraiche.

tegen Spreken. Replicare. refricare i. Contra dicere. eciam in H. wederhoepen.

an Spreken dat volck. Quiritare.

upt Spreken. Eloqui. Effari. exprimere.

upt Spreklich. Effabilis. le. ter. tas. Expressibilis. le. ter. tas. Edicibilis. le.

onupt Spreklich. Ineffabilis. Inedicibilis. Inexpressibilis. le. ter. tas.

an of to Spreken. Alloqui. Affari. Concionari.

hoigh Spreken. Aliloqui unde Aliloquus.

Spreken onnutlich. Fabulari. Garrire. Cornicor. aris. Corniculor. aris. Verbosor. aris.

recht Sprekende. Anologicus.

wael Sprekende. Eloquent. Facundus. Disertus. Lepidus. Resolutus. benelinguatus. Facundiosus. Facundatus.

Spreker tot den volck. Concionator.

wael Sprekende maken. Facundare.

geleert Spreker. Doctiloquus.

an Spreker in der clage. Actor. And die antwerder heit Reus. rei.

to Spreklich. Affabilis. le. ter. tas.

onto Spreklich. Inaffabilis. le. ter. tas.

die onnutlich Sprekt. Loquax. Dicax. Fabulator. Garrulosus. Fabulosus. Diaculus. eciam in C. die vele onnutlich Callen.

Sprechunge. in C. Callunge.

Nota. van Spreken. seggen. reden ind callen byndt men vele in C. Callen And in H. Heden.

Spreyden hebbe of anders. Sternere. Disternere. Insternere. per. valde.
 uyt Spreyden. in *V.* uytstrecken.
 mit of samen Spreyden. Consternere et Consternor. aris.
 annō Spreyden. Circumsternere.
 aff of ont Spreyden. Desternere.
 bur Spreyden. Presternere. prosternere.
 ver Spreyden. verstroren. verstrouwen. Spargere. Dispergere. Dissipare. diffundere.
 be Spreygen. wyhen. Spargere. aspergere. Aspergitare. Aspersare. asperitare.
 Spreyghwast. wyghwast. Aspersorium.
 Spreygen bleisch of bisch mit salt. Salire. condire.
 Spreygher. Saltor. Saltator. Amontator.
 be Spreygt. Aspersus. a. um. aspersim.
 Spreyng. in *V.* Dalgng.
 Sprey. eyn sericheit byne monds. Oscedo. Obcedo. dinis.
 gwich. Spynck. in *V.* Vagn.
 Spynckel. wall. in *V.* Dru.
 Spynckel. in *C.* Coisspynck.
 Spynckelechtich. spynckelich. stippich van haren. Punctuosus. Varius. Lenticulosus. cefius. a. um.
 Spynngen. in *H.* Huppen.
 af Spynngen. Absilire. Absultare. Desilire. Desultare.
 umb Spynngen. Circumsilire. circumsultare. circumfalire.
 her ind dair Spynngen. Dissilire. dissultare.
 wolic of uyt Spynngen. Exilire. Exultare.
 tuschen her Spynngen. Intersilire.
 her boir of verre Spynngen. Profilire.
 op of weynich Spynngen. Subsilire.
 aever Spynngen. Transilire.
 Spynngende of aeverspynngende. Ydichum.
 be Spynngen. transeneren. in *L.* aberlopen.
 Spynngen. gwichen. in *O.* Qweilen.
 ont Spynngen. ontwaechen. Evigilare. Devigilare. Expergiscor. ceris.
 Spynet of dat ryck dair dat seyle of segel anhenght.
 Spzo. in *V.* Woerckich.
 Spzoethe. in *G.* Gedicht.

by Spzoethe. in *V.* Vyspel.
 Spzoethe. Iget of speel dat men doir van groten edelen personen in lesterliken materien. in *L.* Loff of rede.
 Spzoethe. sanc Iget of spel dat men doir in gebuys of heris materien. in *L.* Loff of sanc.
 rayn Spzoethich. Sollers inde Sollercia.
 by Spzoethich. Draulus. deficit in *R.* Blesus. in *L.* Balbus.
 Spzoittel. Lenticula. cesia.
 Spzoittelich. in *S.* Spynckelechtich.
 Spzunck. Saltus. us.
 Spzunte in *L.* Laide.
 Spzupten. Frutere. escere. Fruticor. aris. Exoriri. suboriri. succrescere.
 dair Spzupten wassen. Frutetum.
 Spzuptich. Fruticosus.
 uyt Spzupten van eynde sahen. Emergere. Accidere. Contingere. Occurrere. Oriri. Exorire. Insurgere. Obviare.
 Spuele dair men op spynnet. Pennula. Kerkesis.
 Spuele dair men mit webet. Trama. me.
 Spuelen. Pennulare. Filum volvere ad pennulam.
 Spuelang in der missen. Ablucio.
 Spuelang. schottelwater. in *S.* Schottel spuele.
 Spuelpijpe. Panus. ni.
 Staethe. Phalanga. eciam in *P.* Palle.
 Staethe. stock. Baculus.
 haghen Staeth op der iacht. Hamis. tis.
 Staethe. gebenchiss. in *H.* Verheuer.
 buys Staethen. in *V.* Voeten.
 Staethette. Palata. te. Vallum. li.
 Staethette of hamen. Fascennina.
 to Staethen. schunnen in *H.* Hysen.
 Stade. stunde. in *D.* Dachtstede.
 Staden. tolaten. in *G.* Gunnen. et in *H.* verengen.
 Staden. verluycken. in *V.* Vaten.
 be Staden in host of in en openst of in en schuy of op en wagen of bergelijcken.
 be Steden ter echysap. in *H.* Hysen.
 Staff stock. Baculus. Bacillus. Stipes. tis. Calopodius.

Staff.

Staff. stock daer eyn lanch steekspijem of mess
verborgen in steecht. Sica. ce. Dolon. onis.
die sulken Staff dreghet. Sicarius.

draegh Staff. Porticulus.

Stall. Stabulum. li.

pert Stall. Stragulum. li. Ypodromus. Equi-
stacium.

beesten of byeh Stall. Stratorium.

swyns. berheng. suto Stall. in C. Coeben.

Stalbroeder. in S. Schram.

Stalmenster. Stabularius. Constabularius.

Stallen. seycken als eyn pert. Mingere.

Stallen. Stabulor. aris. neutraliter.

de Stallen. beliggen. in T. umd Leggen.

Stale wat nae to maken. in B. Waits.

Stail. Calips. Acer. ceris.

bunt Stall. Ignile. lis. Fugillus unde Fugil-
lare. Fugillator.

Stallen. Calibeus. a. um.

walge Stalt. in S. walge Schicht.

onge Stalt. heyslich. in C. Eyslich.

ge Staltnisse. Disposicio.

ge Staltnisse. in T. Tychnisse.

ge Staltniss of forme eyng dynchg. bur in den san-
ne bedacht eer dat dynch gemaect wurd.

Ydea. ee.

die eyn ge Staltniss of form also in sanen herten.
begijpt. Ydealis. le. ter. tas. Formalis. le.
ter. tas. ymaginarius.

Stam. geslecht. in A. Art.

Stam van en boem. Truncus. stips.

Stamelen. tottelen. Titubare. Balbire. Balbi-
zare. Balbucire. Balbere. escere.

Stameler. totteler. Balbus. Burrus. Blesus.
Frefus. Lopicus.

Stamelynge. tottelynge. Balbicies. ei. vel Bal-
bucies. ei. Titubacio.

die wegnich Staemelt. Scaurus.

Stampen. in P. Parssen.

Staen. Stare. sistere. persistere. consistere.

wal Staen. boegen. in G. Gelpynen.

by Staen. in H. Helpen.

weder Staen. wederstreben. Rebellare. Recalci-
trare. Reluctari. Obluctari. Contraire. Ad-
versari. Refragor. aris i. Resistere. Re-
fricare i. Resistere. Reniti. Obniti. Re-

pugnare. Oppugnare. Obsistere. Obstare.
Responsare.

weder Staen. in H. Wynderen.

weder Staent. in H. Wynder.

den men weder Staen mach. Refragabilis. le.
ter. tas. obstabilis. le. ter. tas. Obstanter.
Obstancia.

ontweder Staenlich. Irrefragabilis. le. ter. tas.

Invincibilis. le. ter. tas. Inobstabilis. le.

Irresistibilis. le. ter. tas.

op Staen. Surgere. Consurgere. Resurgere.

op Staen van den slay. Exurgere.

op Staen ymans to helpen. Exurgere. Consur-
gere.

op Staen nae den ball. Resurgere. Resipiscere.
Repullulare.

op Staen bur daghe. Antelucare.

op Staen tegen ymans umd den eere to doent.
Assurgere.

op Staen tot ymans schade. Insurgere. Invade-
re. Impetere.

mit of samen op Staen. Consurgere.

ver Staen. in M. ver Nemen.

ver Staen tot eynen daghe of sake. Perstare. In-
tendere.

ver Staen in den woerden dat ghene dat nyet upt-
gedruet en wurd. Subaudire. subintelligere.

af Staen. Desistere. in H. op Hoeren.

af of van Staen. Abstare. destare. Desistere.
Abstistere.

de Staen. ontstaen. in H. op Hoeren.

de Staen. in G. de Gynnen.

de Staen. tohoeren in machtael. Attinere.

verre Staen. Distare unde Distancia. Distan-
ter. Absidere. Differre.

bupten of upt Staen. Extare.

onder Staen. Substare. Subsistere.

onder Staen dit of dat to doin. Instare. Insti-
stere.

onder Staen. Substancia. Subsistencia.

onder Staende. Substans. ter. substantivus.

under Stant maken. Substantivare.

baeben Staen. Superstare. in T. aever Loepen.

Staen. blytigen. uytweisen nae en dynch to be-
hrijgen. in A. Arbeiden nae en dynch.

achter Staen. Restare unde Restancia.

to Staen. anhangen. in *C.* an Cleben.
 an Staen. in *N.* ge Dehen.
 bur Staen. Antistare. Prestare i. Precellere.
 um Staen. Circumstare. Circumsistere.
 vol Staen. Perstare. Persistere. Subsistere.
 saamen Staen. Consistere.
 die erghen nae is Staende. Incuba. be.
 ber Stant. in *S.* Synne der sahen.
 mps Stant. wanseede. wanschicht. Defectus. Dis-
 plicencia. Imperfectio. Inmorigeracio.
 ber Stant. verstentnisse. in *B.* itede.
 tuschen Stant. Intersticium. Intervallum. Spa-
 cium.
 Stanthastich. in *G.* Gantz. heel.
 on Stanthastich. Inconstans. Vacillans. Ambi-
 guus. Levis. Bombinator. Versipellis. In-
 solidus.
 yn of onder Stant. in *H.* Hulpe.
 ber Stant to oeffenen. Ingenior. aris.
 an Staende. in *C.* to Comende.
 Stanch. muffery. Fetor. Olor. fetulencia. Ce-
 nulencia. Fetiditas. putiditas. Oliditas.
 Squalor. Squaliditas.
 Stanch van swebelechigen water komende. Me-
 this. this.
 Stanch der onkunscheit. Cento. onis.
 Stanch der boete. Pedor. oris.
 Stande. en holten bat. Biota. te.
 Stander. styl. in *P.* Post.
 Stapp aber to clynnen. Transcensorium.
 Stapel van wasse. Conglobatum.
 Stapel daer die suede dat yseren affhouwen. Pi-
 scillus.
 Stapel doichs. Fardellum.
 Stapelstede daer men alreley guet verstayelen
 moit.
 Starch. in *G.* Gesunt.
 Starch styff. stevich. vast. Firmus. Inflexibi-
 lis. Silicernus.
 Starch vast als en dynck starch is. Fortis.
 te. ter. tudo. Stipulus. Firmus.
 Starch als eyn mynch of byer starch of krecht-
 lich is. in *C.* Crechtich. mechtich.
 die Starch in den stryde syn. Bargines.
 Starchen. eyn hoerneemen toballen. in *B.* by-
 Blijben. consentieren.

Starchen. besten gelaste of ghyfte. Confirmare.
 Ratificare. Roborare. Approbare. Affirma-
 re. Vallare. Solidare. Consolidare. Munire.
 Communire. Fulcire. Affulcire. Stabilire.
 Constabilire.
 Starchen. besten staete. stede of anders. Firma-
 re. Munire. Communire. Stipare. consti-
 pare unde stipatim adverbium. Instipare.
 per. in. seu valde. Obstipare. per. undi-
 que. seu valde. Restipare. per. iterum.
 Substipare. per. subtus. vel post vel pa-
 rum Vallare. Circumvallare i. Circumse-
 pelire unde vallosus et Valestris. tre. For-
 tificare.
 Starchen troisten. Confortare. solari. Conso-
 lari. Hortari. Cohortari. Adhortari.
 Starch. mechtich maken. in *C.* Crechtich. mech-
 tich.
 Starch an spele ind an lybe. Bicanor. oris.
 Starchunge. bestunge van gelosten of gisten.
 Confirmacio. ratificacio. robur. Robora-
 men. roboracio. corroboracio. approbacio.
 approbamen. affirmacio. affirmamen. valla-
 cio. solidacio. consolidacio. Munimen. mu-
 nimentum. fultura. fulcimen. tum. afful-
 tura. affulcimen. tum. stabilicio. Stabili-
 men. tum. stabilitas.
 Starchheit. in *C.* Cacht.
 Start. tzel. Cauda. caudula inde Caudatus.
 a. um.
 Stat dat gheyn hoifstat des landes en is. Opi-
 dum. Opidulum.
 hoif Stat des landes. Civitas. Metropolis.
 Stat des hoenpuchrijchs. Urbs. bis.
 Statclunde. Opidani. Cives. Incole. Civita-
 tentes.
 Statpoirtten. Amburbiales. Amburbium.
 der Stat oeverste. Monarcha.
 Stat of doz by en water gelegen. Aneses. sis.
 Statheider eyns heren. Accommentariis. in-
 declinabiliter. Vicedominus. locum tenens.
 Vicissitudinarius. Vicarius.
 cley Stat. Civitatula.
 Stat die ix. stede onder hest. Neapolis.
 Stat die x. stede onder der hest. Decapolis.
 der selver Stat here heit Decapolitaus.

boir Stat. Preurbium. suburbium. Antemurale.
porcestria. orum.

Stat buwen i. bewonen of oeffenen. in B. Boz-
ger maken.

Stat die eyn stat onderheft. Manopolis.

Stat recht. Municipium unde Municipalis. le.
ter. tas.

Stat. stede. Locus. Loculus. Locellus.

Stait. in G. Gait.

Staitlich. bittich. in H. Haebelich.

Staitlich. wendelich. in H. Herlich.

Stech bonderen. in S. Schym.

Steeke. stocke. Stipes. tis. stilus.

Steecke. Fixura. punctura.

Steecken. Trudere. spinare i. pun gere.

mit spere Steecken. Hastiludere.

Steechspel. Hastiludium.

boir Steecken. in B. boir Bairen.

in Steecken. Infigere.

ber Steecken. in B. ber Bargaen.

Stede. in S. Stat. stede.

woen Stede. in G. Gehucht.

heymlich Stede. in A. Affade.

hoigh stede. Analogium.

Steede. steedich van moide. in G. Gantz. heele.

on Steede. onsteedich. onbast. in T. Tupsch.

in dine Stede setten. in S. onder Setten.

Stede off markt dair bepling is. Forum Ap-
paratorium.

Stede eyns anderen verbullen. Supplere vices.

Stede in eynre stat of lantschap dat die alre oe-
berste is. Capitolium. And die principlich dair
to gehoeren heiten Capitolini s. Capitulinus.
a um.

Steede. bast. in B. onberbrecklich.

Steede. Assiduus. Sedulus. Frequens. Creber.
bra. brum. Continuus. et in A. Altois.

Steede wesen. Assiduare. Continuare. Frequen-
tare.

Steedigen. to wallen in eyn boznemen. in B. by
Blijben.

Steede. in A. Alst. altois.

Stedelich. staitlich. Localis. le. ter. tas. To-
picus. a. um.

de Steeduch sequitur residuum post Stenger-
heit.

Stegghe. in G. Gasse.

Stegrep. Strepa. Scanfilis et Scanfile. lis.
substantivum.

Stegghe off leube dair men aff sunbt wat te
doen. Specular. ris. Speculare. ris.

Stegghe dair men op wercht. Machinis. nis.
ni.

Stenger. stepl. styck als die berghe sunt. Accli-
vis. ve. Abruptuosus. Precipiosus. tas.

Stengerheit. in T. Clippe.

Steedich nae der tijt. Assiduus. tas. Frequens.
cia. Continuus. Continuitas. cetera in A.
Altois.

Steedicheit. Frequentia. Assiduitas. sedulitas.
Continuitas.

Steedigen. besteedigen. betweten. bevestigen. Con-
firmare. Affirmare. stabilire. Approbare.
Comprobare. Corroborare. Autorizare. Au-
torare. Cathecizare. Cathezizare. Cathego-
ricare. pignorare i. Confirmare amorem.
Autenticare. Asseverare. Astipulor. aris. In-
stipari. per. valde. Constipulari. Restipu-
lari. per. iterum. Taxare i. Confirmare.

he Steedynge. Confirmacio. Affirmacio. Firma-
mentum. Approbacio. Communimen. Ro-
boramen. Roboracio. Astipulamen. Auto-
rizacio. Cathezizacio. Cathegorizacio. Au-
tenticacio. Astipulacio.

Steel dair de brucht anhengt op den hoemen.
Pediculus.

Stepl. styck. in S. Stegghe.

Stelen. afnemen. ontberren. Furari. Anclare.
Subtrahere. Admaniculari. Clepere. clepsi.
cleptum inde Cleptus. a. um.

ge Stailen. Compilare. depilare. expilare. Sur-
ripere. asportare. auferre. involare a vola.
le. legere i. furari subligere.

die spier Stelen. Argiropata. te.

Stelen gemeyn guet. Peculor. aris unde pecu-
lator.

Steelen als dat van stail is. Calibeus. a. um.

ge Stelle van en waghen of ploich. Themo. onis.

be Stellen. schicken. doen. in S. Schaffen.

an Stellen. in G. beGynnen.

an Stellen. in T. anLeggen.

af Stellen. in D. afDoen.

uyt Stellen. bersten. in H. verhalben.
 han off af Stellen. in U. han af Leggen.
 af Stellen. in S. af Setten.
 ont Stellen van snure gelijchnisse. Deformare.
 Stehelnck. Aforus.
 ont Stellen uyt den schranck. Dispaetare.
 Stelte dair men op gheit. in C. Csuch.
 Stelte. eyn mait. Stelta.
 Stemme. Vox.
 Stemme is achterley.
 bette Stemme. Vox pinguis.
 scharpe Stemme. Vox acuta.
 clair Stemme. Vox perspicua.
 hardde Stemme. Vox dura.
 scharpe schrauwende Stemme. Vox aspera et vacua.
 blinde Stemme. Vox ceca.
 wonsche Stemme. Vox vinolenta.
 volmaecte Stemme. Vox perfecta.
 der Stemmen gereitscappen off instrumenten dair men die stemme mede maect als die lunggh.
 Pulmo. onis. die wyntaderen. Arterie. die hele. Guttur. dat eyn tongghen in der he-
 len. Uvula. le. die mont. Os. oris. die tan-
 de. Dentes. die lippen. Labia. die tonggh.
 Lingua.
 en Stemme maect men guet mit desen dyanck.
 Fonasgum vel Fonasgo indeclinabiliter.
 Stemme uthgeben. Vociferor. aris.
 der Stemmen verheffunge in dem begynne. Ar-
 sis.
 grof Stemmitich. Gravisonus.
 Stemlich. Vocalis. le. ter. tas.
 half Stemlich. Semivocalis. le. ter. tas.
 gelich Stemmitich. Paritonius.
 under eyne Stemmen vele beteychniss. Equivo-
 cus. a. um.
 vele Stemmitich. Multivocus. sinonimus. a. um.
 Stempe. eyn reyscap der goltmede. Tuntorium.
 Formarium.
 Stempen. in S. Stampen.
 Steyn. Lapis. Lapillus. petra. petrella.
 en hart Steyn. in H. Hefelung.
 all edel Steyn. Gemma. me.
 mit edelen Steynen vertziere. Gemmare. De-
 gemmare. Ingemmare. Regemmare.

cleyen Steyncken. Lapillus. scrupulus. li.
 Steynich. Lapidus. saxosus. tas. lapidosus.
 tas. Petrosus. tas. Petrinus. a. um.
 slijp Steyn. Allo. onis.
 wet Steyn. Cos. cotis.
 Steyn in den lijbe. Calculus inde Calculosus.
 a. um. tas.
 water Steyn. Lapista.
 van Steyn die coten of stucken die men mede in
 die mugren woeyt. Rudus. di.
 Steyn die vol ind gaterich is als dusssteyn. peem-
 se ind dergelijcken. Tabentum. ti.
 Steyn die scharp ind ongelijck is. Tophus. To-
 philus. li.
 eyn Steyn in den weghe dair men sich an stoitt.
 Lama. me.
 buyt Steyn in den heert of schairsteyn. Foca-
 rius.
 tuchel Steyn. Later. teris. Laterculus. li.
 Steyn dair men die boite onder mede schaept.
 Fungia. gie.
 Steyn. hacht. gebeychniss. in H. Herckener.
 Steyn hutte. }
 Steyn loedse. } Lapidicina. lapicedina.
 Steyn kuple. }
 Steynbuch. in B. steynBuch.
 Steynigen. Lapidare.
 die mit Steynen hantfert. Lapidarius.
 Steynhoutwerck werck. Sculptura. Sculptile. Ce-
 latura. Celamen. tum.
 der Steynmetzler meetsnoir dair dat loit anhengt.
 Amussis. sis. Amussa. se.
 Steynbijl. Ascis. cis. maf. ge. Asciculus.
 Steynkuppel. Lapidodina.
 hoichste Steyn in der mugren. Antes. antium
 pluraliter.
 Steynrudse. in C. Clippe.
 Steyngrunt. Adriaticus. Arenosus. Petrosus.
 tas.
 Steynhoutwong. Latomia. e.
 Steynbreeke. eyn grunt. Saxifragia. Antipirium.
 Steynbijt eyn cleyen bishen. Fundiculus.
 Steynhoutwen of houtwerck houtwen. Celare.
 sculpere.
 Steynmetzeler. steynhoutwer. Lapidida. lapice-
 dius. Latomus. Cementarius.

van Steppen dat afbrechfel of stukken. Petro.
 onis.
 clem Steppen die fcharp fcut. Scrupus. pi.
 scrupulus. II inde scrupofus. tas. scrupulo-
 fus. tas.
 ber Stepnighen. in H. ber Hardden.
 ber Stepnicht. in H. ber Hardt.
 ber Stendel. vernustich. in C. Claick. et in H.
 Hebe.
 ber Stendelheit. in C. Claickheit.
 Stender. stijl. in P. Post.
 Stender die des stent dat he gefchat hest.
 bur Stender. burwefer. ruwart. Administrator.
 presidens.
 bur Stenders amyt doen. Administrare. Presi-
 dere. subfio. subfis. subfire. subfivi. subfi-
 tum i. Admistrare.
 Sendich. [i. Stendich.] ryp. in L. geLattich.
 Stendich. heel. gantzmonsch. in A. Alpnch.
 on Stendich. wilt. Girovagus. Erro. onis. in
 L. vijsterCoeper.
 ber Stenlich. Intelligibilis. le. ter. tas.
 onber Stentlich. Inintelligibilis. Inperceptibilis.
 le. ter. tas.
 opber Stentnisse der doeden. Anastasis. Resur-
 rectio mortuorum.
 Sterflich. Mortalis. le. ter. tas. Feralis. le.
 ter. tas. Funereus. a. um. Funestus. Fu-
 nebris. bre. Moribundus.
 on Sterflich. Immortalis. le. ter. tas. Athana-
 tus. a. um.
 Sterflicheit. Mortalitas.
 on Sterflicheit. Immortalitas.
 Sterfte. in P. Pestilent.
 Sterfmg eynreleg munt of gelt.
 Stern. Stella. stellula. astrum. sydus. sydus-
 culum.
 feben Stern. in S. Sebenstern.
 morgen Stern. aebendstern. Venus. Vesperus.
 Affrodita.
 oiften Stern. morgenstern. Hesperus. Lucifer.
 Phosforos.
 aebend Stern. Venus. Vesperus. ri. vesper.
 ris. Hesperus. ri. Vesperugo. ginis.
 grote Stern. Astrum. Sydus.
 lebendighe Stern. Zoroastrum. tri.

leb Stern in den nozden. Polus arcticus.
 leb Stern in den fupden. Polus antarcticus.
 van der Sternen konst eyn rechtscap. Astrola-
 bium.
 Sternen fchott. Affub. Apotroga. e.
 dwelende Sternen. Planunta. te. Stelle erra-
 rice.
 heele Sternen vergaderung. Sydus. deris.
 Sternen fchynen. Stellare. Constellare. per.
 simul.
 Sternen teyken. Constellacio.
 Sterne feer blenckende. Lapena. ne.
 mefter int ge Sternt. Astronomus. Astronomi-
 cus. archimetricus. Astrologus habet par-
 tem Astronomie. And die konst hie af die is
 geheiten Astronomia. archimetria. astrolo-
 gia in parte.
 Sternich. sternsch. Astreus. stelleus. Sydereus.
 a. um.
 oggen Stern. Ocellus.
 Sterne voir dat hoist. in H. voirhoist.
 Sterben. in H. Rugmen van den leuen.
 famen of mit Sterben. Commori.
 voir Sterben. Premori.
 weder Sterben. Remori.
 Steetlich. in A. Altyt.
 Stebich. stiff. in S. Strach. stiff.
 Stichte. bygdom. in B. Bygdom.
 Stichte als en dogm. Ecclesia metropolitana
 vel Cathedralitica seu Metropolis aut Ca-
 thedralis ecclesia.
 Stichten. Fundare. Dotare. Erigere. Con-
 dere.
 Stichter. Fundator. Dotator. Erector. Con-
 ditor.
 Stych. [i. Stych.] in S. Stengher. steyl.
 Stychfugnich. in O. aberdigich.
 Stychen. in D. Dampen.
 ber Stychen. in D. ber Dampen.
 Stychen. bestychen. Stipare.
 Stychen. fydnepen.
 Stycher. fydneper.
 ber Stycht. in H. Hestich.
 Stych gerecht. in D. Done.
 Stychte. Stilus.
 Stychvader. Vitricus.

Stijmoeder. Noverca. Vitrica.
 Stijsoen. Prevignus.
 Stijfdochter. Previgna.
 ver Stijft van gaen. Vietus. a. um.
 Stijghe. twyntich. Viginti. Vigeni.
 half Stijghe tien. Decem.
 Stijghen. in C. Clipmen.
 Stijchwerck. streptwerck slaete off stede mit to
 wippen. Tormentum. ti. Machina. ne. Ma-
 chinamentum.
 Stijl. in P. Post.
 Stijl. swigende. Tacitus. Taciturnus. Tacens.
 Silens.
 Stijl. heymlich. in B. berborzen.
 Stijl. restich als eyn stil water. Tranquillus.
 Quietus.
 Stille. pzwalt. in B. heymlicheit.
 Stillen. versueten. in M. be. Moztwen.
 Stillen. Compescere. Cohercere. Tacitum fa-
 cere.
 Still doen staen. remmen. Sistere.
 Stillich. mehelich. in C. Lijfe.
 Stilheit. Silencium. Taciturnitas.
 Stijmpel. stoll. Pes. pedis.
 Stijncie. hacht. pzwyn. in H. Kerckener.
 Stijncien. in M. Mussen.
 Stijnciende. in M. Mussen.
 Stijnciende stede. Methis. this.
 Stijnciende czugt dair die iunge nae stijncien als
 iopch et cetera. Acromen. Acromentum.
 Stijp. stoppen. Punctus. ti. Punctum. ti. Apex.
 Iota. stigma. tis unde stigmaticosus. a. um.
 Stijphen dat mydden in eyn cirkel stept. Punc-
 tus. ti. Centrum. tri. Centro. onis. Cen-
 tron indeclinabiliter.
 Stijppen maken. Punctare. punctuare.
 eenich Stijphen des cirkels dair men maite nae
 breeghet. Methesis centrum.
 onder Stijppen. Sustentare.
 onder Stijppinge. Sustentacio. sustentamen. tum.
 Stijppelechtich. in S. Spynchelechtich.
 Stijpechtich. Punctalis. le. ter. tas.
 twy. dvy. vier. vyff. sess Stijppich. Bipunctalis.
 le. ter. tas. Tripunctalis. le. Quadripunc-
 talis. Quipunctalis. le. ter. tas. Sexpuncta-
 lis. le. ter. tas.

Stijer. barre. Taurus unde Thaurinus. a.
 um.
 Stock. in S. Staff.
 Stock of staff dair eyn steckpyn of mess ber-
 borzen in is. Cica. ce. Dolon. onis.
 Stock tot gewenckiniss. in H. Kerckener.
 Stocken. in B. Blocken.
 Stockmeester. stockmeker. Carcearius.
 Stockmeester. Exactor. Angarius. Exaccidua-
 tor.
 Stocker. in B. Babel.
 Stockbisch. Strumulus.
 Stoff. in M. Muff.
 Stoffechtich. Putris. tre. Putrus. a. um. Pul-
 verulentus.
 Stoil op to sitten. Sedes. sedicula. Sedile. lis.
 exedra. dre. fella. le. fellula.
 Stoil die half ront is. Eemicirculus. li.
 gaidz Stoil. Thronus dei.
 heysers Stoil. Solium. Thronus. Altithronus.
 Exedra.
 paiss. bisscopz. doctoirz Stoil. Cathedra. Exe-
 dra.
 fursten Stoil. Suggestus. us.
 richters Stoil. Tribunal. lis et Tribunalis. le
 Tribunale. lis.
 predikers Stoil. Ambo. onis. Analogium.
 choir Stoil. Stallus. li.
 Stoil des oeversten bander stat. Curule. lis.
 biederer Stoil of setel. Tabularium. rii.
 nederste Stoil of sitten beneden den hoghen sit-
 ten. Subsellium.
 Stoilmeker. Sedentarius. sellarius.
 Stoil ordinerre. Sedentarius.
 Stole in der heren hoebe. Sinedre.
 in of op en Stoil eyen setten. Sternere i. In-
 sellare. Instolare.
 tot den Stoil hoerende. Sellarius. a. um.
 Stoildreegher um dair op to sitten. Sellarius.
 Stoil of pult des edelung. Orcestra. tre.
 Stoil setten of ewech setten. Sellare.
 Stoil hier ind dar setten. Dissellare. Desel-
 lare.
 van den Stoil werpen. idem.
 Stoil weder setten. Resellare.
 in den Stoil setten. Insellare.

Stole als de papen dragen umb den halff. Stola. le.
 Stole den sy dragen umb den lughtren arm. Manipulus.
 Stole an of om to doin. Stolare.
 Stolpe. hulle. in D. Doichhulle.
 Stolpen. in It. umkieren.
 Stolt. in C. Coene.
 Stom. Mutus. Elinguis.
 Stom wesen. Mutere. Mutescere. Obmutere. escere. Demutere. escere. Immutere. escere. mgt of samen Stom wesen. Commutere. Commutescere.
 ber Stompien. hermompfen. in B. ber Bergen.
 Stoenen. kneesten. in D. Dzenzen.
 Stoppel. Stipula. Rima. me.
 Stoppen. hoiden. in B. Bagen.
 Stopp. Obstructorium.
 Stoppen. decken dat aepen is. Oppilare. Conrundere. Obturare. obstruere. Obcludere. obtundere. Constipare. Obnubere. Linire. allinire. collinire. illinire. Interlinire. perlinire. Palliare.
 Stoppen mit wass of hennep. Stupare. destupare. per. valde. vel onistoppen. Restupare. per. iterum. Instupare. instoppen.
 ber Stoppen. hermompfen. in B. ber Berghen.
 be Stoppen. Constipare. Conspissare. Conferrio. tis. tire. Differtio.
 be Stopt. Constipatus. Conspissatus. Conferus. Differtus. a. um.
 Stoppen. in D. Decken. stoppen.
 ber Stopt. in B. ber Borghen.
 Stoir. eyn bisch. Rumbus. sturio. onis.
 ber Stoeren. in B. Bedroeben.
 ber Stoeren. bernieten. in D. Delighen.
 ber Stoeren. in D. in Dragen.
 ber Stoert werden. in A. Anrien.
 ber Stoering. in C. Crot.
 ber Stoerre. bernipetre. in D. ber Deligher.
 Storch. in D. Oidber.
 Storm van wind of weder. Tempestas. Tempestuositas. Procellositas unde Tempestuosus. Procellosus. Turbo. inis. Turbulencia.
 Stormen, wynden, in D. Waigen, wynden.

Storm. in B. Bulberynge.
 so wes tot Storm of stride van reyscap hoirt dat heyt Machina. machinula. And sulchs to maken Machinor. aris. And die sulchs versucht is Machinosus. a. um. tas.
 Storms winnen. Expugnare. debellare. Devincere.
 Stormen als men stede off slaete stormpt. Impugnare. Oppugnare. Impetere. Confligere. Aggredi.
 Stortten dat synt twe grote pseren biader an en hangende dair men plat harnesch van maect. Lamine.
 Stortten in G. Ghneten.
 in Stortten in G. in Ghneten.
 unt Stortten. in G. unt Ghneten.
 ber Stortten. in G. ber Ghneten.
 to Stortten. to ghneten. Affundere.
 weder Stortten. wederghneten. Refundere.
 Nota van desen Stortten mach men oick huycken in G. Ghneten cum suis.
 Stoten. Trudere. Abstrudere. per. de. Con. per. simul. De. per. deorsum. vel de uno loco ad alium vel excludere. extrudere. per. valde vel extra. intendere. per. valde vel intra. per. per. perfecte. pro. per. procul. obtrudere vel obstrudere i. contra vel ob aliquid vel undique trudere. Recludere i. intro vel retro trudere.
 Stoten mit den hozen. Cornupetare.
 Stoten achter unt mit den hacken. Calcitrare.
 tegen Stoten. in B. tegen Voicken.
 af Stoten. afwerpen. Detrudere. Abicere. Deicere. Precipitare.
 ber Stoten. verschuyben. in B. Blameren.
 ber Stoten. in D. be Dragen.
 Stoten in en bysel of moztier. Tundere. Conrundere. Pilare. in B. clegn Brecken.
 weder of anderwers Stoten. Retundere. Repilare.
 stillich Stoten. Subrundere. subpilare.
 Stoter. Trusile. lis. Pilus. li. pistellus. li. Pistellum. li.
 Stoebe. in D. Doynsche.
 Stoebe menster. Stubenarius. stubenator. Balneator.

Stouwen. berungen. in D. beDwingen.
 Stouwen. schutten als men water stouwt.
 Starch. in E. Ernstich.
 Starch wesen. in S. Strupff wesen.
 Starchheit. in S. Stupricheit.
 Straissen. in B. Verspen.
 Straisser. schelder. in B. Verisper.
 Straisslich. in B. Verisplich.
 Straissing die men clercken of geistliken personen an doet. Disciplina. Disciplinacio. Correctio.
 Strail. eyn geschoot mit wederhaicken. Pila recurvata. Catapulta. re.
 Strail of radien als die sonne of ander glantz van sich gheest. Radius dii. Radiolus.
 sulke Strallen van sich schieten. Radiare. Irradiare.
 Strammen. Rigere. Rigescere.
 Stranch. garns. Filetum. filacrum. tri.
 Stranch. en uytvloet van en water. Fluxus. us. Fluctus. us. Decursus. us.
 Straite. Platea. strata. Apia.
 Straite. in H. Hete.
 der Straiten heytheit so vele daer eyn waghen heer beert. Quintana. quintina.
 Straitlich. Platealis. le. ter. ras.
 Streech.
 Streechet of strejcher daer men coern mit strejcht van den vate. Hastorium. ri.
 Strecken. in H. Recken.
 uyt Strecken. in H. uyt Recken.
 cleyn Streckliken in der schijft tuschen twee worden. Liminiscus. ci. Virgula.
 Streelen. smeycken. in T. Tunschen.
 Strene vlass of hennep. Strena. Strenula. strenosus. ras.
 Strene gherich. Strenicus. a. um.
 Streng sonder mast. in S. Strupff.
 Streng mit maten. Strenuus. Gravis.
 Strengicheit. in S. Stupricheit.
 Strengicheit in doeghen. Strennuitas. Gnavitas. Gnavia.
 Strenglich doen. Gnavare. auctionari.
 Streben in A. Arbeiden.
 weder Streben. in S. weder Staen.
 weder Strebich. in H. onhoirsam.

weder Strebicheit. in H. onhoirsamheit.
 Streule. in H. Harne.
 Streulen. in M. Manghen.
 Strich. Nexus. Inflexus. us. Impleus. us. Laqueus.
 Strich. ball. in D. Druw.
 Strichen. Nectere. Innectere. Internectere. Inflectere. Interflectere. Laqueare.
 Strichen. hangen. Capere. Captivare. Laqueare. Illaqueare. Allaqueare. Oblaqueare.
 ont Strichen. Delaqueare. Elaqueare. Solvere.
 ver Strichen. in B. ver Bunden.
 ver Strichinge. bereyninge. in B. ver Bunt.
 ver Stricht. bereynicht. in B. ver Bunden.
 Strijcken. Fricare.
 Strijden. manghen. wechten. in H. Hagen.
 to Strijde. to wedde. Certatim.
 Strijden in den dade. Agonizare.
 mit Strider. in H. mit Hider.
 Strijder die meer gestreden heft. Recertator. antagonista.
 die in den Strijde stark sint. Bargines.
 Strijder in den doet. Agonista. Agoniceta.
 Strijt in den doet. Agon. Agonia.
 Strijt. in H. Haff.
 Strijter. Bellicosus. Bellipotens. Agonisticus. Mavorcius. Bellicus. Bellaticus. Bellax.
 die ander Strijt. Dibellum.
 so wes tot Strijt of storm van reyschap hoert. in S. so wes tot Storm.
 Strijt buer en stat. Anterium. anteurbanum.
 Strijt der suelen. Sichomachia.
 Strijt des scheeps. Navimachia.
 des Strijts baide of kundiger. Perfacialis. li. li.
 Strijt daer nyman lebendich blift. Internicium.
 eyneley Strijtwerck off stormwerck getymmert. Musculus. li.
 Strijt teghen mit der basunnen of ander. Tessera. re. Tessacula. Tessella. Tessellula.
 die dat Strijt teghen doet. Tessellarius. Tessellarius.
 en Strijt beginnen. Velitor. taris.
 Strijts begante. Velitarius et velitaris. re.
 Strijtverheit. Bellicositas. Bellipotentia. Mavoritas. Bellacitas.

Stro.

Stro. Stramen. stramentum. Farrago. ginis.
Strohen. Stramineus. a. um.
Stroem. Alveus. Decursus. defluxus. us. pro-
 fluxus. us.
Stroutwen. Spargere. sparsare. Sparitare. Ster-
 nere. Disternere. Insternere. Prosternere.
 Sipare. Fundere.
ber Stroutwen. verspreiden. Dispergere. Dissipa-
 re. Prosipare. Diffundere. Profundere. Dis-
 gregare. Difficere.
to rug of as Stroutwen. Disternere.
boir Stroutwen. Presternere.
tegen Stroutwen. Obsternere. Obsipare.
samen of mit Stroutwen. Conspergere. Conster-
 nere.
um Stroutwen. Circumspergere. Circumster-
 nere.
wijt of ber Stroutwen. Dispergere.
in Stroutwen. Insternere. Inspergere.
by Stroutwen. Asternere.
mit of samen Stroutwen. Consternere et Con-
 sternor. aris.
Stroutsel. Stramentum. ti.
ber Stroutwt. Sparsim. Dispersim. Dissipatim.
 Diffusim. Profusim. disgregarim.
weder Stroutwen. Respergere. Resternere. Re-
 sipare.
die dicke Stroutwet of gestrouwet wordt. Ster-
 nax. acis.
Strubbelich. hoebelich. in E. onEben.
Strupch. in H. Hegghe.
Strupchelen. in S. Sneben.
Strupff. stupr. stugge. drijft. supr. onfuet. wzeet.
 streng. ernstich. bitter. strach. ongenedich. Atrox.
 ferox. Pervicax i. Protervus. Amarus. Di-
 rus. Frivulus. Austerus. a. um. Austeris.
 re. Acharis. ris vel idis. Rigorofus. Sevus.
 Severus. Acerbus. Rigidus. strenuus. Se-
 riosus. Acidus. Immanis. ne. ter. alpheus.
 Ardus. Acer. quamacer. peracer. Asper.
 Truculentus. Barbarus. Crudelis. Bilosus.
 Cauteriatus. Cauticus. Superciliofus. In-
 clemens. Immisericors. Ferus. Efferus.
 Fervidus. Horridus. Horrificus. Inhumana-
 nus. Iniurius. Tortuosus. Terribilis. Hor-
 ribilis. Sevus. quamsevus. Tamsevus. See-

vus. Scordulus i. Ferox. Teter. tra. trum
 i. Ferus. Tetricus. Torvus.
Strupff. stupr wesen. wzeet. stug. bitter wesen.
 streng. strach. ernstich wesen. onfuet. berber-
 lich. onbarmhertich wesen. Ferocio. cis cire.
 Protervire. Amaricari. Acerbari. Exacer-
 bari. Acidari. Exasperari. Efferare i. cru-
 deliter Agere. Rigere. Sevire. Confevire.
 Desevire. Dissevire. Insevire. Obsevire.
 Resevire. per. iterum. Crudere. Crudes-
 cere.
Strunch. Tirsus. si.
Strunt. Merda. de. Merdum. di. Merdula.
 Merdulum unde Merdosus. tas et dicitur
 Merdare et Merdifer. Stercus. oris. ster-
 quilinium. et dicitur stercoreare. Vide eciam
 in D. Dreck.
Struntich. Stercoreus. stercoreofus. tas. Ster-
 cosus. tas.
Struntige stede. Sterquilinium.
Struntstede dair men den op eyn bergadert. Re-
 trimentum. ri.
Struppen.
Strupff. eyn vogel. Struclo.
Strube. in H. Panhoich.
Strupbellen. Arbustum. Arboretum.
Stuch. stoff. in M. Mull.
Stuch. stomp. Frustum. Frustulum. Antenna.
Stuch dat afgebrachten is. Fragmentum.
**Stuch dat van enighen dingh gesneden of ge-
 houwen is.** Prescimen. inis. Proscius. Pro-
 ficus. a. um. Succisivus. Succidaneus.
**Stuchen van enighen metale off van steynen off
 van holt.** Crusta. te. Crustula. le.
Stuchlich. Frustatim. Fractim.
in Stuchen deplen. Frustare. Infrustare.
Stuchchen.
Student. schole. in D. Discipel.
Stugge. wzeet. in S. Strupff.
Stugge wesen. in S. Strupff. stugr.
Stuggeheit. in S. Strupcheit.
Stump. plump. in G. Goff.
Stump in der eerde vlijvende van eynen boom.
 Surus. ri. Sureulus. li.
Stump. in S. Stuch.
Stump. plump. onfcharp. in S. Slec.

Stump.

Stump. plump. slee maken. in *S.* *Slee.* plump
 off stump maken.
Stump. plump off slee werden. *Stupere.* *Stu-*
pescere. *Stupesceri.* *Ebetari.*
Stumper. onghewillighe. *Miser.* *Miserabilis.*
Infelix. et in *N.* *Arm.* onseilich. et in *N.*
 onAventurlich.
Stunde. tijt. in *S.* *Spacium.*
Stunde. ure. tijt. in *S.* *Spacium.*
Stunde. bewant. in *M.* *Moite.* moisse.
 ter *Stuppslaen.*
Stupp.
Stupre. bolleest. in *N.* *beHulp.*
 sonder *Stupre.* *Anormalus.* *Irregularis.*
Stupr. weest. in *S.* *Strupff.*
 onbe *Stupr.* haistich. *Impetuosus.* a. um. tas.
 in *B.* onBestupr. et in *N.* *Kap.*
 onbe *Stuprichheit.* in *B.* onBestupr.
 onbe *Stuprichheit* maken des weder of waters.
Tempestare. *Intempestare.* *Turbare.* *Tur-*
bulentare.
 onbe *Stupr* van water of weder. *Tempestuo-*
sus. *Turbulentus.*
 onbe *Stuprichheit* van water of weder. *Tempe-*
stas. *Tempestuositas.* *Turbo.* inis. *Turbu-*
lencia.
 onbe *Stupr.* rap maken. in *B.* onBestupr. haist-
 ich maken.
Stuprboem in den scheep. in *B.* *stuprBoem.*
Stuprman van en scheep. in *S.* *Scheepman.*
Stuprman den [*l. van den*] hellschen scheep.
Caron. onis.
Stupren. regieren en scheep of anders wat. *Gu-*
bernare. *Dirigere.*
Stupren. leren tot guden stucken. *Dirigere.*
Instruere. *Informare.*
beStupren. stoutwen. in *D.* *Dwongen.*
Stupr wesen. in *S.* *Strupff.* *stupr.* stugge wesen.
Stuprichheit. strachheit. weedicheit. onsueticheit.
 strengheit. ongenade. onachtmoedicheit. selheit.
 onbarmherticheit. swyndicheit. *Austeritas.* *Se-*
veritas. *sevicia.* *sevicies.* *Rigiditas.* *Rigo-*
rositas. *Atrocitas.* *Ferocitas.* *Protervitas.*
Acrimonia. *Aciditas.* *arduitas.* *Bilositas.*
crudelitas. *indignacio.* *Acerbitas.* *Ferocia.*
Immanitas. *Teritudo i.* *Feritas.* *tyrannis.*

dis. *Torvitas.* *Trucitas.* *Truculencia.* *Li-*
viditas.
Stuprich. strachlich. weestlich. swyndlich. streng-
 lich. *Austere.* *riter.* *Strenue.* *nuit.* *se-*
vere. *riter.* *Rigoroze.* *Atrociter.* *Feroci-*
ter. *Proterve.* *Acriter.* *Ardue.* *Crudeliter.*
Indignanter. *Acerbe.* *Livide.*
Stup. wegge. *Cuneus.*
Stutte. in *S.* *Schairpost.*
Subben. smetten. in *N.* *Luncken.*
Subtil. in *B.* *Behend.* et in *N.* *Abel.*
Subbe. in *N.* *Nacke.*
Subtil. rochet. in *N.* *Kedel.*
Substanci die men versteet sonder gestaltnisse of
 forme. *Ypostasis.*
Subtilheit. behendicheit. in *N.* *Argelift.*
gheel Sucht. *Ictericia.*
Such mutte. in *S.* *Soegh.* et in *D.* *Vert-*
ken.
verSucht. in *E.* *Erwaren.*
Suchten. kneesten in *D.* *Dyensen.*
Suchten. in *E.* *Carmen.*
 samen of mit *Suchten.* *Congemere.* *Conge-*
miscere.
burSuchten. *Progemere.* *progemiscere.*
wederSuchten. *Regemere.* *Regemiscere.*
opwart Suchten. *Aspirare.* *suspirare.* *Anhe-*
lare.
den Suchtende [*l. Suchtende*] gelijck. *Ge-*
mebundus.
Suchtinge. in *E.* *Carminge.*
Supcher. *Zucarum.*
Supcher candp. *Zucarum candie.*
Supchten. in *E.* *Cauchen.*
Supchte. in *E.* *Cenchte.*
brende Supchte. *Alioteca.*
Supchte daer men lang an gwelet. *Languor.*
oris. *Croma.* *me.*
van Supchten of gwader lichten besmettinge.
Contagio. onis unde *Contagiosus.* *tas.*
Supden. *Meridies.* *Auster.*
van Supden int noorden die streeck recht upt heyt
Cardo. *dinis.*
Supden wynt. *Auster.* *stri.*
Supdwesten wynt. *Circinus.* *ni.*
Supdwest. *Affricus.*

Supdelich. Australis. le. ter. tas. hausternus.
 ber Suft. verflagen. in A. Anxifeldich.
 ber Sussen. verbeeren. in A. Anxien.
 ber Sussung. in A. Anxt.
 Sughen. Sugere. Lactere. Lactescere. Evare.
 Lallare.
 gelich Sughende twe of meer hunder. Collac-
 teus. rei. Collacteus. a. um. Collactaneus.
 a. um.
 die noch Sughende is. Lactens. ti. Subube-
 ris. re.
 Sufte. pflre. in C. Columne.
 van eyne Sunten oft pflernen dat oeverste hofst.
 Abax. baxis.
 Sul. are der tumberlunde. Ascia. Asciola.
 al Sulchen. in D. alsoe Daen.
 Sulle. in D. Doppel.
 Sullen. Debeo. es. ere.
 Sulte van dyeren. Amasum. Salsa. Ext. to-
 rum.
 ge Sult of confect van zunde ind supcher. Elec-
 tuarium. Confectio. onis.
 ber Supmen. verwarloesen. in G. vergheten.
 ber Supmlich. Negligens. Remissus. Oblivio-
 sus. Insollicitus. Incurius.
 Summe. Summa. Summula.
 Summen. Summare. Taxare.
 van Summen tot summen. Summatim.
 to samen Summen. Consummare. Contaxare.
 Sump. in A. Adel. pail.
 water Sump. Forica. ce. Lama. me. Vorago.
 ginis. Lacus. us. Lacuna. ne. Lacunar. aris.
 Castellum. li.
 Sump daer sich die verchen in welteren. Volu-
 tabrum. bri.
 Sumpich. Voraginosus. Lamosus.
 Sunde. in D. Woisheit.
 Sunder. Peccator. Reus. Commissor. Amas-
 siolus. in A. Arch.
 apenbair Sunder. Publicanus.
 Sundich. in A. Arch.
 Sundigen. in O. Oebel doen.
 Sunder. behalven. in A. Ayn.
 by Sunder. insunderheit. sunderling. nemelich ad-
 verbia Precipue. presertim. Specialiter.
 specialius. singulariter. singularius. singula-

tim. singulatim. notanter. specific. nomina-
 tim. signanter.
 out of as Sunderen. in D. Deplen.
 onder Sunderen. in S. onder Schenden.
 by Sunderheit. Singularitas. specialitas. Monas.
 adis.
 Sunderling. Specialis. le. ter. tas. Privatus.
 singplus. a. um. singularis. re. ter. tas. spe-
 cificus. a. um. monalis. le. familiaris. re.
 ter. tas. Peculiaris. re. ter. tas.
 Supne. billicht. in A. by Abenteuer.
 stich Supnich. in O. aber Ogghich.
 ge Sunt. storch. in G. Gesunt. et in G. Ge-
 nesen.
 onge Sunt. in S. Speck.
 ge Sunt maken. in A. Artzebren.
 ge Suntheit. Salus. sanitas. sospitas. Salvitas.
 ineolumitas. valitudo.
 Suppe. Sorbucium. sorbucunculum. Sorbil-
 lum. forbicies. forbiciecula.
 Suppen. Sorbere. escere. Sorbillare.
 Suppen. swelghen. Ingurgitare. Ocreare po-
 rum. Potitare.
 samen of uut of weder of in Suppen. in S.
 Sloppen.
 Suppens aeverbloedicheit. Bibera. re.
 Supper. in D. Drencher.
 Supr. in A. Amper.
 Supr. weet. in S. Strupf.
 Supr. swair. in A. Arbeitlich.
 ber Supren. Acere. Acescere. Acetere. Ace-
 tescere. Exacescere.
 Supr maken. amper maken. Acidare.
 Supr maken dat broit. Fermentare.
 Suprheit. in F. Falheit. et in S. Stuprichheit.
 Suprinch. grensonch. een zuyt. Acetosa.
 Sus. alus. albus. Sic. Siccine. Eomodo. Ta-
 liter. Talismodi.
 umb Sus. in G. to verrees.
 Sussen een gwaait gerucht. in D. Dempen.
 Susen. wegghen. Cunare. Susurrare. Modu-
 lari. Crepundiare.
 Suwstal. in C. Coeben.
 Suster. swester. Soror germana.
 meed Suster. Consoror. Contratrissa.
 uwer Suster soen is u Sororius. Sobrinus.

uwer Suster dochter is u Sororia. sobrina.
 uwer Suster man is u Sororius.
 uwer Suster kind. Consobrinus. ni. Con-
 sobrina. ne.
 Suster ind broeder kind. idem.
 twe Susteren van eynen vader ind van twee moe-
 deren. Sorores. Sororcula.
 twe Susteren van eyne moeder ind van twee
 vaderen. Germane.
 den Susteren in seeden off gesteltnissen to gelijc-
 hen. Sororissare. sororissare.
 Susterlich. Sororius. a. um.
 Suete. Dulcis. quamdulcis. Suavis. quamfua-
 vis. Ambrosius. a. um. Sirenicus. a. um.
 Timinus. a. um.
 on Suet. in B. Bitter. et in S. Strupff.
 on Sueticheit. in S. Stupicheit.
 Sueticheit. Dulcedo. Dulcimen. tum. Caris-
 ma. aris. Caristia. Suavitas. Mellicamen.
 on Suet wesen. in S. Sturpff wesen.
 ver Sueten. to vreden stellen. in M. bebroeden.
 Suet maken. Dulcorare. Dulcificare. Indul-
 corare. Perdulcorare. Mellicare.
 Sueticheit in worden. Lepos. poris.
 Suetlich. Dulciter. suaviter. mellicose.
 Subel. in M. Mollen.
 Suber. in C. Cursch.
 on Suber. in C. on Cursch.
 Suberen. in A. Heptigen.
 Suberheit. in C. Curschheit.
 on Suberheit. in C. on Curschheit.
 Suberlich. schoen. in A. Wel.
 Suberlich: mehelich. in C. Lye.
 Suberlich. schoen maken. in S. Schoen. suber-
 lich maken.
 Swadem. buchticheit. Vapor. Vaporamen. Va-
 porositas. Fluiditas. Humiditas. Humecti-
 tas. Humectamen. Maditas. Mador. Exala-
 men. tum. Citor. toris. Humorositas.
 Swademen. Vaporare. Vaporizare.
 uat Swademen. Exalare. Evaporare. Evapori-
 zare.
 Swademich. Vaporus. a. um. Vaporeus. Va-
 porosus. a. um. tas.
 Swager. eyne suster man. Sororius.
 Swager int gemeen. Affinis.

Swagerfchap. Affinitas.
 Swaech. in B. Boeghlich.
 Swaech. speck. in C. Czanck.
 Swaechheit. in C. Czenchte.
 Swalwe. eyn cleyen vogelken. Yrundo. dnis.
 Celido. onis.
 Swalwtch. Yrundineus. Yryndinius. a. um.
 Swam. in S. Spongy.
 Swam. drageslang. in B. Bulten.
 Swancken. wagen. wagen. wigen. active Agi-
 tare. Cilleo. es. ere. labo. as. are. labasco.
 cis. cere. Movere. motare. moritare. Tre-
 mulare. Quatere. Volvere. Revolvere. Sub-
 volvere.
 Swancken. wagen. wagen. wigen neutraliter.
 Nutare. Titillare. Vacillare. Titubare. Bal-
 lare. Gillare. Fluitare. Fluctuare. Treme-
 re. Todere.
 Swane. eyn vogel. Cignus. Cignulus. Cici-
 nus. Olor. oris.
 roepende Swane. Atisar.
 Swanen stem. Cignitus. Drenfatus. us.
 Swanen roepen. Cignire. Drenfare.
 Swaensch. Cigneus. Cigninus. Olerinus. a.
 um.
 Swanger. kinddragende. in A. Kindrechtich.
 Swantz. in D. Dantz.
 Swantzen. in D. Dantzen.
 Swantz. in S. Slepp.
 Swantzen. in S. Sleppen.
 Swair. loedich gewichtich. Gravis. Pergravis.
 Pregravis. quamgravis. Ponderosus.
 Swair wesen of werden. Gravere. escere.
 mit de Swairen active Congravare.
 de Swairen active Gravare. Pregravare. Ag-
 gravare.
 Swair. verdyetlich. in A. Arbeitlich.
 Swairmoedich. in B. Bangh.
 Swair als die lerpug. Difficilis. le. rer.
 Swairheit. Gravititas. gravedo. gravitudo. Gra-
 viditas. Ponderositas.
 Swarde. Crinea. nee. Cutis. tis.
 speck Swarde. Callus. it.
 Swart. Niger. gra. grum. Aquilus. Aquil-
 leus. a. um. Burrus. Farnus. a. um. Te-
 ter. tra. tram.

die Swartig. Niger. Birsus. *ni* *neg*
 waer Swart. Nigellus. Nigellulus. Pullus. a.
 um.
 Swart wesen of werden. Nigrere. escere. Fur-
 nere. escere. Denigrere. escere. Enigrere.
 escere.
 Swartachtich. Fulgineus. Piceus. a. um. Sub-
 niger.
 Swart maken. Nigrare. Denigrare. Obfasc-
 re. fuligare. Pullare.
 Swarticheit. Nigredo. Territudo.
 Swarticheit afneemen. Denigrare.
 Swabe. Swevus.
 Swabenlant. Swevia.
 Sweden. Swecia.
 ber Swegen. in B. ber Boeghen.
 die ber Swegen is sonder dese worde. Taciturnus. tacidus et tacitus. a. um.
 ber Sweghenheit. Taciturnitas.
 Swegerhert dat is utwey mans off wijs vader.
 Socer. *ri*.
 Swegerbroute dat is utwey mans of wijs moeder.
 Socrus. us.
 Swegerlich. Socerinus. a. um.
 Sweele. Callus. li.
 ge Sweel. dropf. in C. Clype.
 Swellen. bynden. in D. Dichtwerden.
 Swelling. Tumor. oris. Tumiditas. Tuberositas. Turgor. oris. Turgiditas.
 bol Swellingen. Tumorosus. tas. Tuberosus. tas.
 ont Swellen. in S. neder Slaen.
 Swellen. gwellen. opspeden spijse.
 ge Swelle an der hant. in A. Adel.
 Swelghen. in S. Suppen.
 Swelgher. in D. Drenker.
 Swymen. swemen in der lucht. Volitare.
 Swemmen. blieden. blotten. Nare. Natare. Natitare.
 an of to Swemmen. Adnatate. Annatare.
 af Swemmen. Abnatate. Denatare.
 samen of mit Swemmen. Connatare.
 uit Swemmen. Enatare.
 in Swemmen. Innare. Innatare.
 bur Swemmen. Prenatare.
 doir Swemmen. Pernatare.

aeter Swemmen. Transnatate. tranare.
 weder Swemmen. Renatare.
 onder Swemmen. Subnatate.
 guet Swemmer. Anas. tis. Anatinus. a. um.
 Nator. Natator.
 Swemlich. Nabilis. le. ter. tas. Nabundus. Natalis. le. ter. tas. Natabilis. le. ter. tas.
 Swemstede. Natatorium. Natatus. us.
 Swene. berhengherde. in D. swanherde.
 Sweepe. swep. in G. Geyffel.
 Swerdel. in L. Lueff.
 Swere. Ulcus. ris. Apostema. tis. Plemen. inis.
 bloit Swere. Papula. Carbunculus. li.
 bol bloit Swere. Papulosus. tas. Papulentus. cia.
 Sweren afneemen. Deulcerare. Exulcerare.
 Sweren. als en swere of wunde sweret. Saniare. Ulcerare. deulcerare.
 bol Sweren. Ulcerosus. tas.
 Sweren eyde. Iurare. Deurare. per. valde Peierare idem.
 Sweren als en tuch. Festari.
 sich to samen Sweren. in B. ber Bynden.
 he Sweren. Adiurare. Coniurare.
 he Swerung tegen den dubel. in D. tegen den Dubel.
 he Swerung. Coniuracio. Adiuracio. Fratriatrie.
 Swerunge. Iuracio. Certe. Mediusfidius. Edepol. Mehercule.
 he Sweren. in L. be Lasten.
 Swerlich. in L. Lastlich.
 Swerm van byghen. Examen. inis.
 Swermen.
 Swert. Ensis. Ensiculus. Gladius. Gladiolus. Framea scindens ab utraque parte. Romphea. Ambigus. Clunicula. hic. Siromaces. cis. Spata. Spatula. Arpes. Arpon. Condilomata. re. Splendona. ne.
 dynt Swert. Celidoniacus.
 Swert tusschen. Anceps.
 dat cleynste Swert. Semispadium.
 lanch Swert an eynde syden scherp. Macera. re.
 Swertknoip. Pynna. ne.

Swertspilte. Capulus. li.
 Swert of speer schudden. Vibrare.
 des Swerts of speers schuddenge. Vibratio. Vi-
 bramen. Gradivus. vi.
 Swertspeelre. schermer. Campio. onis. Caphio.
 onis. Cirtensis. sis. Condo. onis. Gladiator.
 Dimicator Pinnirapus. Emissarius.
 der Swertspeelre of schermer clept. Campestre.
 tris.
 des tot den Swertspeelre of schermer hoiet. Gla-
 diatorius. a. um.
 Swertspelen. Gladiare. Dimicare.
 Schermer. idem.
 Swertspeel. Gladiatura. Dimicatura.
 Swertwerchter. vercoeper. Anger. ris. Spatarius.
 Swertboirre of dzege. Ensatus. Spatatus.
 des Swerts doitslach. Ensicium.
 mit den Swerde doitslaen. Gladiare.
 Sweete. Sudor. oris.
 Sweten. Sudare.
 Sweptgat. Porus. ri. amphorisma. ris.
 der Sweptgater opening. Porisma. ris.
 bol Sweptgater. Porosus. tas.
 Sweptdoich. Sudarium.
 seer of as Sweiten. Desudare.
 samen of mit Swepten. Consudare.
 ngt Swepten. Exudare.
 aber Swepten. Persudare.
 boir Swepten. Transsudare.
 boir Swepten. Presudare.
 onder of wepnich Swepten. Subsudare.
 in of bynnen Swepten. Insudare.
 dair men Swept ind die huyt mit reynighet. Stri-
 gilis. lis. fe. ge.
 Sweptich. Sudosus. Sudorosus.
 Sweptich arbeiden. Aporiare.
 Swettzer. in C. die vele Gallet. et in B. ver-
 Baigher.
 Swetizen. vele calten. in B. Blassen.
 Swebel. Sulphur. ris.
 Swebelechtich. Sulphureus. a. um.
 Swebelechtich stanch. Methis. this.
 Swebelstede. Sulphurerum.
 Sweben. Volitare.
 de Swijcken.

Swijgen. in H. Helen.
 Swijgen. Tacere. Tacescere. Obticere. cesce-
 re. Subticere. cescere.
 be Swijgen. ban sich seiben comen. Abduci in-
 de abductus. Stupari. Rapi. Sincopari. In
 extasim labi.
 be Swijgunge. Extrasis. sis. Raptus. us. Sincop-
 pis. pis. Amencia. Amentacio. Abductus.
 us. Excessus mentis.
 Swijgunge of swijgen. in S. Stilhest.
 die dat Swijgen gebuyt. Silenciarius.
 mit of samen Swijgen. Conticere. Contices-
 cere. Confilere.
 weder Swijgen. Reticere. cescere. Resilere.
 nae Swijgen. Subticere. cescere. Subsilere.
 Swijgende. in S. Stijl.
 Swijmel. Vrtigo. [l. Vertigo.] inis. turbo.
 onis.
 Swijmelen. Vertiginari.
 Swijmelechtich. Vertigineus. Vertiginosus. tas.
 Swijmmen cum suis. in S. Swemmen.
 Swijn. in D. Vercken.
 wilt Swijn. Aper. aperculus. et in C. Eber.
 Swijnstal in C. Coeben.
 Swijnherbde. in H. swijnherbde.
 Swijn speet. Venabulum. Tenabulum.
 Swijnen vleisch. Nefrendicia.
 van Swijnen vleisch en eetgericht. Nefrendicium.
 Swijnen. Porcinus. nefrendinus. Nefrendicius.
 iong Swijncken in C. Coedken.
 Swynde dyft. in C. Coene.
 Swynde. swijtmadich. in G. Gehitzich.
 ber Swynden. vergwinnen. in G. verGaen.
 ber Swynden. Evanere. nescere. disparere.
 Swynghe. Comptus.
 Swyngen. Comptare.
 Swynghet. Cifatrillium.
 Swyngen. wijcken ter eynde syden. declinare.
 Swyngel. Vectis. tis. mas. ge. obex. propa-
 gulum.
 put Swyngel. in D. Putswyngel.
 ge Swollen. Tumidus unde Tumiditas. Tumi-
 dulus et tumorosus. tas. turgidus. Turgi-
 dulus et Turgiditas.

TA.

Tae. **Tenax** unde **Tenacitas.** ter.
Tabbart. in **It.** Kerl.
Tach. in **N.** Ast.
twyTachich. Bifurcatus.
dywTachich. Trifurcatus.
Taiffel. in **D.** Disch.
Taiffel der offerhand. **Anclabus.** **Anclabris.**
 bris.
Taiffel dair men in schijft. **Tabella.** **Dictica.**
Pugillum.
Taiffel van marmeren of alabaftren.
Taiffel der philofophen van oeren figuren. **Abacus.** **Pinax** vel **Spinax.**
 die ijfte **Taiffel** als men ytt heyt. **Carnium.** ni.
 die ander **Taiffel** als men ytt heyt. **Fructuum.**
 dat font notte ind appel ind ander vrucht.
 fyffe **Taiffel.** **Cilliba.** **Affideria.**
 eyntrele **Taiffel.** **Stipadium** secundum **Hugucionem.** sed secundum **Catholicon** **stephadium.** dii.
Taiffel der weffeler of der muntmeyster. **Trapezia.** e.
 fnd**Taiffel.** **Dictica.**
 schijft**Taiffel** van twee bladeren. **Diptica.**
Taiffel dair men by fittet. **Affidella.**
Taiffel. fchijbe in den worttaiffel bzebe. in **B.**
Byphe.
Taiffellaken. in **D.** Dpfflaken.
 der **Taiffen** bzebere of plancken hooft of oere fte.
Tabularium. rii.
Taiffelfch. **Tabularius.** a. um.
Taggen. terghen. in **N.** **Taggen.** et in **N.**
Taggen.
Tal. **Numerus.**

C.

TA.

Tal der hylgen. **Cathalogus.**
hunfter van ge**Tal.** in **N.** **hunfter** van **Hehe-**
nen.
bol ge**Tals.** **Numerofus.** tas.
Tale. fpraiche. in **N.** **Hebe.** tale.
beCalen. in **D.** **bolDoen.**
nebel Calen. **Obfolvere.**
tweder Calen. **Refolvere.** **Restituere.** **Refun-**
dere.
Taelber. **Solvendo.**
Taelfam. **Solutor.**
Talpart. in **B.** **Baseler.**
Talure. telner. **Infciforium.** **Tellerium.**
Talmen. dzammen. in **B.** **Bolderen.**
Talichman. taelfam. tollich. **Interpres.** **Hermes.** me. **Hermes.** mis. **Hermes.** metis.
Talichsman of **tollichfamp** doin. **Interpretari.**
 eyn gwaft **Talichsman** of **tollichf.** **Perafrastes.**
 tis.
Cam dat nyet wilt en is. **Domitus.** **Domesticus.** a. um.
Cam maken. remmen. wennen. **Domare.** **Fre-**
nare. **Domesticare.** **Perdomare.** **Domitare.**
tweder Cam maken. **Redomare.** **Redomitare.**
Camper. **Acer.** **Acrimoniofus.** tas.
Camperhelt. **Acrimonia.** **Acrimoniofitas.**
Canen. in **It.** **Knaegen.**
umbCaent. in **It.** **umbKnaeght.**
beCaent. in **It.** **beKnaeght.**
Cangh. in **C.** **Clucht.**
Cangher.
Cant. **Dens.** **Denticulus.**
backCant. **Molaris.**
Cantbleyfc. **Dentile.** **Dentiva.** **Gignia.** e.
 L 1 3

Cant.

Tanttang of pfer die tanden mit uyt te trecken.
Dentena.

Tant uyttrecken. Edentare. Edentulare.

die Tanden die buc in de mond sitten heeten In-
scisivi.

die Tanden daer neest staende der sunt tot pfer
sijren twee die heeten Canini vel Columpnelli.
die Tanden dan daer neest dat syn die bachtanden
ind heeten Molares.

hol Tande. Dentosus. tas.

die grote Tande heet. Dentatus. a. um.

die gheyn Tanden en heet. Edentatus. Edentu-
lus. a. um.

twee Tandich als en gaffel. Bidens. tis.

drye Tandich als en greep. Tridens.

Tantelen. twisten. in H. Hampten.

Tappe. in C. Crane.

Tappen. Trahere. Ducillare.

Tapijste die ruw ind byltich is. Amphitapa vel
Amphitapum. pi.

Tapijste. tapeterpe. Tape. tis. Tapes. tis. ta-
petum. ti. hec tria sunt ab una parte vil-
losa. sed amphitalia ab utraque parte vil-
losa. expansorium. anabatum. appendicium.
auleum.

Tarden. smeycken. in T. Tunschen.

Tarden mit den hunderen. Lascivire. Palpere.

berTardicheit. in D. Darttenheit.

berCart. in D. Dartten.

Tairnich. in B. berVolgen.

Tarters mynisch. Tartarus.

Tarteren lant. Tartaria.

Tarten. in C. Coick.

Tartzen. schilde in B. Boeckeler.

Tasche. Pera. perula. tasca.

Tasten. vollen in H. Hoiren.

inTasten instippen. Intingere.

toTasten. togijpen. Attingere.

anTasten bangen. in G. Gjippen.

anTasten. anroiren. Attingere. Contingere.

Tastunge in H. Hoirunge.

Taster als een blinde. Palpitator.

Tatelen.

Tateier.

Taberne. herberge logijs. Taberna. Tabernula.
gineum. capona. ne. Caupona. ne. pila. le.

crustaria. e. propina. ne. propinula. le. ga-
nea. nee. pandocium. ti. hospicium. ho-
spiciolum.

Tabernen verloffer. Bolona. ne.

die in Tabernen vele is. Tabernio. onis. At-
tibernalis. lis.

in der Tabernen en heymlich doncker stede boir
bul geselschap. Gurgustrum.

der Tabernen of herbergen tepchen. Tessera. re.

Taberngerre. herberghgerre. Tabernarius. taber-
nator. Ocistio. onis. Labeo. onis. Ganeo.

onis. Caupo. onis. Cauponarius. Oriostrio.

onis. tabernio. onis. Crustarius.

Taberngersche. herberghgersche. Cesaria. Caupo-

na. tabernaria. Crustaria. promametaria. Ga-

nearia. Clesedraria. Panpodicium.

tot Tabernen hoerende. Tabernarius. a. um.

Tabernlich. Tabernalis. le. Caponalis. le. Pro-

pinalis. le. Ganealis. le. ter. tas.

Taxeren. rekenen. in A. Achten.

Taxerunge. in A. Achtunge.

dye grootste Tee.

Teder. in C. Cleynlich.

Teychen. in M. Mercken.

Teychen. wonder. mirakel. Mirum. Miraculum.

Portentum. Prodigium. Monstrum.

Teychen of bylding. in B. Bylding of tepchen.

Teychen dat Miraculum heit dat geschuydt te-

gen gewontlichen loep der naturen. als die da-

den lebendich to maken ind ionckelike gebuerde.

Teychen dat Mirum of Admirabile heit daer van

is die sake ons verborghen als alle dat ghene

des wy niet begripen en kunnen.

Teychen dat Monstrum heit dat vertoent tegen-

woedelich syne verwonderunge als meer wonder

ind der gelijcken daer van dat eyn gestalt is

als dat ander.

Teychen dat Portentuosum heit dat is dat licht-

like verwandelinghe nympt als daer die nature

tegen is als soe wanneere ymans seff bynger

an eyne hant hebet of der gelijcken.

Teychen dat Prodigium heit dat is dat in der

lucht geschuydt off dat men sulchs to coeniende

buic verhandighet off id is een wondertept-

ken dat tot verbarssissen van daeren ge-

schuydt.

Teych.

Cepcken dat Prestigium heit dat is betoevering der oegen als dat eynden dorch dat dat sagt in den beide gewapende luyde synt ind der gesichten.

Cepcken dat Ostentum heit dat is dat toecomen de dingen beteykent als snee. hagel. reghen. wynt. schoen weder ind anders.

Cepcken dat Portentum heit dat is dat sich wandelt in en ander gestaltnisse als en wijs die en slangh off ped off bozsch off der gelijcken ter werlt brenghet.

der xii. **Cepcken** gemeyne name. Maiuroth.

der xii. **Cepcken** sunderlinge name.

Aries dat is in den weder. des regiment is in den hofde. in den oeghen ind in deelen des hofdes dzoegh buprich guet.

dat ander **Cepcken** heit Taurus dat is inden steyer. des regiment is van den oeghen bis in den hals ind is halt. dzoegh ind eerbich ind is gwait.

dat derde **Cepcken** heit Gemini dat is in den tweeling. des regiment is in den schouderen in den armen ind in den handen. ind is heit bucht ind luchrich ind is myddelmatich.

dat vierde **Cepcken** heit Cancer dat is in den kreeft. des regiment is in der bozst. in der longhen. ind der maghen ind in der milten. ind is halt bucht ind waterrechtich ind is myddelmatich.

dat vijfte **Cepcken** heit Leo dat is in den Leeuwe. des regiment is in den herren. in den seenen. in den gebeynte ind in den soden. ind is heit dzoeghe ind eersich. ind is gwait.

dat sesste **Cepcken** heit Virgo dat is in der sonseren. des regiment is in den buch ind in den ingewepde. ind is halt dzoegh ind [1. ind] eersich ind is myddelmatich.

dat sevende **Cepcken** heit Libra dat is in der waige. des regiment is in den rugge. ind nieren ind daer umbteynt. ind is heit bucht ind luchrich ind is guet.

dat achte **Cepcken** heit Scorpio dat is in den Schorpioen. des regiment is in der stede der ontuytheit. ind des fundaments ind in der blaten. ind is halt bucht ind waterrechtich ind is gwait.

dat negende **Cepcken** heit Sagittarius dat is in den schutte. des regiment is in den holppen. by den rugbeyn. ind is heit. dzoegh. eersich ind buprich ind is guet.

dat tyende **Cepcken** heit Capricornus dat is in den steynbuch. des regiment is in den hopen bis an die knye. ind is halt. dzoegh ind eersich ind is myddelmatich.

dat elfste **Cepcken** heit Aquarius dat is in den waterman. des regiment is van den knghen bis an die enckelen. ind is halt. bucht ind luchrich ind is guet.

dat twelfste **Cepcken** heit Pisces dat is in den vischen. des regiment is in den boten ind is waterrechtich ind is myddelmatich.

Cepckendzegher. Signifer. lijch **Cepcken.** wait **Cepcken.** Inter signum. Inter signum.

herberghs off strijt **Cepcken.** Tessera. Tessella. Tessacula. Tessellula.

die dat **Cepcken** maect off doot maken. Tessellarius. Tesserarius.

Cepcken maken. Significare.

Cepcken breecken of afleggen. Designare. ont **Cepckenen.** idem.

onder **Cepckenen.** Subsignare. subnotare.

in **Cepckenen.** Insignare. Innotare.

an **Cepckenen.** Assignare. Annotare.

up **Cepckenen.** Exsignare. Enotare.

voor **Cepckenen.** Presignare. Prenotare.

weder **Cepckenen.** Resignare. Renotare.

Cepckenen. beteyckenen. Portendere i. Signare.

Designare. Consignare. Significare. Notare.

Categorare. Categoricare.

Cepckening. Signacio. Signatura. Significacio.

Notacio. Notamen. Caraxis. is. Categoria.

Cepckening int hant van der heere materien der men aeverhomen is. Prothocollum. li. Sceda. de.

die so **Cepckent.** Prothocollarius. Prothocolator. Scedarius.

des tot sulke **Cepckeninge** hoirt. Prothocollarius. re. ter. tas. Scedularius. a. um.

dat vele **Cepckeningen** heit. in S. datt vele Spnaes.

eyn beTeytkenyng in vele woerden. *Synonymus.*
 a. um.
 vele beTeytkenyngen in eynen woerde. *Equivo-*
cus. a. um.
 Teeder. in T. Cleynlich.
 Tegen. weder. in A. Aeghen.
 Tegen. iegen. in bono Erga.
 Tegenwesen. in A. Aeghen wesen.
 Tegenwozdicheit. *Presens. Presentaneus. Pre-*
sencialis. le. ter. ras. *Impresenciarum. Presto.*
 nyet Tegenwozdic. *Absens. Absencialis.* le. ter.
 ras.
 Tegenwozdicheit. *Presencia. Presencialis.*
 nyet Tegenwozdic. *Absencia. Absencialis.*
 Tegenwozdelich. *Presencialiter.*
 nyet Tegenwozdelich. *Absencialiter.*
 Tegenwozdic wesen. *Adesse.*
 nyet Tegenwozdic wesen. *Abesse.*
 Tegenwozdic maken. *Presentare. Represen-*
tare.
 Teldener. in P. telbende Pert.
 Telgh of laide van en hoem. in R. Rijff. tel-
 lich.
 onbzuchter of water Telgh of laide. *Aborigo.*
ginis.
 bol Telgher. in R. bol Rijfer.
 Tellen. in R. Reckenen.
 kunster van Tellen. in R. kunster van Reckenen.
 to of anTellen. *Adnumerare. annumerare.*
 samen of mit Tellen. *Connumerare.*
 berdeygt Tellen. *Dinumerare.*
 berTellen. bertrecken. boztseggen. *Narrare. Nar-*
ritare. Denarrare. Enarrare. Referre. Re-
citare. Recensere. ui. censum. Recenso.
sui. situm. Recensio. sivi. situm. Allegare.
Asseverare. Nam. as. are.
 berTelling. *Narracio Relacio. Relaciuncula.*
Narraciuncula. Anaphora.
 weder berTellen. *Renarrare.*
 aberTellich. in M. haeben Maten.
 berTellich. *Narrabilis.* le. ter. ras.
 onberTellich. *Innarrabilis.* le. ter. ras.
 Tellich. *Numeralis.* le. ter. ras. *Numerabilis.*
 le. ter. ras.
 Telre die telt. *Numerarius. Numerator. Cal-*
culator. Recensitor.

Telner. in T. Tassure.
 Theme. Thema. tis.
 Teme. boigen. in G. Gelympen.
 Temlich. in B. Bilken.
 Temelich. in T. geTamplich.
 onTemelich. ongeboichlich. in G. onGelymplich.
 Temelicheit. *Decencia. Codecencia.*
 Temmen. wennen. in T. Tam maken.
 Temmen. stautwen. in D. Dwangen.
 Tempel. in B. Bedehuyff.
 cleyn Tempel. *Sacellum. ti.*
 tot den Tempel hoerende. *Templaris.* a. um.
 Tempel der afgaide. *Phanum. ni.*
 eyng Tempels saie. *Pastophorium. ri.*
 eyng Tempels of huyff hoichste. *Pynna. ne. Pyn-*
natulum. li.
 des Tempels berwaerre. *Templarius.*
 Temperail. wittich. in B. Haebelich.
 Tempse. suff. in B. meelBudel.
 Teene. weede. in B. Guedeken.
 dair Teenen off weeden wassen. *Viminum.*
 Teenich off weedich. *Vimineus.* a. um.
 beTengen. in B. Begonnen.
 beTengen. noedigen. in D. beDangen.
 Tente. in P. Paulugn.
 Tente is gestalt als meele berniss. *Tenta.*
 Thent. untz hent. in B. Bng.
 Tepper. *Tractor. Ducillator.*
 Teren. *Consumere.*
 Teren gelaich. *Cymbolare.*
 berTeren. *Absumere. Consumere.*
 berTeren. in D. berDuwen.
 Tering kost. *Sumptus. us.*
 Terende supch. *Tysis. sis.*
 Terende mynch van derselber supchten. *Tysicus.*
 Teraftich. *Sumptuosus. ras.*
 Tergen. kreitzen. in B. Bedoeben.
 Terlang. in D. Dohelstenn.
 beTermen. in S. beSchicken.
 to beTermen. in S. to Schrijven.
 Termyn. *Terminus.*
 Termynlich. *Terminalis.* le. ter. ras.
 Nota van Termyn cum suis soecht byt in
 T. Epnd.
 die beTermyt is tot enigen dnggh. *Ascripticius.*
Deputatus. Ordinatus. Inscripticius.

ontCernen. of opternen. ontnagen. Dissartire.
 Cert. Crotz. on en doest des niet gedenken.
 Certten. Crotzen.
 Cerwe. wept. Triticum. Frumentum. Ceres.
 ris.
 Cerwen of wepten betticheit. Adeps. Ador.
 Cerwe of wept versamenen. Frumentor. aris.
 vol Cerwen of wepts. Triticofus. Frumento-
 sus. ras.
 Cerwuch. weptich. Triticeus. a. um. Frumen-
 ticeus. a. um.
 Cest of beghef of dat dair men eynich metall in
 smeltet. Testa. Testula. Testu indecli. unde
 Testeus. a. um.
 Cesten meker. Testarius.
 vele Cesten. Testacium. cii.
 Casche. in C. Casche.
 Testament. lestewille. Testamentum. Ultima vo-
 luntas.
 Testament maken. Testor. aris. Testamentor.
 taris.
 Testament dat eyn mit sijn selfs hant schrybet.
 Olographum.
 Testament meker. Testator. trix.
 Testament dat eyn by sich selfen in cedelen of
 schryften maect. Codicillus.
 sonder Testament sterben. Abintestato adver-
 bium.
 die sonder Testament is. Intestatus.
 die sijn Testament gemaect heft. Testatus. a.
 um.
 Testamentlick. Testamentalis. le. ter. ras.
 Testamentis uprichtere. als testamentoren. execu-
 toren iruwanden. Executores. Manusdeles.
 Executor. trix.
 Ceute. gelte. in B. Bpermaite.
 Ceewe an den voit. Pedica. ce.
 Text. Textus. us.
 Cyber en ridger gheet dair romen. Tibris. bris.
 Cyhlen.
 Cyhler. Latrifex.
 Cyhelftegn. Later. teris.
 Cycht. in S. Scholt.
 Cyhtigen. in C. Clagen.
 bedCyecht. Culcitra. ire.
 to Cycken. in S. to Schryben.

die beCyecht is tot eynchen bynghe. in C. die be-
 Cernyt is.
 Cydich. Tempestivus. a. um.
 Cydich mynisch. in H. Haevelich.
 onCydich mynisch. Immaturus. Frontofus. Ca-
 pitofus. Inhonestus. Inverecundus. Ineptus.
 Inportunus. Eciam in H. Hay.
 langCydich. Longevus. a. um. ras.
 grouCydich. Grandevus. a. um. ras.
 jstCydich. Primevus. a. um.
 Cyhen. wyten. aeverheben. opleggen. Accusare.
 Imputare. Imponere. Impingere. Imprope-
 rare. Obicere.
 berCyhen. verlaten. in B. Begeben.
 berCyhen op guet. in G. aeverheben. uptgaen.
 berCyhen. vergeben. mysdait. in G. beGnaden.
 berighen.
 berCyhen. verlaten. in H. opHoeren.
 Cymus. eyn wael ruyckende ruyt. ind sijn bloe-
 me heit Timus vel Timum. mi.
 Cymlame is van sonigen ruyden to hoij gemengt
 wairuyckende als wyeroick. Thimiamia. atis.
 Cymlaemisch. Thimimaticus.
 geCymmer. in B. Butwe.
 geCymmer van holt. Carpa. pe.
 eyns geCymmers huyse. Absis. dis. Absida. de.
 en Cymmer of gat onder der erden. Apogeum.
 gei.
 geCymmer dair vele lunde onder wonen. An-
 dron.
 en Cymmer dat seer groot is ind vele werck he-
 bet. Laborintus.
 Cymmermeister. Architectus. Architector. ris.
 apenbair of gemeyn Cymmer. Amella.
 Cymmeren. in B. Butwe.
 Cymmerman. Carpentator. Carpentarius. Lig-
 narius. faber lignorum.
 Cymmeren umd her. Circumsternere. Circum-
 struere.
 boir Cymmeren. Prestruere.
 mit of samen Cymmeren. Coedificare. Con-
 struere.
 weder Cymmeren. Reedificare. restaurare.
 van nphes opCymmeren. Instaurare. Fundare.
 tuschen Cymmeren. Obstruere.
 Cymmeringh. in B. Butwe.

Commerſch. butwelſch. Structibilis. Construc-
 tibilis. Edificabilis. le. ter. tas.
Commeren meſterlich. Architectari.
 der **C**ommerſugde ploich dair ſy boeren mede rij-
 ten in plancken of holt. Scrophina. ne.
 des **C**ommerſ tzierheit. Portanus. ni.
 des **C**ommerſ alrehoichſt. Arx. Pynna.
Comp. tzer. Relipendium. Retropendium.
Cynnen pluraliter hec Menia. nium. nibus
 unde Meniare.
Cynne. Stannum. Stagnum.
 mit **C**ynne umbgaen. Stagnare. Conſtagnare.
 per. ſimul. vel cum. De. per. valde vel
 deorſum. In. per. intus vel valde. Re. per.
 iterum vel retro.
 die mit **C**ynne umbghelt. Stagnarius. Stagnen-
 ſis. ſe.
 des tot **C**ynne gehoert. Stanneus. a. um. Stag-
 neus. stagnarius.
 hol **C**ynneſ. Stannofus. ſtagnofus. a. um.
Cyen. Decem. Decas. diſ.
Cyen ſnaetich. Decacordus. a. um.
 die **C**yen onder oen hebet id ſy in der kercken of
 anders. Decanus. a. um.
 van **C**yen en geſellſchap. Decania.
 aeber **C**yen eyn oeberſte. Decurio. onis. De-
 cures. ris. Decudes. diſ.
Cyen hoickblader to hoip gebunden dat heit eyn
 quintern. Quinternus. Quinternulus. Quin-
 ternunculus. Quinternen maiken. Quinterna-
 re. Quinternen to ſamen ſetten. Conquinter-
 nare. Quimernen verſcheiden. Diſquinternar-
 e. Requinternare. per. iterum. van Quin-
 ternen tot Quinternen. Quinternatim.
 getall van **C**yen en. Denarius. Decalagus. De-
 cenarius.
Cyenlaetich. Decennis.
Cyenvellich. Decupliciter.
Cyenmael. Decies.
 die **C**yen gebide. Decalagus. Decem precepta.
 die **C**yende. Decimus. Denus. Denarius.
Cyende bepl. Decima pars.
Cyende mael. Decima vice.
Cyende upt en guede. Decima. decime. Deci-
 mula.
Cyenden. Decimare. Decumare.

Cynſſ. Cenus. us.
Cynſen. Cenſuare.
Cynſich. Cenſualis. le. ter. tas.
Cynſbertwaerre. Cenſorius. Cenſorinus
Cynſ opboerre. Cenſualis. lis.
Cynſplichtich. Capitecenſus. us.
 hoſt**C**ynſ. Capitecenſus. us.
Cynſ die twee tobehoert. Dicenſus. us.
Cynſel van der hoſt. in **M**. **M**ennen toppel
 ſ. Papilla.
Cynſel dat hoigſte van en tynner. Apex.
Cynan. Tirannus. ni.
 die en **C**ynan dootleit. Tirannicida. de.
 die ſelbe dootſlach heit Tirannicidium.
Cynanſch. Tirannicus. a. um.
Cynanſchap. Tirannia. Tirannis. diſ.
Cyeren.
Cyether.
Cyeren in **T**. anleggen.
 guder**C**yeren. in **B**. Berbe.
Cyniahel. Tiriaca. ce. Anthidotum.
Cynken ſachte gaen. in **T**. Tye.
Cyjt. ure. in **S**. Spacium. ure.
Cyjt. ſtunde. in **S**. Spacium. ſtunde.
 ſom**C**yjt. ſommels onderwijlen. bewijlen. Inter-
 dum. Aliquando. Aliquociens. Quandoque.
 Quandoquidem.
 ſonder **C**yjt. Acronicus. a. um.
 der **C**yjt verloip of beſchryving. Cronica. corum.
 der **C**yjt beſchryvinge. Historiographia. Crono-
 graphia.
 der **C**yjt beſchryver. Cronographus. Historio-
 graphus.
Cyjt die mit der werlt began. Evam. vi.
 onſe **C**yjt dair wy nu in ſyn. Evam. vi.
Cyjt van eyen iare. van ſeven iaren. van hun-
 dert iaren of eynege geſatte tyt heit Eras.
 Etacula.
Cyjt der mynſchen of der werlt heit vick Eras.
 Etacula.
Cyjt. ſtade. ſtunde. in **D**. Dagh.
Cyjt ſo lang lue by gaen dat ſy den eygen recht
 neemt ind den anderen recht geeft. Prescri-
 here unde preſcripcio.
Cyjt is dat ſpacium dair onder wy leven ſ. An-
 nus dair ier. Mensis dair maent. Ebdomada

of Septimana die wecke. Dies dñe dach. Ho-
 ra die ure. ind Momentum dat ogenblich.
 Tijt is oick Aer. die lucht ind dat weder. f. Aura.
 Tijt is oick duyrcheit of walbeylicheit des coijps
 ind bercoijps. scilicet Caristia et Fori con-
 petencia.
 Tijt is oick die stunde wat in to doen.
 Tijt is oick die to valle des woordes of der no-
 ten in den sangh.
 des tot der Tijt hoirt. Temporeus. a. um. Tem-
 poraneus. a. um.
 in der Tijt comende. idem.
 dat gelyck of samen in eynde Tijt is. Idem.
 die inder Tijt nyet en dolt als he sal. Intem-
 poreus. Intemporaneus.
 Tijt berdyjben. Temporare. Temporalizare.
 Contemporare. Contemporalizare.
 nae der Tijt leben. idem.
 Tijtlich. Temporalis. le. ter. tas.
 onTijtlich. Intemporalis. le. ter. tas.
 Tijtlich. vñe. Tempestivus. Mane.
 Nota van Tijt als dat onderscheit van Eternus
 perpetuus. Sempiternus. Eviternus ind Tem-
 poralis steyt vñe geschreyen in E. Eewicheit.
 vñe of eerTijts. in D. wan Daghes.
 Tjtel in den schryjben. in C. Tittel.
 Tjtel als men an eynen schryft off als vñe an
 den boicken steyt. Titulus.
 Tjtel schryjben. Titulare.
 Tjtel inschryjben. Intitulare.
 Tjtel burschryjben. Preticulare.
 Tjtel berichryjben of anderwerf of achterwart Tj-
 tel schryjben. Retitulare.
 Tjtel schryjber. Titulator. Titularius.
 Toe. to hupff gaen. Ad.
 Co. in A. An.
 Co dat nyet aeyen en is. Clausus. Obstructus.
 Co den yeste mail. Primitus. Prima vice. Primo.
 Co den yesten mail. Novissime. Postremo. Ul-
 timo.
 waer wyldy Co Colne. to Romen. Coloniam.
 Romam.
 waer is Herman Co Colne. to Romen. Colonie.
 Rome.
 Cobben. spelen. in B. Burden.
 Coch. Tractus. us.

her Coch. in B. Hertoch.
 Cochen. lochen. in B. anhalen.
 Coegel. in A. Cong.
 Col. dop. in D. Dop.
 Col. Theloneum. Theoloneum.
 Callen. Theoloneum solve.
 Coelner. Theolonarius. Thelonarius.
 Colsch. Theolonarius. a. um.
 Collich. in C. Callichman.
 Coem. Frenum. frenula. aurea. ree. Aureas.
 atis. baiulum. li. oria. rie.
 schay of getandt Coem. Lipatum. ti.
 Choemen. Frenare. Confrenare.
 ontCoemen. Defrenare. Effrenare.
 wederCoemen. Refrenare.
 ongeCoempt. Effrenus. a. um. Effrenis. ne.
 Infrenus. a. um. Infrenis. ne.
 Coenen. wijfen. tzeppen. presentiren. Diffinire i.
 Ostendere. Indicare. Monstrare. demonstra-
 re. Sistere i. presentare. Representare. Ex-
 hibere. perhibere. Intimare. Insinuare. Osten-
 tare.
 herCoenen. in A. Apendaren.
 herCoenyng. Apparicio. Apparencia. Liques-
 cencia. Ostencio. Ostentacio. Ostentamen-
 tum. Ostentaculum. Ostentus. us. Demon-
 stracio. Exhibicio. Presentacio. Insinuacio.
 Apodixen.
 Coenre. tzeppher. betwijfer. Monstrator. Osten-
 sor. Ostentator. Exhibitor. Presentator. In-
 dicator. Intimator. Insinuator.
 Coenber. betwijflich. Demonstrabilis. Ostensibi-
 lis. Ostentabilis. Exhibibilis. Presentabilis.
 Indicabilis. Intimabilis. Insinuabilis hec om-
 nia le. ter. tas. Demonstratorius. a. um.
 vñeCoenen. Premonstrare.
 Coensel. Apparatus. Apparencia.
 Conne. Tonna.
 Conne mit tven oren an en boem to dragen.
 cunsa. Tina.
 Copp. Cirrus. ri.
 Cophair. Cincinnus. ni.
 Cop of tzuysicheit der boeme. Capillamentum. ti.
 Cop die afgehoutwen is. Mutilus. li.
 Coze. hespe. doir of wunsterhach. Cardo. dinis.
 Vertinellus.

Cozff. tozſche. waze. Cespes. tis. Sorops. opis.
Cozch.

Cozment. in P. Ppn.

Coern. on Moit. grammicheit. Ira. Iracundia.

Commocio. Furor. Rancor. Sevicies. ei.

Sevicia. Severitas. Indignacio. Fremitus.

cetera in B. ber Volgenheit et in S. Stup-
richeit.

Coernich. hebich. in B. ber Volgen.

Coernich wesen. in B. Belgen.

ber Coerning. Offensio. Irritacio. provocacio.

Irritamen. tum. Provocamen. tum. Exacer-

bacio. Apodixis. Perturbacio. vexacio. In-

fencio. Apodixia.

Coernicheit. in B. ber Volgenheit.

Coznlich. Irascibilis. le. ter. tas. Tiliacus. Ti-

liosus. a. um. tas.

ber Coznt. in B. ber Volgen.

onber Coznt. Inoffensus.

ber Coznnen. in G. ber Grammen.

Coern die getymmert is. Turris. Turricula.

Coern die hoigh ind ront is. Coclea.

Coern van holt. Fala. le.

Coernwechier. Arcubius.

bol Coerne of mit toernen vertziert. Turritus.

a. um.

Coern. Torneamentum.

Coernren. Torneamentare. Torneare.

Coerngerre. Torneator. Torneamentator.

Cozſche. waze. in C. Cozff.

Cozteidupbe. Turtur. ris.

Cozteien. in S. Stamelen.

Cozteier. in S. Stameler.

Cozteynge. in S. Stamelynge.

Coher. in D. Dubel.

Coher. eyn water toubet. Tyna. ne.

Coherboem. Tynale. lis.

Coberpe. wijchelye. in B. Boete.

Coberen. in B. Boiten.

Coebener. in B. Boiter.

Coebenerſche. in B. Bolterſche.

ber Coberen die ogen. Prestigiare.

ber Coberynge der ogen. Prestigium unde Pre-

stigialis. le. ter. tas et prestigiosus. a. um.

tas.

Couwe. sepl. in H. Hepe.

Couwe. in H. geſteitscap.

Couwen. ijlen. in H. Haisten.

Couwelich. snel. in B. Balb.

Couwen leder. in G. Gerwen leder.

leder Couwer. in G. Gerwer.

Czaich. in T. Tantzem.

Czaich. in T. Loep. traich. buyl.

Czaicheit. in T. Loepheit.

Czaighen. buplen. in T. Loepen.

ber Czachten. in D. ber Dencken.

ber Czachter. in D. ber Dencker. recipe verba et

fac tibi ex illis verbalia.

ber Czachtynge. cum hiis fac similiter.

Czachen. tueben. in B. Beyden.

ber Czachen. bertueben active. in T. ber Letten.

Czadden. Calcare. Subpeditare.

Czat. trede. in G. Ganch.

Czaghl op der biſcherepen. Alveus.

Czaighen. in T. Loepen.

Czaalen. in H. gekempis.

Czame.

Czane. in D. Dyp.

Czanseneren. aeberwallen. in T. aeber Loepen.

Czansumyt. vidimus vzeff. Transumptum. Lite-

tera vidimus. Antigraphus.

Czap. sprake. in G. Gzeede.

Czaggansſ eyn vogel. Viscardus.

mit Czappen of gzeeden to vertzieren. in G. mit

Gzeeden.

to Czat. in G. to Ganch.

Czat trede. in G. Ganch.

Czat van en verde.

Czechen. in D. Dansen.

Czechen. wanderen. in G. Gaen.

ber Czechen.

Czechen bur gericht. Trahere. Evocare. Citare.

Czechen van den eyren gericht tot den anderen.

Appellare. Provocare.

Czechen eyren in en sake. Compellare.

ont Czechen. onferren. in D. ont Dagen.

upt Czechen upt waerden of scyſten. Elcere. Ex-

trahere. Compilare. Copulare. Exsummare.

Excipere. Colligere. Electare. Excerptare.

Enucliare.

ont Czechen. ontwanderen.

an Czechen. lochen. in H. an Halen.

anTzecklich. Attractivus. Sirenicus. Inductivus.
Allectivus. Provocativus. Incitativus. Sir-
tus. a. um.

opTzecken. vouden. in N. Meren.

opTzecken. Attollere. Sustollere. Sursum. tra-
here. Attrahere.

berTzecken. verlengen. in H. verhalben.

uptTzecken. uptrepsen.

uitTzecken. roeypen. in H. uptkaiden.

uptTzecken clepder. Exuere.

anTzecken clepder. Induere. vestire.

sich anTzecken eyns dnyghs.

asTzecken. in D. ontDrogen.

asTzecken an der eeren. Detrahere. Carpere.

Deferre. Derogare. Maculare. Diffamare.

cetera in B. Blameren. et in C. beClappen.

toTzecken. Attrahere. Attollere.

by eyn of samen Tzecken. Contrahere.

uptTzecken. Extrahere.

wegnich of onder Tzecken. Subtrahere.

heymlich Tzecken. Idem.

Tzeckynge. Tractio. tractus. us.

berTzeckynge. in T. berTengynge.

Tzecklich. Tractibilis. le.

Tzedden. Calcare.

onderTzedden. Conculcare. Subculcare. Pessun-

dare. Profternere. Supponere. Obdere.

aberTzedden. in M. Misdoen.

asTzedden. in G. asGaen.

weder asTzedden. in G. weder asGaen van eynre-
saken.

toTzedden. in G. toGaen.

toTtrat. in G. toGanch.

berTzedden. versnaken. in D. beDzangen.

uptTzedden. in G. uptGaen.

umTzedden. in G. Erbaren.

baeben Tzedden. in G. baeben Gaen.

mys of aberTzedden. in M. Misdoen.

mys of aberTzedynge. in B. Broeckie.

Tzeffen. racken. in D. Dzeppen.

anTzeffen. in D. anDzeppen.

Tzangel. Triangulus. a. um. Ambligonius.

Tzibbelen.

Tzibunt of schattpng. in S. Schattpng int gemeyn.

Tzibunt of schattpng die die buren oeren herscap
gehen. Nestrendicium.

Tzicht. en stat. Traiectum superius.

uTzicht. en stat. Traiectum inferius.

Tzichter. Clepsedra.

Tzille. in S. Schybe.

Tzillen.

Tzyp. in H. Holsch.

Tzypen. pensen. in G. inGetwende.

Typer. en alde stat. Treveris.

Typerling. in B. Boebe.

Tyff. wynde. in P. Paley.

Tyffen.

Tyffen. aberwallen. in T. aberTopen.

Tzintern. in S. Sessvoickblader.

Tzobbel. in H. Hoip.

Tzoch. in B. Bach.

denchTzoch. Pinsa. se. Magis. dis.

Tzon. in A. Nach.

Tzoyen die grote stat. Troya.

Tzousch mynsh. Troianus. na.

Tzoss. in P. Pack.

Tzossen. in P. Packen.

Tzoshien. woepel. in B. halsBant.

Tzotz. tert.

Tzottzen. terrte.

Tzoist. in T. berTichtinge.

mysTzoist. Desperacio. Desperamen. Diffidia.

Diffidencia.

Tzoisten. in T. ontLasten.

Tzoisten. in S. Starcken.

Tzoister. Consolator. Recreator. Refocillator.

Hortator. Confortator. Paraclitus.

Tzoistlich. Consolatorius. Hortatorius. Recrea-

tivus. Refocillativus. Confortatorius. Con-

fortativus.

Tzoistynge. Consolacio. Consolamen. Recrea-

cio. Recreamen. Refocillacio. Refocilla-

men. Hortacio. Hortaciuncula. Hortamen.

Hortamentum. Confortacio. Confortamen.

mysTzoistich wesen. Desperare. Diffidere.

mysTzoistich maken. Desolari. in B. Bedze-

ben. bedzucken.

Tzubbelen.

Tzupffel der stegnmetzler. Trulla. Antrillus.

geTzupffel op der watermoellen.

Tzupffelen. mupren.

Tzupffelen. in B. Boeben.

Tzupffler. in B. Boebe.
 Tzuffelep. in B. Beberg.
 Tzumppe. in B. Basugn.
 Tzumpet. Idem.
 Tzumpen. trumpetten. in B. Basupnen.
 Tzumper. trumpetter. in B. Basupure.
 Tzuren. sozghen. in D. Dzoeben.
 Tzuprich. in B. Bedzoest.
 Tzuprichtheit. in B. Bedzoefnisse.
 Tzuppten boeren. eyn bish. Tructa. Harena.
 Tzutwe. in G. Geloebe.
 die Tzutw is. Fidelis. Fidus. Fiduciarius. Cer-
 nuus.
 beTzuten. in G. Geloeben.
 en Tzuten verlich. in M. Wair. burWair.
 Tzutweloiff. in E. Cerloiff.
 die onTzutw is. Infidus. Infidelis. Discreditus.
 Numida.
 onTzutw. Diffiducia. Diffidencia. Infidelitas.
 Tzutw of geloebe. toseggen of gelaeben. Fidu-
 ciare. Affidare. Affiduciare. Confiduciare.
 mynTzuten. Diffidere.
 mynTzuten. in H. mynHoupen.
 Tzutwelich. in G. Geloiffich.
 den men beTzutwet wat to bewaren. Fiducia-
 rius.
 Tzutwinge. Fiducia. Agonia.
 Tzutwe. Subarracio.
 Tzuten ter echtscap. Subarrare.
 Tzutw cleynoit ter echtscap. Arra. re.
 Co samen. to mail. in E. Clacheloiff.
 Tzutte kugben. in B. Bolden.
 Tzupch. konde. Testis. Arraba. Arbiter. Tes-
 ticulus.
 als en Tzupch but den richter staen of yest tun-
 gende. Antestor. aris inde Attestor.
 Tzupch bis ter bloitsoteynge of bis in den doot.
 Martir unde prothomartir. die yeste tuzch als
 sent Steffen.
 myt Tzupch vzenge of tuzch maken. Testificor.
 aris.
 als en Tzupch sweren. Testari.
 Tzupch leyden. Testari. Testes producere.
 die walsch Tzupch doot ind dair men en doitslach
 doot die doitslach heit Internicies. ei. Inter-
 nicium. cii. internicidium.

als en Tzupch volstaen. }
 Tzupch leiden. } Antestor. aris.
 prest Tzupghen. }
 tegen Tzupghen. Obtestor. aris.
 Tzupchlich Testabilis. Testimonialis. le. ter. tas.
 onTzupchlich. Intestabilis. le. ter. tas.
 Tzupgen. Testari. testificari. attestari. testimo-
 niare.
 Tzupgen. gelden. in E. Copen.
 Tzupgen. hoisfistolen.
 Tzupchnisse. in O. Ozhonde.
 Tzupchnisse. Testificacio. testimonium. enlo-
 gium.
 mit off samen Tzupgen. Contestari.
 Tzupgen alrewegen. Obtestor. taris.
 Tzupgen erghent umd. idem.
 Tucht. in H. Hoiffcheit.
 lijfTucht. in P. lijfPensg.
 onTucht. in D. Dorperheit.
 Tuchtich. sedich. in H. Hoessch.
 onTuchtich. onsedich. in D. Dorperheit.
 Tuchtich. loepsch. en dyer dat winnen wil. spee-
 lich.
 Tuzch. in B. Boebynne.
 Tuzken. in H. opHoeren.
 Tuzken. trecken. Trahere.
 Tuzne. Ceps. pie. Sepes. pis. sepecula. se-
 picula. hic seps indeclinabiliter.
 Tuznen. Cepire. Sepire.
 wederTuznen. Resepire. Ob. per. contra. Pre-
 per. ante.
 weder. tegen of ontTuznen. Dissepire.
 af of uyt Tuznen. Desepire.
 in of bynnen Tuznen. Insepire.
 tuschen Tuznen. Intersepire.
 umd Tuznsel. in S. beSlaiten ede. [1 stede.]
 Tunder polber buze in to slaen. Tuber. ris.
 Araula.
 Tuzgh in der gewicht waigen. Examen.
 Tuzg Lingua. Lingula. Glossa. se. Plectrum.
 tri. Plectellum li.
 Tuzgh uyttrecken. Elinguare.
 sonder Tuzgh. Elinguis gue.
 onder der Tuzgen die stede of eyn blat dat men
 dair leyghet dair mit men singet nae der bogel
 sanct. Sublinguium.

grootTungich. Linguatus.

dobbelTungich. Bifarius. Ambifarius. Ambra-
go. Ambiloquus et Ambiloquium est talis
locutio altriplex. Bilinguis.

Tunne. Tunna.

Tunnen. vaten. Invasare.

Tuschen. onder. in M. Manck.

onderTuschen. in O. Ondertuschen.

dair en Tuschen. in B. dair en Bynnen.

Tuschen. Inter.

die Tuschen oerre twe wat werbet. Paraneticus.
a. um.

Tupschen. in B. Boeben.

Tupschen. wesselen. in B. Bynnen.

Tupscher. in B. Boebe.

Tupschern. in B. Boebey.

Tuttel of tytcl in en worde. Titulus. Titellus.

Tuttelen of tytclen. Titulare. Titellare.

boirTuttelen. Pretitulare. Pretitellare.

wederTuttelen. Retitulare. Retitellare.

achterTuttelen. idem.

Tueben. Tractare.

Tuebelich. Tractabilis. le.

Tueben. tracken. in B. Bepden.

Tueben. besetten. in C. Cumeren.

Tueben. berletten. bertoeben.

Tueben. berletten. betracken. in T. berLetten.

berTuebyng. in T. berLettyng.

Tuae. Twe. Duo. Due. Binus. Bini. Bi-
narius. rii. Dias. diadis.

Twaren. werliken. in W. boirWair.

Twars. berliert. Obliquus. Transversus. Ever-
sus. Extraverso.

die Tweede. in A. Anderde.

getal van Tveen. Binarius. a. um. dualis. le.
Subsequalter.

van Tveen eyn oeverste. Ducentarius.

Tweelich. Dualis unde Dualitas.

tuschen Tveen eyn wesseltrede. Dialogus. Dia-
leticus.

Tweelunghe die gelick gebaren syn van eynre
moeder. Gemelli.

Twelbe. Duodecim.

die Twelfte. Duodecimus. Duodenus. Duo-
denarius.

Twelmail. Duodecies.

Twelf boickblader to hoip gebunden dat heit eyn
Sextern. Sexternus. Sexternulus. Sextern-
nunculus. Sexternen maken. Sexternare.
Sexternen to hope setten. Confexternare.
Sexternen verscheyden. Dissexternare. Resex-
ternare. per. iterum. van Sexternen tot Sex-
ternen. Sexternatim.

Tuern. garn. Duinum. Tuinum.

Tuernen. Duinare. Tuinare.

Twijch. telch. in R. Rijff.

bol Twijgher. bol telghen. bol boem. Arboro-
sus. in R. bollrijser.

Twydacht. in R. Rijff.

Twydrechtich wesen. in D. twyDrechtich.

Twyden. gonnem. in H. berhoeren.

Twydenst. Bipartitus. a. um.

Twy of tot twen degen. Biparcior. tiris.

Twyerlep. Bifarius. Biformis. me.

Twymail. Bis. Binies. Bina vice.

Twyholt. in D. Dobbelt.

Twyntich. Viginti.

eyn ind Twyntich. Viginti unus.

twee ind Twyntich. Viginti duo.

dry ind Twyntich. Viginti tres.

bier ind Twyntich. Viginti quatuor.

vijs ind Twyntich. Viginti quinque.

seff ind Twyntich. Viginti sex.

seven ind Twyntich. Viginti septem.

acht ind Twyntich. Viginti octo.

negen ind Twyntich. Viginti novem.

Twyntichste. Vicesimus. Vigessimus.

eyn ind Twyntichste. Vicesimus primus. Vi-
gesimus primus.

getal van Twyntigen. Vicenarius. Vigenarius.

getal van eyn ind Twyntigen. Vicenarius una-
rius.

getal van twe ind Twyntigen. Vicenarius bi-
narius et cetera.

Twysten. in H. Hamplen. et in D. twyDrecht-
ich.

Twywelbigen. Duplate. Duplicare.

Twywelbig. Duplex. Dupliciter.

Twywellich clept. Dyplois. dis

Twywellicheit. Dualitas Duplicitas.

Twyweligher. Displonarius. Duplicator.

Twywel. Dubium. Ambiguum.

Twy

Twybelechtich. Dubius. Dubiosus. tas. Ambiguus. tas. Dubitativus. Hesitativus. cetera in **S.** on **Secker.**

ontwybelechtich. in **S.** **Secker.**

Twybelechticheit. Dubietas. Dubiositas. Ambiguitas. Dubitacio. Hesitacio. Hesitaciuncula. Hesitamen.

ayn Twybel. in **W.** voir **Wair.** et in **S.** **Secker.**

Twybelen. in **D.** myn **Duncken.**

ber Twybelen. in **H.** myn **Haipen.**

ber Twybelt. Desperatus. Diffidens. Diffusus. Discredens.

Twijbel enns woirds. Amphibologia.

Twybelechticheit. in **S.** on **Seckerheit.**

Twijbel des sunnes. Amphibolia.

Twijbeler. Dubitator. Hesitator. Ambactor.

Twijbelechtige rede. Ambages. Ambagia. Ambago. ginis. Amphibologia.

Twyhentich. Biangularis.

Tzaghe. Febris. in **C.** **Calde.**

Tzaghe. vertzaghet. in **B.** **Bloede.**

ber Tzaght maken. Tabefacere.

onber Tzaeght. in **C.** **Coene.**

Tzagel. start. in **C.** **Tzail.**

Tzart. teder in **C.** **Cleynlich.**

Tzegghen. betwijfen. in **C.** **Choenen.**

Tzeven. werdepnen. in **A.** **Achten.**

Tzutteren. in **B.** **Beben.**

Tzeghe. in **G.** **Ghepte.**

long Tzeghe. in **G.** **long Ghepte.**

Tzyl. tijt. stade. stunde. in **D.** **Dach.** stade
umb Tzonglen en hupf off platze dat men daer
myet hyn en moeghe. in **T.** **umb Teggien.**

Tzperen. in **S.** **Schoen.** suberlick maken.

ont Tzperen. Deornare. Discomere. Ecomere.

Tzperung des arms. Armilla. s. an den arm.

Tzperung bur den doeren. Antipagimenta.

Tzperung. tzerheit. Ornamentum. Deornacio.

Decoracio. Fulcimen. tum. Pultura. Cul-

tus. Cultura. Venustas. Ridimiculum. Pul-

chrificacio. Ornatus. us. Stema. tis.

Tzperng der brouwen an den arm of by den beyn.
Periscelis. dis.

Tzperlick of vertzper. Ornatus. Comptus. Pla-
leratus. Venustus. Decusatus. Decoratus.

Faber. a. um. cetera in **S.** **Schoen.** suber-
lick

onber Tzjrtlick. Infaber. a. um. in **C.** **Tgsllick.**
ber Tzjrt in der wentijt. Veractus. a. um.

Tzolt. tzoldey. Stipendium Municipium. Do-
nativum Satellicium. Stipadium. secundum.
Hugucionem. sed secundum Catholicon.
Stepadium.

Tzoeldener. Stipendarius. Municipalis. Muni-
cipanus. a. um. Municeps. pis. Solidarius.

die Tzoldye geest. Stipendarius.

ont Tzunden. in **F.** **ont Fyngen.**

ont Tzundpng of ontsteeking van hupr. Incen-
dium. Cauma. tis.

V.

VA.

geDach. pant.

Dachen. waghen. Nutar. Vacillare. Titillare.

Daeche. ofte. in **D.** **Tp he.**

VA.

Daiche. slaperectich. Sapor. sompnolencia.

Dachen. in **S.** **Slaperen.**

Daicherich. in **S.** **Slaperich.**

Dac.

Dachel. in T. Loyre.
 Dachelen maken. Faculare.
 Dadem. Filum. li. Apiculus. li.
 Dadem later. in T. Claster.
 in den Dadem die dicke knozren. Tumentum.
 ti unde Tumentofus. a. um. tas.
 Dadem die herrot ind buyl is. Tibicilium.
 Dadem in en web gespannen. Liciu. cii. Sta-
 men. inis.
 Dader. Pater. Paterculus. Genitor. Parens.
 Proletarius. abba. arraba.
 Dader der naturen. Genitor. parens. proleta-
 rius.
 Dader den gy gelijck sijdt. Pater similitudine.
 Dader die zorghe voer u bereghet. Pater cure.
 Dader die u leert of regiert. Pater formalis vel
 doctrinalis.
 Dader der werdticheit ind eeren. Pater dignita-
 tis. reverencie vel honoris.
 Dader van alders wegen. Pater etate.
 Dader der geistlicheit. Abbas. prior.
 Dader des gesindes. Paterfamilias. paterfamilia-
 rum.
 den Dader in seeden nae to volgen. Patrizare.
 patrissare. patrinare.
 des Dader doot is die heit Patrimis.
 alder Dader. Avus.
 utwes Daders alder vader. Proavus.
 utwes Daders aelter alder vader. Abavus. dair
 neest. Attavus. dair neest. Tritavus.
 utwes Dader broeder. Patruus.
 utwes Dader broeders soen of dochter die is u ind
 gy oen. Patruelis. commu. ge.
 des tot utwes Daders broeder hoirt. Patruelis.
 le. ter. tas.
 alder Daders broeder. Apatruus.
 eyns Daders soens soen is des selven vaders nebe s.
 nepos. dat heiten wy en enyncklyng. dair
 neest pronepos. dan abnepos. dan atnepos.
 dan trinepos.
 Dader utwer huyfrouwen is u Socer. ri.
 Dader utwes mannes is vich u Socer. ri inde
 focerinus. a. um. tas. ind syn vader of oer
 vader is utwe Profocer.
 eyn Dader die noch en alder vader lebendich hest.
 Patrimus. mi.

des Dader ind moeder bter twee landen synt die
 heit Bigens. tis. omnis ge.
 eyn byn Dader. Bimaleus. ci.
 voirdader. Progenitor.
 stijfDader. Vitricus. Patrinus. patreus. pa-
 triaster.
 des tot en stijfDader hoirt. Vitricus. a. um.
 myt den Dader in eyen wesen ind in eyne sub-
 stancien. Omoufion.
 geDader of vader die u of gy oen eyn kynt ter
 heiliger dopen gehalven heit. Compater.
 geDadersche of vadersche. Commater.
 die syns Daders name heit. Patronomicus. a. um.
 Daderloiff weysken. Orphanus. na.
 Daderlich. Paternus. a. um. tas. Paternalis. le.
 ter. tas. Patricus. a. um. tas.
 Daderlich guet. Patrimonium.
 van Daderlich geslecht edel geboeren. Patricius.
 a. um.
 Daderlicheit. Paternitas. paternalitas. patrici-
 tas.
 der Daderen oeverste. Patriarcha.
 Daighet. Advocatus. prefectus.
 des tot den Daighet hoirt. Prefectorius. a. um.
 Daighbye. Advocacia prefectura.
 musseDall. Muscipula.
 rattenDall. Gliriscipula.
 Dall. spynckel. in D. Dzuwe.
 Dall den men vellet. Casus. casura. lapsus.
 lapsura. ruina.
 Vallen. Cadere. ruere. corruere. proruere.
 Labor. beris lapsare. perlabi collabi Di-
 labi. allabi. concidere. tundere i. conci-
 dere.
 inDall. Incidens. incidencia. illapsus. us.
 toDall. Accidens. accidentia.
 inDall des gedanken. Ennoyan.
 asDall. Decidens. Decidencia.
 nae den Dall weder opstaen. in S. opstaen
 nae den dall.
 geDall. aventure. in A. Abenture.
 ongeDall. in A. gwaide Abenture.
 guet geDall. in A. Abenture die guet is.
 toVallen. volberden. in B. byVallen. consen-
 tieren.
 asVallen. astreden. in G. asGaen.

weder afvallen. in G. weder afvaen.
 half gevallen. Semiratus.
 id is gevallen of geschiet. in B. id heft sich ge-
 boirt.
 aevervallen. transeneren. in T. aeverlopen.
 bevallen. behagen. in G. Baden.
 bevallen erghent onder. Obruerere. subruere.
 bevallen in en suet. Egrotare. Infirmari. De-
 cumbere.
 vallen. struikelen. in S. Sneben.
 bevallen als getimmer. Collidere. Collabi.
 Ruere. Corruere. Ruinam pati.
 bevallen in pene of boischen. Cadere. Inci-
 dere.
 afvallen. in H. Nissen.
 gevallen. in S. geschyen.
 to samen of mit vallen. Concidere. Collabi.
 Corruere.
 uytvallen. Excidere inde Excidivus. dat snell
 bellet. similiter Excidivus. a. um.
 invallen. Incidere. Illabi. Irruere.
 tuschen vallen. Intercidere. Interruere. Inter-
 labi.
 to valt vallen of valt nederballen. Procidere.
 Prolabi. Proruere.
 nederballen. Occidere.
 weder of achterwart vallen. Recidere unde Re-
 cidivus et Recidivus. a. um. Relabi.
 onderballen. Succidere unde Succidivus et
 Succidivus. a. um.
 afvallen. afgestoten werden. Precipitari.
 sulken afvall. Precipitium. cii.
 to valsch. Accidental. le. ter. tas. Enneo-
 maticus.
 vich vallende. Caducus. Cadebundus. a. um.
 vallend oebel. Epilencia. Comicius. a. um.
 Comicialis. le. ter. tas.
 die dat vallend oebel heft. Epilenticus. Em-
 plericus. a. um.
 Nota van vallen stent oick in G. Gliden.
 vale. in B. Bleeche.
 vale. witticheit als mallatscap. Albor.
 val. boellen. in P. jong Pert.
 valde. ruitzel. Plica ce.
 valden. ruitzelen. Plicare. Complicare.
 ontvalden. Deplicare. displicare. eplicare.

clept valden. Vestipliare.
 to hoip of to samen valden. Complicare.
 clept valdenbe. Vestiplicus. a. um.
 valboir. in D. Voigader.
 valche. Falco. onis. alietus. ti. capus. pi.
 ghervalche. Herodius. dii.
 valsch. Falsus. a. um. Commenticius. a. um.
 valsch maken. valschen. Falsare. Falsitare. Fal-
 sificare. Refellere.
 valsch prophete. Pseudo propheta.
 valsch apostol. Pseudo apostolus.
 valsch cristen. Pseudo Cristianus et sic in si-
 milibus.
 valsch sprekker. Falsidicus.
 valsch making. Falsificacio.
 valscher. valscher. Falsarius.
 valscheit. Falsitas.
 valscheitich. Fallaciter. Falso.
 eyn } Simplex.
 twe } Duplex.
 dyp } Triplex.
 vier } Quadruplex. citer.
 vyf } Valt } Quintuplex. citas.
 seff } Sextuplex.
 seven } Septiplex.
 acht } Octiplex.
 negen } Noniplex.
 Van. in A. Aff.
 dairvan. Inde. Deinde. Abinde. Exinde. Sub-
 inde.
 vanden. visiteren die krankhen. Visitare. convi-
 sitare. per. simul. invisitare. per. intra. seu
 valde revisitare. per. iterum.
 vane. Vexillum. vexillulum.
 vanendryger. in B. Vandersdyger.
 vanden. vander of wimpels aeverdecksel. Claxen-
 dix. cis.
 vangarde. boirhoide. boirwarde der scharen.
 vangen. antasten. in G. Grijpen.
 vangen in worden. in A. Archwilligen.
 onder of bevangen int best. Intercipere. Inter-
 venire.
 anvangen. in G. anGrijpen.
 ontvangen. Excipere. recipere. fuscipere.
 ontvangen eyn brycht. Concipere.
 bevangen als sech eyn pert of best verbynght.
 umb.

umbDangen. in A. Armeemen.
 umbDangen. umbgryppen enige dyngen. Cir-
 cundare. cirocerere. amplecti. circumplecti.
 amplexor. aris. complexor. aris. complec-
 tor. eris. stipare i. circumdare unde stipa-
 tim adver. instipare. per. in. seu valde.
 Ob. per. undique. ambire. lustrare. per-
 lustrare. vel contra. Re. per. iterum. Sub.
 per. subtus. vel post. vel parum.
 umbDanch. Amplexus. us. amplexacio. com-
 plexus. us. complexacio. complexio. am-
 plexio.
 bur umbDangen. Prelustrare. preamplecti. pre-
 amplexari.
 geDangen. in D. beschacht.
 berDangen. boirbanch doyn. Preoccupare. pre-
 venire. anticipare. in C. burComen.
 berDangen als eyn stede of herberghe. Precap-
 tare.
 anDangen. in D. anNemen.
 onderDangen. Intercipere.
 sych geDangen geben. Dedo. dedis. dedere.
 die sych geDangen gebet. Daticius. dedicius.
 deditor.
 als sych eyn geDangen gebet. Dedicio. redicio.
 onis.
 umbDanglich. umbgryplich eenighe dyngen. Lu-
 stralis. lustrabilis. le. ter. tas. circumplec-
 tibilis. circumdabilis. le. ter. tas. amplecti-
 bilis. amplexabilis. le. ter. tas.
 Dair. in G. beschyp.
 Dairen. begryppen. in A. Archwilligen. et in
 C. burComen.
 Dairlich. Capciosus. a. um. tas.
 Dair. sozgh. in A. Nxt.
 Daren. wanderen aeverwech. in R. Riesen. wan-
 deren.
 Daren. bueren active Vehere. vectare. vecti-
 tare.
 waelDaren to geluck. in D. Dphen.
 erDaren neutra. in C. Cundich.
 erDaren. vernemen. in C. Erbaren.
 Darende have of guet. Res. bona mobilia.
 breedPart. Peregrinacio.
 herPart. in D. Herbart.
 andart der see of anderre wateren. Ostium. ti.

Dart wael. got behued u. in A. Abdee.
 Darre. ster. Thaurus.
 Darrich. styrich. Thaurinus.
 Darsch. bisch. Recens. recentulus. friscus. im-
 putridus.
 Darsch. groen als bisch of vleesch. Insulsus. re-
 cens. recentulus. perrecens. quamrecens.
 friscus. a. um.
 Darsch maechen. Recentare.
 Darscheit. Recencia. cie.
 Dartw. Color. Tinctura. Fucus. ci.
 Dartwe buc der vrouwen ansicht maellen. Annu-
 lare.
 Dartwe afnemen. ontbarwen. Detingere. Distin-
 gere. Decolorare. Discolorare.
 Dartwen. Colorare. Fucare. Tingere. Tincta-
 re. Contingere. per. simul.
 ontDartwen neutraliter. in B. berBlijcken.
 van Dartwen manigerley gebndt geweben. Poli-
 mitus. a. um.
 dat van Dartwen manigerley geweben is. Poli-
 mitarius. a. um.
 van Dartwen manigerley weber off meere. Poli-
 mitarius.
 Dartwen eyn rede. Fucare. Colorare. Comere.
 Phalerare.
 weder of berDartwen. Recolorare. Retingere.
 under of weynich Dartwen. Subcolorare.
 Dartwer. Colorator. Tinctor.
 twp of dobbel Dartwich. Bicolor inde Bicolo-
 ratus. a. um.
 vele Dartwich. Multicolor In. Multicoloratus.
 dyn Dartwich. Tricolor inde Tricoloratus.
 ongelich Dartwich. Discolor unde Discoloratus.
 manigerley Dartwich. Diversicolor Inde Diver-
 sicoloratus.
 eyn Dartwich. Unicolor unde Unicoloratus.
 twt } Albicolor.
 roit } Rubicolor.
 swart } Nigricolor.
 groen } Dartwich. } Viricolor. atus.
 blae } Blavicolor.
 grae } Grificolor.
 gheel } Glaucicolor.
 gemengt Dartwich. Mixticolor Inde Mixticol-
 ratus.

doot **Dartwich**. *Luridus*. a. um.
 blond **Dartwich**. *Lividus*. a. um.
Dartwinge. *Tinctura*. *Coloratura*.
 gheet **Dartwe**. *Epadicus*. *Glaucus*. *Citrinus*.
 die syne **Dartwe** in syne angeschichte van schem-
 den niet verwandelt. *Cromaticus*.
Dartwe krupt. *Fenicium*. cii.
 middel **Dartwe** tuschen wit ind swart. *Elbus*. a.
 um. *Elbidus*. a. um.
Dast. gewijff. in *S. Secker*.
Dast. starch. in *G. Gesunt*.
Dast. stantvastich. in *G. Gantz*. heel.
Dast. steebe. in *B. onberwechlich*.
Dast. seer. in *D. geboich*.
Dast. starch als eynich dyngh is. in *S. Starch*.
 vast.
Dast maken. vestigen slaete of stede. in *S. Starch*.
 ken.
Dast maken. *Firmare*.
Dastlich. *Firme*. *Firmiter*.
Daste. *Ieiunium*. *Abstinencia*. *Angaria*.
Dasten. *Ieiunare*. *Abstinere*.
Dasten tijt. *Quadragesima*.
Dastlich. *Quadragesimalis*. le. ter. ras.
 de **Dast** of des aevens niet en gtt. *Incenis*. ne.
Immorsus. a. um.
 die niet en **Dast**. *Morsus*. a. um.
Dastalaabend. *Carnisprivium*. *quinguagesima*.
Dat int gemeyn. *Vas vasis*. *vasculum*. *vacil-*
lum. *Tessera*. *Tessacula*.
waterDat. in *H. Hantbat*.
boederDat. *Bacus*. ci.
edichDat. *Acetabulum*. *Acetarium*.
seychDat. *Macula* le. *Metallum*. li. *Syphon-*
onis.
Dat dair men groen ruyt in to vult. *Trapera-*
te. *Trapetum*. ti.
Dat dair men garstewater in suydt. *Ptisanarium*.
 spijse **Dat** der schermer. *Miscellaneum*. nei.
 erden **Dat**. *Fictile*.
Dat myt twee oren tot den wjn dyenende. *Dio-*
ta. re.
 eyneley ront **Dat**. *Culigna*. ne.
Dat wat in to bewaren. *Filaxa*. xe.
lese Dat. *Cafeale*. *formella*. *formula*. *duca-*
ce. *fissura*. re.

appelDat. *Aposoretum* vel *aposeretum*.
bureDat. *Ignearius*.
melchDat. *Mulceale*. lis. *multrum*. tri. *mul-*
tra. tre.
 scherberg of schenckebierg **Dat**. *Ptisanarium*.
Dat hand uyt to waschen. in *H. Hantbat*.
Dat dair men wat natg of buchteg in doot. *Mis-*
sorium. rii.
Dat dat onder eyn gat hest tot water dyenende.
Guttilicium.
Dat bur die salbe meker. *Guttus*. ti.
Dat van glase. *Guva*. *guina*.
Dat van eyne gewassen fleschen gemaect. idem.
 ind oick *Agula*. le.
Dat wjn in to dragen als eyn huyt of belle.
Hyrnea. nee.
Dat holt in to waschen. *Pelluvium*. *Labrum*.
labellum. li. *alveus*. vei.
 oelg**Dat** van gold of silber. *Lenticula*.
Dat wjndzuwen in to treden.
 oelg**Dat**. in *G. Oelgbat*.
 salben**Dat** of busse. *Olfactorium*. *olfactoriolum*.
 sayt**Dat**. *Seminarium*.
Dat dair men appel in dreghet dat onder plat is.
Aposoretum. *apoforica*.
Dat dair men den heren eten ind dyncchen in
 dregt. *Aristophorum*.
Dat dair in men die spijse besyden sett. idem.
 wjn**Dat** dat men op den scholderen dreghet. *Ar-*
millum. li.
 wjn**Dat**. *Arferia*. *bacharium*. *lepiscum*. ci.
 cetera in *M. Wjnbate*.
Dat dair men haber myt ghebet of mytt. *Bacus*.
bacillus.
 goit **Dat** water in to dogn. *Aqualis*. lis. *castel-*
lum. li.
Dat spijse in to dogn. in *S. Spijsebat*.
Dat spijse in to dragen. *Ciborium*. rii.
Dat spijse in to bewaren. *Cibutum*. ti.
 alreley **Dat** ter hoeken. *Coculum*. li.
 dyncch**Dat**. *Ciatus*. ti.
Dat dat kunstich is. *Artocapta*. *artocupa*.
Dat myt hengien of oren. *Ansatum*. ti.
Dat der heiligen of der offerhande. *Armellum*. li.
Dat dat djn pynappel of pynnen hebet. *Triden-*
tal. alis.

erden Dat myt sijr symplen. Scitropedes. dis.
eynreley erden Dat. Trulla. le.
Dat dat bynnen grof ind dycke is. Turgiolum. li.
Dat van myssynck dat cleyen is. Lenchicus. ci.
eyn snoed Dat. Quadrantal. talis. quadrantale.
lis.

ront Dat. Sperum. ri.
Dat verhooper of meker. Vascularius.
eyn Dat waters. Soriscula.
Dat dat gedreyet is. Torneuma. tornatura.
Dat dat neder ind cleyen is. Pigella.
doit Dat. Quartallum. li.

Dat dair men buye myt leschet. Syphon. onis.
Date die tot wijn gehoeren. in M. alreley Wijn-
bate.

alreley melck Date. in M. Meelckbate.

alreley eet Date. in E. Eetbate alreley.

Date to stoppen. Lino. is. ire. Allinire. Col-
linire.

baile Date ondsicht. Futilis. le. Futilia. Fictilia.
der Date tzierheit. Emblema. tis.

Datmecker. Tesselarius. Tesserarius. cetera in
B. Boedeker.

gemaect off bereydt Dat. Anaglyphum. phi. An-
cesa. forum.

heilige Date. Anclabria.

Daten. tunnen. Vasare. Invasare. Convasare.
per. simul.

Dat der xii. in eyn en eymer maecht. Ciatus. ti.
eyn Dat dat xii. eymer maecht. Capfax. acis.

Cathapulta. Concha. e. ind dat is en erden
bat.

eynreley erden Dat. Calpar et Catinum. ni. dat
selbe is oick en erden schottel.

Dat van hii. amen dat is eyn boeder. Plaustrum.
stri. Carrata. te.

Dat van eynte amen. Ama. me.

Dat van en eymer. Sextarium. rii.

Dat van en byrdei dat synt vier quarten.

Dat van eynte quarten. Quarta. te.

Dat van en echtel off menghlen dat is en halbe
quarte. Menglinum.

Dat van eynte pynten dat is eyn half menghlen.
Pynta. te.

Dat van ruebeken beneden wijs ind haeden engh.
Calatus. ti.

eynreley Dat des men tot wijn gebuyct. Crater.
ris. Cratera. re.

eynreley nutte Dat. Seria. Seriola.

eynreley Dat. Affrutabulum.

eynreley Dat. Arapagio. onis.

eynreley Dat. Brocca. ce.

eynreley Dat dat men op eselen off muplen buert
mit wijn off oely ind hest byr huycken. Bari-
le et Cadus idem.

Dat van eynreley maten. Metreta. te.

eynreley Dat. Arpagma.

Dat dat byr pyppappelken hest als byr tanden.
Triens. tis.

Dat des men tot water gebuyct. Orca. ce. et
Urceus idem. off die nap.

Dat dat eyn schail heit umb wijn upt to byrnc-
ken. Fiala.

Dat dat eyn kruesen heit oick wijn upt to byrnc-
ken. Crusibulum.

Dat dat eyn eymer heit dair men water mede
puttet of breeghet. Sicula. le. off urna.

Dat dat eyn boede off huyben heit tot water.
byr off wijn. Dolium. lii.

Dat dat eyn tonne heit. Tunna. ne.

Dat dat eyn flesche heit. Lagen. Flasca. Fles-
cula. le. idem. ind is so groit soe heit so
Fidelia.

Dat dat en kanne heit. Amphora.

Dat dat eyn cop off nappe heit. Urceus off
Orca. ce.

Dat dat eyn kofst of mande heit. Sporta. spor-
tula. sportella. cophinus cophinula.

Dat dair men asch der manschen in duet. Urna.
ind is oick eynreley mate.

Daten. in E. op Laden.

Datten. hechten. in E. Cleben.

Dattynge. in B. half Want.

Date haeben gebildet. Anaglipa. orum. ancesa.
orum.

gevecht. in H. Kijff.

vechten. in H. Kijben.

vechter. in H. Kemp.

seeghvechter. verbagnre. Triumphator. victor.

boirvechter. Actionarius. propugnator.

myrvechter. in H. mytkijber.

anvechten. Impugnare. oppugnare.

tegen Verchten. idem.
 vnr Verchten. Propugnare.
 weder Verchten. Repugnare.
 Vrede. oꝛ och. in C. Creghe.
 Weeden. oꝛ loghen. in C. Cregghen.
 Weedebyess. Littera diffidatoria.
 Wedel. in G. Ggghje.
 Wedeler. in G. Gggher.
 Weder. pluymie. Penna. pennula. pluma. me.
 Wederen. Pennosus. plumosus. tas.
 die Wederen of pennen uyt en bloegel treckt. Pin-
 nirapus.
 die Wederen of pluymen eenen van den hoisde
 nympt. Pinirapus.
 myt Wederen decken of tzyeren. Pennare.
 vol Wederen. vol pluymen. Pennosus. plumo-
 sus. a. um. tas.
 Wederen die an pijlen straken volken byeren sijn.
 Tormido. inis.
 Wederen. pluymen. pennen uytrecken. Depen-
 nare. expennare. deplumare. explumare.
 Wederen. pluymen insteken of myt wederen pluym-
 enullen. Impennare. Implumare.
 geWedert. gepluymt. Pennatus. plumatus. a.
 um.
 Nota van Wederen byndt men vick in N. Plum-
 men.
 Wedder. opm. myns vader hwoeder. in O. Opm.
 Wedder. opm. mynre moeder hwoeder. Avuncu-
 lus.
 Weddere rechte neben. twyer hwoedere of twyer
 instere of hwoeder ind susster byndere. Conso-
 brini.
 Wedder alreley maich. in N. Neben.
 Weggh. sterflich. Capularis. re. filicernus. a.
 um. filicernus. a. um. moribundus.
 Wegghel. eynpessich. in N. herhardt.
 Weeghbyur. Purgatorium. cartaticum. expiato-
 rium.
 Wegghen. reynighen. in H. Heren.
 Wepl. Venum ni i. Venale. lis. ter. tas.
 wael Wepl. in C. guesd Coips.
 dat Wepl is. Venalicius. vendicius. a. um.
 Vele. Multus. a. um. plurimus. a. um. co-
 piosus. a. um. copfus. a. um.
 to Vele. Nimis. nimium.

Vele sprekende. Multiloquus. verbosus. cetera
 in C. die vele onnutlich Casset.
 Veelheit. Multitudo. copia. copiositas. coops
 indeclina.
 Veelre wyse. Multiformiter.
 Vele meer. Multus plurimus.
 eben. of gelick. of soe. of also. of sus. of alsus.
 Vele. Tantum. Totidem.
 woe Vele. Quot. Quantum unde quantitas.
 soe of sus Vele. Tot. Tantum. Tantidem. Tan-
 tillum. Tantisper unde Tancitas.
 Velle. in H. Hupt.
 dat Velle dat men de ogen mede decket. Ci-
 lum. li.
 tuschen Velle ind vleisch en supchte. Intercus-
 tis.
 tuschen Velle ind vleisch. Intercutaneus. a. um.
 Intercuticus. a. um. Intercutaneus. a. um.
 Subtercus. tis. Subcus. tis.
 Velle of hupt van vollen. Hapsum. si.
 Veplich. byn in S. Secker.
 Vepliche byplatze off stede als herck. herckhoff.
 heplige amyt off krayme et cetera. Asilum. li.
 Veplicheit. in G. Gelede. et in S. Secker-
 heit.
 stede der Veplicheit. in S. stede der Seckerheit.
 eynVeldich. Simplus. a. um. Simplex. cis un-
 de Simplicitas. Simpliciter.
 eynVeldich maken. Simplare. Simplificare.
 twynVeldich. Duplex Duplus. Biplex. Altri-
 plex unde Duplicitas. Dupliciter. Biplitas.
 Bipliciter. Altriplicitas. Altripliciter.
 twynVeldich maken. Duplicare. Duplare. Du-
 plificare.
 dlynVeldich. Triplex. Triplus. a. um unde Tri-
 plicitas. Tripliciter.
 dlynVeldich maken. Triplare. Triplicare. Tri-
 plificare.
 hyperVeldich. Quadruplex unde Quadruplicitas.
 Quadrupliciter.
 vele of manich Veldich. Multiplex. Multiplus.
 vele of manichVeldich maken. Multiplicare.
 weder twynVeldich. dlynVeldich maken et cetera.
 Reduplicare. Retriplicare. Requadruplica-
 re. Requintuplicare. Remultiplicare et ce-
 tera.

verdellich. in B. Begweme.
 nederdellich. in D. verdarflich.
 ongedellich. in A. Amerlich.
 ongedellicheit. in C. Crot.
 ongedellige. in S. Stumper.
 die haist off snel vellet. Caducus. Todinus. a. um.
 velchen. in D. Valsch maken.
 velcher. Falsarius. Falsificator.
 velst. in A. Acher. et in L. Lant.
 velstman. in B. geBuer.
 Veme. Judicium vetitum.
 Vemschepen.
 verVemen.
 verVempt.
 Vencknisse. in H. Herckener.
 geVencknissemester. stockmester. Carcerarius.
 geVenckenscap als sich een gebangen geest. De-
 dicio. onis.
 Vent paedse tong. in F. Fent.
 Venit. in C. Ciant.
 Venne. in B. Boich benne.
 Vensch. boichsch. in B. Boichechtich.
 Vere die die lunde oever dat water voert. Nauta.
 te. Navita. te. Promeus.
 Vergelt. verloen. in S. Schepden.
 Vere. wijt. Remotus. Longinquus. Exterus.
 Extraneus. Protenus i. procul. cetera se-
 quuntur post Vergwantzes.
 Verberen. in A. Anxsfeldich maken.
 verVert. in A. Anxsfeldich.
 onberVert. in C. Coene.
 berVerlich. in G. Gyslich.
 berVerlich. verschylich. in A. Anxlich.
 Verdyet. roit. in C. Crot.
 Verdrot. Tedium. Fastidium. [1. Fastidium.]
 Fastidiolum.
 Verdypeten. Attediare. Fastidire.
 Verdypelich. swait. in A. Arbeptlich. et in A.
 ongeNoichlich.
 Verghen. anfunnen. in M. anMoiden.
 twyVerdich. in B. Dablang. et in D. twy-
 Dacht.
 Vergerfs. in L. verLaeren.
 Veriuyss. in S. Slaesse.
 Vercken. swyn. Porcus. Porcellus. Porculus.
 Porca. Porcella. Porcula. Kyrry.

tong Verckshien. in C. Coedhien.
 wilt Vercken dat een beer is. in B. Ber.
 Verckens stal. in C. Coeben.
 Verckens dyanck. Silique. arum. squalor.
 Verckens herdde. in H. Herdde der vercken.
 Verckens sinere. in S. verckens Smalt.
 Verckens buych. Aqualiculus.
 van Verckens vleysch een gericht. Nefrendicium.
 Verckens vleysch. Nefrendicia.
 der Verckens kuple die sy wueten. Scrobs.
 der Vercken wueten. Scrobare. Inscrobare.
 Vercken gebaiten van en wilden beer ind van
 eyne tamer solgh. Cicuris vel Cicurres.
 Vercken dat gelubt is. propie een dorch. Ne-
 frendus. di. Maialis.
 moeder Vercken. en ghilt die gelubt is.
 Verckens. swijnich. Porcinus. Suinus. Subil-
 lus. Suillus.
 tam Vercken dat een moeder is. in C. Cyeme.
 Verckens harst den men en wech sendet. Nefren-
 dicum. cii.
 Vercken verwaerre. Scropharius. porcarius.
 Verckensvase. in B. Vase.
 Vercken dat noch suget. Depubis. bis.
 Vercken winnen in der naturen. Subare.
 der Vercken rijnste ingewee. Sumen.
 Verckens buych wael gestunght. Scrutulus. li.
 Vercken sump sich in to welken. Volutabrum.
 Vermen. Confirmare.
 Verming. Confirmacio.
 Vermloen. in C. Cinober.
 Verne alt verlaert.
 Vernust. verstant. in A. Frede.
 Vernustich. verstandel. in C. Cloich. et in A.
 Frede.
 Verpelge. in A. Argelist.
 Vergwantzes. so te seggen.
 Verre. wijt. in D. Vere.
 van Verre. Alonge. delonge. elonge.
 Verrietheit. Longinquitas.
 Verren. Elongare. Abientare. Abvicinare.
 ontVerren. in S. Stelen. et in D. ontDagen.
 so Verre. in maten. in A. by Aisa.
 Verre wesen. Distare. Dispescere.
 die Verre is. Absens. asenaneus. absencialis.
 le. ter. ras unde absencia.

Verste.

Verſe. in *H. Haek*.
 mit Verſen ſteten. Calcitrare. mulcare.
 Verſ. Verſus. Verſculus. Metrum. tri.
 Verſmaken. Verſificor. aris.
 Verſmakliĳh. Verſificabilis. le. ter. tas.
 werck van eenen Verſ. Monasticum. Monasti-
 cium. Monasticon.
 van twee Verſen een geſengh of geſette. Disti-
 cum. Disticum. Disticon.
 half Verſ. Emisticus.
 Verſich. Metricus. a. um.
 twee Verſich. Bimetricus. bimeter. tra. trum.
 drie Verſich. Trimetricus. trimeter. tra. trum.
 vier Verſich. Quadrimetricus. tetramiter. tra.
 trum.
 vijf Verſich. Pentametricus. pentameter. tra.
 trum.
 ſes Verſich. Exametricus. exameter. tra. trum.
 Verſemeker. Verſificus. verſicator. a. tricus.
 metriſta. comaticus.
 van weynich Verſen een geſet. Ydilion.
 die Veerſte. die voerſte. Longinquior. distan-
 cior. remocior.
 Verſte van tumber. Doma. tis. tolus. li.
 Verſte. verlenginge. in *H. verhalpunge*.
 Verſten in *H. verhalden*. verlengen.
 Verſtendel. in *B. Beſcheyden*.
 Verſten. fraeclaten. Pedere.
 Veſann hoen. Feſanus.
 Veſe. ſcheebe. Feſtuca.
 Veſpertijt Vesperum. ri.
 Veſper dat getijde dat men heldt. Vespere. orum.
 et vespere. arum.
 Veſper maken. ſingen of leſen. Vesperare.
 Veſpertijt of aebend werden. Vesperare. vespere-
 raſcere. advesperare. advesperaſcere.
 Veſper ſtonde die wijle men dat veſpergetijde heldt.
 Vespere arum.
 Veſper die men luydet. Vespere. arum.
 Veſperliĳh Vespertinus. a. um.
 Veſtman dem men ſchijft of toegheeft dem be-
 ten.
 Veſte. beſniſſe. beſninge. bolwerck. beſchre-
 Fortalicium. municio. municipula. mu-
 nicipium. munimen. munimentum. munito-
 rium. municipium. praesidium. obſidium.

propugnaculum. firmaculum. Firmatorium.
 firmamentum. fultura. fulcimen.
 Veſten. beſtigen. vaſt maken ſtede of ſtede et ce-
 tera. in *S. Starchen*. beſten ſtaete.
 Veſten. in *H. Hechten*.
 Veſten. ſtarchen gelaiſte of gypſe. in *S. Sarc-*
 hen. beſten gelaiſte.
 ontveſten. Diſſipare. Diſpactare.
 innt of ſamen Veſten. Communire. conſulcire.
 umbeſten. Circumfulcire. circummunire. cir-
 cumfigere.
 voer Veſten. Premunire. prefulcire.
 tegen Veſten. Obfulcire. obmunire.
 weder of achter Veſten. Refulcire. Remunire.
 Veſten an en cruce. Crucifigere.
 Veſten van beneden op. Suffigere.
 voer Veſten. Transfigere.
 Veſten manigerley. Diſfigere.
 in Veſten. Inſigere. eſſigere.
 Veſten voer an. Preſigere.
 weder Veſten. Reſigere.
 Veſten. tieben. Figere. aſſigere. configere. de-
 figere. perſigere.
 Veſtniſſe of beſtinge van gelaiſten of toefeggen.
 Solidamen. tum. fulcimen. tum. munimen.
 tum. communimen. tum. roboramen. cor-
 roboramen. tum. foramen. tum. vallamen.
 vallacio. ratificacio. roboracio. corroboracio.
 Veſtniſſe. tuchniſſe. in *O. Ophonde*.
 Veſtliĳh. Firmiter. Irrefragabiliter. in *B. on-*
 berbeſteſliĳh.
 Vet. Pinguis. crassus. perpinguis. Arvinosus.
 ſaginaris. carneus. Carnosus. carnulentus.
 corpulentus. carnulentus. esculosus. escu-
 lentus. escosus. obesus i. pinguis. collosus.
 Vet ſmeer. in *S. Smalt*.
 Vet weſen of werden. Crasſeo. es. ere. eſcere.
 pinguer. gliscere i. pingueſcere. Impin-
 gueſcere. repingueſcere. per. iterum.
 Vet weſen off werden van buchter materien. Uveo.
 es. ere. Uveſcere.
 dat men Vet maket umt to eten. in *M. dat*
 men Veſtet.
 aether Vet off meer dan vet. Obelus. Obesus.
 tas.

dat myt Vetten gehoert is. Adipatus. a. um.
 Vet maken. in M. Mesten.
 Vet makynge. Impinguacio. Saginacio.
 Vet werden. in M. Mesten.
 Vet mynsh off dyer. Adipatus. Incrassatus.
 Vetticheit. Pinguedo. Crassitudo. Popa. pe.
 Sagina. ne. Saginum. ni. Saginula. Car-
 nositas. Carnulencia. Crassitas. Crassicies.
 Esculencia. Corpulencia. Callus. Sigimen.
 Sagimentum. Saginamentum.
 Vetticheit des byschs. Aqualicus. Aqualiculus.
 Vetschen. nydich spelen. in M. Mappen.
 Vgeh. gwick. in M. Hake.
 Vgestal. Stratorium.
 Vgeh in dyben. in B. Beesten vgeh.
 Vgeh van den stal in die weyde dyben. in B.
 Beesten hake.
 Vpant. wederparthij. Inimicus. Hostis. Adver-
 sarius. Emulus.
 Vpant werden. in S. ontzeggen.
 Vpant of onbzunt wesen sonder ontsachte beede.
 Inimicari. Contrariari. Contraversari. Ad-
 versari.
 Vpant maken. Inimicari. Simultare.
 Vpantbenger. vpantsleger. Hosticapa. Hostiscin-
 da. Hostiscida.
 eyn getzpert Vpant. Toragium. gii.
 Vpantcap. Inimicicia. in C. Ceghe.
 Vpantlich. Inimicalis. Inimicabilis. le. ter. tas.
 Hostilis. le. ter. tas. Hosticus. a. um.
 Vicarie. cappellrye. Vicaria. Cappellaria.
 Vicarius. Vicarius. Altarista.
 Vyck. eyn czanchheit der bish. Vicus.
 Vycksbone. Lupinus
 Vycken. vyghen. in L. hyntopen.
 Vidimus byes. in C. Cansumpt.
 Vyf. Quinque.
 Vyfgen. Quindecim.
 Vyftich. Quinquaginta.
 Vyfhondert. Quingenti. te. ta.
 Vyfduzent. Quinque milia.
 Vyfte. Quintus. Quinus. Quindenus.
 Vyftiende. Quintus decimus. Quintanus. Quin-
 danarius.
 Vyftichste. Quinquagesimus.
 Vyfhondertste. Quingentesimus.

Vyffmail. Quinquies. Quinies.
 Vyftienmail. Quindecies.
 Vyftichmail. Quinquagies.
 Vyfhondertmail. Quingencies.
 Vyftich. Quinquaginta.
 eyn ind Vyftich. Quinquaginta unus.
 twee ind Vyftich. Quinquaginta duo.
 dry ind Vyftich. Quinquaginta tress.
 vier ind Vyftich. Quinquaginta quatuor.
 vyf ind Vyftich. Quinquaginta quinque.
 seff ind Vyftich. Quinquaginta sex.
 seven ind Vyftich. Quinquaginta septem.
 acht ind Vyftich. Quinquaginta octo.
 negen ind Vyftich. Quinquaginta novem.
 Vyftichste. Quinquagesimus.
 eyn ind Vyftichste. Quinquagesimus primus.
 twee ind Vyftichste. Quinquagesimus secundus.
 dry ind Vyftichste. Quinquagesimus tercius et
 cetera.
 Vyfhunderste. Quingentesimus.
 getal van Vyben. Quinarius.
 getal van Vyftgenen. Quindenarius.
 getal van Vyftigen. Quinquagenarius. van li.
 Quinquagenarius unarius van liij Quinqua-
 genarius binarius et cetera so voortan big
 tot ix.
 Vyfbeldich. Quintuplex. quintupliciter.
 Vyfbeldich maeken. Quintuplare. Quintupli-
 care.
 Vyftgen Veldich. Quindcuplus. pliciter.
 Vyftgenveldich maken. Quindcuplare.
 Vyftichveldich. Quinquagecuplus.
 Vyftichveldich maken. Quinquagecuplare.
 Vyghe. Ficus. us.
 dyegh Vyghe. Carica eciam dicitur dactylum
 f. fructus. palme. lappaces.
 preft gewassen Vyghen. Grossi.
 Vyghen eter. Sichophanta.
 dair men Vyghen. dryghen. natte et cetera myt
 steelt dat reytschap of haichstien heyt Strigilis.
 lis.
 Vyghenboem. Ficus. ci. ruminalis. lis.
 cleyn Vyghenboem. Ficulnea. nee.
 Vyghenboemg. Ficulneus. a. um. ficeus. a.
 um.
 dair vele Vyghen wassen. Ficulnetum. ficutum. ti.
 O o

Vngghen. vijcken. in *L.* hynTopen.
 Vple. Lima. limula.
 Vplen. Limare. delimare.
 mpt of samen Vplen. Collimare.
 Vpifel. Limatura.
 Vplnae. Quasi. pene. ferme.
 Vpllichte. in *A.* by Abenteueren.
 Vullen. huyt astrecken. in *S.* Schynnen.
 Vplre. in *S.* Schynre.
 Vplte. Filtrum. cento. onis.
 Vpltmeker. Filtor. centor. toris.
 Vplrich. Filtrosus. centrosus. a. um.
 Vpm saids schoebe. schrantze of anders.
 Vpmmen.
 Vpnche. Frigellus. carduellus. achallantida.
 achallantis. lucuna.
 Vpnden. Invenire. adinvenire.
 wederVpnden dat verlaeren was. Reinvenire.
 reperire.
 onderVpnden die waicheit. Comperire. experiri.
 in *S.* onder of verSoecken.
 ontVpnden.
 heVpnden.
 Vpnggher. Digitus. digitabulum. dactylus.
 grste Vpnggher als die duym. Pollex. cis.
 ander Vpnggher. Index saluatorius demonstra-
 tivus.
 mddelste Vpnggher. Medius. impudicus. ver-
 pus. pi.
 vierde Vpnggher. Medicus. medicinalis. anularis.
 tiepnste Vpnggher. Articul. digitulus. digitel-
 lus. auricularis.
 Vpngerlyck. in *L.* Rynck.
 Vpngerhoit. Digitale. lis.
 dair men en Vpnggher in steecht. Digitabulum.
 digitale. lis.
 Vpnggher wijsen. Digitare. indigitare.
 Vpne van en vish. Penna. pennula. pynna.
 le unde pynnotus. ras.
 Vpnich. in *G.* Gardich.
 Vpnicheit. in *F.* Felheit. et in *S.* Stupri-
 cheit.
 Vpsen. in *G.* Glijffen.
 Vpsen. in *G.* Glijffener.
 geVpsen. Fictus. Confictus. Simulatus. Com-
 menticius.

geVpsen werck. Facti Fictio. Simulacio.
 Vpsen. Fenestra. Fenestrella.
 Vpsen huten wijs ind hynnen eng. Exedra.
 dra.
 Vpsen maken. Fenestrare.
 Vpsen geslipt in eyne want. Riscus. ci.
 Vpsen. doncker. in *D.* Dupsen.
 Vpsenisse. in *D.* Dupsenisse.
 Vpsen. wetten. Terere. acuere.
 Vpsen. Quatuor. Thessera. re. Tesseron. Te-
 tras. adis.
 Vpsen. Quatuordecim. Tesseredecas. dis.
 Vpsen. Quadringenta.
 Vpsen. Quadringenti. te. ta.
 Vpsen. Quatuor milia.
 Vpsen. Quartus. quaternus. Quartanus.
 Vpsen. Quartus decimus.
 Vpsen. Quadragesimus.
 Vpsen. Quadringentesimus.
 Vpsen. Quadries. Quater.
 Vpsen. Quadragesies.
 Vpsen. Quadringencies. Quadringen-
 tesies.
 Vpsen. Quadringenta.
 een ind Vpsen. Quadringenta unus.
 twee ind Vpsen. Quadringenta duo.
 dry ind Vpsen. Quadringenta tres.
 vier ind Vpsen. Quadringenta quatuor.
 vyf ind Vpsen. Quadringenta quinque.
 ses ind Vpsen. Quadringenta sex.
 seven ind Vpsen. Quadringenta septem.
 acht ind Vpsen. Quadringenta octo.
 negen ind Vpsen. Quadringenta novem.
 Vpsen. Quadragesimus.
 een ind Vpsen. Quadragesimus primus.
 twee ind Vpsen. Quadragesimus secundus.
 dry ind Vpsen. Quadragesimus tercius.
 Vpsen. Quadringentesimus.
 getal van Vpsen. Quaternarius.
 getal van Vpsen. Quatuordenarius.
 getal van Vpsen. Quadragenarius.
 getal van een ind Vpsen. Quadragenarius.
 unarius. van xij. Quadragenarius. bina-
 rius et cetera soe hoort an bis tot vyftigen.
 Vpsen. Quadruplex. Quadrupliciter.

Vyrbeldich maken. Quadruplare. quadruplica-
 re unde Quadruplicator.
Vyrtienbeldich.
Vyrtienbeldich maken.
Vyrtichbeldich.
Vyrtichbeldich maken.
die Vyrtitter onder den hest. Quaternio.
Vyrtiant. Quadrus. Quadrangulus. Quadran-
 gularis. re. ter. tas.
Vyrtiant maken. Quadrare. Quadrangulare.
tot Vyren beglen. quartieren. Quartare. Qua-
 dripartiri. Quartipartiri.
tot Vyren gedeelt. gewyrdelt. Quadripartitus.
 Quartatus. Quadrifidus. a. um.
Vyrtelen wyse. Quadriformiter.
Vyrtboitich. Quadripes. dis.
Vyrtspennich. vyrtuchich. Quadriugus. a. um.
 quadriugis. ge.
Vyrt iare alt. Quadrimus. quadrimulus. qua-
 drimatus. a. um. quadriennis.
Vyrtiarge tijt. Quadrimatus. a. um. Quadrien-
 nium unde quadriennalis.
Vyrtperdich wagen of carre. Quadriga. ind die
 drijver daer af heit Quadrigarius.
Vyrtrelen. Quadrifarie.
Vyrtbel. quartier. Quadra. dre. quarta. pars.
Vyrtbel of en ozt guldens of wijns of anders.
 Quartale. lis. quartarium. Quartallum.
Vyrtbel van maten. Quartale. lis. quarta pars.
Vyrtre. in D. vyrtvach.
Vyrtren. hoichtijlicheit halven. Celebrare. festi-
 vare. sollemnizare. festare. sabbatizare.
Vyrtlich. in D. hoichtijlich.
Vyrtvach. hoichtijt. in D. vyrtvach. hoichtijt.
Vyrtynck. dat vyrtbel van eynen pennynck. Qua-
 drans. dodrans. ferro fertonis.
Visch. Piscis. pisciculus.
bol Visch. Piscosus. pisculentus. lencia.
stockvisch. Strumulus.
vischvisch.
Visch dyck. Vivarium piscina.
Vischeter. Xiofagus.
Vischhof. Nassa. se.
der Visch beetheit. Pisculencia. piscositas.
Visch hercoeper. Piscarius.
Vischvrait. Piscivorus.

Vischvrait. Senecia. cie.
Vischschuebe. Squama. squamula.
Vischvynne. in D. Vynne.
Vischen. Piscor. aris.
vntvischen. Expiscari.
samen of vntvischen. Compiscari.
Vischer. Piscator. favissor. piscens. piscans.
 indeclina. piscarius.
Vischerpe. Piscina. piscaria. piscatoria.
Vischmenger of vercoeper. Bolo. onis.
Vischich. Pisculentus.
Vischlich. Piscatorius. piscabilis. le.
Vysieren. in D. beDencken.
Vysierre. Fictorius. ficticiosus. fictor. poëta.
Vyst. wat. in G. Ghet.
eyn Vyst. Bombus. bi. Trulla. le.
Vysten. Bombizare.
Vysel. Tritorium. pyla. le.
in den Vysel stoten of wyben. Pilare.
dat men in den Vysel stoit heit Pylumen. inis.
Vysieren. Fingere. defingere. effingere. Dis-
 fingere. machinari in malo poyo. poy.
 poyre.
samen of vnt Vysieren. Confingere. comma-
 chinari s. in malo.
Wack. in D. onWey.
Wack visch.
Wack haer lant. Planicies.
Wade. Placenta. polenta. focacia.
Waden becker of meker. Placentarius. placen-
 tinus.
Waden of posteyden cop. Arcopta.
Wam. Flamma. flammula.
Wammen in sech selven. Flammere. flammes-
 cere.
Wammich maken. Flammare. Inflammare. Con-
 flammare.
Wammich. Flammeus. flammivomus.
Wanderen. eyn lant. Flandria.
Wanders mnsch. Flandrinus. Flamingus.
Wemynck. idem.
Wass of hennep. Stupa. Stupula.
Wass. Linum. lini.
Wass knop of bolle. Adula. le.
Wass clabe. Roca. ce.
mit Wass of hennep reten stoppen. Stupare. De-
 stu.

stupare. Extupare idem vel Extupare est stupam remove. Restupare. per. iterum.
 strenge Vlasses of henneps. Strena. Strenula. unde Strenosus. tas et Strenicus. a. um f. der streenen gerich.
 Vlassich of hennepsich. Stupeus et Stuposus. a. um. tas.
 Vle. eyn vogel. Bubo. Noctua.
 Vlechte. in T. Locke.
 Vlechten. Tricare. Plectere. Complectere. Campsare unde Campsatilis. Plexor. aris. Complexor. aris. Capillare.
 Vlechtinge des hairs. Capillatura. Capillamentum. Tricatura.
 weder Vlechten. Retricare.
 ont Vlechten. Retricare. Districare.
 goltfar Vlechtich. Auricomus. a. um.
 slangen Vlechtich. Anguicomus. a. um.
 Vlecke smette. in T. Lunche.
 en Vleck rodelich in den ansicht. Cefia. e. Lenticula inde Lenticulosus. tas.
 en Vleck an den libe. Nevus. vi unde Nevus. tas. Nevulus. li. di.
 en Vleck in boischen of schyften. Menda. de.
 Vleck tegen die spele of eere. Labes. bis. Labecula. Pernicies. ei unde Perniciosus. tas.
 Vlecken. smetten. in T. Luncken.
 be Vleckt.
 onbe Vleckt. in R. Keen.
 Vlechtich. in R. on Keen.
 Vledermuys. Vespertilio. onis.
 der Vledermuys of slangen gat. hol. nest off woninge. Scrobs. bis.
 Vledich. in R. Keen.
 on Vledich. in R. on Keen.
 Vlederen. in H. Hollenter.
 Vlegel to derschjen. Tritulas. Tribula. Tribulum. li.
 Vlehen. in B. Bidden.
 Vlesch. Lagenas. Laguncula. Amula. flasca. flacula.
 grote Vlesch. Fidelia.
 Vleschen fant. in C. Cozbetze.
 Vleschen garde.

Vlesch dat roe ps off menschen vlesch. Caro. carnis. ni.
 Vlesch dat gare is ind beesten vleische. Carnes. carnum.
 Vlesch op hoelen gezaiden. Carbonella.
 die Vlesch to schoirt. Carrinator.
 Vlesch stede. Carnarium. rii.
 Vlesch stede. in S. Scharn.
 Vleschoutwer. metzigher. Macellarius. Bocida. Boscida. Macellator. Lanio. onis. Lanius. nii. Lanista. Carnifex. Macellio. Macerarius. Molarius.
 Vleschoutwer ampt. Carnificium. cli.
 Vleschen of vleschich. Carneus.
 Vleschen.
 des Vlesch begerlicheit. in G. begerlicheit.
 stuck Vlesch al umd ind umd gelych. Congiarium. rii.
 stuck Vlesch. Capodium. dii.
 tuschen Vlesch ind velle eyn suet. Intercus. tis.
 tuschen Vlesch ind huyt. in D. tuschen Velle ind huyt.
 Vlesch bynae doot. Gangrena. ne.
 Vlesch huten of slachten. Macellare.
 gros Vlesch an den halse of an den armen. Torus. ri unde torosus. tas.
 Vlesken di. Carnuncula. carnicula.
 vol Vlesch. Carnosus. tas. carnulentus et carnulencia.
 Vlesch aanneemen. Incarnare.
 des Vlesches annering. Incarnacio.
 Vlesch sonder vette. Pulpa. pe. pulpula le unde pulposus. a. um. tas.
 dair men Vlesch ind swept met reynighet. Strigilis. lis. fe. ge. unde strigilare.
 Vleschlich. Carnalis. le. ter. tas.
 Vlessen. lijnen. Lineus. a. um.
 Vlessen. smeykende. in T. Lunschende.
 Vlyhen. in S. Schicken.
 by Vlyhen. byboegen. in S. to help Setten.
 by Vlyhen sich seiven of en anderen erghent by. in D. by Doegen. by Vlyhen.
 Vlyhen als men eyen iaghet. Fugere. fugitare. aufugere. refugere. perfugere. effugere. defugere.

toe Vlpehen. Confugere. affugere. circumfugere.
 wijderwegen Vlpehen. Diffugere.
 die so Vlupdt. Diffugus. profugus.
 berre of to rugge Vlphen. Defugere.
 npt Vlphen. Effugere.
 boir Vlpehen. Prefugere.
 af Vlpehen. Defugere.
 berre Vlpehen. Profugere.
 Vlpehen van den eynen hoip of her tot den anderen. Perfugere. transfugere.
 die so Vlupdt. Perfuga. ge. transfuga. ge.
 to rug Vlpehen. Refugere. retrofugere.
 die so Vlupdt. Refugus.
 onder Vlpehen. Subterfugere.
 aeber Vlpehen. Transfugere unde transfuga. transfugus.
 Vlphen. spalben. in C. Cloeben.
 Vlph of sijde speck. in B. Bafie.
 Vlpheren. en hoem. in H. Hoellenter.
 Vlpeghe. Musca. muscula. asilus. li. cenecla. cle. vomica. ce. cenomia id est communis musca.
 hondsvlpeghe. Cinifes. fis. cinomia. ricinus. ni.
 fenijnde Vlpeghe. Casnomia. spalangus. gi.
 grote Vlpeghe. Musco. onis.
 Vlpegghen gwasen nette. Muscarium. flabellum. li. muscalarium.
 Vlpegen of mucken nette haeben den hoefde. Canopeum pei.
 dair der Vlpegen vele synt. Muscetum. musculum. muscarium.
 vol Vlpegen. Muscosus. musculosus. tas.
 Vlpegen. verbum. Volare. Voletare.
 to hymmel Vlpegen. Evolare.
 to Vlpegen. Advolare.
 af Vlpegen. Avolare. abvolare. devolare.
 vol Vlpegen. Pervolare.
 to samen of to of npt Vlpegen. Convolare.
 umher Vlpegen. Circumvolare.
 in Vlpegen. Involare.
 npt Vlpegen. Evolare.
 tuschen Vlpegen. Intervolare.
 tegen Vlpegen. Obvolare.
 weder Vlpegen. Revolare.

onder of nae of weynich Vlpegen. Subvolare.
 haeben of op Vlpegen. Supervolare.
 doir of aeber Vlpegen. Transvolare.
 lait Vlpegen. Fleubothomum. mi.
 npt Vlpegen laten blost. Fleubothomare.
 Vlpegen later. Fleuborhomator.
 Vlpegen latinge. Fleubothomia.
 Vlijt. sozge. in A. Achte. sozge.
 Vlijten. in A. Achten. sozgen.
 Vlijtigen. in O. Oeffenen.
 Vlijtig. sozchfeldich. in D. an Dechtich.
 Vlijch wesen. in D. an Dechtich wesen.
 Vlijtigen nae en dunch. in A. Arbeiden.
 Vlijticheit. Diligencia. Opera. re. in E. Ernsticheit.
 Vlijtlich. in D. an Dechtich.
 Vlpeten. Fluere. Manare. Permanare. Demanare. Fluitare. Meo. as. are. Perluere. Decurrere.
 to Vlpeten. Affluere.
 boir Vlpeten. Prefluere.
 boir hyn Vlpeten. Preterfluere.
 boir Vlpeten. Transfluere. Perfluere.
 aeber Vlpeten. Transfluere. Superfluere.
 in Vlpeten. Influire.
 npt Vlpeten. Effluere.
 mit of samen Vlpeten. Confluere.
 weder Vlpeten. Refluere.
 tegen Vlpeten. Obfluere.
 af Vlpeten. Defluere.
 to rug Vlpeten. Retrofluere.
 umh Vlpeten. Circumfluere.
 haestlich Vlpeten. Defluere.
 wijtwellich Vlpeten. Diffluere.
 tuschen Vlpeten. Interfluere.
 Hec omnia faciunt adiectiva in livis.
 Vlpetlich. Fluxilis. le. Fluxibilis. le. Fluidus.
 Vlo. Pulex. cis.
 dair der Vloen vele synt. Pulicarium. Pulicetum.
 vol Vloen. Pulicarius. a. um. Pulicosus. tas.
 Vloe of nop op den doich. Lanugo. inis.
 Vloek.
 Vloick.
 Vloicken. in B. Blameren.

Bloicken sich selbst. Imprecor aris.
 Bloicker. in B. Blasphemere.
 neberbloedlich. in M. haeben Maten.
 Bloigh. blucht. als men bluyget. Alatus. us.
 Bloigel. Ala le.
 van den Bloigel dat onderste blyegdepl. Vola. le.
 die Bloigel an den voeten heft. Alipes. dis.
 Bloigelvoirre. Alager. Aliger. Alatus. a. um.
 Bloepen als staende water. Stagnare.
 Bloepen als die see. Abundare. Exundare. In-
 valere. lescere.
 umbloepen. in D. umbloeten.
 Bloepen genoich heben. in H. bozhebich wesen.
 to rug Bloepen s. ebben. Redundare.
 Bloit s. blietende Water. in M. Water dat blic-
 tende is.
 Bloit des waters. Inundacio Fluctuacio. Ca-
 thaclismus. Gurgitacio. Gurges. tis. Allu-
 vio. onis. alluvies. ei. alluvium. ii. Col-
 luvio. onis. Culluvies. ei. Eluvio. onis.
 Eluvium. ii. Proluvies. ei. Proluvium. ii.
 umbloit. Circumluvium. ii.
 uytbloit. stranch van en water. Fluctus De-
 cursus.
 Bloit des meers. Ledo. onis. in M. des Meers
 stijngge.
 Bloiten. bloeten. in S. Swemmen.
 Bloitich. bloitsch. Fluvialis. le. Fluvialis.
 Flumineus.
 bol Bloiten. Fluviosus. tas.
 Bloie. in D. onDey.
 Blocht. in D. Bloeghe.
 Blocht in der iacht. Fuga.
 toBlocht. ontwijck. Subterfugium. profugium.
 presidium. Cicopleum. sepedum. di.
 Blocht wijderwegen. Diffugium.
 uytBlocht. Effugium.
 stede der toBlocht. in S. stede der Seherheit.
 Blochtich of bliende. Fugax. cis. profugus. fu-
 gitivus. a. um et fugacitas.
 Blochtich van synen heer. Fugitivus.
 die mgtBlochtich is. Confuga ge. communis
 generis.
 Blochtich. snel. in B. Bald. et in D. be-
 Dyplich.
 geBlochten. Complexus. Contricatus. a. um.

ongeBlochten. Incomplexus.
 Plugg als die vogel.
 Blochtich. snair. in C. Cundich. in B. Bald.
 in D. beDyplich.
 Bloesch mit der wollen. Vellus. leris.
 Umb. dairumb. Propterea. Ergo. Ideo. Igi-
 tur. Ideoque. Idcirco. Eapropter. Eatenus.
 propter.
 wairUmb. Quare. quamobrem. quapropter.
 Quocirca. unde.
 Umblanghs. Circum Circa. Circiter. Prope.
 Umb ind umb. Circumquaque. undique. Cir-
 cumcirca. undiquaque.
 Umbfus. in G. to verGeefs. [l. in G. verGeefs.]
 Ummende. in A. Amans.
 Ummen. in A. No.
 Ummersa. Profecto. Corgo.
 Ummerto. nu. in A. Noe to.
 Ummerteer. in A. Nijst. Altois.
 Unck. eyn sengn woyn. in M. Mall.
 Uncf dat synt twe loit. Uncia. cie.
 half Uncf. Semiuncia.
 mit Uncien wegghen of meten. Unciare.
 van Uncien tot uncien. Unciatim.
 Und. in C. Ende.
 Unde. ghelbe opt water. in B. Bulle.
 Unden. under. in M. beNeden.
 Underdenich in D. underDenich.
 Underdenicheit. in D. uuderDenicheit.
 Under enanderen. in A. under enAnder.
 Underlaet. Intervallum. Pausa. Mora.
 Underwijlen. in C. somCpt.
 Underwonden in C. Croeden.
 die Underste. in A. die Nederste.
 Ungel. Cepum. pi. Cebum. bi. Axungia. e.
 Untz. hent. in B. Bgs.
 beVoichlich. in G. Geboichlich.
 ongeVoichlich. in A. onNestich.
 Voeken wegen. Flare.
 Vouden. optrecken. in M. Meren.
 Voider die voidet. Alumnus. Nutritor. Fotor.
 Fomentator Refector. Altor. Alitor. Ali-
 mons. pluraliter. Alumnator.
 Voidersche. Nutrix. Ales. Altrix. Alitrix. Alum-
 na. Fotrix. Refectrix. Getara. Nutricula.
 le. eciam in A. Amme.

die Voibt of geboibt wurd. Alumnus in maf.
ge. Alumna in fe. gene. Alumnulus. Nu-
tricius. a.

Voitfel. in N. Merong.

Voitfel. voibynge. Educacio. educatus. us. Nu-
tricio. Alimentum. Fomentum. Fomenta-
cio. Pastus. us. Refectio. Sufientacio.

Voiblich. Nutribilis. Fotibilis. Fomentabilis.
Refectibilis. Recreabilis. Educabilis. Pas-
cibilis. Fotilis. hec omnia le. ter. tas. Nu-
tritorius.

Voider als men den dyeren gheeft. Pabulum. li.
farrago. ginis. pastus. us.

Voideren of voider vergaderen. Pabulor. aris.

Voidering. Pabulatura. pabulacio.

Voiderbat. Bacus.

Voidermeifter. habergeber. Abatis.

Voider onder die cleyder. Foderatura.

Voideren die cleyder. Foderare.

Voider hoeps wons of anders. Plaustrum.

Voiderfche. in N. Amme.

Voigh. vergaderinge twer dyngher.

int geVoighe. ten beften. ten vreden.

Voigen. vlyghen. in S. Schicken.

Voigen. themen. in G. Gelympen.

byVoigen. in S. to hoip Setten.

byVoigen. byvlyghen fych felven of en anderen er-
gent by. Applicare. Disponere. Ordinare.
dirigere. adhibere. Appellere. aptare.

an eyn Voigen. Copulare. combinare. Con-
iungere. applicare. feneror. aris et fenero.
as. are i. adiungere. meio. is. ire i. iun-
gere. defectivum est compingere. Com-
plaudere. complodere. conferere. conglu-
tinare. compaginare. afcio. cis. cire i.
iungere. afciscere. admoveere. advicinare.
contexere. immeire. defectivum est finzu-
gere inde finzutus. a. um i. conjunctus.
conterminare i. coniungere. unire. adunire.
unare. adunare. counare. counire.

ban eyn Voigen. Recopulare. reiungere. re-
coniungere.

Voighlich. in S. Schicklich. unde adiunctim
advicinatim. applicatim. cetera fume ex
precedentibus verbis in ly. an eyn Voi-
gen.

Voighlichkeit. in S. Schicklichkeit.

Voighlich. in G. Gelymplich.

Voiggingh an eyn. Compages. gis. compago
ginis unde compagineus. a. um. copula.
copulacio. combinacio. coniunctio. adiunc-
tio. applicacio. iunctura. conglutinacio.
complausus. us. complofus.

umbyer Voigen. Circumferere.

Vogel. Avis. avicula. volucris. ales. tis. al-
tile volatile.

tam Vogel. hec Attilis in fingulari et hec Al-
tilia in plurali.

die Vogel veyle byget. Avigerulus.

Vogel toutwe.

Vogeler. Auceps. aucupator. avicularius.

Vogel bangen. Aucupor. aris.

Vogelbangng. Aucupium.

Vogel lijme. Viscus. ci.

der Vogel heymlike ftede in den walde. plurali-
ter. Aviaria. orum.

Vogelwijchlen. Auguriari inde augurium.

der Voglen wech. Aviarium. rii.

die nae der Vogel fanch mat den monde fanget.
Oscen oscennis.

alre clegne Vogel geluydt heit Fricinnio. is.
ire.

der clegnster Vogel fanch heit Minuritio. tis.
tire

Vol. Plenus. repletus. refertus.

Vollentlich. Plenarius. pleniter.

half Vol. Semiplenus.

Vol. in D. Dyonchen.

Volheit. in D. Dyonchenfchap.

Volheit. Plenitudo.

Volburt. in C. Consent.

Volburt in gwaiden. Faucio. onis inde fau-
ciosus. a. um. tas.

Volburden. in C. Confenteren.

Volburden. toeballen. in B. byvlyghen. confen-
teren.

Volck. Populares. vulgus unde vulgofus. tas.
et vulgaris. re. ter. tas. populus. popel-
lus. gens. plebs. plebicula unde plebeus.
a. um. plebicula. eciam in L. Luyde.

tot den Volck fpreken. Concionor. aris.

tot den Volck fpreker. Concionator.

ban

van twee Volcken geboeren als die vader cleeffsch
ind moeder gelrefsch. Bigens. tis.
mit Volck verbullen. Populor. aris.
dat dat Volck oeffent of in weerden helbt. Ple-
bicola. le.
den Volck to volgen of tofpzeken of an to ropen.
Plebeo. es. ere. plebecere.
die den Volck of den ruterer oere rechten of be-
hulp geest. Tribunus. ni. Tribunucius. a.
um.
des Volcks ingefette. Plebicitum. ti.
des tot den Volck hoerende is. Popularis. re.
ter. tas. vulgaris. re. ter. tas. plebeus. a.
um.
vol Volcks. Populosus. tas. Populacio. onis.
Voilen in uwen guet duncken. in D. Dunchen.
boilen.
gelick Voilen. in D. aeverDagen.
ongelick Voilen. in E. onEgns wesen.
voirVoilent. [1. voirVoilen.] Presentire.
wederVoilen. Resentire.
Voilen. tasten. in H. Hoiren.
Voilunge. tastunge. in H. Hoirunge.
geVoilich. in C. Castlich
ongeVoilich. Insensibilis. le. ter. tas.
Volgen. Sequi. Imitari. Comitor. aris. Se-
cutor. aris. Sector. aris. Insequi et perse-
qui per. valde.
berVolgen. Persequi. Insequi et cetera. in B.
Bedrogen.
berVolgen umb wat to werben. in A. Arbe-
den nae en dynck.
mit Volgen to laten in H. berhengen.
samen of mit Volgen. Consequi.
naeVolgen den anderen in seeden. Imitari. sec-
tari. equiparare. moralizare.
Volgen. volburden in B. byBliven.
berVolger. Persecutor. emulus. demulus. emu-
lator.
naeVolgen in eyns anderen stede. Succedere.
subsequi.
naeVolger. Successor. subsecuto. Sequax. se-
quaculus.
naeVolchnisse. Sequacitas. subsequela. subse-
cucio.
Vollen. Fullare.

Voire. Fullo. onis.
Volreboem Liciatorium.
Vondelnggh.
der Vondelng off wepsken hugff off herberghe
daer men so opboidet. Orphanotrophium.
der Vondelng berwaerre. Orphanotrophita.
Vondeniff. in O. Odel.
Vonderen. in S. Schym. stecch.
Voire. Pre. Pro. Ante.
Voirmaiss. ermaiss. in D. wanDages.
Voire als dat eyn umb dat ander. Pro.
Voire dat niet achter en is. Ante. pre.
Voire als en ploich hutwet. Ariuncula. Sulcus.
Lyra. Arruncula. Sulculus. urbus. urnus.
Voren maken. lant boren. Sulcare. desulcare.
Lyrare.
upt der Voiren hutwen. Desulcare. Delyrare.
Exorbitare.
tuschen twee Voren die hoighde off dat spaci-
um. Aruncula. Ariuncula. Porea. ree. Porcula.
le. Crebro. onis. ind alsulke hoighde of spa-
cium maken. Porcare. Importcare unde Por-
cator. Importcator.
Voren meker. Sulco. onis.
Voren wijtwelckich. Dissulcare.
inVoren. Insulcare.
weder Voren. Resulcare.
die Voerberste of aeverste. Primicius. a. um.
Voerbicht an des peris sabel. Anchile. An-
tela.
Voerbicht an en slot of voirstat an eynre stat.
in B. voirBurchte.
Voerder hant. Dextra manus.
Voerder voit. Pes dexter.
Voerder hands of rechts. Dexter. tra. trum.
Voerder. verre. Remocior. remocius. Distan-
cior. distancius.
Voerder. bozwat. boztan. Ultra. ulterius. ultro-
neus adver.
Voerder adver. als he sal dat voerder doyn dan
gy. Pocius. peramplius. amplius. magis.
Voerden. in S. voirSetten.
Voerden. bedrijven. in A. Arbeiden. et in C.
berLijghen.
Voerderonge. Promocio.
die Voerberste. die prst. in A. die Arste.

die

die Voederste. die wijsste. die uterste. in D. die
Deerste.

Vozdel. Prerogativa. ve. privilegium exempcio.
dem Vozdel hoirt of geschuyt. Prerogatus. pri-
vilegiarius. privilegiatus. prelatus. exemp-
tus.

Vozdel eynen doyn. Prerogare. predere. pre-
ferre. privilegiare. eximere.

Vozteren. bymen. in B. Vaten.

Voiren. Vehere. vectare. ducere.

inVoiren. indragen. in B. inVzengen.

aeverVoiren. in B. aeverVzengen.

aeverVoiren aever water. Transfretare. transva-
dare. traducere.

holVoiren. in B. holVzengen.

toeVoiren. in B. toeVzengen.

samen of to hoip of mitVoiren. Convehere.
convectare.

umbVoiren. Circumvehere. circumvectare. cir-
cumducere.

af of to rugge Voiren. Devehere. devectare.
deducere.

upVoiren. Evehere. evectare. educere.

in of tegen Voiren. Invehere. investare.

hoir of berre Voiren. Provehere. provectare.

op of neder Voiren. Subvehere. subvectare.

so waer op of waer mede men wat Voiren of dra-
gen mach. Vehiculum.

Voirman van eyne steden. Veredarius.

Voirman. Auriga. rutusmata. te. vector. duc-
tor. agitator. elarius.

Voirman des helschen scheeps. Caron. onis.

Voirloen van touwe. Vectura. vectigal. alis.

Voirloen van scheppe. Naulum.

die wat to Voirloen nympt. Vecturarius.

Voirhoest. in S. Sterne.

Voirmunder. in M. Mumber.

Vozhe. in G. Gabel.

Voern. in C. Cate.

Vozsch. in H. Huplangh.

beliVozsch. Agredula.

Vozschen. roepen. Quaxare. quaxquare. coaxi-
tare.

Vozschen roip. Quaxum. xi. quascum. ci.
coaxitacio.

Vozschen stede. Ranetum. ti.

Voirspetich. in C. Cloich.

Voirspan. in S. voirSpan.

Vozst. in H. Helde.

Vozstich. Gelidus. algidus unde geliditas.

Vozstballe. Gelicidium.

die Vozste. in H. die Urste.

Voirt dair men aever wandelt. Vadum. vadu-
lum unde vadosus. a um. tas. braceum.
brevium. vii.

aever en Voirt reysen of voiren. Vadare. per-
vadare. transvadare. revadare. per iterum.

Vozt. Ultra. ulterius. ultro. item.

Voztan. bozder. Ultroneus.

Voztmer. Amodo. Peramodo. Amplius. Per-
amplius. Deinceps. Dehinc.

Vozte. bzuchte. in M. Mxt.

Vozte. in C. Caeche.

Vozten. in C. Caecken.

Voirbare. Predecessor. Precessor. Antecessor.

Vozwarde. in G. Gelynde.

Vozwarde. onderschept. in C. aeverComyngh.

Vozwart. buchynne. Antrosum. ultra. ultro-
neus.

Vozwart. voirsich. Pronus. a. um.

Voss. Vulpes. pis. vulpecula.

Vossen. Vulpinus. a. um.

Vossen kugle. Amfractus.

Voit. Pes. pedis.

half Voit. Semipes. dis unde Semipedalis. le.
ter. tas.

Voitspait. Vestigium. gii. Gressus. us. Passus.
us. Peda. de. Calcaneus. nei.

Voitspait in den dzeck getreden. Bitalassum. si.
Talassus. si.

dat twe Voit hest. Bipes. dis unde Bipedius.
Bipedalis. le. ter. tas.

dryVoit. Tripes. dis. Tripedius. Tripedalis.
le. ter. tas.

byrVoit. Quadripes. Quadripedius. Quadri-
pedalis. le. ter. tas.

veelVoitich. Multipes. dis. Multipedius. Mul-
tipedalis. le. ter. tas.

van den Voit of van der hant dat hail bynnen.
Vola. le.

van den Voit dat hail onder wat stoppen of ber-
ghen. Involare.

twee Voetich als eyn mensch. Bipedius. Bipedalis.
 dry Voetich. Tripedius. Tripedialis.
 vyf Voetich. Quadripedius. quadripedalis.
 hys Voetich. Pentipedius. Pentipedalis.
 ses Voetich. Senipedius. Senipedalis.
 Voetobel eynreley ghicht. Podagra.
 die dat Voetobel hest. Podagricus.
 hynck Voet. Claudipes. dis.
 hozen Voet hebbende. Cornipes. dis.
 die grote Voet hebet. Gressutus. a. um.
 Voetbat umt die voete dair in to waschen. La-
 brum. bri. Alveus. vei. Pelluvium. vii.
 die to Voet ghept. Pedester. tra. trum. Pedes-
 tris. tre. Pedester. tris. tre. pedulus. Pe-
 dullus. Pedes. peditis.
 to Voet gaen. Peditare.
 der Voetslunde beelheit. Pedatus. us.
 Voetganch. idem.
 Voetslung an den haisen. Pedana. ne.
 Voetslung ansetten. Pedanare.
 Voetslanch. Pedor. doris.
 der Voet of oren onreynicheit. Pedora. rorum.
 die stynckende Voet hest. Pediculus. a. um. Pe-
 dicuitas et Pediculositas. pedorosus unde
 Pedorositas.
 onder die Voet treden. Pessumdare. Conculca-
 re. Subpeditare. Supplantare sed Hugucio
 negat Sapeditare.
 des Voete licht synt. Levipes. dis.
 des Voete metalen synt. Eripes. dis.
 des Voete slecht synt. Plancus. a. um.
 des Voets nederste of salte. Planta. te.
 Voetangel. Quadrifidus.
 Voetangel of hiet dair nagel voer gaen. Hamus.
 mi.
 lunde mit den Voeten tegen ons gaende. Anti-
 pes. dis. Antipos. dis.
 har Voets. in B. Barboits.
 bla Voet. eyn clam vogel. Ortogolus. Erodus
 sed aliqui dicunt Erodium gherbalch.
 by Voet. eyn crupt. Arthimesia.
 Voetsel. in M. Merongh.
 Vacht die men voert. Vectura.
 die Vacht voert.
 die Vacht voert volren. } Vecturarius.
 tot Vacht gehoerende. }

Vacht. in C. Carich. [l. Carich.]
 Vachheit. in C. Caricheit.
 Vaigne. Interrogacio. interrogaciuncula. que-
 stio. questiuncula. indagacio. inquisicio.
 investigacio. sciscitacio. peticio. dragma.
 tis. zetema i. questio.
 Vaignen. Querere. queritare. inquirere. per-
 quirere. requirere. indagare. investigare. in-
 terrogare. sciscitari. petere. conctari. per-
 conctari. excutere. interpellare. questio-
 nor. aris. scitor. aris. stipulor. aris i. in-
 terrogare.
 Vaigne die heymelich ind swair is. Enigma. tis.
 proprie eyn reedse.
 die so Vaignet. Enigmaticus. enigmatista.
 commu. ge.
 alsoe to Vaignen. Enigmatizare.
 upt of af Vaignen. Exquirere. exigere. expe-
 tere.
 Vaignsel. in H. Reedse.
 Vait. gulsch. sluckhart. Katasus. Gulosus. vo-
 rax. ingluviosus. tas. ambro. onis. ambro-
 sius. a. um. buccellarius. a. um. dorco.
 onis. gluto. onis. catilio. onis. catiliosus.
 degulator. mando. onis. manducus. a. um.
 comedo. onis. estor. oris. edax. edaculus.
 edulus. lurco. onis. lurconinus. pandox.
 cis.
 Vaitscap. sluckern. gulschheit. Ingluvia. e. in-
 gluvies. ei. edacitas. peredia. cornestacio.
 orexia. poliphagia. kathaphigia. luvio. onis.
 Vaitscap dagn. in S. Slicheren.
 Vre. Hora. horula. in S. Spacium.
 Vre tuschen dach ind nacht off tuschen nacht ind
 dach. Hespera. re.
 Vre tuschen nacht ind dach. Vespera. re.
 Vrewerck of reptscap dair men die uren by ken-
 net. Clepsidra. dre.
 Vrewerckmeister. Clepsidarius.
 Vrewerck. Horologium.
 dair men Vren by kennet eynrelepe reptscap.
 Quadrans. tis.
 Vrewerck regierre. Horologicus.
 des ten Vrewerck hoirt. Horologicus.
 die nae den Vren suyt of mercht. Horuspex.
 horuspex. cis. horoscopus. Horospicus.

der Uren merckung. Horoscopium.
 van Urewerck die wijsse. Scioterus.
 Vrechtter. Vectuarius. vecturarius.
 Vrede. raft. in G. Gemack.
 Vrede. in S. Sonne.
 onVrede. in G. onGemack.
 Vreedsam. in R. Riestich.
 Vrede maken. vreedigen. in S. Sonnen.
 onVreedsam. in R. onRiestich.
 onVrede maken. in B. Bedroeben.
 Vreedigen. versueten. in M. beMozwen.
 Vreedemaking. in S. verSonning.
 Vreedemeker. in S. Schepdeman.
 onVreedem. in B. Bedroeben.
 Vrede heinde. Apagesis. pacificus.
 die um Vrede to maken ontgesant is. Cadu-
 ceator. caducealis. le. ter. tas.
 to Vreedem stellen. in M. beMozwen.
 staet of sydt in Vrede aduer. Apogesis. apage
 singulariter. apagete pluraliter.
 Vremd. in B. Butenmynsch. et in M. upt-
 Hymisch.
 Vremd. ongewontlich. in S. Seltzen.
 ontVremden. in D. ontDrogen.
 seer berVremden. Abalienare inde Abalienatus.
 a. um.
 Vreschen. vernemen. in E. Erbaren.
 Vreschlich. in S. Strupff.
 Vrese. in A. Anxt.
 Vresen. vruchten. in A. Anxten.
 Vreselich. in A. Anxtlich.
 Vressen. seerichheit. Colera. re.
 Vreten. sluycken. in D. Doemen. et in S. Silt-
 ken. stikeren.
 Vreter. in D. Vrait.
 Vrebelich. in C. dol Coene. [l. in C. Coene.]
 Vrebelich doin. Temerare.
 Vry. in M. Mijde.
 Vry. loff. in L. Ledich.
 Vry. wisse. vast. in S. Secker.
 onVry. in E. Eeghen.
 die to mail Vry ind onbehacht is. Elifus. a. um.
 die Vry van vryen rechten angenommen synt.
 Familia.
 die Vry geworden is van der eegenschap. in E.
 van der Eegenschap.

Vrylatng der kinde upt gewalt des vader of
 mumberg. Emancipacio.
 also Vry to laten. Emancipare.
 die so Vry gelaten is. Emancipatus. a. um.
 Vrylatngge eegne lunde upt gewalt oers her-
 scaps. Manumissio.
 also Vry to laten. Manumittere.
 die so Vry gelaten is. Manumissus.
 Vryen. gwyten. in T. Tedigen. et in T. Tois-
 sen.
 Vryheit. in M. Mijdelichheit.
 Vryheit des willen of williger. Arbitrium. Elec-
 tio.
 Vryen. liesheben. in B. Boelen.
 Vryer. hostre. Procus. Procator.
 Vryer. Procabilis. le. ter. tas. Amator.
 Vryheit. Libertas. Immunitas. Libertacio.
 Exempcio.
 Vryheit en best. in B. burVucht.
 Vryheit. in S. Seckerheit.
 stede der Vryheit. in S. stede der Seckerheit.
 Vrydach. Feria sexta. Dies veneris.
 stille of vrone of witte Vrydach. Parasceve. ves.
 Vrysch. wrydelich. in A. Abel.
 Vrysch. in D. Varsch.
 Vryslant. Frisia. e.
 Vrysch mynsch. Friso. onis.
 Vryesen. Frigere. escere. Algere. escere.
 Vryesen vryst. Gelare. Congelare. Gelascere.
 Congelascere. Aggelare.
 weder Vryesen. Regelare.
 Vryjoen. Ornix. cis.
 Vrye. Mane. Lucubris. bre.
 Vrye morgens. Cras mane.
 Vry. in C. Cijlich.
 Vry. vrolich. in B. Blijde.
 onVry. in D. Droeich.
 Vrye wesen. in B. Blijde wesen.
 Vrye maken. in B. Blijde maken.
 Vrye ind vrolich in got wesen. in B. Blijb in
 got wesen.
 Vrylicheit. [l. Vrolicheit.] vroude. in B. Blijscap.
 Vryome. gewonne. in B. Bate.
 Vryomen. vryderen. in B. Baten.
 Vryome. menlich. in C. Coene.
 Vryome. doeghlich. in B. Berbe.

Wone. in H. Hyllich.
 Woen. in B. Waide.
 Woen. bast. in C. Quatertemper.
 Woit. wijsse. in C. [1. in B.] Bescheyden.
 Woitheit. in C. Cloichheit.
 Woude. in B. Blijtschap.
 Woutwen. in B. Blijde wesen.
 Woutwe dat eyn wijs is. Mulier. Muliercula.
 femina. femellula. feminula.
 Woutwe van staidse wegen. Domina. dominella.
 Hera.
 Woutwe dat huse to regieren. Hospita. Do-
 mestica. Materfamilias.
 husewoutwe ter echt. Uxor. coniunx. gis. con-
 thoralis.
 husewoutwe als eyn werdyne. in H. Huse-
 woutwe.
 ioncwoutwe. ionffer. Domicella.
 alt woutwe. Vetula. Anus. us.
 alder woutwe. alder moder. Ava. Avia.
 witte woutwen. in G. Gudehouden.
 wyse woutwe. Sibilla.
 wyse woutwe. wyse moeder. Obstetrix.
 woutwen cleit blinckende. Arthomium.
 woutwen barwe tot oeren angesicht. Anulare.
 woutwen maenstande. Menstruum unde men-
 struosus. ras. ind. daic mede wat to rueren.
 bubinare. ind. die materie heit bubinarium of
 bibinarium.
 der woutwen woutwelicheit. Cadureum.
 der woutwen izeit an den arm of an den heyn.
 Periscellis. dis.
 dat lytt van der woutwen schemelheit dat weet-
 men wael woe dat heit. ind. dat heit oick Su-
 mensius.
 Woutwisch. wijsch. Muliebris. bre. ter. ras.
 Woutwisch. tot woutwen geneght. Venerius. dio-
 neus. a. um.
 Wucht die wesset op homen. in A. Apst.
 Wucht in den veld. in C. Coern.
 Wucht alreley. Fructus. us.
 Wucht alreley int gemeen. Arbutum. ti. xi.
 ros.
 Wucht of cruyt wilst wassende. Agrestis. te.
 Wuchte dogn. Fuctificare. secundare.
 Wuchtdreger. Frugifer. fructifer. a. um.

Wuchtber erbe. Frugifera tellus. uris. ind. oeyt-
 wucht heit collinius. nii.
 Wuchtber acker. Frugifer.
 vol van Wuchten. Fructuosus. fructuosus. ras.
 fructuarius.
 die heel alynge Wucht. Olocarpamen. tis.
 die grste Wuchten. Primicie. arum.
 Wuchtber. in G. Genle als en acker.
 van Wuchte of aiste snoede gaeben pluraliter.
 Trajemada. dorum.
 Wuchtberheit. Fertilitas. fecunditas. fructuosi-
 tas. ubertas. ubertuositas. feracitas. vero-
 fitas.
 Wuchtberlick. Ubertim. uberter adver.
 Wuchtber maken. Ubertare. fertilitare. fecun-
 dare.
 Wucht. soogh. in A. Anxt.
 Wuchten. in A. Anxten.
 Wuchten den genen die tot gwaiden vermoeden.
 stet. Suspiciere. suspectare.
 Wuchtsam. in A. Anxtselich.
 Wucht in den lijcham. Fetus. ti. setura.
 Wuchtberheit. als wucht ter werlt brengen. Fe-
 cunditas.
 die soe Wuchtber is. Fecundus. a. um.
 Wuchtber maeken. Fecundare.
 met Wuchte maken. Impregnare. Gravidare.
 Wucht dragende. Pregnans. fetans. grvida.
 Wucht brengenge. Parturicio.
 daic die Wucht angebairen in legghet. Secunda.
 secundina.
 Wucht maken. Generare. suscitare. Propaga-
 re. Procreare. Patrare.
 Wuchtmahenge. Generacio. suscitacio. Propa-
 gacio. Procreacio. Patraccio. Emissio. Ge-
 nesis.
 Wucht ontfangen. Concipere.
 Wucht ter werlt brengen. Nitor. nixus. sum.
 Parere. Parturire. Gignire. Progignere.
 Edere. Procreare. Fetare.
 Wuchtmaker. Genitor. Generator. Propagator.
 Wuchtbrengersche. Genitrix. Editrix. Propaga-
 trix. Pariens. Parturiens. Puerpera.
 Wucht by sich hevende. Fetatus.
 Wucht des lichams voortbrengen. in H. Hantge-
 beren.

Vuchtber. Fecundus.
onVuchtber. Sterilis. artesus. infecundus. Stiritus.
Vucht voortgebracht. Partus. us. Natus. Genitus. Genitura.
ber Vucht ontfangng heimlike stede. Virginalis. lis. Virginalis. lis.
sonder Vucht by sich to heben. Effectus. a. um.
onVuchtberheit. Infructuositas. Sterilitas. Infecunditas.
Vunt. Amicus. Dilectus. Carus.
Vunt maken. Amicare.
Vuntlich. Amicabilis. Amicalis. le.
Vuntlichste. Amicissimus. Carissimus. Dilectissimus.
Vuntlich wesen. Amicor. aris. Afficior.
Vuntscap. in T. Liefde.
valsche Vuntscap. Fictio. Simulacio.
valsch Vunt. Ficticius. Ficticiosus. Simulatorius.
Vnt. Ex. E. Extra.
Vntgeven. Expendere. Exponere.
Uterlich of uterlichste. Extremus. Extremitas. Explicitas. Explicitus. a. um.
Uterlichste maken. Extremare.
tuschen Uterste ind wybbe. Medioxinius.
Vntendich. in B. Butenmynsch.
Vucht. sam. in C. Clam.
Vucht van binnen. Uvidus. a. um.
Vucht wesen of werden. Humere. Humescere. Uvere. Uvescere.
Vucht maken. Humidare. Humeftare. Madidare. Madeficare. Uvovis. vere s. ab intra Uvidare similiter.
Vuchticheit. in S. Swadem.
Vuchticheit als water. melch. honich et cetera erghent vnt trecken. Elicio. cis. cere. Extrahere.
hol Vuchticheit. Humorofus. vaporofus. a. um. tas.
Vunch en nett gestalt als eyn bishhozff.
Vunch eyn wyjd clept. Fuca. Diplois. dis.
Vunde scherm. in B. Wytz.
Vupl. onbarsch. Putridus. a. um. Putris. tre. Putrus. a. um. Putidus. Putulentus. Corruptus Fabidus. a. um.

Vupl werden. in S. Snoede werden.
Vupl. onbarsch maken. Putridare. Putrificare.
Vupl werdlich. Putribilis. le. ter. tas. Putrescibilis. Corruptibilis. le. ter. tas.
berVuplen. vuplschen. onbarsch werden. Putrere. Putrescere. Putrere escere. Computrere. escere. Putrefieri. Exputrere. escere. Tabere. escere. Tabefieri. Intabere. escere.
onVupl werdlich. Imputribilis. le. ter. tas. Incorruptibilis. le. ter. tas.
onVupl. in D. Varsch.
berVuplen. in R. Rotten.
Vuplschen. in M. Mussen.
Vuplsicheit. Labes. Tabes. Putredo. Squalor. Putriditas. Corruptio. Putrifactio.
Vuplich. pvide. in A. Apff.
Vuplschen. graben. Pollingere. inxi. etum.
Vupl. brach. in C. Carch.
Vuplheit. brachheit. in C. Caricheit.
Vupl. traich. in T. Tantzem.
Vuplen. tragen. in T. Toepen.
Vuplhept. in C. Czachent.
berVuplen. berwarten. in B. Blameren. et in G. aeverGeben.
Vullen. Implere. replere. farcio. tis. tire. farcino. as. are. farsino. sis. sire. refertire. Suffertire. confertare. refertare. Pleminare. deplere. opplere. per. valde. stipare id est replere unde stipatim adverbium. Instipare. per. in et valde. Obstipare. per. undique vel contra restipare. per. iterum. Substipare. per subtus post vel parum.
berVullen. in B. volVenghen. et in C. Eynen.
weberVullen. Reimplere. refarcinare.
berVullende. Expletivus. adimpletivus. Refarcinativus.
onberVullet. Inexpletus. incompletus.
berVullng der disputatien. Apolesma.
berVullng. Supplecio. men. tum. Adimplecio. adimplemen. adimplementum. explecio. men. mentum. complecio. men. tum.
Vunche dpe lebendich is. Scintilla. Scintillula.
Vunch die doit is. Favilla s. asmeren.
Vunch die vnt en hepten pferen springhet. Fomes. tis.

Dunche de uyt en buyr of uyt en hepten yseren
spronghet. Strictura. re.

Duncken. Scintillare.

bol Duncken. Scintillofus. tas.

natwDundich. in A. Abel.

natwDundicheit. in A. Abellheit.

Dunte. dat dairen in hersten doot. in D. Dope.

geDueghe. in D. Duldich.

ongeduegh. in B. Bolderen.

Nota. Dueghe cum suis in D. Voighe.

Duyr. Ignis. igniculus. pyr. focus. focus.
caminus. rogos et pira et bustum de lignis.
vulcanus.

Duyr dat men die boden mgt verbernet. Bu-
stum. ti.

Duyrheert. in H. duytheert.

Duyrpj. Falarica. ce.

Duyrpanne. Sartago. arula.

dat men Duyr in helbt. Araula.

hyert dat Duyr. Arseverse est verbum defec-
tivum imperativi modi secunde persone.

Duyrich. Fervidus. Ignitus. Ardens. inflam-
matus. zelosus. flagrans estuans.

Durich. Igneus. a. um. vulcanius. a. um.

dat men mgt Duyr leschet ind mgt water ber-
nende maect. Anteax. acis.

dat men Duyr mgt staet. Ficionarium.

Duyrgabel. in G. Gabel.

begheDuyr. in D. Beghebuyr.

Duyrstedde. Focarium. rii.

Duyrsteyn dat men buyr uyt slegt. Piritis. tis.

Duyrstaicher. Flammarius. ticionarius.

Duyrstaichen. Foculare.

Duyrstaichen of maken van henden. Ticionor.

Atticionor. aris.

Duyrdecksel des nachtes. Repofocilium.

Duyrstaill. Ignile. lis. Fugillus. li.

Duyrslaen. Fugillare.

Duyrbleser. Ciniflo. onis.

Duyrbat. Ignearius. a. um.

Duyrhalvende. idem.

Duyrich maken. Ignio. is. ire. Inflammare.

Durich. hept werden. Igneo. es. ere. Ignescere.

Duyr spghende. Ignivomus.

van Duyr gebzant. Ignicremus. a. um.

mgt Duyr bernende. idem.

Duyrbat dat men buyr mgt leschet. Syphon.
onis.

der Duyrmakende dadel schem die heiten Fugil-
latores.

mgt Duysten slaen. Mulcare.

Duyft. Pugnus. Pugillus. Anhelis. e. Lucta. te.

W.

WA.

Wach. v. och. ap. in T. Lepder.

Wachelberen. wechelberen. Iuniperum. die boem
hyr af. Iuniperus. ri.

Wachtel en vogel. Quisquila.

Wachten. tueben. in B. Begden.

Wachten. waren. in B. Barghen.

Wachten but schade. in H. Hoiden.

WA.

geWacht. in H. Hoerngh.

Wachte. waechte. Vigilia. lie. Vigilium. lii.

Vigilacio. Decubie. arum. Nictamen i. Vi-

gilamen. Nictatus. us.

die totter Wachten of waechen bereidt is of die
dicke waecht. Vigilax.

Waechte. in W. Wachte.

nachtg.

uachtswaechte. in M. Wachte.

schilwaechte of ter hoiden waechen myt hopen.

Excubie. arum. manubie. arum.

Waechen. Vigilare. Advigilare. Convigilare. per. simul. Re. per. iterum. Per. per. perfecte. Cubare. Decubare et Decumbere et Excumbere et Excubare.

ter hoiden Waechen. Nicto. as. Nictor. aris.

Nictito. as et Nictitor. aris. Noctare.

Waechen des nachts by den licht. Lucubrare.

ontwaechen. waecherich werden. in S. ont-
Springen.

Warchende. Pernox i. Vigilans.

die vele Waechens bermach. Vigilax.

Wacher. in D. beDijflich.

Wacherheit. in D. Dapperheit. et in D. be-
Dijflichkeit.

ontwacht. Experrectus.

Wack. wedich. in H. Hoep.

Wade an den beyn onder dat knie. Sura.

Waide. mare. Latus.

Waden in den water. Vadare.

Waffel.

Waffelgser.

Waighe to weghen. Libra. Pensum. Lanx. Bi-
lanx. cis.

Waigh schail. Lanx. cis.

in der Waighen die tongh. Examen. Stilus.
Trutina. Trutinula. Trutinella unde Tru-
tinare. weghen.

van der Waighen die balck.. Statera et eci-
am dicitur Trutina. Trutinula. Trutinella.

Waghen. waglen. in S. Swancken neutrali-
ter.

Waghen. bewegen active. Movere. Agitare.

Waigen. in W. Abenteueren.

Waigen. ghelven. nomen. in B. Bulle.

Waigen. wunden. storgen. Tempestuare. Pro-
cellare. Ampullare.

Wagen myt raderen. Currus. us. Arcera. Qua-
driga s. quatuor equorum. Seiuga i. sex
equorum. Emedium. dii. Esedum. di. Pe-
torium. rii. Pilentum. ti.

bloek Wagen. Sarracum. ci.

hrouwen Wagen. Carpentum. ti.

Wagen die snelle is. Ocina. ne.

Wagen an der lucht. Plaustrum. Urfa. Arto-
philax.

Wagenspaar. Orbita. te.

Waggenwech. Actus. us.

cleyn Wagen. Epiredium. Curriculus.

Wagen dair en bedde in is. Lectica. ce.

die alsulken Wagen drijft. Lesticarius.

geWagen. gewach heben. in H. Hoeren.

die in en Wagen restet. Arcubeus.

Wagenman of wagenrijder. Auriga.

Wagen bur eyne persone. Arcula. Benna.

crabWagen. Circum. si. Moniga. ge.

Wall um en bestnisse. Vallum. li.

Wal adverbium. Bene. convenienter. compe-
tenter.

Walbart. in G. Genoicht.

Wal soide. in Q. Qwalm.

Walck moellen. Pannimola. Mola. Pannifi-
cum. textimola. Mola textorum.

Wallen. qwalmen. in S. Speden.

Wale. eyn walsch mynsch of anders tot walsch
hoerende. Gallicus. Gallicanus. a. um.

Walhyn. Bene Modo Transeat.

Walbedich. in B. Berbe.

Walbedicheit. in B. Verbicheit.

Walgen. oebel werden. in T. verTeeden.

Walgen. in O. Otten. in B. Bleyben.

Walging. Nausea. Nauseola. Abhominacio.
Fastidium. Tabitudo. Tabiditas.

Wallen. wanderen. in H. Hepsen. et in G. Gaen.

Wallust. in M. geNoicht.

Wallnott. Nux gallicana.

Walnotboom. Nucus. ci.

Walschlant. Gallia.

Walsche sprache. Gallicum.

tot Walsch hoerende. Gallicus. a. um. Galli-
canus. a. um.

Walbisch. Cete. mas. ge. indeclinabiliter. Ce-
tegrandia.

Walbisch smalt. Abra. bre.

Walbisch benger of vertoeper. Cetarius.

dair men en Walbisch byngt of vertoept. Ceta-
rium. rii.

Walt. in B. Busch.

eyn Walt dun van hoemen. Saltus. us unde
Saltuosus. tas.

des Walde somm of uterste. idem.
 dair in den Wald hoighe boeme staen. idem.
 Walt die duster is. in B. Busch die duster is.
 Waldbloeme. Brecanica.
 des Wals dyckheit. Feretrum. tri.
 Waldsch. Nemorosus. tas.
 gewalt. aeverdyacht. Violencia. Vis. Insul-
 tus. us.
 gewalt. in M. Macht.
 gewalt. in myre gewalt. Potestas. Dicio.
 Disposicio.
 gewalt andoen. verweltdigen. Violentare. Sup-
 primere.
 myt gewalt eyn persoen bekennen. Opprimere.
 Violare.
 Wanme tot volderwerck.
 Wan komstu. Unde.
 Wan tot sayde. Vannus. ni. Ventilabrum. Ve-
 labrum. Cumera. Copisterium.
 Wannen. Ventilare. Expalcare.
 Wanch. lach. in G. Gebreck.
 Wanch. astrat. Declinacio. Declinamen. tum.
 Cessus. us. Cessio.
 Wanchel. onstenich. Labilis. le. ter. tas. Nu-
 tabundus. Vacillans.
 Wanchel. in T. Tynsch.
 Wanchlen. wiglen. in S. Swancken.
 Wandel. Mutacio. Alteracio. varietas.
 Wandel doin. in G. verGelden.
 Wandel hoite. in B. Weteringe.
 herWandelen. berandersaten. Mutare. Alterare.
 Alternare. Fletere i. Mutare. Divertere
 i. Diversare. Diversificare Variare. Diva-
 riare. Transformare. Transponere.
 Wandelen. verbeteren. Meliorare. Emendare.
 Wandelber. onstede. Mutabilis. nutabilis. insta-
 bilis. le. ter. tas. vacillans. inconstans. va-
 riabilis.
 Wanderen. in A. Reysen. et in G. Gaen.
 hurWanderen. Preambulare.
 mytWanderen. Coambulare.
 weder Wanderen. Reambulare.
 Wanderstede. in S. Spacijerstede.
 Wanderen. umgaen geselsamlich. in G. Gesel-
 samlich wanderen. inde Conversabilis. le. ter.
 tas. Conversativus.

guet hoessch suet van Wanderng. Suavis. cu-
 rialis. facetus et hoc ex doctrina. hic et
 hec comis et hoc come et hoc ex natura
 conversativus legalis.
 beWagnen. in D. verDencken.
 beWapnt. in D. verDacht.
 Wanghe. kinnnebach. in B. Backe.
 Wangen slaen. Alapare. Alapizare.
 Wangenslach. Alapa.
 Wanne. wat meynstn nu.
 Wanner. eertijts. in E. Eermallig.
 Wanneere. Quando. dum cum.
 so Wanneer. Quandocunque. siquando.
 Wanschapen. ongestalt. in E. Eyslich.
 Wanschicht. onseede. in S. mygStant.
 Wanschichtlich. in A. Abenteuerlich.
 Wanseedich. in D. Dooperheit.
 Want. Quia. exquo. quoniam. quoniamqui-
 dem. cum.
 Want. Paries. Parietulus.
 lang Want of bytz dair wyngart of anders langh
 her gepoet is. Maceria. rie. ind die sulchs
 maect heit Macerio. onis.
 ber Want of mugren nederball. Parietira. pa-
 rienna.
 Want of mugre as to byrecken. Parictare. dis-
 parietare. exparietare.
 tuschen der Want ind den dach. Subgrunda. de.
 gewant. in D. Doich.
 gewanthupff. Pannetum.
 Wanthupff. Ciniphes phis.
 Wanten. in H. Harnschen.
 beWant.
 beWantnisse.
 Wapen io. io dughten.
 Wapengerucht.
 Wapen. in H. Harnesch.
 Wapen gewere.
 Wapen in den schild. Arma. orum.
 Wapenen. Armare.
 die stede ten Wapen. in H. Harnesch.
 in den Wapen mechtich. in H. Harnesch mech-
 tich.
 sonder Wapen. in H. sonder Harnesch.
 all Wapen of harnesch dat licht is. Parma. me.
 Wapening. wepener. Armiger. Satrapa. Satelles.
 Wa

Wapenbeger. Armiger. ri.
 half geWapent. in H. half geWapnescht.
 Wair. dat is eyne bzaighe. Ubi. unde. quo.
 Wair sonder bzaighe. Ubi.
 voirWair. twaiten. secker. sekerlich. agn twij-
 bel. entruwen. Verus. vere. certus. certe.
 certivus. certive. verificus. ce. verax. ve-
 raciter. Revera. confidenter. fiducialiter.
 indubie. infallanter. inconstanter. inhesi-
 tanter. examussim.
 Wairvan. Unde. de quo. ex quo vel quibus.
 Wairher. idem.
 so Wair. als wair. Ubiunque. ubiubi.
 Wairhyn. warwars. Quorsum.
 Wairheit. Veritas. Verositas.
 vol Wairheit. Verosus. Verificus.
 onWairheit. in T. Toegen.
 Wairachtich. in W. voirWair.
 Wairachticheit. in S. Seckerheit.
 beWairen. wairmaken. weren. Verificare. Cer-
 tificare. Affirmare. Astruere. Probare.
 Wairmachynck. Verificacio. Certificacio. Af-
 firmacio. Affirmamen. Astructio. Probacio.
 Probamen. tum.
 tegen die Wairheit lpegghen. Inficior. aris.
 die die Wairheit seggen myt gunsten. Faudicus.
 a. um.
 Wairseger. in B. Boeter.
 Warum. Cur. Quare. Obquid. Quapropter.
 voirWarde. in H. voirWoide.
 Warde. in H. Woide.
 Warde. in C. Cuere.
 Warden. bewaren. in B. Barghen.
 Warden. in C. Cueren.
 beWaren. hoiden. in B. Bargaen.
 Warden op en anderen in arch. Observare.
 Warden but schade. in H. Woeden.
 Warde. in C. Cuerwechter.
 geWardsam. hemoit. in G. Gehucht.
 berWaren. in B. Bargaen.
 Waren. warscap boin ten rechten. Warandiare.
 Ware. warscap. Warandia. e. Manumissa.
 Waren. weren. in D. Dupren.
 Warhastich. in D. Dugrich.
 naeWaren. naelupren wat eyn ander doot. Ob-
 servare.

die so Wardet. Observativus.
 beWarynge. in H. Woide. f. Custodia. Custo-
 dela. Pus. puris.
 beWaerre. Custos. Custodiarus.
 berWarlosen. in S. berSugmen. et in G. ber-
 Gheten.
 Warloiff.
 Warff op of langhs en water.
 Warm. in H. Hent.
 Warm maken. in H. Herten.
 Warinde. in H. Hestte.
 Warm werden. in H. Hent werden.
 Warmoede. bitter crupt. in A. Alffe.
 Warnen. warschoutwen. Avisare. Preavisare.
 Monere. Commonere. Premonere. Ammo-
 nere.
 Warnunge. warschoutwunge. Avisacio. Preavi-
 facio. Avisamen. tum. Premonicio.
 Warp. warpsel in doich. Stamen. nis.
 onWarp van eyne soemen. Caraterismus.
 Warpen. in S. Smacken.
 berWarpen. in D. beDzangen.
 berWarpen eyn brycht. Abortire.
 weder of berWarpen. in A. wederAchten. Dei-
 cere. Reicere, unde Deiectus. Reiectus.
 berWarpen. in D. asDyngen.
 to of onWarpen. in D. toDoen.
 nederWarpen. Deicere. Prosternere.
 asWarpen. Deicere. Abicere. in S. asStoten.
 asWarpen to gewonne neutraliter. Resultare
 upWarpen. Eicere. cetera de ly Warpen.
 quere post in W. Werpen.
 upWarpen. luyben. in B. Boiten.
 tegen wederWarpen. Obicere. Opponere.
 tegen of wederWarnunge. Obiectio. Opposicio.
 Antipophara.
 berWarren. berstoeren. in D. inDzagen.
 berWarren als garn netten et cetera. Implec-
 tere. transplectere.
 Warbogel. Imbractator. perturbator. implec-
 tor. destructor. implicator. iniricator.
 Waryng. in B. Wabing.
 Waryng. in H. Hys.
 toWarff. in S. Scheyff. flym.
 toWarff maken. in S. Scheyff maken.
 Warschoutwen. in W. Warnen.

Warscap. in *W.* Ware. warscap.
Wardt. in *G.* Gynt.
Wartspennynck.
Wartrum.
Wase. moepe. in *M.* Moeddere.
Wass. Cera. re.
Wassen. wessen. Cereus. a. um.
Wascherse. Cereus. substan. cereolus.
Wascherffen offerhand. Cerimonia orum.
Wascherffen op hoichtijden bele to gebuychen. Cerimonie. arum.
die Wascherffen dregghet to bertopen. Ceroferarius.
die Wass maect of wercket. Cerarius.
die oeverste Wascherffen dregger bur en fursten of heren. Primicerius.
Waschen. in *D.* Dwaigen.
Wascher. Lotor. candidarius.
as Waschen. in *D.* as Dwaigen.
Wasch stede. Lotorium. apodisterium.
Wassen. Crescere. excrescere. adolere. lesce-re. convalere. lescere. coalo. lis. lere. coaleo. les. lere. lescere. clementare. fructicor. aris. exolere. lescere. gliscere i. crescere. inolere. tumere. escere.
toe of an Wassen. Concrecere.
to rug Wassen. Decrescere. discrecere.
to rug ge Wassen. Decretus. discretus. a. um.
ferr Wassen. Excrescere unde excretus. increcere.
anderwerf of weder Wassen. Recrescere.
wegnich of onder of nae Wassen. Succrescere.
tuschen Wassen. Succrescere. subolere.
Wassen bynnen den iairen als een kinden maken of bart krijgen mach. Pubere. pubescere. inde pubertas. tatis. pubere. bescere. pubedare. iuvenere.
Wassen of bloeyen staende watere. Stagnare.
Waschen. reyn maken. habetur hic supra.
Wassunge. wasdom. Crescencia. excrescencia. clementum. incrementum. excrementum. tumor. tumorositas. tumiditas.
bol Wasdoms. Tumorosus. tumidus. tumidulus.
Wasdom. in *W.* Wassunge.
Wat. yet. in *G.* Ghet.

Wat in der bzalgen. Quod. quid. quit.
Wat als wat. Quicquid. quodcumque.
Wat dan. woe wael. Quamvis. licet. tamen si.
tuschen Wat ind nget. Yle. Yles.
Wate. sneede. in *E.* Egge.
ber Waiten. in *B.* Blameren. et in *G.* aever-
 Geben.
Watter ley wijse. Qualiter. qualitercumque. quomodocumque.
Water. in *B.* Wazn.
die dat Water buwet. Amnicola. le.
Water bynchen. Aquor. aris.
Waterputter. Anclator. hausor.
Waterdregger. Lixa. calcula. aquarius. Lixo.
 onis.
Watersughtich. Ydropicus.
Watersughtie. Ydrops. pis vel ydroposis. ydrop.
 pis. ydroposis. sis.
Waterboich. Aquefractus. aquefragium. ablu-
 vio. amfractus.
Waterdrentier. Aquebibus. aquebibulus.
Water spijger. Aquivomus.
Waterlegde. Aqueductus. Aquaductile. Aqua-
 gium. Aqualicium. Colimbus. cetera in *G.*
 Gate.
Waterrechtich. Aqueus. Aquaticus. Aquatilis.
Watermossen. Aquimola.
bol Waterg. Aquosus. tas.
groot Waterbat. Aqualis. lis. Castellum.
Waterbloit. Dilvium. Cathaclismus. mi.
Waterhoen. Ana.
Waterschuym. Flustrum. tri.
Water mit rosen oley gemengt. Ydroleon.
berdassnisse die dat Water doot. Elavio. onis.
 Eluvium. vii. Proluvium. ii. Proluvies.
 ei.
mit Water menghen. Limphor. aris.
garsten Water. Pisana.
Water dat bluetende is. Rivus. Rivulus quod
 cito ruit et celeriter decurrit et cito de-
 ficit. Fons est caput decursus et natura-
 liter manat. Torrens est repentinus ym-
 bricus factus. Fluvilus. fluviolus est aque
 decursus generaliter. Flumen est aqua de-
 currens. Alveus. fluentum. fluctus. Man-
 drus. dri. Mander. dri. Decursus. us.

Water ind wynheffen in eyn gemengt doer en sack
geparst. Saccatum. ti. ind dat so to parssen
heit Saccare.
onder Water stecken. Submergere. Fullare.
warm Water dat men tot calden water doet. Ar-
seria.
Water onder der erden. Latex. ticis.
dat men nigt Water vernende maect ind nigt bunt
leschet. Anticax. acis.
staende Water van konst en bish hebbende. Stag-
num, unde Stagnosus. a. um.
staende Water van konst gheyn bish hebbende.
Piscina. ne. per contrarium quod caret
piscibus.
staende of wegnich blietende Water dat bish of
ghegne bish en hebet. Lacus. us. Laculus. li.
staende Watere bloeyen off wassende. Stagnare.
Destangrare. per valde. Instangrare.
staende Watere krimpjen. Designare. [l. De-
stangrare.] Restangrare. per retro.
staende Watere verwolstende. Destangrare. In-
stangrare.
van Water ind jonich en brant. Ydromel. lis.
Ydromellum. li. Muls. se. Mulsus. si.
warm Water nigt der erden comende.
Water ind wijn onder eyn doer meer waters dan
wijn. Pusca. ce.
int Water wat geworpen die ruyghen die dat af
comen. Statura. re.
der Watere perichel. in M. des Meers pe-
richel.
Waterrechtich. Aquaticus. Aqueus. Aquosus.
tas. Aquatilis. le. Laticosus. Liquorosus.
Waterreucken in der lucht. Aquarius.
Waterfump in S. waterfump.
eyn vat Waters. Soriscula.
bunck der Watere. Alveus. Alveolus.
wonebauwen. Delirare.
Wee. in S. onSachte.
Wemoedich. wehertich. Vecors.
Wemoedicheit. weherticheit. Vecordia.
Wetwede liden. pyn heben. in T. Liden.
Wen. wack. in H. Hoer.
Wegen. wynden. Flare. Ampullari.
Webbe. Tela. le. Trigona. ne.
dat tot den Webbe hoert. Telarius. a. um.

tot den Webbe eyndelen reyschap dat de badem
in gheyt. Insululus. spoil.
Webbe scheren. Ordior. diris.
des Webbes scherpnge. Oditus. us.
des Webbes badem of scheersel recht uytgaende.
S amen unde flamineus. a. um.
des Webbes ruede die bademen schepdet. Panus.
ni. panululus. canellus. li.
Wech. Semita f. hominum. Callis f. pecu-
dum. via. iter. trames. limes. tis. mas. ge.
wagen of karrewech of wechwech. Actus. us.
via. vie. et sunt duo actus.
Wech in en scheep. Agea.
dat men en Wech betreedt die stede heit Fo-
rus. ri.
warwech. Limes. tis.
eyn Wech op stede die engh is. Angiportus.
us. angiportum. ti.
sonder Wech. Avius. devius. invius.
Wech der vogele. Aviarium.
die Wech in dem mere of in den hymmel dat
die scheepvande na baren. Strataria. e.
Wechschending. Divorcium. diverticulum.
cleyen warwech aever den aker. hic. Trames.
tis.
Wechloft. Commeatus. us.
Wechloft. Viaticum. ci.
die bunt den Wech is. Avianus.
en Wech. Advias. in B. Bphonne.
Wechberdich. Iturus. itineratiturus. Recessu-
rus.
Wech wijzen aever eynd anderen lant. Viare.
Wechlich. Vialis. le. ter. tas.
deWechnisse alre dungen. Apotastasis.
Wecken. Excitare. suscitare.
weder verWecken. Resuscitare.
Wecken nigt der sluymerngen. Absopire. deso-
pire. dissopire. exopire.
weder Wecken. Resopire.
Wecher. en reyschap dat werlt. Suscitorium.
Weede. teene. in H. Kneeden.
Weede. dat hartwe crupt. Sandix. cis.
Weedafsch. Cineres. clavellati.
to Webbe. in S. to Strijde.
Wedden. Vadiare. guadiare. inguadiare.
Weddyng. Guardia. die.

Weddyng breeken. Deguadiare.
 Weddelich. Vadiabilis. le. ter. tas.
 Wedich. wach. in H. Hoep.
 Wedelich. schoen. in A. Abel.
 Wedlich. staitlich. in H. Herlich.
 Weeder. eyn schayp. Aries. tis. vervix. ecis.
 in des Weeders hoernen die woym. Simultum.
 ti.
 Weeders huyt. Scortes. tis.
 Weedersch. Arietinus. a. um. verveceus. a.
 um.
 Weder. eber. in A. Andertwerff.
 Wedermaken. dat selve weder heit Re.
 Weder. tegen. in A. Tegen.
 Weder in bono. in E. Enthegen.
 Weder in der lucht. Aura.
 onWeder. Tempestas. tempestuositas. Intem-
 peries. nimbositas et nimbolus. turbo.
 inis.
 Wederlichten. in B. Blyxmen.
 Wederhaen. Ventilogium. cherutus. ti.
 Wederleggen. in A. wederAchten.
 Wedeman des syne huyfrouwe doit is. Agamus.
 viduus.
 Wedehoutwe. wedewe. Vidua.
 der Wedewen hoifdoich dair gulden strijpen an
 synt. Nymbus. bi. unde nymbatus est nym-
 bo ornatus et nimbosus. tas.
 Wedewe maken. Viduare. orbare.
 Wedom. Dos. dotalicium.
 Wedom hof. des pastoirs huyf. in P. Parre
 huyf.
 Weden. Pascuare. exentrare.
 asWeden. herten. Depascere.
 hol Weden. Pascuosus. a. um. tas.
 die totter Weden gemeynschap heft. Compascuus.
 Weedehuyf. eyn vogel. Uppupa.
 Wegen. in D. Dochen.
 Wessel of werpsel web. Trama. me. Subtegi-
 men. ind dat schersel heyt Stamen. inis.
 Weshuyf. Textrinum. Geneceum.
 Wegge. weyten hooit. Cuneus. in B. witHooit.
 sharpe Weghe. Abrupta. scopulosa. amfrac-
 tus. us. unde amfractusus. tas.
 hele Weghe by eyn. Amaria. Diversitriclinium.
 Diversitriclinus. ni. Compitum. ti.

heel Weeghlich. Compitalis. le. ter. tas.
 Weghen aever des anderen lant. Viare.
 in den Weghe cranch of muede. Verus. et in
 H. verHeerdt.
 Weghebrede eyn crupt. Plantago.
 Weghetijse eyn crupt.
 Weghclaigen. in H. boitHalden.
 alre Weghen. Undique. Ubique. Utrobique.
 Ubivis.
 scharpWeghich. in S. Scharpwegich.
 tuschenWegich. Intervius. a. um.
 burWegich. Previus. a. um.
 sonder of anWegich. Devius. Invius. Avius.
 doitWegich. Pervius.
 twyWegich. Bivius. Bivialis. le. ter. tas. unde
 Biuiatim adverbium.
 dryWegich. Trivius. Trivialis. le. ter. tas. unde
 Triviatim adverbium.
 vierWegich. Quadruius. quadruiialis. le. ter.
 tas. unde Quadruiatim adver.
 der Weghe scharphheit off hooeken off hooekheit.
 Salebra. bre. unde salebrofus.
 engh bedwongen Weghe in den bergen off an-
 ders. Fauces.
 des in den Weghe noit is. Viaticus. a. um.
 Weghen mit gewicht. Librare. Ponderare. Tru-
 tinare. Appendere.
 gelich Weghen. Equiponderare.
 burWeghen. Preponderare.
 samenWeghen. Colibrare.
 wederWeghen. Relibrare.
 Wegher. Librator. ponderator. trutinator. ap-
 pensor. libripens. dis. librarius.
 beWeghen active. in S. Swancken. waglen.
 beWeghen neutraliter. in S. Swancken. wa-
 gen.
 holWeghen. betrachten. in D. beDencken.
 beWeghen tot eynre saeken. Movere. Permo-
 vere. Emovere. Immove. Inducere. In-
 citare.
 beWeghen participium. besonnen. heraiden. in
 D. burbeDacht.
 onbeWeghen. onberaiden. in D. onbeDacht.
 onbeWeghen. Immotus.
 burbeWeghen. Premovere.
 to rugge Weghen. Semovere.

an of to Weghen. Admovere.
 wij Welddich maken. Dimovere.
 af Weghen. Amovere. Demovere.
 be Weghen dat hert tot ynnicheit. Compungere.
 Depungere. per. valde.
 be Weghen. tostaichen. in H. Hysen.
 be Wegelich. Mobilis. movibilis le. ter. tas.
 onbe Wegelich. Immobilis. Immovibilis. le. ter.
 tas.
 be Wegelicheit. Mobilitas.
 onbe Wegelicheit. Immobilitas.
 Weghelich. in D. Doenlich.
 Weghelich. Vialis. le.
 Weghelich. Librabilis. Ponderabilis. Trutina-
 bilis. Appensilis. Appensibilis. le. ter. tas.
 be Weghelich. Mobilis. Movibilis. Volubilis.
 revolubilis. revolutilis. le. ter. tas.
 Wegher. gewegenre. nutliker. in B. Beth.
 Weggeren. in S. ver Seggen.
 Weke. Septimana. Ebdomada. de. ebdoma-
 das. dis. sabbatum. ti.
 Wekehelder. Ebdomadarius. septenarius. sep-
 timanarius.
 Wekemarcht.
 Weeke. Mollis. lenis. in S. Sachte.
 Weeke. mozwe. in M. Moll.
 Weekelich. in S. Sachtlich.
 Weeke maken. Mollicare. lenificare.
 Weekelich. teder. in C. Cleynlich.
 gewephet broit. in S. Sop.
 Weekelertich. Vecors. mollis corde.
 Weekelerticheit. Vecordia. Mollicia. molli-
 cies. ei.
 Weeke. slap werden. in M. Mozwe. wepck.
 Weekicheit. in M. Mozwichheit.
 be Wepken. versueten. in M. be Mozwen.
 Wekeler bere. Juniperum.
 Wekelerboem. Juniperus.
 Weker. Vigil. vigilator. cubator. excuba-
 tor.
 Well.
 Welboem. Chelindrus.
 Welddich. in C. Czechtich. et in G. Gesont.
 al Welddich. in M. al Meechtich.
 al Welddicheit. in M. al Meechticheit.
 be Welddigen. in W. gewalt andorn.

be Welddiger. herdzucker. Violator. violentus
 oppressor. in D. be Dzanger.
 Weelde. wallust. in G. Genoicht. weelde.
 Weelde hebn. Delicior. aris. ipatulor. aris.
 Weeldich. in G. Genoichtlich. wallustich.
 Welp van honden. lewen. beren et cetera. Ca-
 tulus. catellus. catellulus. catulaster. stri-
 stra. tre.
 ge Welldich. Violenter.
 be Welldich. Violabilis. le. ter. tas.
 Weemen. in Q. Qwertzen.
 Wem to bzaigen. Cui.
 Wen to bzaigen. Quibus.
 Wencken myt den ogghen. in O. Ogghenwonne-
 ken.
 Wencken.
 Wenden. in H. Heren.
 Wenden. afstellen. in H. Heren.
 weder Wenden. wederkeren. Reverti.
 my Wenden. in H. berkeren ten archsten.
 um Wenden. umdheren cirkeelsche wyse. in C.
 Cirkeelsgewijse.
 um Wenden oick wat anders. Girare. vertere.
 versare.
 uyt Wendich. in B. Buppten.
 in Wendich. in B. Bynnen.
 uyt Wendich. werntlich. Mundanus. secularis.
 terrenus. temporalis. animalis. cronicus.
 mundialis. mundinagus. a. um.
 Wendeler. in P. Pelegym.
 Wene. en stat in oesterrich. Vienna.
 Wene. en busse van bleisch genant en Carnussel.
 Wenen. megnen. in D. Dunchen.
 Weynen. schrygen. in H. Huplen.
 Wenich. luttich. in C. Cleyn.
 Wepnich boir. Pauloante.
 Wepnich nae. Paulopost.
 Wepnich mynne. Paulominus.
 Wepnich meer. Pauloplus.
 Wennekel. in H. Hedel.
 Wennen. temnen. in C. Cam maken.
 Wennen. gewonen. gewoentlich werden off maec-
 ken. Inolere. escere. Insuere. insuescere. un-
 de inolitus. insuetus. persuere. escere. ha-
 bituare. habituari. assuefacere. assuesieri. as-
 suere. assuescere. usitare. usitari. crebrescere.
 Q 9 3

Wensel. Assuefactio. usitacio. assuetudo. consuetudo. habituacio.
 ontWennen. ontwoonen. Dissuere. Dissuescere. Absuere. escere. Insuere. escere. Absolere. escere. Dissolere. escere. Abolere. escere.
 Wente untz hynt. in B. Byg.
 herWent. in D. Dartten.
 herWentheit. in D. Darttenheit.
 Wentelen. in W. Weltren.
 Wer. wege. wulck. wat. als men soe brayghet. Quis. Qui. Que. Quod. Quid. Quisnam. Quinam. Quenam. Quodnam. Quidnam.
 so Wer. so wege. so wulck. so wat. Quiscumque. Quicumque. Quecumque. Quodcumque. Qui quis.
 Were. in H. Hyndernisse.
 geWere tot vertoynngen. Arma. Offensoria seu Invasoria.
 geWere of wapen tot beschubdyngen. Arma defensoria.
 Weren. in H. Hynderen.
 Were. ware. in W. Warscap.
 Weren. in W. Waren.
 Were. in S. de Syttinge.
 Were. woensede. in G. Gehuchte.
 Weren. in D. Dupren.
 Weren. in W. Waer maken.
 Weren bur die wande. in L. berLoissen.
 beWeren. van weerden maken. Autorisare. Autenticare.
 beWeren. in S. Stebigen.
 Werechtich. in B. Blislich.
 onWerechtich. in B. onBlislich.
 Werachtichheit. in E. Ewicheit.
 Werck. Opus. Opusculum. Opificium. Gestus. us. Actus. us. Factum. Factura.
 Wercken doen. in A. Arbeiden.
 heymlike Werckinge van hynnen ind van buten anders schijnende. Sacramentum. unde Sacramentalis. le. ter. tas. Sacramentarius. a. um. Misterium. unde Misticus. a. um. Miferialis. le. ter. tas.
 Werckinge. Operacio.
 cleyn Werckung. Megera. re.
 Werck of heckels. Napta. te.
 hol Werck. Operosus. a. um. tas.

menstercap in eynde Werckstede. Ergasterium. terii.
 Werckstede. Ergasterium. fabrateria. rie.
 Werckman. wercker. in A. Arbeider.
 snel bald Wercker. Agitator. Aginator.
 Wercklich. dapper. in D. Dalk.
 Wercklich. Effectivus. Operativus. Expeditivus.
 Wercklich. in D. Doenlich.
 der Wercklunde tzyerong. Fabrateria.
 Wercker. Operarius. Actor.
 Werckman. in C. Cunsler. et in A. Ambochtsman.
 Werckelach. Dies ferialis.
 Weerde. Vis. Efficacio. Effectus. Energia. auctoritas.
 die van Weerden spreck of schryft. Autenticus. Auctorizatus. Auctorabilis.
 van onWeerden maken. Exautorare.
 onWeerdich. Indignus. Immeritus.
 onWeerdich maken.
 onWeerdichheit. Indignitas.
 van cleynre Weerdichheit. in D. onDupe.
 Weerdich maken. in G. Groot maken.
 geWeerdigen. Dignor. aris.
 onWeerdigen. Dedignor. aris. Gliscere. i. Indignari. Detractare vel detractare idem.
 Werden geschyen. Fieri.
 eyng Werden. in C. oeverComen.
 beWerden. vergwynen. in G. verGaen.
 eyng Werden gwaet to doyn. in C. aeberComen. eyng werden.
 heronWerden. in G. aeberGeben. et in B. Bla-meren.
 Nota. die meyste hoip van den duitschen woerden die uptgaen op werden dat die seive woerde oick mogen uptgaen op maechen als deser gelijcken hye na volgende.
 groot Werden. Magnificari.
 heyligh Werden. Sanctificari.
 gesont Werden. Sanari.
 werdich Werden. Dignificari.
 latwe Werden. Tepesieri.
 warm Werden. Calefieri.
 genoich Werden. Satisfieri.
 oebel Werden. Malefieri.

waer Werden. Beneferi.
 geeert Werden. Honorari et cetera.
 Werdich. duyrber. in C. Costel.
 Werdigen. werdeggen. in A. Achten.
 Werdich. in A. Anneeme.
 Werdicheit. in C. Cere.
 die Werdichste onder den volck. in B. die Beste.
 Werdeggen. in A. Achten. werdeggen.
 Werdeggenre. in A. Achten. tarjggen.
 Werdeggenge. in A. Achtunge. tarjggenge.
 ontwerdigen. Prophanare.
 Werff. in B. Baitscap.
 Werff langhs een water.
 Werlichen. in W. vordait.
 Werlt. Mundus. orbis. orbiculus. Cosmus.
 macrocosmus. ego. onis. seculum. li. ce-
 tera in C. die Erde of ertrich.
 der Werlt ynte. Cosmarcha.
 der Werlt furstendom. Cosmarchia.
 der Werlt by deyle. Asia. Affrica. Europa.
 die Werlt in byeren gedeelt dat heeten byer Cli-
 mata.
 Werlich. Cosmicus. secularis. re. ter. tas.
 Mundialis.
 der Werlt ijt als die began. Evum. vi.
 die grote Werlt. Macrocosmus. mi.
 die clyen Werlt. Microcosmus. mi.
 Werlich. in W. uytwendich.
 der Werlt byngen. in B. gebyren.
 Werltlike stede. personen of saken. Prophanus.
 a. um.
 geistlike byngen Werlich maken. Prophanare.
 Werlicheit. Secularitas. mundialitas.
 die Werlich gues arm is. Apiternus. a.
 um.
 Wermoebe. in A. Wisse.
 Wermen cum suis in W. Warm.
 Werpen. in S. Smacken.
 uytwerpen. iuben. in H. Herten.
 Werpen van sich. Proicere. amentare.
 aker of vuthe of durt her Werpen. Traicere.
 onderwerpen. in C. ondergeven.
 to rug of berwerpen. Reicere. reiectare.
 wederwerpen. in T. weder of tegenleggen.
 inwerpen. Inicere. iniectare.
 samen Werpen. Conicere.

awerpen. Deicere. deiectare. abicere.
 uytwerpen. Eiectare. in D. uytwerpen.
 wijderwegen Werpen. Disicio. in S. verstrou-
 wen.
 totwerplich. Adictivus.
 Werpel of webfel in den web. Trama. me. Sub-
 tegimen. nis. dat scherfel heet Stamen.
 Nota. van Werpen steit oick voer in W. War-
 pen.
 Werscap. in G. Geselschap.
 aeker en Werscap die oeverste van byen geseten.
 Archiriclinus.
 Werscap maken of halven. Convivor. aris.
 die vol Werscapen is. Epulaticus. Epulonus.
 Werscapen. in S. Schoffen.
 Werscap geselle. Conviva. Convivor. Con-
 vivans.
 Werscap stede. Epulatorium. Convivorium.
 Convivorium.
 Weert. woe gues coij. Cuius precii. Quanti
 precii Cuius valoris.
 Weert. lieff. in H. Holt.
 Weert. in H. Huigher.
 Werdonne. in H. Hingbroutwe.
 Werben. in C. verlijgen.
 Werben. in B. verbaitscapen.
 Werber. in B. sendbaide.
 Werbyng. in B. Baitscap.
 Wes is dat. Cuius est hoc.
 Wes doestu dat. in W. Warum.
 Weyse. vaderloiff. Orphanus.
 Weyse. moederloiff. Pupillus.
 Weyse. vaderloiff ind moederloiff. Orbus.
 der Weyen huff dat men sy opheidet. Orpha-
 notrophium.
 der Weyen holder off verwacere. Orphanotro-
 phus.
 Weese. wijche. in B. Bende.
 aeker Wesel. nederWesel. twee stede op den rijn.
 Wesalia superior. Wesalia inferior.
 Wesels mynch. Wesaliensis.
 Weselken. en byer. Mustela.
 Weselken nest. Mustelarium. Mustelium.
 tot den Weselken hoerende. Mustelinus. a. um.
 Wessing. Essencia. usia.
 een Wessen. Ens. entis. Esse. Essencia.

Wesen. *sgn. verbum. Esse. Existere. Extare.*
 byWesen. *bysgn. Adesse.*
 asWesen. *assgn. Abesse. Deesse.*
 asWeser altyt. *Absentaneus.*
 Weselich. *Essencialis. le. ter. tas.*
 myt. samen Weselich. *Consencialis. le. ter. tas.*
 asWesen maken. *Absentare. Abducere.*
 Wesen. seede. in *A. Anghe.*
 berWesen. berquijnen. in *G. berGaen.*
 boirWesen. *Preeffe. Celleo. es. ere. lui. Pre-*
celleo. es. ere. Presulare.
 boirWeser. volstender. in *M. Mumber. et in*
S. boirStender.
 inWesen. *Inesse. Interesse.*
 Wesen aeber en werck. *Vacare. insistere.*
 mytWesen. blytigen erghent nae. in *A. Arbeyden*
nae en bynghe.
 Wesen. in *S. Syn.*
 boirWeser des gemeenen queds als die vader tot
 synen kinde. *Patricius. cii.*
 Weser. eyn rebbe in sassen. *Wisera.*
 Wespe. eyne boese vyge. *Vespa. vespula.*
 dair der Wespen bele is. *Vespetum.*
 der Wespen neste. *Vesparium. rii.*
 Wessel. *Cambium. mutuum. Antisma.*
 wederWessel. *Recambium.*
 Wesselen. cupden. in *B. Bupten.*
 Wesselbanck. *Campsorium. Trapezia.*
 Wesseler. *Camfor. Banckerius. Trapezita. Tra-*
peziera.
 Wesselen als geltwesseler doin. *Cambire. Flec-*
tere i. Campfare.
 Wesseing. *Campsura. Flexura.*
 Wessel herffen. *Cerulum dulce.*
 Wessen. dat van wasse is. *Cereus. a. um.*
 Wessen. *verbum. myt wasse bestrijcken. Cerare.*
Incerare.
 Westen. *Occasus. Occidens. Occiduus.*
 Westen wynt. *Fanonius.*
 West noordwest. *Zepirus.*
 van Westen ind oisten die streecke recht myt heyt
Decumanus. ni.
 tot Westen hoerende. *Oceanus. a. um. Occi-*
dentalis. le. ter. tas.
 Westphalen lant. *Westphalia.*
 Westphalisch wonsch. *Westphalus.*

Wester hupbe of cleyt. *Vestis baptismalis.*
 Wet. wyt. ewe *Lex.*
 Weete. *Sciencia.*
 Weeten. in *C. Connen.*
 Weeten. in *H. bekennen.*
 samen of myt Weeten. *Conscire.*
 boirWeeten. *Prescire.*
 boirWeeten van ewichheit. *Prescire. predestina-*
re. providere providere precognoscere.
 boirWeeten totter berboemenisse. *Prescire.*
 boirWeeten of schicken ter selicheit. *Predesti-*
nare.
 boirWetende. *Presciens. Prescius. a. um.*
 boirWetenheit. *Presciencia.*
 Wetende. in *C. Connende.*
 myt Wetende. in *C. myt Connende.*
 Weienheit. witticheit. *Urbanitas. Curialitas. Le-*
galitas. Liberalitas.
 Wetenheit. *const. Sciencia.*
 Wetelich. *Sciencialis. le. ter. tas. Scibilis. le.*
ter. tas.
 onWetenheit. onwitticheit. in *D. Dulheit.*
 onWetenheit. *Ignorancia.*
 mytWetenheit. *conscienci. Consciencia.*
 mytWetenheit of der consciencien woeghen. *Syn-*
deresis. Scrupulus. li. Remorsus.
 mytWetende. *Conscius. a. um.*
 Weter der heymlicheit. in *H. der heymlicheit*
weter.
 Weyte. in *C. Cerwe.*
 Weyten nieele. *Ador.*
 Weyten. *Triticus. Adorinus.*
 Weyten betticheit. in *C. Cerwen betticheit.*
 des Weyts stubbe of kabe. *Perisma.*
 Weteren. in *D. Dzencken.*
 Weteringe. in *D. Dzenche.*
 Weyten. in *D. Wyen.*
 Weyten. in *S. Slippen.*
 Weysteyn. in *S. Slipsteyn.*
 Wevel. *Cabro onis. Scarrobeus.*
 art van Wevelen. *Cicendela. Lucula. Luci-*
nium s. die des nachtes luchten Noctilu-
ca.
 ertzWevel gelick en eghel. *Thaurus. ri.*
 Weven. *Texere. Textare.*
 inWeven dat warpsel off wessel. *Subtexere.*

Weben. Texere. Textare. Contexere. per si-
mul. Detexere. Detextare. per valde. off
ban den westou doin. Distexere. tare. idem.
Intexere. tare. per valde. Intertexere. ta-
re. in of tuschen weben. Pretexere. tare.
hoirweben. Obtexere. tare. per contra vel
undique. Retexere. tare. per iterum. of dat
wessel berderben. Subtexere. tare. per sub-
tus. vel parum. vel post.

Weber. Textor. Genecarius.

Weberhupff dair bele wybe vergaderen to weben.

Ginecium textrinum.

Weberhoem. Liciatorium.

Webergetouw.

geWeben ban barwen manigerlepe geblyd. Poli-
mitus. a. um.

Werber of wercker ban manigerlepe barwen.
Polimitarius.

Webens gereyscap. Talarium. rii.

der Weber stede. Textrina. ne. Textrinum. ni.

Webynge. Textura. re.

Webelich. Texilis. le. ter. tas. Texibilis. le.
ter. tas. Textilis. le. ter. tas.

in den Webe getouw die hame of holt dair
myt die badem onderscheyden wurt. Radius.
dii. Radiolus. li.

Wetweede. pijn. in C. Crot.

Wyj. eyn vogel. Milvus. vi. unde Milvinus.
a. um.

Wy. wijr. Nos.

Wpe. wer. Quis. Qui. Que. Qua.

Wijchlen. in B. Boeten.

Wijchler. in B. Boeter.

Wijchlye. in B. Boete.

namen ban Wijchelpen. in B. Boete. toeherne.

Wycht. hant. Puer. Puerulus. Pusillus.

gewicht. Pondus. deris.

gewichtich. in S. Swair.

gelichgewichtich. Hostimentum. Equamentum.

gewichtichaille. Trutina. Moveta. Statera. Cam-
pana. Examen. Calcus. Ceratim.

namen ban gewicht. Obulus. Scrupulus f. vi.
Siliquas. Dragma. Coclearium. Olche. Sta-
tera. Ciatus. Ocitabulum. Denarius. Soli-
dus. et Nummisma idem vel Sextula. So-
lidarius. a. um. dat tot sulchen gewichte hoirt

of die dat ontfangt. Sextula. Stater. Qua-
drans. Sichen. Uncia. et Unx. cis. Un-
ciola. eyn unci synt biii. dragine. dat syn
xxiii. scrupuli. ban Uncien tot Uncien. Un-
ciatim. Unciare. myt uncien weghen of me-
ten. halve Uncie. Semiuncia. viij Uncien.
Quicunx. seben Uncien. Septunx. tven Un-
cien. Deunx. cis. Libra. Mana. Talentum.
Centenarium. Sagina. ne.

deyls namen ban gewicht ind wat sommich dair
ban weghet.

As. assis. mas. ge. dat synt xx. uncien. ind
eyn uncie dat syn twe loit. ind xxii. loit
dat is eyn pont.

As. assis. dat heyt in der munten of in den
gewicht eyn scharff. ind dat is et berdel
ban en pennynck. ind dat selve berdel heyt
Triens. entis. of enigen anderen dynghe.

As. assis. als dat eyn scharff heyt so heuten
der twe Dipondius.

Bes of bisse. dis. dat synt biii. uncien.

Bilibris. bre. dat synt twe pont gewicht.

Calcus. ci. is dat alre mynste gewicht.

Centenarium. rii. is eyn gewicht ban hon-
dert ponden.

Coclear is en half dragma.

Cocula of conculo is anderhalf dragma.

Ceratim. indecli. is eyn gewicht ban en hal-
ben hellinck. Semiobulus similiter.

eyn Dragma heldet iii. scrupel ind weghet iii.
schillingh.

hier Dragne dat heyt Statera. re.

xxii. Dragne dat is Ocitabulum.

en half Dragmus heyt Coclear.

Dragma wurdet geheuten Mna. off Mna is
derdehalf pont. ind die maken hondert Drage-
mas.

Dracina. ne. is dat achte deyl ban eyne
uncien.

Dipondius is gewicht ban ii. scharff.

Dodrans. tis. of Quadrans. tis. dat synt ix.
uncien.

Ferro. onis. dat is eyn byrling of xii. schil-
linck.

eyn half hellinck heyt Seratim of Semio-
bulum.

R r

Li

Libra of **Libella** of **pondus** of **ponduscu-
lum** dat is eyn pont of oick **Talentum**. ti.
Medalia is en half pennynck.
Minatica ind **Minagala** is eynreley gewicht.
Minutum. ti. is die helfte van eynre qua-
 dranten.
Mna is eyn dragma.
Mna is oick derdehalf pont. makende eyn hon-
 dert dragma.
Obellus. li. is en half scrupel.
Ocitabulum maect xlii. dragma.
Olche sijn iii. scrupel. wegende xlii. sili-
 quas.
 van en Pennynck dat verdel dat is gehyeten
Triens. tis.
 en half Pennynck heyt **Medalia**. le.
 en half Pont. **Semipondius**.
 en heel Pont. **Talentum**. **Libra**. **Libella**.
Pondus. **Pondusculum**.
 derdehalf Pont gewichts. **Sextercium**. cii. ind
 des dait toe hoirt heyt **Sexterciarius**. a.
 um.
 derdehalf Pont gewichts heyt oick **Mna**. ind
 die maken c. dragma.
 twe Pont gewichts. **Bilibris**. bre. **Dipon-
 dius**.
 by Pont. **Trilibris**. bre. **Tripondius**.
 vier Pont. **Quadrilibris**. bre. **Quadripon-
 dius**.
 eyn hondert Pont heyt **Centenarium**. rii.
 van eynre Quadranten die helfte heyt **Minu-
 tum**. ti.
 lxxii. Pont dat is by den romeren dat meyste
 gewicht ind heyt **Talentum**. ti.
Quadrilibris. bre. ind **Quadripondius** dat
 sijn llii. pont.
Semiobulus of **Seratim**. indecli. dat is eyn
 half hellinck.
Siclus. cli. is dat vierdel van eynre uncien.
 by Scrupel wegende xlii. siliquas dat heyt
 Olche.
 en half Scrupel heyt **Obellus**. li.
 by Scrupel halven eynen dragma ind we-
 ghen iii. schellinck.
Siclus is in heydenstap eyn unci of ii. loit. van
 in der heyliger schryfte so is **Siclus** eyn half loit.

Semis. **semissis**. dat sijn vi. uncien.
Sermina is eynreley gewicht.
Statera. re. dat sijn iii. dragma.
Siliqua. que. is dat vier ind twyntichste deel
 van eynen schellinck gewicht.
 xlii. **Silique** wegende iii. scrupel sijn gehe-
 ren Olche.
 xii. **Schellinck** is eyn vierdel ind heyt **Fer-
 to**. onis.
 eyn **Schellinck**. **Solidus**.
Solidus. eyn schellinck.
 van eynen **Schellinck** dat vier ind twyntich-
 ste deel heyt **Siliqua**. que.
 van eynen **Schellinck** dat derde deel heyt
Tremissis. tis.
 by **Schellinck** weghen eyn dragma die held
 by scrupel.
 by **Schellinck** halven eynen **Staterem** of **Se-
 miunciam**.
Sextercium heldt derdehalf pont gewichts.
 twyfel Scharff gewicht. **Dipondius**.
 van eynen Scharff dat derde off van en pen-
 nynck. **Triens**. tis.
Talentum off **libra**. ind **libella** off **pondus**.
 ind **pondusculum**. eyn pont.
Talentum. ti. is by den romeren dat meiste
 gewicht ind heldt lxxii. pond. ind ylicher
 pont by den romeren heldt xii. uncien.
Talentum. ti. dat is dwerley. als dat meiste.
 dat middelste ind dat minste. ind noch dat
 alre minste. dat meyste is eyn hondert ind
 xx. pont. dat middelste lxxii. pont. dat min-
 ste i. pont. ind dat alre minste eyn pont.
Tremissis is dat vierdel van eynen schellinck.
Triens. tis. dat vierdel van en scharff off van
 en pennynck.
Trilibris. bre. of **tripondius**. by pont.
 dat vierdel van eynre uncien. **Siclus**. cli.
 eyn Dyring sijn xii. uncien. **Ferto**. onis.
 eyn Dyring. **Quadrans**. tis.
 en half Unci is eyn loit. dat heyt **Semiun-
 cia** off **stater**. **stateris**.
 eyn Unci sijn twe loit.
 van eynre Uncien dat achte deel. **Dracina**.
 ne.
 fess. **Uncien**. **Semis**. **semissis**.

xli. Vncien heyt As. assis. mas. ge.
 ncht Vncien. Bes. bellig. of Bisse. dis.
 gewichtich. Ponderosus. tas.
 Wijcken. toberen. in B. Boeten.
 Wijcken. wjchlen. toberen cum suis. in B.
 Boeten.
 Wijcken. Cedere. Abcedere. Declinare. Fu-
 gere. Secedere.
 ontwijcken. in C. ontcomen.
 Wijche by der water moellen. Presidium. Affu-
 g'um.
 ontwijcher. Declinus. a. um. Declinis. ne.
 Declinans. Cedens. Cessor. Declinator.
 die dick wijcht. Cessiosus. a. um. tas.
 Wijde. wijlige. eyn boom. Salix. cis.
 tot den Wijde of wijligen hoerende. Salignus.
 a. um. Salicius. a. um. Salicinus. a.
 um.
 Wijden of wijligen stede dair sy wassen. Sali-
 cium.
 Wijden of wijligen wart. Salictum.
 verwijdinge. Uxesis. vel uxesis. i. Amplifi-
 cacio.
 Wijden onkrant uit der erden. in G. Ghe-
 den.
 Wijf. vrouwe. Mulier. Muliercula. Femina.
 Femella.
 eyn hoese Wijf die oere hoegheyt onder medici-
 nen bedijft. Farinaca. ce.
 papen Wijf. Patrina. Sacerdotissa.
 Wijf ind man gelick. Hermofraditus. ti. Her-
 mafrodita. te. Ambrogeus. Androgeus. An-
 drogutus.
 alt Wijf. Vetula. Veterata. Anus. us. Dui-
 dens. tis. Anicula.
 Wijf van twee. bren. bgeren. wijf mannen.
 Bivira. Trivira. Quadrivira. Pentivira.
 meyn Wijf. in B. Boebonne.
 Wijf van vele mannen. Multivira. Multinuba.
 sonder Wijf. Agamus.
 starch. menslich Wijf. Virago. ginis.
 dat yste Wijf doet ind van en ander to nemen.
 die man heyt Bigamus. ind die stait heyt Bi-
 gamia. Digamia. Deuterogamia.
 Wijflich. vrouwelich. Feminus. a. um. Mu-
 liebris. bre. ter tas.

uwe Wijf of mans vader. Socer. ceri. inde
 Socerinus. a. um. ind syn vader is uwe
 Profocer. ceri.
 uwe Wijf of mannes moeder is uwe Socrus.
 us. ind oer vader is uwe Profocer. ceri.
 ind oer moeder is uwen Profocrus. us.
 uwe Wijf broeder is uwe Sororius.
 Wijfche manne. in M. Manne die wijfch.
 sich wijfch to regieren. Feminare. Effeminare.
 verwijft. Effeminatus.
 Wijeghe. Cuna. Cunabulum. Crepundium.
 Tirsus f. quadratis. Crocea. cee.
 Wijeghen. in S. Supfen.
 Wijglen. in S. Swancken.
 Wijhen. in S. besprengen.
 Wijhen kerken of altaren. Dedicare. Conse-
 crare.
 Wijhen clercken of papen. Ordinare.
 Wijhinge der clerckscap of paepscap. Ordinacio.
 Wijhing der kerken off altaren. Consecratio.
 Dedicacio.
 Wijghwaist. in S. Sprengghwaist.
 Wijhing. in C. Czupn.
 Wijhing. Aspersio. Aspersura.
 eyns gewijhet. Clericus.
 twy gewijhet. Acolitus. Ceroferarius. unde
 Acolitatus. us. i. talis ordo.
 d'yn gewijhet. Ceroferarius. Subdiaconus. un-
 de Subdiaconatus. us. i. talis ordo.
 bier gewijhet. Diaconus. unde Diaconatus.
 us. i. talis ordo.
 bijnail gewijhet. Sacerdos. presbiter. unde
 presbiteratus. i. talis ordo. Presbiterium.
 Sacerdocium.
 Wijher. in D. wjchdijck.
 Wille. Voluntas. Libido. Sponte. Nurus. us.
 by Wille. wilhoer. Arbitrium.
 Wille. Volo. vis. vult. Velle.
 niet Wille. Nolo. nonvis. nonvult. Nolle.
 heber Wille. Malo. mavis. mavult. Malle.
 guetwillich. Benivolus. unde Benivolencia.
 bereptwillich. Voluntarius. Spontaneus. Kap-
 padenarius. i. voluntarius.
 gwaetwillich. Malivofus. Malivolens. Invo-
 luntarius. unde Malivolencia. Maligni-
 tas.

eynwyllich. eynpessich. in H. verhardt.
 wyllichlich. in G. Gern.
 wylsam. vertart. in D. Dartten.
 wylge. eyn boem. cum suis in W. Wnde.
 die wylle. in B. dair en wnnen.
 wylle. en tijt. Tempus. Intervallum.
 onderwylten. in S. Sontijt.
 wylle der nannen. Velum. li.
 wylten. Velare.
 verwyliden. in B. wylsteren.
 wyltsch. wendsch. Ferinus. a. um.
 wyltsch. Agrestis. re.
 des wyltsch duster schuyfsteede in dem walde.
 Lustrum. tri.
 verwyliden. verstoeren. verlaen. in D. in Dza-
 gen.
 wylt dner. hec Fera. re. Teter. tra. trum.
 wylt. onstendich. Vagus. Dissolutus. Effre-
 nis. ne.
 wyltloper. Erro. onis.
 wyltheit. Feritas.
 wylt ban wesen. Argus. a. um. Dissolutus.
 Discursivus. Numida. de. Vagus. Vagu-
 lus. Pervagus. per valde. Vagabundus.
 wylt. roe. onbestur. in H. Kap.
 wyltschheit. Vagitas. Dissolucio.
 wyltschlich. Planter. i. Vaganter. Dissoluter.
 wyltschisse. woestenge. woestyne. Heremus. de-
 fertum. Solitudo. Anachoresis. Heremum.
 Heremiculum. unde Heremicus. a. um.
 wylme to blesch.
 wylmmel. in E. Ebeger.
 wylmpel in B. Baner.
 wylmpels. baners off banen oeverdecksel. Claxen-
 dix. cis.
 verwylmpen. verwylmpen. in B. Berghen.
 wylmpelsdreggher. in B. Banersdreggher.
 wylm. Vinum. Bachus. chi. Bronus. Cecu-
 bum. Dyonisius. Aminea. Euantis. Hya-
 cus. ci. Leneus. nei. liber. beri. Libasius.
 Lieu. ei. Massicum. ci. Themetum. ti.
 suet wylm. Merum. Phalernum. unde Pha-
 lernicus. a. um.
 eynreien wylm. Precia. cie.
 snoed wylm mpt water ind wynn ugt den drabe-
 ren geparkt of ugt der hessen. Vappa. pe.

wylm die ser roit. Rubellum.
 nph wylm. most. Mustum. ti. Mulsam. si.
 Carenum. ni.
 eynreien wylm. Bubeum. bei.
 wylm den men offert. Infertum. ti.
 ban wylm ind honich eyn dzanch. Ynomellum.
 Malsa. se. Mulsam. si.
 wylm ind honich onder eyn gemengt. Mellicra-
 tum.
 wylm. rosen ind honich to hoip gemengt. Ro-
 domellum. li.
 wylm ind edich gemengt. Oximetum.
 wylmzupff. Botrus. Racemus. Siriaca. scili-
 cet rubea. Omofragia. Uva. Uvula.
 late wylmzupff. Corda. de.
 wylmzupff bzoer ryp. Precia. cie. Precoqua.
 Precox. cis.
 wylmzupff die nyet swart noch roit noch wit en
 is. Elbola. elbida. de.
 wylmzupff die roit is. Rubiliana. Ceramna.
 dair men wylmzuppen of bughen mpt steilt dat
 haichstken of reyscap hent. Strigilis. lis. fe.
 ge.
 an den wylmzuppen die knorren of knoppen
 of hoevelken langhechtige statten. Toles. lis.
 fe. generis. Turilla. le.
 wylmzuppen assuyden. Racemare. Vindemiare.
 Putare.
 wylt wylmzupff. Amineus. Aminea.
 groit wylmzupff. Balanita. re. Bumasta. re.
 Bamaste. tes.
 wylmzuppen dat an den stock verblift. Race-
 mus.
 wylmzuppen mpt den risken. idem.
 cleyn snoed wylm. Vinellum. Villum. li.
 wylmzuppen treder. Vinitor. toris.
 der wylmzuppen ind der wylmstock namen synt
 mangerlen. als Precoque. onrijpen. Purpu-
 ree. roden. Dactile. nae der lengden. Ro-
 die. nae der lantschap ban libien. Ceraunie.
 want sy ghymmen als buge. Tribiliane. Fe-
 cinie. die synt hart ban coernen ind ban
 belle. Stephanice. nae oerre rondicheit. Tri-
 podiane. Unciarie. nae oerre groitheit. Ci-
 nodice. Aminee. nae oerre roitheit. Api-
 niane. Balanite. Biturice. Argites. Mercu-
 cule.

cule. Mereotice. Elhole. Viciscionie. nae
 beelheit des wijns sy bozdzengen. Cyriace.
 ind noch vele anderen.
 Wijnbeer of wijndrupsshoern dat eyn dynch is.
 Acinus. ni.
 Wijnberen heffen. of drupben of draberen heffen.
 draberen dat synt die vaste dair die wijn upt
 gepast is. Acinarium. Vinacium. vel Vi-
 naceum. cei.
 Wijnhoercken dat in den heren is. Acinus. Aril-
 lus.
 Wijnbeer of hoern. Racemus.
 Wijnstock. Vitis. Siriaca.
 Wijnstock die rutwe is. Amphibulus.
 Wijnstock die swart is. Melena. Ampolos me-
 lana. Labrusca intercula.
 Wijnstock die suete drupben dreght.
 Wijnstock des drupben snel ryp werden. Lepo-
 ria. rie.
 Wijnstock die roit is. Rubiliana. Apiana.
 Wijnstock's bant. Vitiligo. Vituligo. ginis. Vi-
 bernum. ni. Corimbus. bi.
 des Wijnstock's waterlaiden die gheyn drupben
 en dragen. Vitulamen. nis.
 Wijnstock die goit is. Balanita. te. Bumasta.
 te. Bumaste. stes. ind grote drupben. idem.
 wilt Wijnstock. Lambrusca. unde Lambrusco-
 sus. a. um.
 dair wilde Wijnstocke wassen. Lambruscerum.
 ti.
 van den Wijnstock of boemen dat onnutte holt
 affnyden. Sarmentare. ind dat men dair af-
 snydet dat heyt Sarmentum. ti.
 Wijnstock's. Viteus. a. um.
 Wijnstock die rode drupben dreget. Ceraunia.
 nie.
 Wijnstock plossen. dat is onderleggen in die erde.
 Fodere.
 Wijnstock weder opnemen ind honden. Propa-
 ginare.
 Wijnstock umher graben die erde toe aepenen.
 Oblaqueare. Excodicare.
 Wijnstock snyden. Putare.
 Wijnstock's staecke dair he an gebunden is. s.
 rapmstaecke. vel simile. Extensorium. Di-
 stensorium. Aculeus. Eculeus. Paxillus. li.

Wjngart. Vineae. Vineola. Vinetum.
 Wjngart's blat. Pampinus. ni.
 Wjngart's reben of laide. Racemus. Propago-
 ginis. Palmes. tis
 Wjngart's twych of laide die drupben dreget.
 Racemifer.
 Wjngart's blader utlaten. Pampinare.
 Wjngart's blader plottzen off asdoen. Depampi-
 nare. Epampinare. Dis.
 Wjngart snyden. Putare. Racemare.
 Wjngart's laiden uttrecken. Propaginare.
 Wjngart's preste ruyhe van den wijnstocken. An-
 tes. tis.
 Wjngart begaden. bereyden. planten off graben.
 Pastinare.
 Wjngart dit nyhe is. Pastinatum. ti.
 alde Wjngart plossen ind onderleggen. Repasti-
 nare.
 Wjnbat dat men op den scholderen dreget. Ar-
 millum. li.
 Wjnbat myt twee oren off henglen. Diota te.
 bat Wijn in to dragen van leder als eyn huyt.
 Hyrnea. nee.
 bat Wijn in to dragen. Oenoforum. ri.
 Wjnbat myt rutwen leder aeverdeckt. Pilasca.
 ce.
 dair men Wjnbate myt smeert op dat sy dichte
 syn. Gruma. me. unde Grumosus. tas.
 Wjnhuyt of bat dair he in loipt. Lacus. us.
 Wjnbate. Arferia. orum. Bacharium. rii. Can-
 tarus. ri. Crater. ris. Galenum. Galemo-
 num. ni. Lepiscum. ci. Mellearium.
 Wjnbate alrelep. Emna. Flacea. ee. Flacco.
 onis. Lagenae. Leguncula. Cilicies. ei. Ace-
 licea. Bachea. Vatus. Cenoforum. ri.
 Wjnhoyff dair men den wijn myt dreghet van
 den kelter ind die bate ind heyt en berlle.
 Corbio. onis. Barile. lis. ind die die selbe
 robe dreget. maecht off vercoipt heyt oick
 Corbio. onis. et Corbulus. li. diminiti-
 vum.
 umd Wijn uter eynen bat toe stelen dat reptscap
 dair toe. dat men van hoeben in dat gat sleecht.
 heyt Clepsedra.
 als Wijn upt den kelter loipt dat he van inloopt
 heyt Leneus et Lenoy.

des Wýns hoichtide. Dyonisia. Festum bachi.
Wýnboutwe off arne. Vindemia. Surrura. re.
Wýnparff off heiter. Torcular. aris.
die stede daer men Wýndzupben trebet. Forus.
ri.

hat daer men Wýndzupben in trebet. Mellea-
rium. rii.

van Wýn bol of bzoncken. Temulentus. unde
Temulencia. Ebrius. Ebriosus. tas.

Wýngarts umbbestyng. Antes. Anticium.

Wýndzabere of bolstren. Acinarium.

Wýnechtich. wýnsch. Vineus. Vinulus. Vino-
lentus. Bacheus. Leneus. Lieus. Bachicus.
a. um.

Wýncolp. Commmercium. Vinicopium. Arra.
Mercipotus. us.

Wýntappen. Ducillare. Trahere vinum.

Wýnhoper of verkoeper. Caupo. onis.

Wýnman. wýnweert. Caupo. Tabernarius.

Wýncolps pennynck. Arra. re. den pennynck
geven. Inarrare. Subarrare.

bzoncken Wýn gelaich. Bachinale. lis. unde
Bachinaliter. tas.

des Wýns bewarng. Meroteca.

des Wýns bewaerre. Merotecarius. Vinitor.

Wýns mynne dan waters onder oen. Pusca. ce.
Wýnhessen.

Wýnhessen ind water gemengt daer eynen sack
geparst. Saccatum. ti. ind dat so to parssen
heyt Saccare.

Wýngarts messe. proprie en hepe. Vanga.

Wýngarts haest daer men dat etrick myt umb-
hacht. Bacile. lis. Vanga.

bol Wýns. Vinosus. tas. Vinolentus. unde
Vinolencia.

des Wýns hoichtiden. Vinalia. lium. seu li-
rum. pluraliter. Bachalia.

Wýnhelre. Vinaria. rie.

Wýndzeger. Viniferos.

Wýnachten. in C. Cýstmisse.

Wýnbzaide. in B. ogenBzaide.

geWýnne. bzone. in B. Bate.

Wýnnen. in C. Cýghen.

Wýnnen. in S. Seghebechten.

Wýnnen. langen. in B. Hantreichien.

geWýndzeger. Onesiforus.

eyn Wýnre. Lucrator. Sofia.

eyn Wýnre van en entvogel. Anetarius.

Wýnlich. Vincibilis. Superabilis. le. ter. tas.

berWýnnen. Devincere. in S. Seghebechten.

onberWýnlich. Invincibilis. Irrefragabilis. In-

superabilis. Inexpugnabilis. le. ter. tas.

berWýnnige. in S. Seghebertwýnnige.

Wýnck. in B. ogenBlick.

Wýncken myt den ogen. Connivere.

myt Wýncken wat to verhandigen. et so myt

byngeren of myt den ogen. Nutare. Inauere.

Wýnchel. oirt. in C. Cant.

Wýnchelen. in B. Borgen.

Wýnchelhaech. Gnomo. onis. Norma.

Wýnchelechtich. Angularis. re. ter. tas.

Wýnde. eyn cruyt dat die home off staechen op
loipt. Viticella.

Wýnde. trýsse. in B. Palen. et in S. Span-
haich.

Wýndebant off wýndelsnoir. Fascia. Fasciala.
faciale. lis. Arphago. inis.

in den Wýndelsnoeren bunden. Fasciare.

also to ontWýnden. Diffasciare.

so weder toWýnden. Refasciare.

Wýndeling. in B. Bzattzel.

Wýndelsteyn. Coalea. ee.

Wýnden. in B. Ikeren.

onderWýnden. in C. Ceroden. onderwýnden.

to hoip of to samen Wýnden. Agglomerare.
Ingglomerare.

Wýnden. Glomerare.

Wýnden. bewýnden. Volvere. Revolvere. Cir-
cumvolvere. Girare. Regirare.

afWýnden. Deglomerare. Eglomerare.

onderWýnden myt onrecht. Usurpare.

onderWýnden myt recht off myt onrecht. Intro-
mittere. Vendicare. cetera in C. Cýoden.
onderwýnden.

Wýnden. wepen. Flare. Ampullari. unde Am-
pulosus. a. um.

Wýnt en hunt. Velter.

Wýnt. Ventus. ti. Ventulus. li.

Wýnt myt regen gemengt. Nubilus. li.

in den Wýnt werpen off verstreutwen. Ventis-
lare.

hoich Wýnt in der see. Alcanus. ni.

en Wyntfack of wyntfack. Ventilabrum.
 Wynt op den water. Ampulla.
 der Wynde landfchap in der lucht is volckelijck
 ind heyt Eola.
 die Wynt die upt den nozden werckit ten oiften
 wart die heyt Subfolanus. et contra.
 die Wynt die int weften werckit die heyt Favo-
 nius of Zepirus.
 Wynt int fuden werckende heyt Auster. ftri.
 Wynt int nozden werckende heyt Boreas. antis.
 oiften Wynt is gehepten Subfolanus. ind heyt
 an der eynde fuden ten nozdenwart eynden wynt
 genant Vulterinus. ind an der anderre fuden
 to fudenwart eynden wynt gehepten Euris. ri.
 wiften Wynt heyt Favonius. ind heyt an der
 eynde fuden ten nozdenwart eynden wynt ge-
 hepten Circius. ind an der anderre fuden to
 fudenwart eynden wynt gehepten Zepirus.
 fuden Wynt heyt Auster. ind heyt an der eynde
 re fuden ten oiftenwart eynden wynt gehepten
 Notus. in an der anderre fuden toe weften-
 wart eynden wynt gehepten Affricus.
 nozden Wynt heyt Boreas. ind heyt an der eynde
 fuden ten oiftenwart eynden wynt gehepten Cho-
 rus. ind an der anderre fuden ten weftenwart
 eynden wynt gehepten Aquilo.
 Nota. dese burchzeben byer principall Wyn-
 den. als oiften. weften. fuden. noz-
 den. die hepten Quatuor venti cardi-
 nales. ind die andere acht Wynden
 burchzeben die hepten Octo venti col-
 laterales.
 Wyntelen. hoblen. wentzelen. Volutare. Volvere.
 Wyntmoellen. Ventimola.
 Wynter. Bruma. Hyemps. Hyemicula.
 myd Wynter. in C. Ciftnacht. Calicularium.
 dat felbe heyt oick mydsomer.
 Wynteren. Brumare. Brumere. Brumescere.
 Hyemare. Hybernare.
 Wynterlich. Brumalis. le. ter. tas. Brumofus.
 tas. Hyemalis. le. ter. tas. Hyernalis. le.
 ter. tas.
 Wynterhupf. Hybernum. ni. Hybernaculum.
 li.
 des Wynters die sonne in dem myddage up der
 nederfte. ind des sommers op oer hoichfte dat

heyt Sollicitum. inde Solstitialis. le. ter.
 tas.
 Wynterhupf. een fer clegm vogelken. Regu-
 lus.
 Wynter holt of ban stroe lanch gebunden.
 Wyppen. in S. Swancken.
 weygeren in C. Zoeden.
 Wyprock. Thus. turis. neu. generis. Tuscu-
 lum.
 Wyprock boem. Thus. turis. fe. ge.
 dair men den Wyprock handelt off dair men daer
 mede roecht. Thurificina. ne.
 Wyprocken. Thurificare.
 Wyprocker als die priester of dyenre in der ker-
 ken. Thurifex. ind fgn ampt dair af heyt
 Thurificium.
 Wyprock. Thureus. a. um. Thuridus. a. um.
 Wyprockbat in der kerken dairmen oen in ver-
 net. Thuribulum. Ignibulum. Cicendulum.
 Thimiamatorium. Epithimum.
 Wyprockbat dair men oen in bewart. Acerra.
 Thimaterium. Thurieremulum.
 Wyffe. bast. in S. Secker.
 Wyffe dat ngt en bellet. Fixus. stabilis. le. ter.
 tas. Firmus. a. um. tas. solidus. a. um.
 Wyfheit. fekerheit. in G. Gelobe.
 Wyffe. feede. in A. Anghe.
 Wyffe of mate allen dyngen to geben. Descri-
 bere.
 Wyffe in den gefenge. Nota. Thonus. ut supra
 in A. Note.
 Wyffe. verftendel. in C. Cloick.
 Wyfheit. in C. Cloickheit.
 Wyfheit die haeben gaende is. Yperfophia.
 yperfocia.
 redelike Wyfheit. Analogia.
 Wyfheit studeren off betrachten. Philosophor-
 aris.
 der Wyfheit liefhebber. Philosophus. Philoso-
 phicus.
 der Wyfheit liefde. Philosophia.
 die Wyfheit of kunfte hebet godliker in myn-
 lifter dyngen. Philosophicus. a. um.
 Wyffage. in P. Prophete.
 Wyffen. in C. Choenen.
 Wyffen. wyffe werden.

onderWijſen. berpchten. in B. Beſcheyden.
 Wijſſinge. Oſtenſio. Oſtentamen. tum.
 Wijſer van den uprwerck. Scioterus.
 burbeWijſſinge. Ypodigma. i. predemonſtracio.
 beWijſſen des eyn den anderen għonnet. Impen-
 dere. Impensare. Exhibere.
 beWijſſen. in B. Bp̄zenghen.
 beWijſſlich. in B. Bp̄zenghlich.
 beWijſſen. Allegare.
 beWijſſinge. Apodixis. Apodixia. Apodixen.
 onderWijſſen. in T. Teren.
 onderWijſſinge. in T. Tere.
 Wijſſen. in O. Oꝛdelen.
 Wijſſinge. in O. Oꝛdel.
 toeWijſſen. in O. toeOꝛdelen.
 afWijſſen. in O. afOꝛdelen.
 berWijſt ten doede. Adictus. Indicatus. Con-
 demnatus.
 Wijſe. in M. Manpere.
 in wiſker Wijſe. in wiſker maten. Cuiusmodi.
 Qualismodi.
 in ſulker Wijſe. in ſulker maten. Talismodi.
 in deſer Wijſe. in deſer maten. Huiusmodi. Iſtius-
 modi. Huiuscemodi.
 in der Wijſe. in der maten. Illiusmodi.
 in gheynre Wijſe. in gheynre maten. Nullius-
 modi. Nequaquam. Nullomodi. Nulla via.
 Wijſche. in B. Bend.
 Wijſchen. reynigen. Tergere. Mundare. in H.
 Reyn maken. Frateo. tes. tere.
 Wijſpelen. Vagari. Divagari. Diſturrere.
 Wijſpeler. Vagator. Solivagus.
 Wijt. Albus. Candidus. Candidulus. Lacteus.
 Lacteolus. Eburneus. Albidus. Albidulus.
 Alburnus.
 weynich Wijt. Albidus.
 Wijt of roit. Flavus. a. um. unde Flavere.
 Flavescere.
 Wijt in den oegen. Albugo. ginis.
 Wijt van en ey. in E. Eyſwyt.
 Wijt maken. Albare. Dealbare. Albidare. Al-
 bificare. Albicolarare. Candidare. Coalba-
 re. per ſimul.
 Wijtbarwich. Albicolor. oris.
 Witticheit. Albedo. inis. Albor. Albicies. Al-
 biditas.

hale Witticheit van lazerpen. Albor.
 die Wit hare heſt. Albanus.
 Wittich. kundich. in A. Apenbait.
 Wittigen. in C. verCundigen.
 Witticheit. in W. Wetenheyt.
 Wittich. in H. Habelich.
 Wittlich. echtlich. Legitimus. Legalis. le. ter.
 tas. Nomius. a. um.
 Wijten. in C. Chgen.
 berWijten. in S. Scheiden.
 Wijtruch. rump. Spacioſus. Amplus. Latus.
 Wijtmerich. Vulgaris. re. ter. tas. Famo-
 ſus. a. um. tas.
 Wijtweldich. in M. Manigerley.
 Wijtweldich maken. in M. Manigerley maken.
 Wijtweldicheit. Diversitas. Varietas.
 die vele Wijbe hebet. Multicuba.
 Wijbe twyer hooeder heiten Ianitrices.
 Wijberich die niet berder doin en doſte van ſyn
 wyf en wiſ. Uxorius.
 eynWijbich. Unigamus. Monogamus. unde
 Monogamia. Unigamia.
 tweWijbich. Bimareus. Bigamus. Digamus.
 unde Bimaria. Bigamia. Digamia.
 dꝛyWijbich. Trigamus. Trimareus. unde Tri-
 gamia. Trimaria.
 veleWijbich. Multigamus. Multicuba. Polida-
 mas. unde Multigamia.
 vierWijbich. vyfwijbich. feſtwijbich. Quadriga-
 mus. Pentigamus. Exagamus. unde Qua-
 drigamia. Pentagamia. Exagamia.
 Woe. hoe. wie. Quomodo. Qualiter. Per
 quem modum.
 Woe dycke. hoe vaecke. wie offte. Quomodo.
 Quantociens. Quot vicibus.
 Woe vele. Quantum.
 Woe wale. in W. Wat van.
 Woicher van hoiftguede. Uſura. Uſurula. Uſu-
 rella.
 Woicher van woicher off dobbelwoicher. Fenus.
 neris. Collibrum. bri.
 Woicherſtede. Puteal. alis.
 die Woicher geeft of neempt. Fenerator.
 Woicher geben of neemen. Fenero. as. Fene-
 ror. aris. Defenero. as. Defeneror. aris.
 Fenixor. aris. Uſurare.

Woickier afstellen. **Defenero.** as. et **Defen-**
ror. aris.
saamen Woickier geven of neemen. **Confenero.**
 as. **Confeneror.** aris.
weder Woickier geven of neemen. **Refenero.** as.
 et **Refeneror.** aris.
Woickierechtich. **Usurarius.** a. um. **Usurato-**
rius. a. um. **Fenoreus.** **Fenoratorius.**
Woekener. **Usurarius.** **Danus.** **Danista.**
Woekener die bybellich woickier neemt. **Qua-**
druplicator.
Woedaen. **tuilken.** **Quomodo.** **Qualiter.** **Cu-**
iusmodi. **Qualismodi.**
Wolle. **Lana.** ne.
Wolbige. **wolplack.** **Vellus.** eris.
Wol in eyn gewalcht. **Villus.** li. unde **Villo-**
sus. a. um. **tas.** **Floccus.** ci. **tas.** **Floccu-**
lus. li.
Wolle maken. **Lanificare.**
Wolmeker of wercker. **Lanifex.** cis.
Wolweger als eyn schap. **Laniger.** **lanigeri.**
Wolplucker. **Lanarius.** **Carrinator.**
plackWollen. **Floccus.** ci. **Flocculus.** li. **La-**
niscus. ci.
hol Wollen. **Lanosus.** **tas.** **Vellerofus.** **tas.**
die der Wollen vele hebet. **Lanatus.** **Lanosus.**
 a. um.
des tot der Wollen hoirt. **Laneus.** a. um. **La-**
nutus. **Lanicus.** a. um.
Wollen anyt. **Lanificium.** cii.
Wolff. en byer. **Lupus.** **Lupillus.** **Soratinus.** ni.
Wolff. **Lupinus.** a. um.
Wolff nabel. **Cicum.** ci.
Wolff. eyn supchte. **Lupus.** **Anapes.** dis.
Wolffonne. **Lupa.** **Soratina.**
Wolke. **Nubes.** **Nubecula.** **nubulum.** li.
der Wolken dichtheit. **Nimbus.** bi. unde
Nymbofus. **tas.**
Wolken hoft. **Catheracta.** te.
Wolken dregger. **Nubiger.** **nubifer.**
Woene. waechte. byte op demyse. **Lacua.** e.
Wonde cum suis in W. **Wunde.**
Wonen. **Habitare.** **Morari.** **Residere.** **Colere.**
Accolere. **Incolere.**
saamen of mgt Wonen. **Cohabitare.** **Commo-**
rari.

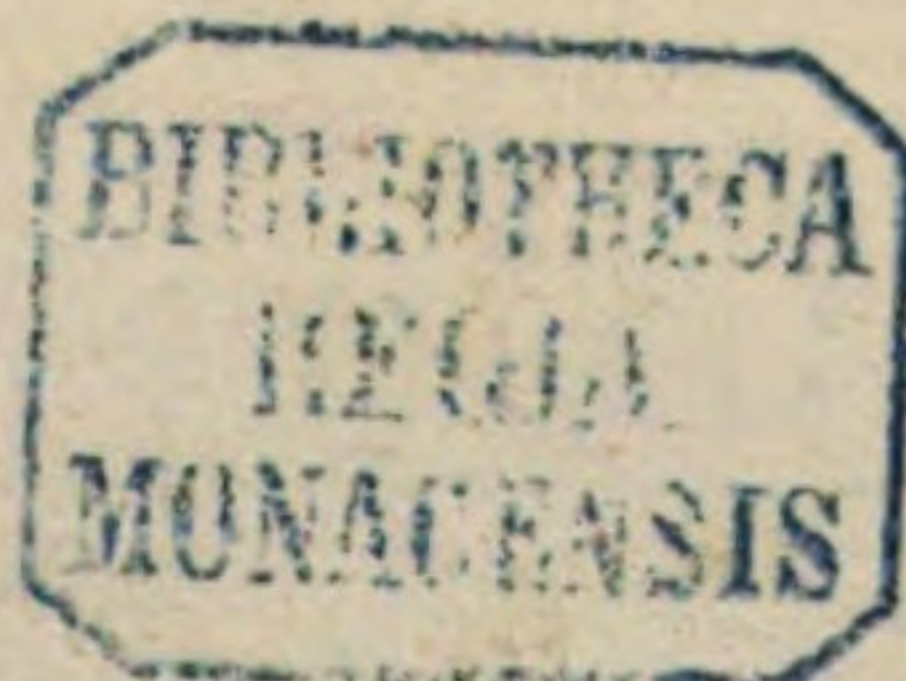
inWonen. **Inhabitare.** **Immorari.**
onderWonen. **Subhabitare.**
wederWonen. **Remorari.**
Wongnge. in G. **Gehucht.**
Wongnge van vele luden in eynen huse. **An-**
dron.
die tot der Wongngen hoirt. **Mansionarius.**
geWonen. gewoentlick werden. in W. **Wennen.**
 gewonen.
ongeWonen. ongewoentlick wesen of werden. in
 W. **ontWennen.**
Woentlick. **Habitabilis.** **Morabilis.** le.
onWoentlick. **Inhabilis.** le.
Woenste. in G. **Gehucht.**
verWonen. **Victus.** **Convictus.** **Superatus.**
Devictus.
onverWonen. **Invictus.** **Anicus.** **Insuperatus.**
geWoente. in S. **Seede.** **gewoente.**
geWoente. nenghunge. in W. **Anghe.**
 en albe **geWoente.** **Guardasida.** de.
ongeWoente. **Dissuetudo.** **Insuetudo.** **Abusus.**
Abusio.
eyn geWoente. **Consuetudinarius.** **Assuetudi-**
narius.
nae mijnen of uae dijnen of nae spnen of nae
oeren geWoenten. in S. **nae dijnen Seeden.**
geWoentlick. in S. **Seedelick.**
Woirde. **Verba.**
scharpe of byrdige Woirde. **Sales.**
in Woirden sueticheit. **Lepos.** **poris.**
halsWoirdich. **Semiverbius.** **Spermologus.** a.
 um.
hoirWoirdich. **Breviloquus.**
eyns Woirds herhalinge anderwerff. **Anaphora.**
bermyrende Woirde. **Blandicella.**
dobbet van Woirden. in H. **dobbet van Rieden.**
in Woirden bedroch. **Caprentula.** le. **die alsoe**
is. **Subdulus.** a. um.
Wozghen. in D. **Dempen.**
Worm. **Vermis.** **Vermiculus.**
spWorm. **Bombix.** **icis.**
Worm die dode lijchamen ytt. **Letosagus.**
Wormen. wueten als swijn. in G. **Gaden.**
hol Wormen. **Vermiculofus.** a. um. **tas.**
Worp. **lactus.** **us.** **Ictus.** **us.** **Bolus.** li.
Worp op en taiffel onderspenlick. **Basiliscus.**

Wozel. terling. in **D.** Dobbeltstegn.
Wozel. seple. in **B.** halstbant.
herWozren. in **G.** Gemelick.
Wozst. Farcimen. Farcimentum. Fartum. Fartum. ti. Hila. le. Saltacium. Salcicium. proprie Saltijcken. Lucanica.
Wozst maken. Fartio. farxi. vel fartivi. fartitum.
Wozfeler. wzanger. in **P.** Wzangher.
Wozstier. wzanger. in **P.** Wzangher.
Wozstling. in **P.** Wzangung.
Woirt. Verbum. Verbulum. Dictio. Dictiola. Vocabulum. Terminus.
hozt Woirt. Brevilogia. i. brevis dictio.
byWoirt. in **B.** Wyspraiche.
eyn Woirt dat twe. by. hier of mer dynghen beteyckent. Dionimum. Trionimum. Tetranonimum. Polionimum. Equivocum. Onomium. et hec omnia us. a. um.
eyn Woirt dat nyet dan eyn dynck beteyckent. Univocus. a. um.
bele Woirt die eyn dynck beteyckenen. Synonimus. a. um. Multivocus. a. um.
Woirt seker. Semiverbius.
die bele Woirt hebet. in **C.** die bele annutlick Callet.
toeWoirt. Adverbium. bii.
Woirtlick. Verbalis. le. ter. tas.
toeWoirtlick. Adverbialis. le. ter. tas.
spzeckWoirt. Proverbium. proverbium. unde Proverbialis. le. ter. tas.
die der spzeckWoirt volle is. Proverbiosus. a. um. tas.
spzeckWoirt seggen. Proverbior. aris.
die ban en Woirt gebairen is als alleyn **Ajesus** **Cristus.** Verbigena.
Woirtspzecker. boirspzecke. Caufidicus. Prelocutor.
Woztaiffelbyet. Alea. Aleala. Tessera. Tessellula. Tessella. Tessellula.
Woztaiffel schijbe. in **B.** Wzicken.
Woztaiffelbyetmeher. Tesserarius. Tessellarius.
Woztaiffelbyets scrjpen off strallen dair men die schijben op set. Pirgus. gi.
dat tot Woztaiffen hoirt. Aleatorius. a. um.
Woztaiffels speelsstede. Alearium.

Wozt. Radix. Radicula. Stolo. onis.
Woztel in der erden. Caudix. cis.
Woztel ban en hoststrunch. Siupix. cis.
bol Woztelen. Radicosus.
nae der Woztelen en kugle graben. Excodicare.
Woztlick. gruntlick. Radicitus. adver. Funditus. Radicalis. le. ter. tas. Fundamentalis. le. ter. tas.
Woztel. hercompst. in **N.** Art.
Woztelen. Radicare. Conyalere. lescere.
upt Woztelen. Eradicare. Abradicare. Diradicare. Extirpare. Evellere.
Wzachte. Vindicta. **Ulcio.** Talio. onis. Retributio. in bono vel malo.
geWzachten passive. Ulros sum.
Wzachte doin. wzacken. Ulciscor. ceris. Vindicare. Retribuere.
Wzacken. lastren. in **B.** Blameren.
Wzangh. in **C.** Coighe.
Wzangen. rynge. in **P.** Wzanghen.
Wzangher. in **P.** Wzangher.
Wzangung. in **P.** Wzangung.
Wzase. in **C.** Coiffe.
Wzatte. Verruca. Mirmicea. ee. porrum. ri.
bol Wzatten. Verrucosus. tas. Porrosus. tas.
geWzacht umbtuytsel. in **S.** de Slaiten stede.
Wzacken. in **H.** Knepen.
Wzacken. in **H.** Knepen.
Wzacker. Vindix. Vindicator. vindicativus. a. um. Vindicatorius. Ultor.
Wzet. stugge. in **S.** Strupff.
Wzet wesen. in **S.** Strupff wesen.
Wzethept. in **S.** Stugrichheit.
toeWzeben. Contritus. Fresus. Confresus. a. um. Defresus. a. um.
Wzijch halst.
Wzump. schubstoft. in **C.** Caethe.
Wzumpen als eyn wat supst get of dyncht. Contrahere. seu pervertere vultum.
Wzumpen in spotte. Valgio. is. ire.
Wzumpung. Valgia. gie.
Wzpen. pert dat jongen maect. Admissarius. Emissarius.
Wzungghen. in **D.** uptWzungen.

Wynghen dat twee duet. Urgere. gescere. Strin-
 gere. Stimulare.
Wijten. breeffelen. in **D.** Deyen.
Wijter. breeffeler. in **D.** Deyen.
Wijben. toewijben. Terere. Conterere. Fre-
 dere. Frefare. Comminuere. Minutare. De-
 terere. Confringere. Atterere.
umw Wijben. Circumterere.
inw Wijben. Interere.
tegenw Wijben. Obterere.
onderw Wijben. Subterere.
Wijbunge. Tritura. Tricio. Comminucio. Mi-
 nutacio.
Wijfflich. Tritilis. le.
Wzoeghen. in **B.** Berispen.
Wzoeghen der conscientien. Remorsus. Synde-
 relis.
Wzoeghen in den sent. Accusare. Proclamare.
 Inculpare.
Wzueten der bercken. in **G.** Gzaben.
 dat sy Wzueten. Scrobs. bis.
Wueden. in **H.** Haisen.
Wulck. Qualis. Qualismodi. Cuiusmodi.
Wulcken. in **D.** woedaen.
Wulcken. somigen. in **E.** Eenighen.
Wulcken. Quales. Qualia.
Wulckierley. Qualismodi. Cuiusmodi.
Wuelen. wzueten. in **G.** Gzaben.
Wuelen. bestigen. in **B.** Wynden.
gewulste. in **H.** gehymnely.
gewulst baich. Fornix. nicis.
baire vele gewulsten spnt. Testudinetum.
Wulben. rueben. in **H.** Hymanelen.
Wulle. cum suis in **M.** Wolle.
Wullen. Laneus. a. um.
Wullen laecken. Pannus. ni.
Wullen anpt. Lanificium.
Wulsteger. Lanista.
Wullen weber. Lanifex. Textor. fullo. onis.
 dat van Wullen ind lijnen onder eyn gewacht
 is. Linoftema. tis.
Wunne. in **B.** Blijftap. et in **G.** Genoerchte.
Wunlich. in **B.** Blijdelich. et in **G.** Genoerchlich.
Wunde. Valnus. Vulnuscolum. plaga.

Wunden. in **C.** Qwettzen.
 bol Wunden. Vulnerosus. Plagiosus. Plagosus.
Wundarizet. in **A.** wundArtzet.
Wunder. die eynen wundet. Plagius. Plagarius.
 Plagiarius. Plagioxippus. Vulnificus. a. um.
 et hec faciunt eciam in tor.
Wunder van gaide of van der naturen. in **C.**
 Cepcken. s. diverso modo ibidem.
 van Wunderteycken eyn waarsegher. Prodigiator.
 die Wunder dungen segghet. Miridicus.
Wunder maken of doin. Mirificare.
 die Wunder maect. Mirificus. a. um. Mirifi-
 cens. tis.
 agn of sonder Wunder. Nimirum. adver.
 eyn berWunderre. Miro. onis. Mirator.
 berWunderen. Mirari.
 myt of samen berWunderen. Commirari.
 Wundereng aflaiten. Demirari.
 Wundermakinge. Mirificencia.
 berWunderende Woirt. Vau.
 Wunderngge. wonderlichheit. Admiracio. Mira-
 bilitas. Tauma. tis.
Wunderlich. daic aff men sich verwundert. Mi-
 rabilis. le. ter. tas. Mirus. a. um. Miran-
 dus. a. um. Mirificus. a. um. Mirificen-
 cia. center.
 berWunderngge. Admiracio.
Wunderlich. in **A.** Wwyse. et in **G.** Gemelich.
Wunderen. verwunderen. Mirari. Ammirari.
 Demirari. per valde. stupere. Stupescere.
 i. Mirari. Torpere. Torpescere idem.
 fer berWunderen myt verschickngghen. Stupere.
 escere. Stupesceri. Astupere. Extupere. In-
 stupere. Obstupere. omnia per valde. Re-
 stupere. per iterum. Hec verba faciunt
 frequentativum in ipesco. pescere.
Wunsch. Opcio. Optacio. Adoptacio.
Wunschjen. Optare. Adoptitare.
 qwaalt Wunschen. in **B.** Blameren.
Wuest. roe. in **H.** Hap.
Wuest. in **B.** ongeWuwet. ongehabent.
 berWuesten. in **D.** berWeligen. verstoeren.
Wuestenge. in **M.** Wpltenisse.
Wutwen. blocken als die hunde. in **B.** Wassen.



Schueren, Gherard van der / Boonzajer, Cornelis Gerhardus, / Clignett,
Jacob Arnout,

Teuthonista of Duijtschlender

Leijden 1804

4 L.germ. 32

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10523354-1